

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 86

11 Απριλίου 2012

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4072

Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος - Νέα εταιρική μορφή - Σήματα - Μεσίτες Ακινήτων - Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 1

Απλούστευση διαδικασιών αδειοδότησης

1. Η Αδειοδοτούσα Αρχή αναρτά στο διαδικτυακό της τόπο για λόγους διαφάνειας τις άδειες, αποφάσεις και εγκρίσεις που εκδίδει, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, καθώς και τις εκθέσεις επιθεωρήσεων που εκδίδονται στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης όλων των δραστηριοτήτων και της τήρησης των όρων της νόμιμης άσκησής τους.

2. Αν μεταβληθεί η επωνυμία του φορέα της επιχείρησης ή μεταβιβασθεί για οποιαδήποτε αιτία μέρος ή το σύνολο των εταιρικών μεριδίων ή μετοχών μίας εταιρείας, ανάλογα με τη φύση της επιχείρησης ως ατομικής ή οποιουδήποτε είδους εταιρείας, η άδεια που έχει εκδοθεί ελέγχεται και τροποποιείται μόνον όσον αφορά στα στοιχεία του φορέα που διαφοροποιήθηκαν. Πιστοποιητικά, αποφάσεις, εγκρίσεις, που έχουν εκδοθεί για την επιχείρηση, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους και δεν απαιτείται η προσκόμιση νέων.

Αν η μεταβολή συνίσταται στην προσθήκη νέας δραστηριότητας για την οποία απαιτείται αδειοδότηση, τα πιστοποιητικά, οι αποφάσεις και οι εγκρίσεις που έχουν εκδοθεί και αφορούν την ήδη ασκούμενη δραστηριότητα, δεν αναζητούνται εκ νέου. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται η προσκόμιση από την επιχείρηση υπεύθυνης δήλωσης με την οποία βεβαιώνεται ότι εξακολουθούν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης της αρχικής άδειας.

3. Οι κρατικές κεντρικές και περιφερειακές αρχές και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που εκδί-

δουν άδειες, αποφάσεις ή εγκρίσεις για πάσης φύσεως δραστηριότητες, μεριμνούν για την ηλεκτρονική μεταξὺ τους διασύνδεση και τη λειτουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, στο πλαίσιο του οποίου γίνεται σε ηλεκτρονική μορφή η υποβολή των αιτήσεων, η ηλεκτρονική διακίνηση μεταξύ των συναρμόδιων υπηρεσιών και η τελική τους διεκπεραίωση.

4. Αν για την έκδοση οποιασδήποτε άδειας, έγκρισης, απόφασης ή γνωμοδότησης από κρατικές κεντρικές και περιφερειακές αρχές και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου απαιτούνται στοιχεία που τηρούνται στη βάση του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.), τα στοιχεία αυτά αναζητούνται από την αρμόδια υπηρεσία.

5. Τα κέντρα υποδοχής των αιτήσεων για την έκδοση αδειών, αποφάσεων ή εγκρίσεων υποχρεούνται να διατηρούν διαδικτυακό τόπο, στον οποίο περιλαμβάνονται όλες οι πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες, τα δικαιολογητικά και τις διοικητικές πράξεις και γνωμοδοτήσεις που απαιτούνται για την αδειοδότηση των πάσης φύσεως δραστηριοτήτων.

6. Για την έκδοση οποιασδήποτε άδειας, έγκρισης ή πιστοποιητικού, καθώς και για τη διατύπωση γνώμης, αρκεί η προσκόμιση των δικαιολογητικών που προβλέπονται ρητά στο νόμο ή σε κανονιστικές πράξεις. Δεν επιτρέπεται η εκ μέρους της αρμόδιας αρχής αναζήτηση πρόσθετων δικαιολογητικών ενώ, αν προσκομισθούν, δεν λαμβάνονται υπόψη για την έκδοση της πράξης. Η παράβαση της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα εκ μέρους του αρμόδιου υπαλλήλου.

7. Μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, τα Υπουργεία οφείλουν να επανεξετάσουν το νομοθετικό τους καθεστώς ως προς τη χορήγηση αδειών, με σκοπό τη μείωση: (α) των απαιτούμενων αδειών και (β) των επί μέρους απαιτούμενων δικαιολογητικών και την κατάργηση ή αντικατάστασή τους με υπεύθυνες δηλώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3230/2004 (Α' 44). Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας παρακολουθεί την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

8. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν έχουν εφαρμογή για τις άδειες που εκδίδονται από τη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. κατ' εφαρμογή διατάξεων Διεθνών Συμβάσεων και της κοινοτικής νομοθεσίας ή ειδικής εθνικής

νομοθεσίας στα πλαίσια άσκησης της τελωνειακής και φορολογικής πολιτικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 2

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3894/2010 (Α΄ 204)

1. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ως Στρατηγικές Επενδύσεις, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, νοούνται οι παραγωγικές επενδύσεις που επιφέρουν ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα σημαντικής εντάσεως στη συνολική εθνική οικονομία και προάγουν την έξοδο της χώρας από την οικονομική κρίση. Αφορούν ιδίως στην κατασκευή, ανακατασκευή, επέκταση ή στον εκσυγχρονισμό υποδομών και δικτύων: (α) στη βιομηχανία, (β) στην ενέργεια, (γ) στον τουρισμό, (δ) στις μεταφορές και επικοινωνίες, (ε) στην παροχή υπηρεσιών υγείας, (στ) στη διαχείριση απορριμμάτων, (ζ) σε έργα υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας, εφόσον πληρούν μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) το συνολικό κόστος της επένδυσης είναι πάνω από εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ, ανεξαρτήτως τομέα επένδυσης, ή

(β) το συνολικό κόστος της επένδυσης είναι πάνω από δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ, για επενδύσεις στον τομέα της βιομηχανίας εντός ήδη οργανωμένων υποδοχέων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ή τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ για επενδύσεις που αποτελούν εγκεκριμένα έργα στο πλαίσιο του ταμείου χαρτοφυλακίου (κεφαλαίου) JESSICA που έχει συσταθεί δυνάμει της υπ' αριθμ. 35996/ΕΥΣ 5362 (1388/Β΄/2010) υπουργικής απόφασης, όπως κάθε φορά ισχύει, βάσει της διαδικασίας που ορίζεται στα άρθρα 1 παρ. 1 και 5 παρ. 1 της ανωτέρω απόφασης ή

(γ) το συνολικό κόστος της επένδυσης είναι πάνω από σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) ευρώ και ταυτόχρονα από την επένδυση δημιουργούνται τουλάχιστον εκατόν είκοσι (120) νέες θέσεις εργασίας, ή

(δ) από την επένδυση δημιουργούνται κατά βιώσιμο τρόπο τουλάχιστον εκατόν πενήντα (150) νέες θέσεις εργασίας.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3894/2010 προστίθεται περίπτωση ζ΄ ως εξής:

«ζ. «Βιομηχανία», για τους σκοπούς του νόμου αυτού, είναι κάθε κύρια δραστηριότητα η οποία περιγράφεται στις κατηγορίες 10-33 της Στατιστικής Ταξινόμησης Κλάδων Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΣΤΑΚΟΔ 2008) της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, όπως αυτές εμφανίζονται στο Παράρτημα Ι του παρόντος νόμου. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να προστίθενται ή να αφαιρούνται στο Παράρτημα Ι, αποκλειστικά για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, κατηγορίες οικονομικών δραστηριοτήτων.»

3. Το άρθρο 2 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), στην οποία μετέχουν ως Πρόεδρος ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και

Ναυτιλίας και ως μέλη οι Υπουργοί Οικονομικών, Εξωτερικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Πολιτισμού και Τουρισμού και ο αρμόδιος κατά περίπτωση Υπουργός, ο οποίος εισηγείται το θέμα της αρμοδιότητάς του. Αν στην Δ.Ε.Σ.Ε. μετέχει υπουργός που έχει διορισθεί και Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, την προεδρία της Δ.Ε.Σ.Ε. ασκεί ο Αντιπρόεδρος, ο οποίος αναπληρώνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η λειτουργία της Δ.Ε.Σ.Ε. διέπεται από τις διατάξεις του ν. 1558/1985. Η γραμματειακή υποστήριξη στη Δ.Ε.Σ.Ε. παρέχεται από τη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών Επενδύσεων.

2. Η Δ.Ε.Σ.Ε. μπορεί με αποφάσεις της να καθορίζει τον τρόπο λειτουργίας της.»

4. Η περίπτωση β΄ της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) η μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας, η προβλεπόμενη αύξηση της απασχόλησης, η περιφερειακή ή κατά τόπους ανάπτυξη της χώρας, η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας και ιδίως της βιομηχανίας, η υιοθέτηση καινοτομίας και υψηλής τεχνολογίας, η αύξηση της εξαγωγικής δραστηριότητας, η προστασία του περιβάλλοντος και η εξοικονόμηση ενέργειας.»

5. Στο άρθρο 3 του ν. 3894/2010 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Η Δ.Ε.Σ.Ε. με απόφασή της, που λαμβάνεται με πρωτοβουλία και εισήγηση του Προέδρου της ή του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή του κατά περίπτωση εποπτεύοντος το έργο Υπουργού, μπορεί να αναθέτει στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» τη διάρθρωση τελικών επενδυτικών προτάσεων ελάχιστων προδιαγραφών, οι οποίες εντάσσονται στις διαδικασίες των δημοσίων στρατηγικών επενδύσεων. Η Δ.Ε.Σ.Ε., με την ίδια απόφαση, εξουσιοδοτεί την «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» για την κατάρτιση ολοκληρωμένων φακέλων επενδυτικών σχεδίων Δημοσίων Στρατηγικών Επενδύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία ενέργεια σχετικά με την αδειοδότηση, χρηματοδότηση και επενδυτική αξιοποίηση των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων προπαρασκευαστικών ενεργειών.»

6. Η παρ. 2 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996 (Α΄ 29), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του ν. 3049/2002 (Α΄ 212) και το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και εποπτεύεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και συμπληρωματικώς από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, εξαιρείται δε από τις διατάξεις του ν. 3429/2005 (Α΄ 314).»

7. Η παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σε περίπτωση ένταξης στρατηγικής επένδυσης κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, η κατάρτιση σχεδίων επί επενδυτικών φακέλων γίνεται σε σύμπραξη με τον κύριο του έργου και, όπου αυτό είναι απαραίτητο, με ανάθεση σε εξειδικευμένους συμβούλους. Αν για τις υπηρεσίες, που

προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου απαιτείται η παροχή υπηρεσιών τρίτων (υπεργολάβων), η σχετική δαπάνη περιλαμβάνεται στην αμοιβή των συμβούλων. Σε κάθε περίπτωση, για την παροχή των υπηρεσιών και την καλή εκτέλεση της σύμβασης ευθύνεται ο σύμβουλος που συμβάλλεται με την «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου.»

8. Το άρθρο 6 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την πραγματοποίηση των στρατηγικών επενδύσεων απαιτείται η προηγούμενη έγκριση περιβαλλοντικών όρων, που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης. Για το σκοπό αυτόν, υποβάλλεται σχετική αίτηση, που συνοδεύεται από τα κατά το νόμο απαιτούμενα δικαιολογητικά, στην αρμόδια για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1650/1986 (Α' 160).

2. Εφόσον έχουν εγκριθεί οι περιβαλλοντικοί όροι των έργων και δραστηριοτήτων που εντάσσονται στη στρατηγική επένδυση, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δεν απαιτείται η έκδοση γνωμοδοτήσεων υπηρεσιών και φορέων που έχουν ήδη γνωμοδοτήσει κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

3. Δεν επιτρέπεται να υλοποιείται επένδυση που υπάγεται στον παρόντα νόμο, σε περιοχές του δικτύου NATURA, οι οποίες έχουν ρητά χαρακτηριστεί ως περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 19 του ν.1650/1986 (Α' 160).»

9. Η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι όροι και περιορισμοί δόμησης για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων σε γήπεδα που βρίσκονται σε περιοχές εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, εκτός ορίων οικισμών κάτω των 2.000 κατοίκων και εκτός ορίων οικισμών υφισταμένων προ του έτους 1923, οι οποίοι στερούνται εγκεκριμένου σχεδίου, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και προηγούμενη γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕΣΥΠΟΘΑ), κατόπιν αίτησης του Φορέα Πραγματοποίησης.»

10. Η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η παραχώρηση επιτρέπεται μετά την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων του άρθρου 24 του παρόντος νόμου και σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που καθορίζονται σε αυτά.»

11. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, μετά από αίτηση της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», ορίζονται τα βοηθητικά και συνοδά έργα εξωτερικής υποδομής που είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση των Στρατηγικών Επενδύσεων, εφόσον το κόστος τους δεν είναι δυσανάλογα υψηλό σε σχέση

με το συνολικό κόστος και το στρατηγικό χαρακτήρα της επένδυσης.»

12. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Επιχειρησιακό σχέδιο (business plan) της επένδυσης, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ταυτότητα του επενδυτή και των συνεργατών του, αναφορά της προηγούμενης εμπειρίας του επενδυτή σε σχέση προς το είδος και τη φύση της επένδυσης που προτείνεται, περιγραφή της επένδυσης, περιγραφή των επί μέρους επενδύσεων με ειδικότερη αναφορά σε αυτές που αφορούν ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και περιβαλλοντική προστασία, περιγραφή του τρόπου που προτείνεται για την υλοποίηση του έργου, περιγραφή των επί μέρους δραστηριοτήτων και των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν, περιβαλλοντικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά των ακινήτων που προβλέπονται στο σχέδιο, ανάλυση του προϋπολογισμού της συνολικής και των επί μέρους επενδύσεων, ανάλυση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των επενδύσεων και του χρονικού διαστήματος λειτουργίας τους, ανάλυση της δομής χρηματοδότησης του έργου, ανάλυση των χρηματορροών του έργου για την περίοδο κατασκευής των υποδομών και το χρόνο λειτουργίας και εκμετάλλευσης, παράθεση των βασικών δεικτών αποδοτικότητας, αναφορά οποιασδήποτε μορφής συνδρομής που έχει ζητηθεί από το Δημόσιο, ανάλυση ενδεχομένων άμεσων ή έμμεσων αντισταθμιστικών ωφελειών υπέρ του Δημοσίου.»

13. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με εισήγηση του Προέδρου της Δ.Ε.Σ.Ε. ή του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, η απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. για την ένταξη της επενδυτικής πρότασης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων μπορεί να εισάγεται προς κύρωση από τη Βουλή.»

14. Στο άρθρο 14 του ν. 3894/2010 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Οι αρμόδιες υπηρεσίες και οργανισμοί του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα υποχρεούνται να παρέχουν κατά απόλυτη προτεραιότητα στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» κάθε αναγκαία συνδρομή, πληροφορία και διευκόλυνση για την πραγματοποίηση του σκοπού της στο πλαίσιο του παρόντος νόμου. Αν δεν ορίζεται ρητώς διαφορετικά, τεκμαίρεται ότι για τις διαδικασίες του παρόντος νόμου επισπεύδων φορέας είναι η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.»»

15. Το άρθρο 15 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 15

Υποχρεώσεις εντασσομένων στη διαδικασία στρατηγικών επενδύσεων

1. (α) Μετά την απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. για την ένταξη της επένδυσης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων, ο επενδυτής καταθέτει στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» πλήρη φάκελο των δικαιολογητικών, που απαιτούνται κατά το νόμο για την έγκριση και έκδοση των σχετικών αδειών μαζί με: (1) αποδεικτικό καταβολής Διαχειριστικής Αμοιβής Προώθησης του φακέλου στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» και (2) εγγυητική επιστολή συμμετοχής, τράπεζας εγνωσμένου κύρους, με ρήτρα πρώτης ζήτησης, για τη φερεγγυότητα του επενδυτή, τη γνησιότητα και ακρίβεια των δικαιολογητικών.

(β) Η Διαχειριστική Αμοιβή Προώθησης επιστρέφεται στον ιδιώτη επενδυτή, αν η επένδυση δεν μπορεί να ολοκληρωθεί λόγω της αδράνειας ή της μη δικαιολογημένης καθυστέρησης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» και της Δ.Ε.Σ.Ε.

(γ) Η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» υποχρεούται να προωθήσει το σχετικό φάκελο στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την έκδοση των αδειών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από την κατάθεσή του.

2. Ο επενδυτής φέρει το βάρος της πληρότητας, ακρίβειας και αλήθειας των στοιχείων που υποβάλλονται στις υπηρεσίες που είναι κατά το νόμο αρμόδιες για τις αδειοδοτήσεις και υποχρεούται να συνεργάζεται με την «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», εφόσον κληθεί προς τούτο, προκειμένου να συμπληρωθούν ελλείψεις. Αν υποβληθούν ψευδή στοιχεία από δόλο ή από βαριά αμέλεια, η ένταξη της επένδυσης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων ανακαλείται με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ότι καταπίπτει συγχρόνως και η εγγυητική επιστολή της παραγράφου 1 υπέρ της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.».

3. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής επιστρέφεται στον επενδυτή με το πέρας της αδειοδοτικής διαδικασίας, ως ανωτέρω ορίζεται. Αν υπάρξει αδικαιολόγητη καθυστέρηση του επενδυτή ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, μπορεί να διακοπεί η διαδικασία ένταξης της επένδυσής του στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων, με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. μετά από γνώμη της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.». Αν διακοπεί η διαδικασία ένταξης, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου ως προς την επένδυση αυτή και η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» επιστρέφει το φάκελο στον επενδυτή μαζί με τις άδειες που έχουν εκδοθεί κατ'εφαρμογή του παρόντος νόμου, όσες δε διαδικασίες εκκρεμούν ενώπιον οποιασδήποτε αρχής συνεχίζονται και ολοκληρώνονται, με επιμέλεια του επενδυτή, ενώπιον των αρμόδιων αρχών και υπηρεσιών, όπως προβλέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις. Όσες άδειες τεκμαίρεται ότι έχουν δοθεί κατ'εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του παρόντος νόμου θεωρείται ότι έχουν ανακληθεί αυτοδικαίως.»

16. Το άρθρο 16 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16 Εξουσιοδότηση

1. Με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. καθορίζεται το ύψος του ποσού που οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές καταβάλλουν στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», τόσο αρχικά, με την κατάθεση της αίτησης και του φακέλου της επενδυτικής πρότασης (Διαχειριστική Αμοιβή Αξιολόγησης) ή με την απόφαση για κατάρτιση φακέλου επενδυτικού σχεδίου (Διαχειριστική Αμοιβή Επιμέλειας Φακέλου) όσο και μεταγενέστερα, μετά την έγκριση της ένταξης της επενδυτικής πρότασης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων, για τις υπηρεσίες που παρέχονται από αυτή (Διαχειριστική Αμοιβή Προώθησης), καθώς και οι λεπτομέρειες καταβολής τους. Με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. καθορίζεται το ποσό και το περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής της παραγράφου 1α του άρθρου 15 του παρόντος νόμου.

2. Το ποσό της Διαχειριστικής Αμοιβής Προώθησης καθορίζεται στο 0,2% του συνολικού κόστους της επένδυσης. Το ύψος της Διαχειριστικής Αμοιβής Προώθησης δεν μπορεί να ξεπερνάει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ.

3. Το ποσό της Διαχειριστικής Αμοιβής Αξιολόγησης ορίζεται με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., κοινό για όλες τις επενδυτικές προτάσεις. Με απόφασή της η Δ.Ε.Σ.Ε. μπορεί να ορίσει επιπρόσθετη ειδική Διαχειριστική Αμοιβή Αξιολόγησης για την επαναξιολόγηση επενδυτικών προτάσεων, σε περίπτωση που μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησής τους αυτές έχουν διαφοροποιηθεί κατά τρόπο ουσιώδη με πρωτοβουλία των επενδυτών. Το ποσό της ειδικής Διαχειριστικής Αμοιβής Αξιολόγησης (επαναξιολόγηση) είναι κοινό για όλες τις επενδυτικές προτάσεις και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της αρχικής Διαχειριστικής Αμοιβής Αξιολόγησης.

4. Το ποσό της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής της παραγράφου 1α του άρθρου 15 του παρόντος νόμου ορίζεται σε ποσοστό 0,5% του συνολικού κόστους της επένδυσης.»

17. Το άρθρο 17 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Δημόσια Στρατηγική Επένδυση (Δ.Σ.Ε.), που πληροί τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια των άρθρων 1 έως 3, μπορεί να υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος νόμου με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., είτε μετά από αίτηση του κυρίου του έργου, που υπογράφει ο καθ' ύλην αρμόδιος ή εποπτεύων Υπουργός, είτε με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του παρόντος νόμου.

2. Ειδικώς για τη λήψη απόφασης της Δ.Ε.Σ.Ε. για την υπαγωγή Δ.Σ.Ε. στις διατάξεις του παρόντος νόμου προσκομίζεται φάκελος στον οποίο περιγράφονται συνοπτικά: η επένδυση στο σύνολό της, τα επί μέρους τμήματά της, ο τρόπος υλοποίησής της, εκτίμηση επί του προϋπολογισμού της, οι υπηρεσίες που θα παρέχει και οι κοινωνικές ανάγκες που θα καλύψει, και επιπρόσθετα, ειδικά στις περιπτώσεις εφαρμογής της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, αποδεικτικό καταβολής της Διαχειριστικής Αμοιβής Επιμέλειας Φακέλου.

3. Η Δ.Ε.Σ.Ε., με την απόφασή της για την έγκριση της ένταξης της επένδυσης στην Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων, καθορίζει επίσης, βάσει του εκτιμώμενου κόστους της Δ.Σ.Ε., το ύψος της Διαχειριστικής Αμοιβής Προώθησης, καθώς και, στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 3, της Διαχειριστικής Αμοιβής Επιμέλειας Φακέλου της επενδυτικής πρότασης, τις οποίες οφείλει να καταβάλει το Δημόσιο στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.».

4. Για την κατάρτιση φακέλων επενδυτικών σχεδίων, η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» εισπράττει ειδική Διαχειριστική Αμοιβή Επιμέλειας Φακέλου, η οποία βαρύνει τον κύριο του έργου και αποτελεί μέρος του Προϋπολογισμού αυτού, ενώ για τις υπόλοιπες ενέργειες η εταιρεία εισπράττει Διαχειριστική Αμοιβή Προώθησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, η οποία καταβάλλεται εφάπαξ μετά τη σχετική απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. και δεν επιστρέφεται. Το ύψος της Διαχειριστικής Αμοιβής Επιμέλειας Φακέλου δεν δύναται να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ύψους της Διαχειριστικής Αμοιβής Αξιολόγησης, όπως εκάστοτε ισχύει.»

18. Το άρθρο 18 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Δ.Σ.Ε. που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ανατίθενται μέσω διεθνών ανοικτών διαγωνισμών σε μία φάση, χωρίς προεπιλογή. Σε ειδικές περιπτώσεις, εφόσον συντρέχουν είτε λόγοι ιδιαίτερης τεχνικής πολυπλοκότητας της προς υπαγωγή Δ.Σ.Ε. είτε λόγοι ειδικού ενδιαφέροντος, που αιτιολογούνται ειδικά στην απόφαση ένταξης, η Δ.Ε.Σ.Ε. μπορεί να αποφασίσει την ανάθεση μέσω Διαδικασίας Διεθνούς Κλειστού Διαγωνισμού, Διαδικασίας Ανταγωνιστικού Διαλόγου ή με διακρατική συμφωνία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και λαμβάνοντας υπόψη ότι αποκλειστικό κριτήριο της τελικής επιλογής αποτελεί το συνολικό οικονομικό αντάλλαγμα προς το Ελληνικό Δημόσιο. Στην περίπτωση διακρατικής συμφωνίας πρέπει να παρατίθεται ειδική αιτιολογία για τη συνδρομή του λόγου εθνικού ή δημοσίου συμφέροντος που καθιστά την κατάρτιση διακρατικής συμφωνίας τον πλέον πρόσφορο τρόπο εξυπηρέτησης του, ιδίως λόγω ταχύτητας ή μοναδικότητας ή για λόγους που ανάγονται στη συνολική εξωτερική πολιτική της χώρας. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να προηγείται της κατάρτισης της διακρατικής συμφωνίας ενημέρωση της οικείας επιτροπής της Βουλής.

2. Η απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. για ένταξη της επενδυτικής πρότασης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων ορίζει τις ειδικότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης του έργου ή της υπηρεσίας που εντάσσεται στη διαδικασία και μπορεί να προβλέπει την κύρωση της τελικής σύμβασης ανάθεσης από τη Βουλή. Με πρωτοβουλία του Προέδρου της Δ.Ε.Σ.Ε. ή του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ενημερώνεται η Βουλή για την απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. για την ένταξη της επενδυτικής πρότασης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων.»

19. Το άρθρο 22 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδική διάταξη, όπου σύμφωνα με τον παρόντα νόμο απαιτείται η σύμπραξη διοικητικών αρχών, η σχετική διοικητική διαδικασία ολοκληρώνεται και οι αναγκαίες γνώμες και άδειες για την εκτέλεση των έργων, ιδίως σε σχέση με χωροταξικές και περιβαλλοντικές άδειες, συνοδά και βοηθητικά έργα και έργα σύνδεσης, εκδίδονται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών. Η προθεσμία αρχίζει από την υποβολή της εκάστοτε σχετικής αίτησης από την «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» στην αρμόδια υπηρεσία. Η αρμόδια υπηρεσία μπορεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία επτά (7) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του φακέλου να ζητήσει εφάπαξ τυχόν απαραίτητα επιπλέον στοιχεία για την ολοκλήρωσή του. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να ζητηθούν επιπλέον στοιχεία και μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας, εφόσον η έλλειψή τους δεν ήταν δυνατό να έχει διαπιστωθεί εντός των επτά (7) εργάσιμων ημερών. Η συμπλήρωση του φακέλου με τα επιπλέον στοιχεία που ζητούνται σύμφωνα με τα δύο προηγούμενα εδάφια γίνεται το συντομότερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν την εκπνοή της προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών, η οποία δεν αναστέλλεται περαιτέρω. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής

τεκμαίρεται ότι η άδεια που έχει ζητηθεί έχει δοθεί σύμφωνα με τη σχετική αίτηση.

2. Η άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα που καταλογίζεται τόσο στον αρμόδιο υπάλληλο όσο και στον προϊστάμενο της εκάστοτε αδειοδοτικής υπηρεσίας, ο οποίος ορίζεται εκ του νόμου ως το καθ' ύλην αρμόδιο όργανο για την υλοποίηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο. Οι κυρώσεις που προβλέπονται στον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. επιβάλλονται στην περίπτωση αυτή με κατώτατη πειθαρχική ποινή αυτή της προσωρινής παύσης τριών (3) μηνών.

3. Με την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών, η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» ενημερώνει σχετικά τον πρόεδρο της Δ.Ε.Σ.Ε., ο οποίος βεβαιώνει εγγράφως την παρέλευσή της.»

20. Η παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τον ορθολογικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των περιοχών υποδοχής των Στρατηγικών Επενδύσεων, καθώς και των βοηθητικών και συνοδών έργων τους, μπορεί να καταρτίζονται και να εγκρίνονται Ειδικά Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μετά από απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. στην οποία εξετάζονται, μεταξύ άλλων, η αναγκαιότητα, ο τόπος και το χρονικό περιθώριο πραγματοποίησης της στρατηγικής επένδυσης. Τα Ειδικά Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης Περιοχών Εγκατάστασης Στρατηγικών Επενδύσεων εναρμονίζονται προς τις επιλογές ή κατευθύνσεις και του εγκεκριμένου Γενικού και των εγκεκριμένων Ειδικών Πλαιοίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.»

21. Η παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με τα Ειδικά Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης: α) οριοθετούνται σε χάρτη κλίμακας 1:5000 οι περιοχές χωροθέτησης των στρατηγικών επενδύσεων, β) καθορίζονται και εγκρίνονται, με την επιφύλαξη ειδικών καθεστώτων που ρυθμίζουν τη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση περιοχών ειδικών χρήσεων και προβλέπονται από ειδικές διατάξεις νόμων:

αα) Οι χρήσεις γης και οι ειδικότερες κατηγορίες στρατηγικών επενδύσεων που θα κατασκευασθούν σε κάθε περιοχή.

ββ) Οι περιβαλλοντικοί όροι για κάθε επί μέρους στρατηγική επένδυση και τα ειδικότερα μέτρα προστασίας περιβάλλοντος που απαιτούνται κατά τις κείμενες διατάξεις για την χρήση των επενδύσεων αυτών και των συνοδευτικών τους δραστηριοτήτων.

γγ) Οι γενικοί και ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης που απαιτούνται για την ανέγερση κτισμάτων που εντάσσονται στις στρατηγικές επενδύσεις και των βοηθητικών και συνοδών έργων τους.

δδ) Η γενική διάταξη των προβλεπόμενων εγκαταστάσεων και των συνοδευτικών τους δραστηριοτήτων, καθώς και τα προβλεπόμενα δίκτυα υποδομής.

εε) Ειδικές ζώνες προστασίας και ελέγχου γύρω από τις οριοθετούμενες, κατά τα ανωτέρω, περιοχές, στις οποίες μπορεί να επιβάλλονται ειδικοί όροι και περιο-

ρισμοί στις χρήσεις γης, στη δόμηση και στην εγκατάσταση και άσκηση δραστηριοτήτων και λειτουργιών.

Η κατάρτιση των παραπάνω σχεδίων γίνεται με πρωτοβουλία του καθ' ύλην αρμόδιου ή εποπτεύοντος Υπουργού.»

22. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Επενδύσεις των οποίων επί μέρους διαδικασίες αδειοδότησης έχουν ήδη ξεκινήσει κατά την υποβολή αιτήματος ένταξης στις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπως, ιδίως η έγκριση περιβαλλοντικών όρων, έργων και βοηθητικών και συνοδών έργων τους, μπορούν να υπαχθούν στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων και να ολοκληρωθούν σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου.»

23. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση των επενδύσεων της παραγράφου 1, οι περιβαλλοντικοί όροι εγκρίνονται σύμφωνα με τις διαδικασίες του παρόντος νόμου περί στρατηγικών επενδύσεων και κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1650/1986 (Α'160) και της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. 69269/5387/1990 (Β' 678).»

24. Στο άρθρο 25 του ν. 3894/2010 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Καταληκτική προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων για την ένταξη επενδύσεων στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων, είναι η 1η Ιανουαρίου 2016.»

25. Οι διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 3894/2010, όπως αυτό αντικαθίσταται κατά την παράγραφο 17 του παρόντος άρθρου, καταλαμβάνουν και όσες επενδύσεις έχουν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3894/2010, καθώς και όσες αιτήσεις εκκρεμούν προς αξιολόγηση από την «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» και τη Δ.Ε.Σ.Ε. Τυχόν ήδη κατατεθειμένες εγγυητικές επιστολές ή καταβληθείσες αμοιβές προώθησης στρατηγικών επενδύσεων, των οποίων δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα η αδειοδότηση, αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, έπειτα από απλή αίτηση του κυρίου της επένδυσης στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.». Τυχόν πιστωτικό σημείωμα που θα προκύψει υπέρ του κυρίου της επένδυσης εκδίδεται μέχρι τη λήξη του επόμενου μήνα από τη σχετική αίτηση αναπροσαρμογής σύμφωνα με το νόμο.

Άρθρο 3

Τροποποίηση καταστατικού της εταιρείας «ΕΠΕΝΔΥΣΤΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Α.Ε.»

1. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σκοπός της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» είναι η προσέλκυση, η υποδοχή, η προώθηση και η υποστήριξη στρατηγικών και λοιπών επενδύσεων στην Ελλάδα, η συμβολή στη διαρκή βελτίωση του θεσμικού πλαισίου τους, η υποστήριξη των διεθνών επενδυτικών συνεργασιών των ελληνικών επιχειρήσεων, καθώς και η ανάδειξη των επενδυτικών προοπτικών των περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου.»

2. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπί-

ζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Λειτουργεί ως υπηρεσία μίας στάσης (one-stop shop) στο πλαίσιο της Διαδικασίας Αδειοδοτικής Προώθησης Επενδύσεων λαμβάνοντας το σύνολο των απαραίτητων στοιχείων από επενδυτές προκειμένου να προβεί σε όλες τις νόμιμες ενέργειες για τη διεκπεραίωση των διαδικασιών έκδοσης των αιτηθησόμενων αδειών ή την παροχή άλλων εγκρίσεων που είναι αναγκαίες για την έναρξη πραγματοποίησης των επενδύσεων ύψους άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ, οι οποίες εμπίπτουν, ως προς τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, στην κατηγορία Α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την επιτάχυνσή τους. Για το σκοπό αυτόν, παραλαμβάνει το φάκελο της επένδυσης, φροντίζει για τη συμπλήρωση των αναγκαίων δικαιολογητικών από τον επενδυτή και τα αποστέλλει στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς, οι οποίοι υποχρεούνται να προβαίνουν ταχέως στις κατά το νόμο επιβαλλόμενες ενέργειές τους. Οι φορείς αυτοί υποχρεούνται επίσης να παρέχουν στην εταιρεία έγγραφη ενημέρωση κάθε μήνα για το στάδιο στο οποίο βρίσκονται οι σχετικές διαδικασίες, καθώς και για τους λόγους της καθυστέρησης ή της αδυναμίας παροχής των αδειών ή και των εγκρίσεων.»

3. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, καταργείται.

4. Η υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης ε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«δδ) εισηγείται στη Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), δια του εποπτεύοντός της Υπουργού, την ένταξη των επενδύσεων στην Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων ή τη διακοπή της διαδικασίας ένταξης μιας επένδυσης στην κατηγορία των Στρατηγικών Επενδύσεων.»

5. Η υποπερίπτωση στστ' της περίπτωσης ε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«στστ) εισπράττει τη Διαχειριστική Αμοιβή Διεκπεραίωσης, τη Διαχειριστική Αμοιβή Αξιολόγησης, τη Διαχειριστική Αμοιβή Επιμέλειας Επενδυτικού Φακέλου και τη Διαχειριστική Αμοιβή Προώθησης.»

6. Στην περίπτωση (ε) της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», οι υποπεριπτώσεις ζζ) και ηη) αναριθμούνται σε ηη) και θθ), αντίστοιχα, και ύστερα από την υποπερίπτωση στστ) προστίθεται νέα υποπερίπτωση ζζ) ως εξής:

«ζζ) μετά από απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. περί ένταξης και ανάθεσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, διαρθρώνει τελικές επενδυτικές προτάσεις ελάχιστων προδιαγραφών και καταρτίζει ολοκληρωμένους φακέλους επενδυτικών σχεδίων δημοσίων στρατηγικών επενδύσεων. Επιπρόσθετα, η εταιρεία προβαίνει συνολικά σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες

για την αδειοδότηση, χρηματοδότηση και επενδυτική αξιοποίηση των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων προπαρασκευαστικών ενεργειών.

7. Η περίπτωση ζ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ. Στο πλαίσιο των ανωτέρω σκοπών της, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνιστά συμβουλευτικές επιτροπές ή ομάδες εργασίας για την επεξεργασία και προώθηση θεμάτων που εμπίπτουν στον κύκλο των αρμοδιοτήτων της από ιδιώτες εμπειρογνώμονες ή και δημόσιους λειτουργούς. Στην τελευταία αυτή περίπτωση απαιτείται σύμφωνη γνώμη των εποπτευόντων Υπουργών. Το Διοικητικό Συμβούλιο προσδιορίζει τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των ανωτέρω επιτροπών ή ομάδων εργασίας. Δεν προβλέπεται αμοιβή για τα μέλη των επιτροπών ή ομάδων εργασίας παρά μόνο η καταβολή τυχόν αποζημίωσης, το ύψος της οποίας θα καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και θα βαρύνει τον προϋπολογισμό της. Επίσης, με την ίδια διαδικασία, μπορεί να καταργεί τις ήδη συσταθείσες επιτροπές ή ομάδες εργασίας και να μεταβάλει τη σύνθεση και τις αρμοδιότητές τους.»

8. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας το κεφάλαιο αυτό μπορεί να αυξηθεί έως και εκατό τοις εκατό (100%).»

9. Το άρθρο 4 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα έσοδα της εταιρείας προέρχονται από ετήσια επιχορήγηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, από επιχορήγηση εκ του Κρατικού Προϋπολογισμού, από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του σκοπού της, από δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες, από την εκμετάλλευση της περιουσίας της, από ανταποδοτικές εισφορές, τέλη και αμοιβές για τις υπηρεσίες που προσφέρει, όπως, ιδίως, τη Διαχειριστική Αμοιβή Διεκπεραίωσης, τη Διαχειριστική Αμοιβή Επιμέλειας Επενδυτικού Φακέλου, τη Διαχειριστική Αμοιβή Προώθησης και από οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή.»

10. Η παρ. 2 του άρθρου 5 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, καταργείται.

11. Η παρ. 5 του άρθρου 5 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Ο τρόπος της διενέργειας των δαπανών, της οργάνωσης και της λειτουργίας των οικονομικών υπηρε-

σιών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οικονομική διαχείριση της εταιρείας ρυθμίζεται με κανονισμούς που καταρτίζονται από το Διοικητικό της Συμβούλιο και εγκρίνονται με απόφαση του εποπτευόντος Υπουργού.»

12. Η παρ. 2 του άρθρου 6 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, καταργείται.

13. Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 7 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) παρακολουθεί και αναφέρει στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και στη Γενική Συνέλευση των μετόχων περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των κατά περίπτωση συμβούλων του άρθρου 5 του παρόντος νόμου με τα συμφέροντα της επιχείρησης ή περιπτώσεις παράβασης των διατάξεων του νόμου αυτού από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, και από τους Συμβούλους του άρθρου 5 του παρόντος νόμου.»

14. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 7 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, καταργείται.

15. Η παρ. 2 του άρθρου 8 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, καταργείται.

16. Η παρ. 1 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από 11 μέλη κατ' ανώτατο όριο, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος, ιδιότητες οι οποίες μπορεί να συντρέχουν στο ίδιο πρόσωπο. Το Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική της εταιρείας και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και το παρόν καταστατικό. Η παράλληλη άσκηση καθηκόντων Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου από το ίδιο πρόσωπο δεν θεμελιώνει κανένα δικαίωμα για πρόσθετη αμοιβή.»

17. Η παρ. 4 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», καθώς και τα υπόλοιπα μέλη, τα οποία δεν εκλέγονται ή υποδεικνύονται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, ορίζονται και παύονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η κατά τα ανωτέρω

παύση των μελών δεν γεννά δικαίωμα αποζημίωσης έναντι του Δημοσίου ή της εταιρείας.»

18. Η παρ. 5 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Πέντε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, διορίζονται μετά από υπόδειξη της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου, της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος, του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών και του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, που υποδεικνύουν από ένα πρόσωπο. Οι εκπρόσωποι των ανωτέρω μπορούν να συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και καθ' υπέρβαση του ανωτάτου οριζόμενου αριθμού των μελών αυτού. Οι εκπρόσωποι των ανωτέρω προτείνονται μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός που άρχεται από τη σχετική έγγραφη ειδοποίησή τους από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Έως τον ορισμό των εκπροσώπων αυτών το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα και χωρίς τα μέλη αυτά.»

19. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία εφόσον παρίστανται πέντε τουλάχιστον μέλη του, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος, και αποφασίζει με απλή πλειοψηφία των παρόντων.»

20. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η εταιρεία εκπροσωπείται δικαστικά και εξώδικα και απέναντι σε κάθε Αρχή ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο ή από ειδικώς εξουσιοδοτημένο για τη συγκεκριμένη περίπτωση πρόσωπο. Αν οι ιδιότητες του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου δεν συντρέχουν στο ίδιο πρόσωπο, την εταιρεία εκπροσωπεί ο Διευθύνων Σύμβουλος.»

21. Η παρ. 9 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας καταρτίζεται κανονισμός λειτουργίας του Διοικητικού της Συμβουλίου, ο οποίος εγκρίνεται από τον εποπτεύοντα Υπουργό.»

22. Η παρ. 3 του άρθρου 10 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, καθορίζεται με κοινή απόφα-

ση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν δικαιούνται καμία άλλη παροχή, απολαβή, αμοιβή ή προνόμιο.»

23. Το άρθρο 12 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, που εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και δημοσιεύεται στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, καταρτίζεται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας με τον οποίο ρυθμίζονται τα παρακάτω θέματα:

α) Η διάρθρωση των υπηρεσιών της εταιρείας και η σχέση των υπηρεσιών μεταξύ τους και με τη Διοίκηση.

β) Η κατανομή αρμοδιοτήτων στις υπηρεσίες και ο τρόπος λειτουργίας τους.

γ) Η κατανομή των θέσεων προσωπικού στις διοικητικές μονάδες.

δ) Τα προσόντα, οι όροι πρόσληψης, εργασίας και εξέλιξης του προσωπικού.

ε) Η άσκηση πειθαρχικού ελέγχου στο προσωπικό.

στ) Οι διαδικασίες αξιολόγησης της απόδοσης των διευθυντικών στελεχών της εταιρείας.

ζ) Η διαδικασία λειτουργίας της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου.»

24. Το «ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'» του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Κατά τα λοιπά ισχύουν συμπληρωματικά οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

2. Η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» υποχρεούται, μετά από απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη λήψη αδειών προκειμένου να καταστεί δυνατή η προκήρυξη των έργων ή υπηρεσιών που εντάσσονται στις Στρατηγικές Επενδύσεις.

3. Η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» ασκεί τις ανωτέρω αρμοδιότητες και όσες άλλες της εκχωρούνται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Όλες οι αρμόδιες υπηρεσίες και οργανισμοί του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα υποχρεούνται να παρέχουν κατά απόλυτη προτεραιότητα στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» κάθε αναγκαία συνδρομή, πληροφορία και διευκόλυνση για την πραγματοποίηση του σκοπού της στο πλαίσιο του παρόντος νόμου.»

25. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 11 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» ύστερα από το πρώτο εδάφιο προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η απόσπαση πραγματοποιείται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2.»

Όπου στις διατάξεις του ίδιου άρθρου αναφέρεται ο Υπουργός Επικρατείας, νοείται ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Άρθρο 4

Διαδικασία αδειοδοτικής προώθησης ιδιωτικών επενδύσεων και Μητρώο Χειριστών

1. Στην εταιρεία «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» συνιστάται Ειδική Μονάδα Αδειοδοτικής Προώθησης Επενδύσεων (Ε.Μ.Α.Π.Ε.), η οποία λειτουργεί ως υπηρεσία μιας στάσης, για τη διεκπεραίωση, έναντι αμοιβής, των διαδικασιών έκδοσης των αιτηθησόμενων αδειών ή της παροχής άλλων εγκρίσεων, που είναι αναγκαίες, για την έναρξη πραγματοποίησης επενδύσεων, ύψους άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ, οι οποίες εμπίπτουν στις κατηγορίες Α1 και Α2 περιβαλλοντικής όχλησης, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 4014/2011, και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες ενώπιον των αρμοδίων αρχών για την επιτάχυνσή τους.

2. Η Ε.Μ.Α.Π.Ε. παραλαμβάνει το φάκελο της επένδυσης και τη σχετική αίτηση του επενδυτή, εισπράττει Διαχειριστική Αμοιβή Διεκπεραίωσης, φροντίζει για τη συμπλήρωση των αναγκαίων δικαιολογητικών από τον επενδυτή και τα αποστέλλει στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς, οι οποίοι υποχρεούνται να προβαίνουν ταχέως στις κατά το νόμο επιβαλλόμενες ενέργειές τους. Οι φορείς αυτοί υποχρεούνται επίσης να παρέχουν στην εταιρεία έγγραφη ενημέρωση κάθε μήνα για το στάδιο, στο οποίο βρίσκονται οι σχετικές διαδικασίες, καθώς και για τους λόγους της καθυστέρησης ή της αδυναμίας παροχής των αδειών ή και των εγκρίσεων.

Στο πλαίσιο της Διαδικασίας Αδειοδοτικής Προώθησης Επενδύσεων η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» δεν υποκαθιστά τις αρμόδιες κατά το νόμο υπηρεσίες για την αδειοδότηση επενδυτικών σχεδίων.

3. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών της Ε.Μ.Α.Π.Ε. του παρόντος νόμου συνιστάται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Μητρώο Χειριστών Αδειοδοτικής Προώθησης Επενδύσεων (Μη.Χ.Α.Π.Ε.). Στο Μητρώο αυτό εγγράφονται, μετά από αίτησή τους, φυσικά πρόσωπα κάτοχοι πτυχίου Α.Ε.Ι. με επαρκή εμπειρία στην αδειοδότηση επενδυτικών σχεδίων, οι οποίοι αναλαμβάνουν την παροχή υπηρεσιών τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» για την ταχεία διεκπεραίωση αδειοδοτικών διαδικασιών.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, οι οποίες εκδίδονται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθορίζεται η λειτουργία της Ε.Μ.Α.Π.Ε και του Μη.Χ.Α.Π.Ε, εξειδικεύονται οι επιστημονικές ειδικότητες και τα συνολικά απαιτούμενα προσόντα των ενδιαφερόμενων χειριστών και καθορίζονται τα κριτήρια επάρκειας, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία επιλογής και εγγραφής στο Μητρώο και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την έγκριση της δραστηριοποίησης αυτών, οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν, το ύψος της Διαχειριστικής Αμοιβής Διεκπεραίωσης και οι επί μέρους αμοιβές των χειριστών, οι υποχρεώσεις και οι λεπτομέρειες επιτήρησης των δραστηριοτήτων αυτών, η διαδικασία και οι λεπτομέρειες επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης

των υποχρεώσεων καθώς και κάθε άλλη γενική ή επί μέρους πρόβλεψη απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία της Ε.Μ.Α.Π.Ε. και του Μητρώου Χειριστών Αδειοδοτικής Προώθησης Επενδύσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΕΓΑΛΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Άρθρο 5

Πεδίο εφαρμογής - Αρμοδιότητες του «Γραφείου Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο Πλαίσιο Μεγάλων Έργων»

1. Ως «Μεγάλα Ιδιωτικά Έργα» για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 5 έως και 11 νοούνται όσα πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3894/2010 (Α' 204), όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 2 του παρόντος νόμου.

2. Το «Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο Πλαίσιο Μεγάλων Έργων» του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού (Β' 1354/2010) είναι αρμόδιο, από πλευράς της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, για τον χειρισμό των θεμάτων που αφορούν σε Μεγάλα Ιδιωτικά Έργα. Ο Κύριος του Έργου υποχρεούται να ορίσει εκπρόσωπο, ο οποίος οφείλει να βρίσκεται σε άμεση και συνεχή συνεννόηση με το «Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο Πλαίσιο Μεγάλων Έργων» του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού για την αντιμετώπιση των πάσης φύσεως ζητημάτων που προκύπτουν σχετικά με την προστασία των αρχαιοτήτων και τις αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες που απαιτούνται στο πλαίσιο εκτέλεσης Μεγάλων Ιδιωτικών Έργων σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Άρθρο 6

Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας

1. Για την παρακολούθηση και εκτέλεση αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών, καθώς και εργασιών προστασίας και ανάδειξης αρχαιολογικών ευρημάτων, τα οποία αποκαλύπτονται στο πλαίσιο εργασιών χωροθέτησης και κατασκευής Μεγάλων Ιδιωτικών Έργων (Μ.Ι.Ε.), υπό την επιφύλαξη ότι η εγκατάσταση ή η λειτουργία τους δεν απαγορεύεται από τις ισχύουσες διατάξεις, καταρτίζεται Πρότυπο Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (Κ.Α.Σ.) ή του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων (Κ.Σ.Ν.Μ.). Το κείμενο του Πρότυπου Μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας παρατίθεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος κεφαλαίου.

2. Αντικείμενο του Μνημονίου της παραγράφου 1 αποτελεί η περιγραφή των προϋποθέσεων, των συνθηκών και του τρόπου για:

(α) Τη διεξαγωγή των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών κατά τη φάση κατασκευής Μ.Ι.Ε., καθώς και της προστασίας των αρχαιολογικών ευρημάτων από την άποψη της φύλαξης, συντήρησης, τεκμηρίωσης και ανάδειξής τους δυνάμει των διατάξεων του ν. 3028/2002 (Α' 153).

(β) Τη διαχείριση και προστασία των αρχαιολογικών ευρημάτων και την ανάδειξη μνημείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002, τα οποία βρίσκονται στους χώρους κατασκευής εντός της ζώνης κατάληψης των βασικών και συνοδών έργων.

(γ) Την προστασία μνημείων που ενδέχεται να επηρεαστούν από τις εργασίες κατασκευής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002.

3. Για κάθε Μ.Ι.Ε. συντάσσεται, μετά την έγκριση της χωροθέτησης του έργου κατ' άρθρα 10 έως 17 του ν. 3028/2002 και σε συνεννόηση με το «Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο πλαίσιο Μεγάλων Έργων», (Γραφείο), Ειδικό Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας, κατά το Πρότυπο του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ II, που υπογράφεται από τους αρμόδιους Προϊσταμένους των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και τον Κύριο του Έργου. Στο Ειδικό Μνημόνιο είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται και πρόσθετοι όροι οι οποίοι αφορούν στο οικείο Έργο, εφόσον οι όροι αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς τις κείμενες διατάξεις ή τους όρους του Προτύπου.

4. Το περιεχόμενο του εκάστοτε Μνημονίου καθίσταται δεσμευτικό για τα μέρη μετά την υπογραφή του. Παράβαση των όρων επισύρει τις κυρώσεις του άρθρου 10 του παρόντος.

Άρθρο 7

Έκθεση Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης

1. Κατά την αρχική φάση των τεχνικών μελετών, κατά την οποία εξετάζεται η κατά την παρ. 3 του άρθρου 6 χωροθέτηση της ζώνης κατάληψης του Έργου, συντάσσεται, με αίτημα του Κυρίου του Έργου προς το Γραφείο του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, Έκθεση Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης (Ε.Α.Α.Τ.) εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία εξασφάλισης από πλευράς του Κυρίου του Έργου του απαραίτητου εξοπλισμού για την εκπόνηση της Ε.Α.Α.Τ.

2. Ο Κύριος του Έργου διαθέτει στις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή, όπως αναλώσιμα είδη, εξοπλισμός αρχαιολογικής έρευνας, και το αναγκαίο προσωπικό, όπως τοπογράφο - μηχανικό, σχεδιαστή μέσω συστημάτων Η/Υ κ.λπ. για την εκπόνηση της Ε.Α.Α.Τ.

3. Μετά τη σύνταξη της Ε.Α.Α.Τ. και εφόσον εγκριθεί η χωροθέτηση του Μ.Ι.Ε. κατά την παρ. 3 του άρθρου 6, το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού συμμετέχει σε όλα τα στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σύμφωνα με το ισχύον σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Άρθρο 8

Επιστημονικό και Εργατοτεχνικό Προσωπικό

1. Ο αριθμός και η ειδικότητα του αναγκαίου επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού για την εκτέλεση των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών στο πλαίσιο Μ.Ι.Ε. καθορίζεται με διοικητική πράξη της αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς ή της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων Περιφερεια-

κών Υπηρεσιών και κοινοποιείται στον Κύριο του Έργου μαζί με το χρονοδιάγραμμα των εργασιών, που μπορεί να τροποποιείται ανάλογα με την πορεία και το είδος των εργασιών που απαιτούνται σε κάθε στάδιο της αρχαιολογικής έρευνας. Με την ίδια διαδικασία αυξάνεται ή μειώνεται ο αριθμός και επανακαθορίζεται η ειδικότητα του επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού, ανάλογα με την πορεία των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών, το είδος και τον αριθμό των ευρημάτων.

2. Από το ανωτέρω προσωπικό, το εξήντα τοις εκατό (60%) κάθε επί μέρους κατηγορίας προσλαμβάνεται εφόσον διαθέτει εξειδικευμένη και συναφή εμπειρία τουλάχιστον τριών (3) ετών για τους αρχαιολόγους και έξι (6) μηνών για το υπόλοιπο προσωπικό. Για το υπόλοιπο σαράντα τοις εκατό (40%) κάθε επί μέρους κατηγορίας δεν απαιτείται εμπειρία. Η πρόσληψη του προσωπικού γίνεται από τον Κύριο του Έργου, ύστερα από έγγραφη σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, και προσλαμβάνεται από αυτόν.

3. Αν για λόγους που παρεμποδίζουν την πορεία των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών επιβάλλεται η αντικατάσταση μέλους ή μελών του επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού, εφαρμόζεται η προηγούμενη παράγραφος.

4. Οι αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες στο πλαίσιο Μ.Ι.Ε. διενεργούνται από τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων, οι οποίες θα αναφέρονται τακτικά στο Γραφείο σχετικά με την πορεία αυτών σε κάθε στάδιο εκτέλεσής τους. Οι εργαζόμενοι στα αρχαιολογικά έργα, καθώς και σε ενδεχόμενα έργα προστασίας και ανάδειξης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων στο πλαίσιο εκτέλεσης Μ.Ι.Ε., υποχρεούνται να εκτελούν την εργασία που τους ανατίθεται λαμβάνοντας εντολές και οδηγίες από τους Προϊσταμένους των αρμοδίων Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, οι οποίοι ελέγχουν την πρόοδο και την καλή, εν γένει, εκτέλεση της εργασίας τους.

5. Ο Κύριος του Έργου υποχρεούται να αναφέρεται αναλυτικά και ανά τακτά χρονικά διαστήματα στο Γραφείο σχετικά με τα πάσης φύσεως ζητήματα που προκύπτουν στο πλαίσιο εκτέλεσης αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών για την έγκαιρη αντιμετώπισή τους από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού.

Άρθρο 9

Έκθεση αποτελεσμάτων αρχαιολογικής έρευνας

1. Με την ολοκλήρωση τυχόν σωστικής ανασκαφικής έρευνας στο σύνολο ή σε τμήματα του χώρου κατάληψης του βασικού και των συνοδών έργων, οι αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων οφείλουν να ενημερώσουν αυθημερόν το Γραφείο ώστε αυτό να προβεί στον προγραμματισμό των απαιτούμενων ενεργειών. Εν συνεχεία και εντός δεκαπέντε (15) ημερών, μέσα στην οποία ολοκληρώνεται η προκαταρκτική τεκμηρίωση και έκθεση των αποτελεσμάτων της αρχαιολογικής έρευνας, οι οικείες Εφορείες Αρχαιοτήτων καταθέτουν τεκμηριωμένο το σχετικό φάκελο στο Γραφείο ώστε το θέμα να εισαχθεί εκτάκτως ή κατ' απόλυτη προτεραιότητα στην επόμενη προγραμματισμένη Συνεδρία του αρμόδιου κεντρικού γνωμοδοτικού οργάνου του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, Κ.Α.Σ. ή Κ.Σ.Ν.Μ., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 3028/2002. Η γνωμοδότηση συ-

ντάσσεται την επομένη της Συνεδρίας του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και προωθείται προς έκδοση η σχετική απόφαση, κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

2. Μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης και εφόσον με αυτή επιτραπεί η συνέχιση των εργασιών εκτέλεσης του Μ.Ι.Ε., κατά τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 17 του ν. 3028/2002, το Γραφείο, σε συνεννόηση με τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων, ενημερώνει τον Κύριο του Έργου για το χρονοδιάγραμμα των περαιτέρω αρχαιολογικών εργασιών, που τυχόν προβλέπονται σε αυτή, και για τον αριθμό και την ειδικότητα του επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού που θα απαιτηθεί ώστε να τηρηθεί το οικείο χρονοδιάγραμμα. Μετά την ολοκλήρωση των ως άνω εργασιών οι αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων αποδίδουν εγγράφως, αμέσως και χωρίς καμμία καθυστέρηση ελεύθερο τον χώρο στον Κύριο του Έργου για τη συνέχιση των εργασιών σύμφωνα με τους όρους της προαναφερόμενης απόφασης και ενημερώνουν σχετικά το Γραφείο.

Άρθρο 10 Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση αποδεδειγμένης παράβασης των άρθρων του Μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας, εκτός από τις κυρώσεις της κείμενης νομοθεσίας, και ιδίως του ν. 3028/2002, επιβάλλονται για τις παρακάτω παραβάσεις α' έως ζ' οι εξής κυρώσεις:

α) Σε περίπτωση καταστροφής αρχαιοτήτων με υπαιτιότητα του επιβλέποντος αρχαιολόγου πεδίου ή του Κυρίου του Έργου επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις οι οποίες προβλέπονται από τη διάταξη του άρθρου 56 του ν. 3028/2002, μη αποκλεισμένης αποζημίωσης κατά τις διατάξεις του Α.Κ.

β) Αν δεν δηλωθούν αμέσως οι αρχαιότητες που εντοπίζονται στο πλαίσιο εκτέλεσης του έργου, με υπαιτιότητα του Κυρίου του Έργου ή των εργαζομένων στο έργο εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 58 του ν. 3028/2002, μη αποκλεισμένης αποζημίωσης κατά τις διατάξεις του Α.Κ.

γ) Αν δεν τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα με υπαιτιότητα του Κυρίου του Έργου, το χρονοδιάγραμμα των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών παύει να είναι δεσμευτικό και αναστέλλονται, με απόφαση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, όλες οι σχετικές προθεσμίες, που ορίζονται στο Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας, για ισόχρονο διάστημα με εκείνο που περιλαμβάνεται στο αρχικά συμφωνηθέν χρονοδιάγραμμα, από τα συμβαλλόμενα μέρη.

δ) Αν παρακωλύεται το έργο της Εφορείας Αρχαιοτήτων, για την εκτέλεση των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών, με ευθύνη του Κυρίου του Έργου, και υπό την επιφύλαξη των προβλεπόμενων ποινικών κυρώσεων, θα παρατείνεται ο χρόνος διακοπής των εργασιών του Έργου για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η παρακώλυση του έργου της Εφορείας Αρχαιοτήτων μη αποκλεισμένης αποζημίωσης κατά τις διατάξεις του Α.Κ.

ε) Αν ο Κύριος του Έργου αρνηθεί να χρηματοδοτήσει τις εργασίες συντήρησης, ταξινόμησης, αποθήκευσης και καταγραφής του υλικού με σκοπό τη δημοσίευση, μετά το πέρας της σωστικής ανασκαφικής έρευνας, σύμφωνα με το Μνημόνιο, τότε αναστέλλονται οι εργασίες του Έργου μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Κυρίου

του Έργου για τη χρηματοδότηση των συγκεκριμένων εργασιών, μη αποκλεισμένης κάθε άλλης αποζημίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Α.Κ., αλλά και εφαρμογής των σχετικών διατάξεων του ν.3028/2002.

στ) Αν δεν υποβάλλονται από τον Κύριο του Έργου στις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων, εντός των οριζομένων στο Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας προθεσμιών, οι εκθέσεις σχετικά με την πορεία των ερευνών και εργασιών, ο χρόνος διακοπής των εργασιών του Έργου θα παρατείνεται για όσο χρονικό διάστημα συντρέχει καθυστέρηση υποβολής των σχετικών εκθέσεων, μη αποκλεισμένης κάθε άλλης απαίτησης προς αποζημίωσης με βάση τις διατάξεις του Α.Κ., ενώ παράλληλα θα αντικαθίσταται άμεσα ο επιβλέπων αρχαιολόγος πεδίου.

2. Αν διαπιστωθεί από πλευράς της οικείας Εφορείας Αρχαιοτήτων ότι ο υπεύθυνος αρχαιολόγος προκαλεί αποδεδειγμένα και υπαίτια προσκόμματα στην εκτέλεση των εργασιών του Έργου, αντικαθίσταται με τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων.

Άρθρο 11 Εφαρμογή ισχυουσών διατάξεων

Με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν θίγεται η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3028/2002, καθώς και των λοιπών διατάξεων για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΖΩΝΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Άρθρο 12 Οριοθέτηση της Ζώνης Καινοτομίας Θεσσαλονίκης

Η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3489/2006 (Α' 205) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα όρια της Ζ.Κ.ΑΙ.Θ. καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε.» (Α.Ζ.Κ.) και του Οργανισμού Θεσσαλονίκης του άρθρου 5 του ν.1561/1985 (Α'148).

Για την εκπλήρωση του σκοπού της Α.Ζ.Κ. μπορεί να παραχωρούνται σε αυτή χώροι προς χρήση. Αν η παραχώρηση γίνεται από ιδιωτικούς φορείς, υπογράφεται σχετικό μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ των νομίμων εκπροσώπων του φορέα παραχώρησης και της Α.Ζ.Κ.»

Άρθρο 13 Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης

1. Η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Στρατηγικό Σχέδιο καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας με την επωνυμία «Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε.» ύστερα από γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ανάπτυξης της Ζ ΚΑΙ Θ. Το Στρατηγικό Σχέδιο εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να τροποποιείται το Στρατηγικό Σχέδιο.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 2 του ν. 3489/2006 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Δ.Σ. της εταιρείας, μπορεί να εξειδικεύονται τα έργα που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, να ορίζονται οι αρμόδιοι φορείς, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων αυτών, οι πηγές χρηματοδότησής τους και να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

3. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 του ν. 3489/2006 η φράση «Επιτροπή Επιτροπείας Ανάπτυξης» αντικαθίσταται με τη φράση «Συμβουλευτική Επιτροπή Ανάπτυξης».

Άρθρο 14

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του ν. 3489/2006

Το άρθρο 3 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Ίδρυση Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία
«Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε.»

1. Ιδρύεται ανώνυμη εταιρεία με τη επωνυμία «Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε.» («Εταιρεία»), με έδρα τη Θεσσαλονίκη, η οποία εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η εταιρεία επιδιώκει σκοπούς κοινωφελείς και δημοσίου συμφέροντος και έχει ως κύρια αποστολή τη διαχείριση και την ανάπτυξη της Ζ.ΚΑΙ.Θ. Η εταιρεία δεν υπάγεται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται κάθε φορά, και λειτουργεί με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, στο πλαίσιο των διατάξεων του παρόντος νόμου και του καταστατικού της και συμπληρωματικά, των διατάξεων του κ.ν. 2190/1920 (Α' 37), εξαιρείται δε από τις διατάξεις του ν. 3429/2005 (Α' 314).

2. Η διοίκηση της εταιρείας, η οργάνωση και η λειτουργία της, οι αρμοδιότητες των οργάνων της και κάθε ειδικότερο θέμα ρυθμίζονται με το καταστατικό της, το οποίο καταρτίζεται από το Δ.Σ. αυτής και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια διαδικασία τροποποιείται το καταστατικό της Εταιρείας.»

Άρθρο 15

Μετοχικό Κεφάλαιο

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3489/2006 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Για την άσκηση των δικαιωμάτων του ως μετόχου, το Δημόσιο εκπροσωπείται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3489/2006 (Α' 205) αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, το Δημόσιο μπορεί να μεταβιβάζει τις μετοχές του σε οποιοδήποτε πρόσωπο από τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, προτιμώμενων, μεταξύ αυτών, των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου.»

Άρθρο 16

Αντικατάσταση του άρθρου 6 του ν. 3489/2006

Το άρθρο 6 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Οργάνωση και Λειτουργία της Εταιρείας

1. Για την οργάνωση και λειτουργία της εταιρείας καταρτίζονται οι ακόλουθοι κανονισμοί:

α) Ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας. Με τον Κανονισμό αυτόν καθορίζεται η οργανωτική δομή της εταιρείας, ο αριθμός του προσωπικού της εταιρείας, η κατανομή αυτού σε κατηγορίες, κλάδους και ειδικότητες, τα καθήκοντά του, η ευθύνη του κατά την άσκηση των καθηκόντων του, τα κριτήρια αξιολόγησής του, η εξέλιξή του, τα κλιμάκια αμοιβών και αποδοχών, η εκπαίδευση και η επιμόρφωσή του και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β) Ο Κανονισμός Μισθώσεων. Οι μισθώσεις ακινήτων που ανήκουν κατά κυριότητα στην εταιρεία ή παραχωρούνται σε αυτή με οποιαδήποτε έννομη σχέση εξαιρούνται από τις διατάξεις του π.δ. 34/1995 (Α' 30). Οι μισθώσεις αυτές διέπονται από τις διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού και των άρθρων 574 έως 618 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.). Ο Κανονισμός Μισθώσεων καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2. Οι συμβάσεις προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτει η εταιρεία διέπονται από τις διατάξεις που διέπουν τις αντίστοιχες συμβάσεις του Δημοσίου και των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα.

3. Οι συμβάσεις εκτέλεσης έργων που συνάπτει η εταιρεία διέπονται από τις διατάξεις που διέπουν τις αντίστοιχες συμβάσεις του Δημοσίου και των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα.

4. Η εταιρεία μπορεί, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα για την εκτέλεση, τη διοίκηση και το συντονισμό των πάσης φύσεως έργων της αρμοδιότητάς της.»

Άρθρο 17

Αντικατάσταση του άρθρου 7 του ν. 3489/2006

Το άρθρο 7 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7

Όργανα Διοίκησης της Εταιρείας

1. Όργανα διοίκησης της εταιρείας αποτελούν η Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) αυτής.

2. Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας και ασκεί τις αρμοδιότητες που ορίζονται στον παρόντα νόμο, στο καταστατικό της εταιρείας και, συμπληρωματικά, στις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

3. Η εταιρεία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από επτά μέλη κατ' ανώτατο όριο, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ιδιότητες οι οποίες συντρέχουν στο ίδιο πρόσωπο. Η παράλληλη άσκηση καθηκόντων Προέδρου

και Διευθύνοντας Συμβούλου από το ίδιο πρόσωπο δεν θεμελιώνουν δικαίωμα για πρόσθετη αμοιβή. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να προέρχονται από τον επιχειρηματικό, τον επιστημονικό - τεχνικό και τον ερευνητικό χώρο, καθώς και από το χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και πρέπει να διακρίνονται για το επιστημονικό κύρος, τις ειδικές γνώσεις και την εμπειρία τους επί θεμάτων που ορίζονται από το σκοπό της εταιρείας.

4. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τακτικά και αναπληρωματικά, διορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που δημοσιοποιείται. Η θητεία τους είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται μία φορά, για ίσο χρόνο.

5. Για την ανάληψη της θέσης του Προέδρου και Διευθύνοντας Συμβούλου απαιτείται, τουλάχιστον, πτυχίο πανεπιστημιακού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου και αντίστοιχου ιδρύματος της αλλοδαπής και υπηρεσία επί πέντε (5) τουλάχιστον έτη σε θέση αυξημένης ευθύνης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Το πρόσωπο αυτό ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από δημόσια προκήρυξη της θέσης. Η προκήρυξη γίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Στην ίδια απόφαση καθορίζεται η διαδικασία και τα κριτήρια της επιλογής του Προέδρου και Διευθύνοντας Συμβούλου.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται η αποζημίωση του Προέδρου και του Διευθύνοντας Συμβούλου και των μελών του Δ.Σ. της εταιρείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 2 του ν. 3899/2010 (Α' 212).

7. Το Δ.Σ. της εταιρείας εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, στο καταστατικό της εταιρείας και, συμπληρωματικά, στις σχετικές διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται, συνεδριάζει και αποφασίζει σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρείας.»

Άρθρο 18

Αντικατάσταση του άρθρου 8 του ν. 3489/2006

Η παράγραφος 2 του άρθρου 8 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Από την έναρξη της λειτουργίας της εταιρείας μπορεί να αποσπάται σε αυτή προσωπικό, με ειδικά προσόντα ή εμπειρία, από δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, οργανισμούς και επιχειρήσεις του ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται κάθε φορά. Οι αποσπάσεις διενεργούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από αίτημα του Δ.Σ. της εταιρείας και του ενδιαφερόμενου και κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Οι αποσπώμενοι στην εταιρεία λαμβάνουν από αυτήν το σύνολο των αποδοχών και των πάσης φύσεως γενικών ή ειδικών επιδομάτων, που αντιστοιχούν στην οργανική τους θέση,

πλην αυτών που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων τους.

Στο προσωπικό της εταιρείας περιλαμβάνεται και μία θέση νομικού συμβούλου με πάγια αντιμισθία. Η πρόσληψη του νομικού συμβούλου πραγματοποιείται από το Δ.Σ. της εταιρείας, μετά από δημόσια προκήρυξη της θέσης, και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.»

Άρθρο 19

Εποπτεία και υποχρεώσεις της εταιρείας

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του ν. 3489/2006 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«1. Η εταιρεία, πέρα από την εποπτεία που ασκείται κατά τον κ.ν. 2190/1920, υπόκειται στην εποπτεία του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2. Στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3489/2006, μετά τη λέξη «αναθεωρείται» διαγράφεται η φράση «με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Μακεδονίας - Θράκης» και προστίθεται η φράση «με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας».

Άρθρο 20

Αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 3489/2006

Το άρθρο 13 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13

Συμβουλευτική Επιτροπή Ανάπτυξης

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας «Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε.» συνεπικουρείται στο έργο του από την Επιτροπή Εποπτείας Ανάπτυξης της Ζ.ΚΑΙ.Θ., η οποία λειτουργεί χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση ως συμβουλευτικό όργανο.

2. Η Επιτροπή συνιστάται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και αποτελείται έως δεκαπέντε μέλη, τα οποία μπορούν να προέρχονται από τον επιχειρηματικό, τον επιστημονικό - τεχνικό και τον ερευνητικό χώρο, τόσο από την Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό, και πρέπει να διακρίνονται για τις ειδικές γνώσεις και την εμπειρία τους επί θεμάτων που ορίζονται από το σκοπό της εταιρείας.

3. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από δημόσια προκήρυξη της θέσης. Η θητεία τους είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται. Με όμοια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του.

4. Κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στην παράγραφο 3, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος, μπορεί να μεταβάλλεται η σύνθεση των μελών της Επιτροπής με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

5. Η Επιτροπή συνέρχεται τακτικά μία φορά κάθε έξι μήνες και εκτάκτως κατά την κρίση του Προέδρου της. Η γραμματειακή υποστήριξη του έργου της Επιτροπής διενεργείται από τους υπαλλήλους της εταιρείας.»

Άρθρο 21

Αντικατάσταση του άρθρου 14 του ν. 3489/2006

Το άρθρο 14 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή αποτελεί όργανο κοινωνικού και επιστημονικού διαλόγου επί θεμάτων που αφορούν στο στρατηγικό σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης της Ζ.ΚΑΙ.Θ., καθώς και επί θεμάτων πολιτικής ανάπτυξης της έρευνας, της καινοτομίας, της διασύνδεσης των επιχειρήσεων με την έρευνα και την καινοτομία και της προώθησης της επιχειρηματικότητας σε καινοτόμους δραστηριότητες, προϊόντα και υπηρεσίες. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της αποστολής της, συντάσσει προτάσεις και εισηγήσεις για τα θέματα του προηγούμενου εδαφίου σε τακτικά διαστήματα κατά τις προγραμματισμένες συνεδριάσεις της, και εκτάκτως μετά από αίτημα του Δ.Σ. ή του αρμόδιου Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Επίσης, η Επιτροπή μπορεί να διατυπώνει και εισηγήσεις προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας επί:

- α) του περιεχομένου και της εφαρμογής του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Ζ.ΚΑΙ.Θ.,
- β) του περιεχομένου και της εφαρμογής του επιχειρησιακού σχεδίου της εταιρείας,
- γ) του ετήσιου προϋπολογισμού της εταιρείας, καθώς και της έκθεσης τεκμηρίωσής του,
- δ) του ετήσιου απολογισμού και των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας,
- ε) της ετήσιας έκθεσης για την πορεία της έρευνας και της καινοτομίας στη Ζ.ΚΑΙ.Θ.,

στ) κάθε άλλου θέματος, για το οποίο ζητά τη συνδρομή της το Δ.Σ. ή ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2. Η Επιτροπή μπορεί να ζητά στοιχεία και πληροφορίες για θέματα που εμπίπτουν στην αποστολή της από κάθε φορέα του δημόσιου, ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού φορέα της Ελλάδας ή του εξωτερικού. Ειδικά οι φορείς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα οφείλουν να διαβιβάζουν τα αιτούμενα στοιχεία χωρίς καθυστέρηση.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής μπορεί, κατά τις συνεδριάσεις της, να καλεί εκπροσώπους των φορέων του προηγούμενου εδαφίου, προκειμένου να αναπτύσσουν προφορικά, ενώπιόν της, τις απόψεις τους επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 22

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς των άρθρων 22 έως 33 εφαρμόζονται οι ορισμοί του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος κεφαλαίου.

2. Βιομηχανικά προϊόντα, που καλύπτονται από τεχνική βιομηχανική νομοθεσία και τα οποία χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το σκοπό που προορίζονται, εγκαθίστανται και συντηρούνται κατάλληλα και τα οποία είτε δεν έχουν πλήρως συμμορφωθεί με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις είτε είναι πιθανόν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια χρηστών και καταναλωτών, αποσύρονται από την αγορά, περιορίζεται ή και απαγορεύεται η διαθεσιμότητά

τους και ενημερώνονται σχετικά, όπου προβλέπεται, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα κράτη - μέλη.

3. Οι αναγνωρισμένοι φορείς, τα εργαστήρια παροχής υπηρεσιών και οι κοινοποιημένοι φορείς που εμπλέκονται στην αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων, οφείλουν να ικανοποιούν πλήρως τις απαιτήσεις της τεχνικής νομοθεσίας που τους αφορούν και να τηρούν απαρέγκλιτα τις προϋποθέσεις λειτουργίας που τους επιβάλλονται.

Άρθρο 23

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις των άρθρων 22 έως 33 εφαρμόζονται σε όλα τα βιομηχανικά προϊόντα και τις υπηρεσίες ποιότητας, που καλύπτονται από την τεχνική βιομηχανική νομοθεσία του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV.

2. Το σύνολο της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας στο οποίο βρίσκουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 22 έως 33 αποτυπώνεται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV, το οποίο μπορεί να τροποποιείται ή να επικαιροποιείται, με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, ανάλογα με την εξέλιξη και την επέκταση του πεδίου της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας.

Άρθρο 24

Εθνική αρχή για την εποπτεία της αγοράς βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών ποιότητας

1. Αρμόδια υπηρεσία για εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 22 έως 33 ορίζεται η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2. Με την αρμοδιότητά της αυτή και σε εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού 765/2008/ΕΚ «για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθμ. 339/93 του Συμβουλίου» η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας αποτελεί την Εθνική Αρχή Εποπτείας της Αγοράς για την Ελληνική Επικράτεια σε όλα τα βιομηχανικά προϊόντα και τις υπηρεσίες ποιότητας που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος.

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας είναι αρμόδια για το συντονισμό των λοιπών αρχών εποπτείας της αγοράς στο πλαίσιο του Κανονισμού 765/2008 ΕΚ για τις ανάγκες επικοινωνίας της Χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης, ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας αναλαμβάνει την εκπροσώπηση της χώρας στα αντίστοιχα όργανα και επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συμμετέχει στις διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτει η χώρα για θέματα εποπτείας αγοράς σε τομείς βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών ποιότητας.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, η οποία εκδίδεται μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος εξειδικεύεται η οργανωτική, υλικοτεχνική και διοικητική υποδομή της αρμόδιας υπηρεσίας για την υποστήριξη και τη λειτουργία του συστήματος εποπτείας της αγοράς, οι αποζημιώσεις και λοιπές δαπάνες των ελεγκτών, καθώς

και οι διαδικασίες για την οικονομική βιωσιμότητα του όλου συστήματος εποπτείας της αγοράς.

Άρθρο 25 **Εξουσιοδοτική διάταξη**

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, μπορεί να ανατίθεται τμήμα της άσκησης των διαδικασιών ελέγχου και εργαστηριακής τεκμηρίωσης της εποπτείας της αγοράς σε υπηρεσίες ή φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994 (Α' 28), μέσω προγραμματικής συμφωνίας στην οποία καθορίζονται επακριβώς τα πεδία ελέγχου, τα χρονοδιαγράμματα ελέγχου, καθώς και οι εργαστηριακές δοκιμές που κρίνονται κατά περίπτωση αναγκαίες για την τεκμηρίωση των διαδικασιών του ελέγχου. Στο τμήμα του έργου που ανατίθεται δεν περιλαμβάνεται η έκδοση διοικητικών πράξεων και η επιβολή κυρώσεων.

Άρθρο 26 **Σύσταση Συντονιστικού Συμβουλίου** **Εποπτείας Αγοράς**

1. Συνιστάται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας Συντονιστικό Συμβούλιο Εποπτείας Αγοράς βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών ποιότητας.

2. Το Συντονιστικό Συμβούλιο Εποπτείας Αγοράς αποτελεί γνωμοδοτικό όργανο προς την Εθνική Αρχή εποπτείας της αγοράς για το συντονισμό των υπηρεσιών της διοίκησης, τον προγραμματισμό, την παρακολούθηση της υλοποίησης του ετήσιου προγράμματος και τον απολογισμό του ελεγκτικού συστήματος. Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, αποτελείται από έντεκα (11) μέλη, τα οποία ορίζονται για θητεία τριών (3) ετών και στη σύνθεσή του μετέχουν:

α. Ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας, ως Πρόεδρος.

β. Ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Βιομηχανικής Πολιτικής και Εποπτείας Φορέων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

γ. Ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών.

δ. Ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Προστασίας του Καταναλωτή.

ε. Ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους.

στ. Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πολιτικής Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

ζ. Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πιστοποίησης της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνιών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

η. Ένας εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Διαπιστευμένων Φορέων Επιθεώρησης-Πιστοποίησης.

θ. Ένας εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Εργαστηρίων.

ι. Ένας εκπρόσωπος της Ένωσης Εισαγωγέων Ελλάδας.

ια. Ένας εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών.

Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Συμβουλίου παρέχεται από τη Διεύθυνση Πολιτικής Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

Η σύνθεση του Συμβουλίου μπορεί να διευρύνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους τα μέλη του Συμβουλίου έχουν υποχρέωση τήρησης των αρχών της αντικειμενικότητας και αμεροληψίας. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου υποχρεούνται στην τήρηση εμπιστευτικότητας εμπορικών πληροφοριών και μετά την εκούσια ή ακούσια αποχώρησή τους από το Συμβούλιο.

3. Το Συντονιστικό Συμβούλιο Εποπτείας Αγοράς έχει ως αρμοδιότητες:

α) Την παρακολούθηση του ετήσιου εθνικού προγράμματος εποπτείας αγοράς της χώρας μας στο πλαίσιο του Κανονισμού 765/2008/EK, τον ετήσιο απολογισμό του ελεγκτικού συστήματος και τη διατύπωση προτάσεων βελτίωσής του, τον οικονομικό απολογισμό του ετήσιου προγράμματος ελέγχων της αγοράς και την υποβολή τον Ιανουάριο κάθε έτους σχετικής έκθεσης προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β) Το συντονισμό και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών και φορέων, που δραστηριοποιούνται στους τομείς αξιολόγησης της συμμόρφωσης, μετρολογίας, διαπίστευσης, πιστοποίησης, επιθεώρησης και εποπτείας της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων και των κλαδικών, επαγγελματικών και καταναλωτικών οργανώσεων για την άντληση των κατάλληλων πληροφοριών και στοιχείων στην άσκηση του ελέγχου.

γ) Την κατάρτιση και επικαιροποίηση κατευθυντήριων γραμμών, τη διενέργεια συγκρίσεων που σχετίζονται με τη λειτουργία των ρητρών διασφάλισης, την άσκηση προκαταρκτικών ή βοηθητικών δραστηριοτήτων σχετικών με την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας, την εφαρμογή προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας και συνεργασίας με τρίτες χώρες, καθώς και την προώθηση των πολιτικών που εφαρμόζονται στους εν λόγω τομείς σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο.

δ) Την εισήγηση και προώθηση δράσεων ενημέρωσης και προβολής για την εποπτεία της αγοράς οι οποίες υποβοηθούν, στηρίζουν, βελτιώνουν τους ελεγκτικούς μηχανισμούς του συστήματος και καλλιεργούν την αντίληψη στον καταναλωτή και το χρήστη για την ορθή συμβολή του ελέγχου της αγοράς στην παραγωγή, τη διακίνηση και την εμπορία των προϊόντων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εξειδικεύονται οι συναφείς αρμοδιότητες του Συντονιστικού Συμβουλίου Εποπτείας Αγοράς και τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας του. Με όμοια απόφαση μπορούν να του ανατίθενται και επιπρόσθετες αρμοδιότητες.

Άρθρο 27 **Τήρηση Μητρώου Ελεγκτών**

1. Για την άσκηση των ελεγκτικών διαδικασιών και την πραγματοποίηση των ελέγχων στο πεδίο της αγοράς, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας καταρτίζει και τηρεί Μητρώο Εγκεκριμένων Ελεγκτών, το οποίο ανανεώνει και επικαιροποιεί ετησίως.

Όλα τα κλιμάκια των ελεγκτών που ασκούν ελέγχους σε φορείς και προϊόντα προέρχονται από το Μητρώο Εγκεκριμένων Ελεγκτών. Η ένταξη στο Μητρώο Εγκεκριμένων Ελεγκτών απαιτεί την εξειδικευμένη εκπαίδευση ή εμπειρία στους κανόνες και τις απαιτήσεις της εναρμονισμένης ευρωπαϊκής, καθώς και της εθνικής τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας.

2. Οι Ελεγκτές προέρχονται από το προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, των άλλων συναρμόδιων Υπουργείων, των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, των Ανεξαρτήτων Αρχών, καθώς και από το εξειδικευμένο προσωπικό των φορέων που σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου. Ελεγκτές μπορεί να είναι και ιδιώτες εμπειρογνώμονες με γνώση, εμπειρία και εξειδίκευση στο αντικείμενο του ελέγχου.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και, όπου απαιτείται, των συναρμόδιων Υπουργών, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στα κριτήρια και στο όργανο αξιολόγησης, στις διαδικασίες επιλογής των ελεγκτών, στα προγράμματα εκπαίδευσης και εξειδίκευσης αυτών, στην έγκριση της τεχνικής τους επάρκειας, στην κατάρτιση και στην επικαιροποίηση του Μητρώου, καθώς και στις διαδικασίες που τηρούνται για τη σύνθεση των κλιμακίων ελέγχου.

Άρθρο 28

Αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων και εργαστηριακοί έλεγχοι

Για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης των βιομηχανικών προϊόντων με την ισχύουσα τεχνική βιομηχανική νομοθεσία η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας εκπονεί και εφαρμόζει σε ετήσια βάση πρόγραμμα ελέγχων στα χαρακτηριστικά των προϊόντων σε επαρκή κλίμακα και σε όλη τη γεωγραφική επικράτεια της χώρας. Οι έλεγχοι περιλαμβάνουν την εξέταση της τεχνικής τεκμηρίωσης, του τεχνικού φακέλου των προϊόντων, των άλλων συνοδευτικών εγγράφων τους, καθώς και μακροσκοπικούς και εργαστηριακούς ελέγχους, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, έπειτα από τις σχετικές δειγματοληψίες. Στους ελέγχους αυτούς λαμβάνονται υπόψη οι βασικές απαιτήσεις της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας, οι προδιαγραφές των προϊόντων, τα πρότυπα, η επικινδυνότητα των προϊόντων, οι ενδεχόμενες καταγγελίες καταναλωτών και χρηστών ή οποιαδήποτε άλλη πληροφορία.

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας μπορεί να απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να θέτουν στη διάθεσή της τα σχετικά έγγραφα και πληροφορίες που κρίνει αναγκαία για τους σκοπούς της διεξαγωγής της εποπτείας, συμπεριλαμβανομένης της εισόδου των ελεγκτών στις εγκαταστάσεις των οικονομικών φορέων και της λήψης των απαιτούμενων δειγμάτων προϊόντων.

Όταν οι οικονομικοί φορείς θέτουν στη διάθεση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας εκθέσεις ελέγχου ή πιστοποιητικά που βεβαιώνουν τη συμμόρφωση και έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης, αυτή υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τις ανωτέρω εκθέσεις και πιστοποιητικά.

Ειδικά στις περιπτώσεις διερεύνησης καταγγελιών, τηρούνται οι προθεσμίες που προβλέπονται στα άρθρα του Πρώτου Κεφαλαίου του Κώδικα Διοικητικής Διαδι-

κασίας (ν. 2690/1999). Το κόστος των απαιτούμενων για τη διερεύνηση της καταγγελίας εργαστηριακών δοκιμών βαρύνει τον καταγγέλλοντα σε περίπτωση αβάσιμης καταγγελίας και τον ελεγχόμενο σε περίπτωση βάσιμης καταγγελίας.

2. Οι εργαστηριακοί έλεγχοι που πραγματοποιούνται στα προϊόντα για τεκμηρίωση της συμμόρφωσής τους ως προς τις βασικές απαιτήσεις της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας αποφασίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και της κατά περίπτωση συναρμόδιας Υπηρεσίας. Οι έλεγχοι διενεργούνται από διαπιστευμένα εργαστήρια ή, αν δεν υπάρχουν διαπιστευμένα, από εγκεκριμένα κατά περίπτωση εργαστήρια, όπως ορίζει η κείμενη τεχνική βιομηχανική νομοθεσία.

3. Αν τα προϊόντα φέρουν ή υπόκεινται στην υποχρέωση να φέρουν σήμανση CE, οι έλεγχοι που διενεργούνται πρέπει να καλύπτουν τις απαιτήσεις όλων των σχετικών με το προϊόν διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας μπορεί, για τις ανάγκες των εργαστηριακών ελέγχων, να συνάπτει διμερείς συμβάσεις συνεργασίας με εργαστήρια, στις οποίες καθορίζονται τα πεδία και οι κατηγορίες των δοκιμών, το αναλυτικό κόστος των αναλαμβανομένων δοκιμών και οι χρόνοι παράδοσης των αποτελεσμάτων. Τα εργαστήρια της παραγράφου αυτής επιλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί συμβάσεων.

4. Αν δεν υπάρχουν διαπιστευμένα εργαστήρια στην Ελλάδα για την υλοποίηση των εργαστηριακών δοκιμών, μπορεί να επιλέγονται διαπιστευμένα εργαστήρια από άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα εργαστήρια αυτά μπορεί να επιλέγονται από τη διοίκηση και για λόγους αμεροληψίας και διαφάνειας ή ακόμα για συγκριτική αξιολόγηση δειγμάτων προϊόντων στις περιπτώσεις ενστάσεων από τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς.

Άρθρο 29

Βιομηχανικά προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες

1. Για την αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς στα βιομηχανικά προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας συνεργάζεται με τις κατά τόπους τελωνειακές αρχές.

2. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, ως εθνική αρχή εποπτείας της αγοράς στα βιομηχανικά προϊόντα και τις υπηρεσίες ποιότητας που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος παρέχει προς τις τελωνειακές αρχές της Χώρας:

α) κάθε σχετική πληροφορία για προϊόντα ή κατηγορίες προϊόντων για τα οποία έχει διαπιστωθεί σοβαρός κίνδυνος ή μη συμμόρφωση προς τις ισχύουσες διατάξεις της τεχνικής νομοθεσίας,

β) οδηγίες για την αποδέσμευση ή όχι βιομηχανικών προϊόντων, κατόπιν σοβαρής υπόνοιας ότι τα εν λόγω προϊόντα παρουσιάζουν σοβαρό κίνδυνο για τον χρήστη και τον καταναλωτή, ή το περιβάλλον,

γ) οδηγίες για τους ελέγχους που μπορούν να διενεργούνται κατά τη θέση προϊόντων τρίτων χωρών σε ελεύθερη κυκλοφορία, για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης προς τη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία.

3. Οι τελωνειακές αρχές παρέχουν στις υπηρεσίες εποπτείας αγοράς της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας κάθε σχετική με τα εισαγόμενα βιομηχανικά προϊόντα πληροφορία.

4. Οι τελωνειακές αρχές αναστέλλουν τη θέση ενός προϊόντος σε ελεύθερη κυκλοφορία στην κοινοτική αγορά και ενημερώνουν την εθνική αρχή εποπτείας αγοράς αν, κατά την πραγματοποίηση του ελέγχου, διαπιστωθεί ότι συντρέχει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) το προϊόν εμφανίζει χαρακτηριστικά τα οποία μπορούν να δημιουργήσουν σοβαρές υπόνοιες ότι αυτό, ακόμα και με ορθή εγκατάσταση, συντήρηση και χρήση του, παρουσιάζει σοβαρό κίνδυνο για την υγεία, την ασφάλεια των καταναλωτών, το περιβάλλον ή τη δημόσια ασφάλεια,

β) το προϊόν δεν συνοδεύεται από την έγγραφη ή ηλεκτρονική τεκμηρίωση που απαιτείται από τη σχετική εθνική ή κοινοτική νομοθεσία ή δεν φέρει την επισήμανση που απαιτείται από την εν λόγω νομοθεσία,

γ) το προϊόν φέρει πλαστή σήμανση ή παραπλανητική σήμανση CE.

5. Αν η εθνική αρχή εποπτείας αγοράς διαπιστώσει ότι το προϊόν δεν παρουσιάζει σοβαρό κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια ή αν θεωρήσει ότι δεν παραβαίνει τις ισχύουσες απαιτήσεις της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας, το προϊόν αποδεσμεύεται, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι υπόλοιπες απαιτήσεις και διατυπώσεις που αφορούν την αποδέσμευση.

6. Αν η εθνική αρχή εποπτείας αγοράς διαπιστώσει ότι το προϊόν παρουσιάζει σοβαρό κίνδυνο για την υγεία, την ασφάλεια, το περιβάλλον ή ότι το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία, ενημερώνει άμεσα τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές και λαμβάνονται μέτρα για την απαγόρευση της διάθεσης του προϊόντος στην αγορά.

Παράλληλα, τίθεται ειδική, κατά περίπτωση, επισήμανση, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 29 του Κανονισμού 765/2008/EK, στο εμπορικό τιμολόγιο και σε οποιοδήποτε άλλο συνοδευτικό έγγραφο του προϊόντος ή ακόμα και στο ίδιο το σύστημα επεξεργασίας των δεδομένων, εάν η επεξεργασία αυτών πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.

Η ειδική επισήμανση τίθεται ακόμα και στις περιπτώσεις που το προϊόν δηλωθεί, εν συνεχεία, για άλλο τελωνειακό καθεστώς εκτός της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, εφόσον βέβαια δεν υπάρχει αντίθετη άποψη της εθνικής αρχής εποπτείας αγοράς. Η εθνική αρχή μπορεί να αποφασίσει με βάση την αρχή της αναλογικότητας για την επανεξαγωγή ή για την καταστροφή ή για την αχρήστευση με άλλο τρόπο του προϊόντος.

7. Αν η εθνική αρχή εποπτείας αγοράς διαπιστώσει ότι τα εισαγόμενα βιομηχανικά προϊόντα παρουσιάζουν ελλείψεις στην τεχνική τους τεκμηρίωση ή στην επισήμανσή τους ή δεν παρέχουν τις αναγκαίες πληροφορίες που επιβάλλεται να φέρουν από την τεχνική νομοθεσία, αναστέλλουν την ελεύθερη κυκλοφορία τους και ενημερώνουν έγκαιρα τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς του άρθρου 31, προκειμένου να λάβουν το ταχύτερο δυνατόν μέτρα για την άρση των μη συμμορφώσεων. Αν η εθνική αρχή εποπτείας αγοράς διαπιστώσει την άρση των μη συμμορφώσεων, ενημερώνονται άμεσα οι τελωνειακές αρχές για την αποδέσμευση των προϊόντων.

Άρθρο 30

Συνεργασία με άλλες δημόσιες υπηρεσίες

1. Για την ευρεία και αποτελεσματική εφαρμογή των ελεγκτικών μηχανισμών η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας οφείλει να συνεργάζεται, όπως και να συμμετέχει από κοινού σε ελέγχους με τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, τη Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, το Γενικό Χημείο του Κράτους και το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Οικονομικών, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, καθώς και με την Ελληνική Αστυνομία.

2. Για την παροχή στοιχείων που αφορούν στις ενδοκοινοτικές εμπορικές συναλλαγές ή στις συναλλαγές με τρίτες χώρες, αλλά και για τη λήψη στοιχείων ταυτότητας εισαγωγών, παραγωγών, ή κατασκευαστών, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας συνεργάζεται συνεχώς και αδιαιρέτως με τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και τις υπηρεσίες της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

3. Για τη βέλτιστη λειτουργία του συστήματος ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών [RAPEX], που λειτουργεί στη χώρα μας σχετικά με τα επικίνδυνα ή μη ασφαλή προϊόντα, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθ. Ζ3/2810/2004 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης και Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β'1885) και του Παραρτήματος II αυτής, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας οφείλει να συνεργάζεται και να παρέχει κάθε τεκμήριο, ενημέρωση ή πληροφορία με τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή.

Αν λαμβάνονται ή πρόκειται να ληφθούν επείγοντα μέτρα για παρεμπόδιση ή για τον περιορισμό ή για την υποβολή σε όρους της εμπορίας ή της χρήσης ενός προϊόντος ή μίας παρτίδας προϊόντος, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας ενημερώνει αμελλητί τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή και παρέχει άμεσα κάθε στοιχείο για την τεκμηρίωση της σχετικής απόφασης λήψης των σχετικών μέτρων.

4. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας συνεργάζεται με τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνιών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων για τα θέματα αρμοδιότητάς τους, όπως αυτά απορρέουν από τις διατάξεις:

α) του ν. 3431/2006 (Α' 13)

β) του π.δ. 44/2002 (Α' 44) και

γ) της απόφασης 50268/5137/2007 των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β'1853).

5. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας μεριμνά για την αυστηρή τήρηση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών και στοιχείων του ελέγχου, εξασφαλίζει την προστασία τους και ασκεί τη δέουσα χρήση αυτών σε όλες τις περιπτώσεις και μόνο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων και της εποπτείας της αγοράς.

Άρθρο 31

Υποχρεώσεις οικονομικών φορέων

1. Οι υποχρεώσεις των κατασκευαστών, των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων, των εισαγωγέων και των

διανομέων, οι οποίοι υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, ορίζονται σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

2. Οι κατασκευαστές:

α) Εξασφαλίζουν ότι, κατά τη διάθεση των προϊόντων τους στην αγορά, αυτά είναι σχεδιασμένα και κατασκευασμένα σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις διατάξεις της αντίστοιχης τεχνικής νομοθεσίας.

β) Καταρτίζουν την απαραίτητη τεχνική τεκμηρίωση και διενεργούν ή μερिमνούν για τη διενέργεια της εφαρμοστέας διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Όταν ολοκληρώνεται η συμμόρφωση του προϊόντος με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις, οι κατασκευαστές καταρτίζουν δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ και θέτουν τη σήμανση συμμόρφωσης στο προϊόν.

γ) Φυλάσσουν την τεχνική τεκμηρίωση και τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ για όσο χρονικό διάστημα προβλέπεται στην αντίστοιχη τεχνική νομοθεσία, αφότου διατεθεί το προϊόν στην αγορά, η οποία είναι ανάλογη του κύκλου ζωής του προϊόντος και του επιπέδου κινδύνου του.

δ) Εξασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται οι αναγκαίες διαδικασίες, ώστε να διατηρείται η συμμόρφωση στο σύνολο της παραγωγής. Οι αλλαγές στο σχεδιασμό ή τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και οι αλλαγές στα εναρμονισμένα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις οποίες δηλώνεται η συμμόρφωση προϊόντος λαμβάνονται δεόντως υπόψη.

ε) Οι κατασκευαστές, όταν υπάρχουν υπόνοιες ότι το προϊόν παρουσιάζει κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, διενεργούν δοκιμές με δειγματοληψία στα προϊόντα που έχουν διατεθεί στην αγορά, ερευνούν τις σχετικές καταγγελίες και διατηρούν αρχείο με τις καταγγελίες τα προϊόντα για τα οποία διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση και τις ενέργειες για τη συμμόρφωση ή την ανάκληση ή την απόσυρση του και ενημερώνουν σχετικά τους διανομείς.

στ) Εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα τους φέρουν αριθμό τύπου, παρτίδας ή σειράς ή όποιο άλλο στοιχείο επιτρέπει την ταύτισή τους. Όταν δεν το επιτρέπει το μέγεθος ή η φύση του προϊόντος, οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες αυτές αναγράφονται στη συσκευασία ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν.

ζ) Σημειώνουν το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία τους ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους και τη διεύθυνσή τους στο προϊόν ή, όταν δεν είναι δυνατόν, στη συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν. Η διεύθυνση πρέπει να υποδεικνύει ένα μοναδικό σημείο στο οποίο μπορεί κάποιος να έρθει σε επαφή με τον κατασκευαστή.

η) Εξασφαλίζουν ότι το προϊόν συνοδεύεται από οδηγίες και πληροφορίες ασφάλειας γραμμένες στην ελληνική γλώσσα με τρόπο εύληπτο στους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες

θ) Οι κατασκευαστές που θεωρούν ή έχουν λόγο να πιστεύουν ότι το προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά δεν συμμορφώνεται προς την εφαρμοστέα κοινοτική και εθνική νομοθεσία λαμβάνουν αμέσως τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση του προϊόντος, όπου αυτό είναι εφικτό, άλλως το αποσύρουν ή το ανακαλούν, κατά περίπτωση. Πέραν τούτου, όταν το προϊόν παρουσιάζει κίνδυνο, οι κατασκευαστές ενημε-

ρώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών - μελών στα οποία έχει καταστεί διαθέσιμο το προϊόν και παραθέτουν λεπτομέρειες για τη μη συμμόρφωση και τα τυχόν διορθωτικά μέτρα που έλαβαν.

ι) Οι κατασκευαστές παρέχουν στις αρμόδιες εθνικές αρχές, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός των αρχών αυτών, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος, στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα. Συνεργάζονται με τις αρχές αυτές, κατόπιν αιτήματος των τελευταίων, για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν ώστε να αποφευχθούν οι κίνδυνοι από τα προϊόντα που έχουν διαθέσει στην αγορά.

3. Οι εισαγωγείς:

α) Είναι υποχρεωμένοι να διαθέτουν στην αγορά μόνο συμμορφούμενα προϊόντα.

β) Διασφαλίζουν προτού διαθέσουν προϊόν στην αγορά ότι ο κατασκευαστής έχει διενεργήσει την κατάλληλη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης που προβλέπει η αντίστοιχη τεχνική νομοθεσία. Επίσης, διασφαλίζουν ότι ο κατασκευαστής έχει καταρτίσει την τεχνική τεκμηρίωση ότι το προϊόν φέρει την απαιτούμενη σήμανση ή τις απαιτούμενες σημάνσεις συμμόρφωσης, συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα και ότι ο κατασκευαστής έχει τηρήσει τις παραπάνω απαιτήσεις στ' και ζ' που τον αφορούν.

Εφόσον ο εισαγωγέας θεωρεί ότι το προϊόν δεν συμμορφούται προς την αντίστοιχη τεχνική νομοθεσία, τότε δεν μπορεί να διαθέσει το προϊόν στην αγορά πριν το προϊόν συμμορφωθεί. Επίσης, ο εισαγωγέας ενημερώνει σχετικά τον κατασκευαστή, καθώς και τις αρχές εποπτείας της αγοράς, όταν το προϊόν παρουσιάζει κίνδυνο.

γ) Σημειώνουν το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία τους ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους και τη διεύθυνσή τους στο προϊόν ή, όταν δεν είναι δυνατόν, στη συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν.

δ) Εξασφαλίζουν ότι το προϊόν συνοδεύεται από οδηγίες και πληροφορίες ασφάλειας, γραμμένες στην ελληνική γλώσσα με τρόπο εύληπτο στους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες.

4. Οι κατασκευαστές μπορούν να διορίζουν, με γραπτή εντολή, εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο. Οι υποχρεώσεις βάσει της παραγράφου 2, που τους αφορούν, και η κατάρτιση της τεχνικής τεκμηρίωσης δεν ανατίθενται σε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο.

Οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι ασκούν τα καθήκοντα που προσδιορίζονται στην εντολή την οποία λαμβάνουν από τον κατασκευαστή. Η εντολή πρέπει τουλάχιστον να επιτρέπει στον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο να:

α) τηρεί τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ και την τεχνική τεκμηρίωση στη διάθεση των εθνικών εποπτικών αρχών για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται,

β) παρέχει στις αρμόδιες εθνικές αρχές, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός των αρχών αυτών, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος,

γ) συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές, κατόπιν αιτήματος των τελευταίων, για τυχόν ενέργειες που έγιναν προς αποφυγή των κινδύνων που ενέχουν τα προϊόντα που καλύπτει η εντολή τους.

5. Οι εισαγωγείς, όταν υπάρχουν υπόνοιες ότι το προϊόν παρουσιάζει κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, διενεργούν δοκιμές με δειγματοληψία στα προϊόντα που έχουν διατεθεί στην αγορά, ερευνούν τις σχετικές καταγγελίες και διατηρούν αρχείο με τις καταγγελίες, τα προϊόντα για τα οποία διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση και τις ενέργειες για τη συμμόρφωση ή την ανάκληση ή την απόσυρσή τους και ενημερώνουν σχετικά τους διανομείς.

6. Οι εισαγωγείς που θεωρούν ότι το προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά δεν συμμορφώνεται με την εφαρμοστέα κοινοτική και εθνική νομοθεσία λαμβάνουν αμέσως τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση του προϊόντος, όπου αυτό είναι εφικτό, άλλως το αποσύρουν ή το ανακαλούν, κατά περίπτωση. Πέραν τούτου, όταν το προϊόν παρουσιάζει κίνδυνο, οι εισαγωγείς ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών - μελών στα οποία έχει καταστεί διαθέσιμο το προϊόν και παραθέτουν λεπτομέρειες για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που έλαβαν.

7. Οι εισαγωγείς τηρούν για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΚ στη διάθεση των αρχών που είναι αρμόδιες για την εποπτεία της αγοράς και εξασφαλίζουν ότι ο τεχνικός φάκελος μπορεί να καταστεί διαθέσιμος στις εν λόγω αρχές, κατόπιν αιτήματός τους.

8. Οι εισαγωγείς παρέχουν στις αρμόδιες εθνικές αρχές, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος των αρχών αυτών, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα. Συνεργάζονται με τις αρχές, αυτές κατόπιν αιτήματος των τελευταίων, για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν ώστε να αποφευχθούν οι κίνδυνοι από τα προϊόντα που έχουν διαθέσει στην αγορά.

9. Οι διανομείς:

α) Ενεργούν με τη δέουσα προσοχή σε σχέση με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις όταν καθιστούν διαθέσιμο προϊόν στην αγορά.

β) Επαληθεύουν, προτού καταστήσουν το προϊόν διαθέσιμο στην αγορά, ότι αυτό φέρει τις απαιτούμενες σημάνσεις, ότι συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα, καθώς και τις οδηγίες και τις πληροφορίες ασφάλειας γραμμένες στην ελληνική γλώσσα με τρόπο εύληπτο στους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες και ότι ο κατασκευαστής και ο εισαγωγέας έχουν τηρήσει τις υποχρεώσεις που τους αφορούν.

Όταν οι διανομείς θεωρούν ότι το προϊόν δεν συμμορφούται προς την αντίστοιχη τεχνική νομοθεσία, τότε μπορούν να καταστήσουν διαθέσιμο το προϊόν στην αγορά αφού αυτό συμμορφωθεί με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας.

Οι διανομείς ενημερώνουν επίσης αμελλητί τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα, καθώς και τις αρχές εποπτείας της αγοράς, όταν το προϊόν παρουσιάζει κίνδυνο.

γ) Εξασφαλίζουν ότι, για όσο χρόνο το προϊόν βρίσκεται υπό την ευθύνη τους, οι συνθήκες αποθήκευσης ή μεταφοράς δεν θέτουν σε κίνδυνο τη συμμόρφωσή του με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας.

δ) Οι διανομείς που θεωρούν ότι το προϊόν που έχουν καταστήσει διαθέσιμο στην αγορά δεν συμμορφώνεται προς την εφαρμοστέα κοινοτική και εθνική νομοθεσία

διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση του προϊόντος, όπου αυτό είναι εφικτό, άλλως το αποσύρουν ή το ανακαλούν, κατά περίπτωση. Πέραν τούτου, όταν το προϊόν παρουσιάζει κίνδυνο, οι διανομείς ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές και παραθέτουν λεπτομέρειες για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που έλαβαν.

ε) Οι διανομείς παρέχουν στις αρμόδιες εθνικές αρχές, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός των αρχών αυτών, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος. Συνεργάζονται με τις αρχές αυτές, κατόπιν αιτήματος των τελευταίων, για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν ώστε να αποφευχθούν οι κίνδυνοι από τα προϊόντα που έχουν καταστήσει διαθέσιμα στην αγορά.

10. Ένας εισαγωγέας ή διανομέας θεωρείται κατασκευαστής για τους σκοπούς του παρόντος νόμου και συνεπώς υπόκειται στις υποχρεώσεις του κατασκευαστή σύμφωνα με την παράγραφο 2, όταν διαθέτει προϊόν στην αγορά με το όνομα ή το εμπορικό σήμα του ή διαφοροποιεί προϊόν που διατίθεται ήδη στην αγορά κατά τρόπο που μπορεί να θίξει τη συμμόρφωση προς τις εφαρμοστέες απαιτήσεις.

11. Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν, εάν ζητηθεί, στις αρχές εποπτείας της αγοράς και για όσο χρονικό διάστημα προβλέπει η αντίστοιχη νομοθεσία την ταυτότητα των κατωτέρω:

α) κάθε οικονομικού φορέα ο οποίος τους έχει προμηθεύσει προϊόν·

β) κάθε οικονομικού φορέα στον οποίο έχουν προμηθεύσει προϊόν.

12. Άρνηση των κατασκευαστών, των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων, των εισαγωγέων και των διανομέων να συνεργαστούν με τα εντεταλμένα όργανα ελέγχου κατά την άσκηση των ελέγχων στις εγκαταστάσεις τους, παρεμπόδιση της εισόδου των οργάνων στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης ή διάθεσης προϊόντων ή άρνηση ανταπόκρισης στα αιτήματα των αρμόδιων αρχών για παροχή πληροφοριών και στοιχείων του προϊόντος, άρνηση για τη λήψη διορθωτικών μέτρων προς άρση των μη συμμορφώσεων ή για τη λήψη μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας στα προϊόντα που έχουν διαθέσει στην αγορά, επισύρει διοικητικές κυρώσεις των υπευθύνων, σύμφωνα με το επόμενο άρθρο.

13. Οι κατασκευαστές και οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποί τους φυλάσσουν και τηρούν, στη διάθεση των αρμόδιων ελεγκτικών Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, την τεχνική τεκμηρίωση και τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ για χρονικό διάστημα ανάλογο του κύκλου ζωής του προϊόντος και πάντως όχι λιγότερο από δέκα χρόνια, αφότου διατεθεί το προϊόν στην αγορά. Οι εισαγωγείς φυλάσσουν και τηρούν αντίστοιχα, αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΚ και εξασφαλίζουν ότι ο τεχνικός φάκελος μπορεί να καταστεί διαθέσιμος στις εν λόγω υπηρεσίες, κατόπιν αιτήματός τους.

Άρθρο 32 **Επιβολή κυρώσεων**

1. Αν το ελεγχόμενο προϊόν δεν συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας του Παραρτήματος IV εκδίδεται, ύστερα

από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για την προσωρινή απαγόρευση της κυκλοφορίας και διάθεσης στην αγορά ή την οριστική απαγόρευση ή απόσυρση, εφόσον από τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων διαπιστώνεται ότι το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της οικείας νομοθεσίας.

2. Στους οικονομικούς φορείς του άρθρου 31, τα προϊόντα των οποίων, μετά από αιτιολογημένη διαπίστωση των αρμόδιων υπηρεσιών, δεν συμμορφώνονται προς τις διατάξεις της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας του Παραρτήματος IV, ή στους οικονομικούς φορείς που δεν συνεργάζονται με τις αρμόδιες υπηρεσίες εποπτείας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας κατά την άσκηση των ελέγχων ή αρνούνται τη λήψη μέτρων άρσης της μη συμμόρφωσης ή τη λήψη μέτρων περιορισμού της διάθεσης και κυκλοφορίας των μη συμμορφούμενων προϊόντων, επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

3. Οι κυρώσεις που επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς οι οποίοι παραβαίνουν τη νομοθεσία είναι ανάλογες:

- α) της σοβαρότητας της μη συμμόρφωσης του προϊόντος,
- β) της επικινδυνότητας του προϊόντος,
- γ) του βαθμού άρνησης της συνεργασίας με τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες,
- δ) των επιπτώσεων του τυχόν προκληθέντος ατυχήματος και
- ε) των υποτροπών που αυτοί παρουσιάζουν στις δραστηριότητές τους.

4. Οι διοικητικές κυρώσεις στους παραβάτες οικονομικούς φορείς επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από εισήγηση των ελεγκτικών υπηρεσιών για την εποπτεία της αγοράς της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

Αν η μη συμμόρφωση προϊόντων έχει ως ενδεχόμενο σοβαρή επίπτωση για την ασφάλεια και υγεία του χρήστη ή καταναλωτή, οι επιβαλλόμενες διοικητικές κυρώσεις μπορούν να ανέλθουν μέχρι και του ποσού των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ. Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και σε περίπτωση υποτροπής για παραβάσεις των άρθρων 22 έως 33. Το επιβληθέν ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο του εκατονταπλάσιου της αξίας του προϊόντος ή του δεκαπλάσιου της εκτιμώμενης ζημίας του ατυχήματος.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εξειδικεύονται τα κριτήρια και η διαδικασία επιβολής κυρώσεων, καθώς και ο τρόπος κλιμάκωσης των διοικητικών κυρώσεων της προηγούμενης παραγράφου. Με την έκδοση της απόφασης αυτής παύουν να ισχύουν οι διατάξεις για την επιβολή κυρώσεων που προβλέπονται στην τεχνική βιομηχανική νομοθεσία, όπως αυτή αποτυπώνεται στο Παράρτημα IV.

6. Η επιβολή των κυρώσεων του παρόντος άρθρου τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων που προβλέπουν ειδικότεροι νόμοι όπως, ο Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας (ν. 2960/2001) και οι περί λαθρεμπορίας διατάξεις.

Άρθρο 33 **Εφαρμογή της αμοιβαίας αναγνώρισης** **και Εθνικό Σημείο Επαφής**

1. Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας εμπορευμάτων εντός της εσωτερικής αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εφαρμόζεται στα προϊόντα που δεν υπόκεινται στην κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης ή σε πτυχές των προϊόντων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας αυτής.

2. Εθνικό σημείο επαφής για τα προϊόντα που δεν υπόκεινται σε κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης, με βάση τις απαιτήσεις και την έννοια των διατάξεων του Κανονισμού 764/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008 «για τη θέσπιση διαδικασιών σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων εθνικών τεχνικών κανόνων στα προϊόντα που κυκλοφορούν νομίμως στην αγορά άλλου κράτους - μέλους και για την κατάργηση της Απόφασης αριθ. 3052/95/ΕΚ» ορίζεται η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, η οποία λειτουργεί για το σκοπό αυτόν ως εθνικός συντονιστής των ενεργειών που αφορούν στην εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού. Οι κατά περίπτωση ορισθείσες αρμόδιες ελληνικές αρχές για τα προϊόντα, τα οποία εμπίπτουν στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού 764/2008/ΕΚ, οφείλουν να παρέχουν προς το εθνικό σημείο επαφής κάθε στοιχείο που είναι απαραίτητο για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του και να το ενημερώνουν σε κάθε περίπτωση αναστολής κυκλοφορίας προϊόντος που αποφασίζεται σε εφαρμογή εθνικού κανόνα εντός του πλαισίου που ορίζει ο Κανονισμός 764/2008/ΕΚ. Το εθνικό σημείο επαφής εκπροσωπεί τη χώρα στα ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα και επιτροπές για όλα τα θέματα Αμοιβαίας Αναγνώρισης.

3. Το εθνικό σημείο επαφής για τα προϊόντα συνεργάζεται με τις επί μέρους ορισθείσες αρμόδιες ελληνικές αρχές για τα προϊόντα και ιδιαίτερα για τα θέματα που αφορούν:

- α. στη διεκπεραίωση των καθηκόντων του ως σημείου επαφής,
- β. στην ενημέρωση των οικονομικών φορέων, με χρήση κάθε πρόσφορου μέσου,
- γ. στη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης,
- δ. στην αντιμετώπιση ζητημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του Κανονισμού 764/2008/ΕΚ.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται η υπ' αριθμ. Β 2366/144/26.1.1998 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 59) και η υπ' αριθμ. 10581/1015/19.5.2005 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης (Β' 706).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ**

Άρθρο 34 **Έννοια όρου**

Για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 34 έως και 42, οι πιο κάτω αναφερόμενοι όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

- α) «Εξωτερικό εμπόριο» νοείται η άσκηση εμπορικής δραστηριότητας για την αποστολή ή μεταφορά προϊόντων από ή και προς την Ελληνική Επικράτεια, ανεξαρ-

τήτως αν η χώρα αποστολής ή προέλευσης βρίσκεται στο Τελωνειακό Έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εκτός αυτού.

β) «Εισαγωγές» ή «εισαγωγικές δραστηριότητες» νοούνται οι εμπορικές δραστηριότητες αποστολής ή μεταφοράς προϊόντων προς την Ελληνική Επικράτεια από οποιαδήποτε άλλη χώρα, που βρίσκεται είτε στο Τελωνειακό Έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ενδοκοινοτικές αποκτήσεις), είτε εκτός αυτού.

γ) «Εξαγωγές» ή «εξαγωγικές δραστηριότητες» νοούνται οι εμπορικές δραστηριότητες αποστολής ή μεταφοράς προϊόντων από την ελληνική επικράτεια προς οποιαδήποτε άλλη χώρα, που βρίσκεται είτε στο Τελωνειακό Έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ενδοκοινοτικές αποστολές), είτε εκτός αυτού.

δ) «Εισαγωγέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελληνική Επικράτεια, που ασκεί εισαγωγικές δραστηριότητες.

ε) «Εξαγωγέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελληνική Επικράτεια, που ασκεί εξαγωγικές δραστηριότητες.

Άρθρο 35

Άσκηση εισαγωγικής και εξαγωγικής δραστηριότητας

1. Εισαγωγική ή εξαγωγική δραστηριότητα δικαιούται να ασκεί κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί εμπορική δραστηριότητα και είναι εγγεγραμμένο στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3419/2005 «Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας» (Α' 297), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3853/2010 (Α' 90).

2. Επίσης, δικαιούνται να ασκούν εξαγωγική δραστηριότητα:

α) Οι εγγεγραμμένοι στο Ενιαίο Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων, Εφοδίων και Εισροών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3955/2011 (Α' 89) και

β) Οι εγγεγραμμένοι στα Ειδικά Μητρώα Εξαγωγών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 936/1979 «περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των περί εξωτερικού εμπορίου διατάξεων, ως και καταργήσεως συναφών διατάξεων» (Α' 144).

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η υποχρέωση εγγραφής στα Μητρώα της περίπτωσης β' της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 36

Ρυθμίσεις στην άσκηση εξωτερικού εμπορίου

1. Για την εκπλήρωση διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, που απορρέουν από διεθνείς Συμφωνίες ή από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους διεθνείς οργανισμούς, είτε για λόγους δημοσίου συμφέροντος, που αφορούν στην προστασία των καταναλωτών σε θέματα δημόσιας υγείας και εθνικής ή δημόσιας ασφάλειας, ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, προκειμένου για εισαγωγές ή εξαγωγές από ή προς χώρα που βρίσκεται εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δύναται με αποφάσεις του:

α) Να απαγορεύει ή να περιορίζει, κατά ποσότητα ή κατά αξία, την εισαγωγή ή εξαγωγή οποιουδήποτε προϊόντος, είτε γενικά είτε κατά χώρες ή περιοχές.

β) Να εξαρτά την εισαγωγή ή εξαγωγή οποιουδήποτε προϊόντος από προηγούμενη άδεια του ιδίου ή άλλης αρχής ή οργάνου που ορίζεται από αυτόν.

γ) Να καθορίζει ειδικούς όρους, βάσει των οποίων μπορεί να επιτρέπεται η εισαγωγή ή εξαγωγή κάθε προϊόντος.

δ) Να καθορίζει τη διαδικασία και τον τρόπο έγκρισης της διενέργειας των εισαγωγών και εξαγωγών πλην εκείνων που αφορούν θέματα αρμοδιότητας των τελωνειακών υπηρεσιών.

2. Ειδικότερες διατάξεις, που απαγορεύουν την εισαγωγή ή εξαγωγή ορισμένων προϊόντων ή επιτρέπουν αυτές βάσει προϋποθέσεων, δεν θίγονται από τον παρόντα νόμο.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού μπορεί να καθορίζονται θέματα απλοποίησης, επιτάχυνσης, άρσης εμποδίων και εκσυγχρονισμού των διαδικασιών ως προς τον τρόπο πραγματοποίησης των εισαγωγών και των εξαγωγών.

4. Αν η χώρα κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί, στα εισαγόμενα ή εξαγόμενα προϊόντα από ή προς χώρες που βρίσκονται εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να καθορίζονται:

α) Ο τρόπος και η διαδικασία άσκησης ελέγχου των τιμών τους.

β) Ο τρόπος διενέργειας του ελέγχου συναλλάγματος γι' αυτά.

γ) Ο τρόπος πληρωμής τους.

δ) Η παροχή εγγυήσεων για την τήρηση οποιωνδήποτε υποχρεώσεων που επιβάλλονται με τις διατάξεις των αποφάσεων του παρόντος άρθρου, καθώς και η άρση ή η κατάπτωση των εγγυήσεων αυτών υπέρ του Δημοσίου.

5. Στους παραβάτες των διατάξεων των αποφάσεων, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος άρθρου, επιβάλλονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας διοικητικές κυρώσεις, που συνίστανται είτε στην απαγόρευση άσκησης των δραστηριοτήτων τους για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους είτε σε διοικητικό πρόστιμο μέχρι εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Με τις αποφάσεις του παρόντος άρθρου καθορίζονται τα κριτήρια για την κλιμάκωση των προβλεπόμενων κυρώσεων.

Άρθρο 37

Γενικό Μητρώο Εξαγωγών

1. Στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας τηρείται Γενικό Μητρώο Εξαγωγών (Γ.Ε.Μ.Ε.), σε ηλεκτρονική μορφή, στο οποίο καταχωρίζονται τα αναγκαία στατιστικά στοιχεία για την παρακολούθηση της εξέλιξης των εξαγωγών της χώρας.

2. Στο Γ.Ε.Μ.Ε. καταχωρίζονται ιδίως:

α) Το είδος και η ποσότητα των εξαγόμενων προϊόντων, καθώς και οι χώρες προορισμού τους,

β) ο χρόνος πραγματοποίησης των εξαγωγών και

γ) τα στοιχεία των εξαγωγέων.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να προβλέπεται η καταχώριση στο Γ.Ε.Μ.Ε. και άλλων στοιχείων, που είναι απαραίτητα για την παρακολούθηση των εξαγωγών.

3. Το Γ.Ε.Μ.Ε. διασυνδέεται με τις βάσεις δεδομένων που τηρούνται στις Ειδικές Υπηρεσίες ΓΕΜΗ των κατά τόπους Επιμελητηρίων, και στις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 3419/2005 (Α' 297), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3853/2010 (Α' 90). Το Γ.Ε.Μ.Ε. αποτελεί Υποσύστημα Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ε.Ο.Π.Σ.) του άρθρου 38.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με τη διαλειτουργικότητα και τη διασύνδεση μεταξύ του ΓΕΜΗ και του Γ.Ε.Μ.Ε., καθώς και τη διασύνδεση ή την ένταξη του Γ.Ε.Μ.Ε. στο Ε.Ο.Π.Σ. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να ρυθμίζεται η διασύνδεση του Γ.Ε.Μ.Ε. με τα αρχεία που τηρούνται από Συνδέσμους Εξαγωγέων ή και άλλες αρχές ή υπηρεσίες της χώρας, σχετικά με το εξωτερικό εμπόριο.

5. Τα εξαγόμενα από τις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις είδη, που περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 του ν. 2168/1993 (Α' 147), όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4928/2011 (Α' 242), και στους καταλόγους ελεγχόμενων προϊόντων διπλής χρήσης του Κανονισμού του Συμβουλίου της ΕΕ 428/2009 (L-134), που ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με την υπ' αριθ. 121837/Ε3/21837/28.9.2009 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Β-2182/2009), καταγράφονται στο Γ.Ε.Μ.Ε., μέσω ειδικών διαδικασιών, όπως ορίζει η ανωτέρω νομοθεσία, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία Εξωτερικών και Εθνικής Άμυνας.

Άρθρο 38

Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Μιας Στάσης για τη διευκόλυνση των Εξαγωγών και Εισαγωγών (Single Window)

1. Στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας συνιστάται Ενιαίο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ε.Ο.Π.Σ.) για Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Μιας Στάσης (Single Window) για τη διευκόλυνση των διαδικασιών Εξαγωγών και Εισαγωγών, μέσω του οποίου διενεργούνται υποχρεωτικά όλες οι απαραίτητες για τις εξαγωγές και εισαγωγές πράξεις, πλην αυτών που αφορούν τις τελωνειακές διαδικασίες.

2. Ειδικότερα, μέσω του Ε.Ο.Π.Σ. διενεργείται:

α) Η ηλεκτρονική υποβολή των σχετικών αιτήσεων και δικαιολογητικών από τις υπόχρεες επιχειρήσεις για την έκδοση από τις αρμόδιες υπηρεσίες των συναρμόδιων φορέων των αναγκαίων βεβαιώσεων, πιστοποιητικών, αδειών και άλλων προβλεπόμενων από τη νομοθεσία εγγράφων.

β) Η ηλεκτρονική διεκπεραίωση των διαδικασιών έκδοσης από τις αρμόδιες υπηρεσίες των κατά περίπτωση προβλεπόμενων βεβαιώσεων, πιστοποιητικών, αδειών και των λοιπών προβλεπόμενων από τη νομοθεσία εγγράφων και η ηλεκτρονική παραλαβή τούτων από τους αιτούντες.

3. α) Το Ε.Ο.Π.Σ. διαλειτουργεί με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων (Ο.Π.Σ.Τ.), καθώς και με πληροφοριακά συστήματα άλλων υπηρεσιών και φορέων.

β) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα του Ε.Ο.Π.Σ. με άλλα πληροφοριακά συστήματα.

γ) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη διασύνδεση, διαλειτουργικότητα και ολοκλήρωση του Ε.Ο.Π.Σ. με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων (Ο.Π.Σ.Τ.), ώστε τα δύο συστήματα να αποτελέσουν ένα ενιαίο πληροφοριακό σύστημα.

4. Το Ε.Ο.Π.Σ. παρέχει ολοκληρωμένη, κωδικοποιημένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση προς τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, φορείς, οργανισμούς και χρήστες, σχετικά με το εφαρμοστέο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το καθεστώς και τις διαδικασίες έκδοσης των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δικαιολογητικών. Για το σκοπό αυτόν το Ε.Ο.Π.Σ. ενημερώνεται άμεσα από τις υπηρεσίες άλλων συναρμόδιων Υπουργείων και φορέων μετά από κάθε αλλαγή στο οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

5. Η Γενική Γραμματεία του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας:

α) Αναλαμβάνει, με την υποστήριξη της ΜΟΔ ΑΕ (ν. 2372/1996, Α' 29, όπως ισχύει), την παροχή υπηρεσιών για διαδικτυακή σύνδεση του Ε.Ο.Π.Σ. με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου, την τεχνική υποστήριξη και επίλυση προβλημάτων λειτουργίας του εξοπλισμού και του λογισμικού υποδομής, τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και διαχείριση των απαιτήσεων των χρηστών του Ε.Ο.Π.Σ., την ανάλυση και επεξεργασία του συνόλου του πληροφοριακού υλικού που απαιτείται για το σκοπό του παρόντος νόμου, τη συντήρηση και ανάπτυξη του επιχειρησιακού λογισμικού, την εκπαίδευση των χρηστών και τον έλεγχο και αξιολόγηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του Ε.Ο.Π.Σ., την ανάλυση και τον προγραμματισμό για περαιτέρω βελτιώσεις της λειτουργίας και αποτελεσματικότητας του, καθώς και την υλοποίηση των σχετικών αναβαθμίσεων του.

β) Ασκεί την εποπτεία της αποτελεσματικής λειτουργίας του Ε.Ο.Π.Σ. για το σκοπό του παρόντος νόμου.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών μπορεί να παρέχονται από το Ε.Ο.Π.Σ. στοιχεία προς άλλες υπηρεσίες ή οργανισμούς του δημόσιου τομέα. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των στοιχείων αυτών.

Άρθρο 39

Βραβείο άσκησης εξαγωγικής δραστηριότητας

1. Ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί, μετά από εισήγηση των αντιπροσωπευτικών φορέων των εξαγωγέων ή των ενώσεων ή των συνδέσμων τους, να απονέμει βραβεία επιτυχούς άσκησης εξαγωγικών δραστηριοτήτων σε τρεις, ανά κατηγορία εξαγόμενων προϊόντων, εξαγωγείς, οι οποίοι το αμέσως προηγούμενο της βραβεύσεως έτος επέδειξαν αξιοσημείωτη εξαγωγική δραστηριότητα, καινοτόμο επενδυτική και παραγωγική δράση και σεβασμό στα διεθνή συναλλακτικά ήθη.

2. Τα βραβεία δεν έχουν χρηματικό χαρακτήρα. Η βράβευση παρέχει το δικαίωμα στον βραβευθέντα να αναγράφει σε όλα τα εμπορικά παραστατικά της επιχειρήσεώς του, είτε αυτά αφορούν εξαγωγικές δραστηριότητες είτε συναλλαγές σε εθνικό επίπεδο, ότι έτυχε του 1ου, 2ου ή 3ου βραβείου στο συγκεκριμένο κλάδο εξαγωγικής δραστηριότητας το συγκεκριμένο έτος.

3. Οι κατηγορίες, τα κριτήρια αξιολόγησης για την απονομή των ανωτέρω βραβείων και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Άρθρο 40 **Έλεγχος εξαγόμενων**

1. Για την εκπλήρωση διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες ή από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους διεθνείς Οργανισμούς, είτε για λόγους δημοσίου συμφέροντος, που αφορούν την προστασία των καταναλωτών σε θέματα δημόσιας υγείας και εθνικής ή δημόσιας ασφάλειας δύναται:

α) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, να καθορίζονται οι όροι, τους οποίους πρέπει να πληρούν, για την εξαγωγή τους, τα γεωργικά προϊόντα ελληνικής παραγωγής, όσον αφορά τη διαλογή, τον τύπο, την ποιότητα, τη συντήρηση, τη συσκευασία και εν γένει τη μεταχείριση και εμφάνιση, καθώς και ο τρόπος του σχετικού ποιοτικού ελέγχου, που ασκείται από τα αρμόδια τεχνικά όργανα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αν για την άσκηση του ποιοτικού ελέγχου στα εξαγόμενα γεωργικά προϊόντα απαιτείται η διενέργεια εργαστηριακών ή χημικών εξετάσεων, είναι δυνατόν με το ως άνω προεδρικό διάταγμα να ανατίθεται η άσκηση του ποιοτικού ελέγχου και η χορήγηση των σχετικών πιστοποιητικών στο Γενικό Χημείο του Κράτους ή σε άλλα όργανα, τα οποία ορίζονται σε αυτό.

β) Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον τρόπο, τους όρους και τα μέσα άσκησης του εν λόγω ελέγχου, όπως επίσης και τα σχετικά με την έκδοση πιστοποιητικού ποιοτικού ελέγχου για την πιστοποίηση της ποιότητας, της προέλευσης και άλλων στοιχείων των προϊόντων αυτών.

γ) Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, να καθορίζονται οι όροι, τους οποίους πρέπει να πληρούν τα εξαγόμενα βιομηχανικά και μεταλλευτικά προϊόντα, σε ό,τι αφορά την κατασκευή, τη σύσταση, τη διαλογή, τον τύπο, την ποιότητα, τη συντήρηση, τη συσκευασία και εν γένει τη μεταχείριση και εμφάνιση.

Με όμοιο διάταγμα δύναται να καθορίζονται ο τρόπος και οι όροι διενέργειας του ελέγχου στα εν λόγω προϊόντα και τα αρμόδια για τη διενέργεια του ελέγχου όργανα, και ρυθμίζονται τα σχετικά με την έκδοση πιστοποιητικού ποιοτικού ελέγχου για την πιστοποίηση της προέλευσης της ποιότητας ή άλλων στοιχείων των προϊόντων αυτών.

2. Οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του ν.δ. 3999/1959 «περί ελέγχου του εξαγωγικού εμπορίου και άλλων διατάξεων» (Α' 230), ή σε συμμόρφωση με διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή διεθνών συνθηκών, σχετικά με τον ποιοτικό έλεγχο των εξαγόμενων ελληνικών προϊόντων, διατηρούνται σε ισχύ, μέχρι την έκδοση των αντίστοιχων κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 41 **Ελεύθερες ζώνες και αποθήκες**

Το άρθρο 39 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 3583/2007 (Α' 142), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 39

1. Οι ελεύθερες ζώνες και οι ελεύθερες αποθήκες αποτελούν τμήματα του τελωνειακού εδάφους της χώρας, διακριτά από το υπόλοιπο τελωνειακό έδαφος, όπου εμπορεύματα τρίτων χωρών που αποτίθενται σε αυτές θεωρούνται ως προς την εφαρμογή των εισαγωγικών δασμών, φόρων και μέτρων εμπορικής πολιτικής ως μη ευρισκόμενα στο τελωνειακό έδαφος της χώρας.

Εγχώρια εμπορεύματα ή εμπορεύματα τελούντα σε ελεύθερη κυκλοφορία, όταν αποτίθενται σε χώρους ελεύθερων ζωνών, προορίζονται κατά κανόνα για εξαγωγή.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών:

α) Συνιστώνται ή καταργούνται ελεύθερες ζώνες ή ελεύθερες αποθήκες, ή τροποποιούνται τα όρια αυτών.

β) Ορίζεται ο Φορέας Διοίκησης ή και Διαχείρισης της ελεύθερης ζώνης ή της ελεύθερης αποθήκης.

γ) Προσδιορίζονται οι όροι λειτουργίας, διαχείρισης και ελέγχου αυτών, καθώς και οι όροι διακίνησης, παραμονής και διαχείρισης των εμπορευμάτων σε αυτές.

δ) Προσδιορίζεται η ευθύνη και οι αρμοδιότητες του διαχειριστή αυτών κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η ακώλυτη διενέργεια του κοινοτικού και διεθνούς εμπορίου.

3. Για τη σύσταση ελεύθερης ζώνης και ελεύθερης αποθήκης απαιτείται προηγούμενη γνώμη του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και κατά περίπτωση:

α) Του Υπουργού Εξωτερικών, όταν η ελεύθερη ζώνη συνίσταται με αίτηση Φορέα Διοίκησης ή και Εκμετάλλευσης της ελεύθερης ζώνης ή της ελεύθερης αποθήκης στον οποίο συμμετέχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

β) Του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, εφόσον οι ελεύθερες ζώνες ή αποθήκες συνιστώνται σε παραμεθόριες περιοχές.

4. Για την έκδοση της απόφασης σύστασης ελεύθερης ζώνης ή ελεύθερης αποθήκης υποβάλλεται αίτηση από το Φορέα Διοίκησης ή και Εκμετάλλευσης του χώρου όπου πρόκειται να συσταθεί η ελεύθερη ζώνη ή η ελεύθερη αποθήκη προς τη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης του Υπουργείου Οικονομικών.

Στην κατά τα ανωτέρω αίτηση σύστασης επισυνάπτεται ή υποβάλλεται ηλεκτρονικά μελέτη σκοπιμότητας από την οποία πρέπει να προκύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Η προσδοκώμενη συμβολή της ελεύθερης ζώνης ή ελεύθερης αποθήκης στην αύξηση της εμπορευματικής διακίνησης εμπορευμάτων τρίτων χωρών σε συνδυασμό με τα γενικότερα οικονομικά οφέλη που αναμένονται από τη λειτουργία της.

β) Ο προβλεπόμενος ή/και ο υπάρχων όγκος διακίνησης μη κοινοτικών εμπορευμάτων μέσω της προτεινόμενης ελεύθερης ζώνης ή ελεύθερης αποθήκης.

γ) Τα παρεχόμενα για τη σωστή διοίκηση και εκμετάλλευση της ελεύθερης ζώνης εχέγγυα όπως και εκείνα για τη σωστή διαχείριση των εμπορευμάτων.

5. Η διοίκηση των ελεύθερων ζωνών ασκείται από νομικά πρόσωπα, των δε ελεύθερων αποθηκών ασκείται είτε από φυσικά είτε από νομικά πρόσωπα.

6. Στις ελεύθερες ζώνες και ελεύθερες αποθήκες επιτρέπεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετὰ από εισήγηση του Φορέα Διοίκησης αυτών, να ασκούνται δραστηριότητες βιομηχανικής ή και εμπορικής φύσης ή και παροχής υπηρεσιών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφόσον παρέχονται όλα τα εχέγγυα που κρίνονται απαραίτητα για τη διασφάλιση του συνόλου της τελωνειακής νομοθεσίας.

7. Τα μη κοινοτικά εμπορεύματα που έχουν αποτεθεί σε ελεύθερη ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη μπορεί:

α) Να τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

β) Να υποβάλλονται σε συνήθειες εργασίες, χωρίς άδεια της Τελωνειακής Αρχής, που εξασφαλίζουν τη διατήρησή τους, τη βελτίωση της εμφάνισής τους ή και της εμπορικής ποιότητάς ή και αυτές που απαιτούνται για την προετοιμασία της διανομής ή και μεταπώλησής τους.

γ) Να υπάγονται στα καθεστώτα τελειοποίησης προς επανεξαγωγή, μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο, προσωρινής εισαγωγής με τους όρους που προβλέπονται από τα καθεστώτα αυτά.

δ) Να εγκαταλείπονται υπέρ του Δημοσίου ή και να καταστρέφονται, χωρίς οι απαιτούμενες διαδικασίες να συνεπάγονται έξοδα για το Δημόσιο, ενώ τα υπολείμματα της καταστροφής λαμβάνουν έναν από τους τελωνειακούς προορισμούς που προβλέπονται για τα μη κοινοτικά εμπορεύματα.»

Άρθρο 42

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) το ν.δ. 3999/1959 «περί ελέγχου του εξαγωγικού εμπορίου και άλλων τινών διατάξεων» (Α' 230),

β) ο ν. 936/1979 «περί τροποποίησης και συμπληρώσεως των περί εξωτερικού εμπορίου διατάξεων, ως και καταργήσεως συναφών διατάξεων» (Α' 144),

γ) το άρθρο 38 του ν. 2778/1999 «Αμοιβαία Κεφάλαια Ακίνητης Περιουσίας - Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία και άλλες διατάξεις» (Α' 295) και

δ) το άρθρο 25 του ν. 3229/2004 «Εποπτεία της ιδιωτικής ασφάλισης, εποπτεία και έλεγχος τυχρών παιχνιδιών, εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και άλλες διατάξεις» (Α' 38).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ: ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 43

Βασικά χαρακτηριστικά

1. Εισάγεται νέα εταιρική μορφή, η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία. Η εταιρεία αυτή έχει νομική προσωπικότητα και είναι εμπορική, ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Απαγορεύεται στην ιδιωτική εταιρεία η άσκηση επιχείρησης για την οποία έχει οριστεί από το νόμο αποκλειστικά άλλη εταιρική μορφή.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 79, για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την ουσία της.

3. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία έχει κεφάλαιο τουλάχιστον ενός (1) ευρώ. Οι εταίροι συμμετέχουν στην εταιρεία με κεφαλαιακές, με εξωκεφαλαιακές ή με εγγυητικές εισφορές, σύμφωνα με τα άρθρα 77 έως 79.

4. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία μπορεί να συνιστάται από ένα πρόσωπο ή να καθίσταται μονοπρόσωπη. Το όνομα του μοναδικού εταίρου υποβάλλεται σε δημοσιότητα δια του Γ.Ε.ΜΗ.

5. Το καταστατικό της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας και οι τροποποιήσεις του, εφόσον είναι ιδιωτικά έγγραφα, καθώς και οι αποφάσεις των εταίρων της και τα πρακτικά μπορούν να συντάσσονται και σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται το άρθρο 14 του ν. 3419/ 2005 (Α' 297). Στις σχέσεις της εταιρείας και των εταίρων με τους τρίτους υπερισχύει το κείμενο στην ελληνική.

Άρθρο 44

Επωνυμία

1. Η επωνυμία της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης που ασκεί. Φανταστική επωνυμία είναι επίσης επιτρεπτή.

2. Στην επωνυμία της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας πρέπει να περιέχονται σε κάθε περίπτωση ολογράφως οι λέξεις «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία» ή η συντομογραφία «Ι.Κ.Ε.».

3. Ενώσω η εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνονται οι λέξεις «Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία» ή «Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.». Η ένδειξη αυτή προστίθεται ή αφαιρείται με καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., με μέριμνα του διαχειριστή, χωρίς τροποποίηση του καταστατικού.

4. Η επωνυμία της εταιρείας μπορεί να αποδίδεται ολόκληρη με λατινικούς χαρακτήρες ή σε ξένη γλώσσα. Αν αποδίδεται στην αγγλική γλώσσα θα πρέπει να περιέχει ολογράφως τις λέξεις «Private Company» ή την ένδειξη «P.C.» και αν είναι μονοπρόσωπη τις λέξεις «Single Member Private Company» ή «Single Member P.C.».

Άρθρο 45

Έδρα

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία έχει την έδρα της στο δήμο που αναφέρεται στο καταστατικό της.

2. Μεταφορά της καταστατικής έδρας της εταιρείας σε άλλη χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου δεν επιφέρει τη λύση της εταιρείας, υπό τον όρο ότι η χώρα αυτή αναγνωρίζει τη μεταφορά και τη συνέχιση της νομικής προσωπικότητας. Ο διαχειριστής καταρτίζει έκθεση, στην οποία εξηγούνται οι συνέπειες της μεταφοράς για τους εταίρους, τους δανειστές και τους εργαζομένους. Η έκθεση αυτή, μαζί με οικονομικές καταστάσεις μεταφοράς της έδρας, καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ. και τίθενται στη διάθεση των εταίρων, των δανειστών και των εργαζομένων. Η απόφαση μεταφοράς δεν λαμβάνεται, αν δεν παρέλθουν δύο μήνες από τη δημοσίευση αυτή. Η μεταφορά αποφασίζεται ομόφωνα από τους εταίρους. Η αρμόδια Υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. μπορεί να απορρίψει την αίτηση καταχώρισης της μεταφοράς για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

3. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία δεν έχει υποχρέωση να έχει την πραγματική της έδρα στην Ελλάδα.

4. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία ή άλλες μορφές δευτερεύουσας εγκατάστασης σε άλλους τόπους της Ελλάδας ή της αλλοδαπής.

Άρθρο 46 Διάρκεια

Η διάρκεια της εταιρείας είναι ορισμένου χρόνου. Αν δεν ορίζεται ο χρόνος της διάρκειας στο καταστατικό, η εταιρεία διαρκεί δώδεκα (12) έτη από τη σύστασή της. Η διάρκεια μπορεί να παραταθεί με απόφαση των εταίρων, που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 5. Αν δεν ορίζεται κάτι άλλο, η παράταση ισχύει για δώδεκα (12) έτη.

Άρθρο 47 Εταιρική διαφάνεια

1. Σε κάθε έντυπο της εταιρείας πρέπει απαραίτητα να αναφέρονται η επωνυμία της, το εταιρικό κεφάλαιο και το συνολικό ποσό των εγγυητικών εισφορών του άρθρου 79, ο αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. της εταιρείας, η έδρα της και η ακριβής της διεύθυνση, καθώς και αν η εταιρεία βρίσκεται υπό εκκαθάριση. Αναφέρεται επίσης η ιστοσελίδα της εταιρείας σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο.

2. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη σύστασή της να αποκτήσει εταιρική ιστοσελίδα, όπου πρέπει να εμφανίζονται με μέριμνα και ευθύνη του διαχειριστή τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις των εταίρων, με την κατηγορία εισφορών του καθενός, το πρόσωπο που ασκεί τη διαχείριση, καθώς και οι πληροφορίες της προηγούμενης παραγράφου. Στο Γ.Ε.ΜΗ. καταχωρίζεται και η ιστοσελίδα της εταιρείας. Περισσότερες εταιρείες μπορούν να έχουν κοινή ιστοσελίδα, αν το περιεχόμενό της είναι σαφώς διακριτό ανά εταιρεία.

3. Ενώσω η εταιρεία δεν διαθέτει εταιρική ιστοσελίδα, είναι υποχρεωμένη να δίδει ή να αποστέλλει δωρεάν και χωρίς καθυστέρηση τις πληροφορίες της προηγούμενης παραγράφου σε οποιονδήποτε τις ζητεί.

Άρθρο 48 Επίλυση διαφορών

1. Για τις υποθέσεις που, κατά τις διατάξεις του Β' Μέρους του παρόντος νόμου, υπάγονται σε δικαστήριο, αποκλειστικά αρμόδιο είναι το ειρηνοδικείο της έδρας

της εταιρείας, που κρίνει με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, εκτός αν ορίζεται κάτι άλλο.

2. Με το αρχικό καταστατικό μπορούν να υπάγονται οι υποθέσεις της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη διαφορά που ανακύπτει από την εταιρική σχέση μεταξύ εταίρων ή μεταξύ αυτών και της εταιρείας, σε διαιτησία. Ρήτρα διαιτησίας εισαγόμενη με τροποποίηση του καταστατικού ισχύει μόνο αν αποφασίστηκε ομόφωνα.

3. Με το καταστατικό μπορούν να υπάγονται οι υποθέσεις της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη διαφορά που ανακύπτει από την εταιρική σχέση μεταξύ εταίρων ή μεταξύ αυτών και της εταιρείας, σε διαμεσολάβηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3898/2010 (Α' 211). Η σχετική καταστατική ρήτρα μπορεί να παραπέμπει σε οργανωμένη διαδικασία διαμεσολάβησης ή να προβλέπει ως διαμεσολαβητή πρόσωπο που έχει τη σχετική πιστοποίηση. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι η διαμεσολάβηση είναι υποχρεωτική πριν αχθεί η υπόθεση στο δικαστήριο ή γίνει προσφυγή σε διαιτησία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 49 Η ιδρυτική πράξη

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συνιστάται από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ιδρυτές).

2. Η πράξη σύστασης της εταιρείας καταρτίζεται με έγγραφο που πρέπει να περιέχει το καταστατικό. Το έγγραφο αυτό είναι συμβολαιογραφικό, αν το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου αν εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός, ή αν επιλέγεται από τα μέρη.

Άρθρο 50 Περιεχόμενο του καταστατικού

1. Το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να περιέχει: (α) το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση κατοικίας και την τυχόν ηλεκτρονική διεύθυνση των εταίρων (β) την εταιρική επωνυμία (γ) την έδρα της εταιρείας (δ) το σκοπό της εταιρείας (ε) την ιδιότητα της εταιρείας ως ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (στ) τις εισφορές των εταίρων κατά κατηγορία εισφορών και την αξία τούτων, σύμφωνα με τα άρθρα 77 έως και 79, καθώς και το κεφάλαιο της εταιρείας (ζ) το συνολικό αριθμό των εταιρικών μεριδίων (η) τον αρχικό αριθμό των μεριδίων κάθε εταίρου και το είδος της εισφοράς που τα μερίδια αυτά εκπροσωπούν (θ) τον τρόπο διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας και (ι) τη διάρκεια της εταιρείας.

2. Ειδικότερες συμφωνίες των εταίρων που περιέχονται στο καταστατικό είναι ισχυρές, αν δεν προσκρούουν στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 51 Διαδικασία σύστασης

Για τη διαδικασία σύστασης της εταιρείας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 5Α του ν. 3853/2010 (Α' 90), όπως το άρθρο αυτό προστίθεται με το άρθρο 117 παράγραφος 3 του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και αν, σύμφωνα με το νόμο, απαιτείται άδεια λειτουργίας της εταιρικής επιχείρησης ή το κατα-

στατικό της εταιρείας πρέπει να εγκριθεί από κάποιον αρμόδιο φορέα προκειμένου η εταιρεία να αρχίσει τις εργασίες επιδίωξης του σκοπού της. Στις περιπτώσεις αυτές η άδεια ή η έγκριση μπορεί να χορηγείται αφού συσταθεί η εταιρεία, αλλά πριν αρχίσει τις εργασίες για τις οποίες ο νόμος απαιτεί άδεια ή έγκριση.

Άρθρο 52 **Δημοσιότητα Γ.Ε.ΜΗ.**

1. Η σύσταση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας γίνεται με εγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ.

2. Στο Γ.Ε.ΜΗ. υποβάλλονται στη δημοσιότητα που προβλέπεται από το άρθρο 16 του ν. 3419/2005 και οι τροποποιήσεις του καταστατικού, καθώς και όσα άλλα στοιχεία αναφέρονται στο νόμο αυτόν, καθώς και στον παρόντα νόμο.

3. Ως προς τα αποτελέσματα της εγγραφής της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ. και της καταχώρισης σε αυτό των άλλων στοιχείων της παραγράφου 2 ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3419/2005.

Άρθρο 53 **Κήρυξη ακυρότητας της εταιρείας**

1. Η εταιρεία που έχει εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ. κηρύσσεται άκυρη με απόφαση του δικαστηρίου μόνο αν: (α) συστήθηκε χωρίς έγγραφο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 2, (β) στο καταστατικό της εταιρείας δεν αναφέρεται η επωνυμία, ο σκοπός ή το ύψος του κεφαλαίου της εταιρείας, (γ) ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη και (δ) ο μοναδικός ιδρυτής ή όλοι οι ιδρυτές δεν είχαν ικανότητα για δικαιοπραξία όταν υπέγραψαν την πράξη σύστασης της εταιρείας, εκτός αν εντός της ετήσιας προθεσμίας της παραγράφου 2 ένας από αυτούς κατέστη ικανός και ενέκρινε τη σύσταση της εταιρείας.

2. Η αίτηση για ακύρωση της εταιρείας υποβάλλεται από κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε ένα έτος από την εγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ., και κοινοποιείται υποχρεωτικά στην εταιρεία. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 η υποβολή της αίτησης δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό.

3. Το δικαστήριο που προβαίνει στην ακύρωση θέτει με την ίδια απόφαση την εταιρεία υπό εκκαθάριση και διορίζει τον εκκαθαριστή.

4. Οι λόγοι κήρυξης ακυρότητας των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 θεραπεύονται εάν, μέχρι τη συζήτηση της αίτησης, το καταστατικό τροποποιηθεί, ώστε να μην υφίσταται πλέον ο λόγος ακυρότητας. Το δικαστήριο που εκδικάζει αίτηση για κήρυξη της ακυρότητας μπορεί να χορηγήσει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών, με σκοπό να ληφθεί η απόφαση της τροποποίησης του καταστατικού και να καταχωρισθεί το τροποποιημένο καταστατικό στο Γ.Ε.ΜΗ. Για το διάστημα που μεσολαβεί το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα.

5. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της εταιρείας ανιττάσσεται στους τρίτους από την καταχώρισή της στο Γ.Ε.ΜΗ. Τριτακοπή μπορεί να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την καταχώριση αυτή. Η κήρυξη της ακυρότητας δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των υποχρεώσεων ή των απαιτήσεων της εταιρείας.

Άρθρο 54 **Ευθύνη ιδρυτών**

Οι ιδρυτές που συναλλάχθηκαν με τρίτους στο όνομα της εταιρείας πριν από τη σύστασή της ευθύνονται απεριορίστα και εις ολόκληρον. Ευθύνεται όμως, μόνη η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν κατά το διάστημα αυτό αν μέσα σε τρεις μήνες από τη σύστασή της ανέλαβε με πράξη του διαχειριστή τις σχετικές υποχρεώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**

Άρθρο 55 **Ένας ή περισσότεροι διαχειριστές**

Την εταιρεία διαχειρίζεται και εκπροσωπεί ένας ή περισσότεροι διαχειριστές. Όπου στον παρόντα νόμο γίνεται λόγος για «διαχειριστή», νοούνται και οι περισσότεροι διαχειριστές.

Άρθρο 56 **Διαχείριση εκ του νόμου**

Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό, οι πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας διενεργούνται συλλογικά από όλους τους εταίρους ή από το μοναδικό εταίρο (νόμιμη διαχείριση). Επείγουσες πράξεις διαχείρισης, από την παράλειψη των οποίων απειλείται σοβαρή ζημία της εταιρείας, μπορεί να διενεργεί κάθε εταίρος χωριστά, ειδοποιώντας τους λοιπούς εταίρους.

Άρθρο 57 **Καταστατική διαχείριση**

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει τον τρόπο διαχείρισης και εκπροσώπησης της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας (καταστατική διαχείριση). Η διαχείριση μπορεί να γίνεται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο από έναν ή περισσότερους διαχειριστές. Ο διαχειριστής διορίζεται με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Αν δεν ορίζεται κάτι άλλο στην απόφαση, ο διαχειριστής διορίζεται για αόριστο χρόνο. Σε περίπτωση περισσότερων διαχειριστών οι πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης διενεργούνται συλλογικά, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει κάτι άλλο. Επείγουσες πράξεις διαχείρισης, από την παράλειψη των οποίων απειλείται σοβαρή ζημία της εταιρείας, μπορεί να διενεργεί κάθε διαχειριστής χωριστά, ειδοποιώντας τους λοιπούς διαχειριστές.

Άρθρο 58 **Ποιος διορίζεται διαχειριστής**

Διαχειριστής μπορεί να είναι μόνο φυσικό πρόσωπο, εταίρος ή μη. Σε περίπτωση νόμιμης διαχείρισης, αν κάποιος από τους εταίρους είναι νομικό πρόσωπο, αυτό οφείλει να ορίσει για λογαριασμό του φυσικό πρόσωπο που θα είναι διαχειριστής. Το νομικό πρόσωπο είναι εις ολόκληρο υπεύθυνο για τη διαχείριση.

Άρθρο 59 **Ανάκληση διαχειριστή με απόφαση των εταίρων**

Ο διαχειριστής που ασκεί καταστατική διαχείριση ανακαλείται με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών

μεριδίων, αν το καταστατικό δεν ορίζει μεγαλύτερη πλειοψηφία. Αν η διαχείριση έχει ανατεθεί για ορισμένο χρόνο, το καταστατικό μπορεί να ορίζει και τους λόγους ανάκλησης.

Άρθρο 60

Διορισμός και ανάκληση διαχειριστή από εταίρο

1. Σε περίπτωση περισσότερων διαχειριστών, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι ένας ή περισσότεροι από αυτούς διορίζονται και ανακαλούνται από συγκεκριμένο εταίρο ή εταίρους με κοινή δήλωσή τους. Η ανάκληση τέτοιου διαχειριστή πρέπει να συνοδεύεται από διορισμό νέου. Ενόσω αυτός που έχει το δικαίωμα δεν προβαίνει σε διορισμό διαχειριστή ή δεν αντικαθιστά το διαχειριστή που ανακάλεσε, η διαχείριση διενεργείται από τους υπόλοιπους διαχειριστές.

2. Παροχή του δικαιώματος της προηγούμενης παραγράφου με τροποποίηση του καταστατικού είναι επιτρεπτή μόνο με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

Άρθρο 61

Ανάκληση διαχειριστή από το δικαστήριο

1. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, το δικαστήριο μπορεί να ανακαλέσει το διαχειριστή που ασκεί καταστατική διαχείριση μετά από αίτηση εταίρων που κατέχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Ως σπουδαίος λόγος θεωρείται ιδίως η σοβαρή παράβαση καθηκόντων ή η ανικανότητα προς τακτική διαχείριση. Συμφωνία για μη ανάκληση από το δικαστήριο για σπουδαίο λόγο είναι άκυρη.

2. Σε περίπτωση ανάκλησης διαχειριστή τη διαχείριση ασκούν οι λοιποί διαχειριστές, ο εταίρος όμως ή οι εταίροι που είχαν διορίσει τον ανακληθέντα διαχειριστή μπορούν να διορίσουν άλλο πρόσωπο στη θέση του. Αν δεν υπάρχουν άλλοι διαχειριστές και ενόσω οι εταίροι δεν προβαίνουν σε διορισμό νέου διαχειριστή, ισχύει η νόμιμη διαχείριση.

Άρθρο 62

Έλλειψη διαχειριστή

Σε περίπτωση ανάκλησης του διαχειριστή κατά το άρθρο 59, καθώς και σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, ή έκπτωσης αυτού για άλλο λόγο, ο νέος διαχειριστής διορίζεται με απόφαση των εταίρων, άλλως εφαρμόζονται οι διατάξεις του καταστατικού. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει το διορισμό διαχειριστή από την πλειοψηφία των διαχειριστών που απομένουν ή τη συνέχιση της διαχείρισης από τους λοιπούς διαχειριστές χωρίς αντικατάσταση. Κάθε εταίρος ή διαχειριστής μπορεί να συγκαλεί τη συνέλευση των εταίρων για εκλογή νέου διαχειριστή. Εάν οι εταίροι δεν προβαίνουν σε εκλογή διαχειριστή και το καταστατικό δεν περιέχει σχετικές προβλέψεις, ισχύει η νόμιμη διαχείριση.

Άρθρο 63

Δημοσιότητα

1. Ο διορισμός, η ανάκληση και η αντικατάσταση του διαχειριστή υπόκεινται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν. 3419/2005. Η έλλειψη δημοσιότητας έχει τις συνέπειες της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005.

2. Ελάττωμα ως προς το διορισμό του διαχειριστή δεν αντιτάσσεται στους τρίτους, εφόσον τηρήθηκαν οι

σχετικές με το διορισμό του διατυπώσεις δημοσιότητας στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι τρίτοι γνώριζαν το ελάττωμα.

Άρθρο 64

Εξουσίες διαχειριστή - αμοιβή διαχειριστή

1. Ο διαχειριστής εκπροσωπεί την εταιρεία και ενεργεί στο όνομά της κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση της εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την εν γένει επιδίωξη του σκοπού της.

2. Πράξεις του διαχειριστή, ακόμη και αν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την εταιρεία απέναντι στους τρίτους, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να τη γνωρίζει. Δεν συνιστά απόδειξη μόνη η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας ως προς το καταστατικό ή τις τροποποιήσεις του. Περιορισμοί της εξουσίας του διαχειριστή της εταιρείας, που προκύπτουν από το καταστατικό ή από απόφαση των εταίρων, δεν αντιτάσσονται στους τρίτους, ακόμη και αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας.

3. Ο διαχειριστής μπορεί να αναθέτει την άσκηση συγκεκριμένων εξουσιών του σε εταίρους ή τρίτους, αν τούτο επιτρέπεται από το καταστατικό.

4. Ο διαχειριστής δεν αμείβεται για τη διαχείριση, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από το καταστατικό ή από απόφαση των εταίρων.

Άρθρο 65

Υποχρέωση πίστωσης

1. Ο διαχειριστής έχει υποχρέωση πίστωσης απέναντι στην εταιρεία. Οφείλει ιδίως: (α) να μην επιδιώκει ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρείας, (β) να αποκαλύπτει έγκαιρα στους εταίρους τα ίδια συμφέροντά του, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρείας, οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντά του, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτά της εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, (γ) να μη διενεργεί πράξεις για λογαριασμό του ίδιου ή τρίτων, που ανάγονται στο σκοπό της εταιρείας ούτε να είναι εταίρος προσωπικής εταιρείας, Ε.Π.Ε. ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό, εκτός αν οι εταίροι αποφασίσουν ότι επιτρέπεται τέτοιες πράξεις και (δ) να τηρεί εχεμύθεια για τις εταιρικές υποθέσεις.

2. Το καταστατικό μπορεί να εξειδικεύει τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1.

3. Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, η εταιρεία δικαιούται αντί αποζημίωσης να απαιτεί, προκειμένου μὲν για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό του ίδιου του διαχειριστή, να θεωρηθεί ότι οι πράξεις αυτές διενεργήθηκαν για λογαριασμό της εταιρείας, προκειμένου δε για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό άλλου, να δοθεί στην εταιρεία η αμοιβή για τη μεσολάβηση ή να εκχωρηθεί σε αυτήν η σχετική απαίτηση. Οι απαιτήσεις αυτές παραγράφονται μετά από έξι (6) μήνες από τότε που οι παραπάνω πράξεις ανακοινώθηκαν στους εταίρους και σε κάθε περίπτωση μετά από τριετία.

Άρθρο 66 **Τήρηση βιβλίων**

1. Ο διαχειριστής οφείλει να τηρεί: (α) «βιβλίο εταίρων», στο οποίο καταχωρίζει τα ονόματα των εταίρων, τη διεύθυνσή τους, τον αριθμό των μεριδίων που κατέχει κάθε εταίρος, το είδος της εισφοράς που εκπροσωπούν τα μερίδια, τη χρονολογία κτήσεως και μεταβίβασης ή επιβάρυνσης αυτών και τα ειδικά δικαιώματα που παρέχει το καταστατικό στους εταίρους και (β) «ενιαίο βιβλίο πρακτικών αποφάσεων των εταίρων και αποφάσεων της διαχείρισης». Στο τελευταίο αυτό βιβλίο καταχωρίζονται όλες οι αποφάσεις των εταίρων και οι αποφάσεις της διαχείρισης που λαμβάνονται από περισσότερους διαχειριστές και δεν αφορούν θέματα τρέχουσας διαχείρισης ή, ανεξάρτητα από τον αριθμό των διαχειριστών, συνιστούν πράξεις καταχωριστέες στο Γ.Ε.ΜΗ.

2. Η εταιρεία φέρει το βάρος απόδειξης ότι οι αποφάσεις των εταίρων και του διαχειριστή έλαβαν χώρα την ημερομηνία και ώρα που αναγράφεται στο βιβλίο.

Άρθρο 67 **Ευθύνη διαχειριστή**

1. Ο διαχειριστής ευθύνεται έναντι της εταιρείας για παραβάσεις του παρόντος νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων των εταίρων, καθώς και για κάθε διαχειριστικό πταίσμα. Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε σύμφωνη απόφαση των εταίρων ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση, η οποία ελήφθη με καλή πίστη, με βάση επαρκείς πληροφορίες και αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος. Αν περισσότεροι διαχειριστές ενήργησαν από κοινού, ευθύνονται εις ολόκληρο.

2. Με απόφαση των εταίρων μπορεί να απαλλάσσεται ο διαχειριστής μετά την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων μόνο για τα διαχειριστικά πταίσματα, εκτός αν οι εταίροι παρέχουν ομόφωνα γενική απαλλαγή.

3. Η αξίωση της εταιρείας παραγράφεται μετά τριετία από την τέλεση της πράξης.

4. Την αγωγή της εταιρείας για αποζημίωση ασκεί και οποιοσδήποτε εταίρος ή διαχειριστής της εταιρείας. Με απόφαση των εταίρων μπορεί να ορίζεται ειδικός εκπρόσωπος της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ **ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ - Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ** **ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ**

Άρθρο 68 **Αρμοδιότητα εταίρων**

1. Οι εταίροι αποφασίζουν για κάθε εταιρική υπόθεση.

2. Οι εταίροι είναι οι μόνοι αρμόδιοι να λαμβάνουν αποφάσεις: (α) για τις τροποποιήσεις του καταστατικού, στις οποίες περιλαμβάνονται η αύξηση και η μείωση του κεφαλαίου, εκτός αν ο παρών νόμος ή το καταστατικό προβλέπει ότι συγκεκριμένες τροποποιήσεις ή πράξεις αύξησης ή μείωσης του κεφαλαίου γίνονται από μόνο το διαχειριστή, (β) για το διορισμό και την ανάκληση του διαχειριστή, με την επιφύλαξη του άρθρου 60, (γ) για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τη

διανομή κερδών, το διορισμό ελεγκτή και την απαλλαγή του διαχειριστή από την ευθύνη, (δ) για τον αποκλεισμό εταίρου, (ε) για τη λύση της εταιρείας ή την παράταση της διάρκειάς της και (στ) για τη μετατροπή και τη συγχώνευση της εταιρείας.

3. Ανάθεση στο διαχειριστή εξουσίας τροποποίησης του καταστατικού, σύμφωνα με την παράγραφο 2 περίπτωση α΄ του παρόντος άρθρου, μη προβλεπόμενη στο αρχικό καταστατικό, αποφασίζεται με ομοφωνία των εταίρων. Η εξουσία που παρέχεται στο διαχειριστή να τροποποιεί το καταστατικό δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει την τριετία.

Άρθρο 69 **Συνέλευση των εταίρων**

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 73, οι αποφάσεις των εταίρων λαμβάνονται σε συνέλευση.

2. Η συνέλευση συγκαλείται τουλάχιστον μια φορά κατ' έτος και μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης με αντικείμενο την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων (τακτική συνέλευση).

Άρθρο 70 **Σύγκληση**

1. Η σύγκληση της συνέλευσης γίνεται από το διαχειριστή, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού, σε κάθε περίπτωση όμως προ οκτώ (8) τουλάχιστον ημερών. Η ημέρα της σύγκλησης και η ημέρα της συνέλευσης δεν υπολογίζονται στην προθεσμία αυτή. Απαιτείται προσωπική πρόσκληση των εταίρων με κάθε κατάλληλο μέσο, περιλαμβανομένου του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail).

2. Εταίροι που έχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων δικαιούνται να ζητήσουν από το διαχειριστή τη σύγκληση συνέλευσης προσδιορίζοντας τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Αν ο διαχειριστής μέσα σε δέκα (10) ημέρες δεν συγκαλέσει τη συνέλευση, οι αιτούντες εταίροι προβαίνουν οι ίδιοι στη σύγκληση με την προταθείσα ημερήσια διάταξη.

3. Η πρόσκληση της συνέλευσης πρέπει να περιέχει με ακρίβεια τον τόπο και το χρόνο, όπου θα λάβει χώρα η συνέλευση, τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των εταίρων, καθώς και λεπτομερή ημερήσια διάταξη.

4. Κατά παρέκκλιση από τις προηγούμενες διατάξεις η συνέλευση μπορεί να συνεδριάζει εγκύτως, αν όλοι οι εταίροι είναι παρόντες ή αντιπροσωπεύονται και συναινούν (καθολική συνέλευση).

Άρθρο 71 **Τόπος συνέλευσης**

1. Η συνέλευση μπορεί να συνέρχεται οπουδήποτε αναφέρεται στο καταστατικό, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό. Αν δεν αναφέρεται ο τόπος αυτός, η συνέλευση μπορεί να συνέρχεται στην έδρα της εταιρείας ή και οπουδήποτε αλλού, αν συναινούν όλοι οι εταίροι.

2. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι η συνέλευση των εταίρων διεξάγεται με τηλεδιάσκεψη. Κάθε εταίρος μπορεί να αξιώσει να διεξαχθεί η συνέλευση με τηλεδιάσκεψη, ως προς αυτόν, αν κατοικεί σε άλλη χώρα από εκείνη όπου διεξάγεται η συνέλευση ή αν υπάρχει άλλος σπουδαίος λόγος, ιδίως ασθένεια ή αναπηρία.

Άρθρο 72**Συμμετοχή στη συνέλευση - Διεξαγωγή της συνέλευσης και λήψη αποφάσεων**

1. Στη συνέλευση μετέχουν όλοι οι εταίροι αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο. Έχουν το δικαίωμα να λάβουν το λόγο και να ψηφίσουν.

2. Κάθε εταιρικό μερίδιο παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου. Το καταστατικό μπορεί να θέτει μέγιστο όριο αριθμού ψήφων που μπορεί να έχει κάθε εταίρος για τη λήψη ορισμένων αποφάσεων. Στην περίπτωση αυτή για τον υπολογισμό της πλειοψηφίας θεωρείται ότι τα επιπλέον μερίδια του εταίρου δεν υπάρχουν.

3. Το δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να ασκείται από εταίρο, διαχειριστή ή μη, αν πρόκειται να αποφασισθεί ο ορισμός ειδικού εκπροσώπου για διεξαγωγή δίκης εναντίον του (άρθρο 67 παράγραφος 4) ή η απαλλαγή από την ευθύνη του (άρθρο 67 παράγραφος 2) ή ο αποκλεισμός του από την εταιρεία κατ' άρθρο 93.

4. Η συνέλευση αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Οι αποφάσεις της συνέλευσης δεσμεύουν τους απόντες ή τους διαφωνούντες εταίρους.

5. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 68, περιπτώσεις α', δ', ε' και στ', η συνέλευση αποφασίζει με την αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων.

6. Το καταστατικό μπορεί να αυξάνει το ποσοστό λήψης όλων ή ορισμένων αποφάσεων ή και να ορίζει ότι ορισμένες αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι ορισμένες ή και όλες οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία του αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν την πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Θέσπιση διατάξεων της παρούσας παραγράφου με τροποποίηση του καταστατικού απαιτεί ομοφωνία των εταίρων.

7. Οι αποφάσεις των εταίρων καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών που τηρείται κατά το άρθρο 66.

Άρθρο 73**Αποφάσεις των εταίρων χωρίς συνέλευση**

Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, οι αποφάσεις των εταίρων, αν είναι ομόφωνες, μπορούν να λαμβάνονται εγγράφως χωρίς συνέλευση. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και αν όλοι οι εταίροι ή οι αντιπρόσωποί τους συμφωνούν να αποτυπωθεί πλειοψηφική απόφασή τους σε έγγραφο, χωρίς συνέλευση. Το σχετικό πρακτικό υπογράφεται από όλους τους εταίρους με αναφορά των μειοψηφούντων. Οι υπογραφές των εταίρων μπορούν να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, αν τούτο προβλέπεται στο καταστατικό. Τα παραπάνω πρακτικά καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών που τηρείται κατά το άρθρο 66.

Άρθρο 74**Ελαττωματικές αποφάσεις των εταίρων**

1. Απόφαση της συνέλευσης των εταίρων που λήφθηκε με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό ή κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας υπό τους όρους του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα, ακυρώνεται από το δικαστήριο. Η ακύρωση

μπορεί να ζητείται από το διαχειριστή, καθώς και από κάθε εταίρο που δεν παρέστη στη συνέλευση ή αντιτάχθηκε στην απόφαση, με αίτηση που υποβάλλεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την καταχώρισή της στο βιβλίο πρακτικών. Ο αιτών μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο το διορισμό ειδικού εκπροσώπου της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης. Η τελεσίδικη απόφαση περί ακυρότητας ισχύει έναντι πάντων. Αν η προσβαλλόμενη απόφαση της συνέλευσης καταχωρίστηκε στο Γ.Ε.ΜΗ., καταχωρίζεται και η δικαστική απόφαση που την ακυρώνει.

2. Απόφαση της συνέλευσης των εταίρων που είναι αντίθετη στο νόμο ή το καταστατικό είναι άκυρη. Η ακυρότητα αναγνωρίζεται από το δικαστήριο ύστερα από αίτηση που υποβάλλεται από κάθε πρόσωπο το οποίο έχει έννομο συμφέρον, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την καταχώριση της απόφασης στο βιβλίο πρακτικών. Σε περίπτωση που με τροποποίηση του καταστατικού ο σκοπός της εταιρείας καθίσταται παράνομος ή αντικείμενος στη δημόσια τάξη, καθώς και όταν από την απόφαση προκύπτει διαρκής παράβαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, η προβολή της ακυρότητας δεν υπόκειται σε προθεσμία.

3. Απόφαση που αποτυπώνεται σε έγγραφο, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 73 ή που είναι αντίθετη στο νόμο ή το καταστατικό, είναι άκυρη. Τα δύο τελευταία εδάφια της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΑΙΡΩΝ****Άρθρο 75****Εταιρικά μερίδια**

1. Η συμμετοχή στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία προϋποθέτει την απόκτηση ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων. Τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές. Η εταιρεία μπορεί να χορηγεί έγγραφο για τα εταιρικά μερίδια που δεν έχει χαρακτηρίσει αξιολογούμενα.

2. Ο αρχικός αριθμός των εταιρικών μεριδίων κάθε εταίρου ορίζεται στο καταστατικό κατά το άρθρο 50. Στη συνέχεια ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξομειώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Τα εταιρικά μερίδια έχουν ονομαστική αξία τουλάχιστον ενός (1) ευρώ. Η ονομαστική αξία είναι ίδια για όλα τα εταιρικά μερίδια, ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς στην οποία αντιστοιχούν.

4. Τα εταιρικά μερίδια μπορεί να αποτελούν αντικείμενο κοινωνίας, επικαρπίας ή ενεχύρου. Υποχρεώσεις που προκύπτουν από εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, κατά την έννοια των άρθρων 78 και 79, βαρύνουν αποκλειστικά τον ψιλό κύριο ή τον ενεχυριαστή. Εκείνος που έχει το δικαίωμα ψήφου ορίζεται από το καταστατικό, άλλως ισχύουν αναλόγως τα άρθρα 1177 και 1245 του Αστικού Κώδικα.

5. Αν εταιρικό μερίδιο περιέλθει σε περισσότερους, οι συνδικαιούχοι οφείλουν να υποδείξουν στην εταιρεία κοινό εκπρόσωπο. Αν δεν υποδείξουν, δηλώσεις που έχουν σχέση με την εταιρική ιδιότητα των συνδικαιούχων μπορεί να γίνουν εγκύρως προς οποιονδήποτε από αυτούς.

Άρθρο 76 **Είδη εισφορών**

1. Τα εταιρικά μερίδια παριστούν εισφορές των εταίρων.

2. Οι εισφορές των εταίρων μπορεί να είναι τριών ειδών: κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές. Κάθε εταιρικό μερίδιο εκπροσωπεί ένα μόνο είδος εισφοράς.

3. Ο αριθμός των μεριδίων του κάθε εταίρου είναι ανάλογος προς την αξία της εισφοράς του.

Άρθρο 77 **Κεφαλαιακές εισφορές**

1. Οι «κεφαλαιακές εισφορές» αποτελούν εισφορές σε μετρητά ή σε είδος που σχηματίζουν το κεφάλαιο της εταιρείας.

2. Κεφαλαιακές εισφορές σε είδος επιτρέπονται μόνο αν το εισφερόμενο αποτελεί στοιχείο ενεργητικού, που μπορεί να τύχει χρηματικής αποτίμησης κατά την έννοια του άρθρου 8 παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920. Η αποτίμηση αυτή γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9α του κ.ν. 2190/1920. Αποτίμηση δεν απαιτείται, αν η αξία της εισφοράς, κατά το καταστατικό ή την απόφαση που αυξάνει το κεφάλαιο, δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

3. Αύξηση ή μείωση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές μπορεί να γίνει μόνο με αύξηση ή μείωση κεφαλαίου.

4. Το κεφάλαιο πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς κατά την ίδρυση της εταιρείας ή κατά την αύξηση του κεφαλαίου. Ο διαχειριστής της εταιρείας οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη σύσταση της εταιρείας ή την αύξηση του κεφαλαίου να βεβαιώσει την ολοσχερή καταβολή αυτού, με πράξη του που καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. Σε περίπτωση μη ολοσχερούς καταβολής ο διαχειριστής προβαίνει σε αντίστοιχη μείωση του κεφαλαίου και σε ακύρωση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο το οποίο δεν καταβλήθηκε.

5. Στην εταιρεία πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο που να εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά. Αν λόγω ακύρωσης μεριδίων δεν υπάρχουν πλέον μερίδια που να αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές, η εταιρεία οφείλει, είτε να ορίσει πρόσωπο, εταίρο ή τρίτο, που θα εξαγοράσει ένα τέτοιο μερίδιο, πριν αυτό ακυρωθεί, είτε να αυξήσει το κεφάλαιό της μέσα σε ένα μήνα από την ακύρωση. Παράλειψη της αύξησης αποτελεί λόγο δικαστικής λύσης της εταιρείας με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

Άρθρο 78 **Εξωκεφαλαιακές εισφορές**

1. Οι «εξωκεφαλαιακές εισφορές» συνίστανται σε παροχές που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς, όπως απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών. Οι παροχές αυτές πρέπει να εξειδικεύονται στο καταστατικό και εκτελούνται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.

2. Η αξία των εισφορών αυτών που αναλαμβάνονται, είτε κατά τη σύσταση της εταιρείας είτε και μεταγενέστερα καθορίζεται στο καταστατικό.

3. Σε περίπτωση μη παροχής της εξωκεφαλαιακής εισφοράς η εταιρεία μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο

είτε την εκπλήρωση είτε την ακύρωση των μεριδίων που αντιστοιχούν στην εισφορά η οποία δεν παρασχέθηκε. Περαιτέρω αξίωση αποζημίωσης της εταιρείας δεν αποκλείεται.

4. Στις περιπτώσεις ακύρωσης εταιρικών μεριδίων λόγω εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου, καθώς και στην περίπτωση αναγκαστικής εκποίησης εταιρικών μεριδίων ο εταίρος που δεν έχει παράσχει πλήρως την εξωκεφαλαιακή εισφορά του, υποχρεούται να καταβάλει στην εταιρεία σε μετρητά το μέρος των παροχών που δεν εκτέλεσε. Ως αξία των παροχών λογίζεται εκείνη της εισφοράς, όπως προσδιορίστηκε στο καταστατικό, ή του μέρους της εισφοράς.

Άρθρο 79 **Εγγυητικές εισφορές**

1. «Εγγυητικές εισφορές» είναι εισφορές που συνίστανται στην ανάληψη ευθύνης έναντι των τρίτων για τα χρέη της εταιρείας μέχρι το ποσό που ορίζεται στο καταστατικό. Ο εταίρος που παρέχει εγγυητική εισφορά θεωρείται ότι δηλώνει υπεύθυνα ότι είναι σε θέση και ότι θα καταβάλει κάθε προσπάθεια, ώστε να είναι σε θέση κατά πάντα χρόνο, να προβεί στις καταβολές των χρεών της εταιρείας μέχρι το ποσό του προηγούμενου εδαφίου.

2. Η αξία κάθε εγγυητικής εισφοράς καθορίζεται στο καταστατικό και δεν μπορεί να υπερβαίνει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του ποσού της ευθύνης κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Η ευθύνη του εταίρου καλύπτει οποιοδήποτε χρέος της εταιρείας κατά την παράγραφο 1 με τόκους και άλλες επιβαρύνσεις. Η ευθύνη αυτή υφίσταται άμεσα και πρωτογενώς έναντι των δανειστών, που μπορούν να ασκήσουν ευθέως αγωγή κατά του εταίρου. Ο εταίρος μπορεί να προβάλει κατά του δανειστή ενστάσεις που δεν θεμελιώνονται στο πρόσωπό του μόνον εφόσον θα μπορούσαν να προβληθούν από την εταιρεία. Περισσότεροι εταίροι που ευθύνονται με τον τρόπο αυτόν υπέχουν ευθύνη εις ολόκληρο.

4. Σε περίπτωση πτώχευσης εταίρου με εγγυητική εισφορά κάθε δανειστής της εταιρείας μπορεί να αναγγεληθεί στην πτώχευση αυτή. Το ποσό που διανέμεται θροιστικά στους δανειστές της εταιρείας δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό της ευθύνης που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, μειωμένο αναλογικά στο μέτρο που ικανοποιούνται και οι απαιτήσεις των ενέγγυων πτωχευτικών πιστωτών. Έως το όριο αυτό οι δανειστές της εταιρείας κατατάσσονται τηρουμένου μεταξύ τους του άρθρου 154 του Πτωχευτικού Κώδικα.

5. Ο εταίρος που έχει παράσχει εγγυητική εισφορά και κατέβαλε εταιρικό χρέος δεν έχει δικαίωμα αναγωγής κατά της εταιρείας.

6. Στις περιπτώσεις ακύρωσης εταιρικών μεριδίων λόγω εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου, καθώς και αναγκαστικής εκποίησης εταιρικών μεριδίων, ο εταίρος που δεν έχει καταβάλει πλήρως το ποσό της ευθύνης του από εγγυητική εισφορά, εξακολουθεί να είναι υπόχρεος έναντι τρίτων για την καταβολή των χρεών της εταιρείας που γεννήθηκαν πριν από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των γεγονότων αυτών, για διάστημα τριών (3) ετών μετά την καταχώριση αυτή.

7. Μετά από κάθε μεταβολή στις εγγυητικές εισφορές της εταιρείας, ο διαχειριστής υποβάλλει για καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. επικαιροποιημένη κατάσταση με τη μεταβολή που έχει επέλθει και τις εγγυητικές εισφορές των κατ' ιδίαν εταίρων που υφίστανται με το ποσό της ευθύνης που δεν έχει καταβληθεί για κάθε εισφορά. Την κατάσταση αυτή αναρτά και στην ιστοσελίδα της εταιρείας.

Άρθρο 80

Λογιστική παρακολούθηση των εισφορών

Ο τρόπος λογιστικής παρακολούθησης και παρουσίασης των εξωκεφαλαιακών και εγγυητικών εισφορών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η κατά το καταστατικό αποτίμηση των εξωκεφαλαιακών και των εγγυητικών εισφορών καταχωρίζεται σε λογαριασμούς των ιδίων κεφαλαίων.

Άρθρο 81

Επιστροφή εισφορών

Η επιστροφή των κεφαλαιακών εισφορών πριν από τη λύση της εταιρείας επιτρέπεται μόνο με τη διαδικασία της μείωσης κεφαλαίου. Επιστροφή των λοιπών εισφορών ή απαλλαγή των εταίρων από τις υποχρεώσεις που ανέλαβαν με τις εισφορές αυτές δεν είναι επιτρεπτή.

Άρθρο 82

Εξαγορά υποχρεώσεων από εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές

1. Παρά τη διάταξη του άρθρου 81, ο εταίρος έχει δικαίωμα να εξαγοράσει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει από εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά, μετατρέποντας τα μερίδιά του σε μερίδια κεφαλαιακής εισφοράς και καταβάλλοντας στην εταιρεία υπό μορφή αύξησης κεφαλαίου για μεν την εξωκεφαλαιακή εισφορά ποσό ίσο με την αξία της εισφοράς του, όπως ορίσθηκε στο καταστατικό, για δε την εγγυητική εισφορά το πλήρες ποσό της ευθύνης του. Αν οι υποχρεώσεις αυτές έχουν εν μέρει εκπληρωθεί, το καταβλητέο ποσό ορίζεται από την εταιρεία αναλογικά. Σε περίπτωση αμφισβήτησης του καταβλητέου ποσού ή, αν η εταιρεία δεν προβαίνει σε προσδιορισμό του ποσού, το δικαστήριο κρίνει μετά από αίτημα του εταίρου, σύμφωνα με το άρθρο 371 ΑΚ. Η αύξηση κεφαλαίου διενεργείται από το διαχειριστή, χωρίς να υπάρχει δικαίωμα προτίμησης των λοιπών εταίρων. Στην περίπτωση δικαστικού προσδιορισμού του ποσού εξαγοράς, η αύξηση διενεργείται όταν η απόφαση τελεσιδικήσει.

2. Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της αύξησης κεφαλαίου, ο εταίρος έχει τα μερίδια που αντιστοιχούν στην αύξηση.

3. Δικαίωμα εξαγοράς υποχρεώσεων από εγγυητική εισφορά δεν μπορεί να ασκηθεί από ενδιαφερόμενο εταίρο που έχει ήδη εναχθεί από δανειστή της εταιρείας για καταβολή χρέους αυτής. Το καταστατικό μπορεί να απαγορεύει την εξαγορά των υποχρεώσεων από εγγυητικές εισφορές για ορισμένο χρονικό διάστημα από την ανάληψή τους, που δεν μπορεί να υπερβαίνει την τριετία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΑΛΛΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 83

Ελευθερία μεταβίβασης

1. Η μεταβίβαση και η επιβάρυνση των μεριδίων ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας εν ζωή ή αιτία θανάτου είναι ελεύθερη, με την επιφύλαξη των επόμενων άρθρων.

2. Εταίρος με μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά, που δεν έχει εξ ολοκλήρου καταβληθεί, δεν επιτρέπεται να μεταβιβάσει τα μερίδιά του, ενόσω δεν εξαγοράζει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από αυτές σύμφωνα με το άρθρο 82.

Άρθρο 84

Μεταβίβαση εν ζωή

1. Η μεταβίβαση ή επιβάρυνση των εταιρικών μεριδίων εν ζωή γίνεται εγγράφως και επάγεται αποτελέσματα ως προς την εταιρεία και τους εταίρους από τη γνωστοποίηση σε αυτή της μεταβίβασης. Η γνωστοποίηση αυτή είναι έγγραφη και υπογράφεται από τον μεταβιβάζοντα και τον αποκτώντα. Η κοινοποίηση του εγγράφου γνωστοποίησης στην εταιρεία μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail). Ο διαχειριστής οφείλει να καταχωρίζει αμέσως τη μεταβίβαση στο βιβλίο των εταίρων, υπό την προϋπόθεση ότι τηρήθηκαν οι προϋποθέσεις για τη μεταβίβαση, όπως προβλέπονται στο νόμο και το καταστατικό. Ως προς τους τρίτους η μεταβίβαση θεωρείται ότι έγινε από την καταχώριση στο βιβλίο των εταίρων.

2. Το καταστατικό μπορεί να αποκλείει ή να περιορίζει τη μεταβίβαση ή επιβάρυνση των μεριδίων εν ζωή. Μπορεί επίσης να προβλέπει δικαίωμα προτίμησης των λοιπών εταίρων, αν κάποιος εταίρος προτίθεται να μεταβιβάσει μερίδιά του, καθώς και δικαίωμα της εταιρείας να υποδεικνύει εταίρο ή τρίτο για εξαγορά των μεριδίων, που πρόκειται να μεταβιβασθούν, αντί πλήρους τιμήματος προσδιοριζόμενου από το δικαστήριο, εκτός αν τα μέρη συμφωνούν στο ύψος του ή το καταστατικό ορίζει τον τρόπο προσδιορισμού του.

Άρθρο 85

Μεταβίβαση αιτία θανάτου

1. Ο διαχειριστής οφείλει να καταχωρίσει χωρίς καθυστέρηση τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων αιτία θανάτου στο βιβλίο των εταίρων, αφού ελέγξει το δικαίωμα του κληρονόμου.

2. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι σε περίπτωση θανάτου εταίρου, τα εταιρικά του μερίδια εξαγοράζονται από πρόσωπο που υποδεικνύει η εταιρεία, εταίρο ή τρίτο, αντί πλήρους τιμήματος προσδιοριζόμενου από το δικαστήριο, εκτός αν τα μέρη συμφωνούν στο ύψος του ή το καταστατικό ορίζει τον τρόπο προσδιορισμού του. Η υπόδειξη πρέπει να γίνει μέσα σε ένα (1) μήνα από τότε που η εταιρεία λάβει γνώση του θανάτου και πρέπει να γνωστοποιείται στον κληρονόμο ή κληροδόχο, καθώς και στους λοιπούς εταίρους. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι οι επιζώντες εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης στην εξαγορά κατά το ποσοστό της συμμετοχής τους στην εταιρεία.

Άρθρο 86 **Δικαίωμα προαίρεσης**

Οι εταίροι μπορούν να συμφωνούν μεταξύ τους ή με τρίτους την παροχή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς ή πώλησης μεριδίων. Η συμφωνία αυτή καταγράφεται στο βιβλίο εταίρων. Αν ο διαχειριστής βεβαιωθεί ότι ασκήθηκε το δικαίωμα προαίρεσης, οφείλει να εγγράψει αμελλητί στο βιβλίο τη μεταβολή του δικαιούχου.

Άρθρο 87 **Ίδια μερίδια**

Η εταιρεία δεν επιτρέπεται να αποκτά, άμεσα ή έμμεσα, δικά της μερίδια. Μερίδια που αποκτώνται, με οποιοδήποτε τρόπο, παρά τη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ακυρώνονται αυτοδικαίως. Σε περίπτωση συγχώνευσης ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας με απορρόφηση άλλης εταιρείας, η οποία κατέχει μερίδια της πρώτης, τα μερίδια αυτά ακυρώνονται αυτοδικαίως με τη συντέλεση της συγχώνευσης. Στις παραπάνω περιπτώσεις ο διαχειριστής οφείλει με πράξη του να προβεί χωρίς καθυστέρηση στη διαπίστωση της μείωσης του αριθμού των εταιρικών μεριδίων και ενδεχομένων της αντιστοίχης μείωσης κεφαλαίου και να προβεί στη σχετική καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ.

Άρθρο 88 **Κατάσχεση εταιρικών μεριδίων**

1. Η κατάσχεση των εταιρικών μεριδίων είναι δυνατή ακόμη και αν η μεταβίβαση τούτων αποκλείεται ή υπόκειται σε περιορισμούς. Η κατάσχεση γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 1022 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η σχετική αίτηση του δανειστή και η απόφαση του δικαστηρίου που διατάσσει την κατάσχεση επιδίδονται και στην εταιρεία. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ως πρόσφορο μέσο για την αξιοποίηση του δικαιώματος κατά το άρθρο 1024 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων σε εταίρους ή σε πρόσωπο που υποδεικνύει η εταιρεία με πληρωμή πλήρους τιμήματος, που προσδιορίζεται από το δικαστήριο. Το δικαστήριο λαμβάνει γνώση του ενδιαφέροντος των εταίρων ή του τρίτου που υποδεικνύεται από την εταιρεία με οποιονδήποτε πρόσφορο δικονομικό τρόπο.

2. Σε περίπτωση πτώχευσης εταίρου τα εταιρικά του μερίδια ανήκουν στην πτωχευτική περιουσία και εκποιούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 146 του Πτωχευτικού Κώδικα. Αντί της εκποίησης, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να διατάξει, μετά από αίτηση της εταιρείας, τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων σε εταίρους ή τρίτους που υποδεικνύει η εταιρεία, με καταβολή στον πιστωτή πλήρους τιμήματος, που προσδιορίζεται από το δικαστήριο.

Άρθρο 89 **Είσοδος νέου εταίρου - νέες εισφορές από υπάρχοντες εταίρους**

1. Αν δεν προβλέπει κάτι άλλο το καταστατικό για την είσοδο νέου εταίρου ή την ανάληψη νέων εισφορών από υπάρχοντες εταίρους, απαιτείται ομόφωνη απόφαση των εταίρων. Η απόφαση αυτή πρέπει να μνημονεύει τον αριθμό των αποκτώμενων μεριδίων και την εισφορά που πρόκειται να αναληφθεί. Αν η απόφαση δεν μπορεί

να ληφθεί λόγω αντιρρήσεων εταίρου ή εταίρων, των οποίων μειώνονται τα ποσοστά, το δικαστήριο μπορεί μετά από αίτηση της εταιρείας να επιτρέψει την είσοδο του εταίρου ή την ανάληψη εισφορών από υπάρχοντες εταίρους, αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, που επιβάλλεται από το συμφέρον της εταιρείας.

2. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου.

Άρθρο 90 **Αύξηση κεφαλαίου**

1. Η αύξηση κεφαλαίου γίνεται με αύξηση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων.

2. Σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος όλοι οι εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης στο νέο κεφάλαιο, ανάλογα με τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που έχει καθένας. Το δικαίωμα προτίμησης ασκείται με δήλωση προς την εταιρεία μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την καταχώριση της απόφασης των εταίρων στο Γ.Ε.ΜΗ. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι το δικαίωμα προτίμησης το έχουν μόνο οι εταίροι με μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές. Το δικαίωμα προτίμησης μπορεί να καταργείται ή να περιορίζεται με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται κατά το άρθρο 72 παράγραφος 5. Αν η απόφαση αυτή δεν μπορεί να ληφθεί λόγω αντιρρήσεων εταίρου ή εταίρων, των οποίων μειώνονται τα ποσοστά, εφαρμόζεται αναλόγως το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 89.

3. Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί να προβλέπει ότι το κεφάλαιο θα αυξηθεί σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο με νέες εισφορές ορισμένου ποσού («εγκεκριμένο κεφάλαιο»). Το χρονικό σημείο μπορεί να προσδιορίζεται με μορφή αίρεσης ή προθεσμίας ή με λήψη απόφασης από το διαχειριστή ή τους εταίρους. Αν δεν προκύπτει κάτι άλλο από το καταστατικό, υποχρέωση καταβολής των εισφορών αυτών έχουν όλοι οι εταίροι, ανάλογα με το ποσό των εταιρικών μεριδίων που κατέχει ο καθένας. Σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου με τον τρόπο αυτόν ο διαχειριστής υποχρεούται να αναπροσαρμόσει το κεφάλαιο της εταιρείας με σχετική δήλωση στο Γ.Ε.ΜΗ. Αν δεν αναφέρεται κάτι άλλο, οι νέες εισφορές είναι σε μετρητά.

Άρθρο 91 **Μείωση κεφαλαίου**

1. Η μείωση κεφαλαίου γίνεται με ακύρωση υφιστάμενων μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές και με τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των εταίρων που έχουν τέτοια μερίδια. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει συναίνεση των εταίρων αυτών ή χωριστή απόφαση τούτων που λαμβάνεται κατά πλειοψηφία. Η μείωση δεν επιτρέπεται να επιφέρει μηδενισμό του κεφαλαίου, εκτός αν γίνεται ταυτόχρονη αύξηση τούτου.

2. Σε περίπτωση μείωσης κεφαλαίου το αποδεσμευμένο ενεργητικό μπορεί να αποδίδεται στους εταίρους με μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές, μόνο αν οι εταιρικοί δανειστές δεν προβάλουν αντιρρήσεις. Η προβολή αντιρρήσεων πρέπει να γίνει με δήλωση των δανειστών προς την εταιρεία μέσα σε ένα μήνα από την καταχώριση της απόφασης των εταίρων για μείωση του κεφαλαίου στο Γ.Ε.ΜΗ. Αν υπάρξει τέτοια

δήλωση, αποφαίνεται το δικαστήριο μετά από αίτημα της εταιρείας. Το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει την απόδοση του ενεργητικού στους εταίρους ή να την εξαρτήσει από εξόφληση του δανειστή, παροχή σε αυτόν επαρκών ασφαλειών, ή ανάληψη προσωπικής υποχρέωσης από εταίρους. Εάν υποβληθούν αντιρρήσεις από περισσότερους δανειστές, εκδίδεται μία απόφαση ως προς όλες. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται αν η μείωση γίνεται για απόσβεση ζημιών ή για σχηματισμό αποθεματικού.

Άρθρο 92 **Έξοδος εταίρου**

1. Κάθε εταίρος μπορεί να εξέλθει της εταιρείας για σπουδαίο λόγο με απόφαση του δικαστηρίου, που εκδίδεται μετά από αίτησή του.

2. Το καταστατικό μπορεί να περιλαμβάνει διατάξεις για το δικαίωμα των εταίρων να εξέλθουν της εταιρείας υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Μπορεί επίσης να προβλέπει την έξοδο εταίρου με εξωκεφαλαιακές εισφορές με δήλωση της εταιρείας, αν ο εταίρος αυτός περιέλθει σε αδυναμία εκπλήρωσης της παροχής που αντιστοιχεί στην εισφορά αυτή, ιδίως λόγω ασθένειας ή συνταξιοδότησης ή διότι έχει κληρονομήσει τα εταιρικά μερίδια.

3. Ο εξερχόμενος εταίρος δικαιούται να λάβει την πλήρη αξία των μεριδίων του. Αν τα μέρη δεν συμφωνούν στην αποτίμηση ή το καταστατικό δεν ορίζει τον τρόπο προσδιορισμού της, αποφασίζει το δικαστήριο. Σε κάθε περίπτωση, η εταιρεία μπορεί να αξιώσει αποζημίωση κατά το άρθρο 78 παράγραφος 4.

4. Μετά την έξοδο του εταίρου ο διαχειριστής υποχρεούται χωρίς καθυστέρηση να προβεί σε ακύρωση των μεριδίων του και, αν συντρέχει περίπτωση, σε μείωση του κεφαλαίου και να αναπροσαρμόσει τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων με σχετική καταχώριση στο Γ.Ε.Μ.Η. Μπορεί όμως, να ορίζεται στο καταστατικό ότι σε περίπτωση εξόδου τα εταιρικά μερίδια δεν θα ακυρώνονται αλλά θα εξαγοράζονται από πρόσωπο που θα υποδεικνύει η εταιρεία, αντί καταβολής της πλήρους αξίας των μεριδίων που προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι οι εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης στην εξαγορά, κατά το ποσοστό της συμμετοχής τους στην εταιρεία.

Άρθρο 93 **Αποκλεισμός εταίρου**

Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, το δικαστήριο, μετά από αίτηση κάθε διαχειριστή ή εταίρου, μπορεί να αποκλείσει από την εταιρεία κάποιον εταίρο, αν υπήρξε γι' αυτό απόφαση των λοιπών εταίρων σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 4. Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη λήψη της απόφασης των εταίρων. Το δικαστήριο μπορεί να εκδίδει προσωρινή διαταγή με την οποία διατάσσει τα αναγκαία ασφαλιστικά μέτρα, που μπορεί να περιλαμβάνουν προσωρινή αναστολή του δικαιώματος ψήφου του υπό αποκλεισμό εταίρου. Από την τελεσιδικία της απόφασης και την καταβολή στον αποκλεισμένο της πλήρους αξίας των μεριδίων του, που προσδιορίζεται όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του προηγούμενου άρθρου, η εταιρεία συνεχίζεται μεταξύ των λοιπών εταίρων. Σε κάθε περι-

πτωση η εταιρεία μπορεί να αξιώσει αποζημίωση κατά το άρθρο 78 παράγραφος 4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 4 του άρθρου 92.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' **ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ** **ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ**

Άρθρο 94 **Δικαιώματα και υποχρεώσεις εταίρων**

1. Αν δεν προβλέπεται κάτι άλλο στον παρόντα νόμο ή το καταστατικό, τα εταιρικά μερίδια παρέχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις, ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς στην οποία αντιστοιχούν. Για την παροχή στους εταίρους νέων δικαιωμάτων ή επιβολή νέων υποχρεώσεων απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού με συμφωνία όλων των εταίρων ή τη συναίνεση εκείνου, τον οποίο αφορά η υποχρέωση.

2. Κάθε εταίρος δικαιούται να λαμβάνει γνώση αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο της πορείας των εταιρικών υποθέσεων και να εξετάζει τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρείας. Δικαιούται επίσης με δαπάνες του να λαμβάνει αποσπάσματα του βιβλίου των εταίρων και του βιβλίου πρακτικών του άρθρου 66. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι τα δικαιώματα του παρόντος άρθρου ασκούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα όχι μεγαλύτερα του τριμήνου. Η εταιρεία μπορεί να αρνηθεί την παροχή πληροφοριών ή την πρόσβαση στα βιβλία αν υπάρχει σοβαρή απειλή στα επιχειρηματικά συμφέροντα της εταιρείας.

3. Κάθε εταίρος δικαιούται να ζητεί πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την κατανόηση και την εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης της συνέλευσης.

4. Εταίροι που έχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων δικαιούνται οποτεδήποτε να ζητήσουν από το δικαστήριο το διορισμό ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή-λογιστή για να διερευνήσει σοβαρές υπόνοιες παράβασης του νόμου ή του καταστατικού και να γνωστοποιήσει το αποτέλεσμα με έκθεσή του στους εταίρους και την εταιρεία.

Άρθρο 95 **Συμβάσεις εταιρείας με εταίρους ή το διαχειριστή**

1. Κάθε σύμβαση μεταξύ εταιρείας και των εταίρων ή του διαχειριστή πρέπει να καταγράφεται στο βιβλίο πρακτικών του άρθρου 66 με μέριμνα του διαχειριστή και να ανακοινώνεται σε όλους τους εταίρους μέσα σε ένα μήνα από τη σύναψή της. Αν η εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, η καταγραφή αυτή αποτελεί προϋπόθεση του κύρους της σύμβασης, εκτός αν η σύμβαση αφορά τρέχουσες πράξεις που συνάπτονται υπό κανονικές συνθήκες.

2. Το καταστατικό μπορεί να υποβάλλει συγκεκριμένες ή και όλες τις συμβάσεις της παραγράφου 1 σε έγκριση των εταίρων.

3. Η εκτέλεση των συμβάσεων της παραγράφου 1 απαγορεύεται, εφόσον με την εκτέλεση αυτή mataίνεται, εν όλω ή εν μέρει, η ικανοποίηση των λοιπών δανειστών της εταιρείας.

4. Συμφωνίες εταιρείας και εταίρων, που αφορούν τη διαχείριση της περιουσίας της εταιρείας εκ μέρους των τελευταίων, είναι επιτρεπτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ - ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 96
Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συντάσσει ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν: (α) τον ισολογισμό, (β) το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, (γ) τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων και (δ) προσάρτημα που περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και επεξηγήσεις για την πληρέστερη κατανόηση των άλλων καταστάσεων, καθώς και την ετήσια έκθεση του διαχειριστή για την εταιρική δραστηριότητα κατά τη χρήση που έληξε. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη σύνταξη και άλλων οικονομικών καταστάσεων. Οι καταστάσεις υπογράφονται από το διαχειριστή και αποτελούν ενιαίο σύνολο.

Άρθρο 97
Απογραφή

Μια φορά το χρόνο, στο τέλος της εταιρικής χρήσης, ο διαχειριστής της εταιρείας υποχρεούται να συντάξει απογραφή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της, με λεπτομερή περιγραφή και αποτίμηση. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας καταρτίζονται από το διαχειριστή της με βάση την απογραφή αυτή.

Άρθρο 98
Τρόπος κατάρτισης και δημοσίευσης
καταστάσεων

1. Για την κατάρτιση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 42, 42α, 42β, 42γ, 42δ, 42ε, 43, 43α και 43γ του κ.ν. 2190/1920. Όταν κατά τις ισχύουσες διατάξεις οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, ισχύουν αναλόγως τα οριζόμενα στα άρθρα 134 επ. του κ.ν. 2190/1920.

2. Με μέριμνα του διαχειριστή γίνεται δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων στο Γ.Ε.ΜΗ. και την ιστοσελίδα της εταιρείας μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης. Σχετικά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 43β του κ.ν. 2190/1920.

Άρθρο 99
Έλεγχος

1. Για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 36, 36α, 37 και 38, καθώς και της παρ. 4 του άρθρου 43α του κ.ν. 2190/1920. Οι ελεγκτές ορίζονται από τους εταίρους και ο διορισμός τους καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ.

2. Ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες που κατά το κλείσιμο του ισολογισμού δεν υπερβαίνουν τα όρια των δύο από τα τρία κριτήρια του άρθρου 42α παρ. 6 του κ.ν. 2190/1920, απαλλάσσονται από την υποχρέωση ελέγχου των οικονομικών καταστάσεών τους από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές. Εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 7 και 8 του πιο πάνω άρθρου 42α.

Άρθρο 100
Έγκριση των καταστάσεων από τους εταίρους
και διανομή κερδών

1. Για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και τη διανομή κερδών απαιτείται απόφαση των εταίρων.

2. Κάθε έτος και πριν από κάθε διανομή κερδών πρέπει να κρατείται τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) των καθαρών κερδών, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Το αποθεματικό αυτό μπορεί μόνο να κεφαλαιοποιείται ή να συμψηφίζεται με ζημίες. Πρόσθετα αποθεματικά μπορούν να προβλέπονται από το καταστατικό ή να αποφασίζονται από τους εταίρους.

3. Για να διανεμηθούν κέρδη, πρέπει αυτά να προκύπτουν από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Οι εταίροι αποφασίζουν για τα κέρδη που θα διανεμηθούν. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ελάχιστη υποχρεωτική διανομή κερδών.

4. Η συμμετοχή των εταίρων στα κέρδη είναι ανάλογη προς τον αριθμό των μεριδίων που έχει κάθε εταίρος. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι για ορισμένο χρόνο, που δεν θα υπερβαίνει τη δεκαετία, κάποιος εταίρος ή εταίροι δεν μετέχουν ή μετέχουν περιορισμένα στα κέρδη ή στο προϊόν της εκκαθάρισης ή ότι έχουν δικαίωμα λήψης πρόσθετων κερδών.

5. Οι εταίροι που εισέπραξαν κέρδη κατά παράβαση των προηγούμενων παραγράφων οφείλουν να τα επιστρέψουν στην εταιρεία. Η αξίωση αυτή μπορεί να ασκηθεί και πλαγιαστικά από τους δανειστές.

6. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται και σε περιπτώσεις κεκρυμμένης καταβολής κερδών ή έμμεσης επιστροφής εισφορών.

Άρθρο 101
Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

1. Κάθε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, που διέπεται από το ελληνικό δίκαιο, αν είναι μητρική κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση Α΄ της παρ. 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης.

2. Για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 90 έως 109 του κ.ν. 2190/1920.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄
ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 102
Εταιρεία σε κατάσταση επαπειλούμενης
αδυναμίας εκπλήρωσης

Αν η εταιρεία βρίσκεται σε κατάσταση επαπειλούμενης αδυναμίας εκπλήρωσης των οφειλών της, κατά την έννοια των άρθρων 3 παράγραφος 2 και 99 παράγραφος 1 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007), ο διαχειριστής υποχρεούται χωρίς υπαίτια βραδύτητα να συγκαλέσει συνέλευση των εταίρων, που θα αποφασίσει τη λύση της εταιρείας, την υποβολή αίτησης πτώχευσης ή έναρξης διαδικασίας εξυγίανσης ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.

Άρθρο 103 **Λόγοι λύσης**

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία λύεται: (α) οποτεδήποτε με απόφαση των εταίρων, (β) όταν παρέλθει ο ορισμένος χρόνος διάρκειας, εκτός αν ο χρόνος αυτός παραταθεί πριν λήξει με απόφαση των εταίρων, (γ) αν κηρυχθεί η εταιρεία σε πτώχευση, και (δ) σε άλλες περιπτώσεις που προβλέπει ο παρών νόμος ή το καταστατικό.

2. Η λύση της εταιρείας, αν δεν οφείλεται στην πάροδο του χρόνου διάρκειας, καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. με μέριμνα του εκκαθαριστή.

Άρθρο 104 **Εκκαθάριση και εκκαθαριστής**

1. Αν λυθεί η εταιρεία για οποιοδήποτε λόγο, εκτός από την κήρυξη αυτής σε πτώχευση, ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης. Μέχρι το πέρας της εκκαθάρισης η εταιρεία λογίζεται ότι εξακολουθεί και διατηρεί την επωνυμία της, στην οποία προστίθενται οι λέξεις «υπό εκκαθάριση».

2. Η εξουσία των οργάνων της εταιρείας κατά το στάδιο της εκκαθάρισης περιορίζεται στις αναγκαίες για την εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας πράξεις. Ο εκκαθαριστής μπορεί να ενεργήσει και νέες πράξεις, εφόσον με αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και το συμφέρον της εταιρείας.

3. Η εκκαθάριση ενεργείται από το διαχειριστή, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά ή αποφάσισαν άλλως οι εταίροι. Οι εταίροι μπορούν να αποφασίσουν διαφορετικά από το καταστατικό μόνο με την πλειοψηφία του άρθρου 72 παράγραφος 5.

4. Οι διατάξεις για το διαχειριστή εφαρμόζονται ανάλογα και στον εκκαθαριστή.

Άρθρο 105 **Εργασίες εκκαθάρισης**

1. Με την έναρξη της εκκαθάρισης ο εκκαθαριστής υποχρεούται να ενεργήσει απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της εταιρείας και να καταρτίσει οικονομικές καταστάσεις τέλους χρήσεως, οι οποίες εγκρίνονται με απόφαση των εταίρων. Εφόσον η εκκαθάριση εξακολουθεί, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να καταρτίζει στο τέλος κάθε έτους οικονομικές καταστάσεις.

2. Ο εκκαθαριστής υποχρεούται να περατώσει αμελλητί τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρείας, να εξοφλήσει τα χρέη της, να εισπράξει τις απαιτήσεις της και να μετατρέψει σε χρήμα την εταιρική περιουσία. Κατά τη ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας ο εκκαθαριστής οφείλει να προτιμά την εκποίηση της επιχείρησης ως συνόλου, όπου τούτο είναι εφικτό.

3. Εταίροι με εξωκεφαλαιακές εισφορές εξακολουθούν και κατά το στάδιο της εκκαθάρισης να παρέχουν υπηρεσίες, που αποτελούν το αντικείμενο της εισφοράς τους, στο μέτρο που τούτο είναι αναγκαίο για τη διεκπεραίωση των εργασιών της εκκαθάρισης. Οι εταίροι με μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές εξακολουθούν να είναι υπόχρεοι έναντι τρίτων για την καταβολή των χρεών της εταιρείας για διάστημα τριών (3) ετών μετά τη λύση της εταιρείας.

4. Εάν το στάδιο εκκαθάρισης υπερβεί την τριετία, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 49 παρ. 6 του κ.ν.

2190/1920. Το σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης εγκρίνεται με απόφαση των εταίρων κατά το άρθρο 72 παράγραφος 5. Η τυχόν αίτηση στο δικαστήριο υποβάλλεται από εταίρους που έχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων.

5. Μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, ο εκκαθαριστής καταρτίζει οικονομικές καταστάσεις περάτωσης της εκκαθάρισης, τις οποίες οι εταίροι καλούνται να εγκρίνουν με απόφασή τους. Με βάση τις καταστάσεις αυτές ο εκκαθαριστής διανέμει το προϊόν της εκκαθάρισης στους εταίρους, ανάλογα με τον αριθμό των μεριδίων καθενός. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι στη διανομή προτιμώνται οι εταίροι με μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές. Με συμφωνία όλων των εταίρων ο εκκαθαριστής μπορεί να προβεί σε αυτούσια διανομή της περιουσίας.

6. Ο εκκαθαριστής μεριμνά για την καταχώριση της ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.

7. Ενώσω διαρκεί η εκκαθάριση ή μετά την περάτωση της πτώχευσης λόγω τελεσίδικης επικύρωσης του σχεδίου αναδιοργάνωσης ή για το λόγο του άρθρου 170 παράγραφος 3 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007), η εταιρεία μπορεί να αναβιώσει με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ **ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ - ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ**

Άρθρο 106 **Μετατροπή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας σε άλλη εταιρική μορφή**

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία μπορεί να μετατραπεί σε εταιρεία άλλης μορφής με απόφαση των εταίρων, που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 5. Σε κάθε περίπτωση, εάν μετά τη μετατροπή εταίροι της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας πρόκειται να ευθύνονται για τα χρέη της εταιρείας, απαιτείται η ρητή συναίνεση τούτων.

2. Για τη μετατροπή ακολουθείται κατά τα λοιπά η διαδικασία που απαιτείται για τη σύσταση της νέας εταιρικής μορφής. Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της απόφασης μετατροπής και του νέου καταστατικού, η μετατρεπόμενη ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συνεχίζεται υπό τη νέα εταιρική μορφή. Η νομική προσωπικότητα συνεχίζεται και οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται στο όνομα της εταιρείας υπό τη νέα της μορφή, χωρίς να επέρχεται διακοπή της δίκης. Οι διοικητικές άδειες που είχαν εκδοθεί υπέρ της μετατρεπόμενης εταιρείας συνεχίζουν να υφίστανται.

3. Αν υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές εισφορές, θα πρέπει πριν από τη μετατροπή να υπογραφεί σύμβαση μεταξύ εταιρείας και εταίρου που να ρυθμίζει την εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων μετά τη μετατροπή. Σχετική μνεία γίνεται στην απόφαση μετατροπής.

4. Αν υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές, οι εταίροι με τα μερίδια αυτά εξακολουθούν να ευθύνονται και μετά τη μετατροπή για διάστημα τριών (3) ετών για τις εταιρικές υποχρεώσεις που γεννήθηκαν μέχρι την καταχώριση της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν οι δανειστές της εταιρείας συγκατατέθηκαν εγγράφως στη μετατροπή της εταιρείας.

Άρθρο 107**Μετατροπή άλλης εταιρικής μορφής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία**

1. Εταιρεία άλλης μορφής μπορεί να μετατραπεί σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία με απόφαση των εταίρων ή των μετόχων, που λαμβάνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το νόμο για την περίπτωση λύσης της συγκεκριμένης εταιρικής μορφής. Σε κάθε περίπτωση, εάν εταίροι της εταιρείας πρόκειται να λάβουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, απαιτείται η συναίνεση τούτων.

2. Για τη μετατροπή ακολουθείται η διαδικασία που απαιτείται για τη σύσταση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, όπως ορίζεται στο άρθρο 51.

3. Η απόφαση για μετατροπή με το καταστατικό της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ., τα αποτελέσματα όμως της μετατροπής δεν επέρχονται, αν μέσα σε προθεσμία ενός (1) μήνα από την καταχώριση δανειστής ή δανειστές της εταιρείας προβάλουν έγγραφες αντιρρήσεις για τη μετατροπή. Με τις αντιρρήσεις αυτές οι δανειστές μπορούν να ζητήσουν επαρκείς εγγυήσεις, εφόσον η οικονομική κατάσταση της μετατρεπόμενης εταιρείας καθιστά απαραίτητη την προστασία αυτή. Αν δεν προβληθούν αντιρρήσεις, τούτο σημειώνεται στο Γ.Ε.ΜΗ. με αίτηση της εταιρείας και η μετατροπή συντελείται από το χρόνο καταχώρισης της σημείωσης αυτής. Σε περίπτωση που προβληθούν αντιρρήσεις το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτηση της εταιρείας, να επιτρέψει τη μετατροπή εάν κρίνει ότι η οικονομική κατάσταση της εταιρείας ή οι εγγυήσεις που έχουν λάβει οι δανειστές αυτοί ή οι εγγυήσεις που τους προσφέρονται δεν δικαιολογούν τις αντιρρήσεις τους. Η αίτηση κοινοποιείται στους δανειστές που έχουν προβάλει τις αντιρρήσεις. Η απόφαση του δικαστηρίου υπόκειται μόνο σε ανακοπή ερημοδικίας. Στην περίπτωση αυτή, η μετατροπή συντελείται με την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της απόφασης που απορρίπτει τις αντιρρήσεις ή που απορρίπτει την ανακοπή ερημοδικίας.

4. Με τη συντέλεση της μετατροπής η μετατρεπόμενη εταιρεία συνεχίζεται με τη μορφή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας. Η νομική προσωπικότητα συνεχίζεται και οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται στο όνομα της εταιρείας υπό τη νέα της μορφή, χωρίς να επέρχεται διακοπή της δίκης. Οι διοικητικές άδειες που είχαν εκδοθεί υπέρ της μετατρεπόμενης εταιρείας συνεχίζουν να υφίστανται.

5. Οι ομόρρυθμοι εταίροι της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας, η οποία μετατράπηκε σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, εξακολουθούν να ευθύνονται επί πέντε (5) έτη μετά τη μετατροπή εις ολόκληρον και απεριόριστα για τις εταιρικές υποχρεώσεις που γεννήθηκαν μέχρι την καταχώριση της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν οι δανειστές της εταιρείας συγκατατέθηκαν εγγράφως στη μετατροπή της εταιρείας.

Άρθρο 108**Συγχώνευση ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών**

Η συγχώνευση ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέας εταιρείας. Στο παρόν κεφάλαιο η απορροφώσα εταιρεία και η νέα εταιρεία αποκαλούνται «συγχωνεύουσες» εταιρείες.

Άρθρο 109**Σχέδιο συγχώνευσης**

1. Οι διαχειριστές των εταιρειών που συγχωνεύονται καταρτίζουν εγγράφως κοινό σχέδιο συγχώνευσης που, σε περίπτωση ίδρυσης νέας εταιρείας, περιλαμβάνει το καταστατικό της.

2. Το σχέδιο συγχώνευσης περιέχει τουλάχιστον: (α) Την επωνυμία, την έδρα και τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των εταιρειών που συγχωνεύονται. (β) Τον ορισμό της σχέσης ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων και την αιτιολόγησή της, ώστε να είναι δίκαιη και λογική. Η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων αφορά το σύνολο των εισφορών των εταίρων των συγχωνευόμενων εταιρειών, αδιακρίτως εάν πρόκειται για κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές. Τα εταιρικά μερίδια που προκύπτουν από τη συγχώνευση αντιστοιχούν στο είδος της εισφοράς, το οποίο εκπροσωπούσαν τα παλαιά εταιρικά μερίδια. (γ) Την ημερομηνία από την οποία τα εταιρικά μερίδια παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής των εταίρων της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών στα κέρδη της συγχωνεύουσας εταιρείας, καθώς και κάθε ειδικό όρο σχετικό με το δικαίωμα αυτό. (δ) Την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών θεωρούνται, από λογιστική άποψη, ότι γίνονται για λογαριασμό της συγχωνεύουσας εταιρείας, καθώς και την τύχη των οικονομικών αποτελεσμάτων της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών, τα οποία θα προκύψουν από την ημερομηνία αυτή μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγχώνευσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 112 παράγραφος 3.

3. Το σχέδιο συγχώνευσης καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ., στο οποίο υπάγεται καθεμιά από τις συγχωνευόμενες εταιρείες με αίτηση των διαχειριστών τους.

Άρθρο 110**Προστασία των δανειστών**

Μέσα σε ένα μήνα από την τελευταία καταχώριση της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου, οι δανειστές των συγχωνευόμενων εταιρειών, οι απαιτήσεις των οποίων γεννήθηκαν πριν από την καταχώριση αυτή, έχουν το δικαίωμα να προβάλουν έγγραφες αντιρρήσεις και να ζητήσουν επαρκείς εγγυήσεις, εφόσον η οικονομική κατάσταση των συγχωνευόμενων εταιρειών καθιστά απαραίτητη την προστασία αυτή. Ύστερα από αίτηση της οφειλέτριας εταιρείας το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τη συγχώνευση παρά τις αντιρρήσεις δανειστή ή δανειστών, εάν κρίνει ότι η οικονομική κατάσταση των συγχωνευόμενων εταιρειών ή οι εγγυήσεις που έχουν ήδη λάβει οι δανειστές αυτοί ή οι εγγυήσεις που τους προσφέρονται δεν δικαιολογούν τις αντιρρήσεις τους. Η αίτηση κοινοποιείται στους δανειστές που έχουν προβάλει τις αντιρρήσεις. Η απόφαση του δικαστηρίου υπόκειται μόνο σε ανακοπή ερημοδικίας.

Άρθρο 111**Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιρειών**

1. Για την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιρειών και του δικαίου και λογικού της σχέσης ανταλλαγής συντάσσεται έκθεση προς τους εταίρους των εταιρειών αυτών σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9α του κ.ν. 2190/1920.

2. Με κοινή εντολή των συγχωνευόμενων εταιρειών, τα πρόσωπα που προβαίνουν στην εκτίμηση μπορούν να συντάξουν ενιαία έκθεση για όλες τις εταιρείες. Με συμφωνία όλων των εταίρων των συγχωνευόμενων εταιρειών μπορεί να παραλείπεται η σύνταξη της παραπάνω έκθεσης.

Άρθρο 112

Έγκριση της συγχώνευσης από τους εταίρους - Καταχώριση της απόφασης συγχώνευσης

1. Το σχέδιο συγχώνευσης, καθώς και οι τροποποιήσεις του καταστατικού που απαιτούνται για την πραγματοποίησή της ή το καταστατικό της νέας εταιρείας, πρέπει να εγκρίνονται με απόφαση των εταίρων καθεμιάς από τις συγχωνευόμενες εταιρείες. Απόφαση δεν μπορεί να ληφθεί, αν δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία προστασίας των δανειστών του άρθρου 110.

2. Αν η συγχώνευση πρόκειται να αποφασισθεί από τη συνέλευση των εταίρων, κάθε εταίρος έχει δικαίωμα ένα μήνα πριν από τη συνέλευση να λαμβάνει γνώση, στην έδρα της εταιρείας, τουλάχιστον: (α) του σχεδίου συγχώνευσης και (β) της έκθεσης του άρθρου 111. Η συνέλευση δεν μπορεί να λάβει απόφαση για τη συγχώνευση, αν δεν έχει τηρηθεί η παραπάνω προθεσμία.

3. Οι αποφάσεις των εταίρων που εγκρίνουν τη συγχώνευση μαζί με υπεύθυνη δήλωση των διαχειριστών των συγχωνευόμενων εταιρειών ότι τηρήθηκε η διαδικασία προστασίας των δανειστών του άρθρου 110, καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ., ύστερα από κοινή αίτηση των διαχειριστών.

Άρθρο 113

Αποτελέσματα της συγχώνευσης

Από το χρόνο της καταχώρισης του άρθρου 112 παράγραφος 3 επέρχονται, έναντι των συγχωνευόμενων εταιρειών και των τρίτων, αυτοδικαίως και χωρίς καμιά άλλη διατύπωση τα ακόλουθα αποτελέσματα:

(α) Η συγχωνεύουσα εταιρεία υποκαθίσταται σε όλα γενικώς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών. Η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή. Στη συγχωνεύουσα εταιρεία περιέρχονται και οι διοικητικές άδειες που είχαν εκδοθεί υπέρ της συγχωνευόμενης εταιρείας.

(β) Οι εταίροι της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών γίνονται εταίροι της συγχωνεύουσας εταιρείας.

(γ) Οι υποχρεώσεις των εταίρων που συμμετέχουν στις συγχωνευόμενες εταιρείες με εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, εξακολουθούν να υφίστανται όπως και προηγουμένως.

(δ) Οι συγχωνευθείσες εταιρείες παύουν να υπάρχουν.

(ε) Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως στο όνομα της συγχωνεύουσας εταιρείας χωρίς να επέρχεται, λόγω της συγχώνευσης, διακοπή της δίκης.

Άρθρο 114

Ακυρωσία και ακυρότητα της συγχώνευσης

1. Η συγχώνευση είναι ακυρώσιμη υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 74 παράγραφος 1 ή, αν δεν τηρήθηκε η διαδικασία των παραπάνω άρθρων, άκυρη δε αν συντρέχουν οι περιπτώσεις του άρθρου 74 παράγραφοι 2 και 3.

2. Η συγχώνευση ακυρώνεται από το δικαστήριο μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, που υποβάλλεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την καταχώριση του άρθρου 112 παράγραφος 3. Το αρμόδιο δικαστήριο παρέχει στις ενδιαφερόμενες εταιρείες εύλογη προθεσμία για άρση των ελαττωμάτων της συγχώνευσης, εάν αυτό είναι εφικτό.

3. Η ακυρότητα της συγχώνευσης αναγνωρίζεται από το δικαστήριο μετά από αίτηση κάθε προσώπου που έχει έννομο συμφέρον, που υποβάλλεται μέσα σε έξι (6) μήνες από την καταχώριση του άρθρου 112 παράγραφος 3. Σε περίπτωση που ο σκοπός της συγχωνεύουσας εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη, καθώς και όταν από το καταστατικό της προκύπτει διαρκής παράβαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, η προβολή της ακυρότητας δεν υπόκειται σε προθεσμία.

4. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει άκυρη ή αναγνωρίζει την ακυρότητα της συγχώνευσης, καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. Εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την καταχώριση αυτή μπορεί να ασκηθεί τριτακοπή κατά της παραπάνω απόφασης.

5. Η ακυρότητα της συγχώνευσης που κηρύχθηκε ή αναγνωρίστηκε, δεν θίγει το κύρος των υποχρεώσεων της συγχωνεύουσας εταιρείας που γεννήθηκαν κατά την περίοδο μετά την ημερομηνία καταχώρισης του άρθρου 112 παράγραφος 3 και πριν από την καταχώριση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Οι εταιρείες που έλαβαν μέρος στην ακυρωθείσα συγχώνευση ευθύνονται εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις αυτές.

Άρθρο 115

Μη δίκαιη και λογική σχέση ανταλλαγής

1. Η συγχώνευση δεν κηρύσσεται άκυρη για το λόγο ότι η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων των εταίρων των συγχωνευόμενων εταιρειών με εταιρικά μερίδια της συγχωνεύουσας εταιρείας δεν είναι δίκαιη και λογική. Στην περίπτωση αυτή κάθε εταίρος της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών μπορεί να αξιώσει από την συγχωνεύουσα εταιρεία την καταβολή αποζημίωσης σε μετρητά. Η αποζημίωση ορίζεται από το δικαστήριο μετά από αγωγή κάθε θιγομένου. Η αξίωση παραγράφεται μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την καταχώριση του άρθρου 112 παράγραφος 3.

2. Το βάρος απόδειξης ότι η σχέση ανταλλαγής είναι δίκαιη και λογική φέρει η συγχωνεύουσα εταιρεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Άρθρο 116

Προσαρμογή στις γενικές διατάξεις

1. Όπου στη νομοθεσία υπάρχουν ρυθμίσεις που αναφέρονται γενικά στις κεφαλαιουχικές εταιρείες: (α) οι ρυθμίσεις αυτές επεκτείνονται και στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, εκτός αν από το νόμο ή τη φύση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας συνάγεται κάτι διαφορετικό και (β) ως προς την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία οι αναφορές σε ποσοστά επί του κεφαλαίου λογίζεται ότι αναφέρονται σε ποσοστά επί του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων.

2. Όπου στη νομοθεσία ορίζεται ότι δραστηριότητα μπορεί να ασκείται από εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, εφεξής θα μπορεί να ασκείται και από ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες.

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 98 του Πτωχευτικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και στην εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, καθώς και στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία.»

4. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3777/2009 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) η ανώνυμη εταιρεία (Α.Ε.), η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ), η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (ΙΚΕ), η ετερορρυθμη κατά μετοχές εταιρεία και η Ευρωπαϊκή Εταιρεία (SE) με έδρα στην Ελλάδα».

5. Οι νόμοι που παρέχουν κίνητρα για τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων περιλαμβάνουν στο πεδίο εφαρμογής τους και την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία.

6. Η τρίτη παράγραφος του άρθρου 1047 του Κ.Πολ. Δ. αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, εκτός από τις ανώνυμες εταιρείες, τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, ως προς τα χρέη της παραγράφου 1, εδάφιο πρώτο του άρθρου αυτού, η προσωπική κράτηση διατάσσεται κατά των εκπροσώπων τους, και στις περιπτώσεις του άρθρου 947 παράγραφος 1 διατάσσεται κατά των νομίμων αντιπροσώπων του διαδίκου που τελεί υπό επιμέλεια.»

7. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 του π.δ. 34/1995 (Α' 30) αντικαθίσταται ως εξής:

«Επιτρέπεται πάντως μετά τριετία από τη σύναψη της σύμβασης η παραχώρηση της χρήσης του μισθίου σε εταιρεία προσωπική ή περιορισμένης ευθύνης ή σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία ή σε ανώνυμη εταιρεία, που θα συσταθεί με ελάχιστη συμμετοχή και του μισθωτή κατά ποσοστό 35%.»

8. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 του π.δ. 34/1995 καταργείται.

9. Το π.δ. 258/2005 «Καταστατικό του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.)» (Α' 316) τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 τροποποιείται ως εξής:

«2. Στην κατά την προηγούμενη παράγραφο υποχρεωτική ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. υπάγονται επίσης:

α) Τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών, πλην των Ανωνύμων και των Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών, των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα, για την οποία τα ασκούντα αυτή πρόσωπα υπάγονται στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε.

β) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Α.Ε., με αντικείμενο επιχειρήσεως επαγγελματική ή βιοτεχνική δραστηριότητα, εφόσον αυτά είναι μέτοχοι κατά ποσοστό 5%.

γ) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Α.Ε., με αντικείμενο επιχειρήσεως την εμπορία, τα οποία μετέχουν στο Εταιρικό Κεφάλαιο κατά ποσοστό τουλάχιστον 3%.

δ) Οι μέτοχοι των Ανωνύμων Εταιρειών, των οποίων ο σκοπός είναι η μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων επί κομίστρω με αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, εφόσον είναι κάτοχοι ονομαστικών μετοχών. Δεν υπάγονται

στην υποχρεωτική ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. οι κατέχοντες ονομαστικές μετοχές, μίας ή περισσοτέρων από τις παραπάνω ανώνυμες εταιρείες, που αντιπροσωπεύουν ποσοστό επί αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης μικρότερο ή ίσο του 10%. Όσα από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου οδηγούν αυτοπρόσωπα το συνιδιόκτητο αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης ή άλλο αυτοκίνητο ΔΧ της ίδιας ανώνυμης εταιρείας, δεν υπάγονται στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. αλλά του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. Εάν δεν οδηγούν αυτοπρόσωπα το συνιδιόκτητο αυτοκίνητο της ίδιας ανώνυμης εταιρείας και δεν έχουν ασφάλιση από άλλη εργασία ή απασχόληση, ασφαλιζονται υποχρεωτικά στον Ο.Α.Ε.Ε.

ε) Οι διαχειριστές Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας που ορίστηκαν με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων.

στ) Ο μοναδικός εταίρος Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.»

β) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 προστίθεται περίπτωση ζ' ως κατωτέρω:

«ζ. Οι εταίροι Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.»

10. Μετά την περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 101 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 2238/1994, Α' 151), προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) Οι ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες.»

11. Οι εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις για τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) εφαρμόζονται και στις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρίες (Ι.Κ.Ε.).

Άρθρο 117

Προσαρμογή στο ν. 3853/2010

1. Το άρθρο 1 του ν. 3853/2010 (Α' 90) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής - Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η απλοποίηση των διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εμπορικών εταιρειών και ειδικότερα των ομορρυθμών εταιρειών, των ετερορρυθμών εταιρειών (κάθε μορφής), των ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και των ανωνύμων εταιρειών (εφεξής: «Εταιρείες»).

2. Η περίπτωση α' του άρθρου 2 του ν. 3853/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) «Υπηρεσία Μίας Στάσης»:

«αα) Με την επιφύλαξη του άρθρου 1 και του άρθρου 7 του ν. 3419/2005 (Α' 297), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, τα φυσικά πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία ορίζονται ως αρμόδια για την έναρξη, διεκπεραίωση και ολοκλήρωση των διαδικασιών σύστασης ομορρυθμών και ετερορρυθμών εταιρειών (κάθε μορφής), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και ανωνύμων εταιρειών. Ως «Υπηρεσία Μίας Στάσης» για τη σύσταση ομορρυθμών και ετερορρυθμών εταιρειών (κάθε μορφής) και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών ορίζονται οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (Α' 297), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, καθώς και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λαμβάνουν την «πι-

στοποποίηση παροχής υπηρεσιών μιας στάσης», όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 του παρόντος νόμου.

ββ) Ως «Υπηρεσία Μιας Στάσης» για τη σύσταση εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, ανωνύμων εταιρειών, καθώς και σε όλες τις περιπτώσεις που για τη σύσταση συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, ορίζεται ο συμβολαιογράφος που συντάσσει το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης. Το ίδιο ισχύει και για τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, για τη σύσταση των οποίων τυχόν συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο.»

3. Στο ν. 3853/2010 προστίθεται άρθρο 5Α ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Διαδικασία σύστασης ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών

1. Για τη σύσταση μιας ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, οι συμβαλλόμενοι ή ο μοναδικός ιδρυτής ή το πρόσωπο που είναι νόμιμα εξουσιοδοτημένο προς τούτο προβαίνουν, ενώπιον της «Υπηρεσίας Μιας Στάσης», στις παρακάτω ενέργειες:

α) Καταθέτουν το έγγραφο σύστασης της εταιρείας. Το έγγραφο αυτό περιβάλλεται τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου αν το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου, αν εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός, ή αν επιλέγεται από τα μέρη.

β) Υποβάλλουν υπογεγραμμένη αίτηση καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.

γ) Υποβάλλουν αίτηση για την καταχώριση της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο και για την εγγραφή της εταιρείας ως μέλους σε αυτό.

δ) Καταβάλλουν το γραμμάτιο ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας.

ε) Υποβάλλουν δήλωση για το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου και εξοφλούν άμεσα το φόρο που αναλογεί.

στ) Υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση για τη διεύθυνση της εταιρείας.

ζ) Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου.

2. Αυθημερόν ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα και μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η «Υπηρεσία Μιας Στάσης» υποχρεούται να:

α) Προβεί σε έλεγχο της αίτησης καταχώρισης και του εγγράφου σύστασης, ως προς τη νομιμοποίηση του αιτούντος και την πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων και εγγράφων, που αυτός υποβάλλει. Ιδιαίτερα ελέγχεται αν στο καταστατικό της εταιρείας αναφέρεται η επωνυμία, ο σκοπός και το ύψος του κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και αν με βάση τα υποβαλλόμενα έγγραφα, ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη, καθώς και αν ο μοναδικός ιδρυτής ή όλοι οι ιδρυτές είναι ανίκανοι για δικαιοπραξία.

β) Προβεί, μέσω της πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Γ.Ε.ΜΗ. σε προέλεγχο της επωνυμίας και στη χορήγηση προέγκρισης χρήσης. Εφόσον η προτεινόμενη επωνυμία προσκρούει σε προγενέστερη καταχώριση, η «Υπηρεσία Μιας Στάσης» ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους και, μετά από συνεννόηση μαζί τους, προβαίνει σε τροποποίηση της επωνυμίας.

γ) Προβεί στην είσπραξη του γραμματίου ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, καθώς και τη χορήγηση σχετικής απόδειξης καταβολής του γραμματίου ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου.

δ) Μεριμνήσει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών φορολογικής ενημερότητας.

ε) Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, μεριμνήσει για την καταχώριση και εγγραφή της εταιρείας στην Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (Α' 297) και για τη χορήγηση Αριθμού Γ.Ε.ΜΗ. και Κωδικού Αριθμού Καταχώρισης που προβλέπονται στην παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 3419/2005.

στ) Μεριμνήσει, μέσω πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία, για την έκδοση Α.Φ.Μ. της εταιρείας, καθώς και για την αποστολή ανακοίνωσης περί της σύστασης της εταιρείας, καθώς και των στοιχείων των εταίρων και διαχειριστών αυτής στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

ζ) Προβεί στην εγγραφή της εταιρείας στο αρμόδιο επιμελητήριο.

3. Εάν από τον έλεγχο που προβλέπεται στην περίπτωση Α' της παραγράφου 2, προκύψει ότι η αίτηση, τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά ή το έγγραφο σύστασης δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται, μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να προβούν εγγράφως στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις μέσα σε δύο εργάσιμες, ή, εφόσον δικαιολογείται από τις περιστάσεις, σε δέκα εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης. Η χορήγηση αυτής της προθεσμίας παρατείνει ανάλογα την προθεσμία που προβλέπεται παραπάνω στην παράγραφο 2. Αν η προθεσμία των δύο ή δέκα εργάσιμων ημερών παρέλθει άπρακτη ή τα στοιχεία, παρά την εμπρόθεσμη υποβολή τους, εξακολουθούν να μην πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, η σύσταση της εταιρείας δεν καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. και το γραμμάτιο ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας και ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου που καταβλήθηκαν επιστρέφονται, εν όλω ή εν μέρει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή υπουργική απόφαση της περίπτωσης Α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4.»

4. Οι διατάξεις του άρθρου 42 του ν.δ. 3026/1954 (Κώδικας περί Δικηγόρων) δεν εφαρμόζονται στη σύνταξη συμβολαιογραφικών εγγράφων σύστασης ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών ή τροποποίησης του καταστατικού τους.

Άρθρο 118

Προσαρμογή στο Γ.Ε.ΜΗ.

1. Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Η ένωση προσώπων που ασκεί εμπορία μέσω κύριας ή δευτερεύουσας εγκατάστασης στην ημεδαπή και κάθε εμπορική εταιρεία, εφόσον η σύστασή της έγινε κατά το ελληνικό δίκαιο, ήτοι η ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη (απλή ή κατά μετοχές) εταιρεία, ο αστικός συνεταιρισμός, στον οποίο περιλαμβάνεται ο αλληλοσφαιριστικός και ο πιστωτικός συνεταιρισμός, η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, η εταιρεία περιορισμένης ευ-

θύνης και η ανώνυμη εταιρεία. Από την εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. εξαιρούνται οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί που προβλέπονται στο π.δ. 53/1987 (Α' 52), οι ναυτικές εταιρείες που συνιστώνται κατά το ν. 959/1979 (Α' 192) και οι ναυτιλιακές εταιρείες πλοίων αναψυχής που συνιστώνται κατά το ν. 3182/2003 (Α' 220).»

2. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. την παραλαβή, την πρωτοκόλληση και τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών αιτήσεων και των συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και τον έλεγχο νομιμότητας των νομικών πράξεων, των δηλώσεων, των εγγράφων και των λοιπών στοιχείων που αφορούν τους υπόχρεους και δικαιολογούν την καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή, εκτός από τις περιπτώσεις σύστασης της ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης (απλής ή κατά μετοχές) εταιρείας, της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και της ανώνυμης εταιρείας, όταν αυτή πραγματοποιείται από τις «Υπηρεσία Μιας Στάσης», όπως προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία».

3. Η παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για τις καταχωρίσεις που διενεργούν οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης κατά το στάδιο σύστασης των ομόρρυθμων εταιρειών, των ετερόρρυθμων εταιρειών (κάθε μορφής), των ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και των ανωνύμων εταιρειών, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.»

4. Η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των νομικών γεγονότων, δηλώσεων, εγγράφων και λοιπών στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, επέρχονται, ως προς τις ομόρρυθμες εταιρείες, τις ετερόρρυθμες εταιρείες (απλές ή κατά μετοχές), τις ανώνυμες εταιρείες, τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, τους αστικούς συνεταιρισμούς, τις εταιρείες που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και τους υπόχρεους που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 1, τα ακόλουθα αποτελέσματα:

α. Τα υπό σύσταση νομικά πρόσωπα που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο αποκτούν νομική προσωπικότητα.

β. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που ρυθμίζουν τη μετατροπή ή το μετασχηματισμό των εταιρειών, συντελείται η μετατροπή των υπόχρεων εταιρειών σε ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, αστικούς συνεταιρισμούς και σε εταιρείες που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

γ. Επέρχεται η τροποποίηση του καταστατικού.

δ. Συντελείται η συγχώνευση ή η διάσπαση, με μόνη την εγγραφή και πριν από τη διαγραφή της εταιρείας που απορροφάται ή διασπάται.

ε. Επέρχεται η λύση, μετά από απόφαση των εταίρων ή έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης.

στ. Επέρχεται η αναβίωση.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΟΙΝΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 119

Ποινικές διατάξεις

Τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα:

α) Ο εταίρος ή διαχειριστής ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, που εν γνώσει του κάνει ψευδείς δηλώσεις που αφορούν την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου.

β) Όποιος εκ προθέσεως παραλείπει τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων πέραν της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 98.

γ) Όποιος εν γνώσει συντάσσει ετήσιες οικονομικές καταστάσεις κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου ή του καταστατικού.

δ) Όποιος προβαίνει σε διανομή κερδών που δεν προκύπτουν από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ή προκύπτουν από ψευδείς ή παράνομες καταστάσεις.

ε) Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου 47, της παραγράφου 1 του άρθρου 66 και της παραγράφου 7 του άρθρου 79.

στ) Ο διαχειριστής που παραλείπει να αναπροσαρμόσει (αυξήσει ή μειώσει) το κεφάλαιο στις περιπτώσεις που ορίζονται στα άρθρα 77 παρ. 4, 82 παρ. 1, 87, 90 παρ. 3, 92 παρ. 4 και 93 τελευταίο εδάφιο.

Άρθρο 120

Διευκόλυνση μετατροπής υφιστάμενων εταιρειών περιορισμένης ευθύνης σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία - Έναρξη σύστασης Ι.Κ.Ε.

1. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013, υφιστάμενες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης μπορούν να μετατραπούν σε ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες κατά το άρθρο 107, εάν αυτό αποφασισθεί από τη συνέλευση των εταίρων, που λαμβάνεται είτε με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου, είτε με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου εταιρικού κεφαλαίου. Ρήτρες του καταστατικού που προβλέπουν μεγαλύτερα ποσοστά πλειοψηφίας δεν λαμβάνονται υπόψη για την απόφαση αυτή.

2. Η υποβολή αιτήματος στην αρμόδια Υπηρεσία Μιας Στάσης για τη σύσταση ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας επιτρέπεται δύο μήνες μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΣΗΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 121

Σημεία από τα οποία είναι δυνατόν να συνίσταται ένα σήμα

Σήμα μπορεί να αποτελέσει κάθε σημείο επιδεκτικό γραφικής παράστασης ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από εκείνα άλλων επιχειρήσεων.

Μπορούν να αποτελέσουν σήμα ιδίως λέξεις, ονόματα, επωνυμίες, ψευδώνυμα, απεικονίσεις, σχέδια, γράμματα, αριθμοί, χρώματα, ήχοι, συμπεριλαμβανομένων των

μουσικών φράσεων, το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του.

Άρθρο 122 **Κτήση δικαιώματος**

Το δικαίωμα για αποκλειστική χρήση του σήματος αποκτάται με την καταχώρισή του.

Άρθρο 123 **Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου**

1. Δεν καταχωρίζονται ως σήματα σημεία τα οποία:
  - α. δεν μπορούν να αποτελέσουν σήμα σύμφωνα με το άρθρο 121,
  - β. στερούνται διακριτικού χαρακτήρα,
  - γ. συνίστανται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στο εμπόριο για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, των ιδιοτήτων, της ποσότητας, του προσορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών του προϊόντος ή της υπηρεσίας,
  - δ. συνίστανται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις, τα οποία έχουν καταστεί συνήθη στην καθημερινή γλώσσα ή στη θεμιτή και πάγια πρακτική του εμπορίου,
  - ε. συνίστανται αποκλειστικά από το σχήμα που επιβάλλεται από τη φύση του προϊόντος ή είναι απαραίτητο για την επίτευξη τεχνικού αποτελέσματος ή προσδίδει ουσιαστική αξία στο προϊόν,
  - στ. αντίκεινται στη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη,
  - ζ. μπορούν να παραπλανήσουν το κοινό, για παράδειγμα, ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση του προϊόντος ή της υπηρεσίας.
2. Ομοίως, δεν καταχωρίζονται ως σήματα σημεία τα οποία:
  - α) προορίζονται να διακρίνουν κρασιά ή οινοπνευματώδη που εμπεριέχουν ή αποτελούνται από προστατευόμενη από τη νομοθεσία της Ε.Ε., γεωγραφική ένδειξη υποδηλούσα κρασιά ή οινοπνευματώδη, εφόσον τα εν λόγω κρασιά ή οινοπνευματώδη δεν έχουν τη συγκεκριμένη προέλευση,
  - β) εμπεριέχουν ή αποτελούνται από ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που έχουν ήδη καταχωρισθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ε.Ε. και αφορούν τον ίδιο τύπο προϊόντος, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση καταχώρισης του εν λόγω σήματος υποβάλλεται μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης καταχώρισης της ονομασίας προέλευσης ή της γεωγραφικής ένδειξης των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.
3. Δεν καταχωρίζονται ως σήματα:
  - α. τα ονόματα κρατών, η σημαία, τα εμβλήματα, τα σύμβολα, οι θυρεοί, τα σημεία και τα επισήματα του Ελληνικού Κράτους και των λοιπών κρατών, που αναφέρονται στο άρθρο 6 τρις της Σύμβασης των Παρισίων για την προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ν. 213/1975, Α' 258) και με τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού, καθώς και τα σημεία μεγάλης συμβολικής σημασίας και ιδιαίτερου δημοσίου συμφέροντος και ιδίως θρησκευτικά σύμβολα, παραστάσεις και λέξεις,
  - β. τα σημεία των οποίων η κατάθεση αντίκειται στην καλή πίστη ή έγινε κακόπιστα.
4. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των περιπτώσεων β', γ' και δ' της παραγράφου 1, σημείο γίνεται δεκτό

για καταχώριση, εφόσον μέχρι την ημερομηνία κατάθεσής του απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσης του.

Άρθρο 124 **Σχετικοί λόγοι απαραδέκτου**

1. Σημείο δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση:
  - α. εάν ταυτίζεται με προγενέστερο σήμα και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες, για τα οποία το σήμα έχει δηλωθεί, ταυτίζονται με εκείνα για τα οποία προστατεύεται το προγενέστερο σήμα,
  - β. εάν λόγω της ταυτότητας με το προγενέστερο σήμα και της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και της ταυτότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού, ο οποίος περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισής του με το προγενέστερο σήμα,
  - γ. εάν ταυτίζεται ή ομοιάζει με προγενέστερο σήμα που έχει αποκτήσει φήμη και η χρησιμοποίηση του μεταγενέστερου σήματος θα προσπόριζε σε αυτό, χωρίς εύλογη αιτία, αθέμιτο όφελος από το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος ή θα έβλαπτε το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη αυτού, ανεξάρτητα αν το μεταγενέστερο σήμα προορίζεται να διακρίνει προϊόντα ή υπηρεσίες που ομοιάζουν με τα προϊόντα ή υπηρεσίες του προγενέστερου σήματος.
2. Ως προγενέστερα σήματα κατά τον παρόντα νόμο νοούνται:
  - α. τα σήματα, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών με ισχύ στην Ελλάδα και των κοινοτικών, τα οποία έχουν καταχωρισθεί πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της δήλωσης του σήματος, αφού ληφθούν υπόψη τα δικαιώματα προτεραιότητας ή αρχαιότητας αυτών που προβλήθηκαν,
  - β. οι προγενέστερες δηλώσεις σημάτων, συμπεριλαμβανομένων των ανωτέρω διεθνών και κοινοτικών, με την επιφύλαξη της καταχώρισής της,
  - γ. τα σήματα τα οποία, κατά την ημερομηνία κατάθεσης της δήλωσης του σήματος ή ενδεχομένως κατά την ημερομηνία προτεραιότητας που προβάλλεται της υποστήριξής της, είναι παγκοίμως γνωστά κατά την έννοια του άρθρου 6 δις της Σύμβασης των Παρισίων.
3. Σημείο δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση:
  - α. εάν προσκρούει σε δικαίωμα μη καταχωρισμένου σήματος ή άλλου διακριτικού σημείου ή γνωρίσματος που χρησιμοποιείται στις συναλλαγές, το οποίο παρέχει στο δικαιούχο το δικαίωμα να απαγορεύει τη χρήση μεταγενέστερου σήματος, με την προϋπόθεση ότι τα δικαιώματα αυτά έχουν αποκτηθεί πριν από την ημερομηνία κατάθεσης του εν λόγω σημείου, αφού ληφθούν υπόψη τα τυχόν προβαλλόμενα δικαιώματα προτεραιότητας,
  - β. εάν προσκρούει σε προγενέστερο δικαίωμα της προσωπικότητας τρίτου ή σε προγενέστερο δικαίωμα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας πέραν αυτών που ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο,
  - γ. εάν ενδέχεται να δημιουργήσει σύγχυση με σήμα που έχει καταχωρισθεί και χρησιμοποιείται στην αλλοδαπή κατά τη στιγμή της κατάθεσης της δήλωσης, αν αυτή έγινε κακόπιστα από τον αιτούντα.

4. Έγγραφο συναίνεση, με ή χωρίς όρους, του δικαιούχου προγενέστερου σήματος υποβληθείσα σε οποιοδήποτε στάδιο εξέτασης του σήματος από την Υπηρεσία Σημάτων, τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων ή τα Διοικητικά Δικαστήρια αίρει το κατά το άρθρο 124 παράγραφος 1 του παρόντος νόμου κώλυμα καταχώρισης αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 125 Περιεχόμενο του δικαιώματος

1. Η καταχώριση του σήματος παρέχει στο δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ιδίως παρέχει το δικαίωμα της χρήσης αυτού, το δικαίωμα να επιθέτει αυτό στα προϊόντα, τα οποία προορίζεται να διακρίνει, να χαρακτηρίζει της παρεχόμενες υπηρεσίες, να επιθέτει αυτό στα περικαλύμματα και τις συσκευασίες των εμπορευμάτων, στο χαρτί αλληλογραφίας, στα τιμολόγια, τους τιμοκαταλόγους, τις αγγελίες, τις κάθε είδους διαφημίσεις, ως και σε άλλο έντυπο υλικό και να το χρησιμοποιεί σε ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα.

2. Ως χρήση του σήματος θεωρείται επίσης:

α. η χρήση του σήματος που γίνεται υπό μορφή που διαφέρει ως προς τα στοιχεία του, τα οποία όμως δεν μεταβάλλουν το διακριτικό χαρακτήρα αυτού,

β. η επίθεση του σήματος σε προϊόντα ή στη συσκευασία της στην Ελλάδα με προορισμό αποκλειστικά την εξαγωγή,

γ. η χρήση του σήματος με τη συγκατάθεση του δικαιούχου, καθώς και η χρήση συλλογικού σήματος από δικαιούμενα προς τούτο πρόσωπα.

3. Ο δικαιούχος του σήματος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές χωρίς την άδειά του :

α. σημείο ταυτόσημο με το σήμα για προϊόντα ή υπηρεσίες που ταυτίζονται με εκείνες για τις οποίες το σήμα έχει καταχωρισθεί,

β. σημείο για το οποίο, λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητάς του με το σήμα και της ταυτότητας ή ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που καλύπτονται από το σήμα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης, περιλαμβανομένου και του κινδύνου συσχέτισης,

γ. σημείο ταυτόσημο ή παρόμοιο με το σήμα που έχει αποκτήσει φήμη και η χρησιμοποίησή του σημείου θα προσπόριζε σε αυτό, χωρίς εύλογη αιτία, αθέμιτο όφελος από το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος ή θα έβλαπτε το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη αυτού, ανεξάρτητα αν το σημείο προορίζεται να διακρίνει προϊόντα ή υπηρεσίες που ομοιάζουν με τα προϊόντα ή υπηρεσίες του προγενέστερου σήματος.

4. Ο δικαιούχος του σήματος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο:

α. την απλή διέλευση παραποιημένων ή απομιμητικών προϊόντων μέσα από την Ελληνική Επικράτεια με προορισμό άλλη χώρα ή την εισαγωγή με σκοπό την επανεξαγωγή,

β. την επίθεση του σήματος σε γνήσια προϊόντα παραγωγής του που προόριζε να κυκλοφορήσει ως ανώνυμο,

γ. την αφαίρεση του σήματος από γνήσια προϊόντα και τη διάθεσή τους στην αγορά ως ανώνυμων ή με άλλο σήμα.

Άρθρο 126 Περιορισμός προστασίας

1. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα στο δικαιούχο δεν παρεμποδίζει τρίτους να χρησιμοποιούν στις συναλλαγές:

α) το όνομα, το επώνυμο, την επωνυμία και τη διεύθυνσή τους,

β) ενδείξεις σχετικές με το είδος, την ποιότητα, τον προορισμό, την αξία, τη γεωγραφική προέλευση, το χρόνο παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλα χαρακτηριστικά της,

γ) το ίδιο το σήμα, αν τούτο είναι αναγκαίο προκειμένου να δηλωθεί ο προορισμός προϊόντος ή υπηρεσίας, ιδίως δε όταν πρόκειται για εξαρτήματα ή ανταλλακτικά, εφόσον η χρήση αυτή γίνεται σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία ή στο εμπόριο.

2. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα δεν παρεμποδίζει τρίτους να χρησιμοποιούν στις συναλλαγές ένα προγενέστερο δικαίωμα τοπικής ισχύος αν το δικαίωμα αυτό ασκείται στα εδαφικά όρια στα οποία αναγνωρίζεται.

Άρθρο 127 Απώλεια δικαιώματος λόγω ανοχής

1. Ο δικαιούχος προγενέστερου σήματος ή άλλου δικαιώματος κατά την έννοια των παραγράφων 2 και 3 αντίστοιχα του άρθρου 124 δεν έχει το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση μεταγενέστερου καταχωρισμένου σήματος για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες, για τις οποίες αυτό χρησιμοποιήθηκε, εφόσον ανέχτηκε εν γνώσει του τη χρήση του σήματος αυτού για περίοδο πέντε συνεχών ετών εκτός αν η κατάθεση του μεταγενέστερου σήματος έγινε με κακή πίστη.

2. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, ο δικαιούχος του μεταγενέστερου καταχωρισμένου σήματος δεν μπορεί να απαγορεύσει τη χρήση του προγενέστερου σήματος ή άλλου δικαιώματος.

Άρθρο 128 Ανάλωση του δικαιώματος

1. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα δεν επιτρέπει στο δικαιούχο του να απαγορεύει τη χρήση του σήματος για προϊόντα που έχουν διατεθεί με το σήμα αυτό μέσα στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο από τον ίδιο το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται αν ο δικαιούχος έχει εύλογη αιτία να αντιταχθεί στη μεταγενέστερη εμπορική εκμετάλλευση των προϊόντων, ιδίως όταν η κατάσταση των προϊόντων μεταβάλλεται ή αλλοιώνεται μετά τη διάθεσή της στο εμπόριο.

Άρθρο 129 Δήλωση μη διεκδίκησης και δήλωση περιορισμού

Ο καταθέτης μπορεί οποτεδήποτε και ανεξαρτήτως εκκρεμοδικίας:

α. να προβεί σε δήλωση μη διεκδίκησης δικαιωμάτων σε ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία του δηλωθέντος σήματος,

β. να προβεί σε δήλωση περιορισμού προϊόντων ή υπηρεσιών που αναφέρονται στη δήλωση κατάθεσης.

Άρθρο 130
Διάρθρωση της δήλωσης κατάθεσης
ή της καταχώρισης σήματος

1. Ο καταθέτης ή ο δικαιούχος σήματος μπορεί να διαιρέσει τη δήλωση κατάθεσης ή την καταχώριση σήματος αντίστοιχα, δηλώνοντας ότι ένα τμήμα των προϊόντων ή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην αρχική δήλωση ή καταχώριση θα αποτελέσουν αντικείμενο μιας ή περισσότερων τμηματικών δηλώσεων ή καταχωρίσεων. Τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες της δήλωσης διαίρεσης δεν επιτρέπεται να αλληλεπικαλύπτονται με εκείνα που παραμένουν στην αρχική ή τμηματική δήλωση κατάθεσης ή καταχώριση.

2. Η χρονική προτεραιότητα κάθε τμηματικής δήλωσης κατάθεσης ή καταχώρισης ανατρέχει στο χρόνο κατάθεσης της αρχικής δήλωσης.

3. Αν έχει ασκηθεί ανακοπή κατά της δήλωσης κατάθεσης ή αίτηση έκπτωσης ή ακυρότητας κατά της καταχώρισης και η σχετική απόφαση δεν έχει καταστεί τελεσίδικη ή η διαδικασία δεν έχει περαιωθεί κατ' άλλον τρόπο, είναι απαράδεκτη δήλωση διαίρεσης που έχει ως αποτέλεσμα τη διαίρεση των προϊόντων ή των υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο της ανακοπής ή της αίτησης έκπτωσης ή ακυρότητας της καταχώρισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΤΟ ΣΗΜΑ ΩΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ ΑΓΑΘΟ

Άρθρο 131
Μεταβίβαση

1. Το δικαίωμα στο σήμα ή στην αίτηση κατάθεσης (δήλωση) μπορεί να μεταβιβασθεί, εν ζωή ή αιτία θανάτου, για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία έχει κατατεθεί ή καταχωρισθεί, ανεξάρτητα από τη μεταβίβαση της επιχείρησης.

2. Η μεταβίβαση της επιχείρησης στο σύνολό της συνεπάγεται και τη μεταβίβαση του σήματος εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία ή αυτό προκύπτει σαφώς από τις περιστάσεις.

3. Η συμφωνία για τη μεταβίβαση είναι έγγραφη. Έχει ισχύ έναντι των τρίτων μόνο μετά την καταχώρισή της στο μητρώο σημάτων.

4. Όταν μεταβιβάζεται σήμα κατά το χρονικό διάστημα που η υπόθεση είναι εκκρεμής ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων ή της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ή των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο μεταβιβάζων δικαιούται να ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση.

5. Μέχρι και την ενώπιον του διοικητικού εφετείου συζήτηση ο καταθέτης μπορεί να αποκτήσει εκ μεταβίβασης προγενέστερο σήμα που κωλύει την καταχώριση της κρινόμενης δήλωσής του, οπότε η καταχώριση της μεταβίβασης στο μητρώο σημάτων αίρει αυτοδικαίως το λόγο που κώλυε την καταχώριση. Το διοικητικό δικαστήριο δεσμεύεται να λάβει υπόψη την ως άνω μεταβίβαση με μόνη την προσκόμιση αντιγράφου της μερίδας του σήματος όπου σημειώνεται η μεταβίβαση.

Άρθρο 132
Άδεια χρήσης

1. Επιτρέπεται η παραχώρηση αποκλειστικής ή μη χρήσης του εθνικού ή διεθνούς με ισχύ στην Ελλάδα σήματος για μέρος ή το σύνολο των καλυπτόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών και για το σύνολο ή τμήμα της Ελληνικής Επικρατείας. Είτε ο δικαιούχος, με δήλωσή του, είτε ο αδειούχος, με εξουσιοδότηση του δικαιούχου, ενημερώνουν το μητρώο σημάτων για την παραχώρηση.

2. Ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματα που παρέχει το σήμα κατά του αδειούχου που παραβιάζει διατάξεις της σύμβασης για την παραχώρηση άδειας χρήσης σχετικά με:

α) τη διάρκεια της άδειας,

β) τη μορφή, με την οποία μπορεί, σύμφωνα με την καταχώριση, να χρησιμοποιηθεί το σήμα,

γ) το είδος των προϊόντων ή των υπηρεσιών, για τις οποίες έχει παραχωρηθεί η άδεια,

δ) την περιοχή, μέσα στην οποία επιτρέπεται η χρήση του σήματος,

ε) την ποιότητα των προϊόντων που κατασκευάζει ή των υπηρεσιών που παρέχει ο αδειούχος.

3. Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν ότι ο αδειούχος χρήσης σήματος δικαιούται να παραχωρεί περαιτέρω άδειες χρήσης αυτού με τη διαδικασία και τους όρους της παραγράφου 1.

4. Τις αξιώσεις επί προσβολής του σήματος ασκεί αυτοτελώς και ο αδειούχος χρήσης σήματος, εφόσον συναινεί ο δικαιούχος. Εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά, ο αποκλειστικός αδειούχος μπορεί, και χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχου, να ασκήσει αυτοτελώς τις αξιώσεις επί προσβολής σήματος όταν ο τελευταίος, μολοντί ειδοποιήθηκε για την προσβολή του σήματος, δεν ασκεί τις αξιώσεις του σε εύλογο χρονικό διάστημα.

5. Όταν ο δικαιούχος ασκεί αγωγή, ο αδειούχος μπορεί να ασκήσει παρέμβαση και να ζητήσει αποκατάσταση της ζημίας που ο ίδιος υπέστη.

6. Όταν λύεται ή τροποποιείται η συμφωνία παραχώρησης άδειας χρήσης, το βιβλίο σημάτων ενημερώνεται σχετικά.

7. Δήλωση του σηματούχου περί λήξεως της παραχώρησης χρήσεως επιφέρει αυτοδικαίως τη διαγραφή της άδειας που έχει καταχωρισθεί στο μητρώο.

Άρθρο 133
Εμπράγματα δικαιώματα - Αναγκαστική εκτέλεση
Πτωχευτική διαδικασία

1. Επί του σήματος μπορεί να συσταθεί ενέχυρο ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα.

2. Το σήμα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης.

3. Το σήμα ανήκει στην πτωχευτική περιουσία.

4. Οι πράξεις της προηγούμενης παραγράφου επί του σήματος εγγράφονται στο μητρώο σημάτων, σε περίπτωση δε πτώχευσης, και ύστερα από αίτηση του συνδίκου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ

Άρθρο 134 Δήλωση κατάθεσης σήματος

Για την καταχώριση εθνικού σήματος κατατίθεται δήλωση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V) στη Διεύθυνση Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Υπηρεσία Σημάτων) του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Άρθρο 135 Προϋποθέσεις για χορήγηση ημερομηνίας κατάθεσης

1. Η δήλωση κατάθεσης σήματος συνοδεύεται από έγγραφο που αποδεικνύει την καταβολή του τέλους κατάθεσης και πρέπει να περιέχει:

- α. αίτημα για καταχώριση σήματος,
- β. αποτύπωση του σήματος,
- γ. ονοματεπώνυμο, κατοικία, τηλέφωνο επικοινωνίας και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του καταθέτη. Επί νομικών προσώπων, αντί του ονοματεπώνυμου και της κατοικίας, αναγράφεται η επωνυμία και η έδρα αυτών. Επί περισσότερων καταθετών διορίζεται κοινός εκπρόσωπος,

δ. κατάλογο των προϊόντων ή υπηρεσιών τα οποία το σήμα πρόκειται να διακρίνει, ταξινομημένα κατά κλάση με αναγραφή της οικείας κλάσεως κατά ομάδα προϊόντων ή υπηρεσιών.

2. Ημερομηνία κατάθεσης της δήλωσης είναι η ημερομηνία υποβολής των εγγράφων της παραγράφου 1.

Άρθρο 136 Λοιπές τυπικές προϋποθέσεις της δήλωσης κατάθεσης

1. Εκτός από τα στοιχεία της παραγράφου 1 του άρθρου 135, η δήλωση κατάθεσης σήματος πρέπει να περιέχει:

- α) την υπογραφή του καταθέτη ή κατά περίπτωση του πληρεξουσίου του δικηγόρου,
- β) αν διεκδικείται προτεραιότητα, την ημερομηνία της προγενέστερης κατάθεσης, καθώς και τη χώρα όπου αυτή ισχύει,

γ) αν ο καταθέτης εκπροσωπείται από πληρεξούσιο δικηγόρο, το όνομα, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο αυτού, καθώς και την ηλεκτρονική του διεύθυνση,

δ) αν η κατάθεση γίνεται από δικηγόρο, έγγραφη εξουσιοδότηση. Η απλή υπογραφή του καταθέτη στην εν λόγω εξουσιοδότηση είναι αρκετή,

ε) διορισμό αντικλήτου, διεύθυνση, τηλέφωνο επικοινωνίας και ηλεκτρονική διεύθυνση αυτού,

στ) αν το σήμα είναι ηχητικό, έγχρωμο, τρισδιάστατο ή συλλογικό, τη μνεία των χαρακτηριστικών αυτών,

ζ) αν το σήμα είναι γραμμένο με χαρακτήρες άλλους από αυτούς του ελληνικού και λατινικού αλφαβήτου, την απόδοση, σε προσάρτημα, των χαρακτήρων αυτών στο ελληνικό ή λατινικό αλφάβητο.

2. Η δήλωση, καθώς και η αποτύπωση του σήματος, κατατίθενται υποχρεωτικά και σε ηλεκτρονική μορφή με την προσκομιδή στην αρμόδια Υπηρεσία ψηφιακού δίσκου ή άλλου πρόσφορου ηλεκτρονικού αποθηκευτικού μέσου.

3. Η δήλωση κατάθεσης συνοδεύεται από την αποτύπωση του σήματος μπορεί να υποβάλλεται και εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρει ημερομηνία και υπογραφή κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του π.δ. 150/2001 (Α'125). Η δήλωση κατάθεσης και η αποτύπωση του σήματος που έχουν κατατεθεί ηλεκτρονικά θεωρείται ότι κατατέθηκαν, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα από την Υπηρεσία του άρθρου 134, ηλεκτρονική απόδειξη που φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την παραπάνω έννοια και περιέχει τα στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 135.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές, η τεχνική διαχείριση και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παραγράφου 3.

Άρθρο 137 Εξέταση της δήλωσης

1. Η δήλωση λαμβάνει αριθμό, ημερομηνία και ώρα κατάθεσης. Καταχωρίζεται στο μητρώο σημάτων και αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

2. Για κάθε δήλωση κατάθεσης δημιουργείται ηλεκτρονική καρτέλα, το περιεχόμενο της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και η οποία κατ' ελάχιστο περιέχει τα εξής στοιχεία: αριθμό δήλωσης, ημερομηνία και ώρα κατάθεσης της δήλωσης, αποτύπωση του σήματος, ονοματεπώνυμο του καταθέτη και επί νομικών προσώπων την επωνυμία αυτών, καθώς και αναφορά, με χρονολογική σειρά, στις αποφάσεις που εκδίδονται επί της δήλωσης κατάθεσης, τις ανακοπές, προσφυγές, αιτήσεις έκπτωσης και ακυρότητας που κατατίθενται και τις αποφάσεις που εκδίδονται επ' αυτών, καθώς και αναφορά στις πράξεις που εγγράφονται επί του σήματος, των οποίων η ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου προβλέπεται από τις επί μέρους διατάξεις.

Άρθρο 138 Εξέταση των τυπικών προϋποθέσεων

1. Η Υπηρεσία Σημάτων εξετάζει:

α) αν η δήλωση κατάθεσης πληροί τις προϋποθέσεις χορήγησης ημερομηνίας κατάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 135,

β) αν η δήλωση κατάθεσης πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 136.

2. Αν η δήλωση δεν πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 135 και 136, η Υπηρεσία Σημάτων καλεί τον καταθέτη να διορθώσει ή συμπληρώσει τις διαπιστωθείσες παρατυπίες ή ελλείψεις μέσα σε προθεσμία ενός μήνα από την κλήση.

3. Σχετικά με τις παρατυπίες ή ελλείψεις που αφορούν στοιχεία του άρθρου 135, αν ο καταθέτης συμμορφωθεί προς την πρόσκληση της Υπηρεσίας, μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, αυτή χορηγεί ως ημερομηνία κατάθεσης της δήλωσης την ημερομηνία, κατά την οποία διορθώθηκαν ή συμπληρώθηκαν όλες οι διαπιστωθείσες παρα-

τυπίες ή ελλείψεις. Σε αντίθετη περίπτωση, η δήλωση δεν εξετάζεται ως αίτηση για καταχώριση σήματος.

4. Αν οι παρατυπίες ή ελλείψεις που αφορούν στοιχεία του άρθρου 136 δεν διορθωθούν ή συμπληρωθούν μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, η Υπηρεσία απορρίπτει τη δήλωση κατάθεσης σήματος και κοινοποιεί τη σχετική απόφαση στον καταθέτη.

Άρθρο 139

Εξέταση των λόγων απαραδέκτου

1. Εάν δεν συντρέχει κάποιος λόγος απαραδέκτου κατά το άρθρο 123 ή τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 124, η δήλωση γίνεται δεκτή και δημοσιεύεται η σχετική απόφαση στο δικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (ΓΓΕ) μέσα σε προθεσμία ενός μήνα από τη λήψη ημερομηνίας κατάθεσης.

2. Εάν από την έρευνα που πραγματοποιεί η Υπηρεσία Σημάτων, προκύπτει ότι η καταχώριση του σήματος είναι απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 123 ή τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 124, για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών της δήλωσης κατάθεσης, ο καταθέτης καλείται μέσα σε ένα μήνα από την κλήση, είτε να ανακαλέσει τη δήλωση είτε να περιορίσει την έκταση προστασίας του σήματος σε βαθμό που να καθίσταται αυτό παραδεκτό ή να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

3. Εάν ο καταθέτης περιορίσει την έκταση προστασίας του σήματος σε βαθμό που να καθίσταται αυτό παραδεκτό ή εάν οι παρατηρήσεις του κριθούν βάσιμες, η δήλωση γίνεται δεκτή με απόφαση που δημοσιεύεται στο δικτυακό τόπο της ΓΓΕ μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή του περιορισμού ή των παρατηρήσεων του καταθέτη.

4. Εάν ο καταθέτης δεν απαντήσει μέσα στην ταχθείσα προθεσμία ή εάν δεν ανακαλέσει τη δήλωσή του ή εάν δεν περιορίσει την έκταση προστασίας του σήματός του σε βαθμό που να καθίσταται αυτό παραδεκτό ή, τέλος, εάν οι παρατηρήσεις του δεν κριθούν παραδεκτές και βάσιμες, η Υπηρεσία Σημάτων απορρίπτει τη δήλωση. Η απόφαση απόρριψης κοινοποιείται στον καταθέτη με μέριμνα της Υπηρεσίας Σημάτων και δημοσιεύεται στο διαδικτυακό τόπο της ΓΓΕ.

5. Αρμόδιος για τη διαδικασία της εξέτασης των λόγων απαραδέκτου και τη λήψη απόφασης σχετικά με την παραδοχή ή απόρριψη της δήλωσης είναι ο εξεταστής, υπάλληλος της Υπηρεσίας Σημάτων.

Άρθρο 140

Ανακοπή

1. Κατά της απόφασης του εξεταστή που έκανε δεκτή τη δήλωση κατάθεσης μπορεί να ασκηθεί ανακοπή μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από τη δημοσίευσή της στο δικτυακό τόπο της ΓΓΕ σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 139, για το λόγο ότι η καταχώριση προσκρούει σε έναν ή περισσότερους λόγους του άρθρου 123 και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 124 του παρόντος νόμου.

2. Αν συντρέχουν οι λόγοι απαραδέκτου του άρθρου 123, η ανακοπή ασκείται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Έννομο συμφέρον έχουν και τα επιμελητήρια ως και οι ενώσεις καταναλωτών του ν. 2251/1994.

3. Αν συντρέχουν οι λόγοι απαραδέκτου των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 124, η ανακοπή ασκείται

από τους δικαιούχους των προγενέστερων σημάτων ή δικαιωμάτων, καθώς και από τους εξουσιοδοτημένους προς τούτο κατόχους αδειών χρήσης των σημάτων αυτών, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 132.

4. Η ανακοπή ασκείται με έγγραφο που κατατίθεται ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων και εκδικάζεται από τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων. Θεωρείται ασκηθείσα μόνον μετά την καταβολή του τέλους ανακοπής.

Άρθρο 141

Στοιχεία της ανακοπής

Η ανακοπή συνοδεύεται από έγγραφο που πιστοποιεί την καταβολή του τέλους ανακοπής και πρέπει να περιέχει:

α) τον αριθμό της δήλωσης κατά της οποίας στρέφεται και τα στοιχεία του δικαιούχου της,

β) τους λόγους στους οποίους στηρίζεται με ειδική μνεία του προγενέστερου σήματος ή δικαιώματος ως και των προϊόντων και υπηρεσιών, στα οποία βασίζεται η ανακοπή,

γ) σαφή προσδιορισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών της δήλωσης κατά των οποίων στρέφεται η ανακοπή.

Άρθρο 142

Εξέταση της ανακοπής

1. Η Υπηρεσία Σημάτων ενημερώνει άμεσα τον ανακόπτοντα για την εμπρόθεση λήψη της ανακοπής, τον αριθμό πρωτοκόλλου που δόθηκε σε αυτήν και την ημερομηνία συνεδρίασης της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων που θα την εξετάσει.

2. Πρόσθετοι λόγοι επί της ανακοπής μπορούν να υποβληθούν δεκαπέντε ημέρες πριν τη συνεδρίαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων που θα την εξετάσει.

3. Για την εξέταση της ανακοπής εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 145.

4. Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων αποφασίζει επί της ανακοπής με βάση το αποδεικτικό υλικό που έχει στη διάθεσή της.

5. Εάν, από την εξέταση της ανακοπής, προκύψει ότι η καταχώριση του σήματος δεν μπορεί να γίνει δεκτή για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών που αυτό διακρίνει, η δήλωση απορρίπτεται είτε στο σύνολό της ή εν μέρει για συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες. Σε αντίθετη περίπτωση η ανακοπή απορρίπτεται και η δήλωση κατάθεσης γίνεται δεκτή.

Άρθρο 143

Απόδειξη χρήσης

1. Μετά από αίτηση του καταθέτη, ο ανακόπτων, δικαιούχος προγενέστερου σήματος κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 124, οφείλει να αποδείξει είτε ότι κατά τη διάρκεια πέντε ετών που προηγήθηκαν της δημοσίευσης της δήλωσης του σήματος είχε γίνει ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία καταχωρίστηκε και στα οποία βασίζεται η ανακοπή είτε ότι υπάρχει εύλογη αιτία για τη μη χρήση, εφόσον, κατά την ημερομηνία αυτή, το προγενέστερο σήμα ήταν καταχωρισμένο τουλάχιστον για πέντε έτη.

2. Η αίτηση για απόδειξη ουσιαστικής χρήσης υποβάλλεται, επί ποινή απαραδέκτου, κατά την εξέταση της ανακοπής ενώπιον της Δ.Ε.Σ. Στην περίπτωση αυτή, ο

Πρόεδρος της Επιτροπής χορηγεί προθεσμία τουλάχιστον είκοσι ημερών από τη ημέρα συζήτησης στον ανακόπτοντα προκειμένου αυτός να παράσχει αποδεικτικό υλικό για την αιτούμενη χρήση. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, ο καταθέτης του σήματος ενημερώνεται για το αποδεικτικό υλικό προκειμένου να υποβάλει τις παρατηρήσεις του, εντός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών. Η Επιτροπή εξετάζει την υπόθεση βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίστηκαν και των ισχυρισμών που προβλήθηκαν από τα μέρη.

3. Εάν το προγενέστερο σήμα χρησιμοποιήθηκε για μέρος μόνον των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίστηκε, τότε, για τους σκοπούς της εξέτασης της ανακοπής, θεωρείται καταχωρισμένο μόνον για το μέρος αυτό των προϊόντων ή υπηρεσιών.

4. Εάν ο ανακόπτον δεν αποδείξει την ουσιαστική χρήση του σήματός του ή ότι υπάρχει εύλογη αιτία για τη μη χρήση αυτού, η ανακοπή απορρίπτεται χωρίς να εξετάζεται η ουσία της υπόθεσης.

Άρθρο 144

Προσφυγή ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων

1. Οι αποφάσεις της Υπηρεσίας Σημάτων που απορρίπτουν ολικά ή εν μέρει τη δήλωση κατάθεσης υπόκεινται σε προσφυγή μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την ημέρα κοινοποίησης της προσβαλλόμενης απόφασης.

2. Η προσφυγή ασκείται ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων. Θεωρείται ασκηθείσα μόνο μετά την καταβολή του τέλους προσφυγής.

3. Για την άσκηση της προσφυγής διενεργείται ειδική καταχώρηση στην ηλεκτρονική καρτέλα του σήματος που τηρείται στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

4. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να παρέμβει προσθέτως ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την καταχώριση της προσφυγής κατά την παράγραφο 3.

Άρθρο 145

Διοικητική Επιτροπή Σημάτων

1. Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων εδρεύει στην Αθήνα, συνεδριάζει στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και σε γραφείο που ορίζεται με πράξη του αρμόδιου προϊστάμενου της Διεύθυνσης Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

2. Στη σύνθεσή της συμμετέχουν τρία μέλη, δύο τουλάχιστον από τα οποία πρέπει να έχουν νομική κατάρτιση. Απαρτίζεται από τμήματα, τα οποία συντίθενται από έναν πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο, έναν υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, κατηγορίας ΠΕ, κατά προτίμηση πτυχιούχο νομικής, με προηγούμενη απασχόληση στον κλάδο των σημάτων, καθώς και ένα τρίτο μέλος, με προηγούμενη τριετή, τουλάχιστον, απασχόληση στον κλάδο του δικαίου των σημάτων, το οποίο μπορεί να είναι είτε δικηγόρος για τον οποίο ισχύει η διάταξη περί ασυμβιβάστου του άρθρου 62 του Κώδικα περί Δικηγόρων (ν.δ. 3026/1954, Α' 235), είτε υπάλληλος του δημόσιου τομέα κατά την έννοια του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28) κατηγορίας ΠΕ πτυχιούχος νομικής. Τα μέλη, πλην του Προέδρου, εκτελούν χρέη εισηγητή στις υποθέσεις που

εισάγονται προς εξέταση στη Δ.Ε.Σ. Η κατανομή των υποθέσεων στα τμήματα της Επιτροπής καθορίζεται από τον αρχαιότερο πρόεδρο.

3. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής είναι δημόσιες και τηρούνται πρακτικά. Η Επιτροπή συνεδριάζει σε ημέρες και ώρες οι οποίες ορίζονται από τον αρχαιότερο πρόεδρο στην αρχή κάθε έτους και γνωστοποιούνται με τοιχοκόλληση στο γραφείο της αρμόδιας Υπηρεσίας, καθώς και με ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Η συζήτηση γίνεται με βάση το έκθεμα που καταρτίζει ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας. Το έκθεμα τοιχοκολλάται οκτώ ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης στο γραφείο της αρμόδιας Υπηρεσίας.

4. Η θητεία των μελών της Δ.Ε.Σ. είναι τριετής και ανανεώνεται άπαξ. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων είναι ανεξάρτητοι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και μπορούν να παυθούν με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για σοβαρούς λόγους που άπτονται της εκτέλεσης των καθηκόντων τους και ιδίως για παράβαση της αρχής της αμεροληψίας, αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων τους και άρνηση ή παρέκκλιση εκτέλεσης υπηρεσίας. Τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, πλην του Προέδρου, είναι πλήρους απασχόλησης.

5. Τα μέλη της Δ.Ε.Σ. δεν επιτρέπεται να έχουν συμμετάσχει στη λήψη αποφάσεων της Υπηρεσίας Σημάτων σχετικά με την παραδοχή ή απόρριψη δήλωσης σήματος.

6. Οι διάδικοι παρίστανται με δικηγόρο, μπορούν δε να αναπτύξουν τους ισχυρισμούς τους εγγράφως ενώπιον της Επιτροπής και να υποβάλουν κάθε χρήσιμο για την υποστήριξη της υποθέσεώς τους στοιχείο ή έγγραφο. Από την απουσία των διαδίκων δεν τεκμαίρεται ομολογία. Η Επιτροπή δικάζει ως να ήταν παρόντες οι διάδικοι. Ενώπιον της Επιτροπής γίνονται δεκτά τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται από της διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97). Γίνονται δεκτές ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου με κλήτευση του αντιδίκου προ σαράντα οκτώ ωρών. Η Επιτροπή μπορεί να επιτρέψει την εξέταση μαρτύρων ενώπιόν της.

7. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες.

8. Περιλήψεις των αποφάσεων που δέχονται το σήμα δημοσιεύονται στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Οι απορριπτικές αποφάσεις κοινοποιούνται με επιμέλεια της Υπηρεσίας προς τους διαδίκους ή τους αντικλήτους αυτών.

Άρθρο 146

Προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων

1. Οι αποφάσεις της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων που έχουν κρίνει επί ανακοπών, ως και επί προσφυγών, σύμφωνα με το άρθρο 144, υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την κοινοποίηση των εν λόγω αποφάσεων.

2. Η προσφυγή έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

3. Κατά τη συζήτηση ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων καλούνται από τον προσφεύγοντα, με ποινή απαραδέκτου της συζήτησης, για άσκηση παρέμβασης

αυτοί που έχουν καταστεί διάδικοι ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων Οι νομίμως κλητευθέντες κατά τα ανωτέρω για άσκηση παρέμβασης στερούνται του δικαιώματος ανακοπής εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

Άρθρο 147

Καταχώριση - Μητρώο Σημάτων

1. Οι αποφάσεις του εξεταστή, της διοικητικής επιτροπής σημάτων και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και τα στοιχεία των αιτήσεων ενώπιον του εξεταστή, της διοικητικής επιτροπής σημάτων και τα στοιχεία των ενδίκων βοηθημάτων σημειώνονται στο μητρώο σημάτων και όλες οι παραπάνω αποφάσεις αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Όταν το σήμα γίνει δεκτό με απρόσβλητη απόφαση του εξεταστή και της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ή με τελεσίδικη απόφαση των τακτικών δικαστηρίων, σημειώνεται στο μητρώο σημάτων η λέξη «καταχωρίστηκε» με τις τυχόν μεταβολές ως προς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες στα οποία αναφέρεται το σήμα.

2. Το σήμα που έγινε δεκτό θεωρείται ότι καταχωρίστηκε από την ημέρα υποβολής της δήλωσης. Στο μητρώο σημάτων σημειώνονται όλες οι νομικές μεταβολές του σήματος και του δικαιώματος επί του σήματος.

3. Το μητρώο σημάτων είναι δημόσιο. Αντίγραφα ή αποσπάσματα των εγγραφών παρέχονται σε κάθε αιτούντα.

4. Το μητρώο σημάτων μπορεί να έχει ηλεκτρονική μορφή (Ηλεκτρονικό Μητρώο Σημάτων). Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία καταχώρισης, οι τεχνικές προδιαγραφές, η τεχνική διαχείριση και κάθε θέμα σχετικό με τη δημιουργία και την τήρηση του Ηλεκτρονικού Μητρώου Σημάτων. Με την ίδια απόφαση διαπιστώνεται η έναρξη λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Σημάτων και καταργείται το μητρώο σημάτων.

Άρθρο 148

Διάρκεια της προστασίας - Ανανέωση

1. Η προστασία του σήματος διαρκεί για μια δεκαετία που αρχίζει από την επομένη της ημερομηνίας κατάθεσης.

2. Η προστασία του σήματος μπορεί να παρατείνεται ανά δεκαετία με αίτηση του δικαιούχου και με την εμπρόθεσμη καταβολή του τέλους ανανέωσης.

3. Η καταβολή του τέλους ανανέωσης γίνεται μέσα στο τελευταίο έτος της προστασίας. Μπορεί να γίνει μέσα σε πρόσθετη προθεσμία έξι μηνών μετά τη λήξη της δεκαετίας, υπό τον όρο της καταβολής του τέλους ανανέωσης αυξημένου κατά το ήμισυ.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 2 των άρθρων 171 και 175 αντίστοιχα, το σήμα διαγράφεται αν μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στη παράγραφο 3 δεν καταβληθεί το κατά το νόμο τέλος ανανέωσης.

5. Κάθε αμφισβήτηση σχετικά με την παράταση της προστασίας ως και κάθε αντίρρηση ως προς την κατά την παράγραφο 4 διαγραφή λύεται από τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων με αίτηση του ενδιαφερομένου.

Άρθρο 149

Επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση

1. Ο καταθέτης ή ο δικαιούχος σήματος ή οποιοσδήποτε διάδικος σε διαδικασία ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων ή της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, ο οποίος, παρότι επέδειξε όλη την επιμέλεια που επιβάλλουν οι περιστάσεις, δεν μπόρεσε να τηρήσει μια προθεσμία έναντι της Υπηρεσίας Σημάτων ή της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων λόγω ανωτέρας βίας, τυχαίου ή άλλου σπουδαίου λόγου που εκφεύγει της ευθύνης του, μπορεί να ζητήσει την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση και την αποκατάσταση στα δικαιώματά του, εάν το κώλυμα είχε ως άμεση συνέπεια την απώλεια δικαιώματος ή ενδίκου βοηθήματος.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις προθεσμίες άσκησης ανακοπής, καθώς και στην προθεσμία διεκδίκησης προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 177 παράγραφος 2.

3. Η αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση υποβάλλεται κατά περίπτωση ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων ή της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την παύση του κωλύματος και σε κάθε περίπτωση το αργότερο μέσα σε ένα έτος από τη λήξη της προθεσμίας που δεν τηρήθηκε.

4. Η αίτηση υπόκειται στην καταβολή τέλους.

5. Ο αιτών που πέτυχε την αποκατάσταση των δικαιωμάτων του, μετά από αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, δεν μπορεί να τα επικαλεσθεί έναντι τρίτων που τυχόν απέκτησαν καλόπιστα δικαιώματα κατά το διάστημα που μεσολάβησε από τη λήξη της προθεσμίας που δεν τηρήθηκε μέχρι την έκδοση απόφασης της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων για την επαναφορά.

6. Σε περίπτωση απώλειας της προθεσμίας ανανέωσης σήματος, η εξάμηνη περίοδος χάριτος, κατά τις διατάξεις του άρθρου 148 παράγραφος 3, δεν προσμετράται στην προθεσμία του έτους κατά την παράγραφο 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΣΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 150

Αξιώσεις επί προσβολής

1. Όποιος κατά παράβαση του άρθρου 125 χρησιμοποιεί ή κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο προσβάλλει σήμα που ανήκει σε άλλον, μπορεί να εναχθεί για άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον, καθώς και να υποχρεωθεί σε αποζημίωση.

2. Με την αξίωση για την άρση της προσβολής ο δικαιούχος μπορεί να ζητήσει μεταξύ άλλων: α) την απόσυρση από το εμπόριο των εμπορευμάτων που κρίθηκε ότι προσβάλλουν δικαίωμα του σήματος και, εφόσον απαιτείται, των υλικών που κυρίως χρησίμευσαν στην προσβολή, β) την αφαίρεση του προσβάλλοντος σήματος ή του διακριτικού γνωρίσματος ή, εφόσον τούτο δεν είναι δυνατόν, την οριστική απομάκρυνση των εμπορευμάτων που φέρουν το προσβάλλον σημείο από το εμπόριο και γ) την καταστροφή αυτών. Το δικαστήριο διατάσσει εκτέλεση των μέτρων αυτών με έξοδα του προσβάλλοντος το σήμα, εκτός αν συνηγορούν ειδικοί λόγοι για το αντίθετο.

3. Εφόσον το δικαστήριο καταδικάσει σε παράλειψη πράξης, απειλεί για κάθε παράβαση χρηματική ποινή 3.000 έως 10.000 ευρώ υπέρ του δικαιούχου, καθώς και προσωπική κράτηση μέχρι ένα έτος. Το ίδιο ισχύει και όταν η καταδίκη γίνεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Κατά τα λοιπά ισχύει το άρθρο 947 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

4. Τα δικαιώματα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 έχει ο δικαιούχος και κατά ενδιάμεσου, οι υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποιούνται από τρίτο για την προσβολή δικαιωμάτων.

5. Όποιος υπαιτίως προσβάλλει ξένο σήμα, υποχρεούται σε αποζημίωση και σε ικανοποίηση της ηθικής βλάβης.

6. Η αποζημίωση μπορεί να υπολογισθεί και με βάση το ποσόν το οποίο θα είχε καταβάλει ο προσβάλλων για δικαιώματα ή λοιπές αμοιβές, αν είχε ζητήσει την άδεια χρήσης από τον δικαιούχο.

7. Το δικαστήριο κατά τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνει υπόψη του, μεταξύ άλλων, τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις, καθώς και την απώλεια κερδών που υφίσταται ο δικαιούχος και τα τυχόν οφέλη που αποκόμισε ο προσβάλλων το σήμα.

8. Αν δεν υπάρχει υπαιτιότητα του υπόχρεου, ο δικαιούχος μπορεί να αξιώσει είτε το ποσό, κατά το οποίο ο υπόχρεος ωφελήθηκε από την εκμετάλλευση του σήματος χωρίς τη συγκατάθεσή του, είτε την απόδοση του κέρδους που ο υπόχρεος απέκομισε από την εκμετάλλευση αυτή.

9. Η αγωγή εγείρεται ενώπιον του αρμόδιου μονομελούς πρωτοδικείου, ανεξαρτήτως ποσού και δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία. Η αξίωση για αποζημίωση παραγράφεται μετά πενταετία από το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε το πρώτον η προσβολή.

Επί διακοπής της παραγραφής νέα παραγραφή αρχίζει από τη λήξη του έτους στο οποίο συνέπεσε το πέρας της διακοπής.

10. Οι αξιώσεις της παραγράφου 1 μπορεί να εισαχθούν και στο αρμόδιο πολυμελές πρωτοδικείο, εφόσον ασκούνται και άλλες αξιώσεις.

11. Προκειμένου για ταυτόσημο σήμα για ταυτόσημα προϊόντα ή υπηρεσίες, καθώς και για σήμα που διαφέρει ως προς τα στοιχεία που δεν μεταβάλλουν το διακριτικό του χαρακτήρα, για την πλήρη απόδειξη προσβολής αρκεί η προσκόμιση του πιστοποιητικού καταχώρισης του προσβαλλόμενου σήματος.

Άρθρο 151 Απόδειξη

1. Όταν κάποιος διάδικος έχει προσκομίσει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία και επαρκή προς στήριξη των ισχυρισμών του περί προσβολής του σήματος, παράλληλα δε επικαλείται αποδεικτικά στοιχεία που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του αντιδίκου, ο δικαστής, ύστερα από αίτηση του διαδίκου, μπορεί να διατάξει την προσκόμιση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων από τον αντίδικο. Η ύπαρξη ικανής ποσότητας προϊόντων με το προσβάλλον σήμα θεωρείται βασίμο αποδεικτικό στοιχείο.

2. Αν συντρέχει προσβολή του σήματος σε εμπορική κλίμακα, το δικαστήριο μπορεί επίσης, ύστερα από αίτηση διαδίκου, να διατάξει την κοινοποίηση τραπεζικών, χρηματοοικονομικών ή εμπορικών εγγράφων που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του αντιδίκου.

3. Το δικαστήριο, σε κάθε περίπτωση κατ' αίτηση του υπόχρεου προς παροχή πληροφοριών, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίσει την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών.

4. Επί προσβολής σήματος, το Δικαστήριο ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα του διαδίκου που υποβάλλεται με την αγωγή ή και αυτοτελώς στο πλαίσιο δίκης ασφαλιστικών μέτρων, μπορεί και πριν από την ορισμένη δικάσιμο, να διατάσσει την παροχή από τον αντίδικο πληροφοριών για την προέλευση και τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων ή της παροχής των υπηρεσιών που προσβάλλουν το σήμα. Το ίδιο μπορεί να διατάσσεται και κατά οποιουδήποτε άλλου προσώπου, το οποίο: α) βρέθηκε να κατέχει παράνομα τα εμπορεύματα σε εμπορική κλίμακα, β) βρέθηκε να χρησιμοποιεί τις παράνομες υπηρεσίες σε εμπορική κλίμακα, γ) διαπιστώθηκε ότι παρείχε, σε εμπορική κλίμακα, υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες για την προσβολή σήματος ή δ) ευλόγως υποδείχθηκε από πρόσωπο των τριών προηγούμενων περιπτώσεων ως ενεργά εμπλεκόμενο στην παραγωγή, κατασκευή ή διανομή των εμπορευμάτων ή στην παροχή των υπηρεσιών που παράγονται ή προσφέρονται σε εμπορική κλίμακα.

5. Οι πληροφορίες της παραγράφου 4 περιλαμβάνουν, εφόσον ενδείκνυται: α) τα ονοματεπώνυμα και τις διευθύνσεις των παραγωγών, κατασκευαστών, διανομέων, προμηθευτών και λοιπών προηγούμενων κατόχων του προϊόντος ή της υπηρεσίας, καθώς και των παραληπτών χονδρεμπόρων και των εμπόρων λιανικής, β) πληροφορίες για τις ποσότητες που παρήχθησαν, κατασκευάστηκαν, παραδόθηκαν, παραλήφθηκαν ή παραγγέλθηκαν, καθώς και για το τίμημα που αφορά στα εν λόγω εμπορεύματα ή υπηρεσίες.

6. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στα άρθρα 401 και 402 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, δικαιούνται να αρνηθούν να παράσχουν τις αιτούμενες ως άνω πληροφορίες.

7. Οι παράγραφοι 3 και 4 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων, οι οποίες: α) παρέχουν στον δικαιούχο δικαιώματα πληρέστερης ενημέρωσης, β) διέπουν τη χρήση, στο πλαίσιο αστικής ή ποινικής διαδικασίας, των πληροφοριών που γνωστοποιούνται βάσει των παραγράφων 3 και 4, γ) διέπουν την ευθύνη για καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος ενημέρωσης ή δ) διέπουν την προστασία της εμπιστευτικότητας των πηγών πληροφοριών ή την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

8. Αν ο διάδικος κληθεί και αδικαιολόγητα δεν προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία κατά τις παραγράφους 1 και 2, οι αντίστοιχοι προς απόδειξη ισχυρισμοί του διαδίκου που ζήτησε την προσκόμιση ή την κοινοποίηση των αποδεικτικών στοιχείων θεωρούνται ομολογημένοι. Όποιος αδικαιολόγητα παραβεί διαταγή του δικαστηρίου κατά τις παραγράφους 1 έως 3, καταδικάζεται, εκτός από τα δικαστικά έξοδα και σε χρηματική ποινή ύψους πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ.

9. Εφόσον ο υπόχρεος προς πληροφόρηση παράσχει ανακριβείς πληροφορίες από δόλο ή από βαρεία αμέλεια, ευθύνεται για τη ζημία που εκ του λόγου τούτου προξένησε.

10. Οι πληροφορίες που ελήφθησαν σύμφωνα με το παρόν άρθρο δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για την ποινική δίωξη του υπόχρεου προς πληροφόρηση.

Άρθρο 152
Δικαστικά έξοδα

Στις υποθέσεις του παρόντος νόμου τα εν γένει δικαστικά έξοδα και τέλη περιλαμβάνουν υποχρεωτικά και κάθε άλλη συναφή δαπάνη, όπως τα έξοδα των μαρτύρων, τις αμοιβές των πληρεξούσιων δικηγόρων, τις αμοιβές των πραγματογνωμόνων και τεχνικών συμβούλων των διαδίκων και τις δαπάνες για την ανακάλυψη των προσβολών, στις οποίες ευλόγως υποβλήθηκε ο νικήσας διάδικος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 173 έως 193 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 153
Ασφαλιστικά μέτρα

1. Όποιος έχει αξίωση για άρση και παράλειψη λόγω προσβολής του σήματος μπορεί να ζητήσει και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

2. Ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να ζητήσει τη συντηρητική κατάσχεση ή την προσωρινή απόδοση των εμπορευμάτων με το προσβάλλον διακριτικό γνώρισμα προκειμένου να εμποδιστεί η είσοδος ή η κυκλοφορία τους στο δίκτυο εμπορικής διανομής.

3. Σε περίπτωση προσβολών που διαπράττονται σε εμπορική κλίμακα και εφόσον ο δικαιούχος του σήματος αποδεικνύει την ύπαρξη περιστάσεων που είναι δυνατόν να θέσουν σε κίνδυνο την καταβολή της αποζημίωσης που έχει ζητήσει με τακτική αγωγή και προσκομίζει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, ότι το σήμα του προσβάλλεται ή επίκειται προσβολή του, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να διατάσσει τη συντηρητική κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων του καθού, καθώς και τη δέσμευση των τραπεζικών λογαριασμών του. Για το σκοπό αυτόν ζητεί από τον προσβολέα την κοινοποίηση τραπεζικών, χρηματοοικονομικών ή εμπορικών εγγράφων ή την προσήκουσα πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες με τον όρο ότι διασφαλίζεται η προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών.

4. Τα ασφαλιστικά μέτρα των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να διαταχθούν και χωρίς προηγούμενη ακρόαση του καθού, ιδίως όταν τυχόν καθυστέρηση θα προκαλούσε ανεπανόρθωτη ζημία στον δικαιούχο του σήματος.

5. Προκειμένου το αρμόδιο δικαστήριο να λάβει τα ανωτέρω μέτρα μπορεί να ζητήσει από τον αιτούντα να προσκομίσει κάθε ευλόγως διαθέσιμο αποδεικτικό στοιχείο για να σχηματίσει την πεποίθηση ότι το δικαίωμά του προσβάλλεται ή ότι επίκειται προσβολή του. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται εν προκειμένω οι παράγραφοι 4 έως 7 του άρθρου 154.

6. Η δήλωση καταθέσεως σήματος από το πρόσωπο, κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, δεν κωλύει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατ' αυτού.

7. Αρμόδιο για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων είναι το μονομελές πρωτοδικείο τόσο της περιφέρειας, στην οποία ευρίσκονται τα προϊόντα ή παρέχονται οι υπηρεσίες, όσο και της περιφέρειας που εδρεύει η επιχείρηση, της οποίας τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες φέρουν το προσβαλλόμενο σήμα.

8. Ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να ζητήσει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά των ενδιαμέσων, οι

υπηρεσίες των οποίων χρησιμοποιούνται από τρίτο για την προσβολή του σήματός του.

Άρθρο 154
Μέτρα προστασίας των αποδεικτικών στοιχείων

1. Εφόσον επαρκώς πιθανολογείται με ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προσβολή ή επικείμενη προσβολή του σήματος και κάθε καθυστέρηση μπορεί να προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία στον δικαιούχο του σήματος ή υπάρχει αποδεδειγμένος κίνδυνος καταστροφής των αποδεικτικών στοιχείων, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να διατάσσει ως ασφαλιστικό μέτρο τη συντηρητική κατάσχεση των παράνομων προϊόντων που κατέχονται από τον καθού και, εφόσον ενδείκνυται, των υλικών και των εργαλείων που αποτελούν μέσο τέλεσης ή προϊόν ή απόδειξη της προσβολής. Αντί για συντηρητική κατάσχεση το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναλυτική απογραφή των αντικειμένων αυτών, καθώς και τη φωτογράφησή τους, τη λήψη δειγμάτων των ανωτέρω προϊόντων, καθώς και σχετικών εγγράφων. Στις παραπάνω περιπτώσεις το δικαστήριο μπορεί να συζητήσει την αίτηση χωρίς να κλητεύσει εκείνον κατά του οποίου απευθύνεται προσωρινή διαταγή κατά το άρθρο 691 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Εφόσον τα μέτρα αυτά είναι πρόσφορα για να θεμελιώσει ο αιτών τις αξιώσεις, λόγω προσβολής του σήματος, το δικαστήριο διατάσσει τα ως άνω μέτρα διασφαλίζοντας την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών.

3. Η αίτηση του δικαιούχου του σήματος δεν απαιτεί λεπτομερή προσδιορισμό των αποδεικτικών στοιχείων, αλλά αρκεί ο προσδιορισμός τους κατά κατηγορία.

4. Σε περίπτωση που ληφθούν τα ανωτέρω μέτρα χωρίς να ακουστεί ο καθού, τούτος λαμβάνει γνώση με κοινοποίηση το αργότερο μέχρι και την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την εκτέλεση της προσωρινής διαταγής, διαφορετικά οι διαδικαστικές πράξεις που συνιστούν αυτή καθίστανται άκυρες.

5. Το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει τα ανωτέρω μέτρα υπό τον όρο να δοθεί εγγύηση από τον αιτούντα που καθορίζεται με την απόφασή του ή με την προσωρινή διαταγή, προκειμένου να διασφαλισθεί η αποκατάσταση της ζημίας που ενδέχεται να υποστεί ο καθού εξ αυτών των μέτρων.

6. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 το δικαστήριο τάσσει υποχρεωτικώς προθεσμία για την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία, αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο.

7. Αν τα ανωτέρω ασφαλιστικά μέτρα ανακληθούν ή παύσουν να ισχύουν εξαιτίας οποιασδήποτε πράξης ή παράλειψης του αιτούντος ή αν διαπιστωθεί εκ των υστέρων, ότι δεν υπήρξε προσβολή ή απειλή προσβολής των δικαιωμάτων του δικαιούχου του σήματος, το δικαστήριο μπορεί να καταδικάσει τον αιτούντα, ύστερα από αίτηση του καθού, να καταβάλει σε αυτόν πλήρη αποζημίωση για κάθε ζημία.

Άρθρο 155
Αναλογικότητα

Οι ρυθμίσεις, οι κυρώσεις και τα μέτρα των άρθρων 150 έως 154 τελούν υπό την αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 156 **Ποινικές διατάξεις**

1. Διώκεται κατ' έγκληση και τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον έξι χιλιάδων ευρώ: α) όποιος εν γνώσει χρησιμοποιεί σήμα κατά παράβαση του άρθρου 125 παράγραφος 3 περίπτωση α' ή β', β) όποιος χρησιμοποιεί σήμα φήμης, κατά παράβαση του άρθρου 125 παράγραφος 3 περίπτωση γ' με πρόθεση να εκμεταλλευτεί ή να βλάψει τη φήμη του, γ) όποιος εν γνώσει θέτει σε κυκλοφορία, κατέχει, εισάγει ή εξάγει προϊόντα που φέρουν αλλότριο σήμα ή προσφέρει υπηρεσίες με αλλότριο σήμα και δ) όποιος εν γνώσει τελεί μία από τις πράξεις του άρθρου 125 παράγραφος 4 περιπτώσεις α', β' και γ'.

2. Αν το όφελος που επιδιώχθηκε ή η ζημία που απειλήθηκε από τις πράξεις της παραγράφου 1 είναι ιδιαίτερα μεγάλη και συντρέχει εκμετάλλευση σε εμπορική κλίμακα ή ο υπόχρεος τελεί τις πράξεις αυτές κατ' επάγγελμα, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή 6.000 έως 30.000 ευρώ. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται μόνον επί προσβολής σήματος με ίδιο διακριτικό γνώρισμα και ταυτότητα ή ομοιότητα προϊόντων.

3. Όποιος χρησιμοποιεί τα σύμβολα και σημεία που αναφέρονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 123 διώκεται αυτεπαγγέλτως και τιμωρείται με χρηματική ποινή μέχρι 2.000 ευρώ.

4. Η απόπειρα τέλεσης των ως άνω πράξεων τιμωρείται με μειωμένη την ποινή των ανωτέρω παραγράφων.

Άρθρο 157 **Δημοσίευση αποφάσεων**

1. Αποφάσεις αστικών δικαστηρίων ή τελεσίδικες αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων που αφορούν σε δικαιώματα που προβλέπονται στο Τρίτο Μέρος του παρόντος νόμου μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενάγοντος και με δαπάνες του προσβάλλοντος το σήμα, να διατάσσουν τα ενδεικνυόμενα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, καθώς και την ανάρτηση της απόφασης, την πλήρη ή μερική δημοσίευσή της στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή στο διαδίκτυο. Το δικαστήριο αποφασίζει τον προσήκοντα τρόπο πληροφόρησης, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας.

2. Η αξίωση αυτή αποσβέννεται αν τα μέτρα δημοσιοποίησης της απόφασης δεν εκτελεσθούν μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση της απόφασης.

Άρθρο 158 **Αρμοδιότητα πολιτικών δικαστηρίων**

1. Τα πολιτικά δικαστήρια ουδεμία έχουν αρμοδιότητα, όπου καθίστανται κατά τον παρόντα νόμο αρμόδια η Υπηρεσία Σημάτων, η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων και τα Διοικητικά Δικαστήρια.

2. Οι αποφάσεις της Υπηρεσίας Σημάτων και της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, κατά των οποίων δεν χωρεί προσφυγή και οι τελεσίδικες αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων, που εκδίδονται κατά τον παρόντα νόμο, είναι υποχρεωτικές για τα πολιτικά δικαστήρια και κάθε άλλη αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ, ΕΚΠΤΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ,** **ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ**

Άρθρο 159 **Έκπτωση από το δικαίωμα**

1. Το δικαίωμα στο σήμα αποσβέννεται με δήλωση παραίτησης του δικαιούχου για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία έχει καταχωρισθεί.

2. Η παραίτηση δηλώνεται εγγράφως στην Υπηρεσία Σημάτων από τον δικαιούχο του σήματος. Παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την καταχώρισή της στα οικεία βιβλία.

3. Αν έχουν παραχωρηθεί άδειες χρήσης, η υποβολή δήλωσης παραίτησης γίνεται δεκτή, μόνον αν ο δικαιούχος του σήματος αποδεικνύει ότι οι κάτοχοι αδειών χρήσης έχουν ενημερωθεί σχετικά με την πρόθεσή του να παραιτηθεί από τα δικαιώματά του στο σήμα.

Άρθρο 160 **Λόγοι έκπτωσης**

1. Ο δικαιούχος εκπίπτει του δικαιώματός του ολικά ή μερικά:

α. εάν, μέσα σε χρονικό διάστημα πέντε ετών από την καταχώριση του σήματος, ο δικαιούχος δεν κάνει ουσιαστική χρήση αυτού για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες έχει καταχωρισθεί ή αν διακόψει τη χρήση του σήματος για πέντε συνεχή έτη,

β. εάν, συνεπεία της συμπεριφοράς ή αδράνειας του δικαιούχου, το σήμα έχει καταστεί κοινόχρηστο ή συνήθης εμπορική ονομασία του προϊόντος ή της υπηρεσίας για το οποίο έχει καταχωρισθεί,

γ. εάν, λόγω της χρήσης του σήματος από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεση αυτού για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία τούτο έχει καταχωρισθεί, ενδέχεται να παραπλανηθεί το κοινό, ιδίως ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση των προϊόντων ή των υπηρεσιών.

2. Αν ο λόγος έκπτωσης αφορά μέρος μόνον των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία έχει καταχωρισθεί, ο δικαιούχος κηρύσσεται έκπτωτος των δικαιωμάτων του μόνο για τα συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.

3. Δεν επέρχεται έκπτωση του δικαιώματος:

α. εάν ο δικαιούχος του σήματος αποδείξει ότι η μη χρήση αυτού οφείλεται σε εύλογη αιτία,

β. εάν ο δικαιούχος του σήματος, στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της λήξης της πενταετίας μη χρήσης του και της υποβολής της αίτησης έκπτωσης, προέβη σε έναρξη ή επανάλληψη της ουσιαστικής χρήσης του. Πάντως, η έναρξη ή επανάλληψη της χρήσης μέσα σε περίοδο τριών μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης έκπτωσης, η οποία δεν αρχίζει να τρέχει νωρίτερα από τη συμπλήρωση της συνεχούς πενταετίας μη χρήσης, δεν λαμβάνεται υπόψη, εάν οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για την έναρξη ή την επανάλληψη της χρήσης έλαβαν χώρα, αφού ο δικαιούχος έλαβε γνώση του γεγονότος ότι είναι πιθανή η υποβολή αίτησης έκπτωσης.

4. Τα αποτελέσματα της απόφασης διαγραφής του σήματος λόγω εκπτώσεως αρχίζουν από την ημερομηνία που η απόφαση κατέστη τελεσίδικη.

5. Η τελεσίδικη απόφαση περί διαγραφής του σήματος λόγω έκπτωσης εγγράφεται στο μητρώο σημάτων και το σήμα διαγράφεται από αυτό.

Άρθρο 161 **Λόγοι ακυρότητας**

1. Το σήμα κηρύσσεται άκυρο και διαγράφεται εάν καταχωρίστηκε κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 123 και 124.

2. Αν ο λόγος ακυρότητας αφορά μέρος μόνον των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία έχει καταχωρισθεί, το σήμα κηρύσσεται άκυρο μόνον για τα συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.

3. Το σήμα δεν κηρύσσεται άκυρο εάν ο λόγος απαράδεκτου που προβλέπεται στο άρθρο 123 παράγραφος 1 περιπτώσεις β', γ' και δ' δεν υφίσταται κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης διαγραφής λόγω του ότι το σήμα απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσης του.

4. Σε ακυρότητα υπόκειται και εθνικό σήμα για το οποίο έχει γίνει δεκτή από το Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά αίτηση αρχαιότητας σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 35 του Κανονισμού 207/2009/ΕΚ του Συμβουλίου (L 78), ακόμη και αν έχει προηγηθεί παραίτηση από το προγενέστερο αυτό εθνικό σήμα ή μη ανανέωση της προστασίας του.

5. Τα αποτελέσματα της απόφασης διαγραφής του σήματος λόγω ακυρότητας της απόφασης αρχίζουν από την ημερομηνία που αυτή κατέστη τελεσίδικη.

6. Η τελεσίδικη απόφαση περί διαγραφής του σήματος λόγω ακυρότητας εγγράφεται στο μητρώο σημάτων και το σήμα διαγράφεται από αυτό.

Άρθρο 162 **Διαδικασία διαγραφής λόγω έκπτωσης ή ακυρότητας**

1. Η αίτηση για διαγραφή λόγω έκπτωσης ή λόγω ακυρότητας υποβάλλεται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων.

2. Τα επιμελητήρια και οι ενώσεις καταναλωτών ή μέλη της μπορούν να υποβάλουν αίτηση έκπτωσης ή ακυρότητας μόνο στις περιπτώσεις των άρθρων 123 και 160 παράγραφος 1 εδάφιο γ'.

3. Δεν νομιμοποιείται να ζητήσει διαγραφή λόγω ακυρότητας για τους λόγους του άρθρου 124 εκείνος, ο οποίος τους είχε προβάλει κατά τη διαδικασία καταχώρισης, εφόσον αυτοί κρίθηκαν κατ' αντιδικία με τον δικαιούχο του σήματος από τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων ή τα διοικητικά δικαστήρια.

4. Η αίτηση διαγραφής για λόγους ακυρότητας του άρθρου 161 ασκείται εντός προθεσμίας πέντε ετών από την καταχώριση του σήματος. Αίτηση διαγραφής ένεκα κατάθεσης που έγινε αντίθετα στην καλή πίστη ή κατάθεσης που έγινε κακόπιστα, ασκείται καθ' όλη τη διάρκεια της προστασίας του σήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' **ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ**

Άρθρο 163 **Προϋποθέσεις προστασίας**

1. Συνεταιρισμοί, ενώσεις κατασκευαστών, παραγωγών, παρεχόντων υπηρεσίες ή εμπόρων, οι οποίες

κατά το δίκαιο που τις διέπει έχουν ικανότητα δικαίου, καθώς επίσης νομικά πρόσωπα που διέπονται από κανόνες δημοσίου δικαίου, μπορούν να καταθέτουν σήματα για να διακρίνουν την προέλευση των προϊόντων ή των υπηρεσιών των μελών τους ή τη γεωγραφική τους προέλευση ή το είδος ή την ποιότητα ή και τις ιδιότητές τους.

2. Εφόσον το συλλογικό σήμα αποτελείται από γεωγραφική ένδειξη, πρέπει να προβλέπεται στο καταστατικό του νομικού προσώπου ότι κάθε πρόσωπο, του οποίου τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια γεωγραφική περιοχή και πληροί τις προϋποθέσεις χρήσης του συλλογικού σήματος, μπορεί να γίνει μέλος του νομικού προσώπου και να κάνει χρήση του συλλογικού σήματος.

3. Συλλογικό σήμα που αποτελείται από γεωγραφικές ενδείξεις, δεν δίνει στον δικαιούχο το δικαίωμα να απαγορεύει σε τρίτους τη χρήση τέτοιων σημείων ή ενδείξεων, ιδίως δε σε τρίτους που επιτρέπεται να χρησιμοποιούν γεωγραφική ονομασία, με την προϋπόθεση ότι οι τρίτοι αυτοί τα χρησιμοποιούν σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη.

4. Η δήλωση κατάθεσης συλλογικού σήματος πρέπει να συνοδεύεται από κανονισμό χρήσης, ο οποίος περιέχει τον τίτλο, την έδρα, το σκοπό, το ονοματεπώνυμο των νόμιμων εκπροσώπων, ονομαστικό κατάλογο των μελών που δικαιούνται τη χρήση, καθώς και τους όρους και κανονισμούς που αφορούν τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών για τη χρήση του σήματος από αυτά. Κανονισμός χρήσης απαιτείται επίσης και για κάθε τυχόν μεταβολή των στοιχείων αυτών.

5. Η άσκηση των αξιώσεων που απορρέουν από την καταχώριση του συλλογικού σήματος ανήκει, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό ή στον κανονισμό χρήσης, στο δικαιούχο νομικό πρόσωπο.

6. Για τα συλλογικά σήματα τηρείται ειδικό μητρώο σημάτων, τα δε δικαιώματα κατάθεσης και παράτασης της διάρκειας αυτών ορίζονται στο πενταπλάσιο των δικαιωμάτων που ισχύουν κάθε φορά για τα υπόλοιπα σήματα.

7. Η χρήση του συλλογικού σήματος γίνεται απαραίτητα με την ένδειξη «συλλογικό σήμα».

8. Στα συλλογικά σήματα ισχύουν όλες οι διατάξεις του παρόντος, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' **ΔΙΕΘΝΗ ΣΗΜΑΤΑ**

Άρθρο 164 **Κύρωση Πρωτοκόλλου Μαδρίτης**

1. Τα διεθνή σήματα που κατατέθηκαν σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με τη Συμφωνία της Μαδρίτης που αφορά στη διεθνή καταχώριση σημάτων προστατεύονται κατά τις διατάξεις του ν. 2783/2000 (Α' 1).

2. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου για τα εθνικά σήματα ισχύουν και για τα διεθνή σήματα εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν κεφάλαιο.

Άρθρο 165 **Ορισμοί**

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου επί διεθνών σημάτων νοούνται ως:

α. «Αίτηση Μετατροπής», η αίτηση του άρθρου 173 του παρόντος.

β. «Βασική Καταχώριση» και «Βασική Αίτηση», η καταχώριση και η αίτηση όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 166 παρ. 1 στοιχείο β' του παρόντος νόμου.

γ. «Γραφείο Προέλευσης», το Γραφείο ενός Συμβαλλόμενου στο Πρωτόκολλο της Μαδρίτης Μέρους που είναι επιφορτισμένο με την καταχώριση των σημάτων για λογαριασμό του.

δ. «Διεθνής Αίτηση», η αίτηση προς το Διεθνές Γραφείο για καταχώριση ενός σήματος στο Διεθνές Μητρώο.

ε. «Διεθνές Γραφείο», το Διεθνές Γραφείο του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

στ. «Διεθνές Μητρώο», το Μητρώο των σημάτων που τηρείται από το Διεθνές Γραφείο για τους σκοπούς του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης.

ζ. «Διεθνής Καταχώριση», η εγγραφή ενός σήματος στο Διεθνές Μητρώο.

η. «Διεθνής Καταχώριση με την οποία ζητείται η προστασία σήματος στην Ελληνική Επικράτεια», η διεθνής καταχώριση με την οποία ζητείται η επέκταση της προστασίας στην Ελληνική Επικράτεια βάσει του άρθρου 3 τρις (1) ή (2) του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης.

θ. «Εκτελεστικός Κανονισμός», ο Κοινός Κανονισμός που υιοθετήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 10 του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης, όπως κυρώθηκε με το ν. 2783/2000 (Α'1).

ι. «Βιβλίο Διεθνών Σημάτων», το βιβλίο που αναφέρεται στο άρθρο 171 παρ. 2 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 166 Κατάθεση αίτησης

1. Επί διεθνούς καταχώρισης ελληνικών σημάτων η Ελλάδα θεωρείται ως χώρα προέλευσης της διεθνούς καταχώρισης, όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

α. ο καταθέτης έχει πραγματική και μόνιμη βιομηχανική ή εμπορική εγκατάσταση ή κατοικία στην Ελλάδα ή είναι Έλληνας υπήκοος.

β. Έχει κατατεθειμένο ή καταχωρισμένο σήμα στην Ελλάδα.

2. Η αίτηση για διεθνή καταχώριση κατατίθεται στη Γαλλική ή Αγγλική.

Άρθρο 167 Έγγραφα της αίτησης

Η αίτηση για διεθνή καταχώριση κατατίθεται σε δύο αντίγραφα (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI) και πρέπει να παρουσιάζεται επί του εντύπου που προβλέπεται από τον Εκτελεστικό Κανονισμό. Υπογράφεται από τον καταθέτη ή τον πληρεξούσιο δικηγόρο του σύμφωνα με τις έγγραφες οδηγίες που το συνοδεύουν και περιέχει τα απαραίτητα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 9 του Εκτελεστικού Κανονισμού. Επίσης κατατίθεται υποχρεωτικά και σε ηλεκτρονική μορφή με την προσκομιδή στην αρμόδια Υπηρεσία ψηφιακού δίσκου ή άλλου πρόσφορου ηλεκτρονικού αποθηκευτικού μέσου.

Άρθρο 168 Εξέταση τυπικών προϋποθέσεων - Διαβίβαση της αίτησης

1. Η αίτηση για διεθνή καταχώριση κατατίθεται στην Υπηρεσία Σημάτων, η οποία ελέγχει αν υφίστανται οι προϋποθέσεις του άρθρου 166, δίνει σε αυτήν αριθμό

πρωτοκόλλου και αναγράφει επ' αυτής την ημερομηνία παραλαβής, καθώς και τον αριθμό των συνοδευτικών εγγράφων.

2. Η αίτηση για διεθνή καταχώριση με τα συνημμένα σε αυτήν έγγραφα διαβιβάζεται στο Διεθνές Γραφείο, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την παραλαβή.

Άρθρο 169 Ημερομηνία διεθνούς καταχώρισης

Η καταχώριση της διεθνούς αίτησης πραγματοποιείται από το Διεθνές Γραφείο. Ως ημερομηνία διεθνούς καταχώρισης θεωρείται η ημερομηνία κατά την οποία παρελήφθη η διεθνής αίτηση από την Υπηρεσία Σημάτων, υπό τον όρο ότι εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής το Διεθνές Γραφείο την παρέλαβε σε κανονική και πλήρη μορφή. Εάν η αίτηση για διεθνή καταχώριση δεν παραληφθεί εντός της προθεσμίας αυτής, η διεθνής καταχώριση θα φέρει ως ημερομηνία καταχώρισης την ημερομηνία κατά την οποία η αίτηση παρελήφθη από το Διεθνές Γραφείο.

Άρθρο 170 Πληρωμή τελών

Τα οφειλόμενα τέλη για τη διεθνή καταχώριση ή την ανανέωσή της, καθώς και για κάθε μεταβολή επ' αυτής καταβάλλονται απευθείας στο Διεθνές Γραφείο

Άρθρο 171 Διαδικασία προστασίας διεθνούς καταχώρισης στην Ελληνική Επικράτεια

1. Για την παροχή προστασίας διεθνούς καταχώρισης στην Ελληνική Επικράτεια, αρμόδια να αποφασίσει είναι η Υπηρεσία Σημάτων.

2. Η διεθνής καταχώριση ως και η δήλωση επέκτασης διεθνούς καταχώρισης στην Ελληνική Επικράτεια εγγράφονται σε ειδικό έντυπο και αναρτώνται στο διadικτυακό τόπο της ΓΓΕ.

3. Σε περίπτωση αντικατάστασης εθνικού σήματος από διεθνή καταχώριση με ισχύ στην Ελλάδα, τα ουσιαστικά δικαιώματα που απορρέουν από το διεθνές σήμα ανατρέχουν στο χρόνο καταχώρισης του εθνικού σήματος.

Άρθρο 172 Ένδικο βοηθήματα

1. Στις διαδικασίες προσφυγής ενώπιον της ΔΕΣ, σύμφωνα με το άρθρο 144, ανακοπής, σύμφωνα με το άρθρο 140, και έκπτωσης ή ακυρότητας, σύμφωνα με το άρθρο 162, ο δικαιούχος διεθνούς καταχώρισης, ως αιτών ή καθού η αίτηση των παραπάνω ενδίκων βοηθημάτων, πρέπει να ορίσει πληρεξούσιο και αντίκλητο δικηγόρο εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, στον οποίο γίνονται και όλες οι κοινοποιήσεις. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που ο εξεταστής καλέσει τον καταθέτη να υποβάλει τις παρατηρήσεις του κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 139, κοινοποιώντας σε αυτόν προσωρινή άρνηση, σύμφωνα με τον Κανόνα 17.1 του Εκτελεστικού Κανονισμού του Πρωτοκόλλου. Επί διεθνών σημάτων, η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 139 προθεσμία ορίζεται σε τρεις μήνες.

2. Αν ο αιτών διεθνή καταχώριση ή ο δικαιούχος διεθνούς καταχώρισης δεν εκπροσωπηθούν στις διαδικασίες της παραγράφου 1 από πληρεξούσιο δικηγόρο,

δεν τεκμαίρεται ομολογία και η ΔΕΣ δικάζει ως να ήταν παρόντες οι διάδικοι.

3. Αν ασκηθεί ανακοπή κατά αίτησης διεθνούς καταχώρισης, η Υπηρεσία Σημάτων κοινοποιεί στοιχεία της ανακοπής ως προσωρινή άρνηση στο Διεθνές Γραφείο σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης και τον κανόνα 17 του Εκτελεστικού Κανονισμού.

4. Αν η αίτηση διεθνούς καταχώρισης απορριφθεί, η Υπηρεσία Σημάτων κοινοποιεί την απορριπτική απόφαση στο Διεθνές Γραφείο σύμφωνα με τον Κανόνα 17.1 και 17.3 του Εκτελεστικού Κανονισμού του Πρωτοκόλλου. Η κοινοποίηση συνοδεύεται με μετάφραση στην αγγλική ή γαλλική γλώσσα των οικείων διατάξεων του ελληνικού νόμου που προβλέπουν την άσκηση προσφυγής. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία ενενήντα ημερών που αρχίζει από την επομένη της κοινοποίησης της προσωρινής άρνησης στο Διεθνές Γραφείο.

Άρθρο 173

Διαδικασία μετατροπής διεθνούς σήματος σε εθνικό

1. Αν είτε η βασική αίτηση είτε η βασική καταχώριση, στην οποία στηρίζεται δήλωση διεθνούς σήματος με επέκταση στην Ελλάδα, παύσει να ισχύει στη χώρα προέλευσης μέσα σε μία πενταετία από την ημερομηνία της διεθνούς καταχώρισης, ο δικαιούχος της διεθνούς καταχώρισης δικαιούται, μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την ημερομηνία που ενεγράφη η παύση ισχύος της στο μητρώο σημάτων του Διεθνούς Γραφείου, να ζητήσει τη μετατροπή της σε εθνική αίτηση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII).

2. Η διάταξη της παραγράφου 1 εφαρμόζεται και εάν η παύση ισχύος επέλθει μετά την πάροδο της ως άνω πενταετούς προθεσμίας, με την προϋπόθεση ότι το ένδικο βοήθημα υποβλήθηκε στη χώρα προέλευσης μέσα στην πενταετία.

3. Σε περίπτωση μετατροπής διεθνούς καταχώρισης σε εθνική αίτηση, ο καταθέτης υποβάλλει δήλωση μετατροπής στην Υπηρεσία Σημάτων που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παραγράφου 1 των άρθρων 135 και 136, καθώς και από βεβαίωση του Διεθνούς Γραφείου, από την οποία να προκύπτουν το σήμα και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες για τις οποίες είχε ζητηθεί η προστασία του διεθνούς σήματος στην Ελλάδα, πριν από τη διαγραφή του από το διεθνές μητρώο και η ημερομηνία διαγραφής του από το διεθνές μητρώο.

4. Η δήλωση συντάσσεται σε ειδικό έντυπο, εφαρμοζόμενων αναλογικά των άρθρων 135 και 136 και καταχωρίζεται στο οικείο μητρώο σημάτων.

5. Το σήμα εκ μετατροπής καταχωρίζεται χωρίς προέλεγχο, εφόσον έχει παρέλθει η προθεσμία του άρθρου 5 παρ. 2γ του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης και δεν έχει ασκηθεί ένδικο βοήθημα. Εάν η εν λόγω προθεσμία δεν έχει παρέλθει ή εάν έχει ήδη κοινοποιηθεί προσωρινή απόρριψη, η δήλωση μετατροπής εξετάζεται από την Υπηρεσία Σημάτων, εφαρμοζομένων αναλογικά των άρθρων 138 και 139. Αν η αίτηση για αρχική ή επιγενόμενη επέκταση προστασίας του διεθνούς σήματος στην Ελλάδα εκκρεμεί ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων, της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ή των αρμόδιων δικαστηρίων, η σχετική διαδικασία παύει ή η δίκη καταργείται μετά την υποβολή της αίτησης μετατροπής.

6. Μετά την υποβολή της δήλωσης μετατροπής η διεθνής καταχώριση διαγράφεται με πράξη της Υπηρεσίας Σημάτων από τα βιβλία διεθνών σημάτων.

7. Η προστασία σήματος που προέρχεται από μετατροπή διεθνούς καταχώρισης σε αίτηση εθνικού σήματος διαρκεί για μια δεκαετία, που αρχίζει είτε από την ημερομηνία της διεθνούς καταχώρισης είτε, σε περίπτωση μεταγενέστερης επέκτασης διεθνούς σήματος στην Ελλάδα, από την ημερομηνία εγγραφής στο Διεθνές Μητρώο της αίτησης επέκτασης για την προστασία του διεθνούς σήματος στην Ελλάδα. Για την ανανέωση των σημάτων αυτών κρίσιμη είναι η ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης στην Υπηρεσία Σημάτων.

Άρθρο 174

Διαδικασία διαγραφής διεθνούς σήματος

1. Το δικαίωμα που παρέχει η διεθνής καταχώριση αποσβέννυται με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ή των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων για τους λόγους που προβλέπονται στα άρθρα 160 και 161. Όταν η απόφαση καταστεί τελεσίδικη, η Υπηρεσία Σημάτων ενημερώνει το Διεθνές Γραφείο με δήλωση, στην οποία αναφέρεται το όνομα του δικαιούχου, ο αριθμός της διεθνούς εγγραφής, η δικαστική αρχή και η διαδικασία απώλειας του δικαιώματος, η τελεσίδικη της απόφασης, η έναρξη ισχύος της και τα καλυπτόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες κατά τον Κανόνα 19 του Εκτελεστικού Κανονισμού.

2. Το δικόγραφο της αίτησης έκπτωσης ή ακυρότητας κατά διεθνούς σήματος κοινοποιείται με επιμέλεια του αιτούντος στον διεθνή καταθέτη ή τον αντιπρόσωπό του, όπως εμφανίζεται στο Διεθνές Μητρώο, με κάθε πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένης της τηλεομοιοτυπίας και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τριάντα ημέρες πριν από την ορισθείσα πρώτη συζήτηση, μεταφρασμένο από το Υπουργείο Εξωτερικών ή από τον επισπεύδοντα διάδικο στην αγγλική ή γαλλική γλώσσα. Εάν έχει ορισθεί πληρεξούσιος δικηγόρος ή αντίκλητος στη Ελλάδα, η κοινοποίηση του δικογράφου γίνεται υποχρεωτικά μόνο σε αυτόν, με δικαστικό επιμελητή, χωρίς μετάφραση. Πρόσθετοι λόγοι κοινοποιούνται δέκα ημέρες πριν από την ορισθείσα πρώτη συζήτηση με τον ίδιο τρόπο που ασκείται η αίτηση έκπτωσης ή ακυρότητας κατά διεθνούς σήματος. Το αυτό ισχύει και για κοινοποίηση κλήτευσης ένορκης βεβαίωσης ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΗΜΑ

Άρθρο 175

Προστασία

1. Η προστασία που παρέχεται στο κοινοτικό σήμα δεν μπορεί να υστερεί από την προστασία που παρέχεται στο εθνικό σήμα.

2. Σε περίπτωση που στηρίχθηκε η αρχαιότητα κοινοτικού σήματος σε καταχωρισμένο εθνικό σήμα, τα ουσιαστικά δικαιώματα που απορρέουν από το καταχωρισμένο και σε ισχύ κοινοτικό σήμα ανατρέχουν στο χρόνο καταχώρισης του εθνικού σήματος.

Άρθρο 176**Μετατροπή κοινοτικού σήματος σε εθνικό**

1. Σε περίπτωση μετατροπής αίτησης κοινοτικού σήματος ή κοινοτικού σήματος σε εθνική αίτηση ο καταθέτης υποβάλλει δήλωση μετατροπής στην Υπηρεσία Σημάτων που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παρ. 1 του άρθρου 135 και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 136, καθώς και από μετάφραση της αίτησης μετατροπής και των συνημμένων εγγράφων στην ελληνική γλώσσα, από πρόσωπο ή αρχή που έχει το δικαίωμα μετάφρασης σύμφωνα με το νόμο.

2. Η προθεσμία υποβολής των ανωτέρω δικαιολογητικών είναι δύο μήνες και αρχίζει από την ειδοποίηση του καταθέτη ή του δικαιούχου του κοινοτικού σήματος ή του πληρεξουσίου του δικηγόρου στην Ελλάδα που αναφέρεται στην αίτηση μετατροπής, από την Υπηρεσία Σημάτων με έγγραφο επί αποδείξει παραλαβής.

3. Η δήλωση συντάσσεται σε ειδικό έντυπο, η μορφή και το περιεχόμενο του οποίου καθορίζεται στο συνημμένο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII με τίτλο ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ του παρόντος νόμου. Η δήλωση καταχωρείται στο οικείο μητρώο σημάτων, εφαρμοζομένων αναλογικά των άρθρων 137, 138 και 139.

4. Η προστασία σήματος που προέρχεται από μετατροπή αίτησης κοινοτικού σήματος ή από μετατροπή κοινοτικού σήματος σε εθνική αίτηση ανατρέχει στην ημερομηνία κατάθεσης του κοινοτικού σήματος ή στην ημερομηνία προτεραιότητας της αίτησης ή του κοινοτικού σήματος και ενδεχομένως στην αρχαιότητα εθνικού σήματος που μπορεί να έχει διεκδικηθεί. Για την ανανέωση των σημάτων αυτών κρίσιμη είναι η ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης μετατροπής στο Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄**ΣΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΤΑΘΕΤΩΝ****Άρθρο 177****Προστασία**

1. Οι δικαιούχοι σημάτων που έχουν την επαγγελματική τους εγκατάσταση εκτός της Ελλάδας, προστατεύονται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Επί σημάτων που κατατίθενται με διεκδίκηση προτεραιότητας σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση των Παρισίων (ν. 213/1975), η απόδειξη κατάθεσης του σήματος στην αλλοδαπή πολιτεία μπορεί να υποβάλεται το αργότερο μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή της δήλωσης κατάθεσης του σήματος στην ημεδαπή.

3. Για την προστασία στην Ελλάδα απαιτείται, επιπλέον, κατάθεση σύμφωνη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Η προθεσμία προσφυγής των δικαιούχων αλλοδαπών σημάτων κατά των αποφάσεων της Υπηρεσίας Σημάτων ή της ΔΕΣ παρατείνεται κατά τριάντα ημέρες.

5. Για την κατάθεση αρκεί η προβλεπόμενη στην περίπτωση Δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 136 έγγραφη εξουσιοδότηση που περιέχει και δήλωση για υπαγωγή στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων της Αθήνας. Η δήλωση αυτή μπορεί να αναπληρωθεί και με έγγραφη δήλωση του πληρεξουσίου του αιτούντος στην Υπηρεσία Σημάτων.

6. Τα ξενόγλωσσα έγγραφα που προσκομίζονται κατά την κατάθεση σήματος πρέπει να συνοδεύονται και με ελληνική μετάφραση που έχει γίνει από πρόσωπο ή

αρχή που έχει το δικαίωμα μετάφρασης σύμφωνα με το νόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄**ΕΙΔΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 178****Δημοσιεύσεις**

Οι δημοσιεύσεις, που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο, γίνονται στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Άρθρο 179**Τέλη**

1. Τα υπέρ του Δημοσίου τέλη για τα σήματα καθορίζονται ως ακολούθως:

α. Κατάθεση σήματος	110 €
β. Για κάθε επιπλέον κλάση και μέχρι τη δεκάτη	20 €
γ. Κατάθεση σήματος από μετατροπή κοινοτικού ή διεθνούς ή από διαίρεση	110 €
δ. Για κάθε επιπλέον κλάση και μέχρι τη δεκάτη	20 €
ε. Παράταση προστασίας σήματος	90 €
στ. Για κάθε επιπλέον κλάση και μέχρι τη δεκάτη	20 €
ζ. Αλλαγή επωνυμίας ή νομικής μορφής ή κατοικίας ή έδρας	50 €
η. Περιορισμός προϊόντων ή υπηρεσιών	20 €
θ. Μεταβίβαση σήματος	90 €
ι. Παραχώρηση άδειας χρήσης	90 €
ια. Εγγραφή περιορισμών του δικαιώματος κατ' άρθρο 129 και εμπορευμάτων δικαιωμάτων κατ' άρθρο 133 παρ. 1	40 €
ιβ. Διαβίβαση αίτησης κοινοτικού σήματος	15 €
ιγ. Έλεγχος και διαβίβαση Διεθνούς Αίτησης	15 €
ιδ. Αντικατάσταση εθνικού σήματος από διεθνές	110 €
ιε. Κατάθεση ενδίκων μέσων παρεμβάσεων και αιτήσεων ενώπιον της διοικητικής επιτροπής σημάτων	70 €
ιστ. Παράβολο συζήτησης ενδίκων μέσων και αιτήσεων, ενώπιον της διοικητικής επιτροπής σημάτων	40 €
ιζ. Επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση	110 €
ιη. Έκδοση αντιγράφου σήματος	1 €

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να αναπροσαρμόζονται εκάστοτε τα υπέρ του Δημοσίου τέλη, που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 180**Ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών**

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες, για τα οποία κατατίθενται τα σήματα, ταξινομούνται σύμφωνα με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών της Συμφωνίας της Νίκαιας, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2505/1997 (Α' 118). Η κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εφαρμοστέα ταξινόμηση εμφανίζεται στο συνημμένο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ «ΚΛΑΣΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ».

Άρθρο 181 Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται τα εξής θέματα του Τρίτου Μέρους του παρόντος νόμου: α) ο αριθμός των τμημάτων της ΔΕΣ, β) τα κριτήρια επιλογής και τα προσόντα των υπαλλήλων της Υπηρεσίας Σημάτων που εκτελούν χρέη εξεταστή, γ) ο διορισμός των μελών των τμημάτων της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, καθώς και των αναπληρωτών της, δ) οι όροι τήρησης του ηλεκτρονικού μητρώου σημάτων, το οποίο μετά την ολοκλήρωσή του θα αντικαταστήσει το έντυπο μητρώο σημάτων, ε) ο τρόπος κατάθεσης και ελέγχου των ηχητικών και τρισδιάστατων σημάτων και στ) κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος νόμου.

Άρθρο 182 Μεταβατικές διατάξεις

1. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποθέσεις ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων και των Διοικητικών Δικαστηρίων διέπονται από τις διατάξεις του προϊσχύοντος νόμου.

2. Οι αποφάσεις που δημοσιεύονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και για έξι μήνες υπόκεινται σε άσκηση προσφυγής, παρέμβασης και τριτανακοπής σύμφωνα με τις διατάξεις του προϊσχύοντος νόμου.

3. Ως προς την αφετηρία των προθεσμιών εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο, κατά τον οποίο συντελέστηκε το γεγονός που τις κίνησε.

4. Η διάρκεια των προθεσμιών που είχαν αρχίσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του, μόνο αν η διάρκεια που προβλέπεται από αυτές είναι μεγαλύτερη από εκείνη που προβλεπόταν από τις προϊσχύουσες διατάξεις.

5. Σήματα που δεν έχουν γίνει αμετακλήτως δεκτά κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κρίνονται ως προς τις προϋποθέσεις παραδεκτού, σύμφωνα με το προϊσχύον δίκαιο.

6. Η δυνατότητα επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, σύμφωνα με το άρθρο 149, ισχύει μόνο στις περιπτώσεις που το κώλυμα που είχε ως συνέπεια την απώλεια δικαιώματος ή προθεσμίας ασκήσεως ενδίκου βοηθήματος, κατά τα οριζόμενα στη διάταξη, επήλθε μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου.

7. Η δυνατότητα διαίρεσης ισχύει και για τα σήματα που είχαν δηλωθεί ή καταχωρισθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου.

8. Η δυνατότητα υποβολής έγγραφης συναίνεσης ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων σύμφωνα με το άρθρο 124 παράγραφος 4 καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διαφορές.

9. Σήματα που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έχουν δηλωθεί ή καταχωρισθεί ως παράλληλη κατάθεση ή καταχώριση άλλου, πρότερου σήματος, ισχύουν και προστατεύονται σύμφωνα με το νόμο αυτόν. Το κύρος παράλληλης κατάθεσης ή παράλληλης καταχώρισης σήματος δεν θίγεται, εάν παύσει λόγω μη ανανέωσης να ισχύει το πρότερο σήμα, του οποίου αποτελεί παράλληλη κατάθεση ή παράλληλη καταχώριση, εκτός εάν το πρότερο σήμα διαγράφηκε τελεσίδικα για λόγους των άρθρων 123 και 124.

Άρθρο 183 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος των Κεφαλαίων Δ', Η' και Θ' και των άρθρων 179 και 181, καταργούνται οι διατάξεις του ν. 2239/1994 (Α' 152), του π.δ. 353/1998 (Α' 235), του άρθρου 9 του β.δ. 20/27.12.1939 (Α' 553), καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκεινται στα ανωτέρω κεφάλαια ή αφορούν θέματα που ρυθμίζονται από αυτά.

Η κατάργηση των λοιπών διατάξεων των ανωτέρω νομοθετικών και κανονιστικών κειμένων επέρχεται με τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ' ΣΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 184 Σήμα ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών

1. Θεσπίζεται προαιρετικό σήμα διάκρισης της προέλευσης των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών, το οποίο αποτελείται από λεκτικό και εικαστικό τμήμα. Το σήμα είναι ενιαίο για τις κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών και δεν μπορεί να παραπέμπει σε άλλα σήματα. Το ειδικότερο περιεχόμενο και η απεικόνιση αυτού, καθώς και η τυχόν διαγωνιστική διαδικασία για το σχηματισμό τέτοιου σήματος καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2. Το Σήμα καταχωρίζεται, ως επίσημο σήμα του Ελληνικού Κράτους, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Διανοητικής Ιδιοκτησίας (Π.Ο.Δ.), σύμφωνα με το άρθρο 6 της Διεθνούς Σύμβασης των Παρισίων.

3. Το Σήμα απονέμεται έπειτα από αίτηση του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με τις διαδικασίες, τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα άρθρα 189 και 190 και δηλώνει ότι τα σημαινόμενα με αυτό προϊόντα και υπηρεσίες έχουν ελληνική προέλευση.

Άρθρο 185 Επιτροπή Ελληνικού Σήματος Συγκρότηση - Σύνθεση - Λειτουργία

1. Στη Διεύθυνση Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας συνιστάται «Επιτροπή Ελληνικού Σήματος» (ΕΕΣ), με αντικείμενο την υποβολή προτάσεων προς τον αρμόδιο Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για την έκδοση Κανονισμών και το συντονισμό των διαδικασιών για την απονομή του Σήματος Ελληνικών Προϊόντων - Υπηρεσιών. Η ΕΕΣ, για τις σχέσεις και τις συναλλαγές της με την αλλοδαπή, αποδίδεται στην αγγλική γλώσσα ως «NATIONAL COMMITTEE OF THE HELLENIC TRADEMARK».

2. Η ΕΕΣ συγκροτείται ως εξής:

α) Τον Γενικό Γραμματέα Εμπορίου, ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή τον Γενικό Διευθυντή Εσωτερικού Εμπορίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

β) Τρεις εκπροσώπους της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Εμπορίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου με τους αναπληρωτές τους, εκ των οποίων ένας εκπρόσωπος του Τμήματος Καταχώρισης Σημάτων και ένας εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Τιμών Τροφίμων και Ποτών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

γ) Τρεις εκπροσώπους της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων με τους αναπληρωτές τους.

δ) Έναν εκπρόσωπο του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών με τον αναπληρωτή του.

ε) Έναν εκπρόσωπο του Οργανισμού Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων με τον Αναπληρωτή του.

στ) Έναν εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας με τον αναπληρωτή του.

ζ) Έναν εκπρόσωπο του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) με τον αναπληρωτή του.

η) Έναν εκπρόσωπο του Γενικού Χημείου του Κράτους με τον αναπληρωτή του.

θ) Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τον αναπληρωτή του.

ι) Έναν εκπρόσωπο του Εθνικού Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) με τον αναπληρωτή του.

3. Τα μέλη της ΕΕΣ των περιπτώσεων ε' έως ι' συμμετέχουν στην Επιτροπή κατά περίπτωση, εφόσον συζητείται θέμα της αρμοδιότητάς τους, μετά από έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου προ 10 ημερών, στην οποία αναγράφονται και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Εφόσον πρόκειται να συζητηθούν θέματα που αφορούν τη λειτουργία της Επιτροπής, γενικού ή διατομεακού ενδιαφέροντος καλούνται υποχρεωτικά όλα τα μέλη.

4. Ο Πρόεδρος και τα λοιπά μέλη της επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Για την έκδοση της απόφασης, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι φορείς, εκπρόσωποι των οποίων μετέχουν ως μέλη στην ΕΕΣ, προτείνουν εγγράφως τους εκπροσώπους τους. Ως μέλη της ΕΕΣ επιλέγονται πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με ειδικές γνώσεις ή με εμπειρία στους επιδιωκόμενους σκοπούς της. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο γραμματέας της ΕΕΣ και ο αναπληρωτής του, οι οποίοι πρέπει να είναι υπάλληλοι του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της ΕΕΣ παρέχεται από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

5. Η θητεία των μελών της είναι διετής και μπορεί να ανανεωθεί με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Τα μέλη είναι δυνατόν να ανακληθούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος του φορέα που τα πρότεινε προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Οι φορείς προτείνουν στον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας τα νέα μέλη για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας.

6. Παύεται μέλος των περιπτώσεων α' έως δ' της παραγράφου 2 το οποίο απουσίασε αδικαιολόγητα από τρεις διαδοχικές συνεδριάσεις της ΕΕΣ, παρότι κλήθηκε νόμιμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3. Για την εφαρμογή της παρούσας στα υπόλοιπα μέλη, απαιτείται να έχει προηγηθεί νόμιμη κλήση σύμφωνα με την παράγραφο 3. Για το υπόλοιπο της θητείας του αποχωρούντος μέλους ορίζεται νέο, σύμφωνα με την παράγραφο 4. Ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί με αιτιολογημένη πράξη να παύσει μέλος της ΕΕΣ και να ζητήσει τον ορισμό νέου μέλους σύμφωνα με την παράγραφο 4.

7. Η ΕΕΣ συνέρχεται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου τακτικά, τουλάχιστον μία φορά το μήνα και έκτακτα

είτε με πρόσκληση του Προέδρου της είτε ύστερα από αίτηση ενός τρίτου τουλάχιστον των μελών της.

8. Τα μέλη της ΕΕΣ κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ενεργούν συλλογικά. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, καθώς και τους εισηγητές. Χρέη εισηγητών εκτελούν, κατά περίπτωση, υπάλληλοι των αρμόδιων Υπηρεσιών, ενδεικτικά του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Υπ.Α.Α.Ν), του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Υπ.Ε.Κ.Α.), του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Υπ.Α.Α.Τ.), του Εθνικού Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) και του Γενικού Χημείου του Κράτους ή εκπρόσωποι ιδιωτικών φορέων, καθώς και μεμονωμένοι επιστήμονες - εμπειρογνώμονες που ορίζονται με απόφαση της ΕΕΣ.

9. Η ΕΕΣ εκπροσωπείται έναντι τρίτων, δικαστικώς και εξωδικώς, στην Ελλάδα και το εξωτερικό από τον Υπουργό Οικονομικών.

10. Η ΕΕΣ μπορεί να ζητά κάθε πληροφορία ή έγγραφο χρήσιμο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της ως και να καλεί ενώπιόν της υπαλλήλους υπηρεσιών του δημόσιου τομέα του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28) ή άλλα πρόσωπα για παροχή πληροφοριών.

11. Η ΕΕΣ μπορεί με απόφασή της να συγκροτεί επιτροπές και ομάδες εργασίας ή να δίδει εντολή σε συγκεκριμένα μέλη της για την εξέταση θεμάτων που εμπíπτουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Στις επιτροπές και ομάδες εργασίας μπορούν να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν αποτελούν μέλη της και τα οποία προέρχονται από τον ιδιωτικό ή το δημόσιο τομέα του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28) και έχουν προηγούμενη εμπειρία και προϋπηρεσία στο σχετικό κλάδο, στον οποίο αφορά το εκάστοτε προς εξέταση θέμα. Το έργο των επιτροπών και των ομάδων εργασίας κατευθύνεται από μέλη της ΕΕΣ. Οι μελέτες, τα πορίσματα, οι εισηγήσεις και οι γνωμοδοτήσεις των επιτροπών και των ομάδων εργασίας υποβάλλονται στην ΕΕΣ.

12. Κατά τα λοιπά, με την επιφύλαξη και όσων ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της ΕΕΣ, εφαρμόζεται ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/ 1999, Α' 45).

Άρθρο 186

Αρμοδιότητες της ΕΕΣ

1. Η ΕΕΣ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Κατόπιν διενέργειας δημόσιας διαβούλευσης, εισηγείται προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας το περιεχόμενο των κανονισμών σχετικά:

αα) με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες για τις οποίες απονέμεται το Σήμα,

ββ) τις διαδικασίες, τους όρους, τις προϋποθέσεις και το τέλος απονομής του,

γγ) τους φορείς που απονέμουν το Σήμα, ελέγχουν την τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων απονομής και διατήρησής του και επιβάλλουν κυρώσεις σε περιπτώσεις παράβασής τους,

δδ) τις προδιαγραφές που πρέπει να τηρούν οι φορείς που απονέμουν το σήμα.

β) Εκδίδει τον Κανονισμό Λειτουργίας της.

γ) Εξετάζει ενστάσεις σε περιπτώσεις μη απονομής του Σήματος, μη έγκρισης της μεταβίβασής του ή επιβολής κυρώσεων.

δ) Ενημερώνει και παρέχει πληροφοριακά στοιχεία στις αρμόδιες αρχές, στους καταναλωτές και στις επιχειρήσεις.

ε) Οργανώνει ή συμμετέχει σε σεμινάρια, προγράμματα, συνέδρια, διαλέξεις ή δημόσιες συζητήσεις κ.λπ., για την ανάπτυξη και διάδοση του Σήματος.

στ) Εποπτεύει το Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων - Υπηρεσιών και θέτει τις προδιαγραφές λειτουργίας του.

ζ) Τηρεί ιστοσελίδα, στην οποία αναρτώνται οι Κανονισμοί Απονομής του Ελληνικού Σήματος, καθώς και κάθε άλλη σχετική με το Σήμα πληροφορία.

2. Για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της η ΕΕΣ μπορεί να ζητά την τεχνική και επιστημονική υποστήριξη Υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, του ΕΛΟΤ, του ΕΦΕΤ, του Γενικού Χημείου του Κράτους, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, είτε ιδιωτικών φορέων και μεμονωμένων εμπειρογνομόνων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Άρθρο 187

Κανονισμοί απονομής Ελληνικού Σήματος

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, έπειτα από πρόταση της ΕΕΣ, εκδίδονται οι Κανονισμοί Απονομής Ελληνικού Σήματος, ανά κατηγορία προϊόντων και υπηρεσιών. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες, για τις οποίες απονέμεται το Σήμα, μπορεί να φέρουν πρόσθετες ενδείξεις ανάλογα με τη φύση τους, τα χαρακτηριστικά τους και την εγχώρια παραγόμενη προστιθέμενη αξία. Η ΕΕΣ πριν από την έκδοση των κανονισμών οφείλει να διεξάγει δημόσια διαβούλευση. Οι Κανονισμοί Απονομής Ελληνικού Σήματος περιέχουν κατ' ελάχιστον:

α) Τον φορέα που απονέμει το Σήμα ανά κατηγορία προϊόντων και υπηρεσιών, διενεργεί ελέγχους για την τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων απονομής και διατήρησής του και επιβάλλει κυρώσεις.

β) Τα κριτήρια, τις προϋποθέσεις απονομής του Σήματος και τις ειδικές προδιαγραφές ή συνοδευτικές λεκτικές επεξηγήσεις, που ενδεχομένως απαιτούνται για κάθε προϊόν και υπηρεσία, καθώς και το ύψος των τελών για την απονομή, τη μεταβίβαση, τη διατήρηση και την ανανέωση του Σήματος.

γ) Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών που δικαιούνται να χρησιμοποιούν το Σήμα.

δ) Τους όρους υπό τους οποίους επιτρέπεται η χρήση του Σήματος, έπειτα από αίτημα του ενδιαφερομένου στον φορέα απονομής. Σε περίπτωση μεταβίβασης, ο δικαιούχος θα πρέπει να πληροί τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις απονομής του Σήματος. Η μεταβίβαση ισχύει μόνο μετά την καταχώριση της εγκριτικής απόφασης του φορέα απονομής στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Σήματος Ελληνικών Προϊόντων - Υπηρεσιών.

ε) Τη διαδικασία διενέργειας τακτικών και εκτάκτων ελέγχων από τον φορέα απονομής.

στ) Τις περιπτώσεις που ο φορέας απονομής διατάσσει την προσωρινή ή οριστική ανάκληση του δικαιώματος της χρήσης του Σήματος.

ζ) Τον φορέα ή τους φορείς, που μπορούν στο πλαίσιο των κοιμένων διατάξεων, να συνεργάζονται με την ΕΕΣ για τη διενέργεια ελέγχων και την εφαρμογή των αντίστοιχων Κανονισμών.

Άρθρο 188

Κριτήρια απονομής του Σήματος

1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου τα προϊόντα και οι υπηρεσίες κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες: α) τα φυσικά προϊόντα, β) τα μεταποιημένα φυσικά προϊόντα και γ) τα λοιπά (βιομηχανικά - βιοτεχνικά) προϊόντα και υπηρεσίες.

2. Για την απονομή του σήματος, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές που θέτουν οι διεθνείς, κοινοτικές και εθνικές διατάξεις σχετικά με τα χαρακτηριστικά, τις επισημάνσεις, την ασφάλεια και προστασία του καταναλωτή. Επίσης, θα πρέπει από την παραγωγή ή την επεξεργασία τους να προκύπτει εγχώρια προστιθέμενη αξία.

3. Ειδικά για τα φυσικά προϊόντα (αγροτικά, κτηνοτροφικά προϊόντα, πρώτες ύλες), ως βασικό κριτήριο για την απονομή του Σήματος ορίζεται η παραγωγή ή εκτροφή ή η συγκομιδή, ανάλογα με το προϊόν, στην Ελληνική Επικράτεια.

4. Στα μεταποιημένα φυσικά προϊόντα, για την απονομή του σήματος, πρέπει ποσοστό της μάζας των συστατικών τους ή της μάζας της βασικής πρώτης ύλης που χρησιμοποιείται να προέρχεται από την Ελλάδα. Με τον κανονισμό απονομής καθορίζεται, για κάθε κατηγορία προϊόντος, συγκεκριμένα το ποσοστό επί της μάζας του κάθε επί μέρους συστατικού ή της βασικής πρώτης ύλης.

5. Με τον κανονισμό μπορεί να εισάγονται εξαιρέσεις από το κριτήριο αυτό στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) για πρώτες ύλες που δεν υπάρχουν ή δεν είναι δυνατόν να παραχθούν στην Ελληνική Επικράτεια ή παράγονται σε μη επαρκείς ποσότητες,

β) για προϊόντα, η ελληνικότητα των οποίων συνίσταται στον παραδοσιακό ή τον ιδιαίτερο τρόπο παρασκευής και επεξεργασίας τους,

γ) επίσης, μπορεί να εισάγονται προσωρινές εξαιρέσεις από το κριτήριο, εφόσον παρουσιάζεται έλλειψη σε συγκεκριμένη πρώτη ύλη, που οφείλεται σε αντικειμενικά, έκτακτα και εξαιρετικά γεγονότα, όπως ενδεικτικά φυσικές καταστροφές ή κακές καιρικές συνθήκες.

6. Για τα λοιπά (βιομηχανικά - βιοτεχνικά) προϊόντα και υπηρεσίες, ως βασικό κριτήριο απονομής ορίζεται το ποσοστό του κόστους παραγωγής που πραγματοποιείται στην Ελληνική Επικράτεια, όπως αυτό εξειδικεύεται με τον κανονισμό απονομής για κάθε προϊόν ή υπηρεσία. Στο κόστος παραγωγής περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στην έρευνα και την ανάπτυξη του προϊόντος ή της υπηρεσίας, ενώ αποκλείονται όσες αφορούν την προώθηση, προβολή και διαφήμιση του προϊόντος.

Άρθρο 189

Υποχρεώσεις του Φορέα Απονομής Σήματος

1. Ο φορέας απονομής του σήματος τηρεί συγκεκριμένες προδιαγραφές που διασφαλίζουν ότι έχει τη διοικητική συγκρότηση και την τεχνική επάρκεια και τεχνογνωσία για την απονομή του Σήματος και τη διενέργεια ελέγχων για το συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία.

2. Ο Κανονισμός που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 187, κατά τον καθορισμό του φορέα απονομής, λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τα κριτήρια του ιδίου άρθρου, τις πιστοποιήσεις που έχει λάβει και τα πρωτόκολλα που τηρεί ο φορέας απονομής, καθώς και την εμπειρία του σε πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών.

3. Το έργο της απονομής και του ελέγχου του Σήματος, ανά κατηγορία προϊόντος ή υπηρεσίας, μπορεί να ανατεθεί σε ένα μόνο φορέα στην επικράτεια ή ανά περιφέρεια ή νομό. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ο φορέας απονομής μπορεί να ζητά πληροφορίες από άλλα ελεγκτικά όργανα ή φορείς, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο και σκόπιμο. Εφόσον από τη δημόσια διαβούλευση για την έκδοση του Κανονισμού Απονομής, σύμφωνα με το άρθρο 187, ή με άλλον τρόπο καταστεί γνωστό στην ΕΕΣ ότι το έργο του φορέα απονομής μπορεί να ανατεθεί στην ίδια γεωγραφική περιφέρεια σε περισσότερους φορείς, διενεργείται από την ΕΕΣ συγκριτική αξιολόγηση των φορέων που εκδηλώνουν ενδιαφέρον μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία, προκειμένου να επιλεγεί ο φορέας.

4. Η ΕΕΣ μπορεί να διενεργεί ελέγχους στους φορείς απονομής σχετικά με την τηρούμενη διαδικασία απονομής του Σήματος και επιβολής κυρώσεων, να απευθύνει συστάσεις και να εκδίδει οδηγίες. Αν η ΕΕΣ διαπιστώσει ότι ο φορέας δεν πληροί τις προδιαγραφές που απαιτούνται από τον κανονισμό απονομής ή από το παρόν άρθρο μπορεί να αποφασίσει την αντικατάστασή του.

Άρθρο 190

Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων - Υπηρεσιών

1. Στη Διεύθυνση Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου τηρείται το Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων - Υπηρεσιών, στο οποίο καταχωρίζεται ανά κατηγορία προϊόντος και υπηρεσίας κάθε απονομή, ανανέωση, μεταβίβαση και ανάκληση προσωρινή ή οριστική της χρήσης του Σήματος. Το Μητρώο περιλαμβάνει την επωνυμία της επιχείρησης, το είδος και την υποχρεωτική ονομασία πώλησης, εφόσον προβλέπεται, και την κατηγορία των προϊόντων και υπηρεσιών, στα οποία έχει απονεμηθεί το Σήμα. Με κανονισμό της ΕΕΣ μπορεί να εξειδικεύονται τα στοιχεία, τα οποία καταχωρίζονται στο Μητρώο, ανά κατηγορία προϊόντος ή υπηρεσίας, καθώς και να ρυθμίζονται άλλα ζητήματα τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα σχετικά με την τήρηση του Μητρώου, τις καταχωρίσεις, την ασφαλή πρόσβαση και την πιστοποίηση των χρηστών.

2. Η καταχώριση των στοιχείων στη βάση δεδομένων του Μητρώου γίνεται ηλεκτρονικά απευθείας από τον φορέα απονομής, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την πληρότητα και ορθότητα των στοιχείων που καταχωρεί. Διόρθωση των στοιχείων επιτρέπεται μετά από αίτημα του δικαιούχου χρήσης του Σήματος, εφόσον επικαλείται και προσκομίζει στον φορέα τα ορθά στοιχεία.

3. Το τμήμα του Μητρώου που αφορά στα ευρετήρια δικαιούχων του Σήματος και ονομασίας πώλησης προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, είναι δημόσιο και ελεύθερα προσβάσιμο.

4. Η Διεύθυνση Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πληροφορικής της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου υποχρεούται να τηρεί όλα τα απαιτούμενα πρωτόκολλα και τις τεχνικές προδιαγραφές προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η ακεραιότητα της βάσης δεδομένων του Μητρώου.

Άρθρο 191

Απονομή του δικαιώματος χρήσης του Ελληνικού Σήματος

1. Το δικαίωμα χρήσης του Ελληνικού Σήματος πα-
ραχωρείται με την καταχώριση του δικαιούχου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων - Υπηρεσιών. Το δικαίωμα χρήσης του σήματος απονέμεται για συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.

2. Η απονομή του Σήματος παρέχει στον δικαιούχο τη δυνατότητα:

α) να επιθέτει το Σήμα αποκλειστικά και μόνο στα προϊόντα για τα οποία έχει απονεμηθεί και στη συσκευασία αυτών,

β) να χαρακτηρίζει με το Σήμα τις υπηρεσίες για τις οποίες αυτό έχει απονεμηθεί,

γ) να χρησιμοποιεί το Σήμα για την προβολή και την προώθηση των προαναφερόμενων προϊόντων και των υπηρεσιών.

3. Ο φορέας απονομής οφείλει κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου χρήσης του Σήματος να χορηγεί βεβαίωση καταχώρισης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων - Υπηρεσιών, η οποία πιστοποιεί το δικαίωμα χρήσης του Σήματος για συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία και αναφέρει τους όρους χρήσης σύμφωνα με τον Κανονισμό.

Άρθρο 192

Διαδικασία απονομής Ελληνικού Σήματος

1. Για την απονομή του δικαιώματος χρήσης του Σήματος ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση - υπεύθυνη δήλωση, έντυπα ή ηλεκτρονικά, και καταβάλλει τα οριζόμενα κατά περίπτωση τέλη στον φορέα που είναι αρμόδιος σύμφωνα με τους Κανονισμούς του άρθρου 187 για την απονομή του Σήματος.

2. Η αίτηση - υπεύθυνη δήλωση περιέχει κατ' ελάχιστον:

α) Επί φυσικών προσώπων, το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και τη διεύθυνση του αιτούντος. Επί νομικών προσώπων, τη μορφή, την επωνυμία και το διακριτικό τίτλο αυτών, την έδρα και τον νόμιμο εκπρόσωπο τους,

β) Τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τις οποίες πρόκειται το Σήμα να διακρίνει.

γ) Δήλωση ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες πληρούν τις προδιαγραφές που τάσσονται με τον Κανονισμό που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 187.

δ) Δήλωση ότι πέραν του Κανονισμού τα προϊόντα και οι υπηρεσίες πληρούν τις προδιαγραφές που τάσσονται από την Ελληνική, Ευρωπαϊκή και Διεθνή Νομοθεσία, ιδίως όσον αφορά την παραγωγή, τυποποίηση και διανομή τους, την υγιεινή και την ασφάλεια αυτών κατά τη χρήση και ανάλυσή τους.

ε) Δήλωση ότι ο αιτών δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα την τελευταία τριετία για παραβίαση της νομοθεσίας περί διανοητικής ιδιοκτησίας, της αγορανομικής νομοθεσίας και της ειδικότερης νομοθεσίας που αφορά στο προϊόν ή στην υπηρεσία για την οποία αιτείται την απονομή του Σήματος. Αν την απονομή του Σήματος αιτείται προσωπική εταιρεία, η δήλωση αυτή αφορά, πέραν από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή τον διαχειριστή της, και τους εταίρους της.

3. Όπου από τον Κανονισμό του άρθρου 187 απαιτείται η διενέργεια εργαστηριακών ελέγχων στο προϊόν, ο αι-

τών οφείλει μέσα σε προθεσμία που τάσσει ο αρμόδιος για την απονομή του Σήματος φορέας να προσκομίσει δείγμα του προϊόντος στα γραφεία του φορέα ή σε εγκεκριμένο για τη διενέργεια ελέγχων εργαστήριο.

4. Όπου από τον Κανονισμό του άρθρου 187 απαιτείται για την απονομή του Σήματος επιτόπιος έλεγχος στις εγκαταστάσεις παραγωγής του προϊόντος ή παροχής της υπηρεσίας, αυτός διενεργείται από υπαλλήλους του φορέα ή τρίτα πρόσωπα, στους οποίους έχει ειδικά ανατεθεί το έργο αυτό και οι οποίοι διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις για τον έλεγχο των εγκαταστάσεων και την πιστοποίηση αυτών. Ο ως άνω επιτόπιος έλεγχος διενεργείται σε εργάσιμες ημέρες και ώρες, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την υποβολή της αίτησης απονομής του Σήματος.

5. Όπου από τον Κανονισμό του άρθρου 187 απαιτείται, για την απονομή χρήσης του Σήματος, η διενέργεια ελέγχου εισροών / εκροών, ο φορέας μπορεί να ζητά από τον αιτούντα τα σχετικά τιμολόγια, καθώς και τις σχετικές συμβάσεις προμήθειας.

6. Για τους εργαστηριακούς ελέγχους, τους ελέγχους οικονομικών στοιχείων εισροών / εκροών και τους ελέγχους στις εγκαταστάσεις παραγωγής ή παροχής της υπηρεσίας συντάσσεται έκθεση από τον διενεργούντα, όπως αυτός ορίζεται από τον οικείο Κανονισμό απονομής του σήματος, τον έλεγχο που υποβάλλεται αμελλητί στο φορέα απονομής, ο οποίος με βάση αυτή μπορεί είτε να απονεμίσει το Σήμα είτε να ανακαλέσει το δικαίωμα χρήσης του Σήματος είτε να απορρίψει αιτιολογημένα το αίτημα είτε να τάξει προθεσμία, μέσα στην οποία ο αιτών πρέπει να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις του προκειμένου να επανεξεταστεί το αίτημα απονομής. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, μπορεί από τον Κανονισμό του άρθρου 187 να προβλέπεται η καταβολή πρόσθετου τέλους, εφόσον είναι αναγκαία η διενέργεια νέων ελέγχων για την πιστοποίηση της συμμόρφωσης του αιτούντος με τις υποδείξεις του φορέα απονομής.

7. Ο φορέας απονομής του Σήματος δικαιούται να ζητήσει οποιοδήποτε συμπληρωματικό στοιχείο από τον ενδιαφερόμενο προκειμένου να του απονεμίσει το Σήμα.

8. Το δικαίωμα χρήσης του Σήματος απονέμεται για τρία έτη και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονα διαστήματα, ύστερα από υποβολή σχετικής αίτησης του δικαιούχου στον αρμόδιο φορέα απονομής, τους τελευταίους δύο μήνες κάθε τριετίας. Για την ανανέωση, ο δικαιούχος υποβάλλει ηλεκτρονικά υπεύθυνη δήλωση ότι πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις απονομής σύμφωνα με τον ισχύοντα, κατά το χρόνο ανανέωσης, Κανονισμό του άρθρου 187. Εφόσον, για την ανανέωση απαιτείται η διενέργεια ελέγχων από τον φορέα απονομής, αυτός ορίζει προθεσμία μέσα στην οποία προσκομίζεται δείγμα του προϊόντος ή διενεργείται έλεγχος στις εγκαταστάσεις. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να προβλέπεται από τον Κανονισμό του άρθρου 185 τέλος ανανέωσης.

Άρθρο 193

Διαγραφή δικαιούχου από το Ηλεκτρονικό Μητρώο

Συνεπάγεται την αυτοδίκαιη διαγραφή από το Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων - Υπηρεσιών:

α) η κήρυξη του δικαιούχου χρήσης του Σήματος σε πτώχευση ή η θέση αυτού σε παρόμοιο νομικό καθεστώς,

β) η αμετάκλητη καταδίκη του δικαιούχου για αδικήματα που αναφέρονται στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 192,

γ) η μη ανανέωση του δικαιώματος χρήσης μετά την παρέλευση του χρόνου προστασίας της παραγράφου 8 του άρθρου 192,

δ) η διακοπή παραγωγής και διάθεσης του προϊόντος ή παροχής της υπηρεσίας για την οποία είχε απονεμηθεί το Σήμα,

ε) η διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας του δικαιούχου,

στ) η υποβολή αιτήματος διαγραφής από τον δικαιούχο.

Άρθρο 194

Κυρώσεις - Ανάκληση του δικαιώματος χρήσης Ελληνικού Σήματος

1. Ο φορέας απονομής του Σήματος μπορεί να επιβάλει προς τους δικαιούχους χρήσης του Σήματος, σε περίπτωση παραβίασης του παρόντος νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 187 και ανάλογα με τη βαρύτητα και τη διάρκειά της, τις ακόλουθες κυρώσεις:

α) έγγραφη σύσταση με τον ορισμό προθεσμίας συμμόρφωσης,

β) προσωρινή ή οριστική ανάκληση του δικαιώματος χρήσης του Σήματος.

2. Οι κυρώσεις της παραγράφου 1 επιβάλλονται όταν από τον έλεγχο προκύψει ότι:

α) το προϊόν ή η υπηρεσία για τα οποία απονεμήθηκε το Σήμα δεν τηρούν τις προδιαγραφές και τις προϋποθέσεις που τάσσει ο Κανονισμός που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 187 ή

β) γίνεται αντικανονική ή παραπλανητική χρήση σε έντυπα ή διαφημιστικό υλικό ή

γ) παρέχονται προς τον φορέα απονομής σκοπίμως παραπλανητικές ή ψευδείς πληροφορίες.

3. Σε περίπτωση προσωρινής ανάκλησης, ο φορέας μπορεί να επιβάλει στον δικαιούχο τη συμμόρφωση σε συγκεκριμένα μέτρα προκειμένου να αρθεί η ανάκληση. Σε περίπτωση οριστικής ανάκλησης ο φορέας αποφασίζει για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν σχετικά με τα προϊόντα, που ήδη φέρουν το Σήμα και οφείλει να καταστήσει γνωστή, στο ευρύ κοινό με κάθε πρόσφορο μέσο, την ανάκληση και τη διαγραφή από το Ηλεκτρονικό Μητρώο. Ιδίως ο φορέας μπορεί να διατάξει την αφαίρεση και την καταστροφή των Σημάτων από προϊόντα που δεν πληρούν τις προδιαγραφές που τάσσονται από τον παρόντα νόμο και τους Κανονισμούς του άρθρου 187.

4. Αν Σήμα χρησιμοποιείται από μη δικαιούχο, χωρίς να αποκλείονται τυχόν ποινικές ευθύνες, ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου:

α) επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο, το ύψος του οποίου ανέρχεται από 3.000 έως 300.000 ευρώ, ανάλογα με το βάρος, τη διάρκεια παράβασης, καθώς και την ποσότητα και την αξία των παράνομων προϊόντων / υπηρεσιών που έχουν πωληθεί ή παρασχεθεί,

β) διατάσσει την αφαίρεση και την καταστροφή των Σημάτων από τα προϊόντα που έχουν παραχθεί και διακινηθεί παράνομα και αν δεν είναι εφικτό την καταστροφή των προϊόντων,

γ) διατάσσει την παύση χρήσης του Σήματος για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών,

δ) καθιστά γνωστή, με κάθε πρόσφορο μέσο στο ευρύ κοινό, την παράνομη χρήση του Σήματος.

5. Ο φορέας και ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου, για τις περιπτώσεις της παραγράφου 4, πριν από την επιβολή κυρώσεων υποχρεούνται να καλέσουν τον ελεγχόμενο να εκφράσει τις απόψεις του.

Άρθρο 195

Ενστάσεις

1. Κατά των αποφάσεων των φορέων που αφορούν την απονομή, διαγραφή και μεταβίβαση του Σήματος, καθώς και την επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου 194, μπορεί να ασκηθεί ένσταση ενώπιον της ΕΕΣ μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, που αρχίζει από τη γνωστοποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης στον δικαιούχο/ελεγχόμενο ή εφόσον πρόκειται για τρίτους, από την καταχώριση της απόφασης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο. Η ένσταση κατατίθεται είτε στη Γραμματεία της ΕΕΣ στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου είτε στον φορέα απονομής, οποίος οφείλει να διαβιβάσει την ένσταση στην ΕΕΣ μέσα σε τέσσερις εργάσιμες ημέρες. Η ΕΕΣ υποχρεούται να αποφανθεί επ' αυτής μέσα σε δύο μήνες από την παραλαβή της.

2. Η υποβολή ενστάσεως ενώπιον της ΕΕΣ αναστέλλει την εκτέλεση των αποφάσεων των φορέων με τις οποίες επιβάλλονται κυρώσεις. Εφόσον με την απόφαση του φορέα διατάσσεται η αφαίρεση και καταστροφή του Σήματος ή των προϊόντων που φέρουν το Σήμα, ο Πρόεδρος της ΕΕΣ μπορεί να διατάξει, ύστερα από αίτημα του φορέα απονομής ή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή αυτεπαγγέλτως, μέχρι την έκδοση οριστικής αποφάσεως από την ΕΕΣ:

α) την προσωρινή φύλαξη των Σημάτων ή των προϊόντων στις εγκαταστάσεις του φορέα ή τρίτου. Στην περίπτωση αυτή η ΕΕΣ μπορεί με την έκδοση της αποφάσεώς της επί της ενστάσεως να καταλογίσει φύλακτρα,

β) την απαγόρευση πώλησης και διακίνησης προϊόντων ή παροχής υπηρεσίας που φέρουν το Σήμα,

γ) την ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού για το ενδεχόμενο παράνομης χρήσης του Σήματος.

Στις περιπτώσεις αυτές η ένσταση εξετάζεται από την ΕΕΣ κατά προτεραιότητα.

3. Κατά την εξέταση της ένστασης από την ΕΕΣ μπορεί να παρίσταται ο ενιστάμενος και να εκφράσει προφορικά τις απόψεις του.

4. Κατά των αποφάσεων της ΕΕΣ επί των ενστάσεων επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου της Αθήνας μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την επομένη της κοινοποίησης της απόφασης επί της ένστασης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Άρθρο 196

Δημοσίευση αποφάσεων

Οι πράξεις της ΕΕΣ, με εξαίρεση αυτές του άρθρου 195, αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα της ή, εφόσον δεν διαθέτει, στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ **ΜΕΣΙΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ**

Άρθρο 197 **Έννοια όρων**

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του τέταρτου μέρους του παρόντος (άρθρα 197 έως 204), οι πιο κάτω αναφερόμενοι όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

α) Μεσίτης Ακινήτων είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες μεσιτείας επί ακινήτων.

β) Υπηρεσία Μεσιτείας είναι η υπόδειξη ευκαιριών ή η μεσολάβηση για τη σύναψη συμβάσεων σχετικών με ακίνητα και ιδίως συμβάσεων πώλησης, ανταλλαγής, μίσθωσης, χρηματοδοτικής μίσθωσης, σύστασης δουλείας ή αντιπαροχής ακινήτων.

γ) Δόκιμος Μεσίτης Ακινήτων είναι το φυσικό πρόσωπο, το οποίο στο πλαίσιο της μαθητείας του, υποβοηθά τον μεσίτη ακινήτων στην εκτέλεση από αυτόν των μεσιτικών εργασιών, εκτός από τη συνομολόγηση συμβάσεων μεσιτείας για λογαριασμό του μεσίτη.

2. Για την παροχή υπηρεσιών μεσιτείας ακινήτων από νομικό πρόσωπο απαιτείται σωρευτικά:

α) Η παροχή υπηρεσιών μεσιτείας να προβλέπεται στον καταστατικό σκοπό του νομικού προσώπου και

β) οι προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος του μεσίτη ακινήτων, όπως καθορίζονται στο άρθρο 198, να συντρέχουν σε ένα τουλάχιστον από τα φυσικά πρόσωπα που εκπροσωπούν νομίμως το νομικό πρόσωπο. Οι παραπάνω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν και στον υπεύθυνο του κλάδου μεσιτείας κάθε υποκαταστήματος του νομικού προσώπου.

3. Για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 703 - 707 του Αστικού Κώδικα περί μεσιτείας.

Άρθρο 198

Προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος

1. Για την άσκηση του επαγγέλματος του μεσίτη ακινήτων απαιτείται να συντρέχουν στο ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο ή, προκειμένου για νομικό πρόσωπο, στα πρόσωπα που ορίζονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 197, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Να είναι Έλληνας πολίτης ή πολίτης κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους - μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ). Ο πολίτης τρίτης χώρας απαιτείται να διαθέτει άδεια διαμονής και εργασίας στην Ελλάδα ή άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, σύμφωνα με το ν. 3386/2005 (Α' 212).

β) Να μην έχει καταδικαστεί για κακούργημα ή για πλημμέλημα για τα αδικήματα κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, υπεξαίρεσης στην υπηρεσία, πλαστογραφίας ή κατάχρησης ενσήμων, απιστίας, ψευδορκίας, δόλιας χρεοκοπίας, καταδολίευσης δανειστών, τοκογλυφίας, έκδοσης ακάλυπτης επιταγής ή για κάποιο από τα εγκλήματα περί το νόμισμα.

γ) Να μην έχει υποβληθεί σε ολική ή μερική, στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση (ΑΚ1666-1688).

δ) Να διαθέτει απολυτήριο Λυκείου ή ισότιμου σχολείου της αλλοδαπής.

2. Η συνδρομή των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 αποδεικνύεται με τα κάτωθι έγγραφα:

α) Ταυτότητα ή διαβατήριο, εφόσον πρόκειται για Έλληνα πολίτη ή πολίτη κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους - μέλους του Ε.Ο.Χ., ή, εφόσον πρόκειται για πολίτη τρίτης χώρας, άδεια διαμονής και εργασίας στην Ελλάδα ή άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

β) Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει καταδικαστεί για τα αδικήματα της περίπτωσης β' της παραγράφου 1.

γ) Πιστοποιητικό που βεβαιώνει ότι δεν έχει υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση.

δ) Βεβαίωση εγγραφής του δόκιμου μεσίτη στο σχετικό μητρώο του άρθρου 199 και υπεύθυνη δήλωση του μεσίτη τον οποίο υποβοηθά, από τις οποίες να προκύπτει ο χρόνος προϋπηρεσίας του ως δόκιμου μεσίτη.

ε) Απολυτήριο Λυκείου ή ισότιμου σχολείου της αλλοδαπής.

3. Προκειμένου για μεσίτη ακινήτων αναγνωρισμένο από κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή κράτος - μέλος του Ε.Ο.Χ. και εγκατεστημένο σε αυτό, ο οποίος επιθυμεί να εγκατασταθεί στην Ελλάδα, μέσω ίδρυσης υποκαταστήματος, γραφείου ή άλλης εγκατάστασης, απαιτείται βεβαίωση εγγραφής του σε μητρώο ή άλλη αρμόδια αρχή ή επαγγελματική οργάνωση, σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασής του. Ο μεσίτης αυτός φέρει τον τίτλο που του αποδίδεται στη χώρα της κύριας εγκατάστασής του.

4. Τα ανωτέρω έγγραφα και πιστοποιητικά υποβάλλονται από τον ενδιαφερόμενο στο αρμόδιο επιμελητήριο, το οποίο, ύστερα από έλεγχο πληρότητάς τους, προβαίνει στην εγγραφή στο μητρώο του επιμελητηρίου και στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 7.

5. Οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σε μόνιμη βάση και ελέγχονται από το αρμόδιο επιμελητήριο. Προς τούτο, οι μεσίτες ακινήτων υποχρεούνται να ενημερώνουν το αρμόδιο επιμελητήριο, μέσα σε ένα μήνα από την παύση συνδρομής των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την εγγραφή τους σύμφωνα με την παράγραφο 1. Αν εκλείψει έστω και μία από τις προϋποθέσεις αυτές, ο μεσίτης διαγράφεται από το Γ.Ε.ΜΗ. και το μητρώο του επιμελητηρίου.

6. Απαγορεύεται η άσκηση του επαγγέλματος του μεσίτη και η εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. σε όσους μεσίτες ακινήτων έχει επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της οριστικής στέρησης του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος ή της προσωρινής στέρησης, για όσο ισχύει αυτή, ή η παρεπόμενη ποινή της απαγόρευσης άσκησης του επαγγέλματος του μεσίτη, για όσο χρόνο ισχύει αυτή.

7. Μεσίτες αναγνωρισμένοι από κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή κράτος - μέλος του Ε.Ο.Χ. και εγκατεστημένοι σε αυτό, οι οποίοι εκτελούν στο πλαίσιο της διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών περιστασιακά μεσιτικές πράξεις στην Ελλάδα, όπως ορίζονται στο άρθρο 197, δεν έχουν υποχρέωση εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του κράτους προέλευσης για την άσκηση μεσιτικών πράξεων.

Άρθρο 199

Μητρώο Δόκιμων Μεσιτών Ακινήτων

1. Καθιερώνεται Μητρώο Δόκιμων Μεσιτών Ακινήτων στα κατά τόπους επιμελητήρια, στο οποίο έχουν υποχρέωση να εγγράφονται οι Δόκιμοι Μεσίτες Ακινήτων. Ως χρόνος έναρξης της περιόδου δοκιμής θεωρείται η ημερομηνία εγγραφής στο μητρώο.

2. Για την εγγραφή στο πιο πάνω μητρώο απαιτείται να συντρέχουν στο ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 198.

3. Προκειμένου να εγγραφεί ως Δόκιμος Μεσίτης Ακινήτων στο μητρώο του επιμελητηρίου, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του επιμελητηρίου υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία αναφέρονται:

α) ότι δεν έχει καταδικαστεί ούτε είναι υπόδικος για κακούργημα ή για πλημμέλημα κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, υπεξαίρεσης στην υπηρεσία, πλαστογραφίας ή κατάχρησης ενσήμων, απιστίας, ψευδορκίας, δόλιας χρεοκοπίας, καταδολίευσης δανειστών, τοκογλυφίας, έκδοσης ακάλυπτης επιταγής ή για κάποιο από τα εγκλήματα περί το νόμισμα,

β) ότι δεν έχει υποβληθεί σε ολική ή μερική, στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση,

γ) ότι κατέχει απολυτήριο λυκείου ή ισότιμο τίτλο της αλλοδαπής και

δ) τα στοιχεία του μεσίτη, με τον οποίο πρόκειται να συνεργαστεί. Επίσης, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του μεσίτη, στην οποία αναφέρεται η δέσμευση της συνεργασίας τους.

4. Οι Δόκιμοι Μεσίτες Ακινήτων ασφαλιζονται προαιρετικά στον Οργανισμό Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.).

Άρθρο 200

Σύμβαση μεσιτείας

1. Η σύμβαση μεσιτείας ακινήτων καταρτίζεται εγγράφως. Για την πλήρωση του εγγράφου τύπου αρκεί η ανταλλαγή ενυπόγραφων επιστολών, ενυπόγραφων τηλεομοιοτυπιών, καθώς και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2. Η σύμβαση πρέπει:

α) Να περιλαμβάνει τα στοιχεία των συμβαλλόμενων μερών, τον αριθμό φορολογικού τους μητρώου, καθώς και τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. του μεσίτη. Σε περίπτωση διασυνοριακής παροχής μεσιτικών υπηρεσιών, αναγράφεται το μητρώο και η αρμόδια αρχή ή οργάνωση, στην οποία είναι εγγεγραμμένος ο μεσίτης, σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασής του.

β) Να καθορίζει την ταυτότητα του αντικείμενου της μεσολάβησης ή υπόδειξης ευκαιρίας, το είδος της κύριας σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί, καθώς και το ποσό ή ποσοστό της μεσιτικής αμοιβής, η οποία είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμη και δεν υπόκειται σε κατώτατα νόμιμα όρια.

Η χρήση γενικών όρων συναλλαγών στη σύμβαση μεσιτείας διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 2251/1994 (Α' 191).

3. Αν δεν έχει οριστεί διαφορετικά, η διάρκεια της σύμβασης μεσιτείας είναι δώδεκα (12) μήνες, με δικαίωμα παράτασης για έξι (6) ακόμη μήνες, ύστερα από μονομερή έγγραφη δήλωση του εντολέα. Μετά τη λήξη της μπορεί να συναφθεί νέα σύμβαση μεταξύ των ίδιων συμβαλλομένων. Αν η διάρκεια της σύμβασης είναι μεγαλύτερη από την ανωτέρω οριζόμενη, οποιοσδήποτε των συμβαλλομένων έχει το δικαίωμα να την καταγγείλει αζημίως μετά την πάροδο των δώδεκα (12) μηνών. Τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται μετά την πάροδο τριών (3) μηνών.

4. Επιτρέπεται η σύμβαση αποκλειστικής μεσιτείας, στο πλαίσιο της οποίας ο εντολέας δεν έχει το δικαίωμα να αναθέσει εντολή με το ίδιο περιεχόμενο σε άλλο μεσίτη ούτε και να δραστηριοποιηθεί ο ίδιος ή τρίτος για λογαριασμό του για την αναζήτηση ευκαιρίας για όσο χρόνο ισχύει η σύμβαση, ο δε μεσίτης έχει την υποχρέωση να δραστηριοποιηθεί για την εκτέλεση της εντολής. Εξαιρέσεις από τη μη δραστηριοποίηση τρίτων για λογαριασμό του εντολέα είναι δυνατές μόνο αν αφορούν φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατονομάζονται ρητά στη σύμβαση. Η σύμβαση αποκλειστικής μεσιτείας δεν μπορεί να έχει διάρκεια πάνω από οκτώ (8) μήνες, με δικαίωμα παράτασης για τέσσερις (4) ακόμα μήνες, ύστερα από μονομερή έγγραφη δήλωση του εντολέα, μετά δε από τη λήξη της μπορεί να συναφθεί νέα σύμβαση. Αν η κύρια σύμβαση καταρτίστηκε κατά τη διάρκεια της αποκλειστικής μεσιτείας, τεκμαίρεται ότι καταρτίστηκε με την υπόδειξη ή μεσολάβηση του αποκλειστικού μεσίτη, εκτός εάν η κατάρτιση της κύριας σύμβασης έγινε με κάποιο από τα ρητά αναφερόμενα στη σύμβαση αποκλειστικής μεσιτείας πρόσωπα, για τα οποία συμφωνήθηκε ότι είναι δυνατή η προσωπική δραστηριοποίηση του εντολέα. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο μεσίτης έχει αξίωση αποκατάστασης όλων των δαπανών, στις οποίες έχει υποβληθεί για την προώθηση του ακινήτου, πλέον μιας εύλογης αποζημίωσης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 της συμφωνηθείσας αμοιβής, χωρίς το συνολικό ποσό να είναι μεγαλύτερο από το ήμισυ της συμφωνηθείσας αμοιβής. Αν η κύρια σύμβαση καταρτίστηκε μέσα στο τρίμηνο από τη λήξη του χρόνου της αποκλειστικής μεσιτείας και στο μεταξύ ο εντολέας έχει δώσει εντολή σε άλλο μεσίτη, τότε αμοιβή στον (πρώτο) αποκλειστικό μεσίτη οφείλεται μόνο αν αποδειχθεί ότι η κατάρτιση της σύμβασης οφείλεται σε δικές του ενέργειες.

5. Ο μεσίτης ακινήτων έχει το δικαίωμα να αξιώσει τη συμφωνηθείσα αμοιβή κατά την κατάρτιση της κύριας σύμβασης, εφόσον έχει ο ίδιος μεσολαβήσει στη σύναψη της ή έχει υποδείξει την ευκαιρία σύναψής της ανεξάρτητα από το είδος της κύριας σύμβασης που καταρτίστηκε τελικά για το ακίνητο. Αν περισσότεροι μεσίτες σε συνεργασία μεταξύ τους υπέδειξαν ή μεσολάβησαν, τότε αμοιβή οφείλεται μόνο μία φορά, καταβαλλόμενη από τον εντολέα σε έναν από αυτούς, κατά του οποίου και μόνο έχουν δικαίωμα να στραφούν οι υπόλοιποι και, σε περίπτωση έλλειψης συμφωνίας μεταξύ τους, κατανέμεται μεταξύ των μεσιτών κατά το ποσοστό συμβολής του καθενός στην κατάρτιση της σύμβασης. Αν περισσότεροι μεσίτες, προς τους οποίους ο εντολέας παρέσχε διαδοχικά διαφορετικές εντολές υπέδειξαν διαδοχικά την ίδια ευκαιρία, δικαιούται να αξιώσει αμοιβή μόνο αυτός ο οποίος υπέδειξε πρώτος την ευκαιρία. Αν δεν μπορεί να αποδειχτεί το ποσοστό συμβολής κάθε μεσίτη στην κατάρτιση της σύμβασης, τότε κατανέμεται μεταξύ των μεσιτών κατά ίσα μέρη η μεγαλύτερη από τις αμοιβές που συμφώνησε ο εντολέας με τις διαφορετικές εντολές του. Επί μεσιτείας για ανοικοδόμηση ακινήτου με αντιπαροχή, ο μεσίτης δικαιούται να αξιώσει πλήρη αμοιβή με την κατάρτιση του εργαλαβικού προσυμφώνου, εκτός αν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά.

6. Αν συναφθεί για το ίδιο ακίνητο διαφορετική σύμβαση από την προβλεπόμενη στη σύμβαση μεσιτείας,

η σύμβαση που τελικά συνήφθη τεκμαίρεται ως αποτέλεσμα της διαμεσολάβησης του μεσίτη.

7. Στη σύμβαση μεσιτείας πρέπει να αναγράφεται ρητά αν ο μεσίτης μπορεί να ενεργήσει και για τον αντισυμβαλλόμενο του εντολέα του. Αν, παρά την έλλειψη της πιο πάνω συμφωνίας, ο μεσίτης συμβληθεί και με το άλλο μέρος, ο εντολέας δικαιούται να αρνηθεί την καταβολή της συμφωνηθείσας αμοιβής ή να αξιώσει την επιστροφή της ήδη καταβληθείσας.

8. Σε κάθε αμφοτεροβαρή σύμβαση επί ακινήτου, η οποία καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, ενσωματώνεται ως περιεχόμενο υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, των συμβαλλομένων περί μεσολάβησης ή μη μεσίτη ακινήτων στην κατάρτισή της και σε θετική περίπτωση τα στοιχεία του μεσίτη, τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. αυτού και τον αριθμό φορολογικού του μητρώου, καθώς και το ποσό ή το ποσοστό της μεσιτικής αμοιβής.

9. Οι συμβαλλόμενοι σε σύμβαση σχετική με ακίνητα δεν είναι υποχρεωμένοι να καταβάλουν αμοιβή σε πρόσωπα, τα οποία προσέφεραν υπηρεσίες μεσιτείας, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 198 και των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

10. Ο εντολέας υποχρεούται να ανακοινώσει στον μεσίτη την κατάρτιση της κύριας σύμβασης τουλάχιστον μία ημέρα πριν από την κατάρτισή της, άλλως ευθύνεται σε αποκατάσταση κάθε ζημίας του μεσίτη για τη μη έγκαιρη ανακοίνωση.

11. Η αγωγή που ασκείται από τον μεσίτη κατά του εντολέα του με αίτημα την επιδίκαση μεσιτικής αμοιβής κοινοποιείται στη Δ.Ο.Υ. Φορολογίας Εισοδήματος του μεσίτη, αλλιώς η συζήτηση είναι απαράδεκτη.

Άρθρο 201

Υποχρεώσεις των μεσιτών ακινήτων

Οι μεσίτες ακινήτων οφείλουν:

α) Να ενημερώνουν, πριν από τη σύναψη της κύριας σύμβασης, τους εντολείς τους και τους υποψήφιους αντισυμβαλλομένους, για τις ιδιότητες του ακινήτου της εντολής, καθώς και για τυχόν πραγματικά ελαττώματά του, που έχουν περιέλθει αποδεδειγμένα σε γνώση τους.

β) Να ενημερώνουν πριν από τη σύναψη της σύμβασης μεσιτείας τους εντολείς τους για κάθε περίπτωση συναλλαγής, στην οποία υπάρχει διπλή εντολή (εντολή και από το άλλο μέρος) ή εμπλέκεται άλλο προσωπικό ή οικονομικό ενδιαφέρον των ιδίων, πέραν εκείνου της συμφωνηθείσας αμοιβής.

γ) Να προστατεύουν το επαγγελματικό απόρρητο και να μην αποκαλύπτουν σε τρίτους προσωπικά και οικονομικά στοιχεία των εντολέων τους, πέραν αυτών που είναι αναγκαία για την κατάρτιση της σύμβασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3691/2008 (Α'166).

Άρθρο 202

Ποινικές κυρώσεις

Όποιος ενεργεί μεσιτικές πράξεις ή εμφανίζει τον εαυτό του ως μεσίτη αστικών συμβάσεων, χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 198 και χωρίς να έχει εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ., τιμωρείται με ποινή φυλάκισης από έξι (6) μήνες μέχρι δύο (2) έτη ή με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ή και με τις δύο ποινές.

Άρθρο 203**Πειθαρχικό Συμβούλιο - Πειθαρχικές ποινές**

1. Με απόφαση του Περιφερειάρχη για τα Επαγγελματικά Επιμελητήρια Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Ροδόπης και του οικείου Αντιπεριφερειάρχη, για τα λοιπά Επιμελητήρια της Χώρας, συγκροτείται πειθαρχικό συμβούλιο, που ασκεί την πειθαρχική εξουσία επί των μεσιτών ακινήτων. Στο πειθαρχικό συμβούλιο μετέχουν:

α) Ένας πρωτοδίκης, ως πρόεδρος, που ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών.

β) Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης ή Τμήματος Εμπορίου της Περιφέρειας της έδρας κάθε επιμελητηρίου.

γ) Ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου κάθε επιμελητηρίου προερχόμενο από τον κλάδο των μεσιτών ακινήτων, με τουλάχιστον πενταετή εμπειρία, αν δεν υπάρχει δε κλάδος των μεσιτών ακινήτων, ένας μεσίτης με τουλάχιστον πενταετή εμπειρία, ο οποίος έχει επαγγελματική έδρα στον ίδιο νομό και προτείνεται από το πρωτοβάθμιο συνδικαλιστικό όργανο του ίδιου κλάδου, ως μέλος.

Χρέη εισηγητού εκτελεί ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μητρώου κάθε επιμελητηρίου.

Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του επιμελητηρίου, οριζόμενος από το διοικητικό συμβούλιο αυτού με την ίδια απόφαση.

Όλοι οι ανωτέρω ορίζονται με τους αναπληρωτές τους.

2. Οι δαπάνες του πειθαρχικού συμβουλίου και η αμοιβή των μελών του βαρύνουν τον προϋπολογισμό του επιμελητηρίου και καθορίζονται με απόφαση της διοικητικής επιτροπής του.

3. Πειθαρχικά αδικήματα είναι τα εξής:

α) Κάθε παράβαση υποχρέωσης που απορρέει από τις διατάξεις των άρθρων 197 έως 204 του παρόντος.

β) Κάθε ενέργεια από δόλο ή αμέλεια που βλάπτει την επαγγελματική φήμη των μεσιτών αστικών συμβάσεων.

γ) Η οποιαδήποτε παράβαση των όρων της εντολής που έλαβε ο μεσίτης από τον εντολέα, η παράνομη είσπραξη αμοιβής ή προκαταβολής χρημάτων, καθώς και η αδυναμία επιστροφής χρημάτων αν ο μεσίτης δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του από τη σύμβαση.

4. Την πειθαρχική δίωξη ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ασκεί ο πρόεδρος του επιμελητηρίου, ύστερα από καταγγελία οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή του προέδρου του οικείου επαγγελματικού σωματίου ή και αυτεπαγγέλτως. Αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για τη διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος, η άσκηση της πειθαρχικής δίωξης είναι υποχρεωτική.

5. Πειθαρχικές ποινές είναι οι εξής:

α) Έγγραφο επίπληξη.

β) Πρόστιμο από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

γ) Προσωρινή στέρηση του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος μέχρι ένα (1) έτος.

δ) Επιβολή πρόστιμου και προσωρινή στέρηση του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος.

ε) Οριστική στέρηση του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος αν υποπίπτει στα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στην περίπτωση β' του άρθρου 198.

6. Το πειθαρχικό συμβούλιο, για τη λήψη της απόφασής του, μπορεί να καλεί προς εξέταση μάρτυρες, να ζητεί την κατάθεση εγγράφων, να παραγγέλλει τη διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης ή αυτοψίας και να ζητεί τη συνδρομή κάθε δημόσιας αρχής. Ο εγκαλούμενος καλείται να απολογηθεί μέσα σε εύλογο χρόνο και έχει το δικαίωμα να υποβάλει την απολογία του προφορικά ή εγγράφως και να παρίσταται ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου με δικηγόρο ή να εκπροσωπείται από δικηγόρο διορισμένο με απλή έγγραφη εξουσιοδότηση. Αν ο εγκαλούμενος είναι άγνωστης διαμονής, το πειθαρχικό συμβούλιο αναρτά την κλήση προς απολογία στο χώρο των ανακοινώσεων του επιμελητηρίου για ένα (1) μήνα και στη συνέχεια αποφαινεται ερήμην αυτού. Στο ίδιο σημείο και για το ίδιο χρονικό διάστημα αναρτά την απόφασή του ή οποιοδήποτε άλλο σχετικό έγγραφο.

7. Οι αποφάσεις του πειθαρχικού συμβουλίου διαβιβάζονται στο επιμελητήριο και κοινοποιούνται τόσο στον εγκαλούμενο, μέσω του οικείου επιμελητηρίου, όσο και στο Γ.Ε.ΜΗ. και στα άλλα επιμελητήρια της Χώρας.

Άρθρο 204**Τελικές και μεταβατικές διατάξεις**

1. Οι εν ενεργεία μεσίτες, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στα οικεία επιμελητήρια έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, διατηρούν την ιδιότητά τους ως Μεσίτες Αστικών Συμβάσεων και έχουν την υποχρέωση να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 198.

2. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργείται:

α) το π.δ. 248/1993 (Α' 108), με εξαίρεση την παρ. 1 του άρθρου 2 αυτού, η οποία παραμένει σε ισχύ έως την έναρξη της πλήρους λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ.,

β) κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος Μέρους.

3. Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 197 έως 204 του νόμου αυτού, οι αποφάσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 203 εκδίδονται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ**ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ****Άρθρο 205****Εθνικό Πρόγραμμα Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων**

1. Η ευθύνη της συλλογής πρωτογενών βιολογικών, τεχνικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών δεδομένων που αφορούν στον τομέα της αλιείας στο πλαίσιο πολυετούς εθνικού προγράμματος και των παρασκευαστικών ενεργειών σύνταξης και υποβολής προτάσεων σε όλα τα στάδια του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων, καθώς και της δημιουργίας, τήρησης, ασφαλούς αποθήκευσης σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων, όπως καθορίζεται και περιγράφεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 199/2008 του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 2008 «σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικού πλαισίου για τη συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων στον τομέα της αλιείας και τη στήριξη όσον αφορά τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις

για την κοινή αλιευτική πολιτική», ανήκει στο Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝΑΛΕ) του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού - ΔΗΜΗΤΡΑ.

2. Για την εκτέλεση του προγράμματος, το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού - ΔΗΜΗΤΡΑ υποχρεούται να συμπράττει και με το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ).

3. Από τον ετήσιο προϋπολογισμό του το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας αναλαμβάνει να προκαταβάλει στην αρχή κάθε έτους τις προβλεπόμενες από το πρόγραμμα συνολικές δαπάνες με ειδική για το σκοπό αυτόν επιχορήγηση προς τον ειδικό λογαριασμό του Ινστιτούτου Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝΑΛΕ) του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού - ΔΗΜΗΤΡΑ, ο οποίος διαβιβάζει προς το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) το μέρος της επιχορήγησης που του αναλογεί βάσει του ετήσιου προσυμφωνηθέντος προγραμματισμού εργασιών που υποβλήθηκε στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της Χώρας στις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ύστερα από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας και έγκριση του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

4. Το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝΑΛΕ) του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού - ΔΗΜΗΤΡΑ και το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) υποχρεούνται να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να εξασφαλιστεί η κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή για το πρόγραμμα και να υποβληθούν αιτήματα επιστροφής στο Ελληνικό Δημόσιο για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για την υλοποίηση των εθνικών προγραμμάτων, σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίστηκαν με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 861/2006 του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2006 «για τη θέσπιση κοινοτικών χρηματοδοτικών μέτρων για την εφαρμογή της κοινής αλιευτικής πολιτικής, καθώς και στον τομέα του Δικαίου της Θάλασσας» (ΕΛ 160 της 14.6.2006) όσον αφορά τις δαπάνες, στις οποίες υποβάλλονται τα κράτη- μέλη για τη συλλογή και διαχείριση των βασικών δεδομένων αλιείας.

5. Το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας διατηρεί την κυριότητα και ευθύνη διάθεσης του συνόλου των πρωτογενών και επεξεργασμένων, λεπτομερών και συγκεντρωτικών δεδομένων του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.

Άρθρο 206

Σύσταση Υπηρεσιών Ελέγχου

1. Συνιστάται Ειδική Αποκεντρωμένη Υπηρεσία «Σταθμός Ελέγχου Αλιευτικών Προϊόντων», η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Αλιείας της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και λειτουργεί στον Αερολιμένα Αθηνών, με σκοπό τη διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων επί των εισαγόμενων αλιευτικών προϊόντων από τρίτες χώρες, στο πλαίσιο εφαρμογής της αλιευτικής νομοθεσίας.

2. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Ανά-

πτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να συνιστώνται και άλλες Ειδικές Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες «Σταθμοί Ελέγχου Αλιευτικών Προϊόντων» οι οποίες λειτουργούν σε άλλα σημεία εισόδου αλιευτικών προϊόντων από τρίτες χώρες.

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται η οργάνωση, η διάρθρωση και η στελέχωση των πιο πάνω Υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Οι ιχθυολόγοι ΠΕ και ΤΕ των διαφόρων κλάδων (για τη Γενική Διεύθυνση Αλιείας οι κλάδοι Ιχθυολόγων ΠΕ4 και Τεχνολόγων Ιχθυοκομίας - Αλιείας ΤΕ5 και για τους άλλους φορείς οι αντίστοιχοι κλάδοι, όπως αυτοί αναφέρονται στους οικείους οργανισμούς τους), καθώς και το προσωπικό άλλων ειδικοτήτων που υπηρετούν στις Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας και στις Ειδικές Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, στις Υπηρεσίες Αλιείας των Περιφερειακών Ενοτήτων και της Περιφερειακής Διοίκησης, στις Υπηρεσίες Αλιείας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης και ασχολούνται με ελέγχους και επιθεωρήσεις των δραστηριοτήτων του τομέα αλιείας και της εμπορίας προϊόντων του τομέα αλιείας και της εισαγωγής αυτών, με την τεχνητή παραγωγή υδρόβιων οργανισμών γόνου, καθώς και με την υλοποίηση προγραμμάτων, σε εφαρμογή της αλιευτικής νομοθεσίας, υποχρεούνται να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και εκτός του κανονικού ωραρίου κατά τις εργάσιμες ημέρες, καθώς επίσης και κατά τις εξαιρέσιμες, τις αργίες και Κυριακές, εφόσον τούτο επιβάλλεται από υπηρεσιακές ανάγκες.

Άρθρο 207

Τροποποίηση διατάξεων για την Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων (ν. 2932/2001)

1. Η παρ. 3 του άρθρου δέκατου ένατου του ν. 2932/2001 (Α' 145), όπως έχει προστεθεί με την παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 3153/2003 (Α' 153), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για τη σύνταξη της θετικής γνωμοδότησης ή της αρνητικής απόφασης Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων, όλων των λιμενικών έργων που προβλέπεται στο άρθρο 3 παρ. 2α περίπτωση στστ' του ν. 4014/2011, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων. Εάν δεν επιλέγεται από τον υπόχρεο φορέα η διαδικασία της γνωμοδότησης με την υποβολή φακέλου ΠΠΠΑ, για την έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων όλων των λιμενικών έργων, που προβλέπεται από τα άρθρα 3 παρ. 2β και 4 παρ. 3ζ του ν. 4014/2011, απαιτείται σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων, επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η σύμφωνη αυτή γνώμη υποκαθιστά τις γνωμοδοτήσεις των συναρμόδιων υπηρεσιών που προβλέπονται στο άρθρο 14 παρ. 2 του ν. 2971/2001 και στο άρθρο 3 παρ. 2α περίπτωση δδ' κατά τη διαδικασία του Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων. Οι προθεσμίες που προβλέπονται από τα άρθρα 3 και 4 του ν. 4014/2011 είναι, όσον αφορά στην παροχή σύμφωνης γνώμης από την ΕΣΑΛ, ενδεικτικές.»

2. Στο άρθρο 19 του ν. 2932/2001 (Α'145), όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 35 και 44 του ν. 3153/2003 (Α'153), προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων, με εξαίρεση τις αποφάσεις της παραγράφου 3, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

3. Οι κανονιστικές αποφάσεις της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων του άρθρου δέκατου ένατου του ν. 2932/2001, που δεν έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, κυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι αποφάσεις αυτές τροποποιούνται με απόφαση της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Στην παρ. 9 του άρθρου εικοστού πρώτου του ν. 2932/2001 προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ) Επισκευές - επεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα και εργασίες συντήρησης στις περιοχές αρμοδιότητας των ΑΕ εκτελούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Έργων, η οποία κοινοποιείται προς γνώση στη Διεύθυνση Λιμενικών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) αποσκοπούν στη συντήρηση υπάρχοντος εξοπλισμού ή στην αποκατάσταση φθορών, ζημιών ή βλαβών που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών και προκαλούνται από συνήθη χρήση κατά την εκτέλεση θεμελιωδών δραστηριοτήτων του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης (φόρτο-εκφόρτωση και κυκλοφορία βαρέων οχημάτων, απο-επιβίβαση συναλλασσόμενων, συνήθη καιρικά φαινόμενα κ.λπ.) ή και από έκτακτες καταστάσεις (θεομηνίες, πρόσκρουση πλοίων κ.λπ.), όπως ιδίως υποσκαφές (σπηλαιώσεις), πάσης φύσεως φθορές ή ζημιές σε κρηπιδώματα και προβλήτες, καθιζήσεις ανωδομών, εξοπλισμός που χρήζει αντικατάστασης, τοπικές αστοχίες θωράκισης - προστασίας εξωτερικών λιμενικών έργων (βραχισμός),

ββ) δεν τροποποιούν με οποιονδήποτε τρόπο τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων,

γγ) ο προϋπολογισμός δαπάνης δημοπράτησής τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000,00 ευρώ πλέον δαπάνης Φ.Π.Α. και

δδ) συνδέονται άρρηκτα με την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης.

Για την έναρξη εκτέλεσης των επισκευών - επεμβάσεων της παραγράφου αυτής απαιτείται αστυνομική φύσεως άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής.»

Άρθρο 208

Συμπλήρωση διατάξεων για έργα Ο.Λ.Π.

Μετά την παρ. 3 του άρθρου δευτέρου του ν. 2688/1999 (Α' 40) προστίθεται παράγραφος 3α ως εξής:

«3α. Επισκευές - επεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα και εργασίες συντήρησης στην περιοχή αρμοδιότητας του Ο.Λ.Π. Α.Ε. εκτελούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Λ.Π. Α.Ε., μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Έργων, η οποία κοινοποιείται προς γνώση στη Διεύθυνση Λιμε-

νικών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) αποσκοπούν στη συντήρηση υπάρχοντος εξοπλισμού ή στην αποκατάσταση φθορών, ζημιών ή βλαβών που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών και προκαλούνται από συνήθη χρήση κατά την εκτέλεση θεμελιωδών δραστηριοτήτων του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης (φορτο-εκφόρτωση και κυκλοφορία βαρέων οχημάτων, απο-επιβίβαση συναλλασσόμενων, συνήθη καιρικά φαινόμενα κ.λπ.) ή και από έκτακτες καταστάσεις (θεομηνίες, πρόσκρουση πλοίων κ.λπ.), όπως ιδίως υποσκαφές (σπηλαιώσεις), πάσης φύσεως φθορές ή ζημιές σε κρηπιδώματα και προβλήτες, καθιζήσεις ανωδομών, εξοπλισμός που χρήζει αντικατάστασης, τοπικές αστοχίες θωράκισης - προστασίας εξωτερικών λιμενικών έργων (βραχισμός),

β) δεν τροποποιούν με οποιονδήποτε τρόπο τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων,

γ) ο προϋπολογισμός δαπάνης δημοπράτησής τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000,00 ευρώ πλέον δαπάνης Φ.Π.Α. και

δ) συνδέονται άρρηκτα με την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης.

Για την έναρξη εκτέλεσης των επισκευών - επεμβάσεων της παραγράφου αυτής απαιτείται αστυνομικής φύσεως άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής.»

Άρθρο 209

Συμπλήρωση διατάξεων για έργα Ο.Λ.Θ.

2. Μετά την παρ. 3 του άρθρου έβδομου του ν. 2688/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 του ν. 3153/2003 (Α' 153), προστίθεται παράγραφος 3α ως εξής:

«3α. Επισκευές - επεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα και εργασίες συντήρησης στην περιοχή αρμοδιότητας του Ο.Λ.Θ. Α.Ε. εκτελούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Λ.Θ. Α.Ε. μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Έργων, η οποία κοινοποιείται προς γνώση στη Διεύθυνση Λιμενικών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) αποσκοπούν στη συντήρηση υπάρχοντος εξοπλισμού ή στην αποκατάσταση φθορών, ζημιών ή βλαβών που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών και προκαλούνται από συνήθη χρήση κατά την εκτέλεση θεμελιωδών δραστηριοτήτων του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης (φορτο-εκφόρτωση και κυκλοφορία βαρέων οχημάτων, απο-επιβίβαση συναλλασσόμενων, συνήθη καιρικά φαινόμενα κ.λπ.) ή και από έκτακτες καταστάσεις (θεομηνίες, πρόσκρουση πλοίων κ.λπ.), όπως ιδίως υποσκαφές (σπηλαιώσεις), πάσης φύσεως φθορές ή ζημιές σε κρηπιδώματα και προβλήτες, καθιζήσεις ανωδομών, εξοπλισμός που χρήζει αντικατάστασης, τοπικές αστοχίες θωράκισης - προστασίας εξωτερικών λιμενικών έργων (βραχισμός),

β) δεν τροποποιούν με οποιονδήποτε τρόπο τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων,

γ) ο προϋπολογισμός δαπάνης δημοπράτησής τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000,00 ευρώ πλέον δαπάνης Φ.Π.Α. και

δ) συνδέονται άρρηκτα με την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης.

Για την έναρξη εκτέλεσης των επισκευών - επεμβάσεων της παραγράφου αυτής απαιτείται αστυνομική φύσεως άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής.»

Άρθρο 210

Συμπλήρωση διατάξεων για τα λιμενικά έργα (ν. 2971/2001)

Στο άρθρο 18 του ν. 2971/2001 (Α' 285) προστίθενται παράγραφοι 4 και 5 ως εξής:

«4. Επισκευές - επεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα και εργασίες συντήρησης σε υφιστάμενους λιμένες και λιμενικές εγκαταστάσεις εκτελούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, κατόπιν απόφασης του Γενικού Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2, μετά από υποβολή σχετικού αιτήματος του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) αποσκοπούν στη συντήρηση υπάρχοντος εξοπλισμού ή στην αποκατάσταση φθορών, ζημιών ή βλαβών που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών και προκαλούνται από συνήθη χρήση κατά την εκτέλεση θεμελιωδών δραστηριοτήτων του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης (φορτο-εκφόρτωση και κυκλοφορία βαρέων οχημάτων, απο-επιβίβαση συναλλασσόμενων, συνήθη καιρικά φαινόμενα κ.λπ.) ή και από έκτακτες καταστάσεις (θεομηνίες, πρόσκρουση πλοίων κ.λπ.), όπως ιδίως υποσκαφές (σπηλαιώσεις), πάσης φύσεως φθορές ή ζημιές σε κρηπιδώματα και προβλήτες, καθιζήσεις ανωδομών, εξοπλισμός που χρήζει αντικατάστασης, τοπικές αστοχίες θωράκισης - προστασίας εξωτερικών λιμενικών έργων (βραχισμός),

β) δεν τροποποιούν με οποιονδήποτε τρόπο τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων,

γ) ο προϋπολογισμός δαπάνης δημοπράτησής τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000,00 ευρώ πλέον δαπάνης Φ.Π.Α. και

δ) συνδέονται άρρηκτα με την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης.

Για την έναρξη εκτέλεσης των επισκευών - επεμβάσεων της παραγράφου αυτής απαιτείται η προβλεπόμενη από την παράγραφο 3 αστυνομικής φύσεως άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής.

5. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2, υλοποιούνται επίσης σε υφιστάμενους λιμένες ή λιμενικές εγκαταστάσεις οι κάτωθι επεμβάσεις / αναβαθμίσεις τοπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις:

α) Εξοπλισμός και εργασίες που αποσκοπούν στη δημιουργία υποτυπωδών, μικρής έκτασης εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση των διακινούμενων επιβατών και εργαζομένων, όπως ψύκτες νερού, σκιαδία, χημικές τουαλέτες, Α.Τ.Μ. Τραπεζών, μηχανήματα αυτόματης έκδοσης εισιτηρίων, εξοπλισμός και σήμανση για τη διακίνηση πεζών και οχημάτων κ.λπ.

β) Η εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας με στόχο τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Διεθνούς Κώδικα

περί Ασφάλειας Πλοίων και Λιμενικών Εγκαταστάσεων ISPS (International Ship and Port Facility Security), του ν. 3622/2007 (Α' 284), της Συνθήκης Schengen, του Κανονισμού (ΕΚ) 725/2004, της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2005/65 για τη βελτίωση της ασφάλειας των πλοίων, των λιμενικών εγκαταστάσεων και των λιμένων από σκόπιμες παράνομες ενέργειες και των μελετών Σχεδίου Ασφάλειας Λιμενικής Εγκατάστασης (Σ.Α.Λ.Ε.) που έχουν εκπονηθεί με βάση τη μελέτη Αξιολόγησης Λιμενικών Εγκαταστάσεων (Α.Λ.Ε.), όπως κινητές περιφράξεις, εγκατάσταση φυλακίων ελέγχου, τοποθέτηση καμερών παρακολούθησης επί στύλων, προστατευτικές μπάρες και άλλες ήσσονος σημασίας παρεμβάσεις, με τις οποίες δεν τροποποιούνται ή αλλοιώνονται τα υφιστάμενα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων και δεν παρακωλύεται η λειτουργία τους.

Για την έναρξη εκτέλεσης των εργασιών της παραγράφου αυτής απαιτείται η προβλεπόμενη από την παράγραφο 3 αστυνομικής φύσεως άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής.»

Άρθρο 211

Τοποθέτηση προστατευτικών διχτύων

Η τοποθέτηση, από τους φορείς διοίκησης των λιμένων, προστατευτικών διχτύων (πλωτών φραγμάτων), κατά τις διατάξεις του π.δ. 23/2000 (Α' 18) για την προστασία των ακτών και των λουομένων από θαλάσσια ρύπανση (συστήματα περισυλλογής και συγκράτησης απορριμμάτων σε υδάτινο περιβάλλον) σε θαλάσσιες λουτρικές εγκαταστάσεις, που βρίσκονται εκτός περιοχών NATURA 2000, επιτρέπεται για εποχική χρήση με άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής, χωρίς πάκτωση στον πυθμένα.

Άρθρο 212

Τροποποίηση του άρθρου 13 του β.δ. 14/1939

Η περίπτωση ε' της παρ. 2 του άρθρου 13 του β.δ. 14/1939 (Α' 24), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν.δ. 158/1969 (Α' 63), αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) Εκτέλεση έργου ή προμήθειας ή εν γένει ανάληψη υποχρέωσης ολικού ποσού 500 ευρώ για έκαστη δαπάνη και μέχρι ετήσιας συνολικής δαπάνης 3.000 ευρώ.»

Άρθρο 213

Θέματα Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 27 του ν. 3863/2010 (Α' 115) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Από 1.4.2012 η εποπτεία του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.), του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης Ναυτικών (Κ.Ε.Α.Ν.), του Κεφαλαίου Ανεργίας - Ασθενείας Ναυτικών (Κ.Α.Α.Ν.), του Ταμείου Προνοίας Αξιωματικών Εμπορικού Ναυτικού (Τ.Π.Α.Ε.Ν.), του Ταμείου Προνοίας Κατωτέρων Πληρωμάτων Εμπορικού Ναυτικού (Τ.Π.Κ.Π.Ε.Ν.), της Εστίας Ναυτικών (Ε.Ν.), του Ειδικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων (Ε.Λ.Ο.Ε.Ν.), του Κεφαλαίου Δυτών (Κ.Δ.) και του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Ιδρυμάτων Εμπορικού Ναυτικού (ΤΕΑΠΙΕΝ), ασκείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Η αρμοδιότητα και η, μετά την εκκαθάριση των ναυτολογίων, διαχείριση των ειδικών λογαριασμών «Κεφάλαιο Ναυτικής Εκπαίδευσης» (Κ.Ν.Ε.) και «Κεφάλαιο Πλοηγικής Υπηρεσίας» (Κ.Π.Υ.) ασκείται από 1.4.2012 από τη Διεύ-

θунση Εκπαίδευσης Ναυτικών της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας και από την Πλοηγική Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής αντίστοιχα, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διαχείριση των ως άνω ειδικών λογαριασμών «Κεφάλαιο Ναυτικής Εκπαίδευσης» (ΚΝΕ) και «Κεφάλαιο Πλοηγικής Υπηρεσίας» (ΚΠΥ.).»

2. Η παράγραφος β' του άρθρου 3α του κ.ν. 792/1978, όπως προστέθηκε με το άρθρο 1 του ν. 1085/1980, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«β) Από τη συνολική «πραγματική ναυτική υπηρεσία» επί πλοίων καθαρής χωρητικότητας άνω των 10 κόρων, τουλάχιστον πενταετής «πραγματική ναυτική υπηρεσία» να έχει πραγματοποιηθεί σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο του τριπλασίου αυτής.»

3. Οι Πίνακες Ι και ΙΙ που περιέχονται στο Παράρτημα Α του άρθρου 32 του ν. 2166/1993 (Α' 137) και αφορούν το ύψος της εφάπαξ παροχής που χορηγείται από τα ΤΠΑΕΝ και ΤΠΚΠΕΝ αντίστοιχα, στους ασφαλισμένους τους, αντικαθίσταται με τους Πίνακες που περιέχονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ του παρόντος νόμου και αποτελούν τους βασικούς πίνακες επί των οποίων υπολογίζονται όλες οι προσαυξήσεις της εφάπαξ παροχής που έχουν χορηγηθεί ως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ή που θα χορηγηθούν στο μέλλον.

Άρθρο 214

Τροποποίηση διατάξεων περί ναυτικών προνομίων

Το άρθρο 205 του ν. 3816/1958 (Α' 32), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 15 του ν. 1711/1987, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

Άρθρο 205

Είναι προνομιοῦχοι επί του πλοίου και του ναύλου κατά την κατωτέρω τάξιν μόνον οι ακόλουθοι απαιτήσεις:

α) οι συναφείς προς την ναυσιπλοΐαν φόροι, τα δικαστικά έξοδα τα γενόμενα προς το κοινόν συμφέρον των δανειστών, τα βαρύνοντα το πλοίο τέλη και δικαιώματα ως και τα εκ της ναυτολογήσεως των ναυτικών δικαιώματα του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου και τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν ή επιβάλλονται από το Γραφείο Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας υπέρ του Κεφαλαίου Ανεργίας και Ασθενείας Ναυτικών (Κ.Α.Α.Ν.),

β) αι εκ της συμβάσεως εργασίας πηγάζουσαι απαιτήσεις του πλοιάρχου και του πληρώματος ως και από του κατάπλου του πλοίου εις τον τελευταίον λιμένα έξοδα φυλάξεως και συντηρήσεως,

γ) τα έξοδα και αι αμοιβαί λόγω επιθαλασσίου αρωγής διασώσεως και ναυαγιαϊρέσεως,

δ) αι λόγω συγκρούσεως ή προσκρούσεως πλοίων οφειλόμεναι αποζημιώσεις εις τα πλοία, τους επιβάτας και τα φορτία.

Τα προνόμια προηγούνται της υποθήκης.»

Άρθρο 215

Απαλλαγή Αnéργων Γ.Ε.Ν.Ε.

από υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς

Στην παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 3986/2011 (Α' 152), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5β του άρθρου 38

του ν. 4024/2011 (Α' 226), προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Από την υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς εξαιρούνται, επίσης, οι μακροχρόνια άνεργοι ναυτικοί που είναι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους προσφερομένων προς ναυτολόγηση του Γραφείου Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας (Γ.Ε.Ν.Ε.), στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι σχετικοί κατάλογοι των Λιμενικών Αρχών που λειτουργούν ως παραρτήματά του, καθώς και όσοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω Φορέα, εφόσον κατά το χρόνο βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα.»

Άρθρο 216

Στέγαση Γενικού Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής

Στο τέλος της περίπτωσης η' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3130/2003 (Α' 76) προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Τα παραπάνω ισχύουν και για τον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.»

Άρθρο 217

Έξοδα υπεράσπισης και πολιτικής αγωγής προσωπικού Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας και Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής, Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 2935/2001 (Α' 162) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Τα έξοδα υπεράσπισης και πολιτικής αγωγής του προσωπικού του προηγούμενου εδαφίου, το οποίο αποκαθίσταται, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος αυτού, στο ως άνω προσωπικό εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ.15/ 2007 (Α' 11), όπως ισχύει κάθε φορά.»

Άρθρο 218

Κατάργηση της Α.Ε. με την επωνυμία «ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Α.Ε.»

Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργείται η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Α.Ε.» με έδρα τον Πειραιά, που εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 7 του ν. 3490/2006 (Α' 206) που προβλέπουν τη σύσταση, τις αρμοδιότητες, τα όργανα και λοιπά θέματα που διέπουν την εν γένει λειτουργία της. Το Ελληνικό Δημόσιο υποκαθίσταται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της καταργούμενης εταιρείας.

Άρθρο 219

Ινστιτούτο Ιστορίας Εμπορικής Ναυτιλίας

Η παρ. 4 του άρθρου 83 του κ.ν. 792/1978 (Α' 220), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 2008/1992 (Α' 16), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Το αντίτιμο των διατιμημένων εντύπων, που ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Δ.Σ., η οποία εγκρίνεται από τον εποπτεύοντα Υπουργό. Επί του ανωτέρω αντιτίμου των διατιμημένων εντύπων των πάσης κατηγορίας

πλοίων επιβάλλεται επιπλέον εισφορά δέκα τοις εκατό (10%), της οποίας ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αποδίδεται υπέρ του Ινστιτούτου Ιστορίας Εμπορικής Ναυτιλίας, το οποίο εδρεύει στον Πειραιά και συστάθηκε με το άρθρο 32 του ν. 2638/1998, και ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αποδίδεται στο Ναυτικό Μουσείο της Ελλάδας.»

Άρθρο 220

Συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας

1. Το άρθρο όγδοο του ν. 2932/2001 (Α' 145), όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση της παραγράφου 5 αυτού με το άρθρο έκτο του ν. 3482/2006 (Α' 163) και τη συμπλήρωσή της με το άρθρο 27 του ν. 3511/2006 (Α' 258), και την κατάργηση της παραγράφου 8, που είχε προστεθεί με το άρθρο 28 του ν. 3153/2003 (Α' 153), με την παράγραφο 3 του άρθρου 19 του ν. 3409/2005 (Α' 273), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο όγδοο

Συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας

1. Αν δεν υποβληθούν δηλώσεις για δρομολόγηση πλοίου σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου τέταρτου, όπως ισχύει κάθε φορά ή οι δηλώσεις που έχουν υποβληθεί δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών ή δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της συνέχειας και τακτικότητας του δικτύου ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών, της πλήρους εξυπηρέτησης του μεταφορικού έργου, της ποιότητας και της τιμολόγησης της παροχής υπηρεσιών στις προβλεπόμενες στο νόμο αυτόν περιπτώσεις, ο Υπουργός μπορεί να συνάψει σύμβαση ή συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας διάρκειας τριών έως πέντε ετών για την αποκλειστική εξυπηρέτηση συγκεκριμένης γραμμής ή γραμμών.

2. Το Υπουργείο, το αργότερο μέχρι την 30ή Απριλίου κάθε έτους, με πρόσκληση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αναρτάται στην οικεία ιστοσελίδα του Υπουργείου στο Διαδίκτυο και δημοσιεύεται σε περίληψη, που περιλαμβάνει τα ουσιαστικά στοιχεία, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα πανελληνιας κυκλοφορίας, καλεί τους πλοιοκτήτες, που οι ίδιοι και τα πλοία τους έχουν τις νόμιμες προϋποθέσεις, να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους, για τη δρομολόγηση πλοίου τους σε συγκεκριμένη γραμμή ή γραμμές, με σύναψη σχετικής σύμβασης.

3. Στην πρόσκληση αναφέρεται η προθεσμία για την εκδήλωση ενδιαφέροντος, η δρομολογιακή γραμμή ή γραμμές, η διαδικασία, το όργανο και τα κριτήρια επιλογής των ενδιαφερομένων, τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του πλοίου ή των πλοίων, τυχόν υποχρεώσεις για παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών μεταφοράς, ο χρόνος διάρκειας της σύμβασης, τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις, οι όροι που εξασφαλίζουν τη διενέργεια τακτικών δρομολογίων και την ασφάλεια μεταφοράς, οι περιπτώσεις μεταβολής των όρων της σύμβασης, η εγγυητική επιστολή, οι λόγοι μερικής ή ολικής κατάπτωσης αυτής, η σταδιακή κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης απόδοσή της στον εγγυητή, οι κυρώσεις για τις παραβάσεις των υποχρεώσεων του πλοιοκτήτη και τα αφορώντα το ναύλο.

4. Οι όροι της πρόσκλησης για τη σύναψη σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, αποτελούν και όρους της σύμβασης, η οποία υπογράφεται μεταξύ του Υπουργού και του πλοιοκτήτη, καθορίζουν τον τρόπο σύναψης αυτής, καθώς και το ειδικό νομικό πλαίσιο υλοποίησής της και ρυθμίζουν κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στην παροχή των υπηρεσιών αυτών.

5. Σε περίπτωση κατά την οποία παρότι τηρήθηκε η διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων, δεν έχουν υποβληθεί προτάσεις ή οι προτάσεις που υποβλήθηκαν δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της πρόσκλησης της παραγράφου 3 και δεν έχουν υποβληθεί δηλώσεις σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου τέταρτου, που να ικανοποιούν τις ανάγκες της δρομολογιακής γραμμής ή γραμμών στις οποίες αφορά η πρόσκληση, προκηρύσσεται, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (Σ.Α.Σ.), μειοδοτικός διαγωνισμός για τη σύναψη σύμβασης ή συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας διάρκειας έως δώδεκα (12) έτη, έναντι μισθώματος.

6. Με την προκήρυξη του διαγωνισμού καλούνται να υποβάλουν προσφορά οι πλοιοκτήτες εκείνοι, που οι ίδιοι και τα πλοία τους έχουν τις προϋποθέσεις οι οποίες ορίζονται στο άρθρο τρίτο. Η προκήρυξη περιλαμβάνει, εκτός από τα στοιχεία της παραγράφου 3, όλα τα ουσιαστικά στοιχεία που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις για τις προσφορές στους δημόσιους διαγωνισμούς και δημοσιεύεται όπως ορίζεται στην παράγραφο 2. Σε περίπτωση σύναψης σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας δωδεκαετούς διάρκειας, η ηλικία του πλοίου κατά τη λήξη της δωδεκαετίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το εικοστό (20) έτος.

7. Οι όροι της προκήρυξης του διαγωνισμού για τη σύναψη σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, η οποία υπογράφεται μεταξύ του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του πλοιοκτήτη, αποτελούν όρους της σύμβασης, καθορίζουν τον τρόπο σύναψης αυτής, καθώς και το ειδικό νομικό πλαίσιο υλοποίησής της και ρυθμίζουν κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στην παροχή των υπηρεσιών αυτών.

8. Στον πλοιοκτήτη στον οποίο έγινε η κατακύρωση του διαγωνισμού, αποστέλλεται σχετική ανακοίνωση. Με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 2 εδάφιο α' του ν. 3886/2010 (Α' 173) η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα με την ανακοίνωση της κατακύρωσης, περαιτέρω, όμως, τελεί υπό την αίρεση της θετικής περάτωσης του προβλεπόμενου στην παράγραφο 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774/1980 (Α' 189) προ συμβατικού ελέγχου νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο και την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας υποβολής αίτησης ανάκλησης ή την έκδοση απόφασης επί της αίτησης ανάκλησης. Ο πλοιοκτήτης στον οποίο κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού είναι υποχρεωμένος να προσέλθει για την υπογραφή της σύμβασης μέσα στο χρόνο που ορίζεται στην ανακοίνωση της κατακύρωσης ή σε ξεχωριστό έγγραφο που αποστέλλεται σε αυτόν, με την προϋπόθεση της κατάθεσης της σχετικής εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης. Το έγγραφο της σύμβασης έχει αποδεικτικό μόνο χαρακτήρα. Αν τα δικαιολογητικά ή ορισμένα από αυτά, τα οποία είχαν υποβληθεί για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό έχουν λήξει κατά το χρόνο της κατακύρωσης, ο πλοιοκτήτης, ύστερα από σχετική πρόσκληση της αρμόδιας υπηρεσίας, υποχρεούται να

προσκομίζει πριν από την κατακύρωση νέα δικαιολογητικά, τα οποία να είναι σε ισχύ κατά το χρόνο της κατακύρωσης.

9. Για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας του διαγωνισμού (αρχικού ή και επαναληπτικών) και την υπογραφή του εγγράφου της σχετικής σύμβασης, ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο μπορεί, για την εξυπηρέτηση των συγκοινωνιακών αναγκών, να αναθέτει απευθείας με την υπογραφή σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, χωρίς την τήρηση διαγωνιστικής διαδικασίας και κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, τη διενέργεια δρομολογίων σε πλοιοκτήτη πλοίου που πληροί τις προβλεπόμενες από τον νόμο προϋποθέσεις, έναντι μισθώματος. Στην περίπτωση αυτή, ο έλεγχος νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο ενεργείται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου έκτου του ν. 3755/2009 (Α' 52). Αν ο έλεγχος αποβεί αρνητικός και η σύμβαση θεωρηθεί μη συναφθείσα, καταβάλλεται στον ανάδοχο το μίσθωμα που αντιστοιχεί στα δρομολόγια που είχε ήδη εκτελέσει κατά το χρονικό διάστημα μέχρι τη γνωστοποίηση στο Υπουργείο της πράξης του Κλιμακίου ή της απόφασης του Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά περίπτωση, ως εάν η σύμβαση είχε συναφθεί μέχρι τότε εγκύρως, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις.

10. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών, οι συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας που συνάπτονται μετά από διενέργεια μειοδοτικού διαγωνισμού, μπορεί να παρατείνονται, πριν από τη λήξη τους, με τους ίδιους όρους είτε εφάπαξ είτε αλλεπάλληλα, για χρονικό διάστημα μέχρι και τέσσερις (4) μήνες συνολικά.

11. Σε περίπτωση μη εκτέλεσης των δρομολογίων λόγω αθέτησης της υποχρέωσης του πλοιοκτήτη ή αδυναμίας εκτέλεσης αυτών για οποιονδήποτε λόγο, στο πλαίσιο είτε τακτικής (εμπρόθεσμης ή εκπρόθεσμης) δρομολόγησης είτε με οποιασδήποτε μορφής σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, αν κρίνεται απολύτως αναγκαίο, για λόγους κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής ή κάλυψης επειγουσών συγκοινωνιακών αναγκών, ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί, ακόμα και πριν από την κήρυξη του πλοιοκτήτη εκπτώτου, να αναθέτει απευθείας με την υπογραφή σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, χωρίς την τήρηση διαγωνιστικής διαδικασίας και κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, τη διενέργεια των δρομολογίων σε πλοιοκτήτη άλλου πλοίου, που πληροί τις προβλεπόμενες από το νόμο προϋποθέσεις, έναντι μισθώματος. Η διάρκεια της σύμβασης σε αυτή την περίπτωση ορίζεται το αργότερο μέχρι την έναρξη της εκτέλεσης δρομολογίων με τακτική (εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη) δρομολόγηση, διαφορετικά μέχρι τη σύναψη σύμβασης αποκλειστικής εξυπηρέτησης της δρομολογιακής γραμμής και σε περίπτωση που δε συναφθεί τέτοια σύμβαση μέχρι την προκήρυξη μειοδοτικού διαγωνισμού, οπότε έχει εφαρμογή η διάταξη της παραγράφου 9. Το καταβλητέο μίσθωμα είναι αυτό της αρχικής σύμβασης που συνήφθη κατόπιν μειοδοτικού διαγωνισμού, ενώ στις άλλες περιπτώσεις ορίζεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Σ.Α.Σ. Οι διατάξεις του

δευτέρου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 9, έχουν εφαρμογή και στην περίπτωση αυτήν.

12. Το άρθρο έβδομο έχει εφαρμογή και στις γραμμές που εξυπηρετούνται με σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας.

13. Στις συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, οι διατάξεις του π.δ. 118/2007 (Α' 150), όπως ισχύει κάθε φορά, εφαρμόζονται συμπληρωματικά και μόνο για τα θέματα που δε ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, τους όρους της πρόσκλησης ή της προκήρυξης, κατά περίπτωση, και τους όρους της σύμβασης».

14. Οι διατάξεις του άρθρου όγδοου του ν. 2932/2001 (Α' 145), όπως αντικαθίστανται με το παρόν άρθρο, έχουν εφαρμογή επί συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, οι οποίες συνάπτονται είτε απευθείας είτε κατόπιν προσκλήσεων ή προκηρύξεων που εκδόθηκαν και δημοσιεύθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, με εξαίρεση τις διατάξεις των παραγράφων 11 και 12, οι οποίες έχουν εφαρμογή επί συμβάσεων που συνήφθησαν οποτεδήποτε. Συμβάσεις που συνήφθησαν είτε απευθείας είτε κατόπιν προσκλήσεων ή προκηρύξεων που εκδόθηκαν και δημοσιεύθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, διέπονται από τους όρους αυτών, τους όρους της πρόσκλησης ή της προκήρυξης, κατά περίπτωση, και τις διατάξεις του άρθρου όγδοου του ν. 2932/2001 (Α' 145), όπως ισχύει πριν από την αντικατάστασή του με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 221 **Παράταση χρόνου εκπλήρωσης** **συμβατικής υποχρέωσης**

Η προβλεπόμενη στο άρθρο 17 του ν. 3887/2010 (Α' 174) διετής παράταση του χρόνου για την εκπλήρωση της συμβατικής υποχρέωσης του αναδόχου προς αντικατάσταση του συμβατικού πλοίου με άλλο ανώτερης κατηγορίας, καθώς και της χρονικής διάρκειας της σύμβασης, δύναται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και μετά από γνώμη του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (Σ.Α.Σ.) να παραταθεί επί μία ακόμα τριετία από την επομένη της λήξης της διετίας και, πάντως, όχι πέραν της 31.12.2017, ύστερα από αίτηση του αναδόχου, που υποβάλλεται οπωσδήποτε πριν από τη λήξη της διετίας, και ταυτόχρονη ανανέωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, που προβλέπεται στη σύμβαση, για χρόνο ίσο προς τη διάρκεια της παράτασης. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και επί συμβάσεων που καταρτίστηκαν μετά την έναρξη ισχύος του άρθρου 17 του ν. 3887/2010 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου και δεν έχουν λυθεί έως τότε με οποιονδήποτε τρόπο.

Άρθρο 222 **Πλήρης απελευθέρωση περιηγητικών πλόων**

Τα άρθρα 1 έως 4 του ν. 3872/2010 (Α' 148) αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 1 **Προϋποθέσεις**

1. Το δικαίωμα εκτέλεσης πλόων που παρέχεται, σύμφωνα με το άρθρο 165 παρ. 3 περίπτωση β' του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν.δ. 187/1973 (Α' 261), σε πλοία με

κοινοτική σημαία και σημαία χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), παρέχεται εφεξής και στα πλοία με σημαία τρίτων χωρών, με την προϋπόθεση ότι τα πλοία, τα οποία διενεργούν τους πλόες, έχουν μεταφορική ικανότητα μεγαλύτερη των 49 επιβατών και εκτελούν κυκλικό περιηγητικό ταξίδι, μεταξύ του αφετήριου ελληνικού λιμένα και ελληνικών ή και ξένων λιμένων, με αποκλειστικό σκοπό την θαλάσσια αναψυχή και περιήγηση των επιβατών, έναντι ενιαίου εισιτηρίου (ναύλου) και υπό τον όρο ότι ο λιμένας της οριστικής αποβίβασης των επιβατών είναι ο αφετήριος λιμένας. Η διάρκεια του ταξιδιού είναι κατ' ελάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες. Επίσης, το δικαίωμα αυτό παρέχεται και σε επαγγελματικά πλοία αναψυχής, που διαθέτουν μεταφορική ικανότητα τουλάχιστον 49 επιβατών.

2. Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στα άρθρα 2 και 3 του π.δ. 122/1995 (Α' 75) από τους οριζόμενους περιορισμούς στα περιηγητικά ταξίδια, καθώς και οι όροι ασφαλείας, που προβλέπονται στο π.δ. 23/1999 (Α' 17), όπως κάθε φορά ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως και για τα πλοία με σημαία τρίτων χωρών, τα οποία εκτελούν περιηγητικούς πλόες σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Η πλοιοκτήτρια εταιρεία ή η εταιρεία που εκμεταλλεύεται τα πλοία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ευθύνεται για την είσπραξη και καταβολή του τέλους που προβλέπεται στην παράγραφο 2B του άρθρου 6 του ν. 2399/1996 (Α' 90).

Άρθρο 2 Πλήρωμα

1. Για όσα μέλη του πληρώματος είναι σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία ασφαλισμένα στο Ν.Α.Τ., η εταιρεία του άρθρου 1 απολαμβάνει των προνομίων της ρύθμισης του άρθρου 24 του ν. 3409/2005, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Η ρύθμιση της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται και για τα πλοία με κοινοτική σημαία και σημαία χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.).

2. Η απασχόληση των αλλοδαπών ναυτικών στο πλοίο, ρυθμίζεται αποκλειστικά από τις ισχύουσες διατάξεις της σημαίας του πλοίου, καθώς και από τις συλλογικές ή/και ατομικές συμβάσεις εργασίας, που ρυθμίζονται από το δίκαιο της σημαίας του πλοίου και της χώρας προέλευσης των ναυτικών.

3. Οι αλλοδαποί ναυτικοί, που απασχολούνται στο πλοίο, δε βαρύνονται με εισφορές για το ΝΑΤ ή για οποιοδήποτε άλλο Ελληνικό Ασφαλιστικό Ταμείο και δεν αποκτούν δικαίωμα ασφαλιστικής καλύψεως ή άλλης παροχής από τα Ταμεία αυτά.

4. Η πλοιοκτήτρια εταιρεία ή η εταιρεία που εκμεταλλεύεται τα πλοία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 δεν βαρύνεται με εισφορές προς οποιοδήποτε Ελληνικό Ασφαλιστικό Ταμείο ούτε με άλλης μορφής ασφαλιστική ή κοινωνική επιβάρυνση για τη χρησιμοποίηση των αλλοδαπών ναυτικών.

Άρθρο 3 Κυρώσεις

Στους παραβάτες των διατάξεων του παρόντος νόμου αλλά και των διατάξεων της νομοθεσίας που ισχύει για την εκτέλεση περιηγητικών πλόων, επιβάλλονται από την αρμόδια Λιμενική Αρχή, οι κυρώσεις που προβλέ-

πονται στην κείμενη νομοθεσία και ιδίως των άρθρων 42, 44, 45, 157 και 180 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου.»

Άρθρο 223 Προμήθειες πετρελαιοειδών της Πλοηγικής Υπηρεσίας

Στην παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 2286/1995 (Α' 19), όπως προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 2741/ 1999 (Α' 199), προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Η διαδικασία ανάδειξης προμηθευτών για την προμήθεια πετρελαιοειδών και θεώρησης τιμολογίων για την κανονικότητα της τιμής τους, των πλωτών μέσων της Πλοηγικής Υπηρεσίας της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, διενεργείται από την αρμόδια Διεύθυνση Προμηθειών και Κτιριακών Εγκαταστάσεων της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας του ιδίου Υπουργείου. Η διενέργεια των διαγωνισμών αυτών γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 40 έως 42 του π.δ. 173/1990 (Α' 62) και του ν. 2286/1995 (Α' 19).»

Άρθρο 224 Ωράριο λειτουργίας Κλάδου Ελέγχου Εμπορικών Πλοίων

1. Για τις ανάγκες των Υπηρεσιών του Κλάδου Επιθεώρησης Εμπορικών Πλοίων, ο οποίος λειτουργεί σε εικοσιτετράωρη βάση, καθορίζεται ειδικό ωράριο εργασίας του υπηρετούντος στις ανωτέρω Υπηρεσίες πολιτικού προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ρυθμίζονται θέματα του ωραρίου, των φυλακών και των αδειών του προσωπικού της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Για τα θέματα της αποζημίωσης για τη νυχτερινή εργασία και για την εργασία κατά το Σάββατο, την Κυριακή και τις αργίες του εν λόγω προσωπικού εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 225 Εκπαίδευση σπουδαστών των Α.Ε.Ν. και σε μη ελληνικά πλοία

Η περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 2638/1998 (Α' 204), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Σπουδαστές και σπουδάστριες των Ακαδημιών Εμπορικών Ναυτικού (ΑΕΝ), πρώτης και δεύτερης θαλάσσιας εκπαιδευτικής περιόδου που δε βρίσκουν θέσεις απασχόλησης για την εκτέλεση της πρακτικής εξάσκησης σε πλοία με ελληνική σημαία ή σε πλοία με ξένη σημαία συμβεβλημένα με το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ), μπορεί να ναυτολογηθούν σε πλοία με σημαία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σημαία τρίτης χώρας, μη συμβεβλημένα με το ΝΑΤ, υπό την προϋπόθεση ότι στα εν λόγω πλοία θα είναι ναυτολογημένος τουλάχιστον ένας έλληνας αξιωματικός Εμπορικού Ναυτικού (Ε.Ν.) αντίστοιχης ειδικότητας. Σε περίπτωση που στα ανωτέρω πλοία δεν υπηρετεί Έλληνας Αξιωματικός Εμπορικού Ναυτικού επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η ναυτολόγηση εφόσον διασφαλίζεται η επικοινωνία του σπουδαστή με τον αρμόδιο για την εκπαίδευση αξιωματικό Εμπορικού Ναυτικού στην αγγλική γλώσσα.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, που εκδίδεται κάθε εκπαιδευτική περίοδο, καθορίζονται τα της ναυτολόγησης των σπουδαστών, ώστε να εξασφαλίζονται συνθήκες εργασίας, εκπαίδευσης, καταβολής επιδόματος και ασφάλισης ανάλογες με τις ισχύουσες για τους εκπαιδευόμενους σε πλοία με ελληνική σημαία.»

Άρθρο 226 **Παράταση προθεσμίας**

Για έργα που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001 (Α' 187) και έχουν εκτελεσθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής, από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., η κατά τις παραγράφους 9 και 10 του άρθρου 27 του ίδιου νόμου αίτηση έκδοσης σχετικής άδειας μπορεί να υποβληθεί έως 31.12.2013, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου αυτής για την έκδοσή της.

Άρθρο 227 **Αντικατάσταση της παρ. 9 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001**

Η παρ. 8 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001, όπως αυτή αναριθμήθηκε σε παρ. 9 με την παράγραφο 7 του άρθρου 14 του ν. 4002/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Έργα καθαρισμού-αποκατάστασης λειτουργικών βαθών όπως προβλέπονται από τη μελέτη κατασκευής των λιμενικών εγκαταστάσεων που καθίστανται αναγκαία εξαιτίας προσχώσεων που προέρχονται από απώλειες φορτο-εκφορτωνόμενου υλικού αλλά και άλλες αιτίες όπως συσσώρευση φερτών υλών, προσαμώσεις κ.λπ., που οφείλονται σε θεομηνίες ή εξελίσσονται μέσω φυσικών διεργασιών, επιτρέπονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Για την έναρξη των εργασιών απαιτείται αστυνομική φύσεως άδεια από την αρμόδια λιμενική αρχή της περιοχής. Στη σχετική άδεια θα ορίζεται και ο τρόπος διάθεσης του υλικού που θα αποκομίζεται από τον καθαρισμό του πυθμένα της θάλασσας. Άδειες κατασκευής και χρήσης λιμενικών έργων που έχουν χορηγηθεί ισχύουν και για όλες τις παραπάνω χρήσεις.»

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ **ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 228 **Τροποποίηση διατάξεων για τα τεχνικά επαγγέλματα και τις μεταποιητικές δραστηριότητες**

1. Το άρθρο 1 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Σκοπός των άρθρων 1 έως και 16 είναι η καθιέρωση των αναγκαίων όρων και προϋποθέσεων για την άσκηση συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 3, καθώς και των απαιτήσεων, οι οποίες συνδέονται με την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων και οι οποίες αφορούν την ίδρυση, την επέκταση, τη λειτουργία και τον έλεγχο των εγκαταστάσεων, επί των οποίων ασκούνται οι ως άνω επαγγελματικές δραστηριότητες.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. «Επαγγελματικές Δραστηριότητες»: είναι οι εργασίες: α) εκπόνησης των ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών μελετών μιας εγκατάστασης, β) επίβλεψης εκτέλεσης των εν λόγω μελετών, γ) υλοποίησης της εγκατάστασης, δ) επίβλεψης και ελέγχου της καλής λειτουργίας της εγκατάστασης, ε) επιτήρησης, επισκευής και συντήρησής της, στ) χειρισμού εξοπλισμού της εγκατάστασης, ζ) παροχής τεχνικών υπηρεσιών και η) πραγματοποίησης πραγματογνωμοσυνών επί εγκαταστάσεων.»

3. Στο άρθρο 2 του ν. 3982/2011 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Επίπεδο Επαγγελματικής Δραστηριότητας»: είναι το επίπεδο το οποίο χαρακτηρίζει τις απαιτήσεις για την άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των περιπτώσεων α', β', δ' και η' της παραγράφου 3 του άρθρου 2 σε μια εγκατάσταση και καθορίζεται από το είδος, την έκταση, την τεχνολογική στάθμη και την πολυπλοκότητα της εν λόγω επαγγελματικής δραστηριότητας. Το Επίπεδο Επαγγελματικής Δραστηριότητας προσδιορίζει τις απαιτήσεις επαγγελματικών προσόντων για την εκτέλεση των ως άνω επαγγελματικών δραστηριοτήτων. Η διαφοροποίηση των εν λόγω απαιτήσεων καθορίζει τον αριθμό των επιπέδων δραστηριότητας σε μια συγκεκριμένη εγκατάσταση. Το Επίπεδο Επαγγελματικής Δραστηριότητας είναι ακέραιος αριθμός, ο οποίος λαμβάνει τις τιμές: 1, 2, 3 και 4, όπου ο αριθμός 1 αντιστοιχεί στο επίπεδο με τις υψηλότερες απαιτήσεις.»

4. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατηγορίες που αφορούν την εκπόνηση των ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών μελετών εγκαταστάσεων, την επίβλεψη εκτέλεσης των εν λόγω μελετών, την υλοποίηση των εγκαταστάσεων, την επίβλεψη και τον έλεγχο της καλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων, την επιτήρηση, επισκευή και συντήρησή τους, το χειρισμό του εξοπλισμού τους και τις πραγματογνωμοσύνες επί εγκαταστάσεων. Οι ως άνω εγκαταστάσεις αφορούν: αα) εγκαταστάσεις σε βιομηχανίες και βιοτεχνίες, ββ) εγκαταστάσεις εξόρυξης ορυκτών και μεταλλευμάτων, γγ) εγκαταστάσεις άντλησης αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου, δδ) εγκαταστάσεις παραγωγής και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και ατμού, εε) ηλεκτρολογικές ή μηχανολογικές εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης κτιρίων, ήτοι ηλεκτρικά δίκτυα και συναφείς εγκαταστάσεις, υδραυλικές, ψυκτικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις καύσης υγρών και αερίων καυσίμων, καθώς και πάσης φύσεως λέβητες, στστ) λοιπές ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, ζζ) μη σταθερά μηχανήματα και εξοπλισμός, ηη) εγκαταστάσεις συλλογής, επεξεργασίας και παροχής νερού, θθ) εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, ιι) εγκαταστάσεις συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης απορριμμάτων, αποβλήτων και ανάκτησης υλικών και ιαia) εγκαταστάσεις αποθήκευσης επικίνδυνων υλικών, καθώς και εγκαταστάσεις κατάψυξης ή συντήρησης ευπαθών προϊόντων.»

5. Μετά το άρθρο 4 του ν. 3982/2011 προστίθεται άρθρο 4Α ως εξής:

«Άρθρο 4Α

Απαιτήσεις για την ίδρυση, την επέκταση, τη λειτουργία και τον έλεγχο εγκαταστάσεων

1. Για την ίδρυση, την επέκταση, τη λειτουργία και τον έλεγχο των εγκαταστάσεων, που αναφέρονται στην

περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 απαιτείται αναλόγως του επιπέδου της κατά περίπτωση επαγγελματικής δραστηριότητας ή των απαιτήσεων για έκδοση άδειας εγκατάστασης ή λειτουργίας, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 19, η εκπόνηση ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών μελετών μιας εγκατάστασης, η επίβλεψη εκτέλεσης των εν λόγω μελετών, η επίβλεψη και ο έλεγχος της καλής λειτουργίας της εν λόγω εγκατάστασης και οι πραγματογνωμοσύνες επί εγκαταστάσεων.

2. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών:

α) Κατατάσσονται οι ως άνω εγκαταστάσεις και ορίζονται αντιστοίχα επίπεδα επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

β) Καθορίζονται οι απαιτήσεις εκπόνησης των ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών μελετών μιας εγκατάστασης, επίβλεψης της εκτέλεσης των εν λόγω μελετών, επίβλεψης και ελέγχου της καλής λειτουργίας για κάθε εγκατάσταση και των πραγματογνωμοσυνών επί εγκαταστάσεων.

γ) Καθορίζονται τα επαγγελματικά προσόντα που πρέπει να διαθέτουν τα φυσικά πρόσωπα, για την άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην ανωτέρω περίπτωση β'.

δ) Καθορίζονται τα αρμόδια όργανα των περιφερειών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 5, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση, την ανανέωση ή την επέκταση της άδειας άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην ανωτέρω περίπτωση β', καθώς και για την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων, όταν συντρέχουν οι αντικειμενικώς διαπιστούμενες προϋποθέσεις.

ε) Καθορίζεται η αντιστοίχιση των αδειών που υφίστανται κατά την έκδοση του παρόντος νόμου και οι οποίες αφορούν στην άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην ανωτέρω περίπτωση β', με τις επαγγελματικές άδειες ή τις βεβαιώσεις αναγγελίας, που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

στ) Οι αντικειμενικά διαπιστούμενες προϋποθέσεις, οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 11 του άρθρου 5, καθώς και η κατά περίπτωση απαιτούμενη εξειδίκευσή τους.

ζ) Κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.»

6. Το άρθρο 16 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16

Καταργούμενες διατάξεις

1. Με την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 4 και στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 καταργούνται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβανομένων των προεδρικών διαταγμάτων και των υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του ν. 6422/1934 (Α' 412), που ρυθμίζουν διαφορετικά τα θέματα αδειοδότησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των περιπτώσεων γ', ε', στ' και ζ' της παραγράφου 3 του άρθρου 2, κατά το μέρος που αφορούν τα θέματα αυτά.

2. Με την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4Α καταργούνται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβανομένων των προεδρικών διαταγμάτων και των υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του ν. 6422/1934, που ρυθμίζουν διαφορετικά τα θέματα αδειοδότησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των περιπτώσεων α', β', δ' και η' της παραγράφου 3 του άρθρου 2, κατά το μέρος που αφορούν τα θέματα αυτά, με εξαίρεση την περίπτωση α' του άρθρου 1 του ν. 6422/1934 που διατηρείται σε ισχύ.»

7. Η παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«14. Αδειοδοτούσα Αρχή: Η Διεύθυνση Ανάπτυξης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας σύμφωνα με το ν. 3852/2010 (Α' 87) και το π.δ. 78/2006 (Α' 80), η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συντονισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας σύμφωνα με το ν.δ. 96/1973 (Α' 172), η Διεύθυνση Εγκαταστάσεων Πετρελαιοειδών, σύμφωνα με το π.δ. 381/1989 (Α' 168), τα κατά τόπον αρμόδια για τις μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες Επιμελητήρια και οι ενώσεις τους σύμφωνα με το ν. 2081/1992 (Α' 154), καθώς και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της 27.11/14.12.1926 (Α' 430).»

8. Οι παράγραφοι 3, 4, 5 του άρθρου 24 του ν. 3982/2011 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συντονισμού της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, η Διεύθυνση Εγκαταστάσεων Πετρελαιοειδών της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η Διεύθυνση Ανάπτυξης της Περιφερειακής Ενότητας, τα Επιμελητήρια και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας υποχρεούνται σε ηλεκτρονική διασύνδεση και σε υποχρεωτική λειτουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, στο πλαίσιο του οποίου γίνεται και σε ηλεκτρονική μορφή η υποβολή των αιτήσεων, η ηλεκτρονική διακίνησή τους μεταξύ των συναρμόδιων υπηρεσιών και η τελική τους διεκπεραίωση και τηρείται συνολικό αρχείο αδειών.

4. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, η Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και όλα τα κέντρα υποδοχής της αίτησης της παραγράφου 1 υποχρεούνται σε λειτουργία δικτυακού τόπου, με σκοπό τη λεπτομερή ενημέρωση των επιχειρηματιών σχετικά με όλες τις διαδικασίες, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις διοικητικές πράξεις και γνωμοδοτήσεις που απαιτούνται για την αδειοδότηση των μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να ικανοποιούν τα επιλεγμένα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, ο τρόπος λειτουργίας τους, ο τρόπος λειτουργίας του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος στο οποίο θα συνδέονται ηλεκτρονικά η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συντονισμού της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, η Διεύθυνση Εγκαταστάσεων Πετρελαιοειδών της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας, οι Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων, τα Επιμελητήρια και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και ο τρόπος διεκπεραίωσης των αιτήσεων μέσα σε αυτά.»

9. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 3982/2011 καταργείται και η παράγραφος 7 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Τα πιο πάνω πρόστιμα αποτελούν πόρο της οικείας Περιφέρειας ή του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ή του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατά περίπτωση, και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).»

10. Στο άρθρο 29 του ν. 3982/2011 προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

«9. Όταν η Αδειοδοτούσα Αρχή είναι η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συντονισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή η Διεύθυνση Εγκαταστάσεων Πετρελαιοειδών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, οι πράξεις του άρθρου αυτού εκδίδονται από τον οικείο Υπουργό.»

11. Οι αποφάσεις χορήγησης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας που έχουν εκδοθεί από τα όργανα της Κεντρικής Διοίκησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατά το χρονικό διάστημα από 17.6.2011 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, θεωρείται ότι έχουν εκδοθεί εγκύτως.

12. Στην παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 3982/2011 προστίθεται περίπτωση θ' ως εξής:

«θ) Δραστηριότητες αγροτοκτηνοτροφίας, ιδίως μέσω θερμοκηπιακών καλλιεργειών, καθώς και υποστηρικτικές ή υποβοηθητικές της λειτουργίας τους, όταν τα παραγόμενα προϊόντα τους τυγχάνουν επεξεργασίας εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου από δραστηριότητες που υπάγονται στο δεύτερο μέρος του παρόντος νόμου.»

13. Πριν την παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 3982/2011 προστίθεται η φράση: «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται.»

14. Στο άρθρο 52 του ν. 3982/2011 προστίθεται νέα παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Η εισφορά σε χρήμα των ιδιοκτητών ακινήτων που βρίσκονται στα όρια Επιχειρηματικού Πάρκου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου εντός της Περιφέρειας Αττικής υπολογίζεται στο εμβαδόν της ιδιοκτησίας, όπως αυτή διαμορφώνεται με την πράξη εφαρμογής και ανέρχεται στο δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας που έχει αυτή κατά το χρόνο της έγκρισης της πράξης εφαρμογής. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο.»

15. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας προσδιορίζεται η σχετική διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σε αυτή, ο τρόπος προσδιορισμού και χρηματοδότησης του έργου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 229

Εκσυγχρονισμός επαγγελματικών εργαστηρίων - εργασίες ζυθοποιείων

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3325/2005 (Α' 68) προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής:

«δ) Για τα επαγγελματικά εργαστήρια και τις μονάδες ανεξαρτήτως βαθμού όχλησης που είναι εγκατεστημένες εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, όπως ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α' 143), επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους καθορισμού του Υποδοχέα χωρίς κανένα άλλο περιορισμό.»

2. Επιτρέπεται στα ζυθοποιεία η παραγωγή και εμφιάλωση ελεύθερων αλκοόλης ποτών, καθώς και η εμφιάλωση νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, εφόσον διαθέτουν τις κατάλληλες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό ώστε κάθε δραστηριότητα να διατηρεί την αυτονομία της. Κατά παρέκκλιση, για την εμφιάλωση επιτρέπεται να χρησιμοποιείται κοινή γραμμή, υπό τις προϋποθέσεις ότι: α) τα προς εμφιάλωση προϊόντα βρίσκονται στη τελική τους μορφή και β) η χρήση της κοινής γραμμής για την εμφιάλωση μπίρας, προϊόντων μπίρας, ελεύθερων αλκοόλης ποτών και νερού, γίνεται σε διαφορετικό χρόνο. Οι εργασίες αυτές επιτρέπεται να πραγματοποιούνται και στις περιπτώσεις των εργοστασίων που λειτουργούν με το καθεστώς των φορολογικών αποθηκών του ν. 2960/2001 και τα παραγόμενα ελεύθερα αλκοόλης προϊόντα να συναποθηκεύονται εντός αυτών.

Άρθρο 230

Θέματα της «Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.) Α.Ε.» και των υπό εκκαθάριση θυγατρικών εταιρειών της «Εθνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.) Α.Ε.»

1. Οι υποπαράγραφοι α, β, γ και δ της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του ν. 3066/2002 (Α' 252), αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από πέντε (5) μέλη, τα οποία ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και τα οποία είναι τα εξής:

(1) Ο Πρόεδρος, ο οποίος είναι επίσης και Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Διαπίστευσης.

(2) Ο Διευθύνων Σύμβουλος.

(3) Ένας εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

(4) Ένας εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, με εμπειρία στα σχετικά με τις δραστηριότητες της εταιρείας θέματα.

(5) Ένας εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Διαπιστευμένων Φορέων Επιθεώρησης - Πιστοποίησης ή ένας εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Εργαστηρίων, οι οποίοι ορίζονται εναλλάξ σε κάθε θητεία.

β) Τα μέλη του Δ.Σ. ορίζονται για πενταετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Οι διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 1 και του άρθρου 4 παράγραφοι 1 και 2 του ν. 3016/2002 (Α' 110) εφαρμόζονται αναλόγως. Ο Αντιπρόεδρος και ο Γραμματέας του Δ.Σ. ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην πρώτη συνεδρίαση του. Ως Γραμματέας ορίζεται μέλος του Δ.Σ. ή υπάλληλος ή νομικός σύμβουλος της εταιρείας.

γ) Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας πρέπει να είναι πτυχιούχοι Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή αντιστοίχου της αλλοδαπής, να έχουν τεκμηριωμένη εμπειρία σε θέματα διαπίστευσης ή ποιότητας ή εργαστηριακών δοκιμών ή πιστοποίησης και να γνωρίζουν πολύ καλά την αγγλική ή τη γαλλική ή τη γερμανική γλώσσα. Η ιδιότητα Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου μπορεί να συμπίπτει στο ίδιο πρόσωπο. Σε περίπτωση ταύτισης των δύο ιδιοτήτων στο ίδιο πρόσωπο, πέμπτο μέλος στο Διοικητικό Συμ-

βούλιο της εταιρείας είναι ένας αιρετός εκπρόσωπος των εργαζομένων.

δ) Η αποζημίωση του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, των μελών εκτελεστικών και μη του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζεται με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 3 του ν. 3429/2005 (Α'314).»

2. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 4038/2012 (Α' 14) προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Οι εκκαθαριστές μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα και δεν διώκονται ποινικώς, δεν υπόκεινται σε προσωπική κράτηση, ούτε υπέχουν οποιαδήποτε αστική ή άλλη ατομική ευθύνη για χρέη των υπό εκκαθάριση εταιρειών προς το Δημόσιο, ή τους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσης τούτων.»

3. Η παρ. 14 του άρθρου 16 του ν. 4038/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια και διαδικασία για τη διενέργεια των εκκαθαρίσεων, τις αμοιβές των εκκαθαριστών, την κάλυψη των στενών λειτουργικών δαπανών των εκκαθαρίσεων σε περίπτωση μη κάλυψής τους από το προϊόν της εκκαθάρισης και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Στην απόφαση που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο συμπεριλαμβάνεται και ο Υπουργός Οικονομικών, εφόσον προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.»

Άρθρο 231

Τροποποίηση διατάξεων για την εγκατάσταση περάτωσης έψησης (ν. 3526/2007)

Η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3526/2007 (Α'24), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 του ν. 3853/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η εγκατάσταση περάτωσης έψησης μπορεί να αποτελέσει είτε αυτοτελές και ανεξάρτητο κατάστημα είτε τμήμα μικτού καταστήματος τροφίμων ή υπεραγοράς τροφίμων, που διαχωρίζεται, στην περίπτωση αυτή, με μόνιμη κατασκευή. Αν η εγκατάσταση αυτή αποτελεί τμήμα μικτού καταστήματος τροφίμων ή υπεραγοράς τροφίμων, μπορεί να βρίσκεται μέσα ή έξω από το κατάστημα ή την υπεραγορά τροφίμων ως αυτοτελής και ανεξάρτητος χώρος.

Ο χώρος της εγκατάστασης περάτωσης έψησης περιλαμβάνει: χώρο αποθήκευσης των ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας, χώρο προετοιμασίας των προϊόντων αυτών προς έψηση, χώρο εκκλιβάνισης, χώρο επαναφοράς των ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας, μετά την έψησή τους, στη θερμοκρασία του περιβάλλοντος και χώρο συσκευασίας. Οι ανωτέρω χώροι δεν επιτρέπεται να αποτελούν διαμερίσματα ή χώρους υπογείου.

Αν η εγκατάσταση περάτωσης έψησης αποτελεί αυτοτελές και ανεξάρτητο κατάστημα, απαιτείται να διαθέτει αποδυτήριο και αποχωρητήριο, με τον προθάλαμό του και το λουτρό των εργαζομένων, με την επιφάνεια και τις προδιαγραφές που ορίζονται, για κάθε περίπτωση, από τις διατάξεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού και τις κείμενες υγειονομικές διατάξεις. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ρυθμίζονται θέματα ενημέρωσης του κοινού από το

κατάστημα ως προς τη διάθεση από αυτό ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας (bake off).

Άρθρο 232

Περιορισμός υποχρεώσεων Α.Ε. και Ε.Π.Ε. για δημοσίευση πράξεων και στοιχείων

1. Όπου στον κ.ν. 2190/1920 και στο ν. 3190/1955 προβλέπεται δημοσίευση σε άλλα έντυπα μέσα, εκτός από το ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ., αυτή μπορεί να αντικαθίσταται με ανάρτηση των δημοσιευτέων πράξεων και στοιχείων στην ιστοσελίδα της εταιρείας, εφόσον η διεύθυνση αυτής έχει καταχωρισθεί στην Μερίδα της εταιρείας. Για την ανάρτηση των παραπάνω πράξεων και στοιχείων στην ιστοσελίδα της εταιρείας ενημερώνεται αμελλητί το οικείο Μητρώο. Προθεσμίες που συνδέονται με δημοσίευση σε άλλα έντυπα μέσα εκτός από το ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ. λογίζεται ότι εκκινούν ή λήγουν από την ημέρα που η εταιρεία ανακοίνωσε στο οικείο μητρώο την ανάρτηση στην ιστοσελίδα.

2. Αν η εταιρεία δε διατηρεί ιστοσελίδα ή δεν έχει καταχωρήσει αυτήν στην Μερίδα της, οι δημοσιεύσεις της προηγούμενης παραγράφου πραγματοποιούνται, εκτός από το ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ., και σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας.

Άρθρο 233

Ρύθμιση θεμάτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ν. 3959/2011) και του Εθνικού Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας (ν. 3912/2011)

1. Η παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 3959/2011 (Α' 93) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«5. Με την επιφύλαξη των ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 44, επιβάλλεται με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού στις επιχειρήσεις, στις ενώσεις επιχειρήσεων ή σε αυτούς που κατά οποιονδήποτε τρόπο παρεμποδίζουν ή δυσχεραίνουν τις έρευνες των παραγράφων 1, 2 και 3, καθώς και στις επιχειρήσεις, ενώσεις επιχειρήσεων ή σε αυτούς που αρνούνται να υποβληθούν στις εν λόγω έρευνες, να επιδείξουν τα αιτούμενα βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα και να χορηγήσουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους, πρόστιμο τουλάχιστον δεκαπέντε (15.000) ευρώ με ανώτατο όριο το 1% του κύκλου εργασιών της προηγούμενης χρήσης, όπως αυτός υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 10 στο καθένα από τα πρόσωπα και για κάθε παράβαση. Κατά την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται ιδίως υπόψη η σοβαρότητα της εξεταζόμενης υπόθεσης, η απαξία των πράξεων και η επίπτωσή τους στην έκβαση της έρευνας.»

2. Στο άρθρο 44 του ν. 3959/2011 προστίθεται παράγραφος 7 ως ακολούθως:

«7. Με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών τιμωρούνται:

α) Όποιος παρεμποδίζει ή δυσχεραίνει με οποιονδήποτε τρόπο την διεξαγωγή ερευνών για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου από μέρους των κατά το άρθρο 39 αρμοδίων οργάνων, ιδίως με την παρεμβολή προσκομμάτων ή απόκρυψη στοιχείων.

β) Όποιος αρνείται ή δυσχεραίνει την παροχή των κατά το άρθρο 38 πληροφοριών.

γ) Όποιος παρέχει, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 38 και 39, εν γνώσει, ψευδείς πληροφορίες ή αποκρύπτει στοιχεία.

δ) Όποιος αρνείται, αν και έχει κληθεί για το σκοπό αυτό από εντεταλμένο κατά τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 39, υπάλληλο της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή άλλο αρμόδιο για τον έλεγχο όργανο, να προβεί σε ένορκη ή ανωμοτί κατάθεση ενώπιόν του, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 39, καθώς και όποιος, κατά τη διάρκεια της κατάθεσής του, εν γνώσει καταθέτει ψευδή στοιχεία ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθή.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 3959/2011 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«4. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, που εκδίδεται μέχρι την 1η Ιουλίου 2012, διατίθεται ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού ποσοστό έως 80% του συσσωρευμένου πλεονάσματος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τα διαθέσιμα της 31ης Δεκεμβρίου 2011. Για τον υπολογισμό του πλεονάσματος δε συνυπολογίζεται το ποσό που έχει καταχωρισθεί στον κωδικό του προϋπολογισμού της Επιτροπής για την αγορά κτιρίου.»

Άρθρο 234 **Τροποποιήσεις των άρθρων 99 επ.** **του Πτωχευτικού Κώδικα**

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 99 του ν. 3588/2007 (Α' 153), όπως το εν λόγω άρθρο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011 (Α' 204), προστίθεται το εξής εδάφιο:

«Νεότερη διαδικασία εξυγίανσης για τον ίδιο οφειλέτη δεν είναι επιτρεπτή, αν δεν έχει παρέλθει πενταετία από την επικύρωση προηγούμενης συμφωνίας εξυγίανσης, εκτός αν πρόκειται για συμφωνία που επικυρώνεται κατά το άρθρο 106β.»

2. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 100 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται το εξής εδάφιο: «Στη συζήτηση δύναται να παραπεμφθεί και να ακουσθεί και εκπρόσωπος των εργαζομένων.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, εφόσον προβλέπει ότι η επίτευξη της συμφωνίας είναι δυνατή, ότι υπάρχουν βάσιμες προσδοκίες επιτυχίας της προτεινόμενης εξυγίανσης και ότι δεν παραβιάζεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 99 παρ. 2, αποφασίζει το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης για περίοδο όχι μεγαλύτερη των δύο (2) μηνών από την έκδοση της απόφασης και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, ορίζει μεσολαβητή, σύμφωνα με το άρθρο 102. Ο πρόεδρος του πτωχευτικού δικαστηρίου δύναται με πράξη του ύστερα από αίτηση του οφειλέτη, του μεσολαβητή ή πιστωτή να παρατείνει την περίοδο αυτή για ένα (1) ακόμη μήνα.»

4. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται το εξής εδάφιο:

«Το προηγούμενο εδάφιο μπορεί να εφαρμοσθεί αναλογικά και μετά από αίτηση πιστωτή, αν δεν υπάρχει μεσολαβητής ή ο υπάρχων μεσολαβητής δεν προβαίνει σε σχετική ενημέρωση του δικαστηρίου, μολονότι

αποδεικνύεται ότι υπάρχουν οι προϋποθέσεις της ανάκλησης.»

5. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται το εξής εδάφιο:

«Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη διατήρηση των αναγκαιών θέσεων εργασίας μέχρι την επικύρωση ή την απόρριψη του σχεδίου εξυγίανσης.»

6. Η παρ. 5 του άρθρου 103 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Στα προληπτικά μέτρα των προηγούμενων παραγράφων δύναται να τίθενται εξαιρέσεις, αν συντρέχει σπουδαίος κοινωνικός λόγος, όπως, ενδεικτικά, προκειμένου να καταβληθούν σε πιστωτή ποσά που είναι αναγκαία για τη διατροφή τούτου ή της οικογένειάς του ή για την ικανοποίηση απαιτήσεων διατροφής άλλων προσώπων. Απαιτήσεις εργαζομένων για μισθούς δεν καταλαμβάνονται από τα προληπτικά μέτρα, εκτός αν το δικαστήριο επεκτείνει την αναστολή της παραγράφου 1 και στις απαιτήσεις αυτές για σπουδαίο λόγο και για ορισμένο χρόνο ειδικά αναφερόμενους στην απόφαση.»

7. Στο άρθρο 103 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται νέα παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Προληπτικά μέτρα που διατάχθηκαν σύμφωνα με το παρόν άρθρο ή τυχόν προσωρινή διαταγή που εκδόθηκε παύουν να ισχύουν μετά πάροδο δύο (2) μηνών από το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 101.»

8. Η προθεσμία των έξι (6) μηνών που αναφέρεται στο στοιχείο η' της παραγράφου 1 του άρθρου 106ε του ν. 3588/2007, που προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, τροποποιείται σε προθεσμία τριών (3) μηνών.

9. Στην παρ. 1 του άρθρου 106ε του ν. 3588/2007, που προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται στοιχείο ι' ως εξής:

«ι. Την καταβολή συμπληρωματικών ποσών προς εξόφληση απαιτήσεων σε περίπτωση βελτίωσης της οικονομικής θέσης του οφειλέτη. Η συμφωνία θα πρέπει να ορίζει με ακρίβεια τις προϋποθέσεις καταβολής των ποσών αυτών.»

10. Η παρ. 3 του άρθρου 106ε του ν. 3588/2007, που προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η μη τήρηση της συμφωνίας εξυγίανσης από τον οφειλέτη δύναται να τίθεται ως διαλυτική αίρεση της συμφωνίας εξυγίανσης ή ως λόγος καταγγελίας της. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα δικαιώματα που έχει κάθε πιστωτής κατά το κοινό δίκαιο για τις περιπτώσεις μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη που αναλαμβάνονται ή διαμορφώνονται με τη συμφωνία, καθώς και καθυστερημένης ή πλημμελούς εκπλήρωσης, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων καταγγελίας ή υπαναχώρησης.»

11. Στο άρθρο 106στ του ν. 3588/2007, που προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται νέα παράγραφος 6:

«6. Για τη συζήτηση της αίτησης ορίζεται δικάσιμος εντός διμήνου από την υποβολή της.»

12. Το άρθρο 106η του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 3 του άρθρου 106η αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με την επικύρωση της συμφωνίας:

(α) Αίρεται αυτοδικαίως η απαγόρευση ή το κώλυμα έκδοσης επιταγών που είχε επιβληθεί στον οφειλέτη πριν από την έναρξη της διαδικασίας εξυγίανσης.

(β) Αναστέλλεται η ποινική δίωξη των πλημμελεμάτων της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής και εκείνων που προβλέπονται στο άρθρο 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), καθώς και της καθυστέρησης καταβολής οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία, εφόσον οι παραπάνω πράξεις έχουν τελεσθεί πριν από την υποβολή της αίτησης κατά το άρθρο 100. Η αναστολή δεν υπόκειται στον χρονικό περιορισμό της παραγράφου 3 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα και ισχύει για όσο χρονικό διάστημα προβλέπεται να διαρκέσει η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του οφειλέτη που απορρέουν από τη συμφωνία εξυγίανσης και υπό τον όρο της εμπρόθεσμης εκπλήρωσης των συμφωνηθέντων.

(γ) Προστίθεται νέα παράγραφος 4, η οποία έχει ως εξής:

«4. Σε περίπτωση πλήρους και εμπρόθεσμης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη που απορρέουν από τη συμφωνία εξυγίανσης εξαλείφεται το αξιόποινο των πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος».

(δ) Η παράγραφος 4 αναριθμείται σε παράγραφο 5.

13. Οι διατάξεις του έκτου κεφαλαίου του Πτωχευτικού Κώδικα, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται και επί διαδικασιών εξυγίανσης που έχουν ήδη αρχίσει κατά την έναρξη εφαρμογής του.

Η προθεσμία των δύο (2) μηνών της παραγράφου 1 του άρθρου 101, του Κώδικα αυτού, όπως η παράγραφος αυτή αντικαθίσταται με τον παρόντα νόμο, δεν συμπληρώνεται πριν από την παρέλευση ενός (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εκτός αν η προθεσμία των τεσσάρων (4) μηνών που προέβλεπε η αντικατασταθείσα παράγραφος 1 συμπληρώνεται νωρίτερα.

Άρθρο 235

Μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

Από την 1.6.2012:

α) Το σύνολο των αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή (π.δ. 197/1997, Α' 156, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 π.δ. 185/2009), που μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης σύμφωνα με την υποπερίπτωση ββ της περίπτωσης γ1 της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ. 96/2010 (Α' 170), μεταφέρεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β) Όπου στο άρθρο 9 του ν. 3892/2010 (Α' 189), αναφέρεται το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, νοείται εφεξής το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

γ) Τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή υποστηρίζουν στο έργο της οι ακόλουθες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, σύμφωνα με τις διατάξεις

που τις διέπουν: αα) Το Γραφείο Νομικού Συμβούλου και ββ) Το Γραφείο Παρέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

δ) Οι δαπάνες της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή ελέγχονται, εκκαθαρίζονται και εντέλλονται από την Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου που εξυπηρετεί τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

ε) Η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή καθίσταται δικαιούχος των δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας στον τομέα προστασίας του καταναλωτή και ασκεί τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ως δικαιούχου δράσεων στον τομέα αυτόν, στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3614/2007. Από 1.6.2012 η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή υποκαθίσταται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή δράσεων της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή για τις οποίες έχει οριστεί με οποιονδήποτε τρόπο δικαιούχος η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

στ) Στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3297/2004 (Α' 259), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4013/2011 (Α' 204), η φράση «από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης» αντικαθίσταται από τη φράση «από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας».

Άρθρο 236

Διοικητικές κυρώσεις για αγορανομικές παραβάσεις

1. Το άρθρο 3 του ν. 3668/2008 (Α' 115) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Διαδικασία επιβολής προστίμου

1. Πρόστιμα μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ που προβλέπονται στα άρθρα 1 και 2 του νόμου αυτού επιβάλλονται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα κατά τη διαπίστωση της παράβασης.

2. Αν τα πρόστιμα της προηγούμενης παραγράφου υπερβαίνουν το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, επιβάλλονται με απόφαση του Διευθυντή της υπηρεσίας στην οποία υπάγονται τα ελεγκτικά όργανα που διαπίστωσαν την παράβαση. Τα ελεγκτικά όργανα υποχρεούνται να υποβάλουν, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία διαπίστωσης τέλεσης της παράβασης, τις σχετικές εκθέσεις στα όργανα που είναι αρμόδια για την επιβολή του προστίμου. Η απόφαση επιβολής προστίμου εκδίδεται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την υποβολή της σχετικής έκθεσης και κοινοποιείται αμελλητί στον παραβάτη.

3. Τα διοικητικά πρόστιμα επιβάλλονται ανεξάρτητα από τυχόν άσκηση ποινικής δίωξης.»

2. Το άρθρο 8 του ν. 3668/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Διοικητικός και Δικαστικός Έλεγχος αποφάσεων επιβολής προστίμου

1. Η απόφαση επιβολής διοικητικού προστίμου για παραβάσεις των άρθρων 1 και 2 του παρόντος νόμου

υπόκειται σε ενδικοφανή προσφυγή μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημέρα κοινοποίησής της.

2. Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην περιφέρεια του οποίου διαπιστώθηκε η παράβαση, εφόσον η διαπίστωση έγινε από ελεγκτικό όργανο της κεντρικής ή αποκεντρωμένης Διοίκησης. Το όργανο που επέβαλε το πρόστιμο οφείλει να διαβιβάσει στον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης σχετική εισήγηση εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της προσφυγής. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερών από την άσκησή της.

3. Αν η παράβαση διαπιστώθηκε από ελεγκτικό όργανο της Περιφέρειας ή εποπτευόμενου από αυτήν φορέα, η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται ενώπιον του Περιφερειάρχη στην Περιφέρεια του οποίου διαπιστώθηκε η παράβαση. Η απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερών από την άσκηση της προσφυγής, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας Περιφερειακής Επιτροπής Εμπορίου.

4. Η Επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου συνέρχεται και διατυπώνει τη γνώμη της υποχρεωτικά εντός τριάντα (30) ημερών από την άσκηση της προσφυγής και αφού προηγουμένως καλέσει εγγράφως, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίασή της, τον ενδιαφερόμενο να εκθέσει τις απόψεις του. Αν η Επιτροπή δεν εκδόσει την απόφασή της εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η σχετική απόφαση του Περιφερειάρχη εκδίδεται χωρίς τη γνώμη της Επιτροπής.

5. Η απόφαση του οργάνου των παραγράφων 2 και 3 υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 66 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Για το παραδεκτό της προσφυγής απαιτείται προκαταβολή ποσού ίσου με το 20% του εκάστοτε επιβαλλόμενου προστίμου.

3. Μετά το άρθρο 8 του ν. 3668/2008 (Α' 115) προστίθεται άρθρο 8α ως εξής:

«Άρθρο 8α

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 5, παράγραφος 1, και 7, παράγραφος 10, του ν. 2323/1995 (Α'145) σε όσους παραβαίνουν τις αγορανομικές διατάξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 1, 1α, 2 και 35 του Αγορανομικού Κώδικα, πέραν των ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 15 του άρθρου 30 του Κώδικα αυτού, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, τις εν γένει συνέπειες που προκαλούνται σε βάρος των βλαπτομένων από αυτή, το βαθμό υπαιτιότητας και την υποτροπή των παραβατών.

2. Τα άρθρα 3 και 8 εφαρμόζονται και για την επιβολή προστίμων της προηγούμενης παραγράφου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ειδικότερα το ύψος του προστίμου που επιβάλλεται για καθεμία από τις παραβάσεις ή την κατηγορία παραβάσεων της παραγράφου 1, εντός των ορίων που προβλέπει αυτή, και μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά το πρόστιμο.

4. Τα ποσά των προστίμων της παραγράφου 1 εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ. 356/1974, Α' 90) και μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας».

4. Στο ν. 3728/2008 (Α' 258) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 3728/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Ειδικά για την περίπτωση θ, η αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Ελέγχων για την επιβολή προστίμων τελεί υπό την επιφύλαξη της αντίστοιχης αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Κοστολόγησης και Έρευνας Αγοράς σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του παρόντος νόμου».

β) Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3728/2008, προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Επιπλέον είναι αρμόδια να επιβάλλει πρόστιμα, κατά την περίπτωση θ, για παράβαση διατάξεων που σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία είναι αρμόδια να ελέγχει».

Άρθρο 237

Συγχώνευση ανωνύμων εταιρειών Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε. με ΕΤ.ΑΝ.ΑΛ. Α.Ε.

1. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Αναπτύξεως Αλιείας - ΕΤ.ΑΝ.ΑΛ. Ανώνυμος Εμπορική και Βιομηχανική» με αριθμό Μητρώου Α.Ε. 1016/01ΝΤ/Β/ 86/530 η οποία εποπτεύεται από τους Υπουργούς Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συγχωνεύεται με απορρόφησή της από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Οργανισμός Κεντρικής Αγοράς Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε.) με αριθμό Μητρώου Α.Ε. 41867/06/Β/98/45 που εποπτεύεται από τους ίδιους Υπουργούς.

2. Η συγχώνευση θα γίνει κατά παρέκκλιση των άρθρων 68-79α του κ.ν. 2190/20 «περί Ανωνύμων Εταιρειών» και της λοιπής σχετικής νομοθεσίας με λογιστική ενοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού όπως αυτά εμφανίζονται στους Ισολογισμούς Μετασχηματισμού των συγχωνευομένων εταιρειών με ημερομηνία 30.11.2011.

3. Το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, της απορροφούμενης εταιρείας, όπως έχουν διαπιστωθεί στην από 31.1.2012 έκθεση διαπίστωσης λογιστικής αξίας της απορροφούμενης εταιρείας των Ορκωτών Ελεγκτών-Λογιστών κ.κ. Σεραφείμ Μακρή και Σταύρου Σαλούστρου, που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 5 του ν. 2166/1993 (Α' 137) ενοποιούνται με τα στοιχεία της απορροφώσας.

4. Το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφώσας εταιρείας ύψους 33.800.000,00 ευρώ θα αυξηθεί λόγω της συγχώνευσης κατά το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούμενης εταιρείας ύψους 146.500,00 ευρώ πλέον 400,00 ευρώ με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών της απορροφώσας εταιρείας, ενώ παράλληλα θα εκδοθούν 113 νέες ονομαστικές μετοχές της απορροφώσας, ονομαστικής αξίας 1.300,00 ευρώ εκάστη, που θα δοθούν στο μέτοχο της απορροφούμενης εταιρείας έτσι ώστε το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφώσας μετά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης να ανέρχεται σε 33.946.900,00 ευρώ διαιρούμενο σε 26.113 ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 1.300,00 ευρώ.

5. Η Γενική Συνέλευση της απορροφώσας εταιρείας θα συνέλθει μετά την δημοσίευση του παρόντος νόμου για να τροποποιήσει το «περί κεφαλαίου» άρθρο 3 του καταστατικού της εταιρείας και κάθε άλλο σχετικό άρθρο όπου απαιτείται.

6. Από 1.12.2011 όλες οι πράξεις της απορροφούμενης εταιρείας θεωρείται ότι διενεργούνται για λογαριασμό της απορροφώσας εταιρείας και τα ποσά αυτών μεταφέρονται με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της.

7. Η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί του συνόλου της κινητής και ακίνητης περιουσίας της απορροφούμενης εταιρείας περιέρχονται, μετά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης, αυτοδικαίως, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα, στην απορροφώσα εταιρεία Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε., με την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας για δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες, η οποία έχει στο εξής την αποκλειστική χρήση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του καταργουμένου και συγχωνευόμενου δι' απορροφήσεως φορέα, αλλά και την ευθύνη για τη διαφύλαξη και τη διαχείριση του αρχείου του.

8. Από την δημοσίευση του παρόντος νόμου, η απορροφώσα Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε. υποκαθίσταται σε όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις της απορροφούμενης εταιρείας, η οποία λύεται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση.

9. Η μεταβίβαση της απορροφούμενης εταιρείας εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή και οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από την απορροφώσα εταιρεία.

10. Για τη συγχώνευση των ανωτέρω εταιρειών εφαρμόζονται, ως προς τις φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις, οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 5 του ν. 2166/1993.

11. Υφιστάμενες μισθώσεις ακινήτων της απορροφούμενης εταιρείας λύνονται μέσα σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

12. Οι σκοποί της απορροφούμενης εταιρείας, όπως προκύπτουν από το άρθρο 4 του καταστατικού της (τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε. 2062/7.10.2009), ανατίθενται από την δημοσίευση του παρόντος νόμου στην απορροφώσα εταιρεία Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε.

13. Όσον αφορά το προσωπικό των συγχωνευόμενων εταιρειών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 66 παρ. 2 του ν. 4002/2011 (Α' 180), καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 34 παράγραφοι 6 και 7 του ν. 4024/2011 (Α' 226).

14. Οι προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις περί συγχωνεύσεως διατυπώσεις δημοσιότητας λογίζεται ότι πληρούνται με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και η απορροφούμενη ΕΤ.ΑΝ.ΑΛ. Α.Ε. διαγράφεται από το Μητρώο Α.Ε.

15. Το Διοικητικό Συμβούλιο της απορροφώσας εταιρείας εξουσιοδοτείται με τον παρόντα νόμο να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ολοκλήρωση της συγχώνευσης.

Άρθρο 238

Τροποποίηση διατάξεων για την Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ν. 4013/2011)

1. Στο άρθρο 2 του ν. 4013/2011 (Α' 204) επέρχεται η ακόλουθη τροποποίηση:

Το πρώτο εδάφιο της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης ι' της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«ββ. Παρακολουθεί και αξιολογεί τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσίευση στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων δεδομένων στοιχείων από τις αναθέτουσες αρχές και τους αρμόδιους δημόσιους φορείς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11.»

2 α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4013/2011 προστίθεται εδάφιο τρίτο ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και μετά από εισήγηση του Προέδρου δύναται να ορίζονται έως τρία από τα τακτικά μέλη ως πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, τα οποία τελούν, για το λόγο αυτό, σε αναστολή άσκησης οποιουδήποτε έμμισθου δημόσιου λειτουργήματός τους.»

β. Η παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4013/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της Αρχής εγγράφονται υπό ίδιο κωδικό στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Τα θέματα οικονομικής διαχείρισης ρυθμίζονται με τον ειδικό κανονισμό οικονομικής διαχείρισης που καταρτίζεται από την Αρχή και εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών. Μέχρι την έκδοση του εν λόγω προεδρικού διατάγματος, η μισθοδοσία του προσωπικού και οι λειτουργικές δαπάνες της Αρχής θα βαρύνουν τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και υποστηρίζονται από αυτό. Η Αρχή για τη συμμετοχή της στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σε ευρωπαϊκά ή συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, όπως στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013, δύναται να χρηματοδοτείται μέσω της συλλογικής απόφασης έργου (ΣΑΕ) του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της Αρχής στις συμβάσεις που υπάγονται στον παρόντα νόμο και συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του επιβάλλεται κράτηση ύψους 0,10% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός Φ.Π.Α., της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό της κράτησης παρακρατείται από την αναθέτουσα αρχή κατά την πρώτη πληρωμή στο όνομα και για λογαριασμό της Αρχής και κατατίθεται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό, η διαχείριση του οποίου γίνεται από την Αρχή σύμφωνα με όσα ορίζονται στον ειδικό κανονισμό οικονομικής διαχείρισης. Τα εν λόγω ποσά καλύπτουν πλήρως το κόστος λειτουργίας της Αρχής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση της Αρχής, μπορούν να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το χρόνο, τον τρόπο και τη διαδικασία κράτησης των ως άνω χρηματικών ποσών. Τα έσοδα που προκύπτουν κατά τον ανωτέρω τρόπο κατά το έτος 2011 μπορεί να μεταφέρονται και να αποτελούν έσοδα της Αρχής το 2012 με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

3. Στο άρθρο 5 του ν. 4013/2011 (Α' 204) προστίθενται παράγραφοι 4 και 5 ως εξής:

«4. Η παρ. 9 του άρθρου 30 του ν. 2324/1995 εφαρμόζεται αναλόγως για τα μέλη της Αρχής τακτικά και αναπληρωματικά καθώς και για το προσωπικό της Αρχής.

5. Τα μέλη της Αρχής τακτικά και αναπληρωματικά, καθώς και το προσωπικό της Αρχής δεν διώκονται και

δεν ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εκτός αν ενήργησαν με δόλο ή βαρεία αμέλεια ή παραβίασαν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων, που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή παρέβησαν το καθήκον εχεμύθειας του άρθρου 26 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007).»

4. Στην παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4013/2011, η περίπτωση β' καταργείται και η περίπτωση γ' αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Ασκεί την πειθαρχική εξουσία επί του προσωπικού της Αρχής.»

5. Στο άρθρο 9 του ν. 4013/2011 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. α) Συνιστάται στην Αρχή θέση Γενικού Διευθυντή, ο οποίος ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

αα) προϊστάται των υπηρεσιών της Αρχής και συντονίζει και κατευθύνει τη λειτουργία τους,

ββ) είναι διοικητικός προϊστάμενος του προσωπικού και

γγ) ασκεί τις αρμοδιότητες του Προέδρου, που του ανατίθενται με απόφαση του τελευταίου. Έως το διορισμό του Γενικού Διευθυντή ή αν αυτός ελλείπει, οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στις υποπεριπτώσεις αα) και ββ) ασκούνται από τον Πρόεδρο της Αρχής.

β) Προσόντα διορισμού στη θέση του Γενικού Διευθυντή είναι μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με το αντικείμενο της Αρχής και πενταετής τουλάχιστον σχετική εμπειρία. Με την προκήρυξη για την πλήρωση της θέσης, η οποία εκδίδεται από την Αρχή και δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες, μπορεί να καθορίζονται πρόσθετα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.

γ) Ο Γενικός Διευθυντής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και διορίζεται για πενταετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά με απόφαση της Αρχής. Η θητεία του Γενικού Διευθυντή μπορεί να διακόπτεται πριν από τη λήξη της για λόγους που ανάγονται σε αδυναμία ή σε πλημμελή εκπλήρωση των καθηκόντων του, με πράξη του Προέδρου, που εκδίδεται ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής.

δ) Υποψήφιοι για τη θέση του Γενικού Διευθυντή μπορεί να είναι και δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί ή εργαζόμενοι σε φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1B του ν. 2362/1995 (Α' 247). Ο Γενικός Διευθυντής επιλέγεται από την Αρχή και διορίζεται με απόφαση του Προέδρου, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της Π.Υ.Σ. 33/2006, όπως ισχύει κάθε φορά. Για την επιλογή εισηγείται στην Αρχή τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφασή της και αποτελείται από τον Πρόεδρο της Αρχής, ένα μέλος της και ένα μέλος του Α.Σ.Ε.Π.

ε) Αν ο Γενικός Διευθυντής προέρχεται από φορέα του δημόσιου τομέα, μετά από τη λήξη και τη μη ανανέωση της θητείας του, με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, επιστρέφει, ύστερα από την υποβολή σχετικής αίτησης, στον φορέα προέλευσης και καταλαμβάνει κενή οργανική θέση αντίστοιχη με τη θέση που κατείχε στον ίδιο φορέα ή, αν δεν υπάρχει τέτοια θέση, καταλαμβάνει

προσωποπαγή θέση με την ίδια σχέση εργασίας, της ίδιας κατηγορίας και του ίδιου κλάδου ή ειδικότητας, που συνιστάται με την ίδια απόφαση. Η υπηρεσία του στη θέση του Γενικού Διευθυντή της Αρχής αποτελεί πραγματική δημόσια υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και λαμβάνεται υπόψη για την περαιτέρω βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη ως προϋπηρεσία σε θέση προϊσταμένου γενικής διεύθυνσης.

στ) Οι αποδοχές του Γενικού Διευθυντή καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Άρθρο 239

Κεντρική σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων υπηρεσιών από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου

1. Στο Τμήμα Θεσμικών Ρυθμίσεων της Διεύθυνσης Πολιτικής Προμηθειών της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μεταφέρονται οι αρμοδιότητες της περίπτωσης ε' του άρθρου 12 του π.δ. 138/1993 (Α' 55) όπως προστέθηκε με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του π.δ. 346/1998 (Α' 230), πλην της συλλογής και αποστολής στην Ευρωπαϊκή Ένωση στατιστικών στοιχείων δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, που ασκείται από το Τμήμα Προγραμματισμού και στοιχείων της ίδιας Διεύθυνσης.

2. Η σύναψη και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών κατά την έννοια του π.δ. 60/2007 (Α' 64) μπορεί να είναι, είτε κεντρική, όταν διενεργείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Γενική Γραμματεία Εμπορίου) είτε αποκεντρωμένη, όταν διενεργείται από οποιονδήποτε άλλο φορέα του δημοσίου τομέα όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 1B ν. 2362/1995 (Α' 247).

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, εγκρίνεται Κανονισμός Υπηρεσιών Δημοσίου με τον οποίο ρυθμίζονται οι διαδικασίες για τη σύναψη και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών των ανωτέρω παραγράφων και περιέχει ιδίως: α) τους όρους, τις προϋποθέσεις διενέργειας της διαγωνιστικής διαδικασίας για την παροχή υπηρεσιών, τις διαδικαστικές ενέργειες, τα κριτήρια συμμετοχής, β) τους ειδικότερους όρους συμμετοχής, τα κριτήρια αξιολόγησης και κάθε άλλη προϋπόθεση ή διαδικαστική ενέργεια μέχρι την ανακοίνωση της κατακύρωσης ή της απευθείας ανάθεσης της υπηρεσίας, την ευθύνη του οικονομικού φορέα (παρόχου) μετά την οριστική παραλαβή της υπηρεσίας, γ) τις προϋποθέσεις καταβολής εγγύησης, τον τύπο, το ύψος, τους υπόχρεους και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στη διασφάλιση της ολοκλήρωσης των υπηρεσιών, δ) τις προθεσμίες, τους όρους και τις προϋποθέσεις ασκήσεως ενδικοφανούς προσφυγής, ε) το ύψος της προκαταβολής επί της συμβατικής αξίας, τις προθεσμίες απόδοσης λογαριασμού, τους διάφορους τρόπους πληρωμής και κάθε άλλο θέμα που αφορά την αποπληρωμή του τιμήματος της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, στ) τις προθεσμίες των επί μέρους διαδικασιών, τη σύσταση των συλλογικών οργάνων που συμμετέχουν στη σύναψη και εκτέλεση των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών των επί μέρους φορέων, τον τρόπο διοικητικής επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν

μέχρι την ολοκλήρωση της παροχής της υπηρεσίας, τις χρηματικές κυρώσεις (πρόστιμα, κατάπτωση ποινικής ρήτρας ή εγγυοδοσίας κ.λπ., αποκλεισμό εν όλω ή εν μέρει κ.λπ.), οποιαδήποτε άλλη διοικητική κύρωση στους μη εκπληρώνοντες τις ανειλημμένες υποχρεώσεις τους και κάθε άλλο θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Μέχρι την έκδοση του ως άνω Κανονισμού Υπηρεσιών εφαρμόζεται αναλογικά το π.δ. 118/2007 (Α' 150) ή οι οικείοι Κανονισμοί προμηθειών ή υπηρεσιών φορέων κατά περίπτωση.

4. Από το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Γενική Γραμματεία Εμπορίου), συνάπτονται και εκτελούνται συμβάσεις υπηρεσιών, που η δαπάνη τους βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό, τους προσαρτημένους σε αυτόν ειδικούς προϋπολογισμούς και λογαριασμούς, τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων, καθώς και κάθε αποκεντρωμένη δημόσια σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια της παραγράφου 2, εφόσον εγκριθεί, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Η ως άνω αρμοδιότητα ασκείται από το Τμήμα Ιατρικών Μηχανημάτων και Εξοπλισμού της Διεύθυνσης Προμηθειών Ιατρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού και Επιστημονικών Οργάνων, που μετονομάζονται σε Τμήμα Ιατρικών Μηχανημάτων, Εξοπλισμού και Παροχής Υπηρεσιών και Διεύθυνση Ιατρικού Εξοπλισμού, Επιστημονικών Οργάνων και Παροχής Υπηρεσιών, αντίστοιχα.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού παρέχεται η ευχέρεια για τη σύναψη και εκτέλεση ενοποιημένων δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών για την κάλυψη αναγκών περισσότερων φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 1β του ν. 2362/1995.

6. Από τις διατάξεις των ανωτέρω παραγράφων εξαιρούνται οι Ο.Τ.Α.

7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 56 του π.δ. 60/2007 (Α' 64) αντικαθίσταται ως εξής:

«Προκειμένου να καθίσταται δυνατή η εκτίμηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του παρόντος, το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το αργότερο μέχρι τις 31 Οκτωβρίου κάθε έτους, χωριστή στατιστική κατάσταση, καταρτισμένη σύμφωνα με το άρθρο 57, σχετικά με τις συμβάσεις δημοσίων προμηθειών και υπηρεσιών, αντίστοιχα, που έχουν συνάψει οι αναθέτουσες αρχές κατά το προηγούμενο έτος».

8. Η παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 3886/2010 (Α' 173) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Ως αρμόδιο Υπουργείο, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, νοείται το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για τις συμβάσεις δημοσίων έργων, και το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για τις συμβάσεις κρατικών προμηθειών και υπηρεσιών.»

Άρθρο 240

Ρυθμίσεις για την Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. και Μ.Ο.Δ. Α.Ε.

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου πέμπτου του ν. 3912/2011 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι ειδικότητες και τα προσόντα των ανωτέρω θέσεων. Με την προκήρυξη

μπορεί να εξειδικεύονται περαιτέρω από το Δ.Σ. της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.: α) τα ειδικότερα προσόντα και β) ο βασικός ή μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών που ζητείται για κάθε προς πλήρωση θέση σύμφωνα με τις εκάστοτε επιχειρησιακές ανάγκες της. Η κατά περίπτωση σχετική αιτιολογία ελέγχεται από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.).

Η διαδικασία επιλογής διεξάγεται από τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από ένα μέλος του ΑΣΕΠ, ως πρόεδρο, και δύο μέλη που υποδεικνύονται από το Δ.Σ. της ΕΤΕΑΝ Α.Ε., τα οποία ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Τα μέλη του ΑΣΕΠ ορίζονται από την ολομέλεια του.

Η σχετική προκήρυξη εκδίδεται από το Δ.Σ. της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. και καθορίζει τον αριθμό και τις ειδικότητες των προς κάλυψη θέσεων, καθώς και τα αναγκαία προσόντα και δημοσιεύεται ολόκληρη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.) και περιλήψή της σε δύο τουλάχιστον εφημερίδες των Αθηνών. Η προκήρυξη αποστέλλεται πριν από τη δημοσίευση της στο Α.Σ.Ε.Π., το οποίο οφείλει να την ελέγξει από άποψη νομιμότητας εντός δέκα (10) ημερών. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δέκα (10) ημερών τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Π. Οι σχετικοί πίνακες των επιτυχόντων αποστέλλονται στο Α.Σ.Ε.Π. προς έλεγχο νομιμότητας και κύρωση. Σε περίπτωση περισσότερων επιτυχόντων από τις προκηρυχθείσες θέσεις καταρτίζεται σχετικός πίνακας επιλαχόντων, ο οποίος ισχύει για ένα έτος από την κύρωση των πινάκων από το Α.Σ.Ε.Π. Η ισχύς του πίνακα μπορεί να παραταθεί για ένα επιπλέον έτος με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280), του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40) και των παραγράφων 20 και 21 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54), στις διαδικασίες προσλήψεων κατά την παρούσα παράγραφο δεν εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες ειδικές διατάξεις περί προσλήψεως προσώπων που εμπίπτουν σε ειδικές ή προστατευόμενες κατηγορίες.

Εάν οι θέσεις ευθύνης που ορίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας δεν καταστεί δυνατό να καλυφθούν με τον οριζόμενο στη παράγραφο 3 τρόπο, η πλήρωσή τους προκηρύσσεται από το Δ.Σ. της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280), του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40) και των παραγράφων 20 και 21 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54), η πρόσληψη γίνεται με απόφαση του Δ.Σ. με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου απευθείας στη θέση ευθύνης, κατόπιν εισηγήσεως Επιτροπής Προσλήψεως Διευθυντικών Στελεχών που συγκροτείται από ένα σύμβουλο του Α.Σ.Ε.Π., που ορίζεται από την Ολομέλεια του, από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και το Γενικό Διευθυντή της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. Η πρόσληψη γίνεται σε μία από τις συνιστώμενες με το πρώτο εδάφιο θέσεις.

Η επιλογή νομικών συμβούλων, που καλύπτουν τουλάχιστον δύο από τις συνιστώμενες με το πρώτο εδάφιο θέσεις, γίνεται από το Δ.Σ. της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε., μετά από εισήγηση της επιτροπής επιλογής προσωπικού (με τη συμμετοχή ως πρόεδρου του μέλους του Α.Σ.Ε.Π.) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο του ν. 1649/1986 (Α' 149) και των διατάξεων της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280), του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α'

40) και των παραγράφων 20 και 21 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54), κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και μετά από συνέντευξη στην οποία καλούνται όλοι οι υποψήφιοι που διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα. Η διεκπεραίωση τυχόν υποχρεώσεων που προβλέπει το δημόσιο λογιστικό δεν κωλύει την πρόοδο της διαδικασίας προκηρύξεως των θέσεων.»

2. Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 19 του ν. 3429/2005 (Α' 314), που προστέθηκε με το άρθρο 17 περίπτωση Α' του ν. 4013/2011 (Α' 204), αντικαθίσταται ως εξής:

«Επίσης, εξαιρείται η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων «Μ.Ο.Δ. Α.Ε.» και η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης Α.Ε. (Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.), με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 3899/2010, οι οποίες εφαρμόζονται και για τους εργαζόμενους σε αυτήν».

3. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του δεύτερου άρθρου του ν. 3912/2011 (Α' 17) πριν την τελεία, τίθεται κόμμα και προστίθεται η φράση «ο οποίος υποστηρίζεται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας».

Άρθρο 241

Ρύθμιση θεμάτων για τις ιδιωτικές επενδύσεις (ν. 3299/2004)

1. α. Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από ηλιακή ενέργεια που υποβλήθηκαν μέχρι και τις 29.1.2010 στο Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, είτε μεμονωμένα είτε σωρευτικά με μία αίτηση και ολοκληρώθηκαν πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004, χωρίς την προϋπόθεση της περίπτωσης α της παρ. 1 του άρθρου 5 του νόμου αυτού, ανεξάρτητα αν εκκρεμεί, είναι σε διαδικασία εξέτασης ή έχουν εκδοθεί απορριπτικές αποφάσεις, λόγω μη πλήρωσης της προϋπόθεσης της ως άνω περίπτωσης α'. Η ολοκλήρωση των επενδυτικών σχεδίων τεκμηριώνεται με την προσκόμιση του πρακτικού σύνδεσης με τη ΔΕΗ.

β. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ενιαίο ενισχυόμενο κόστος επενδυτικών σχεδίων παραγωγής ηλεκτρισμού από ηλιακή ενέργεια κατά την υπαγωγή και κατά την ολοκλήρωσή τους, με κριτήρια την περίοδο υλοποίησης, την ονομαστική ισχύ τους, το είδος του μηχανολογικού εξοπλισμού τους, καθώς και τα πρόσθετα χαρακτηριστικά τους.

2. Για επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από ηλιακή ενέργεια που έχουν ολοκληρωθεί πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου όπως τεκμηριώνεται με την προσκόμιση του πρακτικού σύνδεσης με τη ΔΕΗ και για λοιπά επενδυτικά σχέδια που υποβλήθηκαν για την υπαγωγή τους στο ν. 3299/2004, χωρίς την ταυτόχρονη υποβολή και των ειδικών δικαιολογητικών που προβλέπονται στις σχετικές κανονιστικές αποφάσεις, εάν τα εν λόγω δικαιολογητικά εκδόθηκαν μεταγενέστερα, αλλά η αίτηση για την έκδοσή τους είχε υποβληθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες πριν την υποβολή της αίτησης ένταξης, εξετάζονται ανεξάρτητα αν εκκρεμούν, είναι σε διαδικασία εξέτασης ή έχουν εκδοθεί απορριπτικές αποφάσεις, λόγω τη μη έγκαιρης υποβολής των δικαιολογητικών αυτών. Επιπλέον εξετάζονται τα επενδυτικά σχέδια για τα οποία η υποχρέωση προσκόμισης των εν λόγω δικαιολογητικών καταργήθηκε μεταγενέστερα με τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου.

3. Για την επανεξέταση των επενδυτικών σχεδίων των παραγράφων 1 και 2 απαιτείται η υποβολή σχετικής αίτησης των ενδιαφερομένων εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

4. α. Οι αποφάσεις ανάκλησης και επιστροφής ενισχύσεων, καθώς και οι αποφάσεις συμμόρφωσης προς δικαστικές αποφάσεις, για επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί ή θα υπαχθούν στις διατάξεις του ν. 3299/2004 και των νόμων 2601/1998 και 1892/1990, εκδίδονται κατόπιν γνωμοδότησης των Γνωμοδοτικών Επιτροπών της παραγράφου 15 του άρθρου 7 του ν. 3299/2004. Ο αρμόδιος Υπουργός, μπορεί να παραπέμψει στην Γνωμοδοτική Επιτροπή, αποφάσεις τροποποιήσεων, ολοκληρώσεων και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων όταν το κρίνει αναγκαίο.

β. Για το σκοπό αυτόν παρατείνεται η λειτουργία των Γνωμοδοτικών Επιτροπών της παραγράφου 15 του άρθρου 7 του ν. 3299/2004. Οι εν λόγω Επιτροπές, τα μέλη των οποίων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα έντεκα (11), ανασυγκροτούνται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

5. Παρατείνεται κατά ένα (1) έτος η προθεσμία ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 2601/1998 (Α' 81) και 3299/2004, ανεξάρτητα αν έχει συμπληρωθεί η αρχική ή κατά παράταση προθεσμία ολοκλήρωσης. Η εν λόγω παράταση παρέχεται πέραν αυτής που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 18 του ν. 4013/2011, η οποία ισχύει και για τα επενδυτικά σχέδια του ν. 2601/1998.

6. Σε περίπτωση έλλειψης ταμειακής ρευστότητας του οφειλέτη, το Δημόσιο μπορεί να εξοφλείται για βεβαιωμένες οφειλές προς αυτό από επιστροφή επιχορήγησης των νόμων 1892/1990 (Α' 101), 2601/1998 (Α' 81), 3299/2004 (Α' 261) και 3908/2011 (Α' 8), με μεταβίβαση των επιχορηγηθέντων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, χωρίς αντάλλαγμα.

Η αξία των μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων αποτιμάται, με δαπάνες του οφειλέτη, από δύο ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές ή, κατά περίπτωση, από δύο εκτιμητές του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, που δεν πρέπει να έχουν οποιαδήποτε εξάρτηση από τον οφειλέτη. Από την αξία αυτή εξοφλούνται πλήρως οι βεβαιωμένες οφειλές, άλλως οι τυχόν εναπομένουσες οφειλές διασφαλίζονται από λοιπά περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη ή από εγγυήσεις τρίτων.

Η μεταβίβαση και η εκχώρηση των στοιχείων του παρόντος άρθρου, η οποία εξαιρείται από κάθε άμεσο ή έμμεσο φόρο, στον οποίο συμπεριλαμβάνεται ο φόρος μεταβίβασης, ο φόρος εισοδήματος ή υπεραξίας, από τέλη μεταγραφής καθώς και από κάθε άλλο φόρο, τέλος, δικαίωμα ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, γίνεται κατά τις κείμενες διατάξεις.

Τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων και έμμισθων ή άμισθων υποθηκοφυλάκων και κτηματολογικών γραφείων, τα οποία περιορίζονται στο ένα πέμπτο (1/5) αυτών που καθορίζονται κάθε φορά, δεν μπορούν να είναι ανώτερα των πεντακοσίων (500) ευρώ κατά περίπτωση και βαρύνουν τον μεταβιβάζοντα οφειλέτη. Η αμοιβή του παριστάμενου δικηγόρου, εξαιρουμένων των παρακρατούμενων εισφορών για ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ο τρόπος διαπίστωσης της έλλειψης ταμειακής ρευστότητας του οφειλέτη, η διαδικασία αποδοχής εκ μέρους του Δημοσίου της μεταβίβασης αντί καταβολής και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

7. Η υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 παράγραφος 1 περίπτωση α υποπερίπτωση αα' του ν. 3908/2011 (Α' 8) τροποποιείται ως ακολούθως:

«αα Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτηριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορεί να υπερβαίνουν το (60%) του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου. Στην περίπτωση των νέων Μικρών και Μεσαίων επιχειρήσεων το ανωτέρω ποσοστό προσαυξάνεται κατά 10%».

8. Η παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 3908/2011 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις του παρόντος νόμου, περιλαμβανομένων και των ενισχύσεων σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, όπως οι έννοιες αυτές προσδιορίζονται στο Παράρτημα του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008, δεν μπορούν να υπερβούν σωρευτικά κατά τη διάρκεια μιας τετραετίας το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων και για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται εντός της ίδιας Περιφέρειας. Ειδικά για την κατηγορία των επενδυτικών σχεδίων Γενικής Επιχειρηματικότητας τα προαναφερόμενα ποσά ορίζονται στο διπλάσιο».

9. Το άρθρο 7 παράγραφος 3 του ν. 3908/2011 τροποποιείται ως ακολούθως:

«3. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που αφορά τις φορολογικές απαλλαγές των δύο εξαμηνιαίων περιόδων του επομένου έτους για τα επενδυτικά σχέδια του άρθρου 6 του παρόντος ορίζεται έως και το τριπλάσιο των συνολικών κονδυλίων των κατ' έτος οριζόμενων επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης».

10. Το άρθρο 8 παράγραφος 7 περίπτωση δ' του ν. 3908/2011 τροποποιείται ως ακολούθως:

«7. Λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα οικονομική κατάσταση, η υποχρέωση για την υποβολή έγκρισης δανείου από τον φορέα της επένδυσης κατά τη φάση υποβολής της πρότασης επενδυτικού σχεδίου αναστέλλεται για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διάστημα που μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Στην περίπτωση που στο χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται μεσομακροπρόθεσμο δάνειο και ο φορέας της επένδυσης δεν υποβάλλει τη σχετική έγκριση κατά το χρόνο υποβολής της πρότασης, το επενδυτικό σχέδιο αξιολογείται, κατά τα προβλεπόμενα στην υ.α. 17299/ 20.4.2011 (Β' 652/20.4.2011), με επιτόκιο αναφοράς το ισχύον μέσο επιτόκιο της αγοράς κατά τον προηγούμενο μήνα από τον μήνα υποβολής της πρότασης. Το ως άνω αναφερόμενο επιτόκιο ισούται με το μέσο επιτόκιο για επιχειρηματικά δάνεια χωρίς

καθορισμένη διάρκεια, όπως αυτό δημοσιοποιείται στον Πίνακα 1 (Πίνακας 1: Μέσα επιτόκια νέων καταθέσεων και δανείων σε ευρώ) στο επίσημο μηνιαίο δελτίο τύπου της Τράπεζας της Ελλάδος (Δελτίο Τύπου: Τραπεζικά Επιτόκια καταθέσεων και δανείων).

Στις περιπτώσεις αυτές το δάνειο πρέπει να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, η οποία δεν μπορεί να παραταθεί για χρονικό διάστημα πέραν των έξι μηνών από την έκδοση του οριστικού πίνακα αποτελεσμάτων. Το επενδυτικό σχέδιο δεν αξιολογείται εκ νέου.

Στις περιπτώσεις εκείνες που ο φορέας της επένδυσης αποφασίζει να μην λάβει τελικά δάνειο για τη χρηματοδότηση της υλοποίησής του, οφείλει να το γνωρίσει γραπτώς στην αρμόδια Υπηρεσία πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής και να επικαιροποιήσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την κάλυψη της αυξημένης ίδιας συμμετοχής. Στην περίπτωση αυτή η αξιολόγηση δεν μεταβάλλεται και ελέγχεται από την υπηρεσία η δυνατότητα του φορέα για κάλυψη της ίδιας συμμετοχής.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα.

Τα ανωτέρω οριζόμενα εφαρμόζονται τόσο στα Γενικά, όσο και στα Ειδικά καθεστώτα του 3908/2011, εκτός κι αν ορίζεται διαφορετικά στις υπουργικές αποφάσεις προκήρυξής τους».

11. Στο άρθρο 11 του ν. 3908/2011 προστίθεται παράγραφος 8, ως ακολούθως:

«8. Επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στο πλαίσιο μιας εκ των εξαμηνιαίων προσκλήσεων, συγκεντρώνουν και εκπληρώνουν τους τυπικούς και ουσιαστικούς όρους και προϋποθέσεις υπαγωγής, όπως αυτοί ορίζονται στις διατάξεις του ν. 3908/2011 (ΦΕΚ 8/Α/1.2.2011) και στο π.δ. 33/2011 (ΦΕΚ 83/Α/14.4.2011), αλλά ωστόσο δεν υπάγονται λόγω εξάντλησης των σχετικών διαθεσίμων πόρων της περιόδου, τότε δίδεται δικαίωμα υποβολής στον αμέσως επόμενο κύκλο υποβολών, χωρίς την υποχρέωση της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 3908/2011, περί της καταβολής χρηματικού ποσού (παραβόλου). Η ανωτέρω πρόβλεψη ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι το κόστος του επενδυτικού σχεδίου δεν μεταβάλλεται. Παράλληλα με την κατάρτιση και δημοσιοποίηση του οριστικού πίνακα κατάταξης κάθε κύκλου, καταρτίζεται από την υπηρεσία και πίνακας των επιλαχουσών προτάσεων, που κατέχουν το ανωτέρω δικαίωμα επαναυποβολής».

12. Στο άρθρο 11 του ν. 3908/2011 προστίθεται παράγραφος 9 ως ακολούθως:

«9. Οι προθεσμίες για την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων που αναφέρονται στο άρθρο 4 του π.δ. 33/2011 «Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στο ν. 3908/2011» (ΦΕΚ 83/Α/14.4.2011) ορίζονται ως αποκλειστικές».

13. Στο άρθρο 11 του ν. 3908/2011 προστίθεται παράγραφος 10, ως ακολούθως:

«10. Για λόγους διαφάνειας και δημοσιότητας, με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, δημοσιοποιούνται αμελητί στην ιστοσελίδα της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του π.δ. 33/2011 (ΦΕΚ 83/ Α/14-4-2011) στοιχεία για τις επενδύσεις που έχουν

υπαχθεί στους νόμους 3299/2004 και 3908/2011 και σχετίζονται με τη ροή υλοποίησης των επενδύσεων. Συγκεκριμένα δημοσιοποιούνται στοιχεία που αφορούν τις ημερομηνίες υπαγωγής, αιτήσεων και πραγματοποίησης ελέγχων, διενέργειας εκταμιεύσεων και ολοκλήρωσης των επενδύσεων, καθώς και ημερομηνίες διενέργειας ελέγχων στις περιπτώσεις τήρησης των όρων των μακροχρόνιων υποχρεώσεων».

14. Το άρθρο 12 παράγραφος 5, τελευταίο εδάφιο του ν. 3908/2011 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Οι αποζημιώσεις των μελών των Μητρώων Αξιολογώντων και Ελεγκτών των άρθρων 7 και 11 αντίστοιχα του Π.Δ. 33/2011 (Α' 83) καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με τις προϋποθέσεις και τα ανώτατα όρια αμοιβών στο Δημόσιο και βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων».

15. Προστίθεται νέο άρθρο 14B στο ν. 3908/2011 ως ακολούθως:

«Άρθρο 14B

Προϋποθέσεις και διαδικασίες τροποποίησης φυσικού και οικονομικού Αντικειμένου

Αίτημα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου δύναται να υποβληθεί άπαξ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Επενδυτικού Σχεδίου.

Ο φορέας της επένδυσης δεν υποβάλλει αίτημα τροποποίησης όταν γίνονται μεταβολές του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου μεταξύ κατηγοριών ενεργειών, με την προϋπόθεση ότι οι μεταβολές αυτές στο σύνολο τους δεν θα ξεπερνούν το 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Σε περίπτωση που η τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου επιφέρει μεταβολή που υπερβαίνει το ανωτέρω ποσοστό, τότε ο φορέας της επένδυσης υποβάλλει στην Υπηρεσία σχετικό αίτημα τροποποίησης.

Τα αιτήματα αυτά εξετάζονται από την Υπηρεσία και δύναται να γίνουν αποδεκτά υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) να μην επέρχεται απόκλιση από όρους και κριτήρια τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο της αξιολόγησης και της βαθμολόγησης του επενδυτικού σχεδίου (π.χ. δαπάνες καινοτομίας, δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης),

β) να μην επέρχεται κατάργηση κατηγορίας ενέργειας η οποία έχει προβλεφθεί στην απόφαση υπαγωγής (η προσθήκη νέας κατηγορίας δύναται να γίνει αποδεκτή),

γ) να μην επέρχεται υπέρβαση των ορίων των επί μέρους κατηγοριών δαπανών όπως αυτά προσδιορίζονται από το ν. 3908/2011 και τις κάθε φορά τροποποιήσεις του.

Προκειμένου ένα αίτημα τροποποίησης να γίνεται δεκτό θα πρέπει επιπλέον να διασφαλίζεται ότι:

α) εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της,

β) εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της προκήρυξης,

γ) δεν επέρχεται αύξηση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, ούτε αύξηση του ύψους του ποσού της ενίσχυσης.

Το αίτημα τροποποίησης υποβάλλεται από το δικαιούχο της ενίσχυσης προς την Υπηρεσία, μέσω του ΠΣΚΕ-Επ συνοδευόμενο από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του, καθώς και σχετικές προσφορές, προτιμολόγια, prospectus, τα οποία αιτιολογούν τις μεταβολές στο κόστος.

Η Υπηρεσία εξετάζει το αίτημα στην ουσία του και αποφασίζει για την μερική ή ολική αποδοχή ή απόρριψή του εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μήνα από την υποβολή και παραλαβή του.

Στην περίπτωση που η Υπηρεσία αποδεχτεί το αίτημα τροποποίησης ολικά ή μερικά, εκδίδει τροποποίηση της υ.α. Υπαγωγής. Σε αντίθετη περίπτωση, ενημερώνει εγγράφως τον επενδυτή για τη μη αποδοχή του αιτήματος του και αιτιολογεί την απόφασή της.

Σε περίπτωση μεταβολής της επωνυμίας ή της έδρας της επιχείρησης, είτε κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, είτε μετά από την ολοκλήρωση της επένδυσης, ο δικαιούχος της ενίσχυσης υποχρεούται σε προηγούμενη έγγραφη ενημέρωση της Υπηρεσίας. Η υποχρέωση αυτή ισχύει για χρονικό διάστημα έως 5 ετών από την ολοκλήρωση της επένδυσης.

16. Στο τέλος του άρθρου 6 του ν. 3908/2011 προστίθεται παράγραφος που έχει ως εξής:

«Με Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας δύναται να παρατείνεται η προθεσμία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής των Γενικών Επενδυτικών Σχεδίων.»

Άρθρο 242

Τροποποίηση διατάξεων Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α. - ν. 3614/2007)

1. Στο τέλος της παραγράφου ιδ' του άρθρου 2 του ν. 3614/2007 (Α' 267) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «και τηρεί πληροφοριακό σύστημα σώρευσης κρατικών ενισχύσεων για την παρακολούθηση της τήρησης των κανονισμών κρατικών ενισχύσεων».

2. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 3614/2007, μετά τη φράση «, ν.3156/2003» προστίθεται η φράση «, καθώς και του παρόντα νόμου».

3. Στο άρθρο 25 του ν. 3614/2007 προστίθενται παράγραφοι 10, 11 και 12 ως ακολούθως:

«10. α. Στις περιπτώσεις συγχρηματοδοτούμενων δημόσιων έργων στις διακηρύξεις υποχρεωτικά περιλαμβάνεται δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 3669/2008 (Α' 116)».

β. Στις συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις δημοσίων έργων που έχουν προκηρυχθεί έως 15.3.2012 χωρίς πρόβλεψη χορήγησης προκαταβολής στη διακήρυξη, δύναται να χορηγείται στον ανάδοχο προκαταβολή κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 51 του ν. 3669/2008, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του ολικού ποσού της σύμβασης (χωρίς αναθεωρήσεις και Φ.Π.Α.), έναντι ισόποσης εγγυητικής επιστολής.

11. Για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, που εκτελούν ως δικαιούχοι το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., οι Ο.Τ.Α., οι σύνδεσμοι ή επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α., οι μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο Ανώνυμες Εταιρείες του δημοσίου, δύναται να συμπεριλαμβάνεται στο ποσό που χορηγείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) και το ποσό του μη επιλέξιμου για συγχρηματοδότηση Φ.Π.Α.

Η δυνατότητα αυτή αποτελεί όρο χρηματοδότησης της πράξης και περιλαμβάνεται στην απόφαση ένταξης και στο σύμφωνο αποδοχής όρων. Ο Φ.Π.Α. που καταβάλλεται στους ως άνω δικαιούχους από το Π.Δ.Ε. και στη συνέχεια συμψηφίζεται ή επιστρέφεται σύμφωνα με τις κείμενες περί Φ.Π.Α. διατάξεις, αποτελεί οφειλή προς το δημόσιο, η οποία εκκαθαρίζεται μετά την ολοκλήρωση και επιστρέφεται από το δικαιούχο στα έσοδα του Π.Δ.Ε. ή συμψηφίζεται με αντίστοιχες χρηματοδοτήσεις του φορέα εκτέλεσης από εθνικούς πόρους του Π.Δ.Ε. Στην ίδια υποχρέωση εκκαθάρισης υπάγονται και τυχόν προηγηθείσες χρηματοδοτήσεις του Π.Δ.Ε. για ποσά μη επιλέξιμου Φ.Π.Α. των ως άνω φορέων από το έτος 2011 και μετά. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ρυθμίζονται οι περιπτώσεις εφαρμογής της παρούσας διάταξης, η διαδικασία χρηματοδότησης, ο τρόπος εκκαθάρισης και κάθε σχετικό θέμα.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μπορεί να εκχωρείται μέρος των πιστώσεων Εθνικής ή/και Κοινοτικής Συμμετοχής του ΕΣΠΑ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της κεντρικής διαχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 53α του Κανονισμού 1605/2002 (ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, για τη δημιουργία Ταμείων Εγγυήσεων ή/και Δανείων για έργα που εκτελούνται στην Ελληνική Επικράτεια.»

4. α) Η παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3614/2007 (Α' 267) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία. Στην περίπτωση αυτή παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης.

Οι τελικές πληρωμές των ανωτέρω δικαιούχων, μετά την ολοκλήρωση του έργου, δύνανται να κατάσχονται, συμψηφίζονται, παρακρατούνται ή να αποδίδονται για λογαριασμό του δικαιούχου και καταβάλλονται με την υποχρεωτική προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας.

Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ρητά ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου και αν η πληρωμή αφορά προκαταβολή, ενδιάμεση ή τελική πληρωμή.

Απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης, κατά την πληρωμή, αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας οι δικαιούχοι:

αα) άμεσων ενισχύσεων στους οποίους οι ενισχύσεις καταβάλλονται βάσει έκτασης, ζώων ή παραγωγής, και ειδικών μέτρων στήριξης του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) που χορηγούνται εν όλω από την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ββ) ενισχύσεων στο πλαίσιο των μέτρων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ),

στους οποίους οι ενισχύσεις καταβάλλονται βάσει έκτασης, ζώων ή παραγωγής και

γγ) ενισχύσεων στο πλαίσιο των μέτρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας (ΕΤΑ), οι οποίοι δεν είναι επιτηδευματίες.»

β) Η διάταξη της παραγράφου α εφαρμόζεται και στις προσκλήσεις ενισχύσεων που έχουν εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και απαιτούν την προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, προκειμένου να καταβληθεί η ενίσχυση στον δικαιούχο, καθώς και στις σχετικές προσκλήσεις που εκδίδονται εφεξής. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κάθε γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται με την παρούσα παράγραφο, καταργείται.

5. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206) προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια: «Ειδικά για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα και προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013, δεν απαιτείται η προηγούμενη έκδοση της ως άνω απόφασης, αλλά ο καθορισμός των ως άνω στοιχείων γίνεται με την προβλεπόμενη στο άρθρο 7 του ν. 3614/2007 απόφαση ένταξης. Για τα ερευνητικά έργα, τις δράσεις και τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από διεθνείς ή ευρωπαϊκούς ή ίδιους πόρους του αρμοδίου φορέα ή με ιδιωτικά κονδύλια, ο καθορισμός των ως άνω στοιχείων γίνεται με απόφαση του υπουργού που εποπτεύει τον αρμόδιο φορέα που συνάπτει τη σύμβαση.»

6. Στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013 που έχουν σκοπό την ενίσχυση και στήριξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας νέων, τη στήριξη της μαθητείας νέων και της απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και επαναπροσανατολισμό, τη στήριξη και προώθηση της νεανικής καινοτομίας και επιχειρηματικότητας και που γενικότερα συντελούν στην πνευματική, οικονομική και κοινωνική εξέλιξη και ανάπτυξη των νέων κατά την έννοια της περίπτωσης α' του άρθρου 13 του ν. 3896/2010 (Α' 207) είναι δυνατή η χορήγηση υποτροφιών από τους δικαιούχους των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων σε μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κατόχους απολυτηρίου τίτλου λυκείου, φοιτητές και σπουδαστές, αποφοίτους Α.Ε.Ι. και αποφοίτους σχολών επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και ερευνητές. Οι υποτροφίες βαρύνουν αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της εκάστοτε συγχρηματοδοτούμενης πράξης, μέσω των πόρων του Κεντρικού Λογαριασμού Ε.Σ.Π.Α.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης των υποτροφιών, τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των υποτρόφων, το ύψος των χορηγούμενων υποτροφιών και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

7. Σε συγχρηματοδοτούμενα έργα πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, οι μαθητευόμενοι και ασκούμενοι κατά τη διάρκεια της μαθητείας ή της πρακτικής άσκησης, ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α. για την περίπτωση ατυχήματος, οφειλομένου σε συμβάν που επήλθε κατά την εκτέλεση της μαθητείας ή της άσκησης και εξ αφορμής αυτών. Οι ασφαλιστικές εισφορές για την ασφάλιση που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο ορίζονται στο 1% του εκάστοτε τεκμαρτού ημερομισθίου της 12ης ασφα-

λιστικής κλάσης του Ι.Κ.Α. και βαρύνουν τον δικαιούχο του συγχρηματοδοτούμενου έργου. Οι ασφαλιστικές εισφορές για την κατά τα ανωτέρω ασφάλιση χρεώνονται στον προϋπολογισμό της σχετικής συγχρηματοδοτούμενης πράξης και βαρύνουν τον Κεντρικό Λογαριασμό ΕΣΠΑ. Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 60 του α.ν. 1846/ 1951 (Α' 179) εφαρμόζονται αναλόγως και για το φορέα υποδοχής του μαθητευόμενου ή ασκούμενου, για τη διενέργεια της πρακτικής άσκησης ή μαθητείας.

Άρθρο 243

Ρυθμίσεις θεμάτων Ψηφιακής Σύγκλισης

1. Η παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 3492/2006 (Α' 210) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σκοποί της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού, πέραν των οριζόμενων στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 2860/2000, είναι και η διατύπωση εισηγήσεων, καθώς και ο σχεδιασμός, η διαμόρφωση, η υλοποίηση και διαχείριση έργων και δράσεων για όλα τα θέματα που σχετίζονται με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας και για την προώθηση της πληροφορικής και των ψηφιακών τεχνολογιών σε όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας της χώρας.»

2. Μετά το άρθρο 24 του ν. 3431/2006 (Α' 13) προστίθεται νέο άρθρο 24Α ως εξής:

« Άρθρο 24Α

Δέσμευση και απονομή ζωνών ραδιοσυχνοτήτων για την υποστήριξη της λειτουργίας δημόσιων αγροτικών ευρυζωνικών δικτύων σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας

1. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου νοούνται ως:

α. Δημόσια Αγροτικά Ευρυζωνικά Δίκτυα («Δίκτυα»): Δημόσια υποδομή ευρυζωνικών δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που περιορίζεται στις Υποεξυπηρετούμενες Περιοχές και η ανάπτυξη της οποίας συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

β. Έργο: Το έργο ανάπτυξης των δημόσιων αγροτικών ευρυζωνικών δικτύων που υλοποιείται υπό τους ειδικότερους όρους του ανωτέρω καθεστώτος.

γ. Διαχείριση: Η τεχνική, επιχειρησιακή και εμπορική διαχείριση του Δικτύου κατά το διάστημα της λειτουργίας του.

δ. Διαχειριστής Δικτύου: Εταιρεία ειδικού σκοπού στην οποία έχει ανατεθεί η διαχείριση του Δικτύου, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και το νομικό πλαίσιο που διέπουν το Έργο, και τη μεταγενέστερη λειτουργία του.

ε. Αναθέτουσα Αρχή: Η δημόσια αρχή που είναι αρμόδια για την ανάθεση της σύμβασης υλοποίησης των Δικτύων, καθώς και κάθε άλλης σύμβασης παραχώρησης της διαχείρισης.

στ. Υποεξυπηρετούμενες περιοχές: Οι χαρακτηριζόμενες ως «λευκές» περιοχές στα σχετικά κείμενα του καθεστώτος ενίσχυσης, σύμφωνα και με τις ειδικότερες διατάξεις της Ανακοίνωσης της Ε.Ε. (2009/С 235/04), όπως οι περιοχές αυτές προσδιορίζονται από την Αναθέτουσα Αρχή.

2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αποκλειστικά και μόνο για τις απονεμόμενες ζώνες ραδιο-

συχνοτήτων λειτουργίας των Δικτύων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Έργου, καθώς και για τις τυχόν μεταγενέστερες αναβαθμίσεις ή επεκτάσεις αυτών.

3. Οι ζώνες ραδιοσυχνοτήτων 3670 MHz - 3700 MHz και 3770 MHz - 3800 MHz απονέμονται στην Αναθέτουσα Αρχή για 25 έτη με σκοπό την αποκλειστική παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μόνο για τις Υποεξυπηρετούμενες περιοχές, μέσω των Δικτύων. Το δικαίωμα χρήσης για τις ζώνες αυτές, (εφεξής «δικαίωμα») χορηγείται στον εκάστοτε επιλεγμένο Διαχειριστή του Δικτύου άνευ ιδιαίτερου ανταλλάγματος και έναντι των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει με τη σύμβαση υλοποίησης του Δικτύου, για όσο διάστημα αυτός ασκεί τα καθήκοντα διαχείρισης που του έχουν ανατεθεί. Για τη χορήγηση του Δικαιώματος στο Διαχειριστή του Δικτύου δεν απαιτείται άλλη διοικητική πράξη, πλην της οριστικής και τελεσίδικης ανάθεσης των σχετικών καθηκόντων διαχείρισης από την Αναθέτουσα Αρχή. Στην ανάθεση των σχετικών καθηκόντων διαχείρισης από την Αναθέτουσα Αρχή ορίζονται και οι τεχνικοί και λειτουργικοί όροι χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων του Δικαιώματος, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της ΕΕΤΤ.

4. Το δικαίωμα χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων που έχει χορηγηθεί σε Διαχειριστή ανακαλείται αυτόματα με τη για οποιονδήποτε λόγο διακοπή της εκάστοτε ισχύουσας σύμβασης διαχείρισης. Με αιτιολογημένη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής δύναται να γίνει ανάκληση του αρχικά χορηγηθέντος Δικαιώματος και κατά τη διάρκεια της περιόδου διαχείρισης, στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οι συγκεκριμένες συχνότητες δεν αξιοποιούνται, εν όλω ή εν μέρει, για τη λειτουργία των Δικτύων και την παροχή των σχετικών υπηρεσιών. Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης της κείμενης νομοθεσίας αναφορικά με τη χρήση ραδιοσυχνοτήτων, ιδίως δε σε περίπτωση πρόκλησης σοβαρών παρεμβολών, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ανακαλέσει το Δικαίωμα μετά από εισήγηση της ΕΕΤΤ. Σε περίπτωση μη χορήγησης του Δικαιώματος από την Αναθέτουσα αρχή στο Διαχειριστή εντός δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, η δέσμευση και απονομή των ραδιοσυχνοτήτων σύμφωνα με το παρόν, παύει να ισχύει.

5. Το Δικαίωμα δεν μεταβιβάζεται ούτε μισθώνεται από τον Διαχειριστή του Δικτύου σε τρίτους.

6. Το Δικαίωμα αφορά στη χρήση ραδιοφάσματος αποκλειστικά και μόνο για την ασύρματη πρόσβαση του τελικού χρήστη ή για την ασύρματη πρόσβαση στον τοπικό εξοπλισμό πρόσβασης του τελικού χρήστη, εγκατεστημένου εντός Υποεξυπηρετούμενου οικισμού. Το ραδιοφάσμα θα πρέπει να χρησιμοποιείται περιοριστικά εντός των Υποεξυπηρετούμενων περιοχών της Ελληνικής Επικράτειας, που καλύπτονται από τα Δίκτυα, όπως αυτές ορίζονται ρητά από την Αναθέτουσα Αρχή. Το Δικαίωμα δεν προορίζεται για την ανάπτυξη δικτύων κορμού. Στην περίπτωση που η Διαχείριση των Δικτύων ανατίθεται σε περισσότερους του ενός Διαχειριστές, οι οποίοι εκτελούν τα καθήκοντά τους σε διακριτές γεωγραφικές περιοχές, η χορήγηση του Δικαιώματος που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο πραγματοποιείται σε κάθε Διαχειριστή αποκλειστικά για τη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς του.

7. Η ΕΕΤΤ είναι αρμόδια για τον έλεγχο των τεχνικών και λειτουργικών όρων για την εφαρμογή του γεωγραφικού περιορισμού των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνο-

τήτων που απονέμονται στους Διαχειριστές, σύμφωνα με την παράγραφο 3, καθώς και για την διαπίστωση των παραβάσεων που προβλέπονται από την παράγραφο 4 του παρόντος. Αναφορικά με τα ζητήματα χρήσης και εποπτείας των απονεμόμενων ζωνών ραδιοσυχνοτήτων ισχύουν οι διατάξεις του ν. 3431/2006, ιδίως δε το άρθρο 63 αυτού, όπως εκάστοτε ισχύει.

8. Ο Διαχειριστής του Δικτύου υποχρεούται να συμμορφώνεται με τα οριζόμενα στον Εθνικό Κανονισμό Κατανομής Ζωνών Συχνοτήτων και στην υπ' αριθ. 2008/411/ΕΚ Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 21ης Μαΐου 2008, όπως ισχύουν.

9. Ο Διαχειριστής του Δικτύου δεν απαλλάσσεται από υποχρεώσεις τυχόν άλλων αδειών και εγκρίσεων που προβλέπονται από ισχύουσες διατάξεις.»

Άρθρο 244

Απασχόληση ταμιών

Μετά το άρθρο 7 του ν.δ. 1037/1971 (Α' 235) προστίθεται άρθρο 7α ως εξής:

«Άρθρο 7α

Με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος νόμου, στα εμπορικά καταστήματα λιανικής πώλησης επιτρέπεται η μετά το πέρας του νομίμου ωραρίου λειτουργίας τους απασχόληση επί τριάντα λεπτά της ώρας ενός εργαζόμενου υπεύθυνου ταμείων και μέχρι τριών εργαζόμενων ταμιών αποκλειστικά και μόνο για ταμειακή και λογιστική τακτοποίηση, υπό την προϋπόθεση ότι το κατάστημα είναι κλειστό και δεν εξυπηρετούνται πελάτες. Οι εργαζόμενοι αυτοί, κατά τις μέρες της ως άνω απασχόλησής τους, προσέρχονται στην εργασία τους τριάντα λεπτά της ώρας αργότερα από την τυπική έναρξη του ωραρίου τους. Στις καταστάσεις προσωπικού και στα προγράμματα ωρών εργασίας και απασχόλησης προσωπικού που υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες, αναγράφονται επακριβώς το ονοματεπώνυμο του εργαζόμενου, η ειδικότητα με την οποία απασχολείται, καθώς και οι ημερομηνίες και ώρες της κατά τα παραπάνω απασχόλησης. Οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και αφορούν το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων, το ωράριο των εργαζόμενων και την υποβολή των καταστάσεων προσωπικού και των προγραμμάτων εργασίας, εφαρμόζονται και όταν παραβιάζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 245

Θέματα προσωπικού της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στον ΟΟΣΑ

1. α) Τα τρία τελευταία εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 40 του π.δ. 178/2000 αντικαθίστανται ως εξής: «Τρεις (3) θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, δηλαδή μία (1) θέση ειδικότητας κλητήρα, μία (1) θέση ειδικότητας καθαρίστριας και μία (1) θέση ειδικότητας οδηγού αυτοκινήτου.»

β) Στο άρθρο 43 του π.δ. 178/2000 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Τρεις (3) θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, δηλαδή μία (1) θέση ειδικότητας κλητήρα, μία (1) θέση ειδικότητας καθαρίστριας και μία (1) θέση ειδικότητας οδηγού αυτοκινήτου.»

2. Για την κάλυψη των θέσεων της παραγράφου 1 μπορεί να προσλαμβάνονται επιτοπίως, μόνιμοι κάτοικοι του κράτους, όπου εδρεύουν οι ανωτέρω Υπηρεσίες, εφόσον γνωρίζουν και την τοπική γλώσσα.

3. Για την πρόσληψη απαιτείται κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του προϊστάμενου της κάθε υπηρεσίας. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το ύψος της αντιμισθίας των προσλαμβανομένων και αφού ληφθούν υπόψη οι τοπικές συνθήκες εργασίας. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280) και του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40), η πρόσληψη γίνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου διάρκειας τριών (3) ετών, η οποία καταρτίζεται από τον προϊστάμενο της κάθε υπηρεσίας και η οποία μπορεί να ανανεώνεται, με την τήρηση των ως άνω διατάξεων. Για την ανανέωση αυτή απαιτείται προηγούμενη κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του προϊσταμένου της κάθε υπηρεσίας. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 149 του ν. 3566/2007 (Α' 117).

Άρθρο 246

Θέματα του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας

1. Στο άρθρο 4 του ν.1100/1980 (Α' 295) προστίθενται παράγραφοι 4 και 5 ως εξής:

«4. Τα ταμειακά διαθέσιμα του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας κατατίθενται υποχρεωτικά εντόκως σε λογαριασμό όψεως ή προθεσμιακό σε τραπεζικό ή πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, το οποίο καθορίζεται με αιτιολογημένη απόφαση της Κεντρικής Διοίκησης του ΟΕΕ με στόχο την επίτευξη ασφαλούς διαχείρισης αυτών και υψηλότερης δυνατής απόδοσης.»

«5. Το ΟΕΕ μπορεί με απόφαση της Κεντρικής Διοίκησης, που εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, να προβαίνει στην αγορά ακινήτων για τη στέγαση της Κεντρικής του Υπηρεσίας και των Περιφερειακών του Τμημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 715/1979, όπως ισχύει. Το τίμημα της αγοράς καταβάλλεται από τους πόρους του Ο.Ε.Ε. ή από επιχορηγήσεις που προέρχονται από κοινοτικούς πόρους.»

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εγκρίνεται ο Κώδικας Δεοντολογίας Λογιστών Φοροτεχνικών που καταρτίζεται από τη Κεντρική Διοίκηση του Ο.Ε.Ε. και περιλαμβάνει τους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας των λογιστών φοροτεχνικών και τις διοικητικές κυρώσεις κατά των παραβατών των κανόνων αυτών.

Άρθρο 247

Λοιπές διατάξεις

1. Τακτικοί υπάλληλοι δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, Ν.Π.Ι.Δ., επιχειρήσεων των κεφαλαίων Α' και Β' του ν. 3429/2005 (Α' 314) και ανεξαρτήτων αρχών δεν θεωρούνται πλεονάζον προσωπικό ούτε αξιολογούνται αρνητικά εκ μόνου του γεγονότος της εκ μέρους τους χρήσης των δικαιωμάτων απόσπασης ή λήψης νόμιμης άδειας.

2. Ειδικές αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Αλιείας σε επίπεδο Τμήματος, οι οποίες είχαν μεταφερθεί στο Υπουργείο Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας με την περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 127/2010 (Α' 214) και αποτελούν ήδη Υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (άρθρο 4 του π.δ. 65/2011, Α' 147), είναι και οι ακόλουθες:

- α) οι κρατικοί ιχθυογεννητικοί σταθμοί,
- β) το Πειραματικό Κυπρινοτροφείο - Χελοτροφείο Άρτας και
- γ) το Εργαστήριο Αλιευτικής Τεχνολογίας και Εφαρμογών.

3. Το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας (άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3889/2010, Α' 182) εξακολουθεί, έως τη συγκρότηση αντίστοιχου φορέα στη Γενική Γραμματεία Ναυτιλίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, να καλύπτει τις δαπάνες και να εξυπηρετεί λειτουργικά τις ανάγκες όλων των Υπηρεσιών Αλιείας που μεταφέρθηκαν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε αυτήν είτε συστάθηκαν στη συνέχεια, περιλαμβανομένων και των υπηρεσιών ελέγχου που συνιστώνται σύμφωνα με το άρθρο 206, μέχρι του ύψους των πόρων του Ταμείου που προέρχονται από την αλιεία.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 μπορούν να τροποποιούνται και με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 2503/1997 (Α' 107).

5. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 2081/1992 (Α' 154) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι προϋπολογισμοί των Επιμελητηρίων, εκτός από το τμήμα αυτών που αφορά τη μισθοδοσία του προσωπικού

τους, δεν εγκρίνονται, αν αυτά δεν προσκομίσουν απόδειξη από τράπεζα, με την οποία να αποδεικνύεται η κατάθεση των ποσών, που αντιστοιχούν στα ανωτέρω ποσοστά για την προηγούμενη κλεισμένη οικονομική χρήση ή ειδικό οικονομικό διακανονισμό με σύμφωνη γνώμη της Ε.Σ.Ε.Ε., Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., Συνδέσμους Βιομηχανιών και Εξαγωγέων ή άλλων επαγγελματικών οργανώσεων.»

6. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του ν. 2081/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι προϋπολογισμοί των Επιμελητηρίων, εκτός από το τμήμα αυτών που αφορά τη μισθοδοσία του προσωπικού τους, δεν εγκρίνονται, αν αυτά δεν προσκομίσουν απόδειξη από τράπεζα, με την οποία να αποδεικνύεται η κατάθεση του ποσού που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ποσοστό για την προηγούμενη κλεισμένη οικονομική χρήση ή ειδικό οικονομικό διακανονισμό με σύμφωνη γνώμη της Κ.Ε.Ε.»

7. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του π.δ. 397/1988 (Α' 185) προστίθεται περίπτωση 6, ως εξής:

«6. Η μέριμνα της προαγωγής του θεσμού της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας, καθώς και η έκδοση εγκυκλίων και η παροχή οδηγιών προς τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας.»

8. Κυρώνεται η από 23 Μαρτίου 2012 Σύμβαση που καταρτίστηκε μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας - Τομέας Ναυτιλίας (κύριος του έργου), του σωματείου με την επωνυμία «Ένωσις Ελλήνων Εφοπλιστών» (χρηματοδότης) και της εταιρείας με την επωνυμία JNConstructions-Οικοδομικές Επιχειρήσεις-Κουράκης Ν.- Γλέζος Γ.- Πλωτός Π. Ο.Ε. (εργολάβου), η οποία έχει ως εξής:

ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

Στον Πειραιά, την 23^η Μαρτίου 2012, οι υπογράφοντες την παρούσα σύμβαση,

α) Το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠΑΑΝ) – Τομέας Ναυτιλίας, που εδρεύει στον Πειραιά, νομίμως εκπροσωπούμενο από την Υπουργό αυτού κα Άννα Διαμαντοπούλου, εφεξής καλούμενο «Κύριος του έργου – Εργοδότης»

β) Το σωματείο με την επωνυμία «Ένωσις Ελλήνων Εφοπλιστών», το οποίο εδρεύει στον Πειραιά, στην οδό Ακτή Μιαούλη και αριθμό 85, με ΑΦΜ 090251356, Δ.Ο.Υ. Γ' Πειραιά, νομίμως εκπροσωπούμενο από τον Πρόεδρο αυτού, κ. Θεόδωρο Βενιάμη, εφεξής καλούμενο «Χρηματοδότης»

και

γ) την Εταιρεία με την επωνυμία JNConstructions – Οικοδομικές Επιχειρήσεις – Κουράκης Ν. Γλέζος Γ. – Πλωτάς Π. Ο.Ε., η οποία εδρεύει επί των οδών Ν. Τρυπία 82 και Μαγνησίας 8 Ν. Φιλαδέλφεια 14341, με ΑΦΜ 998096512 – Δ.Ο.Υ. Ν. Φιλαδέλφειας, όπως εκπροσωπείται από τον κ. Γλέζο Ε. Γιώργο ή Κουράκη Γ. Νίκο εφεξής καλουμένη «Εργολάβος»

συμφωνούν, συνομολογούν και συναποδέχονται τους ακόλουθους όρους:

Προοίμιο

Τα συμβαλλόμενα μέρη προχωρούν στη σύναψη της παρούσας σύμβασης, με σκοπό την πραγματοποίηση των εργασιών επισκευής και ανακαίνισης του κτηρίου του Κέντρου Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού (Κ.Ε.Σ.Ε.Ν.) στο Δήμο Νίκαιας - Αγίου Ιω. Ρέντη, οδός Φλέμινγκ και αριθμό 43 επ' ωφελεία της ναυτικής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, καθώς και της ναυτεργασίας και της ναυτιλιακής κοινότητας εν γένει, κατά παρέκκλιση της νομοθεσίας «Περί Δημοσίων Έργων», δεδομένου ότι το έργο θα χρηματοδοτηθεί εξολοκλήρου από ιδιωτικό φορέα.

Άρθρο 1 – Αντικείμενο της Σύμβασης Έργου

Ο Εργολάβος με την παρούσα σύμβαση και στο πλαίσιο του εργολαβικού ανταλλάγματος, όπως προσδιορίζεται στο Άρθρο 5 της παρούσας, αναλαμβάνει την υποχρέωση να εκτελέσει τις εργασίες επισκευής και ανακαίνισης του ως άνω κτηρίου (οικοδομικά, ηλεκτρικά, κλιματισμός, ανελκυστήρες), όπως αναλυτικά περιγράφονται στην συνημμένη Προσφορά/Μελέτη/Τεχνική Έκθεση του Εργολάβου, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής μαζί με τον Πίνακα Χρονικού Προγραμματισμού (Παράρτημα 1).

Άρθρο 2 – Διάρκεια

Α. Ο Εργολάβος αναλαμβάνει την υποχρέωση να είναι καθ' όλα σε ετοιμότητα για την έναρξη των εργασιών για την πραγματοποίηση του σκοπού της σύμβασης από την υπογραφή της παρούσης και την δημοσίευσή της στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ). Ο Εργολάβος υποχρεούται να παραδώσει το έργο, τελικά, χωρίς πραγματικά και νομικά ελαττώματα και σύμφωνα με τις συνομολογημένες ιδιότητες το αργότερο την 15-09-2012.

Β. Η παράδοση του έργου, δύναται, κατά τη διακριτική ευχέρεια του Χρηματοδότη, να γίνει τμηματικά, όπως προβλέπεται από το χρονικό προγραμματισμό που συμφωνήθηκε από τα μέρη και αποτυπώθηκε στον Πίνακα Χρονικού Προγραμματισμού, ο οποίος συνημμένος στην παρούσα σύμβαση ως Παράρτημά της, αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής. Σε κάθε περίπτωση, μεταξύ των φάσεων της παράδοσης, δεν θα υπάρχει χρονικό κενό.

Γ. Με το πέρας κάθε τμήματος έργου, όπως προβλέπει ο Πίνακας Χρονικού Προγραμματισμού, θα συνυπογράφεται σχετικό Τμηματικό Πρωτόκολλο Παράδοσης – Παραλαβής του Έργου από τον Εργολάβο και την Επιτροπή Παρακολούθησης του Έργου που θα συσταθεί για το σκοπό αυτό και θα παρακολουθεί την όλη εξέλιξη του Έργου, παρέχοντας γνωμοδοτήσεις όταν απαιτείται κατά τους όρους της παρούσας ή σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση ζητηθεί από τα συμβαλλόμενα μέρη. Με την ολοκλήρωση της τελευταίας φάσης του Έργου θα συνταχθεί και θα υπογραφεί το Οριστικό Πρωτόκολλο Παράδοσης και Παραλαβής του Έργου από τους συμπράττοντες.

Άρθρο 3 - Συγκρότηση Επιτροπής Παρακολούθησης του Έργου - Αρμοδιότητες

1. Για την παρακολούθηση του Έργου θα συγκροτηθεί από τον αρμόδιο Υπουργό ΥΠΑΑΝ Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελούμενη από τρία μέλη, ήτοι:

- α. έναν εκπρόσωπο του Κυρίου του Έργου - Εργοδότη
- β. έναν εκπρόσωπο του Χρηματοδότη.
- γ. έναν εκπρόσωπο της Τεχνικής Υπηρεσίας του Ναυτικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύναται να παρίσταται και ο Εργολάβος είτε με πρωτοβουλία του είτε κατόπιν προσκλήσεως από οποιοδήποτε από τα μέλη, προκειμένου να παράσχει διευκρινήσεις ή να υποβάλλει τυχόν προτάσεις/παρατηρήσεις του και κατά τη διαδικασία του επόμενου άρθρου. Ο Εργολάβος ωστόσο δεν μετέχει στην Επιτροπή ως μέλος αυτής. Ο Επιβλέπων Μηχανικός, όπως προβλέπεται στο αρθρ. 5, θα έχει δικαίωμα παράστασης στην Επιτροπή, όποτε ο ίδιος το επιθυμεί ή το κρίνει σκόπιμο, αλλά δεν θα μετέχει ως μέλος αυτής.

2. Αρμοδιότητες της Επιτροπής αποτελούν η παρακολούθηση εκτέλεσης της σύμβασης, η γνωμοδότηση επί κάθε σχετικού ζητήματος και η έγκριση των πρωτοκόλλων Παράδοσης -

Παραλαβής του Έργου, συνεδριάζει δε κατά τακτά χρονικά διαστήματα ή όποτε κριθεί σκόπιμο κατόπιν προσκλήσεως από οποιοδήποτε από τα μέλη.

Άρθρο 4 – Επιβλέπων Μηχανικός

Ο Χρηματοδότης έχει το δικαίωμα να διορίσει Επιβλέποντα Μηχανικό της απολύτου επιλογής του, ο οποίος θα είναι επιφορτισμένος με την Τεχνική Επίβλεψη του έργου και την εν γένει εφαρμογή των όρων της παρούσης. Ο Εργολάβος υποχρεούται όπως χορηγεί όλες τις απαραίτητες πληροφορίες περί του έργου, ούτως ώστε να καθίσταται εφικτή η εποπτεία/επίβλεψη του Επιβλέποντα Μηχανικού.

Άρθρο 5 - Γενικές Υποχρεώσεις Συνεργασίας

Α. Για την καλύτερη δυνατή πραγμάτωση του σκοπού της παρούσας σύμβασης, τα μέρη έχουν την υποχρέωση αμοιβαίας, καλής και έγκαιρης συνεργασίας.

Β. Ιδίως ο Εργολάβος έχει την υποχρέωση χωρίς καθυστέρηση και καθ' όλη τη διάρκεια του έργου μέχρι την περάτωσή του να ενημερώνει τον Κύριο του Έργου – Εργοδότη και τον Χρηματοδότη για την πρόοδο των εργασιών καθώς και για ενδεχόμενη απρόοπτη εξέλιξη ή τυχόν ιδιαιτερότητες του Έργου.

Γ. Ο Κύριος του Έργου, διά της αρμόδιας Υπηρεσίας ΥΠΑΑΝ, αναλαμβάνει την υποχρέωση, σε συνεννόηση και συνεργασία με τον Εργολάβο, να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ταχεία και χωρίς ελαττώματα έκδοση της απαιτούμενης, για της εργασίες της παρούσας σύμβασης, οικοδομικής άδειας, η οποία θα εκδοθεί στο όνομα του Ελληνικού Δημοσίου. Θα έχει επίσης την υποχρέωση να ανέχεται τις αναγκαίες εκπομπές θορύβων και ρύπων, όπως αυτές θα προκύπτουν από την εκτέλεση των εργασιών. Ο Εργολάβος θα έχει την υποχρέωση όπως περιορίσει τις εκπομπές αυτές στο μέτρο του δυνατού, κατά την εκτέλεση του έργου. Ο Χρηματοδότης έχει υποχρέωση αποκλειστικά και μόνον για την καταβολή του χρηματικού ποσού που θα απαιτηθεί για την έκδοση αυτής.

Άρθρο 6 – Υποχρεώσεις του Εργολάβου

Α. Ο Εργολάβος αναλαμβάνει την υποχρέωση για την καλή, προσήκουσα και έγκαιρη εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, τους κανόνες της επιστήμης και τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, οι οποίες εφαρμόζονται επικουρικώς.

Β. Ο Εργολάβος έχει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 2 και 4 της παρούσας, σχετικά με την ενημέρωση για την πρόοδο του έργου και συνδρομή του στην έκδοση της οικοδομικής άδειας.

Γ. Ο Εργολάβος έχει την υποχρέωση έκδοσης των φορολογικών στοιχείων που προσήκουν, κατά το χρόνο και τον τόπο που ορίζει ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων και η συναφής νομοθεσία. Ως αντισυμβαλλόμενος σε αυτού του είδους τα στοιχεία (λ.χ. τιμολόγια) θα εμφανίζεται ο Χρηματοδότης.

Δ. Απαγορεύεται η εκχώρηση ή η μερική ή ολική ανάθεση των εργασιών σε τρίτους χωρίς την προηγούμενη συναίνεση του Χρηματοδότη και θετική γνωμοδότηση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Έργου. Σε κάθε περίπτωση ο Εργολάβος δεν απαλλάσσεται από οποιαδήποτε ευθύνη ή υποχρέωση που απορρέουν από την παρούσα σύμβαση.

Ε. Ο Εργολάβος φέρει αμέρεια την ευθύνη για οποιαδήποτε πλημμέλεια των προστηθέντων, των βοηθών εκπλήρωσης και κάθε άλλου προσώπου που χρησιμοποιείται αμέσως ή εμμέσως από αυτόν και τελεί καθ' οιονδήποτε τρόπο υπό τις εντολές του. Υπέχει ευθύνη για την αυστηρή και απαρέγκλιτη τήρηση των κανόνων ασφαλείας καθώς επίσης και για ενδεχόμενα ατυχήματα εντός της σφαίρας των εργασιών, είτε των εργαζομένων στο χώρο είτε τρίτων, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 6, αναφορικά με τις υποχρεώσεις των Οργάνων Διοίκησης του Κ.Ε.Σ.Ε.Ν.

ΣΤ. Ο Εργολάβος έχει τη υποχρέωση να καταβάλλει, το πρώτον, τις ασφαλιστικές εισφορές, κρατήσεις και ο,τιδήποτε άλλο πρέπει να παρακρατηθεί κατά νόμον, προς όφελος του εργαζομένου. Το ποσό όμως αυτό βαρύνει τον Χρηματοδότη και συμπεριλαμβάνεται στο εργολαβικό αντάλλαγμα που θα εισπράξει ο πρώτος. Το γεγονός αυτό σε καμία περίπτωση δεν τον καθιστά, τον Χρηματοδότη, «εργοδότη», με την έννοια του εργατικού δικαίου.

Άρθρο 7 – Υποχρεώσεις του Κυρίου του Έργου

Πέραν των γενικών υποχρεώσεων των συμβαλλομένων μερών καθώς και των ειδικών υποχρεώσεων κατά τους όρους της παρούσας, ο Κύριος του Έργου έχει επίσης υποχρέωση:

α. Να διασφαλίζει την έκδοση κάθε τυχόν απαιτούμενης επί πλέον άδειας, π.χ. άδεια κατάληψης πεζοδρομίου κ.λ.π., μέσω της αρμόδιας για τις κτηριακές εγκαταστάσεις Υπηρεσίας του.

β. Να παρέχει στον Εργολάβο κάθε δυνατή συνδρομή σε τεχνικά ζητήματα, επίσης μέσω της αρμόδιας για τις κτηριακές εγκαταστάσεις Υπηρεσίας του και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της οργανικής μονάδας αυτής κατά τις οικείες οργανικές διατάξεις.

γ. Να παρέχει κάθε διευκόλυνση στον Εργολάβο και στα συνεργεία που θα εργάζονται στο χώρο, κατά τις οδηγίες του Εργολάβου προς τα αρμόδια Όργανα Διοίκησης του Κ.Ε.Σ.Ε.Ν. και σε συνεργασία με αυτά, ώστε οι εργασίες να διεξάγονται με ασφάλεια και να μην παρακωλύεται η όποια υπηρεσιακή δραστηριότητα εκτός εργοταξίου.

Άρθρο 8 - Τίμημα / Τρόπος καταβολής

Α. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι το τίμημα ανέρχεται σε €643.000 (Εξακόσιες Σαράντα Τρεις Χιλιάδες Ευρώ) συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών εισφορών του Εργολάβου προς τους εργαζομένους σε αυτόν καθώς της έκδοσης της οικοδομικής άδειας. Στην περίπτωση που το κόστος της οικοδομικής άδειας είναι μικρότερο από την αρχική πρόβλεψη όπως αυτή εμφανίζεται στην συνημμένη Οικονομική Προφορά, το ύψος θα αναπροσαρμοστεί στο νέο, χαμηλότερο, κόστος. Στο τίμημα θα προστεθεί και Φ.Π.Α., όπου απαιτείται, πιστοποιούμενος από τα οικεία τιμολόγια. Το τίμημα θα καταβάλλεται μετ' αφαίρεση τυχόν νομίμων κρατήσεων. Σε καμία περίπτωση δεν είναι δυνατή η διεκδίκηση, με οιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε λόγο, από τον Εργολάβο ποσού μεγαλύτερου από το οριζόμενο στο παρόν άρθρο.

Β. Το τίμημα θα καταβληθεί τμηματικά σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στον Πίνακα Χρονικού Προγραμματισμού και συγκεκριμένα: με την δημοσίευση της παρούσας στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) θα καταβληθεί στον Εργολάβο προκαταβολή ύψους 150.000 ευρώ, ενώ μετά την αποπεράτωση της Δεύτερης, Τρίτης και Τέταρτης φάσης του έργου (πιστοποιούμενες από τα οικεία Πρωτόκολλα) θα καταβληθούν τρεις ισόποσες δόσεις ύψους 130.000 ευρώ η κάθε μία. Κατά την ολική αποπεράτωση-παράδοση του έργου (πιστοποιούμενη από την υπογραφή του σχετικού Πρωτοκόλλου Παράδοσης-Παραλαβής) θα καταβληθεί δόση ύψους 53.000 ευρώ. Μετά την πάροδο ενός (1) μηνός από την παράδοση του έργου και την υπογραφή του οικείου Πρωτοκόλλου Παράδοσης-Παραλαβής αυτού, θα καταβληθεί στον Εργολάβο η τελευταία δόση ύψους 50.000 ευρώ. Από την πλευρά του ο Εργολάβος αναλαμβάνει την υποχρέωση να χορηγήσει στον Χρηματοδότη δύο (2) ισόποσες Εγγυητικές Επιστολές Τραπέζης, αποδεκτής από τον Χρηματοδότη, η πρώτη για την προκαταβολή και η δεύτερη περί της καλής εκτελέσεως του έργου, ύψους 5% επί του συνόλου του καθαρού συνολικού τιμήματος του έργου η κάθε μία, ήτοι 32.000 ευρώ (συνολικώς 64.000 ευρώ), σύμφωνα με το συνημμένο υπόδειγμα. Οι ως άνω Εγγυητικές Επιστολές θα επιστραφούν από τον Χρηματοδότη στον Εργολάβο με την ολική αποπεράτωση-παράδοση του έργου και την υπογραφή του σχετικού Οριστικού Πρωτοκόλλου Παράδοσης-Παραλαβής.

Γ. Για την είσπραξη της αμοιβής απαραίτητες προϋποθέσεις είναι η έκδοση των νόμιμων φορολογικών στοιχείων από τον εργολάβο και η υπογραφή των καθοριζόμενων από το χρονοδιάγραμμα του άρθρ. 2 Β. και Γ. Πρωτοκόλλων Παράδοσης και Παραλαβής καθώς και του Οριστικού Πρωτοκόλλου Παράδοσης και Παραλαβής.

Δ. Οι πληρωμές γίνονται απευθείας από τον Χρηματοδότη στον Εργολάβο, μετά τις παραλαβές από την ως άνω Επιτροπή.

Ε. Ο Χρηματοδότης δεν υπέχει ευθύνη για τυχόν πλημμέλειες, όποτε και εάν διαπιστωθούν αυτές.

ΣΤ. Οι πληρωμές που θα κάνει ο Χρηματοδότης δεν σημαίνουν απαλλαγή του Εργολάβου από ευθύνη του για πλημμέλειες, συνιστώμενες σε ενέργειες ή παραλείψεις του, που θα

διαπιστωθούν μετά την υπογραφή των Πρωτοκόλλων ή του Οριστικού Πρωτοκόλλου, κατά τη μεταγενέστερη λειτουργία και χρήση του κτηρίου κατά τα συνομολογημένα και τις οικείες προσήκουσες περιστάσεις.

Άρθρο 9 – Νομική φύση όρων/Τροποποίηση της σύμβασης

Το σύνολο των όρων της παρούσας σύμβασης είναι ουσιώδεις και η τροποποίησή τους γίνεται κατ' αρχάς εγγράφως, υπό τον τύπου ιδιωτικού εγγράφου, δίχως να απαιτείται η εκ νέου κύρωσή του με νόμο.

Άρθρο 10 – Υπερήμερία Εργολάβου

Επί υπερημερίας του Εργολάβου, και αφού αυτή διαπιστωθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Έργου, η Επιτροπή υποχρεούται να τάξει σε αυτόν προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών προς εκπλήρωση. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, ο Εργοδότης και ο Χρηματοδότης δικαιούνται, μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής, να υπαναχωρήσουν από τη σύμβαση, έχοντας όλα τα δικαιώματα / αστικές αξιώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, ιδίως δε αξίωσης αποζημίωσης, ακόμη και για περαιτέρω ζημία, κατά το μέγεθος που βλάπτεται κάθε ένας εξ αυτών.

Άρθρο 11– Πλημμελής εκτέλεση του έργου.

Σε περίπτωση μη καλής, μη προσήκουσας ή πλημμελούς εκτέλεσης του έργου, ο Εργοδότης ή ο Χρηματοδότης μπορούν να υπαναχωρήσουν από τη σύμβαση, μετά από γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής και να ασκήσουν όλα τα δικαιώματα / αστικές αξιώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, ιδίως αξίωσης αποζημίωσης, ακόμη και για περαιτέρω ζημία, κατά το μέγεθος που βλάπτεται καθένας εξ αυτών.

Άρθρο 12– Δικαιώματα πνευματικής / βιομηχανικής ιδιοκτησίας

Α. Ο Εργολάβος υπόσχεται και εγγυάται ρητά και ανεπιφύλακτα ότι η εκπόνηση του έργου και η εν γένει εκτέλεση των υποχρεώσεών του δυνάμει της παρούσας δεν προσκρούει και δεν παραβιάζει κανένα δικαίωμα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Β. Σε αντίθετη περίπτωση, ο Εργολάβος υποχρεούται με δική του ευθύνη και δαπάνες να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την άρση της ανωτέρω σύγκρουσης ή προσβολής.

Γ. Τα δικαιώματα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας τα οποία καθ' οιονδήποτε τρόπο θα συντρέξουν στο πρόσωπο του Εργολάβου και εμφανίζουν σχέση, άμεση ή έμμεση με το παρόν έργο, θα μεταβιβάζονται στον Κύριο του Έργου.

Άρθρο 13- Εγγυήσεις καλής λειτουργίας κινητών πραγμάτων / υλικών

Αξιώσεις που τυχόν θα απορρεύσουν από τις εγγυήσεις καλής λειτουργίας των κινητών πραγμάτων που θα καταστούν συστατικά ή παραρτήματα του ακινήτου καθώς και των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν από τον Εργολάβο εκχωρούνται εκ των προτέρων και χωρίς επιφυλάξεις στον Κύριο του Έργου.

Άρθρο 14 - Ρήτρα εχεμύθειας

Α. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να χειρίζονται τα θέματα με απόλυτη εχεμύθεια και έκαστος των συμβαλλομένων υποχρεούται να μην ανακοινώνει σε τρίτους.

Β. Ιδίως δε για τους συμμετέχοντες στην, κατά τις προβλέψεις της παρούσας, συγκροτούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης του Έργου που έχουν δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα καθώς και για τα Όργανα διοίκησης και λοιπούς εργαζομένους στο Κ.Ε.Σ.Ε.Ν., εφαρμογή έχουν οι οικείες διατάξεις περί υποχρεώσεως εχεμύθειας στην Υπηρεσία.

Γ. Τα ανωτέρω ισχύουν και δεσμεύουν και τους προστήσαντες, βοηθούς εκπλήρωσης και λοιπούς εργαζομένους που βρίσκονται υπό την εποπτεία και τις εντολές του Εργολάβου.

Δ. Οποιαδήποτε παράβαση των ρητρών του παρόντος άρθρου γεννά δικαίωμα αποζημίωσης για το θιγόμενο μέρος.

Άρθρο 15- Παραίτηση από δικαίωμα

Η παραίτηση από οποιοδήποτε δικαίωμα που απορρέει από την παρούσα σύμβαση ισχύει μόνον όταν γνωστοποιηθεί γραπτά στους αντισυμβαλλόμενους, η δε επίδειξη επιείκειας ή ανοχής από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος δεν δημιουργεί προηγούμενο ούτε εμποδίζει την επίκληση, επί σκοπώ πλήρους ικανοποίησης του δικαιώματος δικαστικά ή εξώδικα.

Άρθρο 16 – Μη εκχώρηση δικαιωμάτων σε τρίτους

Ρητά συνομολογείται ότι εκχώρηση των δικαιωμάτων του Εργολάβου εκ της παρούσης ή ένεκα αυτής, σε καμία περίπτωση, δεν είναι δυνατή σε οιονδήποτε τρίτον.

Άρθρο 17 – Ισχύς του παρόντος συμφωνητικού

Η παρούσα σύμβαση, όπως και καθένας από τους όρους αυτής, θα ισχύουν από την κύρωση της με τυπικό νόμο και την δημοσίευση αυτού στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 18– Διαδικασία επίλυσης διαφορών

Οποιαδήποτε διαφορά, αμφισβήτηση ή διαφωνία απορρέει ή συνδέεται αμέσως ή εμμέσως ή καθ' οιονδήποτε τρόπο αναφέρεται στη παρούσα σύμβαση ως προς την εκτέλεση, την εφαρμογή και την ερμηνεία της θα υπάγεται στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων του Πειραιά.

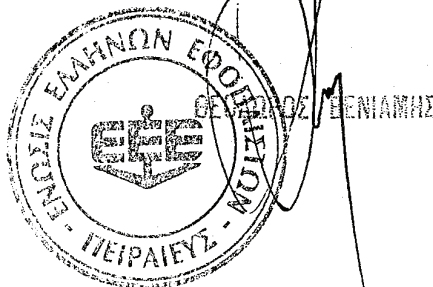
Η παρούσα Σύμβαση αποτελείται από 8 σελίδες, συντάχθηκε σε τρία όμοια πρωτότυπα και υπογράφεται όπως ακολουθεί. Έκαστος των συμβαλλομένων έλαβε ένα πρωτότυπο.

Μετά την υπογραφή της από τα συμβαλλόμενα μέρη και προκειμένου να εκτελεστεί, η παρούσα Σύμβαση κυρώνεται με διάταξη Νόμου, με πρωτοβουλία του αρμόδιου Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και δημοσιεύεται στο ΦΕΚ.

Ο Κύριος του Έργου

Ο Χρηματοδότης

Ο Εργολάβος

JNE constructions ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Ν. - ΠΛΕΖΟΣ Γ. - ΠΛΩΤΑΣ Π. Ο.Ε.
Α.Φ.Μ. 998096512 - Δ.Ο.Υ. ΝΕΑΣ ΦΙΛΩΦΕΙΑΣ
Ν. ΤΡΥΠΙΑ 82 & ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ 8 - 14341 Ν. ΦΙΛΩΦΕΙΑ
☎ 210 2622880 📠 219 2622821 ✉ info@jne.gr

Άρθρο 248**Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

1. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011.

2. Το άρθρο 18 του ν. 3325/2005.

3. Η παρ. 5 του άρθρου 29 του ν. 3377/2005 (Α' 202), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 του ν. 3557/2007 (Α' 100).

4. Η παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3419/2005.

5. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 4 και το άρθρο 5 του ν. 3668/2008.

6. Τα εδάφια 3 και 4 που προστέθηκαν με το άρθρο 45 παράγραφος 7γ του ν. 3943/2011, καθώς και το εδάφιο 6 της παραγράφου 6α του άρθρου 18 του ν. 3614/2007.

7. Η περίπτωση ζ' της παρ. 2 του άρθρου 40 του π.δ. 178/2000.

8. Το άρθρο 24 του ν. 2941/2001 (Α' 201) με τίτλο «Πωλήσεις κάτω του κόστους».

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ**ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'****ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ****ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ****ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ****Άρθρο 249****Έννοια, εφαρμοζόμενες διατάξεις**

1. Ομόρρυθμη είναι η εταιρεία με νομική προσωπικότητα που επιδιώκει εμπορικό σκοπό και για τα χρέη της οποίας ευθύνονται παράλληλα όλοι οι εταίροι απεριόριστα και εις ολόκληρον.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στο παρόν κεφάλαιο, εφαρμόζονται στην ομόρρυθμη εταιρεία οι διατάξεις του αστικού κώδικα για την εταιρεία, με εξαίρεση τις διατάξεις των άρθρων 758 και 761 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 250**Εταιρική επωνυμία**

1. Η επωνυμία της ομόρρυθμης εταιρείας σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης είτε από άλλες ενδείξεις με την προσθήκη των λέξεων «ομόρρυθμη εταιρεία», ολογράφως ή με τη σύντμηση «Ο.Ε.».

2. Σε περίπτωση αποχώρησης εταίρου, το όνομα του οποίου περιέχεται στην εταιρική επωνυμία, απαιτείται η συγκατάθεση αυτού ή των κληρονόμων του για τη διατήρηση της επωνυμίας.

Άρθρο 251**Δημοσιότητα**

1. Η ομόρρυθμη εταιρεία καταχωρίζεται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με τη σύμπραξη όλων των εταίρων. Στοιχεία που καταχωρίζονται είναι, κατ' ελάχιστον, το όνομα και η κατοικία των εταίρων, η εταιρική επωνυμία, η έδρα και ο σκοπός της εταιρείας, καθώς και ο εκπρόσωπός της. Κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ.

2. Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. η ομόρρυθμη εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα.

3. Αν η εταιρεία αρχίσει την εμπορική της δραστηριότητα πριν από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται αναλόγως και ως προς αυτήν. Η μη καταχωρισθείσα στο Γ.Ε.ΜΗ. εταιρεία, η οποία ασκεί εμπορική δραστηριότητα, έχει ικανότητα δικαίου και πτωχευτική ικανότητα.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ**ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΣΩ****Άρθρο 252****Η εταιρική σύμβαση**

Οι σχέσεις των εταίρων μεταξύ τους καθορίζονται από την εταιρική σύμβαση. Στις σχέσεις αυτές οι εταίροι ευθύνονται για κάθε πταίσμα.

Άρθρο 253**Λήψη αποφάσεων**

1. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με συμφωνία όλων των εταίρων.

2. Εφόσον έχει συμφωνηθεί πλειοψηφική λήψη αποφάσεων, η πλειοψηφία υπολογίζεται εν αμφιβολία με βάση τον αριθμό των εταίρων.

Άρθρο 254**Διαχείριση**

1. Δικαίωμα και υποχρέωση διαχείρισης έχουν όλοι οι εταίροι, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.

2. Εφόσον η διαχείριση ασκείται από όλους ή από περισσότερους εταίρους και δεν προβλέπεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση, κάθε διαχειριστής εταίρος μπορεί να ενεργεί μόνος. Αν ένας από τους λοιπούς διαχειριστές εταίρους εναντιώνεται στην ενέργεια μιας πράξης πριν από την εκτέλεσή της, ο διαχειριστής οφείλει να μην την τελέσει.

3. Η εξουσία διαχείρισης καταλαμβάνει όλες τις πράξεις συνήθους διοίκησης της εταιρείας. Για τη διενέργεια πράξεων που βρίσκονται εκτός της συνήθους διοίκησης απαιτείται η συναίνεση όλων των εταίρων.

4. Ο διαχειριστής έχει υποχρέωση πληροφόρησης σχετικά με την πορεία των εταιρικών υποθέσεων, καθώς και υποχρέωση λογοδοσίας.

Άρθρο 255**Κέρδη και ζημίες**

Στο τέλος της εταιρικής χρήσης συντάσσεται λογαριασμός, από τον οποίο εμφανίζονται τα κέρδη ή οι ζημίες της εταιρείας. Στην εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπεται ότι διανέμονται κέρδη και πριν από το τέλος της εταιρικής χρήσης με βάση προσωρινό λογαριασμό. Εκτός αντίθετης συμφωνίας, οι εταίροι μετέχουν στα κέρδη και τις ζημίες κατά το ποσοστό συμμετοχής τους.

Άρθρο 256**Μεταβίβαση εταιρικής συμμετοχής**

Η εταιρική συμμετοχή μεταβιβάζεται ολικά ή μερικά, αν τούτο προβλέπεται στην εταιρική σύμβαση ή συναινούν όλοι οι εταίροι.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ
ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΞΩ**Άρθρο 257**
Εξουσία εκπροσώπησης

1. Κάθε εταίρος έχει εξουσία εκπροσώπησης της εταιρείας, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.

2. Σε περίπτωση εκπροσώπησης από περισσότερους εταίρους, αρκεί η απευθυντέα προς την εταιρεία δήλωση βουλήσεως να περιέλθει σε έναν από αυτούς.

3. Η εκπροσωπευτική εξουσία εκτείνεται σε όλες τις δικαστικές και εξώδικες πράξεις που εμπίπτουν στην επιδίωξη του σκοπού της εταιρείας. Αν τελείται πράξη καθ' υπέρβαση του σκοπού της εταιρείας, η υπέρβαση αυτή μπορεί να προταθεί μόνο αν ο τρίτος τη γνώριζε ή όφειλε να τη γνωρίζει. Περιορισμοί της εκπροσωπευτικής εξουσίας με την εταιρική σύμβαση ή με απόφαση των εταίρων δεν προβάλλονται στους τρίτους.

Άρθρο 258
Ευθύνη εταίρων

1. Συμφωνία για περιορισμό ή αποκλεισμό της ευθύνης των εταίρων κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 249 δεν ισχύει έναντι των τρίτων.

2. Ο εταίρος που ενάγεται για εκπλήρωση εταιρικής υποχρέωσης, μπορεί να προβάλλει ενστάσεις που δεν θεμελιώνονται στο πρόσωπό του, μόνον εφόσον θα μπορούσαν να προβληθούν από την εταιρεία.

3. Ο εταίρος που εισέρχεται στην εταιρεία ευθύνεται απεριόριστα και εις ολόκληρον και για τα υπάρχοντα πριν από την είσοδό του εταιρικά χρέη. Αντίθετη συμφωνία δεν ισχύει έναντι των τρίτων.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΣ ΕΤΑΙΡΟΥ**Άρθρο 259**
Λύση της εταιρείας

1. Η ομόρρυθμη εταιρεία λύνεται: α) με την πάροδο του χρόνου διαρκείας της, β) με απόφαση των εταίρων, γ) με την κήρυξή της σε πτώχευση και δ) με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση εταίρου, εφόσον υπάρχει σπουδαίος λόγος.

Στην εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπονται και άλλοι λόγοι λύσης της εταιρείας.

2. Η αίτηση εκδικάζεται από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

Άρθρο 260
Γεγονότα που επιφέρουν την έξοδο του εταίρου

1. Ο θάνατος, η πτώχευση και η υποβολή σε δικαστική συμπαράσταση εταίρου επιφέρουν την έξοδο του από την εταιρεία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.

2. Η εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπει και άλλα γεγονότα που συνεπάγονται την έξοδο του εταίρου.

Άρθρο 261
Εκούσια έξοδος εταίρου

1. Ο εταίρος μπορεί με δήλωσή του προς την εταιρεία και τους λοιπούς εταίρους να εξέλθει από την εται-

ρεία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.

2. Στην εταιρεία αορίστου χρόνου η αξία της συμμετοχής καταβάλλεται στον εξερχόμενο εταίρο στο τέλος της εταιρικής χρήσης.

3. Στην εταιρεία ορισμένου χρόνου η καταβολή της αξίας συμμετοχής στον εξερχόμενο εταίρο εξαρτάται από τη συνδρομή σπουδαίου λόγου. Αν το δικαστήριο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 259 κρίνει ότι δεν συντρέχει σπουδαίος λόγος, ο εταίρος δεν έχει αξίωση για καταβολή της αξίας της συμμετοχής του.

Άρθρο 262
Έξοδος εταίρου προκαλούμενη από ατομικό του δανειστή

Εφόσον η αναγκαστική εκτέλεση κατά της περιουσίας εταίρου από ατομικό δανειστή του αποβεί άκαρπη, ο δανειστής μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο της παραγράφου 2 του άρθρου 259 την έξοδο του εταίρου και τον καθορισμό της αξίας της συμμετοχής του.

Άρθρο 263
Αποκλεισμός εταίρου

Αν συντρέχει στο πρόσωπο ενός εταίρου περιστατικό που θα δικαιολογούσε τη λύση της εταιρείας σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 259, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί, ύστερα από αίτηση των λοιπών εταίρων, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, αντί της λύσης της εταιρείας, να διατάξει τον αποκλεισμό του εταίρου.

Άρθρο 264
Δικαιώματα και υποχρεώσεις εξερχόμενου και αποκλεισμένου εταίρου

1. Σε περίπτωση εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου η εταιρεία του αποδίδει αυτούσια τα αντικείμενα που είχε εισφέρει κατά χρήση.

2. Εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση, ο εξερχόμενος ή ο αποκλεισμένος εταίρος, με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 261, έχει αξίωση κατά της εταιρείας για καταβολή της πλήρους αξίας της συμμετοχής του. Σε περίπτωση μη συμφωνίας των εταίρων ως προς την αξία συμμετοχής, η αξία που καταβάλλεται ορίζεται από το δικαστήριο το οποίο αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 259 με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

3. Αν η εταιρική περιουσία δεν επαρκεί για την κάλυψη των χρεών της εταιρείας, ο εξερχόμενος ή αποκλεισμένος εταίρος υποχρεούται να τα καλύψει κατά το λόγο της συμμετοχής του στις ζημιές.

Άρθρο 265
Κληρονόμοι θανόντος εταίρου

1. Σε περίπτωση συνέχισης της εταιρείας με τους κληρονόμους θανόντος εταίρου κάθε κληρονόμος μπορεί να εξαρτήσει την παραμονή του στην εταιρεία από το αν θα λάβει τη θέση ετερόρρυθμου εταίρου. Εφόσον οι εταίροι δεν κάνουν δεκτή την πρόταση, ο κληρονόμος μπορεί να εξέλθει από την εταιρεία.

2. Τα ανωτέρω δικαιώματα μπορεί να ασκήσει ο κληρονόμος μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την

αποδοχή της κληρονομιάς ή την απώλεια του δικαιώματος για την αποποίησή της. Εφόσον ο κληρονόμος είναι ανίκανος ή περιορισμένα ικανός για άσκηση των πιο πάνω δικαιωμάτων, η προθεσμία αρχίζει από το διορισμό του νόμιμου αντιπροσώπου του.

3. Στην εταιρική σύμβαση μπορεί να ορίζεται ότι αν ο κληρονόμος λάβει τη θέση ετερόρρυθμου εταίρου, το ποσοστό συμμετοχής του στα κέρδη θα είναι διαφορετικό από εκείνο του κληρονομούμενου.

Άρθρο 266

Συνέχιση της εταιρείας

Σε περίπτωση πτώχευσης της εταιρείας, με απόφαση όλων των εταίρων η εταιρεία μπορεί να συνεχισθεί μετά τη δικαστική επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσής της ή μετά την πτωχευτική της αποκατάσταση.

Άρθρο 267

Μονοπρόσωπη εταιρεία

Αν αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ένας ή περισσότεροι εταίροι και παραμείνει μόνο ένας εταίρος, η εταιρεία λύνεται, εφόσον μέσα σε δύο μήνες δεν δημοσιευτεί στο Γ.Ε.ΜΗ. η είσοδος νέου εταίρου.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ - ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Άρθρο 268

Στάδιο εκκαθάρισης

1. Αν σε περίπτωση λύσης της εταιρείας οι εταίροι δεν έχουν συμφωνήσει διαφορετικά, τη λύση της εταιρείας ακολουθεί η εκκαθάριση.

2. Τα ονόματα και η κατοικία των εκκαθαριστών εγγράφονται στο Γ.Ε.ΜΗ. Το ίδιο ισχύει και σε κάθε περίπτωση αντικατάστασης εκκαθαριστή.

3. Οι εκκαθαριστές υπογράφουν υπό την εταιρική επωνυμία με την προσθήκη των λέξεων «υπό εκκαθάριση».

4. Κατά την έναρξη και την περάτωση της εκκαθάρισης οι εκκαθαριστές συντάσσουν ισολογισμό.

5. Μετά την περάτωση της εκκαθάρισης η εταιρεία διαγράφεται από το Γ.Ε.ΜΗ. Τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρείας παραδίδονται προς φύλαξη σε έναν από τους εταίρους ή σε τρίτο. Σε περίπτωση διαφωνίας ο εταίρος ή ο τρίτος ορίζεται από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

Άρθρο 269

Παραγραφή

1. Σε περίπτωση λύσης της εταιρείας οι αξιώσεις κατά των εταίρων για εταιρικά χρέη παραγράφονται μετά πέντε έτη από την καταχώριση της λύσης της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν η αξίωση κατά της εταιρείας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

2. Αν η αξίωση του δανειστή κατά της εταιρείας καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά την καταχώριση της λύσης της στο Γ.Ε.ΜΗ., η παραγραφή αρχίζει από το χρονικό σημείο, κατά το οποίο η απαίτηση καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

3. Οι δυο προηγούμενες διατάξεις εφαρμόζονται αναλόγως και σε περίπτωση εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου από την εταιρεία.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟ

Άρθρο 270

Αστική εταιρεία με νομική προσωπικότητα

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, με εξαίρεση εκείνη της παρ. 3 του άρθρου 251, εφαρμόζονται αναλόγως και στην αστική εταιρεία με νομική προσωπικότητα.

2. Οι ειδικές διατάξεις για τις επαγγελματικές εταιρείες εξακολουθούν να ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 271

Έννοια. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Ετερόρρυθμη εταιρεία είναι η εταιρεία με νομική προσωπικότητα, που επιδιώκει εμπορικό σκοπό και για τα χρέη της οποίας ένας τουλάχιστον από τους εταίρους ευθύνεται περιορισμένα (ετερόρρυθμος εταίρος), ενώ ένας άλλος τουλάχιστον από τους εταίρους ευθύνεται απεριόριστα (ομόρρυθμος εταίρος).

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στο παρόν κεφάλαιο, στην ετερόρρυθμη εταιρεία εφαρμόζονται οι διατάξεις για την ομόρρυθμη εταιρεία.

Άρθρο 272

Εταιρική επωνυμία

1. Η επωνυμία της ετερόρρυθμης εταιρείας σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων ομόρρυθμων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης είτε από άλλες ενδείξεις, με την προσθήκη των λέξεων «ετερόρρυθμη εταιρεία», ολογράφως ή με τη σύντμηση «Ε.Ε.».

2. Αν στην επωνυμία ετερόρρυθμης εταιρείας περιληφθεί το όνομα ετερόρρυθμου εταίρου, τούτο έχει ως συνέπεια την απεριόριστη ευθύνη του, εκτός αν ο τρίτος που συναλλάχθηκε με την εταιρεία γνώριζε ότι είναι ετερόρρυθμος εταίρος. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η παράγραφος 2 του άρθρου 250.

Άρθρο 273

Δημοσίωση

Η ετερόρρυθμη εταιρεία εγγράφεται στο Γ.Ε.ΜΗ. Στοιχεία που καταχωρίζονται, εκτός από τα αναφερόμενα στη παράγραφο 1, του άρθρου 251, είναι κατ' ελάχιστον το όνομα, η κατοικία και η αξία της εισφοράς των ετερόρρυθμων εταίρων. Στο Γ.Ε.ΜΗ. καταχωρίζεται και κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ

Άρθρο 274

Διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων

1. Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν συμμετέχει στη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, ούτε στη λήψη των αποφάσεων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.

2. Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν έχει δικαίωμα εναντίωσης σε πράξη που ενεργεί άλλος διαχειριστής εταίρος,

εκτός αν η πράξη υπερβαίνει τη συνήθη διαχείριση. Στην τελευταία περίπτωση ο διαχειριστής οφείλει να μην τελέσει την πράξη αυτή.

Άρθρο 275 **Δικαίωμα ελέγχου**

Ο ετερόρρυθμος εταίρος έχει δικαίωμα ελέγχου των εταιρικών λογαριασμών και των βιβλίων της εταιρείας, εκτός αντίθετης πρόβλεψης στην εταιρική σύμβαση.

Άρθρο 276 **Πράξεις ανταγωνισμού**

Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν μπορεί να ενεργεί για δικό του λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτου πράξεις που ανάγονται στο αντικείμενο της εταιρείας, εκτός αντίθετης πρόβλεψης στην εταιρική σύμβαση.

Άρθρο 277 **Κέρδη και ζημίες**

Οι διατάξεις του άρθρου 255 ισχύουν και ως προς τον ετερόρρυθμο εταίρο. Ο ετερόρρυθμος εταίρος συμμετέχει στις ζημίες της εταιρείας έως το ποσό της εισφοράς του, εκτός αν στην εταιρική σύμβαση προβλέπεται η συμμετοχή του για ορισμένο μεγαλύτερο χρηματικό ποσό.

Άρθρο 278 **Εξουσία εκπροσώπησης**

1. Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν έχει εξουσία εκπροσώπησης της εταιρείας.
2. Με την εταιρική σύμβαση μπορεί να ανατίθεται σε ετερόρρυθμο εταίρο η εκπροσώπηση της εταιρείας. Για κάθε πράξη εκπροσώπησης από μέρους ετερόρρυθμου εταίρου ευθύνεται ο ίδιος ως ομόρρυθμος, εκτός αν ο τρίτος που συναλλάχθηκε μαζί του γνώριζε ότι είναι ετερόρρυθμος εταίρος.

Άρθρο 279 **Ευθύνη ετερόρρυθμου εταίρου**

1. Ο ετερόρρυθμος εταίρος, που έχει καταβάλει στην εταιρεία την εισφορά του, δεν ευθύνεται για τα χρέη της εταιρείας. Σε αντίθετη περίπτωση ευθύνεται προσωπικά μέχρι του ποσού της εισφοράς του.
2. Ο εισερχόμενος μετά τη σύσταση της εταιρείας ετερόρρυθμος εταίρος ευθύνεται και για τα προ της εισόδου του χρέη, σύμφωνα με την παράγραφο 1.
3. Αντίθετη συμφωνία όσον αφορά στην ευθύνη του ετερόρρυθμου εταίρου, όπως ορίζεται στο παρόν άρθρο, δεν ισχύει έναντι των τρίτων.

Άρθρο 280 **Ευθύνη ετερόρρυθμου εταίρου πριν την καταχώριση της εταιρείας**

Σε περίπτωση έναρξης λειτουργίας της εταιρείας πριν από την εγγραφή της στο Γ.Ε.ΜΗ., κάθε ετερόρρυθμος εταίρος ευθύνεται για τα χρέη που δημιουργήθηκαν κατά το διάστημα αυτό ως ομόρρυθμος, εκτός αν οι τρίτοι γνώριζαν ότι συμμετείχε στην εταιρεία ως ετερόρρυθμος εταίρος. Το ίδιο ισχύει και αν ο ετερόρρυθμος εταίρος εισήλθε στην εταιρεία μετά την έναρξη λειτουργίας της, αλλά πριν από την εγγραφή της στο Γ.Ε.ΜΗ.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

Άρθρο 281 **Λύση της εταιρείας**

1. Σε περίπτωση εξόδου, αποκλεισμού ή θανάτου του μοναδικού ομόρρυθμου εταίρου, η ετερόρρυθμη εταιρεία λύνεται, εκτός αν με τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης, που πρέπει να καταχωρισθεί μέσα σε δύο μήνες στο Γ.Ε.ΜΗ., ένας από τους ετερόρρυθμους εταίρους καταστεί ομόρρυθμος εταίρος ή αν εισέλθει στην εταιρεία νέος εταίρος ως ομόρρυθμος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 259.

2. Αν μετά τη λύση της ετερόρρυθμης εταιρείας ακολουθήσει εκκαθάριση, καθήκοντα εκκαθαριστή ασκεί και ο ετερόρρυθμος εταίρος, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

Άρθρο 282 **Μετατροπή ετερόρρυθμης σε ομόρρυθμη εταιρεία**

1. Σε περίπτωση εξόδου, αποκλεισμού ή θανάτου του μοναδικού ετερόρρυθμου εταίρου, η ετερόρρυθμη εταιρεία συνεχίζεται ως ομόρρυθμη.
2. Η ετερόρρυθμη εταιρεία μπορεί να μετατραπεί σε ομόρρυθμη με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

Άρθρο 283 **Μετατροπή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρεία**

1. Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να μετατραπεί σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρεία με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.
2. Από τη συντέλεση των διατυπώσεων δημοσιότητας, η μετατρεπόμενη εταιρεία περιορισμένης ευθύνης συνεχίζεται με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας. Πριν από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας του προηγούμενου εδαφίου, η μετατροπή δεν παράγει αποτελέσματα. Η μετατροπή δεν επιφέρει τη διακοπή των εκκρεμών δικών.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

Άρθρο 284 **Ετερόρρυθμη εταιρεία κατά μετοχές**

1. Η ετερόρρυθμη εταιρεία κατά μετοχές είναι η ετερόρρυθμη εταιρεία, στην οποία οι εταιρικές μερίδες παρίστανται με μετοχές. Κάθε εταιρική μερίδα αντιστοιχεί σε μία ή περισσότερες μετοχές.
2. Η επωνυμία της ετερόρρυθμης εταιρείας κατά μετοχές σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων ομόρρυθμων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης είτε από άλλες ενδείξεις με την προσθήκη των λέξεων «ετερόρρυθμη εταιρεία κατά μετοχές», ολογράφως ή με τη σύντμηση «Ε.Ε.Μ.».
3. Στην ετερόρρυθμη εταιρεία κατά μετοχές εφαρμόζονται το άρθρο 50α του ν. 3190/1955 (Α'91) για την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, και κατά τα λοιπά οι κανόνες που ισχύουν στην ανώνυμη εταιρεία, στο μέτρο που συμβιβάζονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και τη φύση της εταιρείας.
4. Οι σχέσεις των ομόρρυθμων εταίρων μεταξύ τους και έναντι των ετερόρρυθμων εταίρων ή τρίτων, καθώς και η διαχείριση της εταιρείας καθορίζονται σύμφωνα

με τους κανόνες της ομόρρυθμης εταιρείας. Τα καθήκοντα όμως και η ευθύνη των ομόρρυθμων εταίρων ως διαχειριστών ρυθμίζονται από τις διατάξεις για την ανώνυμη εταιρεία.

5. Αν δεν ορίζει κάτι άλλο το καταστατικό, τα δικαιώματα των ομόρρυθμων εταίρων στη γενική συνέλευση είναι ανάλογα προς τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν.

6. Αν δεν ορίζει κάτι άλλο το καταστατικό, τούτο μπορεί να τροποποιηθεί μόνο μετά από συναίνεση των ομόρρυθμων εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΑΦΑΝΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Άρθρο 285

Έννοια αφανούς εταιρείας

1. Με τη σύμβαση της αφανούς εταιρείας ο ένας από τους εταίρους (εμφανής εταίρος) παραχωρεί σε άλλον ή άλλους εταίρους (αφανείς εταίρους) δικαίωμα συμμετοχής στα αποτελέσματα μιας ή περισσότερων εμπορικών πράξεων ή εμπορικής επιχείρησης, που διενεργεί στο όνομά του, αλλά προς το κοινό συμφέρον των εταίρων.

2. Η αφανής εταιρεία δεν έχει νομική προσωπικότητα και δεν καταχωρίζεται στο Γ.Ε.Μ.Η. Οι όροι της εταιρικής συμφωνίας αποδεικνύονται μόνο με έγγραφη συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών. Για τη συμφωνία αυτή εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 393 Κ.Πολ.Δ.

3. Στην αφανή εταιρεία εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την εταιρεία, εκτός από εκείνες που δεν συμβιβάζονται με τη φύση της αφανούς εταιρείας.

Άρθρο 286

Εισφορά αφανούς εταίρου

Ο αφανής εταίρος καταβάλλει την εισφορά του στον εμφανή εταίρο. Το αντικείμενο της εισφοράς μεταβιβάζεται στον εμφανή εταίρο, εν όλω ή εν μέρει, ή παραχωρείται κατά χρήση.

Άρθρο 287

Σχέσεις με τρίτους

Οι τρίτοι αποκτούν δικαιώματα και αναλαμβάνουν υποχρεώσεις μόνον έναντι του εμφανούς εταίρου.

Άρθρο 288

Διαχείριση της αφανούς εταιρείας

1. Τη διαχείριση της αφανούς εταιρείας ασκεί ο εμφανής εταίρος.

2. Τα αποκτώμενα από τη διαχείριση της εταιρείας ανήκουν στον εμφανή εταίρο.

Άρθρο 289

Κέρδη και ζημίες

1. Ο αφανής εταίρος συμμετέχει στα κέρδη της εταιρείας κατά το ποσοστό ή το ποσό που έχει συμφωνηθεί στην εταιρική σύμβαση, άλλως εφαρμόζεται το άρθρο 763 του Αστικού Κώδικα.

2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, ο αφανής εταίρος μετέχει στις ζημίες που προκύπτουν κατά το ίδιο ποσοστό με τα κέρδη. Μπορεί να συμφωνηθεί ότι η συμμετοχή του στις ζημίες δεν υπερβαίνει την αξία της εισφοράς του.

3. Στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους ή στο χρόνο που έχουν συμφωνήσει τα μέρη, καθώς και σε περίπτωση λύσης της εταιρείας, ο εμφανής εταίρος έχει υποχρέωση να λογοδοτήσει και να καταβάλει τα αναλογούντα κέρδη στον αφανή εταίρο. Δεν αποκλείεται να συμφωνηθεί η καταβολή κερδών στον αφανή εταίρο και κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, ιδίως κατά την ολοκλήρωση κάποιας πράξης ή επιχειρηματικής δράσης.

4. Ο αφανής εταίρος δεν υποχρεούται να επιστρέψει τα κέρδη που έλαβε σε προγενέστερες χρήσεις λόγω ζημιών μεταγενέστερων χρήσεων.

Άρθρο 290

Δικαιώματα του αφανούς εταίρου για έλεγχο

Με την εταιρική σύμβαση ορίζονται τα δικαιώματα ελέγχου του αφανούς εταίρου σε σχέση με τις πράξεις ή την επιχείρηση, που αποτελούν αντικείμενο της αφανούς εταιρείας. Το δικαίωμα που αναφέρεται στο άρθρο 755 του Αστικού Κώδικα αφορά μόνο τα βιβλία και έγγραφα του εμφανούς εταίρου που έχουν σχέση με τις παραπάνω πράξεις ή την επιχείρηση.

Άρθρο 291

Λύση και εκκαθάριση της αφανούς εταιρείας

1. Η αφανής εταιρεία λύνεται στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον Αστικό Κώδικα. Τη λύση ακολουθεί η εκκαθάριση.

2. Η εκκαθάριση της αφανούς εταιρείας διενεργείται από τον εμφανή εταίρο. Συνίσταται στην απόδοση στον αφανή εταίρο της αξίας της συμμετοχής του, μειωμένης κατά τις ζημίες που του αναλογούν. Η κατά χρήση εισφορά του αφανούς εταίρου επιστρέφεται αυτούσια.

3. Ο εκκαθαριστής έχει υποχρέωση στο τέλος κάθε ημερολογιακού εξαμήνου να παρέχει πληροφορίες στον αφανή εταίρο για την εξέλιξη των εργασιών της εκκαθάρισης, με έκθεση των αιτίων που παρεμπόδισαν την περάτωση της.

Άρθρο 292

Πτώχευση του εμφανούς εταίρου

1. Σε περίπτωση πτώχευσης του εμφανούς εταίρου, ο αφανής εταίρος μπορεί να αναγγεληθεί ως πτωχευτικός πιστωτής για την καταβληθείσα εισφορά του και το υπόλοιπο των κερδών, που προκύπτουν από τη διαχείριση της αφανούς εταιρείας.

2. Αν ο αφανής εταίρος δεν κατέβαλε την εισφορά του, οφείλει να την καταβάλει στην πτωχευτική περιουσία, στο μέτρο που απαιτείται για την κάλυψη της ζημίας που του αναλογεί. Καταβολή της εισφοράς που συνίσταται σε εργασία ή σε χρήση πράγματος δεν απαιτείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ

Άρθρο 293

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Η κοινοπραξία είναι εταιρεία χωρίς νομική προσωπικότητα. Εφόσον καταχωρισθεί στο Γ.Ε.Μ.Η. ή εμφανίζεται προς τα έξω, αποκτά, ως ένωση προσώπων, ικανότητα δικαίου και πτωχευτική ικανότητα.

2. Στην κοινοπραξία που συστήθηκε με σκοπό το συντονισμό της δραστηριότητας των μελών της εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για την αστική εταιρεία. Η σύμβαση κοινοπραξίας μπορεί να προβλέπει ότι για τις υποχρεώσεις της κοινοπραξίας έναντι τρίτων τα κοινοπρακτούντα μέλη θα ευθύνονται εις ολόκληρον.

3. Εφόσον η κοινοπραξία ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καταχωρίζεται υποχρεωτικά στο Γ.Ε.ΜΗ. και εφαρμόζονται ως προς αυτήν αναλόγως οι διατάξεις για την ομόρρυθμη εταιρεία.

4. Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται και στις ειδικά ρυθμιζόμενες κοινοπραξίες, εκτός αν υπάρχει αντίθετη πρόβλεψη στην ειδική ρύθμιση.

Άρθρο 294 Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται και στις εταιρείες, οι οποίες κατά την έναρξη της ισχύος του δεν τελούν σε εκκαθάριση ή σε πτώχευση.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 18 - 28, 38, 39, 47 - 50 και 64 του Εμπορικού Νόμου.

3. Οι ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εμπορικές εταιρείες που λειτουργούν κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου υποχρεούνται εντός εξαμήνου να προβούν σε καταχώριση της σχετικής εταιρικής σύμβασης στο Γ.Ε.ΜΗ., κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 251.

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Άρθρο 295 (άρθρο 1 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Το Κεφάλαιο ΙΑ΄ του ν. 1402/1983, όπως έχει τροποποιηθεί από το Κεφάλαιο Δ΄ του ν. 3052/2002 (Α΄ 221) και αντικατασταθεί από το Κεφάλαιο Ε΄ του ν. 3943/ 2011 (Α΄ 66) καταργείται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2012.

2. Η Οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου για την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων, η οποία εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου 2012, ενσωματώνεται στην εθνική νομοθεσία με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

3. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου αφορούν την είσπραξη απαιτήσεων από την Ελλάδα οι οποίες γεννήθηκαν σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφορούν σε οφειλέτη που διαμένει στην Ελλάδα, καθώς και την είσπραξη των απαιτήσεων από τα άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες γεννήθηκαν στην Ελλάδα και αφορούν σε οφειλέτη που διαμένει σε άλλο κράτος - μέλος.

Άρθρο 296 (άρθρο 2 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται για κάθε αίτηση που αφορά:

α) όλους τους φόρους και τους δασμούς, οι οποίοι επιβάλλονται από τα κράτη - μέλη ή τις εδαφικές ή τις διοικητικές τους υποδιαιρέσεις, συμπεριλαμβανομένων

των τοπικών αρχών, ή για λογαριασμό τους, ή για λογαριασμό της Ένωσης·

β) επιστροφές, παρεμβάσεις και άλλα μέτρα στο πλαίσιο του συστήματος ολικής ή μερικής χρηματοδότησης του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου για την Αγροτική Ανάπτυξη (ΕΓΤΑΑ), συμπεριλαμβανομένων ποσών που πρέπει να συλλεχθούν σε σχέση με τις εν λόγω ενέργειες·

γ) τις εισφορές και άλλα τέλη που προβλέπονται στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης αγοράς για τον τομέα της ζάχαρης.

2. Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου περιλαμβάνει:

α) διοικητικές κυρώσεις, πρόστιμα, τέλη και προσαυξήσεις σχετικά με απαιτήσεις για τις οποίες είναι δυνατόν να ζητηθεί αμοιβαία συνδρομή σύμφωνα με την παράγραφο 1, που επιβάλλονται από τις αρμόδιες διοικητικές αρχές για την επιβολή των σχετικών φόρων ή δασμών ή για τη διεξαγωγή σχετικών διοικητικών ερευνών ή επιβεβαιώνονται από διοικητικά ή δικαστικά όργανα κατ' αίτηση των προαναφερόμενων διοικητικών αρχών·

β) τέλη για πιστοποιητικά και συναφή έγγραφα που εκδίδονται στο πλαίσιο διοικητικών διαδικασιών οι οποίες αφορούν φόρους και δασμούς·

γ) τόκους και δαπάνες που συνδέονται με τις απαιτήσεις για τις οποίες είναι δυνατόν να ζητηθεί αμοιβαία συνδρομή σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή τα στοιχεία α΄ ή β΄ της παρούσας παραγράφου.

3. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν ισχύουν για:

α) υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης πληρωτέες προς το κράτος - μέλος ή μια υποδιαίρεση του κράτους - μέλους ή προς τα ιδρύματα κοινωνικών ασφαλίσεων δημοσίου δικαίου·

β) τέλη έκδοσης που δεν αναφέρονται στην παράγραφο 2·

γ) οφειλές συμβατικής φύσης, όπως για την παροχή κοινωφελών υπηρεσιών·

δ) ποινικές κυρώσεις που επιβάλλονται στο πλαίσιο ποινικής δίωξης ή άλλες ποινικές κυρώσεις που δεν καλύπτονται από την παράγραφο 2 στοιχείο α΄.

Άρθρο 297 (άρθρο 3 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

Για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου νοούνται ως:

α) «αιτούσα αρχή»: κεντρικό γραφείο διασύνδεσης, γραφείο διασύνδεσης ή υπηρεσία διασύνδεσης της Ελλάδας ή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., η οποία απευθύνει αίτηση συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων, όπως προβλέπονται στο άρθρο 296 (άρθρο 2 Οδηγίας),

β) «αποδέκτρια αρχή»: κεντρικό γραφείο διασύνδεσης, γραφείο διασύνδεσης ή υπηρεσία διασύνδεσης της Ελλάδας ή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., η οποία δέχεται αίτηση συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων,

γ) «πρόσωπο»:

(i) φυσικό πρόσωπο,

(ii) νομικό πρόσωπο,

(iii) εφόσον προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, ένωση προσώπων στην οποία αναγνωρίζεται δικαιοπρα-

κτική ικανότητα, χωρίς όμως να έχει το νομικό καθεστώς νομικού προσώπου, ή

(iv) οποιοδήποτε άλλο νομικό μόνωμο οποιασδήποτε φύσεως και μορφής, είτε διαθέτει νομική προσωπικότητα είτε όχι, που έχει στην κυριότητά του ή διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία τα οποία, συμπεριλαμβανομένου του εισοδήματος που απορρέει από αυτά, υπόκεινται σε φόρο καλυπτόμενο από το παρόν Κεφάλαιο·

δ) «με ηλεκτρονικά μέσα»: η χρήση ηλεκτρονικού εξοπλισμού επεξεργασίας - συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής συμπίεσης - και αποθήκευσης δεδομένων και η χρησιμοποίηση καλωδιακής ή ασύρματης σύνδεσης, οπτικών μέσων ή άλλων ηλεκτρομαγνητικών μέσων,

ε) «δίκτυο CCN»: η κοινή πλατφόρμα που βασίζεται στο κοινό δίκτυο επικοινωνιών (CCN), το οποίο έχει αναπτυχθεί από την Ένωση για την εξασφάλιση όλων των διαβιβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα μεταξύ των αρμόδιων τελωνειακών και φορολογικών αρχών.

Άρθρο 298

(άρθρο 5 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η αποδέκτρια αρχή παρέχει οποιεσδήποτε πληροφορίες είναι πιθανόν να αφορούν την αιτούσα αρχή για την είσπραξη απαιτήσεων της κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 296 (άρθρο 2 της Οδηγίας).

Για το σκοπό της παροχής των εν λόγω πληροφοριών, η αποδέκτρια αρχή μεριμνά για τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε διοικητικών ερευνών, οι οποίες απαιτούνται για τη συγκέντρωση των πληροφοριών.

2. Η αποδέκτρια αρχή δεν υποχρεούται να διαβιβάζει πληροφορίες:

α) που δεν θα ήταν σε θέση να αποκτήσει για την είσπραξη παρόμοιων απαιτήσεων που γεννήθηκαν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής,

β) που θα αποκάλυπταν εμπορικό, βιομηχανικό ή επαγγελματικό απόρρητο,

γ) που η γνωστοποίησή τους θα ήταν πιθανό να προσβάλει την ασφάλεια ή να αντιτίθεται προς τη δημόσια τάξη του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής.

3. Η παράγραφος 2, σε καμία περίπτωση, δεν θεωρείται ότι επιτρέπει στην αποδέκτρια αρχή ενός κράτους - μέλους να αρνηθεί την παροχή πληροφοριών αποκλειστικά και μόνο επειδή κάτοχος των πληροφοριών αυτών είναι τράπεζα, άλλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος ή πρόσωπο που ενεργεί υπό την ιδιότητα του πράκτορα ή του διαχειριστή ή επειδή η πληροφορία αφορά ιδιοκτησιακά συμφέροντα προσώπου.

4. Η αποδέκτρια αρχή πληροφορεί την αιτούσα αρχή για τους λόγους της αντίθεσής της στην ικανοποίηση της αίτησης παροχής πληροφοριών.

Άρθρο 299

(άρθρο 6 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

Όταν μια επιστροφή φόρων ή δασμών, πλην του φόρου προστιθέμενης αξίας, αφορά πρόσωπο το οποίο είναι εγκατεστημένο ή διαμένει σε άλλο κράτος - μέλος, το κράτος - μέλος που επιστρέφει μπορεί να ενημερώνει το κράτος - μέλος εγκατάστασης ή διαμονής για την προσεχή επιστροφή.

Άρθρο 300

(άρθρο 7 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Κατόπιν συμφωνίας μεταξύ της αιτούσας αρχής και της αποδέκτριας αρχής και σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που έχει θεσπίσει η αποδέκτρια αρχή, υπάλληλοι εξουσιοδοτημένοι από την αιτούσα αρχή δύνανται, για τους σκοπούς της προαγωγής της αμοιβαίας συνδρομής που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου:

α) να είναι παρόντες στα γραφεία στα οποία εκτελούν τα καθήκοντά τους οι διοικητικές αρχές του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής,

β) να είναι παρόντες κατά τις διοικητικές έρευνες, οι οποίες διεξάγονται στο έδαφος του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής,

γ) να παρέχουν συνδρομή στους αρμόδιους υπαλλήλους του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής κατά τις διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίων στο εν λόγω κράτος - μέλος.

2. Εφόσον αυτό είναι εφικτό δυνάμει της ισχύουσας νομοθεσίας του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής, η συμφωνία που αναφέρεται στο στοιχείο β' της παραγράφου 1 μπορεί να προβλέπει ότι υπάλληλοι του αιτούντος κράτους - μέλους δύνανται να ανακρίνουν πρόσωπα και να εξετάζουν καταχωρήσεις.

3. Υπάλληλοι εξουσιοδοτημένοι από την αιτούσα αρχή, οι οποίοι αξιοποιούν τις δυνατότητες που τους παρέχουν οι παράγραφοι 1 και 2, πρέπει, ανά πάσα στιγμή, να είναι σε θέση να επιδείξουν γραπτή εξουσιοδότηση, στην οποία να αναφέρονται η ταυτότητά τους και τα επίσημα καθήκοντά τους.

Άρθρο 301

(άρθρο 8 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η αποδέκτρια αρχή κοινοποιεί στον αποδέκτη όλα τα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών, που προέρχονται από το αιτούν κράτος - μέλος και αναφέρονται σε απαίτηση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 296 (άρθρο 2 Οδηγίας) ή στην είσπραξή της.

Η αίτηση κοινοποίησης συνοδεύεται από τυποποιημένο έντυπο που περιέχει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) όνομα, διεύθυνση και άλλα δεδομένα σχετικά με τον προσδιορισμό της ταυτότητας του αποδέκτη,

β) το σκοπό της κοινοποίησης και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου η κοινοποίηση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί,

γ) περιγραφή του συνημμένου εγγράφου, καθώς και της φύσης και του ποσού της σχετικής απαίτησης,

δ) όνομα, διεύθυνση και άλλες λεπτομέρειες επαφής όσον αφορά:

(i) το γραφείο που είναι αρμόδιο για το συνημμένο έγγραφο και εφόσον διαφέρει,

(ii) το γραφείο παροχής περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με το κοινοποιημένο έγγραφο σχετικά με τις δυνατότητες αμφισβήτησης της υποχρέωσης καταβολής.

2. Η αιτούσα αρχή υποβάλλει αίτηση κοινοποίησης δυνάμει του παρόντος άρθρου μόνον εφόσον δεν είναι σε θέση να κοινοποιήσει το σχετικό έγγραφο σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την κοινοποίηση αυτή στο αιτούν κράτος - μέλος ή εφόσον η κοινοποίηση αυτή θα δημιουργούσε δυσανάλογες δυσχέρειες.

3. Η αποδέκτρια αρχή πληροφορεί αμέσως την αιτούσα αρχή όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στην αίτηση κοινοποίησης και ειδικότερα, όσον αφορά την ημερομηνία κατά την οποία το έγγραφο διαβιβάστηκε στον αποδέκτη.

Άρθρο 302
(άρθρο 9 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει ότι η κοινοποίηση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής πραγματοποιείται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και τις διοικητικές πρακτικές που ισχύουν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει υπό την επιφύλαξη οποιασδήποτε άλλης μορφής κοινοποίησης στην οποία προβαίνει η αρμόδια αρχή του αιτούντος κράτους - μέλους σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες του εν λόγω κράτους - μέλους.

Μια αρμόδια αρχή η οποία είναι εγκατεστημένη στο αιτούν κράτος - μέλος μπορεί να κοινοποιεί άμεσα κάθε έγγραφο με συστημένη αλληλογραφία ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε πρόσωπο ευρισκόμενο στο έδαφος άλλου κράτους - μέλους.

Άρθρο 303
(άρθρο 10 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η αποδέκτρια αρχή υποχρεούται να εισπράττει απαιτήσεις, οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο τίτλου που επιτρέπει την εκτέλεση της είσπραξης στο αιτούν κράτος - μέλος.

2. Η αιτούσα αρχή, μόλις λάβει γνώση, απευθύνει στην αποδέκτρια αρχή όλες τις χρήσιμες πληροφορίες που αναφέρονται στην υπόθεση, η οποία αποτελούσε την αιτία της αίτησης είσπραξης.

Άρθρο 304
(άρθρο 11 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Η αιτούσα αρχή δεν δύναται να υποβάλει αίτηση είσπραξης, εάν και εφόσον η απαίτηση και/ή ο τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεσή της στο αιτούν κράτος - μέλος αμφισβητείται στο εν λόγω κράτος - μέλος, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες ισχύει το τρίτο εδάφιο του άρθρου 307 (άρθρου 14 Οδηγίας) παράγραφος 4.

2. Πριν από την υποβολή αίτησης είσπραξης από την αιτούσα αρχή, πρέπει να κινηθούν οι δέουσες διαδικασίες είσπραξης, οι οποίες ισχύουν στο κράτος - μέλος της, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) αν είναι πρόδηλο ότι δεν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία προς είσπραξη στο αιτούν κράτος - μέλος ή ότι οι εν λόγω διαδικασίες δεν θα καταλήξουν στην εξόφληση της απαίτησης και η αιτούσα αρχή έχει συγκεκριμένες πληροφορίες που καταδεικνύουν ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο διαθέτει περιουσιακά στοιχεία στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής,

β) εάν η προσφυγή στις διαδικασίες αυτές στο αιτούν κράτος - μέλος θα δημιουργούσε δυσανάλογες δυσχέρειες.

Άρθρο 305
(άρθρο 12 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Κάθε αίτηση είσπραξης συνοδεύεται από ενιαίο τίτλο που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής.

Ο ενιαίος τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής απηχεί το κύριο περιεχόμενο του αρχικού τίτλου που επιτρέπει την εκτέλεση και αποτελεί τη μοναδική βάση των μέτρων είσπραξης και των ασφαλιστικών μέτρων που ελήφθησαν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής. Δεν υπόκειται σε αναγνώριση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση στο εν λόγω κράτος - μέλος.

Ο ενιαίος τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση περιέχει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό του αρχικού τίτλου που επιτρέπει την εκτέλεση, περιγραφή της απαίτησης, που περιλαμβάνει τη φύση της, το χρονικό διάστημα που καλύπτεται από την απαίτηση, τυχόν σημαντικές ημερομηνίες της διαδικασίας εκτέλεσης, καθώς και το ποσό της απαίτησης και τις διάφορες συνιστώσες του, όπως το κεφάλαιο και οι δεδουλευμένοι τόκοι κ.λπ.,

β) όνομα και άλλα δεδομένα σχετικά με τον προσδιορισμό της ταυτότητας του οφειλέτη,

γ) όνομα, διεύθυνση και άλλες λεπτομέρειες επαφής όσον αφορά:

(i) το γραφείο που είναι αρμόδιο για την αποτίμηση της απαίτησης και, εφόσον διαφέρει,

(ii) το γραφείο παροχής περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με την απαίτηση ή σχετικά με τις δυνατότητες αμφισβήτησης της υποχρέωσης καταβολής.

2. Η αίτηση είσπραξης μιας απαίτησης μπορεί να συνοδεύεται από άλλα έγγραφα σχετικά με την απαίτηση, τα οποία έχουν εκδοθεί στο αιτούν κράτος - μέλος.

Άρθρο 306
(άρθρο 13 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Για το σκοπό της είσπραξης στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, κάθε απαίτηση που αποτελεί αντικείμενο αίτησης είσπραξης εξετάζεται ως απαίτηση του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής, εκτός εάν οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ορίζουν άλλως. Η αποδέκτρια αρχή ασκεί τις προβλεπόμενες από τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις εξουσίες και διαδικασίες που ισχύουν στο κράτος - μέλος στο οποίο υπάγεται για απαιτήσεις σχετικά με τον ίδιο ή, απουσία ίδιου, παρόμοιο φόρο ή δασμό, πλην των περιπτώσεων για τις οποίες προβλέπεται άλλως στο παρόν Κεφάλαιο.

Εάν η αποδέκτρια αρχή θεωρεί ότι δεν επιβάλλονται στο έδαφός της οι ίδιοι ή παρόμοιοι φόροι ή δασμοί, ασκεί τις εξουσίες και τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος - μέλος της για απαιτήσεις σχετικά με το φόρο προσωπικού εισοδήματος, πλην των περιπτώσεων για τις οποίες προβλέπεται άλλως στο παρόν Κεφάλαιο.

Το κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής δεν υποχρεούται να χορηγεί σε απαιτήσεις άλλων κρατών - μελών τις προτιμήσεις που χορηγεί σε παρόμοιες απαιτήσεις στο έδαφός του, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετική ρύθμιση μεταξύ των οικείων κρατών - μελών ή προβλέπεται στο δίκαιο του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής. Εάν ένα κράτος - μέλος χορηγήσει προτιμήσεις σε απαιτήσεις άλλου κράτους - μέλους, δεν μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση των ίδιων προτιμήσεων σε αυτές ή σε παρόμοιες απαιτήσεις άλλων κρατών - μελών υπό τις αυτές προϋποθέσεις.

Το κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής εισπράττει την απαίτηση στο δικό του νόμισμα.

2. Η αποδέκτρια αρχή πληροφορεί την αιτούσα αρχή με τη δέουσα επιμέλεια για τη συνέχεια που δόθηκε στην αίτηση είσπραξης.

3. Από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης είσπραξης, η αποδέκτρια αρχή επιβάλλει τόκους υπερμερίας σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής.

4. Η αποδέκτρια αρχή δύναται, εφόσον το επιτρέπουν οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, να παρέχει στον οφειλέτη προθεσμία πληρωμής ή να επιτρέπει πληρωμή με δόσεις και μπορεί να επιβάλλει ανάλογα τόκο. Εν συνεχεία, ενημερώνει την αιτούσα αρχή σχετικά με οποιαδήποτε τέτοια απόφαση.

5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 313 (άρθρου 20 Οδηγίας) παράγραφος 1, η αποδέκτρια αρχή διαβιβάζει στην αιτούσα αρχή τα ποσά που εισέπραξε σε σχέση με την απαίτηση και τους τόκους που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 307

(άρθρο 14 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Οι διαφορές σχετικά με την απαίτηση, τον αρχικό τίτλο, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούν κράτος - μέλος, ή τον ενιαίο τίτλο, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής και διαφορές σχετικά με το κύρος της κοινοποίησης από την αρμόδια αρχή του αιτούντος κράτους - μέλους, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των αρμόδιων οργάνων του αιτούντος κράτους - μέλους. Εάν ένα ενδιαφερόμενο μέρος αμφισβητήσει στην πορεία της διαδικασίας είσπραξης την απαίτηση, τον αρχικό τίτλο που επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούν κράτος - μέλος ή τον ενιαίο τίτλο, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, η αποδέκτρια αρχή πληροφορεί το μέρος αυτό ότι πρέπει να φέρει την εν λόγω αγωγή ενώπιον του αρμόδιου οργάνου του αιτούντος κράτους - μέλους, σύμφωνα με το δίκαιο που ισχύει σε αυτό.

2. Διαφορές σχετικά με τα μέτρα εκτέλεσης τα οποία ελήφθησαν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής ή σχετικά με την εγκυρότητα της κοινοποίησης της αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής φέρονται ενώπιον του αρμόδιου οργάνου του εν λόγω κράτους - μέλους σύμφωνα με τις δικές του νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

3. Όταν ασκηθεί αγωγή όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 ενώπιον του αρμόδιου οργάνου του αιτούντος κράτους - μέλους, η αιτούσα αρχή πληροφορεί την αποδέκτρια αρχή σχετικά και αναφέρει το βαθμό στον οποίο δεν αμφισβητείται η απαίτηση.

4. Μόλις η αποδέκτρια αρχή λάβει τις πληροφορίες, οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 3, είτε από την αιτούσα αρχή είτε από το ενδιαφερόμενο μέρος, αναστέλλει τη διαδικασία της εκτέλεσης όσον αφορά το αμφισβητούμενο μέρος της απαίτησης, ενώ εκκρεμεί η απόφαση του αρμόδιου στο θέμα αυτό οργάνου, εκτός εάν η αιτούσα αρχή υποβάλει διαφορετικό αίτημα σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Κατ' αίτηση της αιτούσας αρχής, ή αν άλλως κριθεί αναγκαίο και με την επιφύλαξη του άρθρου 309 (άρθρου 16 Οδηγίας), η αποδέκτρια αρχή δύναται να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα προκειμένου να εγγυηθεί την είσπραξη, εφόσον οι νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος - μέλος στο οποίο έχει την έδρα της επιτρέπουν την ενέργεια αυτή.

Η αιτούσα αρχή δύναται, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και τις διοικητικές πρακτικές που ισχύουν στο κράτος - μέλος όπου έχει την έδρα της, να ζητεί από την αποδέκτρια αρχή να εισπράξει αμφισβητούμενη απαίτηση ή το αμφισβητούμενο μέρος της απαίτησης, εφόσον οι συναφείς νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και οι διοικητικές πρακτικές που ισχύουν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής το επιτρέπουν. Κάθε τέτοια απαίτηση πρέπει να αιτιολογείται. Εάν η έκβαση της αμφισβήτησης αποβεί ευνοϊκή για τον οφειλέτη, η αιτούσα αρχή υποχρεούται να επιστρέψει κάθε εισπραχθέν ποσό, προσαυξημένο κατά την τυχόν οφειλόμενη αποζημίωση, σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής.

Εάν έχει κινηθεί διαδικασία αμοιβαίας συμφωνίας από τις αρμόδιες αρχές του αιτούντος κράτους - μέλους ή του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής, και η έκβαση της διαδικασίας ενδέχεται να επηρεάσει την απαίτηση για την οποία ζητήθηκε συνδρομή, τα μέτρα είσπραξης αναστέλλονται ή διακόπτονται έως ότου λήξει η διαδικασία αυτή, εκτός εάν η διαδικασία αφορά υπόθεση με κατεπείγοντα χαρακτήρα, λόγω απάτης ή αφερεγγυότητας. Σε περίπτωση αναστολής ή διακοπής των μέτρων είσπραξης, εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο.

Άρθρο 308

(άρθρο 15 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Η αιτούσα αρχή πληροφορεί αμέσως την αποδέκτρια αρχή για κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση της αίτησης είσπραξης που έχει υποβάλει ή για την απόσυρση της αίτησής της, αναφέροντας τους λόγους της τροποποίησης ή της απόσυρσης.

2. Εάν η τροποποίηση της αίτησης οφείλεται σε απόφαση του αρμόδιου οργάνου που αναφέρεται στο άρθρο 307 (άρθρο 14 Οδηγίας) παράγραφος 1, η αιτούσα αρχή κοινοποιεί την απόφαση αυτή από κοινού με αναθεωρημένο ενιαίο τίτλο, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής. Η αποδέκτρια αρχή προβαίνει στη συνέχεια σε λήψη περαιτέρω μέτρων είσπραξης βάσει του αναθεωρημένου τίτλου.

Η εφαρμογή των μέτρων είσπραξης ή ασφαλιστικών μέτρων που έχουν ληφθεί ήδη βάσει του αρχικού ενιαίου τίτλου για την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής μπορεί να συνεχισθεί βάσει του αναθεωρημένου τίτλου, εκτός εάν η τροποποίηση της αίτησης οφείλεται στην ακυρότητα του αρχικού τίτλου που επέτρεπε την εκτέλεση στο αιτούν κράτος - μέλος ή του αρχικού ενιαίου τίτλου που επέτρεπε την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής.

Όσον αφορά τον αναθεωρημένο τίτλο, ισχύουν τα άρθρα 305 και 307 (άρθρα 12 και 14 Οδηγίας).

Άρθρο 309

(άρθρο 16 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Κατ' αίτηση της αιτούσας αρχής, η αποδέκτρια αρχή λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα, εφόσον αυτό προβλέπεται

από το εθνικό της δίκαιο και σύμφωνα με τις διοικητικές της πρακτικές, για να εγγυηθεί την είσπραξη όταν μια απαίτηση ή ο τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούν κράτος - μέλος αμφισβητείται κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ή εάν η απαίτηση δεν αποτελεί ακόμη αντικείμενο τίτλου που επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούν κράτος - μέλος, εφόσον τα ασφαλιστικά μέτρα είναι επίσης δυνατά, σε παρεμφερείς καταστάσεις, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και τις διοικητικές πρακτικές του αιτούντος κράτους - μέλους.

Το έγγραφο το οποίο έχει συνταχθεί για να επιτρέψει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων στο αιτούν κράτος - μέλος και αφορά την απαίτηση για την είσπραξη της οποίας ζητείται αμοιβαία συνδρομή, επισυνάπτεται, εφόσον υπάρχει, στην αίτηση ασφαλιστικών μέτρων στο κράτος- μέλος της αποδέκτριας αρχής. Το έγγραφο αυτό δεν υπόκειται σε αναγνώριση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής.

2. Η αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να συνοδεύεται από άλλα έγγραφα σχετικά με την απαίτηση, τα οποία έχουν εκδοθεί στο αιτούν κράτος - μέλος.

Άρθρο 310

(άρθρο 17 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

Για την ενεργοποίηση του άρθρου 309 (άρθρου 16 Οδηγίας), εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, το άρθρο 303 (άρθρο 10 Οδηγίας) παράγραφος 2, το άρθρο 306 (άρθρο 13 Οδηγίας) παράγραφοι 1 και 2 και τα άρθρα και 307 και 308 (άρθρα 14 και 15 Οδηγίας).

Άρθρο 311

(άρθρο 18 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Η αποδέκτρια αρχή δεν υποχρεούται να παρέχει την προβλεπόμενη από τα άρθρα 303 έως 309 (άρθρα 10 έως 16 Οδηγίας) συνδρομή, εάν η είσπραξη της απαίτησης, λόγω της καταστάσεως του οφειλέτη, μπορεί να δημιουργήσει σοβαρές οικονομικές ή κοινωνικές δυσχέρειες στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, εφόσον οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και οι διοικητικές πρακτικές αυτού του κράτους - μέλους επιτρέπουν την εξαίρεση αυτή για εθνικές απαιτήσεις.

2. Η αποδέκτρια αρχή δεν υποχρεούται να παρέχει την προβλεπόμενη από τα άρθρα 298 και 300 έως 309 (άρθρα 5 και 7 έως 16 Οδηγίας) συνδρομή, εάν η υποβαλλόμενη βάσει των άρθρων 298, 300, 301, 303 ή 309 (άρθρων 5, 7, 8, 10 ή 16 Οδηγίας) αρχική αίτηση συνδρομής αφορά απαιτήσεις παλαιότερες των πέντε ετών, που χρονολογούνται από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη ληξιπρόθεσμη η απαίτηση στο αιτούν κράτος - μέλος έως την ημερομηνία κατά την οποία υπεβλήθη η αρχική αίτηση συνδρομής.

Ωστόσο, όταν προσβάλλεται η απαίτηση ή ο αρχικός τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούν κράτος - μέλος, η πενταετής προθεσμία αρχίζει να προσμετράται από τη στιγμή κατά την οποία το αιτούν κράτος - μέλος αποφαινεται ότι η απαίτηση ή ο τίτλος που επιτρέπει την είσπραξη δεν μπορεί πλέον να αμφισβητηθεί.

Επιπλέον, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι αρμόδιες αρχές του αιτούντος κράτους - μέλους αναβάλλουν την πληρωμή ή καταρτίζουν πρόγραμμα πληρωμών σε δό-

σεις, η πενταετής προθεσμία νοείται ότι άρχεται από τη στιγμή που εκπνέει η συνολική προθεσμία πληρωμής.

Ωστόσο, στις περιπτώσεις αυτές, η αποδέκτρια αρχή δεν υποχρεούται να παρέχει τη συνδρομή ως προς απαιτήσεις που είναι παλαιότερες των δέκα ετών, χρονολογούμενες από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη ληξιπρόθεσμη η απαίτηση στο αιτούν κράτος - μέλος.

3. Ένα κράτος - μέλος δεν υποχρεούται να παρέχει συνδρομή εάν το συνολικό ποσό των απαιτήσεων που καλύπτονται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, για το οποίο ζητείται συνδρομή, είναι μικρότερο των 1.500 ευρώ.

4. Η αποδέκτρια αρχή ενημερώνει την αιτούσα αρχή για τους λόγους απόρριψης της αίτησης συνδρομής.

Άρθρο 312

(άρθρο 19 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Θέματα που αφορούν την παραγραφή διέπονται αποκλειστικά από το δίκαιο που ισχύει στο αιτούν κράτος - μέλος.

2. Όσον αφορά την αναστολή, διακοπή ή παράταση της προθεσμίας παραγραφής, οι πράξεις είσπραξης που πραγματοποιούνται από την αποδέκτρια αρχή ή για λογαριασμό της σύμφωνα με την αίτηση συνδρομής και έχουν ως αποτέλεσμα την αναστολή, διακοπή ή παράταση της προθεσμίας παραγραφής κατά το δίκαιο που ισχύει στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, θεωρείται ότι έχουν το ίδιο αποτέλεσμα στο αιτούν κράτος - μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπεται η αντίστοιχη διάταξη δυνάμει του δικαίου που ισχύει σε αυτό το κράτος - μέλος.

Εάν το δίκαιο που ισχύει στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής δεν προβλέπει τη δυνατότητα αναστολής, διακοπής ή παράτασης της προθεσμίας παραγραφής, οι πράξεις είσπραξης που πραγματοποιούνται από την αποδέκτρια αρχή ή για λογαριασμό της σύμφωνα με την αίτηση συνδρομής και οι οποίες, εάν είχαν πραγματοποιηθεί από την αιτούσα αρχή ή για λογαριασμό της στο κράτος - μέλος της, θα είχαν ως αποτέλεσμα την αναστολή, διακοπή ή παράταση της προθεσμίας παραγραφής κατά το δίκαιο που ισχύει στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, θεωρούνται, όσον αφορά αυτό το αποτέλεσμα, ότι έχουν πραγματοποιηθεί σε αυτό το τελευταίο κράτος - μέλος.

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο δεν επηρεάζουν το δικαίωμα των αρμόδιων αρχών του αιτούντος κράτους - μέλους να λαμβάνουν μέτρα για την αναστολή, διακοπή ή παράταση της προθεσμίας παραγραφής σύμφωνα με το δίκαιο που ισχύει στο εν λόγω κράτος - μέλος.

3. Η αιτούσα αρχή και η αποδέκτρια αρχή ενημερώνονται εκατέρωθεν ως προς οποιεσδήποτε ενέργειες με τις οποίες διακόπτεται, αναστέλλεται ή παρατείνεται η προθεσμία παραγραφής της απαίτησης για την οποία έχει ζητηθεί η είσπραξη ή η λήψη ασφαλιστικών μέτρων ή ως προς ενέργειες οι οποίες ενδέχεται να έχουν αυτό το αποτέλεσμα.

Άρθρο 313

(άρθρο 20 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Πέραν των ποσών που προβλέπονται στο άρθρο 306 (άρθρο 13 Οδηγίας) παράγραφος 5, η αποδέκτρια αρχή επιδιώκει να εισπράξει από τον οφειλέτη και να

παρακρατήσει τα συνδεδεμένα με την είσπραξη έξοδα με τα οποία επιβαρύνθηκε, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής.

2. Τα κράτη - μέλη παραιτούνται αμοιβαίως από τυχόν απαίτηση για απόδοση των εξόδων που προέκυψαν από την αμοιβαία συνδρομή την οποία παρέχουν το ένα στο άλλο κατ' εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου.

Εν τούτοις, όταν η είσπραξη παρουσιάζει ιδιαίτερη δυσκολία, χαρακτηρίζεται από πολύ μεγάλο ποσό εξόδων ή συνδέεται με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, οι αιτούσες αρχές και οι αρχές προς τις οποίες απευθύνονται οι αιτήσεις μπορούν να συμφωνούν ειδικούς διακανονισμούς απόδοσης εξόδων.

3. Παρά την παράγραφο 2, το αιτούν κράτος - μέλος παραμένει υπεύθυνο έναντι του κράτους - μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση για όλα τα έξοδα και τις ζημιές που, ενδεχομένως, υπέστη κατόπιν αγωγών που κρίθηκαν αβάσιμες, είτε ως προς την ύπαρξη της απαίτησης είτε ως προς το κύρος του εκτελεστού τίτλου που εκδόθηκε από την αιτούσα αρχή και επιτρέπει την εκτέλεση και/ή τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Άρθρο 314

(άρθρο 21 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Οι αιτήσεις δυνάμει του άρθρου 298 (άρθρου 5 Οδηγίας), παράγραφος 1 για παροχή πληροφοριών, οι αιτήσεις κοινοποίησης δυνάμει του άρθρου 301 (άρθρου 8 Οδηγίας), παράγραφος 1, οι αιτήσεις είσπραξης δυνάμει του άρθρου 303 (άρθρου 10 Οδηγίας), παράγραφος 1 ή οι αιτήσεις για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων βάσει του άρθρου 309 (άρθρου 16 Οδηγίας), παράγραφος 1, διαβιβάζονται, με ηλεκτρονικά μέσα, χρησιμοποιώντας ένα τυποποιημένο έντυπο, εκτός αν αυτό δεν μπορεί να γίνει για τεχνικούς λόγους. Εφόσον είναι δυνατόν, τα έντυπα αυτά χρησιμοποιούνται για κάθε μεταγενέστερη επικοινωνία σχετικά με την αίτηση.

Ο ενιαίος τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής και το έγγραφο που επιτρέπει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων στο αιτούν κράτος - μέλος και τα υπόλοιπα έγγραφα τα οποία αναφέρονται στα άρθρα 305 και 309 (άρθρα 12 και 16 Οδηγίας), διαβιβάζονται επίσης, με ηλεκτρονικά μέσα, εκτός αν αυτό δεν μπορεί να γίνει για τεχνικούς λόγους.

Τα τυποποιημένα έντυπα είναι δυνατόν να συνοδεύονται, κατά περίπτωση, από εκθέσεις, δηλώσεις και λοιπά έγγραφα ή πιστοποιημένα αντίγραφα ή αποσπάσματά τους, τα οποία διαβιβάζονται επίσης, με ηλεκτρονικά μέσα, εκτός αν αυτό δεν μπορεί να γίνει για τεχνικούς λόγους.

Τα τυποποιημένα έντυπα και η επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα δύνανται επίσης να χρησιμοποιούνται για την ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 299 (άρθρου 6 Οδηγίας).

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται για πληροφορίες και έγγραφα που συγκεντρώνονται κατά την παρουσία σε διοικητικές υπηρεσίες άλλου κράτους - μέλους ή κατά τη συμμετοχή σε διοικητικές έρευνες που διεξάγονται σε άλλο κράτος - μέλος σύμφωνα με το άρθρο 300 (άρθρο 7 Οδηγίας).

3. Εάν η επικοινωνία δεν πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα ή με τη χρήση τυποποιημένων εντύπων,

το γεγονός αυτό δεν θα επηρεάσει την εγκυρότητα των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν ή των μέτρων που ελήφθησαν κατά την εκτέλεση μιας αίτησης συνδρομής.

Άρθρο 315

(άρθρο 22 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Όλες οι αιτήσεις συνδρομής, τα τυποποιημένα έντυπα κοινοποίησης και οι ενιαίοι τίτλοι που επιτρέπουν την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής αποστέλλονται στην επίσημη γλώσσα ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής ή συνοδεύονται από μετάφραση στη γλώσσα αυτή. Το γεγονός ότι ορισμένα τμήματα των εγγράφων αυτών έχουν συνταχθεί σε γλώσσα διαφορετική από την επίσημη γλώσσα ή μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής, δεν επηρεάζει το κύρος τους ή το κύρος της διαδικασίας, εφόσον η διαφορετική αυτή γλώσσα έχει συμφωνηθεί μεταξύ των οικείων κρατών - μελών.

2. Τα έγγραφα τα οποία πρέπει να κοινοποιούνται δυνάμει του άρθρου 301 (άρθρου 8 Οδηγίας) μπορούν να διαβιβάζονται στην αποδέκτρια αρχή σε μια επίσημη γλώσσα του αιτούντος κράτους - μέλους.

3. Όταν η αίτηση συνοδεύεται από έγγραφα πέραν των αναφερόμενων στις παραγράφους 1 και 2, η αποδέκτρια αρχή δύναται, κατά περίπτωση, να απαιτήσει από την αιτούσα αρχή τη μετάφραση των εν λόγω εγγράφων στην επίσημη γλώσσα, ή σε μία επίσημη γλώσσα του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα αποφασίσουν διμερώς τα οικεία κράτη - μέλη.

Άρθρο 316

(άρθρο 23 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Οι πληροφορίες που γνωστοποιούνται, υπό οποιαδήποτε μορφή, σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, καλύπτονται από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου και τυγχάνουν της προστασίας που προβλέπεται για τέτοιου είδους πληροφορίες από το εθνικό δίκαιο του κράτους - μέλους στο οποίο περιήλθαν.

Οι εν λόγω πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή της εκτέλεσης ή των μέτρων όσον αφορά τις απαιτήσεις που καλύπτονται από το παρόν Κεφάλαιο. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση και την επιβολή υποχρεωτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

2. Τα δεόντως διαπιστευμένα πρόσωπα από την Αρχή Πιστοποίησης της Ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μπορούν να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές μόνο στο βαθμό που απαιτείται για την επιμέλεια, συντήρηση και ανάπτυξη του δικτύου CCN.

3. Το κράτος - μέλος που παρέχει τις πληροφορίες επιτρέπει τη χρησιμοποίησή τους για σκοπούς άλλους από τους αναφερόμενους στην παράγραφο 1 στο κράτος - μέλος που λαμβάνει τις πληροφορίες, εάν, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους - μέλους που παρέχει τις πληροφορίες, οι πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παρόμοιους σκοπούς.

4. Όταν η αιτούσα αρχή ή η αποδέκτρια αρχή θεωρεί ότι οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου είναι πιθανόν να φανούν χρήσιμες για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο

1 σε τρίτο κράτος - μέλος, μπορεί να διαβιβάζει τις εν λόγω πληροφορίες στο τελευταίο αυτό κράτος - μέλος, εφόσον η διαβίβασή τους είναι σύμφωνη με τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο. Ενημερώνει το κράτος - μέλος από το οποίο προήλθαν οι πληροφορίες σχετικά με την πρόθεσή της να μεταβιβάσει τις πληροφορίες σε τρίτο κράτος - μέλος. Το κράτος - μέλος προέλευσης μπορεί να προβάλει αντίρρηση για τη μεταβίβαση των πληροφοριών εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε την κοινοποίηση από το κράτος - μέλος που επιθυμεί να μεταβιβάσει τις πληροφορίες.

5. Η άδεια χρησιμοποίησης, σύμφωνα με την παράγραφο 3, πληροφοριών που έχουν διαβιβασθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4, μπορεί να χορηγηθεί μόνο από το κράτος - μέλος από το οποίο προήλθαν οι πληροφορίες.

6. Η επίκληση των πληροφοριών που κοινοποιούνται, υπό οποιαδήποτε μορφή, δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου, και η χρησιμοποίησή τους ως αποδεικτικών στοιχείων από όλες τις αρχές εντός του κράτους - μέλους που λαμβάνει τις πληροφορίες, επιτρέπεται υπό τους αυτούς όρους με παρόμοιες πληροφορίες που αποκτώνται εντός του κράτους - μέλους αυτού.

Άρθρο 317

(άρθρο 24 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν προδικάζουν την εκπλήρωση τυχόν υποχρεώσεων παροχής ευρύτερης συνδρομής, οι οποίες απορρέουν δυνάμει διμερών ή πολυμερών συμφωνιών ή διακανονισμών, συμπεριλαμβανομένης της κοινοποίησης δικαστικών ή εξωδικαστικών πράξεων.

2. Όταν τα κράτη - μέλη συνάπτουν παρόμοιες διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή διακανονισμούς επί θεμάτων στους τομείς που αποτελούν αντικείμενο του παρόντος Κεφαλαίου, πλην της ρυθμίσεως μεμονωμένων περιπτώσεων, ενημερώνουν αμελλητί την Επιτροπή. Η Επιτροπή ενημερώνει με τη σειρά της τα άλλα κράτη - μέλη.

3. Κατά την παροχή της ευρύτερης αμοιβαίας συνδρομής δυνάμει διμερούς ή πολυμερούς συμφωνίας ή διακανονισμού, τα κράτη - μέλη δύνανται να κάνουν χρήση του ηλεκτρονικού δικτύου επικοινωνιών και των τυποποιημένων εντύπων που θεσπίζονται για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 318

(άρθρο 27 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Η Ελλάδα ενημερώνει ετησίως την Επιτροπή έως τις 31 Μαρτίου για τα εξής:

α) τον αριθμό των αιτήσεων για παροχή πληροφοριών, κοινοποίηση και είσπραξη ή τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων που αποστέλλει ετησίως προς κάθε κράτος - μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, και λαμβάνει ετησίως από κάθε αιτούν κράτος - μέλος:

β) το ύψος των απαιτήσεων για τις οποίες ζητείται συνδρομή είσπραξης και τα εισπραχθέντα ποσά.

2. Η Ελλάδα παρέχει επίσης κάθε άλλη πληροφορία η οποία μπορεί να φανεί χρήσιμη για την εκτίμηση της παροχής αμοιβαίας συνδρομής δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 319

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α) η τελωνειακή ή φορολογική ή άλλη αρμόδια αρχή ή υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών, ανάλογα με το είδος της απαίτησης, που ενεργεί «ως αιτούσα αρχή» και «ως αποδέκτρια αρχή» για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου,

β) οι αρμόδιες αρχές για την είσπραξη, διαχείριση και απόδοση των απαιτήσεων αυτών,

γ) ο τρόπος είσπραξης, διαχείρισης και απόδοσης στους δικαιούχους των απαιτήσεων που προβλέπονται από το παρόν Κεφάλαιο και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 320

Τροποποιήσεις των νόμων 3054/2002, 3784/2009, 2960/2001 και του άρθρου 187 Π.Κ.

1. Στην αρχή της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 (Α΄230) προστίθενται τα εξής εδάφια:

«γ. Διαθεσιμότητα μεταφορικών μέσων (βυτιοφόρα οχήματα ή πλωτά μέσα), που να μπορούν να εξασφαλίσουν την ομαλή τροφοδοσία της αγοράς και την ομαλή και συνεχή διακίνηση μέρους των προϊόντων που εμπορεύεται ο κάτοχος της Άδειας Εμπορίας, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις τροφοδοσίας γεωγραφικών περιοχών που μπορεί να έχουν επιβληθεί στον κάτοχο της άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του νόμου αυτού.

Τα μεταφορικά μέσα (Φ.Ι.Χ. ή Φ.Δ.Χ.) πρέπει να είναι αποκλειστικής χρήσεως και να φέρουν εμφανώς το εμπορικό σήμα του κατόχου της Άδειας Εμπορίας ο οποίος τα χρησιμοποιεί σύμφωνα με τα στοιχεία της άδειάς του. Τα μεταφορικά μέσα (Φ.Ι.Χ. ή Φ.Δ.Χ.) των εταιρειών Εμπορίας κατηγορίας Β1 και Β2 θα φέρουν επιπλέον ειδικά σήματα. Το εμπορικό σήμα του κατόχου της Άδειας Εμπορίας φέρουν υποχρεωτικά και τα πλωτά εφοδιαστικά μέσα (σλέπια). Όλα τα παραπάνω μεταφορικά μέσα φέρουν υποχρεωτικά ηλεκτρονικό σήμα εντοπισμού (GPS). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες ανά είδος καυσίμου για την εφαρμογή των ανωτέρω εδαφίων.

Στα ανωτέρω μεταφορικά μέσα υγρών καυσίμων δύνανται να εγκατασταθούν ηλεκτρονικά συστήματα διασφάλισης της ποσοτικής και ποιοτικής ακεραιότητας κατά τη διακίνηση προμετρημένων ποσοτήτων καυσίμου, μέσω σφράγισης των διαμερισμάτων, με δυνατότητα τηλεματικής μεταφοράς δεδομένων, σχετικών με την οποιαδήποτε παρέμβαση κατά τη διακίνηση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι προδιαγραφές, η διαδικασία και οι όροι εγκατάστασης των ανωτέρω συστημάτων, το ακριβές χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, οι συγκεκριμένες κατηγορίες βυτιοφόρων (Φ.Ι.Χ. και Φ.Δ.Χ.) και πλωτών εφοδιαστικών μέσων που υπάγο-

νται στην ανωτέρω ρύθμιση, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 τροποποιείται ως εξής:

«Οι κάτοχοι Άδειας Λιανικής Εμπορίας «Ανεξάρτητου Πρατηρίου» της παραγράφου 4 του άρθρου 7, με την επιφύλαξη των σχετικών αγορανομικών διατάξεων, ευθύνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17, για την ποιότητα και την ποσότητα των πετρελαιοειδών προϊόντων που διακινούν ή διαθέτουν στους Τελικούς Καταναλωτές από κοινού με τον ή τους κατόχους Άδειας Εμπορίας που τροφοδοτούν το πρατήριο τους, σύμφωνα με τα παραστατικά πώλησης και διακίνησης ή, κατά περίπτωση, τον κάτοχο Άδειας Διύλισης, εφόσον η τροφοδοσία έγινε απευθείας.»

3. α. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3054/2002 προστίθενται οι λέξεις «εφαρμοζομένων σε κάθε περίπτωση των διατάξεων της παραγράφου 8α του παρόντος άρθρου σε όλη τη διάρκεια της διακίνησης εντός της Ελληνικής Επικράτειας.»

β. Στο τέλος της παραγράφου 8 του άρθρου 15 του ν. 3054/2002 προστίθεται παράγραφος 8α ως εξής:

«8α. Δεν επιτρέπεται η διακίνηση πετρελαιοειδών προϊόντων με μεταφορικό μέσο βυτιοφόρο (Φ.Ι.Χ. ή Φ.Δ.Χ.) ή πλωτό (σλέπια), εφόσον δεν φέρει σε εμφανές σημείο το εμπορικό σήμα του κατόχου της Άδειας Εμπορίας, σύμφωνα με την παράγραφο 5γ του άρθρου 6 ή, κατά περίπτωση, της Άδειας Διύλισης, όταν η διακίνηση γίνεται άμεσα από τα διυλιστήρια. Ομοίως, δεν επιτρέπεται διακίνηση πετρελαιοειδών προϊόντων με μεταφορικό μέσο βυτιοφόρο (Φ.Ι.Χ. ή Φ.Δ.Χ.) ή πλωτό (σλέπια) που δεν έχει σήμα ηλεκτρονικού εντοπισμού (GPS). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται ο χρόνος και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της ανωτέρω διάταξης.»

γ. Στο άρθρο 15 του ν. 3054/2002 προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Τα υγρά καύσιμα που διατίθενται στην κατανάλωση ή διακινούνται ή αποθηκεύονται εντός της Ελληνικής Επικράτειας, ιχνηθετούνται με ραδιοϊσότοπα ή μοριακής τεχνολογίας ιχνηθέτες. Υγρά καύσιμα που καταναλώθηκαν, διακινήθηκαν ή αποθηκεύτηκαν και δεν ανιχνεύεται η σήμανσή τους με ραδιοϊσότοπα ή μοριακής τεχνολογίας ιχνηθέτες, θεωρούνται παράνομα, έστω κι αν διαθέτουν σχετικά παραστατικά.

Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται τεχνικά ζητήματα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου ανά είδος καυσίμου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

4. Το άρθρο 16 του ν. 3054/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όποιος χωρίς νόμιμη άδεια ή κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 6 παράγραφος 5 περίπτωση γ' και του άρθρου 15 παράγραφος 8α του παρόντος νόμου διυλίζει, αποθηκεύει, εμπορεύεται, διακινεί, παραδίδει, προμηθεύει, εφοδιάζει, εμφιαλώνει ή πωλεί αργό πετρέλαιο ή πετρελαιοειδή ή άλλα ενεργειακά προϊόντα υπό την έννοια του παρόντος νόμου και με την επιφύλαξη των περί λαθρεμπορίας διατάξεων του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών

(3) ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων (10.000) μέχρι πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

2. Αν ο υπαίτιος διαπράττει την πράξη της προηγούμενης παραγράφου κατ' εξακολούθηση και η συνολική αξία του αντικειμένου αυτής υπερβαίνει το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων (50.000) μέχρι τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ.

3. Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται για τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητες από τις ποινικές κυρώσεις.»

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 17 του ν. 3054/2002 προστίθεται εδάφιο ε' ως εξής:

«ε. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της παραγράφου 8α του άρθρου 15 τα μεταφορικά μέσα κατασχονται άμεσα. Στους ιδιοκτήτες των ανωτέρω μεταφορικών μέσων που: i) δεν φέρουν το εμπορικό σήμα της εταιρείας Άδειας Εμπορίας ή, κατά περίπτωση, της εταιρείας Άδειας Διύλισης, όταν η τροφοδοσία γίνεται απευθείας από τα διυλιστήρια ή ii) δεν φέρουν το ειδικό ηλεκτρονικό σήμα εντοπισμού (GPS) επιβάλλεται πρόστιμο επτά χιλιάδες (7.000) ευρώ ανά παράβαση και αφαιρείται η άδεια κυκλοφορίας του μεταφορικού μέσου για διάστημα έξι (6) μηνών. Σε κάθε περίπτωση υποτροπής εντός μιας τριετίας για την ίδια παράβαση, όπως αυτή προκύπτει από τις ισχύουσες εγγραφές στο Βιβλίο Κυρώσεων, το πρόστιμο τριπλασιάζεται. Η επιβολή του προστίμου δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

Επιπλέον, αφαιρείται το ναυτικό φυλλάδιο του πλοιάρχου ή ανακαλείται η άδεια άσκησης επαγγέλματος του οδικού μεταφορέα αντίστοιχα για διάστημα έξι (6) μηνών.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.»

6. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α'137) προστίθενται παράγραφοι 8 και 9 ως εξής:

«8. α. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ για κάθε παράβαση διάταξης που αφορά το σύστημα ελέγχου εισροών-εκροών. Το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη ως κριτήρια, ιδίως, τη βαρύτητα της παράβασης, τις συνέπειες που προκύπτουν από αυτήν, το βαθμό υπαιτιότητας και την τυχόν υποτροπή του παραβάτη. Για την αξιολόγηση της παραβατικής συμπεριφοράς ως υποτροπής, λαμβάνονται υπόψη οι ισχύουσες εγγραφές στα τηρούμενα αρχεία παραβατών. Όποιος μέσα σε τρία χρόνια από την έκδοση της απόφασης, με την οποία επιβάλλεται σε αυτόν πρόστιμο ή άλλη κύρωση για παράβαση διάταξης περί συστήματος εισροών-εκροών, τελεί νέα παράβαση, τεκμαίρεται ότι βρίσκεται σε υποτροπή. Τα ονόματα των παραβατών αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας στο διαδίκτυο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α' 50).

β. Με απόφαση του ιδίου Υπουργού μπορούν να κατηγοριοποιούνται οι ανωτέρω παραβάσεις και να καθορίζονται η διαδικασία επιβολής και τα όρια του προστίμου κάθε κατηγορίας ή και κάθε επί μέρους παράβασης, εντός των ορίων του πρώτου εδαφίου της παρούσας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση μπορούν να αναπροσαρμόζονται τα όρια αυτά.

γ. Για την ίδια παράβαση επιβάλλεται πρόστιμο μόνο από ένα προς τούτο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας αρμοδιότητας του εν λόγω Υπουργείου. Τυχόν επιβολή δεύτερου προστίμου για την ίδια παράβαση δεν παράγει οποιαδήποτε έννομη συνέπεια. Η επιβολή του προστίμου δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας επεκτείνεται η εφαρμογή των ολοκληρωμένων συστημάτων ηλεκτρονικού ελέγχου εισροών-εκροών σε πλωτά μέσα μεταφοράς πετρελαιοειδών και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τις διαδικασίες και τους όρους εγκατάστασης, το ακριβές χρονοδιάγραμμα εφαρμογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

7. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 63 του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για τις φορολογικές αποθήκες πετρελαιοειδών προϊόντων στις οποίες κατέχονται ενεργειακά προϊόντα του άρθρου 72 εγκαθίστανται ολοκληρωμένα συστήματα ηλεκτρονικού ελέγχου εισροών-εκροών στα οποία συνδέεται υποχρεωτικά φορολογικός ηλεκτρονικός μηχανισμός.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι προδιαγραφές και ρυθμίζονται τα θέματα εγκατάστασης των συστημάτων ελέγχου εισροών-εκροών, των συστημάτων ιχνηθέτησης, καθώς και οι διαδικασίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις της εγκατάστασης, για το κάθε είδος καυσίμου, των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών, το ακριβές χρονοδιάγραμμα εφαρμογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

8. α. Η παράγραφος 9 του άρθρου 147 του ν. 2960/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Σε περίπτωση μη καταχώρισης ή εκπρόθεσμης καταχώρισης ή ανακριβούς καταχώρισης των συναλλαγών πετρελαίου θέρμανσης στο Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Πετρελαίου Θέρμανσης, εντός της κατά το άρθρο 73 παράγραφος 2 περίπτωση α' του παρόντος νόμου χρονικής περιόδου, επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων, επιβάλλεται ανά φορολογικό στοιχείο πρόστιμο εκατό (100) ευρώ.

Δεν συνιστά παράβαση, κατά τα ανωτέρω, ανακριβής δήλωση η οποία επανεισήχθη διορθωμένη στο ως άνω σύστημα από μέλος ΔΙΠΕΘΕ, εντός της προβλεπόμενης από το άρθρο 5 παράγραφος 1 του ν. 3899/2010 προθεσμίας.»

β. Οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 147 του ν. 2960/2001, όπως αντικαθίσταται με την προηγούμενη υποπαραγράφο της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται, επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας

διατάξεων, και επί εκπρόθεσμης καταχώρισης, ανακριβούς καταχώρισης και μη καταχώρισης φορολογικών παραστατικών συναλλαγής πετρελαίου θέρμανσης στο Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Πετρελαίου Θέρμανσης, οι οποίες τελέστηκαν από 1.1.2011 μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εντός προθεσμίας δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

ι) Όταν έχει εκδοθεί καταλογιστική πράξη και δεν έχει ασκηθεί προσφυγή κατά αυτής ή έχει ασκηθεί αλλά δεν έχει εκδοθεί επ' αυτής τελεσίδικη απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου, με υποχρέωση δήλωσης παραίτησης από το δικαίωμα άσκησης ένδικων μέσων ή από το ήδη ασκηθέν ένδικο μέσο.

ii) Όταν έχει ήδη καταβληθεί ολόκληρο το ποσό ή μέρος των καταλογισθέντων προστίμων, με την οποία αιτούνται την επιστροφή της διαφοράς μεταξύ των καταβληθέντων προστίμων και των προβλεπόμενων από τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου προστίμων.

Δεν απαιτείται αίτηση για υπαγωγή στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί καταλογιστική πράξη.

9.α. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 187 Π.Κ. προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος της πράξεως του πρώτου εδαφίου, αν η εγκληματική οργάνωση επιδιώκει την τέλεση περισσότερων αξιόποινων πράξεων σχετικά με την αποφυγή καταβολής νόμιμου φόρου, τέλους, δασμού ή άλλης επιβαρύνσεως κατά την αγορά, πώληση, παραλαβή, παράδοση, μεταφορά, διαμετακόμιση, εμπορία, κατοχή, αποθήκευση, εισαγωγή ή εξαγωγή εμπορεύματος ή και προϊόντος απομίμησης, παραποίησης ή πειρατείας».

β. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 187 Π.Κ. προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με την ίδια ποινή τιμωρείται το μέλος της οργάνωσης αν κατά τον χρόνο τέλεσης του εγκλήματος του δεύτερου εδαφίου της πρώτης παραγράφου ήταν δημόσιος υπάλληλος ή υπάλληλος υπό την έννοια του άρθρου 263α.»

γ. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 187 Π.Κ. προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Επιβαρυντική περίπτωση συνιστά επίσης η τέλεση της πράξεως του τελευταίου εδαφίου της πρώτης παραγράφου με υλικό αντικείμενο το αργό πετρέλαιο ή άλλο πετρελαιοειδές ή ενεργειακό προϊόν.»

10. Οι παραβάσεις που προβλέπονταν ως αυτοτελείς, σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων ιγ', ιδ' και ιε' της παραγράφου 8 του άρθρου 5 του ν. 2523/1997 (Α' 179), που καταργήθηκαν από 1.1.2011, με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του ν. 3899/2010 (Α' 212) και διαπράχθηκαν μέχρι 31.12.2010, για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί από τους προϊσταμένους των Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών οι σχετικές αποφάσεις επιβολής προστίμου ή έχουν εκδοθεί οι αποφάσεις αυτές και κατά το χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος, δεν έχουν περαιωθεί οριστικά με διοικητική επίλυση της διαφοράς, ανεξάρτητα από το χρόνο διαπίστωσής τους, λογίζονται ως γενικές παραβάσεις και επιβάλλεται ένα (1) ενιαίο πρόστιμο, ανά διαχειριστική περίοδο, με βάση την κατηγορία βιβλίων που τηρούνταν

κατά την πρώτη ημέρα της διαχειριστικής περιόδου στην οποία ανάγονται αυτές, με συντελεστή βαρύτητας (Σ.Β.), κατά περίπτωση, ως εξής:

α) Για τη μη υποβολή στοιχείων, για τις συναλλαγές πετρελαίου της παραγράφου 7 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ. (π.δ.186/1992), ο Σ.Β. = τρία (3).

β) Για την εκπρόθεσμη υποβολή στοιχείων, για τις συναλλαγές πετρελαίου της παραγράφου 7 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ., καθώς και την ανακριβή υποβολή αυτών ως προς την ποσότητα, ο Σ.Β. = δύο (2).

γ) Για τη μη υποβολή ή την εκπρόθεσμη υποβολή των αντιτύπων των φορολογικών παραστατικών, για τις συναλλαγές πετρελαίου της παραγράφου 7 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ., ανεξάρτητα αν η παράλειψη αυτή αφορά ένα ή περισσότερα από αυτά, ο Σ.Β. = ένα (1).

Τα ως άνω ισχύουν με την προϋπόθεση ότι το ποσό του προστίμου, που προβλέπεται από τις διατάξεις αυτές, δεν είναι μεγαλύτερο από αυτό που θα προέκυπτε, με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις.

11. Τα αναφερόμενα στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τις παραβάσεις που εκκρεμεί η συζήτηση προσφυγής κατ' αυτών ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και του Σ.τ.Ε., εφόσον προβλέπουν επιεικέστερη μεταχείριση. Για τις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των δικαστηρίων αυτών, οι ενδιφερόμενοι μπορούν με αίτησή τους, που υποβάλλεται στον αρμόδιο προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος, να ζητήσουν τη διοικητική επίλυση της διαφοράς με βάση τις υπόψη διατάξεις, ακολουθουμένης της διαδικασίας του ν.δ. 4600/1966 (Α' 242).

12. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, ποσά προστίμων που έχουν καταβληθεί δεν επιστρέφονται.

13. Οι υπηρεσίες του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο Σύστημα Ελέγχου Εισαγωγών ICS-1, στο Σύστημα Ελέγχου Εξαγωγών ECS και στο Σύστημα Παρακολούθησης και Ελέγχου Διακίνησης Προϊόντων Ε.Φ.Κ. EMCS, τα οποία εφαρμόζονται στην Ελληνική Επικράτεια δυνάμει των Κανονισμών (αρ) 648/2005 και (ΕΚ) 684/2009. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 321

Τροποποιήσεις των νόμων 1078/1980, 1882/1990, 3842/2010, 2238/1994, 3427/2005, 4002/2011, 4014/2011, 4015/2011 και 4038/2011

1. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 (Α' 238), όπως είχε τροποποιηθεί με την παράγραφο 1 του άρθρου 21 του ν. 3842/2010 (Α' 58), αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) οι πολίτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.»

2α. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 26 του ν. 1882/ 1990 (Α' 43) προστίθεται προτελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Η πληροφόρηση μέσω ηλεκτρονικής υπηρεσίας για τη φορολογική ενημερότητα φυσικών ή νομικών προσώπων ή ενώσεων προσώπων, όπως ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο, υπέχει θέση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο από

τον φορέα, υπηρεσία ή πρόσωπο που αιτήθηκε για τη λήψη του και μόνο για τη αιτία που αναφέρεται στην αίτησή του.»

β. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312), μετά το τρίτο εδάφιο, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Από το έτος 2012 και επόμενα η δήλωση στοιχείων ακινήτων υποβάλλεται ατομικά από κάθε φυσικό πρόσωπο, στο έτος που προκύπτει τέτοια υποχρέωση. Για την ακίνητη περιουσία των προστατευομένων, κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ανήλικων τέκνων, η δήλωση υποβάλλεται από τον υπόχρεο γονέα στο όνομα του τέκνου.»

3α. Η παράγραφος 3 του άρθρου 34 του ν. 3842/2010 (Α' 58) τροποποιείται ως εξής:

«Η δήλωση των φυσικών προσώπων συντίθεται μηχανογραφικά από το Υπουργείο Οικονομικών, χωριστά ανά φυσικό πρόσωπο, από τις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων των υπόχρεων.»

β. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν από 1.1.2010.

4α. Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, που κυρώθηκε με το ν. 2238/1994 (Α'151), προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Επίσης, δεν εκπίπτουν οι ακόλουθοι φόροι, τέλη και εισφορές που βαρύνουν την επιχείρηση: αα) ο φόρος υπεραξίας λόγω αναπροσαρμογής της αξίας των ακινήτων που προβλέπεται από την παράγραφο 3 του άρθρου 24 του ν. 2065/1992 (Α'113), ββ) ο φόρος ακίνητης περιουσίας της παραγράφου 2 του άρθρου 50 του ν. 3842/2010 (Α' 58), γγ) το ενιαίο τέλος ακινήτων της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3634/2008 (Α' 9), δδ) το τέλος επιτηδεύματος του άρθρου 31 του ν. 3986/ 2011 (Α'152), εε) το έκτακτο ειδικό τέλος ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών του άρθρου 53 του ν. 4021/2011 (Α' 218), ζζ) η έκτακτη εισφορά του πέμπτου άρθρου του ν. 3845/2010 (Α' 65), ηη) η έκτακτη εισφορά του άρθρου 2 του ν. 3808/2009 (Α' 227) και θθ) η έκτακτη εισφορά ακινήτων του άρθρου 3 του ν. 3808/ 2009.»

β. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου έχουν ισχύ από την έναρξη ισχύος των αντίστοιχων αναφερόμενων διατάξεων.

5. Στο τέλος του άρθρου 59 του ν. 2238/1994 προστίθεται νέα παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της προσωρινής δήλωσης ΦΜΥ η οποία εκτός από τα ακαθάριστα ποσά, το φόρο και το ποσό της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του ν.3986/2011 που παρακρατήθηκε από ορισμένες κατηγορίες υποχρέων στον προηγούμενο ημερολογιακό μήνα, δύναται να περιλαμβάνει και τις οφειλόμενες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που αντιστοιχούν στις ανωτέρω ακαθάριστες αποδοχές και γενικά ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα που αφορά την υποβολή των δηλώσεων αυτών.»

6α. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 61 του ν.2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«Εξαιρείται το φυσικό πρόσωπο, που αποκτά αποκλειστικά ετήσιο εισόδημα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.»

β. Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 61 του ν.2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά, προκειμένου για τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία αποκτούν αποκλειστικά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, αυτά υποχρεούνται να υποβάλουν δήλωση, αν το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημά τους υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, εφόσον έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα και δεν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις α', ε', στ', ή και ι' αυτής της παραγράφου.»

γ. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή για εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2011 και μετά.

7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 70Α του ν.2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται στη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών πενταμελής Επιτροπή αποτελούμενη από έναν πρώην δικαστικό λειτουργό ή πρώην λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως Πρόεδρο, δύο υπαλλήλους με βαθμό τουλάχιστον Β' της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, έναν υπάλληλο του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, προϊστάμενο οργανικής μονάδας επιπέδου Διεύθυνσης ή Υποδιεύθυνσης και έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.).»

8. Οι διατάξεις του άρθρου 77 του ν. 2238/1994 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ιδιωτικά έγγραφα μίσθωσης αστικών ακινήτων ασχέτως ποσού μισθώματος ή γεωργικών ακινήτων, εφόσον το μίσθωμα είναι ανώτερο των εκατό (100) ευρώ κατά μήνα, υποβάλλονται με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων και δικτυακών υποδομών από τον εκμισθωτή ή τον μισθωτή, μέσα στον επόμενο μήνα από τη σύνταξή τους.

2. Τα έγγραφα της προηγούμενης παραγράφου εφόσον δεν έχουν υποβληθεί, στερούνται κάθε αποδεικτικής δύναμης και δεν εξετάζονται από τα δικαστήρια και τις δημόσιες γενικά αρχές. Επίσης, στερούνται αποδεικτικής δύναμης και τα αντέγραφα, με τα οποία συμφωνείται μίσθωμα διαφορετικό από το καθοριζόμενο στο έγγραφο της μίσθωσης.

3. Αν μεταβιβασθεί η κυριότητα ακινήτου, ο νέος κύριος είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρο συνυπεύθυνος με τον προκάτοχο για την πληρωμή του φόρου των τριών (3) πριν από τη μεταβίβαση ετών, που αναλογεί επιμεριστικά στο εισόδημα του ακινήτου που μεταβιβάστηκε και προκύπτει από την εγγραφή που υπάρχει κατά την ημέρα της μεταβίβασης. Οι συμβολαιογράφοι έχουν υποχρέωση να υπενθυμίζουν τη διάταξη αυτή στους συμβαλλόμενους και να αναγράφουν τούτο ρητά στο συμβόλαιο της αγοραπωλησίας.

4. Όσοι δεν υποβάλλουν τα έγγραφα μίσθωσης ακινήτου ή τα υποβάλλουν εκπρόθεσμα, καθώς και οι συμβολαιογράφοι που δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 2523/1997.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να καθορίζονται ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία υποβολής τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών.»

9. Η υποπαράγραφος 3β' του άρθρου 23 του ν. 4002/2011 (Α' 180) αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Της Διεύθυνσης και των Τμημάτων Α'-Σχεδιασμού, Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων Οικονομικής Προσαρμογής, Β' - Παρακολούθησης της Εφαρμογής των Προγραμμάτων Οικονομικής Προσαρμογής που υλοποιούνται από υπηρεσίες εκτός του Υπουργείου Οικονομικών και Γ' - Παρακολούθησης της Εφαρμογής των Προγραμμάτων Οικονομικής Προσαρμογής που υλοποιούνται από υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών προΐστανται υπάλληλοι, κατηγορίας ΠΕ, όλων των κλάδων του Υπουργείου Οικονομικών. Του Τμήματος Δ' - Γραμματειακής και Διοικητικής Υποστήριξης προΐστανται υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ.

Η τοποθέτηση των προϊσταμένων της Διεύθυνσης και των Τμημάτων διενεργείται με μόνη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Οι υπάλληλοι που τοποθετούνται προΐστανται με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου, πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον το βαθμό Δ', μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών και άριστη γνώση μίας (1) τουλάχιστον εκ των γλωσσών εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά).

10. Οι διοικητικές λύσεις που εκδίδονται από τις φορολογικές διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, είτε με τη μορφή εγκυκλίων είτε ατομικών απαντήσεων, αναρτώνται στο διαδίκτυο, ταυτόχρονα με τη διεκπεραίωσή τους, αφού προηγουμένως απαλειφθούν από τις ατομικές απαντήσεις τα στοιχεία των φορολογουμένων, καθώς και τυχόν αναφερόμενα ποσά φόρων.

11. α. Η παράγραφος 3 του άρθρου 15 του ν. 4015/ 2011 (Α' 210) αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε ως εξής:

«3. Αγορές μεταχειρισμένων κινητών μέσων αγροτικής παραγωγής από ΣΑΟ έχουν την ίδια φορολογική μεταχείριση όπως το Δημόσιο.»

β. Οι παράγραφοι 6 και 11 του άρθρου 15 του ν. 4015/ 2011 καταργούνται από τότε που ίσχυσε.

12. Αν ελλείπει ο Γενικός Γραμματέας της Γενικής Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος προεδρεύει της Επιτροπής Διοίκησης Κρατικών Λαχείων (α.ν. 339/1936-Α'512), στη θέση του Προέδρου της ως άνω Επιτροπής προεδρεύει Γενικός Γραμματέας ή Ειδικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομικών που ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών, με την απόφαση ορισμού των μελών της Επιτροπής ή Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος ορίζεται με την ίδια απόφαση.

13. Η παράγραφος 9 του άρθρου 7 του ν.4038/2012 (Α' 14) αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Επί ανωνύμων εταιρειών, οι μετοχές των οποίων ανήκουν, είτε στην «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.», είτε στο Ελληνικό Δημόσιο, εφόσον στη Γενική τους Συνέλευση αυτό εκπροσωπείται από την «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.», και δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, κατά παρέκκλιση του ν. 3429/2005 (Α' 34), του άρθρου 42 του ν. 3943/2011 (Α' 66) και των σχετικών διατάξεων των καταστατικών τους.»

14. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 65 του ν. 2362/1995 (Α' 247) προστίθεται περίπτωση δ' που έχει ως εξής:

«δ. Εγγυήσεις που παρέχονται σε εταιρικές περιπτώσεις προκειμένου να διασφαλιστεί η παροχή υπηρεσιών δημοσίου ενδιαφέροντος από εταιρείες των οποίων η

πλειοψηφία το μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο.»

Άρθρο 322
Μετασχηματισμοί επιχειρήσεων -
Φορολογία μετοχών

1. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ.1297/1972 (Α' 217) αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται επί συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων, οποιασδήποτε μορφής, σε ανώνυμη εταιρεία ή προς το σκοπό ίδρυσης ανώνυμης εταιρείας, καθώς και επί συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων, οποιασδήποτε μορφής, εφόσον σε αυτές δεν περιλαμβάνεται ανώνυμη εταιρεία, σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή προς το σκοπό ίδρυσης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης.»

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν από το χρόνο λήξης που προβλεπόταν από τις αντικατασταθείσες διατάξεις.

3. Το άρθρο 12 του ν.δ. 1297/1972 παύει να ισχύει για συγχωνεύσεις ή μετατροπές επιχειρήσεων που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νομοθετήματος αυτού από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά. Επίσης, παύει να ισχύει η παράγραφος 11 του άρθρου 7 του ν. 2386/1996 (Α' 43) για μετασχηματισμούς επιχειρήσεων που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 5 του ν. 2166/1993 (Α' 137). Το προηγούμενο εδάφιο καταλαμβάνει μετασχηματισμούς για την πραγματοποίηση των οποίων συντάσσονται ισολογισμοί μετασχηματισμού από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά.

4. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 2166/1993 (Α' 137) προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Ειδικά για τη ζημία παρελθουσών χρήσεων της απορροφάσας ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του Κ.Φ.Ε.»

5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται για απορροφήσεις για την πραγματοποίηση των οποίων συντάσσονται ισολογισμοί μετασχηματισμού από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά.

6. Στο άρθρο 109 του ν. 2238/1994 προστίθεται παράγραφος 6 που έχει ως εξής:

«6. Όταν μετατρέπεται ανώνυμη εταιρεία σε προσωπική εταιρεία, στα ήδη φορολογηθέντα κέρδη που υφίστανται κατά το χρόνο της μετατροπής επιβάλλεται σε βάρος του νομικού προσώπου ο οριζόμενος από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε. φόρος. Επίσης, όταν η μετατροπή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σε προσωπική εταιρεία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιβάλλεται ο οριζόμενος από τις διατάξεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 55 φόρος. Το οφειλόμενο ποσό φόρου αποδίδεται εφάπαξ, μέσα στον επόμενο από την ολοκλήρωση της μετατροπής μήνα, με τα έντυπα απόδοσης του παρακρατούμενου σύμφωνα με τις πάνω διατάξεις φόρου. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή και για τα αφορολόγητα αποθεματικά που έχουν σχηματιστεί λόγω πραγματοποίησης παραγωγικών επενδύσεων με βάση αναπτυξιακό νόμο, καθώς και από αφορολόγητα έσοδα ή αυτοτελώς φορολογηθέντα εισοδήματα. Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή

για τα φορολογηθέντα κέρδη παρελθουσών χρήσεων που έχουν σχηματισθεί από εταιρείες περιορισμένης ευθύνης μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2010.»

7. Η παράγραφος 1 του άρθρου 16 του ν. 3943/2011 (Α' 66) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 2579/1998 (Α' 31) και της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του ν. 2703/1999 (Α' 72) εξακολουθούν να εφαρμόζονται για μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α.) ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο ή σε άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό, κατά περίπτωση, οι οποίες έχουν αποκτηθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2012. Για τις πιο πάνω μετοχές που αποκτώνται από την 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά έχουν εφαρμογή αποκλειστικά οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε.»

8. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του ν. 2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα κέρδη τα οποία αποκτούν φυσικά πρόσωπα ή επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησής τους, φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις, όταν οι μετοχές αυτές αποκτώνται με οποιονδήποτε τρόπο από την 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά.»

9. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 38 του ν. 2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα κέρδη από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησής τους, που αποκτούν επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής με βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις, όταν οι μετοχές αυτές αποκτώνται με οποιονδήποτε τρόπο από την 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά.»

10. Η παράγραφος 5 του άρθρου 16 του ν. 3943/2011 (Α' 66) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 38 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος εξακολουθούν να εφαρμόζονται για μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο και οι οποίες έχουν αποκτηθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2012.»

Άρθρο 323
Ρυθμίσεις θεμάτων της Ελληνικής
Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

1. Στο άρθρο 1 του ν. 3832/2010 (Α' 38) προστίθεται νέα παράγραφος 5, με αντίστοιχη αναρίθμηση των επόμενων παραγράφων, ως εξής:

«5. Κατά την ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των στατιστικών οι φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. εφαρμόζουν τον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές, όπως κάθε φορά ισχύει.»

2. Μετά το άρθρο 3 του ν. 3832/2010 προστίθεται νέο άρθρο 4, με αντίστοιχη αναρίθμηση των επόμενων άρθρων 4 έως και 12, ως ακολούθως:

«Άρθρο 4

Συμβουλευτική Επιτροπή Ορθής Πρακτικής

1. Συνιστάται ανεξάρτητη συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από πέντε μέλη, ως εξής:

- α) ένα μέλος που υποδεικνύεται από τη Βουλή,
- β) ένα μέλος που υποδεικνύεται από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat),

γ) ένα μέλος που υποδεικνύεται από τον Ευρωπαϊκό Συμβουλευτικό Φορέα για τη Διακυβέρνηση στον τομέα της Στατιστικής (ESGAB),

δ) ένα μέλος που υποδεικνύεται από την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ESSC) και

ε) έναν εκπρόσωπο της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

2. Έργο της επιτροπής είναι αποκλειστικά η κατάρτιση ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή των αρχών 1-6 (θεσμικό πλαίσιο) του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές στο Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα. Η επιτροπή υποβάλλει την έκθεσή της στην Βουλή αφού ενημερώσει τον Ευρωπαϊκό Συμβουλευτικό Φορέα για τη Διακυβέρνηση στον τομέα της Στατιστικής. Η έκθεση της επιτροπής έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα. Η επιτροπή δεν έχει αρμοδιότητες ως προς τη διοίκηση και οργάνωση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και ως προς τη συλλογή, παραγωγή και διάδοση των στατιστικών της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

3. Τα μέλη της επιτροπής επιλέγονται μεταξύ εμπειρογνομόνων με εξαιρετική ικανότητα και εθνική ή/και διεθνή επαγγελματική πείρα στα πεδία που αναφέρονται στον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές.

4. Ο πρόεδρος της επιτροπής ορίζεται με ψηφοφορία μεταξύ των μελών της.

5. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής συμμετέχει ο πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. χωρίς ψήφο.

6. Τα μέλη της επιτροπής διορίζονται για διετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

7. Η ετήσια έκθεση της επιτροπής, δημοσιοποιείται, αφού υποβληθεί στη Βουλή.

8. Οι φορείς του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος παρέχουν στην επιτροπή τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου της μετά από αίτησή της που υποβάλλεται στο ανώτατο όργανο διοίκησης του αντίστοιχου φορέα.

9. Τα μέλη της επιτροπής υποχρεούνται να μην αποκαλύπτουν πληροφορίες στις οποίες έλαβαν πρόσβαση μέσω διαδικασιών της επιτροπής, εάν ενημερωθούν από τον αρμόδιο φορέα ότι οι εν λόγω πληροφορίες είναι δικαιολογημένα εμπιστευτικού χαρακτήρα.

10. Τα μέλη της επιτροπής δύνανται να απομακρυνθούν πριν τη λήξη της θητείας τους μόνο για σπουδαίο λόγο που αφορά την εκτέλεση του έργου της επιτροπής.

11. Στα μέλη της επιτροπής δεν καταβάλλεται αμοιβή.

12. Η τεχνική και διοικητική υποστήριξη της επιτροπής παρέχονται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. με τρόπο που να διασφαλίζει την ανεξαρτησία της επιτροπής. Η δαπάνη λειτουργίας της επιτροπής βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

13. Η επιτροπή συνιστάται για δύο έτη από την πρώτη συγκρότησή της, οπότε θα επανεξεταστούν ο ρόλος και η αποτελεσματικότητά της.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 5 (που πριν την ανωτέρω αρίθμηση έφερε τον αριθμό 4) του ν. 3832/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η ΕΛ.ΣΤΑΤ., ύστερα από γνώμη του ΣΥ.ΕΛ.Σ.Σ., εγκρίνει ανά τριετία το Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα (ΕΛ.Σ.Π.). Το ΕΛ.Σ.Π. εγκρίνεται έως το τέλος Μαρτίου του προηγούμενου της εφαρμογής έτους.»

4. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 5 (που πριν την ανωτέρω αναρίθμηση έφερε τον αριθμό 4) του ν. 3832/2010, η λέξη «Μαρτίου» αντικαθίσταται από τη λέξη «Μαΐου».

5. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 10 (που πριν την ανωτέρω αναρίθμηση έφερε τον αριθμό 9) του ν. 3832/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η ΕΛ.ΣΤΑΤ. έχει διακεκριμένη νομική προσωπικότητα και παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκης που έχουν ως αντικείμενο δικαιώματα ή υποχρεώσεις της, καθώς και πράξεις ή παραλείψεις της.»

6. Η παράγραφος 7 του άρθρου 11 (που πριν την ανωτέρω αναρίθμηση έφερε τον αριθμό 10) του ν. 3832/2010 καταργείται.

7. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12 (που πριν την ανωτέρω αναρίθμηση έφερε τον αριθμό 11) του ν. 3832/2010 καταργείται.

8. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 12 (που πριν την ανωτέρω αναρίθμηση έφερε τον αριθμό 11) του ν. 3832/2010, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο Κανονισμός μπορεί να προβλέπει ότι η εξειδίκευση διατάξεων του μπορεί να γίνεται με αποφάσεις του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ή με συμφωνίες συνεργασίας με τους φορείς του ΕΛ.Σ.Σ., καθώς και η δημοσίευση των αποφάσεων αυτών στο διαδικτυακό τόπο της ΕΛ.ΣΤΑΤ., χωρίς να απαιτείται δημοσίευσή του.

9. Το άρθρο 13 (που πριν την ανωτέρω αναρίθμηση έφερε τον αριθμό 12) του ν. 3832/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13

Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

1. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. επιλέγεται από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής, με εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από δημόσια προκήρυξη, με πλειοψηφία τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μελών της.

2. Αποκλειστικό κριτήριο επιλογής στη θέση του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ., είναι η υψηλή επιστημονική κατάρτιση, με ακαδημαϊκή ή επαγγελματική εξειδίκευση στο αντικείμενο της στατιστικής ή συναφών κλάδων ή σε αντικείμενο συναφές προς το αντικείμενο των στατιστικών ερευνών και μελετών. Επιπρόσθετα, ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. πρέπει να διαθέτει διδακτορικό τίτλο σπουδών.

3. Μετά την επιλογή του από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. διορίζεται για πενταετή θητεία, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η θητεία του μπορεί να ανανεώνεται για μία μόνο φορά, με όμοια απόφαση και την ίδια διαδικασία. Δεν επιτρέπεται να οριστεί εκ νέου Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ., πρόσωπο που έχει εκπέσει από την ιδιότητα αυτή.

4. Οι παράγραφοι 4, 6 και 8 του άρθρου 3 του ν. 3051/2002 (Α' 220) εφαρμόζονται και για τον Πρόεδρο της ΕΛ.ΣΤΑΤ.»

10. Το άρθρο 13 του ν. 3832/2010 καταργείται, χωρίς αναρίθμηση των επόμενων άρθρων.

11. Το άρθρο 14 του ν. 3832/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14

Αρμοδιότητες Προέδρου

1. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. είναι το ανώτατο όργανο της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ασκεί όλες τις αρμοδιότητές της και έχει την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας της για την εκπλήρωση των σκοπών της σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές και των βέλτιστων διεθνών στατιστικών πρακτικών.

Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. έχει ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) εγκρίνει το ΕΛ.Σ.Π.,
- β) καταρτίζει τον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ.,
- γ) καταρτίζει το ετήσιο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και την έκθεση αξιολόγησης του στατιστικού προγράμματος, του προηγούμενου έτους,
- δ) αποφασίζει την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 12 του παρόντος νόμου,
- ε) λαμβάνει τις αποφάσεις σχετικά με τις στατιστικές μεθόδους, τα πρότυπα και τις διαδικασίες, καθώς και με το περιεχόμενο και τη χρονική στιγμή της δημοσίευσης στατιστικών στοιχείων, σχετικά με τη διαβίβαση των επίσημων στατιστικών του ΕΛ.Σ.Σ. στην Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) και γενικότερα σχετικά με τη διαβίβαση, υποβολή ή γνωστοποίηση στατιστικών στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και διεθνούς στατιστικής συνεργασίας.

στ) Είναι αρμόδιος για το συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων των λοιπών φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. που αφορούν την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των επίσημων στατιστικών της χώρας, καθώς και για την εφαρμογή του εθνικού πλαισίου διασφάλισης ποιότητας των στατιστικών.

ζ) Μπορεί να αποφασίζει τη διενέργεια κάθε είδους στατιστικών ερευνών, απογραφών και μελετών, επιπλέον αυτών που προβλέπονται στο ΕΛ.Σ.Π. και στο ετήσιο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

η) Εκπροσωπεί την ΕΛ.ΣΤΑΤ. δικαστικώς και εξωδίκως, ενώπιον των Δικαστηρίων, κάθε Αρχής και τρίτων. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. μπορεί να αναθέσει την εκπροσώπησή της στον Νομικό Σύμβουλο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ή σε υπάλληλο της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

θ) Προϊστάται των υπηρεσιών της ΕΛ.ΣΤΑΤ., συντονίζει και κατευθύνει τη λειτουργία τους, παρέχει τις υπηρεσιακές εντολές για την εκτέλεση κάθε ενέργειας που αφορά την εκπλήρωση της αποστολής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και συγκροτεί ομάδες εργασίας από το ειδικό επιστημονικό ή το λοιπό προσωπικό της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ορίζοντας και το αντικείμενό τους.

ι) Προϊστάται ιεραρχικά και πειθαρχικά του προσωπικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και μεριμνά για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Υπηρεσιακού και του Πειθαρχικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ια) Καταρτίζει τους ετήσιους προϋπολογισμούς, απολογισμούς και ισολογισμούς της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

ιβ) Είναι αρμόδιος για κάθε θέμα που αφορά τη διοικητική λειτουργία και την οικονομική διαχείριση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και αναλαμβάνει ως διατάκτης των δαπανών της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τις υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού της.

ιγ) Δύνатаι να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του σε άλλα όργανα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και να εξουσιοδοτεί με απόφασή του όργανα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. να υπογράφουν «με εντολή Προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της με αποφάσεις που δημοσιεύονται με ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. χωρίς να απαιτείται άλλη δημοσίευσή τους.

ιδ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. που προβλέπει ο νόμος και ο Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

2. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, ο Πρόεδρος αναπληρώνεται στην άσκηση όλων των καθηκόντων του από τον Γενικό Διευθυντή Στατιστικών Ερευνών, και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος και αυτού, από τον Γενικό Διευθυντή Διοίκησης και Οργάνωσης.»

12. Το άρθρο 15 του ν. 3832/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 15

Εγγυήσεις ανεξαρτησίας - Κωλύματα

1. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. απολαύει προσωπικής ανεξαρτησίας δεσμευόμενος κατά την άσκηση των καθηκόντων του από τις εκάστοτε κείμενες διατάξεις. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τελεί υποχρεωτικά σε καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

2. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. δύναται να παυθεί, με απόφαση του οργάνου που τον διόρισε, για αδυναμία άσκησης των καθηκόντων του λόγω κωλύματος, νόσου ή αναπηρίας ή για σπουδαίο λόγο που αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων του, όπως ιδίως η αποκάλυψη εμπιστευτικών θεμάτων, για τα οποία έλαβε γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ή η κατάχρηση της θέσης του για ίδιο, προσωπικό ή εμπορικό όφελος. Οι λόγοι παύσης δεν επιτρέπεται να θέτουν σε κίνδυνο την επαγγελματική και επιστημονική του ανεξαρτησία.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι πάσης φύσεως αποδοχές του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ.»

13. Η παράγραφος 2 του άρθρου 16 του ν. 3832/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο προϋπολογισμός της ΕΛ.ΣΤΑΤ. περιλαμβάνει όλα τα κονδύλια που είναι αναγκαία για τη διάθεση στους χρήστες στατιστικών υψηλής ποιότητας σύμφωνα με όλες τις εθνικές και ευρωπαϊκές υποχρεώσεις. Τον προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ. εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ο οποίος είναι και διατάκτης των δαπανών της. Με απόφαση του Προέδρου είναι δυνατή η κατά την διάρκεια του οικονομικού έτους εγγραφή ή αύξηση πιστώσεων στον προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ. με ισόποση μείωση άλλων πιστώσεων του προϋπολογισμού. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού παρακολουθείται από την Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και ελέγχου της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής.

Η ΕΛ.ΣΤΑΤ. έχει υποχρέωση να τηρεί λογαριασμούς στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα αποτελέσματα χρήσης και ο ισολογισμός, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από δύο (2)

ορκωτούς λογιστές. Τα στοιχεία αυτά και οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στο διαδικτυακό τόπο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Οι λογαριασμοί και ο απολογισμός της ΕΛ.ΣΤΑΤ. υποκείνται στον προληπτικό και στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

14. Η παράγραφος 3 του άρθρου 16 του ν. 3832/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Κάθε ζήτημα σχετικά με την οικονομική διαχείριση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ιδίως όσον αφορά το λογιστικό σχέδιο που εφαρμόζει, το είδος, τη δομή και το περιεχόμενο των λογαριασμών και των βιβλίων που τηρεί, την έγκριση και εκκαθάριση των δαπανών της, την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων ως και χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής, τον τρόπο πληρωμής των δαπανών, την ταμειακή διαχείριση, την εξόφληση των χρηματικών ενταλμάτων, τη διαχείριση διαθεσίμων, τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης, τις κάθε είδους συμβάσεις (ιδίως προμήθειας αγαθών, ανάθεσης εκτέλεσης έργων, παροχής υπηρεσιών, μίσθωσης, εκμίσθωσης, αγοράς ή εκποίησης ακινήτων), καθώς και σχετικά με τη χρηματοδότηση και την κατανομή των δαπανών κάθε απογραφής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ. εφαρμόζονται οι διατάξεις του δημοσίου λογιστικού.»

15. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 20 του ν. 3832/2010, η φράση «μετά από γνώμη της ΕΛ.ΣΤΑΤ.», αντικαθίσταται από τη φράση «μετά από πρόταση της ΕΛ.ΣΤΑΤ.»

16. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3832/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. δύναται επίσης να ανατεθεί στο Τμήμα Ερευνών και Μελετών ή σε στελέχη που υπηρετούν σε αυτό και ορίζονται προς τούτο από τον Πρόεδρο, η εκπόνηση κοινωνικοοικονομικών μελετών, αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλες υπηρεσιακές μονάδες της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ή με άλλους φορείς, καθώς και η εκτέλεση κάθε άλλης εργασίας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΛ.ΣΤΑΤ.»

17. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 20 του ν. 3832/2010 οι λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 1649/1986 (Α' 149)» διαγράφονται και στο τέλος της παραγράφου προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο Νομικός Σύμβουλος προσλαμβάνεται ύστερα από προκήρυξη, στην οποία ορίζονται τα κριτήρια, τα προσόντα και οι όροι αμοιβής και συνεργασίας.»

18. Στο άρθρο 23 του ν. 3832/2010 αναριθμείται η υφιστάμενη παράγραφος 6 σε 7 και προστίθεται νέα παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Η παράγραφος 4 του άρθρου 14 του ν. 3470/2006 και η παράγραφος 12 του άρθρου 21 του ν. 3144/2003 συμπληρώνεται ως εξής:

«Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) επιτρέπεται να αναθέτει με σύμβαση μίσθωσης έργου, για συγκεκριμένο έργο, σε εταιρικές και ατομικές επιχειρήσεις ή, για ορισμένη χρονική διάρκεια και όχι πέραν του οκταμήνου, σε φυσικά πρόσωπα την παροχή υπηρεσιών, όπως μεταφορά υλικού, χειρισμό μηχανημάτων και συναφείς εργασίες και άλλες υπηρεσίες που δεν αναφέρονται ρητά στο παρόν, προς εξυπηρέτηση αναγκών που απορρέουν από τις δραστηριότητές της.»

Άρθρο 324

Έγκριση του Σχεδίου Συμφωνίας Συμβιβασμού μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και των εταιρειών Siemens AG και Siemens A.E.

1. Εγκρίνεται το Σχέδιο Συμφωνίας Συμβιβασμού μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και των εταιρειών Siemens AG, που εδρεύει στην πόλη του Μονάχου στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και Siemens A.E., που εδρεύει στον Δήμο Αμαρουσίου του Νομού Αττικής, όπως το Σχέδιο αυτό με τα συνημμένα παραρτήματά του στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα προσαρτάται στον παρόντα νόμο ως Παράρτημα XI.

2. Παρέχεται στον Υπουργό Οικονομικών η εξουσιοδότηση να εκπροσωπήσει την Ελληνική Δημοκρατία και να υπογράψει την, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, Συμφωνία Συμβιβασμού.

Άρθρο 325

Ρυθμίσεις για το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

1. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να αναθέτει, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί προμηθειών του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ., την εκτέλεση του έργου της φύλαξης των κτιρίων στέγασης των υπηρεσιών του, καθώς και της διενέργειας χρηματοποστολών σε ειδικές εταιρείες φύλαξης και χρηματοποστολών.

2α. Ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα μπορούν να συνιστούν στο δεσμευμένο τομέα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων λογαριασμούς ειδικού σκοπού, για την από το Ταμείο, έναντι αμοιβής και σύμφωνα με ορισμένους όρους, εκτέλεση ιδίως νομίμων ρυθμίσεων ή ειδικών μεταξύ τους συμφωνιών ή άρση αμφισβητήσεων επί κινητών ή ακινήτων ή ομαλή ολοκλήρωση συγκεκριμένης μεταξύ τους συναλλαγής.

β. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι σκοποί των λογαριασμών, οι αναγκαίοι όροι συνολολόγησης των σχετικών προς τους λογαριασμούς συμβάσεων των μερών με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και οι λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής της προηγούμενης υποπαραγράφου.

Άρθρο 326

Ρύθμιση θεμάτων Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και άλλες διατάξεις

1. Το άρθρο 3 του ν. 3900/2010 (Α' 213) και το άρθρο 110Α του π.δ. 1225/1981 (Α' 304), όπως προστέθηκε με το άρθρο 70 του ν. 4055/2012 (Α' 51) καταργούνται. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις αναίρεσης.

2. Οι παράγραφοι 2, 4 και 6 του άρθρου 61 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7) αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η ανακοπή κατά του πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής ασκείται κατά του Δημοσίου ή κατά των νομικών προσώπων της παρ. 1, στα οποία ανήκει η έκταση επί της οποίας επιχειρείται η παράνομη ενέργεια και απευθύνεται στο μονομελές πρωτοδικείο της τοποθεσίας του ακινήτου.»

«4. Κατά της απόφασης του μονομελούς πρωτοδικείου δεν χωρεί ένδικο μέσο. Σε περίπτωση κατά την

οποία, η απόφαση που εκδίδεται ακυρώνει το πρωτόκολλο, για λόγους που αφορούν την κυριότητα ή τη νομή του κτήματος, ο ανακόπτων οφείλει να ασκήσει τακτική αγωγή εντός ενενήντα ημερών από την επίδοση της αποφάσεως, άλλως το πρωτόκολλο παραμένει σε ισχύ και εκτελείται. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 8 του α.ν. 1539/1938, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 περ. 18 Εισ. Ν.Κ.Πολ.Δ.»

«6. Η ανακοπή δεν αναστέλλει την εκτέλεση του πρωτοκόλλου αποβολής, δύναται όμως το μονομελές πρωτοδικείο να αναστείλει την εκτέλεση, κατόπιν αιτήσεως του ανακόπτοντος μέχρις εκδόσεως αποφάσεως επί της ανακοπής.»

3. Τα δέκατο και ενδέκατο εδάφια του άρθρου 115 του από 11/12.11.1929 διατάγματος «περί διοικήσεως δημοσίων κτημάτων» (Α' 399), τα οποία είχαν προστεθεί με την παρ. 1 του άρθρου 20 του α.ν. 1540/1938 (Α' 488) και αντικατασταθεί με την παρ. 1 του άρθρου 6 του α.ν. 1331/1949 (Α' 330), αντικαθίστανται ως εξής:

«Αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση της ανακοπής είναι το μονομελές πρωτοδικείο της τοποθεσίας του κτήματος. Κατά των αποφάσεων που εκδίδονται δεν χωρεί ένδικο μέσο. Αν η απόφαση που εκδίδεται ακυρώνει το πρωτόκολλο για λόγους που αφορούν την κυριότητα ή τη νομή του κτήματος, ο ανακόπτων οφείλει να ασκήσει τακτική αγωγή εντός ενενήντα ημερών από την επίδοση της αποφάσεως, άλλως το πρωτόκολλο παραμένει σε ισχύ και εκτελείται. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 8 του α.ν. 1539/1938, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 περ. 18 Εισ.Ν.Κ.Πολ.Δ.

Όπου στις διατάξεις του παρόντος άρθρου αναφέρεται «Πρόεδρος Πρωτοδικών» ή «Πρόεδρος» ή «Ειρηνοδίκης» νοείται το «Μονομελές Πρωτοδικείο».

4. Στο άρθρο 20 του ν. 3086/2002 (Α' 324) προστίθεται παράγραφος 5, ως εξής:

«5. Κατά την εκδίκαση σε πρώτο βαθμό των προσφυγών: α) της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 2224/1994 (Α' 112), β) της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 2639/1998 (Α' 205) και γ) της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 3996/2011(Α' 170) το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται από τον Προϊστάμενο της υπηρεσίας που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη επιβολής προστίμου ή υπάλληλο νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτόν. Για την εκπροσώπηση ενημερώνεται η Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Η αρμόδια Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα σε συγκεκριμένη υπόθεση τον ορισμό ως εκπροσώπου μέλους του Ν.Σ.Κ. Κατά των αποφάσεων που εκδίδονται ασκείται έφεση από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ύστερα από αιτιολογημένο έγγραφο της Διοίκησης, στο οποίο επισυνάπτεται ο φάκελος της υποθέσεως.»

5. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3068/2002 (Α' 274) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή άλλων εκτελεστών τίτλων, που υπόκεινται σε ένδικα μέσα ή βοηθήματα και από τους οποίους απορρέει χρηματική υποχρέωση του Δημοσίου, διενεργείται ύστερα από προσκόμιση εκ μέρους του δικαιούχου ισόποσης εγγυητικής επιστολής Τραπεζίτης.

Το δικαστήριο, που εξέδωσε την εκτελεστή απόφαση ή το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση του

ενδίκου βοηθήματος, μπορεί, κατόπιν σχετικού αιτήματος, αναλόγως της φερεγγυότητας του δικαιούχου ή των λοιπών εγγυήσεων που προσφέρει ή κρίνονται αναγκαίες να μειώσει το ύψος της εγγυητικής επιστολής μέχρι του ενός δευτέρου.

Αν η άσκηση του ενδίκου βοηθήματος δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό ο εκτελεστός τίτλος μπορεί να εκτελεσθεί χωρίς εγγύηση, μετά την άπρακτη πάροδο 90 ημερών από την επίδοσή του.

Η εγγυητική επιστολή εκδίδεται υπέρ της υπηρεσίας, που είναι αρμόδια για την καταβολή, και επιστρέφεται μετά από την προσκόμιση πιστοποιητικού αμετάκλητης, υπέρ του αντιδίκου του υπόχρεου, επίλυσης της διαφοράς ή της μη ασκήσεως ενδίκου μέσου ή βοηθήματος μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται από το νόμο.»

6. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 3086/2002 (Α' 324) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Απαγορεύεται η απόσπαση διοικητικών υπαλλήλων του Ν.Σ.Κ., κατ' εφαρμογή γενικής ή ειδικής διάταξης, σε άλλη Υπηρεσία, αρχή, σώμα, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ.»

7. Στο άρθρο 6 του ν. 3086/2002 (Α' 324) προστίθεται παράγραφος 7 που έχει ως εξής:

«7. Διατάξεις νόμων με έναρξη ισχύος μεταγενέστερη της ισχύος του παρόντος νόμου, που προβλέπουν εφεξής την ανάθεση αρμοδιοτήτων στο Ν.Σ.Κ., ισχύουν εφόσον: 1) έχει εκδοθεί σχετικώς γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. και 2) με απόφαση της ίδιας Ολομέλειας διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή τους.»

8. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 228 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), μετά τις λέξεις «η πράξη αναστέλλεται» προστίθενται λέξεις ως εξής: «, ως προς τους δανειστές των οποίων προσβάλλεται η κατάταξη, ».

9. Στα εδάφια πρώτο και δεύτερο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 2318/1995 «Κώδικας Δικαστικών Επιμελητών» (Α' 126) αντί των λέξεων «τριακοστό πέμπτο» τίθεται η λέξη «τεσσαρακοστό».

10. Οι περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 2318/1995 αντικαθίστανται ως εξής:

«β) είναι πτυχιούχος Νομικής Σχολής ημεδαπού πανεπιστημίου ή ισότιμου αλλοδαπού, αναγνωρισμένου από το νόμο.

γ) έχει συμπληρώσει άσκηση έξι (6) μηνών σε δικαστικό επιμελητή, σύμφωνα με τα οριζόμενα ειδικότερα στο άρθρο 6 του παρόντος και»,

11. Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του ν. 2318/1995 καταργείται.

12. Στην παράγραφο 12 του άρθρου 3 του ν. 2318/1995 μετά την περίπτωση δ' προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εγγεγραμμένοι ασκούμενοι πριν από την 8η Μαΐου 2012 μπορούν να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό και για την επόμενη τριετία.»

13. Στον πρώτο στίχο του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 4043/2012 (Α' 25) απαλείφονται οι λέξεις «εκτελεσθεί ούτε» και στον τέταρτο στίχο αντί των λέξεων «κατέστησαν αμετάκλητες» τίθεται η λέξη «εκδόθηκαν».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**Άρθρο 327****Κύρωση του Ιδιωτικού Συμφωνητικού
Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης
των λιμενικών εγκαταστάσεων
των προβλητών II και III
του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων
της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.**

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου το Ιδιωτικό Συμφωνητικό Τροποποίησης της από 25.11.2008 Σύμβασης

Παραχώρησης των λιμενικών εγκαταστάσεων των προβλητών II και III του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. (ΟΛΠ Α.Ε.), που υπογράφηκε στον Πειραιά στις 26 Ιουλίου 2011, μεταξύ αφ' ενός της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.» και αφ' ετέρου της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Σταθμός Εμπορευματοκιβωτίων Πειραιά Α.Ε.», με τα συνημμένα παραρτήματά του στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα, τα οποία προσαρτώνται στον παρόντα νόμο ως Παράρτημα XII.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

10	Βιομηχανία τροφίμων
10.1	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και παραγωγή προϊόντων κρέατος
10.11	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος
10.12	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος πουλερικών
10.13	Παραγωγή προϊόντων κρέατος και κρέατος πουλερικών
10.2	Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
10.20	Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
10.3	Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών
10.31	Επεξεργασία και συντήρηση πατατών
10.32	Παραγωγή χυμών φρούτων και λαχανικών
10.39	Άλλη επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών
10.4	Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών
10.41	Παραγωγή ελαίων και λιπών
10.42	Παραγωγή μαργαρίνης και παρόμοιων βρώσιμων λιπών
10.5	Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων
10.51	Λειτουργία γαλακτοκομείων και τυροκομία
10.52	Παραγωγή παγωτών
10.6	Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων/παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου
10.61	Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων
10.62	Παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου
10.7	Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων
10.71	Αρτοποιία/ παραγωγή νωπών ειδών ζαχαροπλαστικής
	Παραγωγή παξιμαδιών και μπισκότων/ παραγωγή διατηρούμενων ειδών
10.72	ζαχαροπλαστικής
10.73	Παραγωγή μακαρονιών, λαζανιών, κουσκούς και παρόμοιων αλευρωδών προϊόντων
10.8	Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής
10.81	Παραγωγή ζάχαρης
10.82	Παραγωγή κακάου, σοκολάτας και ζαχαρωτών
10.83	Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
10.84	Παραγωγή αρτυμάτων και καρυκευμάτων
10.85	Παραγωγή έτοιμων γευμάτων και φαγητών
10.86	Παραγωγή ομογενοποιημένων παρασκευασμάτων διατροφής και διαιτητικών τροφών
10.89	Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής π.δ.κ.α.
10.9	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών
10.91	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών για ζώα που εκτρέφονται σε αγροκτήματα
10.92	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών για ζώα συντροφιάς

11	Ποτοποίηση
11.0	Ποτοποίηση
11.01	
11.02	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
11.03	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
11.04	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση
11.05	Ζυθοποίηση
11.06	Παραγωγή βύνης Παραγωγή αναψυκτικών/ παραγωγή μεταλλικού νερού και άλλων εμφιαλωμένων
11.07	
12	Παραγωγή προϊόντων καπνού
12.0	Παραγωγή προϊόντων καπνού
12.00	Παραγωγή προϊόντων καπνού
13	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών
13.1	Προπαρασκευή και νηματοποίηση υφαντικών ινών
13.10	Προπαρασκευή και νηματοποίηση υφαντικών ινών
13.2	Ύφανση κλωστοϋφαντουργικών υλών
13.20	Ύφανση κλωστοϋφαντουργικών υλών
13.3	Τελειοποίηση (φινίρισμα) υφαντουργικών προϊόντων
13.30	
13.9	Κατασκευή άλλων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων
13.91	Κατασκευή πλεκτών υφασμάτων και υφασμάτων πλέξης κροσέ
13.92	Κατασκευή έτοιμων κλωστοϋφαντουργικών ειδών, εκτός από ενδύματα
13.93	Κατασκευή χαλιών και κιλιμιών
13.94	Κατασκευή χοντρών και λεπτών σχοινιών, σπάγγων και διχτύων Κατασκευή μη υφασμένων ειδών και προϊόντων από μη υφασμένα είδη, εκτός απ
13.95	ενδύματα
13.96	Κατασκευή άλλων τεχνικών και βιομηχανικών κλωστοϋφαντουργικών ειδών
13.99	Κατασκευή άλλων υφαντουργικών προϊόντων π.δ.κ.α.
14	Κατασκευή ειδών ένδυσης
14.1	Κατασκευή ειδών ένδυσης εκτός από γούνινα ενδύματα
14.11	Κατασκευή δερμάτινων ενδυμάτων
14.12	Κατασκευή ενδυμάτων εργασίας
14.13	Κατασκευή άλλων εξωτερικών ενδυμάτων
14.14	Κατασκευή εσωρούχων
14.19	Κατασκευή άλλων ενδυμάτων και εξαρτημάτων ένδυσης
14.2	Κατασκευή γούνινων ειδών
14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών
14.3	Κατασκευή πλεκτών ειδών και ειδών πλέξης κροσέ
14.31	Κατασκευή ειδών καλσοποιίας απλής πλέξης και πλέξης κροσέ

- 14.39 Κατασκευή άλλων πλεκτών ειδών και ειδών πλέξης κροσέ
- 15 Βιομηχανία δέρματος και δερμάτων ειδών
Κατεργασία και δέψη δέρματος/ κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών, ε
- 15.1 σελλοποιίας και σαγματοποιίας/ κατεργασία και βαφή γουναρικών
- 15.11 Κατεργασία και δέψη δέρματος/ κατεργασία και βαφή γουναρικών
Κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών και παρόμοιων ειδών, ειδών
- 15.12 σελλοποιίας και σαγματοποιίας
- 15.2 Κατασκευή υποδημάτων
- 15.20 Κατασκευή υποδημάτων
Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα/
- 16 κατασκευή ειδών καθαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
- 16.1 Πριόνισμα, πλάνισμα και εμποτισμός ξύλου
- 16.10 Πριόνισμα, πλάνισμα και εμποτισμός ξύλου
Κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό και ειδών καθαθοποιίας και σπαρτοπλεkti
- 16.2
- 16.21 Κατασκευή αντικολλητών (κόντρα-πλακέ) και άλλων πλακών με βάση το ξύλο
- 16.22 Κατασκευή συναρμολογούμενων δαπέδων παρκέ
- 16.23 Κατασκευή άλλων ξυλουργικών προϊόντων οικοδομικής
- 16.24 Κατασκευή ξύλινων εμπορευματοκιβωτίων
Κατασκευή άλλων προϊόντων από ξύλο/ κατασκευή ειδών από φελλό και ειδών
- 16.29 καθαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
- 17 Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων
- 17.1 Παραγωγή χαρτοπολτού/ κατασκευή χαρτιού και χαρτονιού
- 17.11 Παραγωγή χαρτοπολτού
- 17.12 Κατασκευή χαρτιού και χαρτονιού
- 17.2 Κατασκευή ειδών από χαρτί και χαρτόνι
Κατασκευή κυματοειδούς χαρτιού και χαρτονιού και εμπορευματοκιβωτίων από χαρτί
- 17.21 χαρτόνι
- 17.22 Κατασκευή ειδών οικιακής χρήσης, ειδών υγιεινής και ειδών τουαλέτας
- 17.23 Κατασκευή ειδών χαρτοπωλείου (χαρτικά)
- 17.24 Κατασκευή χαρτιού για επενδύσεις τοίχων (ταπετσαρίες)
- 17.29 Κατασκευή άλλων ειδών από χαρτί και χαρτόνι
- 18 Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
- 18.1 Εκτυπωτικές και συναφείς δραστηριότητες
- 18.11 Εκτύπωση εφημερίδων
- 18.12 Άλλες εκτυπωτικές δραστηριότητες
- 18.13 Υπηρεσίες προεκτύπωσης και προεγγραφής μέσων
- 18.14 Βιβλιοδετικές και συναφείς δραστηριότητες
- 18.2 Αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
- 18.20 Αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων

- 19 Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου
- 19.1 Παραγωγή προϊόντων οπτανθρακοποίησης (κωκοποίησης)
- 19.10 Παραγωγή προϊόντων οπτανθρακοποίησης (κωκοποίησης)
- 19.2 Παραγωγή προϊόντων διύλισης πετρελαίου
- 19.20 Παραγωγή προϊόντων διύλισης πετρελαίου
- 20 Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων
- Παραγωγή βασικών χημικών προϊόντων, λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων,
- 20.1 πλαστικών και συνθετικών υλών σε πρωτογενείς μορφές
- 20.11 Παραγωγή βιομηχανικών αερίων
- 20.12 Παραγωγή χρωστικών υλών
- 20.13 Παραγωγή άλλων ανόργανων βασικών χημικών ουσιών
- 20.14 Παραγωγή άλλων οργανικών βασικών χημικών ουσιών
- 20.15 Παραγωγή λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων
- 20.16 Παραγωγή πλαστικών σε πρωτογενείς μορφές
- 20.17 Παραγωγή συνθετικού ελαστικού (συνθετικού καουτσούκ) σε πρωτογενείς μορφές
- 20.2 Παραγωγή παρασιτοκτόνων και άλλων αγροχημικών προϊόντων
- 20.20 Παραγωγή παρασιτοκτόνων και άλλων αγροχημικών προϊόντων
- Παραγωγή χρωμάτων, βερνικιών και παρόμοιων επιχρισμάτων, μελανιών τυπογραφίας
- 20.3 και μαστιχών
- Παραγωγή χρωμάτων, βερνικιών και παρόμοιων επιχρισμάτων, μελανιών τυπογραφίας
- 20.30 και μαστιχών
- Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης,
- 20.4 αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωτισμού
- 20.41 Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης
- 20.42 Παραγωγή αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωτισμού
- 20.5 Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων
- 20.51 Παραγωγή εκρηκτικών
- 20.52 Παραγωγή διαφόρων τύπων κόλλας
- 20.53 Παραγωγή αιθέριων ελαίων
- 20.59 Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων π.δ.κ.α.
- 20.6 Παραγωγή συνθετικών ινών
- 20.60 Παραγωγή συνθετικών ινών
- 21 Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων
- 21.1 Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων
- 21.10 Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων
- 21.2 Παραγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων
- 21.20 Παραγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων
- 22 Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες
- 22.1 Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ)
- 22.11 Κατασκευή επισώτρων (ελαστικά οχημάτων) και σωλήνων από καουτσούκ/ αναγόμευση

	και ανακατασκευή επισώτρων (ελαστικά οχημάτων) από καουτσούκ
22.19	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ)
22.2	Κατασκευή πλαστικών προϊόντων
22.21	Κατασκευή πλαστικών πλακών, φύλλων, σωλήνων και ειδών καθορισμένης μορφής
22.22	Κατασκευή πλαστικών ειδών συσκευασίας
22.23	Κατασκευή πλαστικών οικοδομικών υλικών
22.29	Κατασκευή άλλων πλαστικών προϊόντων
23	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων
23.1	Κατασκευή γυαλιού και προϊόντων από γυαλί
23.11	Κατασκευή επίπεδου γυαλιού
23.12	Μορφοποίηση και κατεργασία επίπεδου γυαλιού
23.13	Κατασκευή κοίλου γυαλιού
23.14	Κατασκευή ινών γυαλιού
	Κατασκευή και κατεργασία άλλων ειδών γυαλιού, περιλαμβανομένου του γυαλιού για
23.19	τεχνικές χρήσεις
23.2	Παραγωγή πυρίμαχων προϊόντων
23.20	Παραγωγή πυρίμαχων προϊόντων
23.3	Παραγωγή δομικών υλικών από άργιλο
23.31	Κατασκευή κεραμικών πλακιδίων και πλακών
23.32	Κατασκευή τούβλων, πλακιδίων και λοιπών δομικών προϊόντων από οπτή γη
23.4	Κατασκευή άλλων προϊόντων πορσελάνης και κεραμικής
23.41	Κατασκευή κεραμικών ειδών οικιακής χρήσης και κεραμικών διακοσμητικών ειδών
23.42	Κατασκευή κεραμικών ειδών υγιεινής
23.43	Κατασκευή κεραμικών μονωτών και κεραμικών μονωτικών εξαρτημάτων
23.44	Κατασκευή άλλων κεραμικών προϊόντων για τεχνικές χρήσεις
23.49	Παραγωγή άλλων προϊόντων κεραμικής
23.5	Παραγωγή τσιμέντου, ασβέστη και γύψου
23.51	Παραγωγή τσιμέντου
23.52	Παραγωγή ασβέστη και γύψου
23.6	Κατασκευή προϊόντων από σκυρόδεμα, τσιμέντο και γύψο
23.61	Κατασκευή δομικών προϊόντων από σκυρόδεμα
23.62	Κατασκευή δομικών προϊόντων από γύψο
23.63	Κατασκευή έτοιμου σκυροδέματος
23.64	Κατασκευή κονιαμάτων
23.65	Κατασκευή ινοτσιμέντου
23.69	Κατασκευή άλλων προϊόντων από σκυρόδεμα, γύψο και τσιμέντο
23.7	Κοπή, μορφοποίηση και τελική επεξεργασία λίθων
23.70	Κοπή, μορφοποίηση και τελική επεξεργασία λίθων
23.9	Παραγωγή λειαντικών προϊόντων και μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων π.δ.κ.α.
23.91	Παραγωγή λειαντικών προϊόντων

- 23.99 Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων π.δ.κ.α.
- 24 Παραγωγή βασικών μετάλλων
- 24.1 Παραγωγή βασικού σιδήρου και χάλυβα και σιδηροκραμάτων
- 24.10 Παραγωγή βασικού σιδήρου και χάλυβα και σιδηροκραμάτων
Κατασκευή χαλύβδινων σωλήνων, αγωγών, κοίλων ειδών με καθορισμένη μορφή και συναφών εξαρτημάτων
- 24.2 Κατασκευή χαλύβδινων σωλήνων, αγωγών, κοίλων ειδών με καθορισμένη μορφή και συναφών εξαρτημάτων
- 24.20 Κατασκευή άλλων προϊόντων πρωτογενούς επεξεργασίας χάλυβα
- 24.3 Ψυχρή επεκτατική ολκή ράβδων
- 24.31 Ψυχρή έλαση στενών φύλλων
- 24.32 Ψυχρή μορφοποίηση ή διπλωση μορφοράβδων
- 24.33 Ψυχρή επεκτατική ολκή συρμάτων
- 24.4 Παραγωγή βασικών πολύτιμων μετάλλων και άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
- 24.41 Παραγωγή πολύτιμων μετάλλων
- 24.42 Παραγωγή αλουμινίου (αργιλίου)
- 24.43 Παραγωγή μολύβδου, ψευδαργύρου και κασσιτέρου
- 24.44 Παραγωγή χαλκού
- 24.45 Παραγωγή άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
- 24.46 Επεξεργασία πυρηνικών καυσίμων
- 24.5 Χύτευση μετάλλων
- 24.51 Χύτευση σιδήρου
- 24.52 Χύτευση χάλυβα
- 24.53 Χύτευση ελαφρών μετάλλων
- 24.54 Χύτευση άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
- 25 Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού
- 25.1 Κατασκευή δομικών μεταλλικών προϊόντων
- 25.11 Κατασκευή μεταλλικών σκελετών και μερών μεταλλικών σκελετών
- 25.12 Κατασκευή μεταλλικών πορτών και παραθύρων
- 25.2 Κατασκευή μεταλλικών ντεπόζιτων, δεξαμενών και δοχείων
- 25.21 Κατασκευή σωμάτων και λεβήτων κεντρικής θέρμανσης
- 25.29 Κατασκευή άλλων μεταλλικών ντεπόζιτων, δεξαμενών και δοχείων
Κατασκευή ατμογεννητριών, με εξαίρεση τους λέβητες ζεστού νερού για την κεντρική θέρμανση
- 25.3 Κατασκευή ατμογεννητριών, με εξαίρεση τους λέβητες ζεστού νερού για την κεντρική θέρμανση
- 25.30 Κατασκευή όπλων και πυρομαχικών
- 25.4 Κατασκευή όπλων και πυρομαχικών
- 25.40 Σφυρηλάτηση, κοίλανση, ανισόπαχη τύπωση και μορφοποίηση μετάλλων με έλαση/κονιομεταλλουργία
- 25.5

- Σφυρηλάτηση, κοίλανση, ανισόπαχη τύπωση και μορφοποίηση μετάλλων με έλαση/
 25.50 κονιομεταλλουργία
- 25.6 Κατεργασία και επικάλυψη μετάλλων/ μεταλλοτεχνία
- 25.61 Κατεργασία και επικάλυψη μετάλλων
- 25.62 Μεταλλοτεχνία
- 25.7 Κατασκευή μαχαιροπήρουνων, εργαλείων και σιδηρικών
- 25.71 Κατασκευή μαχαιροπήρουνων
- 25.72 Κατασκευή κλειδαριών και μεντεσέδων
- 25.73 Κατασκευή εργαλείων
- 25.9 Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων
- 25.91 Κατασκευή χαλύβδινων βαρελιών και παρόμοιων δοχείων
- 25.92 Κατασκευή ελαφρών μεταλλικών ειδών συσκευασίας
- 25.93 Κατασκευή ειδών από σύρμα, αλυσίδων και ελατηρίων
- 25.94 Κατασκευή συνδετήρων και προϊόντων κοχλιομηχανών
- 25.99 Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων π.δ.κ.α.
- 26 Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων
- 26.1 Κατασκευή ηλεκτρονικών εξαρτημάτων και πλακετών
- 26.11 Κατασκευή ηλεκτρονικών εξαρτημάτων
- 26.12 Κατασκευή έμφορτων ηλεκτρονικών πλακετών
- 26.2 Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
- 26.20 Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
- 26.3 Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
- 26.30 Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
- 26.4 Κατασκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
- 26.40 Κατασκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
 Κατασκευή οργάνων και συσκευών μέτρησης, δοκιμών και πλοήγησης/κατασκευή
 26.5 ρολογιών
- 26.51 Κατασκευή οργάνων και συσκευών μέτρησης, δοκιμών και πλοήγησης
- 26.52 Κατασκευή ρολογιών
 Κατασκευή ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων ιατρικής και θεραπευτικής
 26.6 χρήσης
 Κατασκευή ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων ιατρικής και θεραπευτικής
 26.60 χρήσης
- 26.7 Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού
- 26.70 Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού
- 26.8 Κατασκευή μαγνητικών και οπτικών μέσων
- 26.80 Κατασκευή μαγνητικών και οπτικών μέσων
- 27 Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού
- Κατασκευή ηλεκτρικών κινητήρων, ηλεκτρογεννητριών, ηλεκτρικών μετασχηματιστών και
 27.1 συσκευών διανομής και ελέγχου του ηλεκτρικού ρεύματος

- 27.11 Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων, ηλεκτρογεννητριών και ηλεκτρικών μετασχηματιστών
- 27.12 Κατασκευή συσκευών διανομής και ελέγχου ηλεκτρικού ρεύματος
- 27.2 Κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών
- 27.20 Κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών
- 27.3 Κατασκευή καλωδιώσεων και εξαρτημάτων καλωδίωσης
- 27.31 Κατασκευή καλωδίων οπτικών ινών
- 27.32 Κατασκευή άλλων ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συρμάτων και καλωδίων
- 27.33 Κατασκευή εξαρτημάτων καλωδίωσης
- 27.4 Κατασκευή ηλεκτρολογικού φωτιστικού εξοπλισμού
- 27.40 Κατασκευή ηλεκτρολογικού φωτιστικού εξοπλισμού
- 27.5 Κατασκευή οικιακών συσκευών
- 27.51 Κατασκευή ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
- 27.52 Κατασκευή μη ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
- 27.9 Κατασκευή άλλου ηλεκτρικού εξοπλισμού
- 27.90 Κατασκευή άλλου ηλεκτρικού εξοπλισμού
- 28 Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.
- 28.1 Κατασκευή μηχανημάτων γενικής χρήσης
- Κατασκευή κινητήρων και στροβίλων, με εξαίρεση τους κινητήρες αεροσκαφών,
- 28.11 οχημάτων και δικύκλων
- 28.12 Κατασκευή εξοπλισμού υδραυλικής ενέργειας
- 28.13 Κατασκευή άλλων αντλιών και συμπιεστών
- 28.14 Κατασκευή άλλων ειδών κρουνοποιίας και βαλβίδων
- Κατασκευή τριβέων, οδοντωτών μηχανισμών μετάδοσης κίνησης, στοιχείων οδοντωτών
- 28.15 τροχών και μετάδοσης κίνησης
- 28.2 Κατασκευή άλλων μηχανημάτων γενικής χρήσης
- 28.21 Κατασκευή φούρνων, κλιβάνων και καυστήρων
- 28.22 Κατασκευή εξοπλισμού ανύψωσης και διακίνησης φορτίων
- Κατασκευή μηχανών και εξοπλισμού γραφείου (εκτός ηλεκτρονικών υπολογιστών και
- 28.23 περιφερειακού εξοπλισμού)
- 28.24 Κατασκευή ηλεκτροκίνητων εργαλείων χειρός
- 28.25 Κατασκευή ψυκτικού και κλιματιστικού εξοπλισμού μη οικιακής χρήσης
- 28.29 Κατασκευή άλλων μηχανημάτων γενικής χρήσης π.δ.κ.α.
- 28.3 Κατασκευή γεωργικών και δασοκομικών μηχανημάτων
- 28.30 Κατασκευή γεωργικών και δασοκομικών μηχανημάτων
- 28.4 Κατασκευή μηχανημάτων μορφοποίησης μετάλλου και εργαλειομηχανών
- 28.41 Κατασκευή μηχανημάτων μορφοποίησης μετάλλου
- 28.49 Κατασκευή άλλων εργαλειομηχανών
- 28.9 Κατασκευή άλλων μηχανημάτων ειδικής χρήσης
- 28.91 Κατασκευή μηχανημάτων για τη μεταλλουργία
- 28.92 Κατασκευή μηχανημάτων για τα ορυχεία, τα λατομεία και τις δομικές κατασκευές

- 28.93 Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας τροφίμων, ποτών και καπνού
Κατασκευή μηχανημάτων για τη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων,
- 28.94 ενδυμάτων ή δερμάτων ειδών
- 28.95 Κατασκευή μηχανημάτων για την παραγωγή χαρτιού και χαρτονιού
- 28.96 Κατασκευή μηχανημάτων παραγωγής πλαστικών και ελαστικών ειδών
- 28.99 Κατασκευή άλλων μηχανημάτων ειδικής χρήσης π.δ.κ.α.
Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων
- 29 οχημάτων
- 29.1 Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
- 29.10 Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
Κατασκευή αμαξωμάτων για μηχανοκίνητα οχήματα/κατασκευή ρυμουλκούμενων και
- 29.2 ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
Κατασκευή αμαξωμάτων για μηχανοκίνητα οχήματα/ κατασκευή ρυμουλκούμενων και
- 29.20 ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
- 29.3 Κατασκευή μερών και εξαρτημάτων για μηχανοκίνητα οχήματα
- 29.31 Κατασκευή ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού για μηχανοκίνητα οχήματα
- 29.32 Κατασκευή άλλων μερών και εξαρτημάτων για μηχανοκίνητα οχήματα
- 30 Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών
- 30.1 Ναυπήγηση πλοίων και σκαφών
- 30.11 Ναυπήγηση πλοίων και πλωτών κατασκευών
- 30.12 Ναυπήγηση σκαφών αναψυχής και αθλητισμού
- 30.2 Κατασκευή σιδηροδρομικών αμαξών και τροχαίου υλικού
- 30.20 Κατασκευή σιδηροδρομικών αμαξών και τροχαίου υλικού
- 30.3 Κατασκευή αεροσκαφών και διαστημοπλοίων και συναφών μηχανημάτων
- 30.30 Κατασκευή αεροσκαφών και διαστημοπλοίων και συναφών μηχανημάτων
- 30.4 Κατασκευή στρατιωτικών οχημάτων μάχης
- 30.40 Κατασκευή στρατιωτικών οχημάτων μάχης
- 30.9 Κατασκευή εξοπλισμού μεταφορών π.δ.κ.α.
- 30.91 Κατασκευή μοτοσυκλετών
- 30.92 Κατασκευή ποδηλάτων και αναπηρικών αμαξιδίων
- 30.99 Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών π.δ.κ.α.
- 31 Κατασκευή επίπλων
- 31.0 Κατασκευή επίπλων
- 31.01 Κατασκευή επίπλων για γραφεία και καταστήματα
- 31.02 Κατασκευή επίπλων κουζίνας
- 31.03 Κατασκευή στρωμάτων
- 31.09 Κατασκευή άλλων επίπλων
- 32 Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες
- 32.1 Κατασκευή κοσμημάτων, πολύτιμων αντικειμένων και συναφών ειδών
- 32.11 Κοπή νομισμάτων

- 32.12 Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών
- 32.13 Κατασκευή κοσμημάτων απομίμησης και συναφών ειδών
- 32.2 Κατασκευή μουσικών οργάνων
- 32.20 Κατασκευή μουσικών οργάνων
- 32.3 Κατασκευή αθλητικών ειδών
- 32.30 Κατασκευή αθλητικών ειδών
- 32.4 Κατασκευή παιχνιδιών κάθε είδους
- 32.40 Κατασκευή παιχνιδιών κάθε είδους
- 32.5 Κατασκευή ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων και προμηθειών
- 32.50 Κατασκευή ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων και προμηθειών
- 32.9 Μεταποιητικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
- 32.91 Κατασκευή σκουπών και βουρτσών
- 32.99 Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
- 33 Επίσκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού
- 33.1 Επίσκευή μεταλλικών προϊόντων, μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού
- 33.11 Επίσκευή μεταλλικών προϊόντων
- 33.12 Επίσκευή μηχανημάτων
- 33.13 Επίσκευή ηλεκτρονικού και οπτικού εξοπλισμού
- 33.14 Επίσκευή ηλεκτρικού εξοπλισμού
- 33.15 Επίσκευή και συντήρηση πλοίων και σκαφών
- 33.16 Επίσκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
- 33.17 Επίσκευή και συντήρηση άλλου εξοπλισμού μεταφορών
- 33.19 Επίσκευή άλλου εξοπλισμού
- 33.2 Εγκατάσταση βιομηχανικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
- 33.20 Εγκατάσταση βιομηχανικών μηχανημάτων και εξοπλισμού

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ .....

ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ	4
ΑΡΘΡΟ 1: Όροι της συνεργασίας - Προγραμματισμός	5-6
ΑΡΘΡΟ 2: Προγραμματισμός της Αρχαιολογικής έρευνας	6-8
ΑΡΘΡΟ 3: Έκταση και διάρκεια της αρχαιολογικής έρευνας	8-9
ΑΡΘΡΟ 4: Ανασκαφική – αρχαιολογική τεκμηρίωση	9
ΑΡΘΡΟ 5: Αποτύπωση των ευρημάτων	9-10
ΑΡΘΡΟ 6: Φωτογράφιση των ευρημάτων	10
ΑΡΘΡΟ 7: Αποθήκευση, συντήρηση και τεκμηρίωση κινητών ευρημάτων	10-11
ΑΡΘΡΟ 8: Προστασία των αρχαιοτήτων	11-12
ΑΡΘΡΟ 9: Προσωπικό	12-13
ΑΡΘΡΟ 10: Υλικοτεχνική υποδομή	13
ΑΡΘΡΟ 11: Προβολή και εκδόσεις του αρχαιολογικού έργου	14
ΑΡΘΡΟ 12: Επί μέρους Μνημόνια Συναντίληψης και Συνεργασίας	14
ΑΡΘΡΟ 13: Εγγυήσεις	14-15
ΑΡΘΡΟ 14: Τελική διάταξη	15

**ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ**

Στην Αθήνα, σήμερα την ....., οι ακόλουθοι συμβαλλόμενοι:

1. Το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού (εφεξής ΥΠ.ΠΟ.Τ.), που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Μπουμπουλίνας 20 – 22 και εκπροσωπείται στο παρόν νόμιμα από τον/την Προϊστάμενο/η της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, κ./κα ..... και τον/την Προϊστάμενο/η της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων, κ./κα .....

2. Εταιρεία.....

οι οποίοι θα καλούνται εφεξής «τα μέρη»,

Α. Έχοντας υπόψη:

Α) Τις διατάξεις του Ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153/Α/26.06.2002) «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Β) Το Π.Δ. 191/2003 (ΦΕΚ 146/Α/13.06.2003) περί «Οργανισμού του ΥΠΠΟ».

Γ) Το άρθρο 81 «Τρόπος εκτέλεσης αρχαιολογικών έργων» του Ν. 1958/1991 (ΦΕΚ 122/Α') «Αθλητικές ΑΕ και άλλες διατάξεις».

Δ) Το Π.Δ. 99/1992 (ΦΕΚ 46/Α/23.03.1992) περί «Μελέτης και εκτέλεσης αρχαιολογικών εν' γένει έργων».

Ε) Το Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22.04.2005) περί «Κωδικοποίησης της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα».

Στ) Το Π.Δ. 191/2003 (ΦΕΚ 146/Α/13-06-2003) «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού».

Ζ) Το Π.Δ. 186/2009 (ΦΕΚ 213/Α/07.10.2009) «Συγχώνευση των Υπουργείων Πολιτισμού και Τουριστικής Ανάπτυξης».

Η) Την Υ.Α. ΥΠΠΟΤ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/77040/6-8-2010 (ΦΕΚ 1354/Β/01-09-2010) «Σύσταση του μη αυτοτελούς "Γραφείου Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Ερευνών και Εργασιών στο Πλαίσιο των Μεγάλων Έργων" στο Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιογνωστικής Έρευνας, της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης

Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού».

Θ) Τον Ν. 3812/2009 (ΦΕΚ 234/Α/2009) «Αναμόρφωση Συστήματος προσλήψεων στο Δημόσιο Τομέα και άλλες διατάξεις».

Β. Με σεβασμό στις αρχές της Αειφόρου Ανάπτυξης.

δήλωσαν, συμφώνησαν και συναποδέχθηκαν τα ακόλουθα:

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

1. Αντικείμενο του Μνημονίου αυτού αποτελεί η περιγραφή των προϋποθέσεων, των συνθηκών και του τρόπου για:

α. τη διεξαγωγή των αρχαιολογικών ερευνών και ανασκαφών κατά τη φάση εφαρμογής του «μεγάλου επενδυτικού σχεδίου», δηλαδή του Ιδιωτικού Έργου – επένδυσης με ενισχυόμενες δαπάνες άνω των ..... εκατομμυρίων ευρώ (..... €), καθώς και της προστασίας των αρχαιολογικών ευρημάτων από την άποψη της φύλαξης, συντήρησης, τεκμηρίωσης και ανάδειξής τους, δυνάμει των διατάξεων του Ν. 3028/02.

β. τη διαχείριση και προστασία των αρχαιολογικών ευρημάτων και την ανάδειξη μνημείων που βρίσκονται στους χώρους κατασκευής, εντός της ζώνης δραστηριοποίησης του Κυρίου του Έργου, των βασικών και συνοδών έργων, δυνάμει των διατάξεων του ως άνω Νόμου.

γ. την προστασία μνημείων που ενδέχεται να επηρεαστούν από τις εργασίες κατασκευής, δυνάμει των διατάξεων του ως άνω Νόμου.

Σκοπός του παρόντος Μνημονίου είναι η διευκόλυνση, η συστηματοποίηση και η επιτάχυνση των αρχαιολογικών εργασιών, καθώς και των εργασιών προστασίας και ανάδειξης των μνημείων, στο πλαίσιο κατασκευής του Ιδιωτικού Έργου.

2. Όλοι οι όροι του παρόντος Μνημονίου συνομολογούνται ουσιώδεις και κάθε τροποποίηση αυτών πρέπει να γίνει εγγράφως. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της διοικητικής διαδικασίας που διέπουν την προστασία των αρχαιοτήτων, οι οποίες επ' ουδενί θίγονται από το παρόν.

3. Το παρόν Μνημόνιο δύναται να αναθεωρείται με κοινή απόφαση των μερών προκειμένου να γίνουν τροποποιήσεις, αν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Άρθρο 1**Όροι της συνεργασίας**

1. Η επικοινωνία και κάθε είδους αναγκαία συνεννόηση για οποιοδήποτε ζήτημα προκύπτει σχετικά με την εκτέλεση αρχαιολογικών εργασιών στο πλαίσιο του Ιδιωτικού Έργου, θα γίνεται μεταξύ της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΥΠ.ΠΟ.Τ. («Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο πλαίσιο Μεγάλων Έργων») ή των αρμοδίων Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ. και του ορισμένου από τον Κύριο του Έργου εκπροσώπου του.
2. Ο βασικός προγραμματισμός του αρχαιολογικού έργου και των έργων προστασίας και ανάδειξης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων, καθώς και οι προβλεπόμενοι τμηματικοί προγραμματισμοί αποστέλλονται στον Κύριο του Έργου εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματός του συνοδευόμενου από πλήρη φακέλο στο Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο πλαίσιο Μεγάλων Έργων της ΔΙ.Π.Κ.Α. (εφεξής : Γραφείο), από τις αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ.Τ. μέσω της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Δ.Π.Κ.Α.), της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων (Δ.Β.Μ.Α.), της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων (Γ.Δ.Α.Μ.Τ.Ε.) και της Διεύθυνσης Νεώτερης και Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (ΔΙ.ΝΕ.Σ.Α.Κ.) του ΥΠ.ΠΟ.Τ.
3. Η δαπάνη του αρχαιολογικού έργου και των έργων προστασίας, συντήρησης και ανάδειξης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων, τα οποία διενεργούνται εντός της ζώνης δραστηριοποίησης του έργου για τις ανάγκες του τεχνικού έργου, καθώς και η δαπάνη των εργασιών προστασίας, συντήρησης και ανάδειξης αρχαιολογικών ευρημάτων ή μνημείων, τα οποία θα είναι δυνατόν να επηρεαστούν από την κατασκευή του τεχνικού έργου, βαρύνει στο σύνολό της τον Κύριο του Έργου, σύμφωνα και με το άρθρο 37 παρ. 6 του Ν. 3028/2002.
4. Το αρχαιολογικό ανασκαφικό έργο, καθώς και τα έργα προστασίας, συντήρησης και ανάδειξης ανήκουν στην αρμοδιότητα και διαχείριση των Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ., οι Προϊστάμενοι των οποίων έχουν υπό την αποκλειστική διεύθυνση, εποπτεία και ευθύνη τους τις ανασκαφές, την κάθε είδους επιστημονική έρευνα, καθώς και τη μέριμνα για την τεκμηρίωση, αξιολόγηση, φύλαξη, συντήρηση, μελέτη και δημοσίευση των ευρημάτων, χωρίς καμία ανάμειξη του Κυρίου του Έργου στα επιστημονικά – αρχαιολογικά στοιχεία ή στην αξιοποίηση του ανασκαφικού υλικού, εκτός από ειδικές περιπτώσεις, μετά από έγκριση των αρμοδίων κατά περίπτωση Υπηρεσιών και συλλογικών οργάνων του ΥΠ.ΠΟ.Τ.
5. Οι μελέτες που θα απαιτηθούν, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου, για την προστασία, τη συντήρηση και την ανάδειξη μνημείων

και αρχαιολογικών χώρων στη ζώνη του τεχνικού έργου και του εξασφαλισμένου για τις ανάγκες του χώρου και οι οποίες θα εκπονηθούν υπό την επίβλεψη του ΥΠ.ΠΟ.Τ., είτε με πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού, είτε με ανάθεση σε εξειδικευμένο γραφείο μελετών, θα βαρύνουν τον Κύριο του Έργου.

6. Η αρχαιολογική έρευνα και η λήψη μέτρων προστασίας και συντήρησης των μνημείων, όπου κρίνονται αναγκαίες, θα προηγούνται της έναρξης οποιουδήποτε τεχνικού έργου.

Άρθρο 2

Προγραμματισμός της Αρχαιολογικής Έρευνας

1. Ο Κύριος του Έργου υποχρεούται να ενημερώνει το ΥΠ.ΠΟ.Τ. δύο μήνες πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής του έργου, καθώς και να παράσχει το χρονοδιάγραμμα και τον σχεδιαζόμενο προγραμματισμό των τμημάτων που θα κατασκευαστούν κατά προτεραιότητα. Εντός χρονικού διαστήματος 30 ημερών από την ανωτέρω ενημέρωση οι αρμόδιες Κεντρικές Υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ.Τ. ενημερώνουν τον Κύριο του Έργου, δια του Γραφείου για τον «βασικό προγραμματισμό – προϋπολογισμό» των εργασιών της αρμοδιότητάς τους, οι οποίες προβλέπεται στο άρθρο 1 του παρόντος να χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό του έργου. Αυτός θα περιλαμβάνει:

- Τις περιοχές διέλευσης του έργου, όπου απαιτούνται αρχαιολογικές έρευνες με δοκιμαστικές τομές, καθώς και τα υφιστάμενα μνημεία τα οποία ενδέχεται να επηρεαστούν από τις εργασίες κατασκευής.
- Τις αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ.Τ. και τον επικεφαλής αρχαιολόγο για κάθε τμήμα του έργου.
- Τις τυχόν επιμέρους μελέτες προστασίας και συντήρησης μνημείων που θα απαιτηθούν.
- Τις υφιστάμενες υποδομές του ΥΠ.ΠΟ.Τ. οι οποίες είναι διαθέσιμες για την φύλαξη, συντήρηση κλπ τυχόν ευρημάτων σε κάθε περιοχή.
- Κατά προσέγγιση προϋπολογισμό των δαπανών έρευνας στις γνωστές περιοχές που απαιτείται αρχαιολογική έρευνα.

Τα παραπάνω θα εντοπίζονται σε γεωγραφικό υπόβαθρο με αποτυπωμένη την ζώνη εκτέλεσης του έργου, το οποίο θα προμηθεύσει ο Κύριος του Έργου.

Ο «βασικός προγραμματισμός-προϋπολογισμός» θα τροποποιείται ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών, τους τμηματικούς προγραμματισμούς, καθώς και τα ευρήματα των ερευνών ανά δμηνο με ευθύνη του ΥΠ.ΠΟ.Τ. και σε συνεννόηση με τον Κύριο του Έργου, δια του Γραφείου.

2. Οι αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων θα παρακολουθούν όλες τις χωματουργικές εργασίες, συμπεριλαμβανομένων των αποψιλώσεων, των επιφανειακών εκχωματώσεων, των εκσκαφών, των διαμορφώσεων χώρων και των επιχωματώσεων, σε όλα τα τμήματα του έργου. Εφόσον από τα στοιχεία της Ε.Α.Α.Τ. προκύπτει ανάγκη άμεσης και συνεχούς παρακολούθησης των εκσκαφικών εργασιών θα προσληφθούν για τις ανάγκες του έργου αρχαιολόγοι πεδίου, οι οποίοι θα οριστούν ως επιβλέποντες και θα παρακολουθούν όλες τις ως άνω εργασίες, σε όλα τα τμήματα του έργου. Αυτοί θα καταθέτουν σε εβδομαδιαία βάση στις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων έκθεση σχετικά με την πορεία των εργασιών, τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται στο αρχαιολογικό έργο, τα τυχόν αρχαιολογικά ευρήματα και το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης που αφορά στο κάθε αρχαιολογικό έργο. Τα συνεργεία για την εκτέλεση των παραπάνω εργασιών οφείλουν να ακολουθούν τις οδηγίες των εντεταλμένων υπαλλήλων του ΥΠ.ΠΟ.Τ., ως προς τον τρόπο και τα μέσα των εργασιών, καθώς και, όπου απαιτείται, ως προς το είδος των μηχανημάτων.

3. Στην περίπτωση, όπου το τεχνικό έργο διέρχεται από περιοχή, όπου δεν υπάρχουν ορατές αρχαιότητες ή επιφανειακές ενδείξεις (όστρακα ή άλλα) και η κατασκευή γίνεται με επίχωμα χωρίς κανενός είδους εκσκαφική εργασία στην επιφάνεια του εδάφους, εκτός από την απομάκρυνση των φυτικών γαιών ή και την κατασκευή εξυγιαντικής στρώσης, τότε επ' ουδενί δεν διενεργείται δοκιμαστική ανασκαφική έρευνα. Στην περίπτωση που αποκαλυφθούν κατά την απομάκρυνση των φυτικών γαιών αρχαιολογικές ενδείξεις, τότε διεξάγεται δοκιμαστική έρευνα.

4. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται η ύπαρξη αρχαιοτήτων, η εκσκαφή με μηχανικά μέσα θα διακόπτεται και θα ακολουθεί ανασκαφική έρευνα, όπως περιγράφεται παρακάτω στο άρθρο 3. Σε διαφορετική περίπτωση και μετά την ολοκλήρωση των εκσκαφικών εργασιών ο χώρος θα παραδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠ.ΠΟ.Τ. για την εκτέλεση του έργου. Στο πλαίσιο της περίπτωσης του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου και μετά την ολοκλήρωση των ανασκαφικών ερευνών, δηλαδή των ανασκαφικών εργασιών και της τεκμηρίωσης (προκαταρκτική έκθεση αποτελεσμάτων, φωτογραφική και σχεδιαστική αποτύπωση με σκοπό τη χρονολόγηση και ερμηνεία των ευρημάτων), οι αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ.Τ. αποστέλλουν (το πολύ εντός 15ημέρου) τον σχετικό φάκελο της υπόθεσης, κατ' αρμοδιότητα, (α) στη Γραμματεία του αρμόδιου Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων, προκειμένου το θέμα να εισαχθεί κατ' απόλυτη προτεραιότητα στην επόμενη προγραμματισμένη Συνεδρία του, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 49 του Ν. 3028/2002, ή (β) στο Γραφείο, προκειμένου το θέμα να εισαχθεί κατ' απόλυτη προτεραιότητα στην επόμενη προγραμματισμένη Συνεδρία του

αρμόδιου κεντρικού γνωμοδοτικού οργάνου του ΥΠ.ΠΟ.Τ., Κ.Α.Σ. ή Κ.Σ.Ν.Μ. αντίστοιχα και κατ' αρμοδιότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις 50 του Ν. 3028/2002, ώστε να μην υπάρχουν καθυστερήσεις στην απόδοση των χώρων και να τηρούνται τα χρονοδιαγράμματα του έργου.

5. Για την αποφυγή καθυστερήσεων, οι χώροι, στους οποίους πρόκειται να διεξαχθεί αρχαιολογική έρευνα, πρέπει να παραδίδονται άμεσα με ευθύνη του Κυρίου του Έργου περιφραγμένοι και ελεύθεροι από παντός τύπου δίκτυα, βλάστηση ή νεώτερες κατασκευές μετά την τήρηση των οικείων διατάξεων. Θα πρέπει επίσης να υπάρχει πρόβλεψη απορροής των όμβριων υδάτων και αντιστήριξης πρανών παρακείμενων κτισμάτων και οδών, σε περίπτωση ανασκαφικής έρευνας.

6. Για την επιτάχυνση και αποτελεσματική διενέργεια της έρευνας, απαραίτητο στοιχείο είναι η έγκαιρη εξασφάλιση, σε σύντομο χρονικό διάστημα, της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής από τον Κύριο του Έργου.

Άρθρο 3

Έκταση και διάρκεια της αρχαιολογικής έρευνας

1. Εάν κατά τη διενέργεια των δοκιμαστικών ανασκαφών ή κατά την διάρκεια των εργασιών, σε οποιοδήποτε τμήμα του έργου, διαπιστωθεί η ύπαρξη αρχαιοτήτων, οι εργασίες θα διακοπούν αμέσως και θα ακολουθήσει σωστική ανασκαφική έρευνα.

2. Οι Προϊστάμενοι των αρμοδίων Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ., πριν από την έναρξη κάθε ανασκαφής ή άλλου αρχαιολογικού έργου, αποφαινόμενοι κατά προκαταρκτική εκτίμηση για τη χρονική διάρκεια της έρευνας ή της επέμβασης, καθώς και για τον αναγκαίο αριθμό προσωπικού κατά ειδικότητα, σε συνεργασία με τον Κύριο του Έργου, ώστε να τηρούνται, όσο είναι δυνατόν, οι τμηματικές προθεσμίες εκτέλεσης του Έργου. Μετά την εμφάνιση αρχαιοτήτων και, ανάλογα με την έκταση του σκάμματος, τα προβλεπόμενα βάθη, το είδος των ευρημάτων και τις ενδεχόμενες δυσμενείς καιρικές συνθήκες, είναι δυνατός ο επαναπροσδιορισμός του χρόνου περάτωσης του ανασκαφικού έργου.

3. Κατά τη διάρκεια των ερευνών θα τηρείται ημερολόγιο εργασιών, το οποίο θα υπογράφεται από τον επικεφαλής αρχαιολόγο και στο οποίο θα καταγράφονται:

α. Οι εργαζόμενοι κατά ειδικότητα και η ανάθεση εργασίας.

β. Οι απαραίτητες μεταφορές ή άλλες εργασίες.

γ. Οι διακοπές εργασιών λόγω καιρικών συνθηκών ή άλλων προβλημάτων.

4. Σε μηνιαία βάση θα παραδίδεται στον Κύριο του Έργου απολογιστική – προγραμματική έκθεση που θα περιέχει:

α. Τον αριθμό των εργαζομένων.

- β. Λοιπά έξοδα σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του Κυρίου του Έργου.
- γ. Συνοπτική περιγραφή των ανασκαφικών αποτελεσμάτων που θα αποτυπώνονται στο γεωγραφικό υπόβαθρο.
- δ. Εκτίμηση ως προς την τήρηση του προγραμματισμού που θα αποτυπώνεται και στο γεωγραφικό υπόβαθρο σε κατάλληλη κλίμακα ώστε να εμφανίζονται η μορφή του έργου, τα όρια της ζώνης κατάληψης του έργου και ο κήρυκτος ανασκαφής.
- ε. Αιτήματα για επαναπροσδιορισμό του χρόνου ή επέκταση των εργασιών, καθώς και θέματα που αφορούν στη μετά την περάτωση της ανασκαφής προκαταρκτική έκθεση των αποτελεσμάτων με σκοπό τη χρονολόγηση και ερμηνεία τους (καταγραφή, συντήρηση, τεκμηρίωση κλπ), συνοδευόμενα πάντα με τον αναγκαίο προϋπολογισμό.
5. Τη διεύθυνση, επιστημονική εποπτεία και ευθύνη κάθε είδους αρχαιολογικού έργου ή εργασίας, όπως της επιφανειακής έρευνας, των δοκιμαστικών τομών και της σωστικής ανασκαφής, έχει ο αρμόδιος κατά περίπτωση Προϊστάμενος Εφορείας Αρχαιοτήτων του ΥΠ.ΠΟ.Τ., ο οποίος προγραμματίζει και συντονίζει το αρχαιολογικό έργο και συνεργάζεται με τον Κύριο του Έργου για την επίλυση όλων των προβλημάτων. Αναθέτει επίσης καθήκοντα σε αρχαιολόγους πεδίου, επικεφαλής των οποίων ορίζεται, αναλόγως και κατά τη δυνατότητα της Περιφερειακής Υπηρεσίας, αρχαιολόγος της Υπηρεσίας με μόνιμη ή αορίστου χρόνου σχέση εργασίας.
6. Οι Εφορείες Αρχαιοτήτων οφείλουν να συνεργάζονται στενά μεταξύ τους, όπως και με το Γραφείο, ώστε να συντονίζουν τις δράσεις τους, προκειμένου να αποφεύγονται χρονοτριβές και γραφειοκρατικά κωλύματα.
7. Ο Κύριος του Έργου οφείλει να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την παρακολούθηση και την αποφυγή πρόκλησης βλάβης στα υφιστάμενα μνημεία, τα οποία γειτνιάζουν με τη ζώνη κατάληψης του έργου. Την ευθύνη και τη δαπάνη αποκατάστασης των μνημείων και του περιβάλλοντα χώρου αναλαμβάνει ο Κύριος του Έργου. Όπου οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ.Τ. κρίνουν αναγκαίο, θα υπάρχει ενόργανη παρακολούθηση των παραμορφώσεων (στατικών και δυναμικών), ώστε να αποφευχθούν βλάβες σε μνημεία και κτίρια.

Άρθρο 4

Ανασκαφική – αρχαιολογική τεκμηρίωση

Η ανασκαφική και αρχαιολογική τεκμηρίωση (τήρηση ημερολογίων ανασκαφής, καθαρισμός και συντήρηση ευρημάτων, καταγραφή, φωτογράφιση, αποτύπωση και τεκμηρίωση, καθώς και η κατάθεση εκτενούς επιστημονικής έκθεσης συνοδευόμενης από κατάλογο ευρημάτων) καλύπτεται από δαπάνες του έργου, σύμφωνα με το

άρθρο 37 του Ν. 3028/2002, που αφορά στην παρ. 2 του άρθρου 9 του Ν. 3028/2002.

Άρθρο 5

Αποτύπωση ευρημάτων

1. Στα τμήματα της επιφανειακής έρευνας, των δοκιμαστικών τομών και της ανασκαφής απαιτείται απασχόληση συνεργείου αποτύπωσης, που θα απαρτίζεται από τοπογράφο και σχεδιαστές, για να αποτυπώνονται τα ευρήματα με την υπόδειξη του αρχαιολόγου πεδίου εγκαίρως και με ακρίβεια (συμβατικά και ψηφιακά) και να εξασφαλίζεται η ταχύτητα και η απρόσκοπτη συνέχιση της ανασκαφής.

2. Η ομάδα παρακολούθησης της ανασκαφής, με τη συμμετοχή αρχιτέκτονα και σχεδιαστή μέσω συστημάτων των Η/Υ, καταρτίζει τα γενικά σχέδια κάθε τμήματος, τα οποία θα πιστοποιούνται από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Εφορείας και θα κατατίθενται στο αρχείο σχεδίων της αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας του ΥΠ.ΠΟ.Τ. Οι ανάγκες για την αποτύπωση των ευρημάτων θα προσδιορίζονται σε σχετικό αίτημα του επιβλέποντος αρχαιολόγου προς τον Κύριο του Έργου και θα περιλαμβάνονται στη συνέχεια στη μηνιαία απολογιστική έκθεση και στον προγραμματισμό-προϋπολογισμό (Άρθρο 3). Τη δαπάνη αποτύπωσης των ευρημάτων αναλαμβάνει ο Κύριος του Έργου.

Άρθρο 6

Φωτογράφιση ευρημάτων

1. Η λήψη φωτογραφιών τεκμηρίωσης γίνεται από τους αρχαιολόγους πεδίου. Οι γενικές λήψεις, βιντεοσκοπήσεις, ειδικές φωτογραφήσεις ευρημάτων και χώρων (αεροφωτογραφίες), η ηλεκτρονική επεξεργασία τους και οι εκτυπώσεις, όπου και εάν αυτές κριθούν αναγκαίες, ανατίθενται με δαπάνη του Κυρίου του Έργου σε επαγγελματίες φωτογράφους.

2. Όλο το φωτογραφικό υλικό με σχετικούς καταλόγους θα παραδίδεται από την ομάδα παρακολούθησης, αφού συσχετισθεί με την τελική έκθεση και τον κατάλογο ευρημάτων στο αρχείο φωτογραφιών της αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας του ΥΠ.ΠΟ.Τ. Τη δαπάνη φωτογράφισης των ευρημάτων αναλαμβάνει ο Κύριος του Έργου.

Άρθρο 7

Αποθήκευση, συντήρηση και τεκμηρίωση κινητών ευρημάτων

1. Τα κινητά ευρήματα της επιφανειακής έρευνας, των δοκιμαστικών τομών και της ανασκαφής αποθηκεύονται, συντηρούνται και τεκμηριώνονται με ευθύνη των

αρμοδίων Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ. από κατάλληλο προσωπικό στα εργαστήριά τους ή σε χώρους που θα δημιουργηθούν, εάν τα εργαστήρια αυτά δεν επαρκούν για την υποδοχή των νέων ευρημάτων.

Η ανάγκη εξεύρεσης νέων χώρων αποθήκευσης, η πρόσληψη επιπλέον προσωπικού συντήρησης, η ανάγκη επιπλέον εξοπλισμού των υπάρχοντων εργαστηρίων και το οριστικό χρονοδιάγραμμα χρηματοδότησης των σχετικών δαπανών από τον Κύριο του Έργου, θα αποτελέσουν θέμα συζήτησης των αρμοδίων Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ. με τον Κύριο του Έργου, μετά από σχετικό αίτημα των Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ. Η όλη διαδικασία θα συντονίζεται από το Γραφείο.

2. Ο Κύριος του Έργου θα εξασφαλίσει το ειδικευμένο και βοηθητικό προσωπικό συντήρησης, καθώς και την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή (μηχανήματα, εργαλεία και υλικά) καθ' όλο το διάστημα που διαρκεί η ανασκαφή και ύστερα από αίτημα των αρμοδίων Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ., σε συνεννόηση με το Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο πλαίσιο Μεγάλων Έργων, και έγκριση του Κυρίου του Έργου, για εύλογο χρονικό διάστημα πέραν αυτής, το οποίο δεν θα υπερβαίνει τους 6 μήνες, προκειμένου να ολοκληρωθεί η τελική ανασκαφική έκθεση και ο κατάλογος των ευρημάτων.

3. Τα κινητά ευρήματα της επιφανειακής έρευνας, των δοκιμαστικών τομών και της ανασκαφής μεταφέρονται με μέριμνα των αρμοδίων Εφορειών, με ειδικά διατιθέμενο από τον Κύριο του Έργου κατάλληλο μεταφορικό μέσο στις αρχαιολογικές αποθήκες των Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ. ή στους χώρους που θα εξασφαλιστούν για το σκοπό αυτό από τον Κύριο του Έργου σύμφωνα με την παράγραφο 1, για εύλογο χρονικό διάστημα, μέχρι την εξεύρεση από το ΥΠ.ΠΟ.Τ. κατάλληλου χώρου. Επιπλέον, στην περίπτωση που ενδεχομένως θα ανακύψουν ανάγκες μεταφοράς αρχαιοτήτων μεγάλου βάρους ή όγκου (αρχιτεκτονικών μελών κλπ.) και συνακόλουθα δαπάνες συντήρησης, φύλαξης, αποθήκευσης και ασφάλισής τους, αυτές θα αντιμετωπιστούν κατόπιν συζήτησης των αρμοδίων Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ. με τον Κύριο του Έργου, μετά από σχετικό αίτημα των Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ.

4. Με την ανεύρεση αρχαίων σε κάθε ανασκαφικό τομέα και προκειμένου να εξασφαλισθεί η προστασία των κινητών ευρημάτων για το εύλογο χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την αποθήκευσή τους, ο Κύριος του Έργου μεριμνά, για όσο χρόνο διαρκέσει η ανασκαφή, για τη φύλαξη της περιοχής και οφείλει για το σκοπό αυτό να προσλαμβάνει και να διαθέτει, κατά τις ανάγκες, φυλακτικό προσωπικό, που θα απασχολείται όλο το 24ωρο με εναλλασσόμενες βάρδιες.

5. Το σύνολο των δαπανών για τις αρχαιολογικές εργασίες, δηλαδή την παρακολούθηση των εκσκαφικών εργασιών, τη διενέργεια σωστικών ανασκαφών, κατά την έννοια του άρθρου 37 του Ν. 3028/2002, και τη λήψη προληπτικών μέτρων προστασίας των μνημείων έναντι κινδύνων κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου ή και κατά τη φάση της λειτουργίας του έρευνας, ανασκαφών, διαχείρισης και ανάδειξης αρχαιολογικών ευρημάτων χρηματοδοτείται από τον Κύριο του Έργου. Εφόσον ο προϋπολογισμός των δαπανών αυτών υπερβαίνει το 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού της δαπάνης, εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού μετά από αιτιολογημένη γνώμη των αρμόδιων Κεντρικών Συμβουλίων του ίδιου Υπουργείου.

Άρθρο 8

Προστασία των αρχαιοτήτων

1. Για τη διατήρηση και την προστασία των αρχαιοτήτων που αποκαλύπτονται, εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις της αρχαιολογικής νομοθεσίας και οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον Κύριο του Έργου.
2. Εάν για λόγους διατήρησης και προστασίας των αρχαιοτήτων, απαιτηθούν τροποποιήσεις ως προς την εκτέλεση της χωροθέτησης του έργου, μετά από Γνωμοδότηση των αρμόδιων οργάνων του ΥΠ.ΠΟ.Τ., ενημερώνεται **άμεσα** ο Κύριος του Έργου, ώστε να υπάρξουν οι σχετικές συνεννοήσεις και ενέργειες.
3. Στην περίπτωση όπου, για οποιονδήποτε λόγο, επέρχεται πρόωρη διακοπή ή λύση της σχετικής σύμβασης κατασκευής του έργου, τα ευρήματα θα καταχώνονται άμεσα με όρους και διαδικασία που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού μετά από γνώμη του Κ.Α.Σ. ή του Κ.Σ.Ν.Μ. και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Ν. 3028/2002.

Άρθρο 9

Προσωπικό

1. Ο καθορισμός και η ειδικότητα του αναγκαίου επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού για την εκτέλεση των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών στο πλαίσιο Μ.Ι.Ε. γίνεται από την αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς ή της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών και κοινοποιείται στον Κύριο του Έργου μαζί με το χρονοδιάγραμμα των εργασιών, που μπορεί να τροποποιείται ανάλογα με την πορεία και το είδος των εργασιών που απαιτούνται σε κάθε στάδιο της αρχαιολογικής έρευνας. Το ανωτέρω προσωπικό επιλέγεται από τον Κύριο του Έργου ύστερα από

σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ, οπότε και προσλαμβάνεται από αυτόν.

2. Εφόσον επιβάλλεται η αντικατάσταση μέλους ή μελών του επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού για λόγους που επηρεάζουν την πορεία των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών, η αρμόδια Διεύθυνση της παρ. 1 του παρόντος άρθρου προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες, ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ. και αφού ο Κύριος του Έργου πληροφορηθεί σχετικώς, εκθέσει τις απόψεις του και προτείνει τον ή τους αντικαταστάτες. Η πρόσληψη του ή των αντικαταστατών είναι υποχρεωτική για τον Κύριο του Έργου.

3. Με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου αυξάνεται ή μειώνεται ο αριθμός ή/και η ειδικότητα του επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού, ανάλογα με την πορεία των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών και το είδος και τον αριθμό των ευρημάτων. Η πληροφόρηση του Κυρίου του Έργου συνίσταται στην αποστολή σε αυτόν τεκμηριωμένης έκθεσης σχετικά με την πορεία των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών και την ανάγκη επαναπροσδιορισμού του αριθμού του προσωπικού με βάση το χρονοδιάγραμμα που τίθεται για την ολοκλήρωση των σωστικών αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών.

4. Σε περίπτωση που ένας εκ των συμβαλλομένων επιθυμεί να επιταχύνει τις εργασίες σε κάποιο συγκεκριμένο τμήμα, ώστε να τηρηθούν οι προθεσμίες, δύναται να θέσει θέμα πρόσληψης επιπλέον προσωπικού ή υπερωριακής απασχόλησης. Το ΥΠ.ΠΟ.Τ. είναι υπεύθυνο για την οργάνωση και την επίβλεψη των εργασιών κατά την διάρκεια και της υπερωριακής απασχόλησης.

5. Οι εργαζόμενοι στα αρχαιολογικά έργα, καθώς και στα έργα προστασίας και ανάδειξης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων, υποχρεούνται να εκτελούν την εργασία που τους ανατίθεται, λαμβάνοντας εντολές και οδηγίες μόνον από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας του ΥΠ.ΠΟ.Τ., ο οποίος και ασκεί έλεγχο στην εργασία τους.

6. Ο Κύριος του Έργου και ο Ανάδοχος μεριμνούν για την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων και τρίτων.

7. Το ωράριο εργασίας που θα ακολουθείται είναι αυτό του εργοταξίου του Έργου, ενώ είναι δυνατή η υπερωριακή απασχόληση των εργαζομένων σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 9. Επιπλέον, οποιαδήποτε αλλαγή ωραρίου μπορεί να γίνει κατόπιν αιτήματος των συναρμοδίων Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ., εφ' όσον πρόκειται για ζήτημα προστασίας και ασφάλειας αποκαλυφθεισών αρχαιοτήτων.

Άρθρο 10**Υλικοτεχνική υποδομή**

1. Η υλικοτεχνική υποδομή περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες:
  - α. Γενική υποδομή, που περιλαμβάνει την δημιουργία χώρου γραφείου και προσωρινού αποθηκευτικού χώρου σε χωριστό οίκημα ή στις εργοταξιακές εγκαταστάσεις με τα απαραίτητα δίκτυα.
  - β. Υποδομή επιφανειακής έρευνας, δοκιμαστικών τομών και ανασκαφής και τα απαραίτητα αναλώσιμα υλικά.
2. Η κάλυψη των ανωτέρω θα εξασφαλίζεται από τον Κύριο του Έργου ύστερα από αίτημα του αρμόδιου Προϊστάμενου της Περιφερειακής Υπηρεσίας του ΥΠ.ΠΟ.Τ.

Άρθρο 11**Προβολή και εκδόσεις του αρχαιολογικού έργου**

Κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στην παράγραφο 6 του άρθρου 37 του Ν. 3028/2002, οι απαιτούμενες δαπάνες για τη συντήρηση, τη φωτογράφιση, την καταγραφή και τη μελέτη του αρχαιολογικού υλικού θα καλυφθούν από τον Κύριο του Έργου, κατόπιν συμφωνίας με την αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία του ΥΠ.ΠΟ.Τ.

Τα μέρη θα συνεργαστούν για την ανάδειξη και δημοσίευση των αρχαιοτήτων που θα έλθουν στο φως με τις αρχαιολογικές ανασκαφές σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 39 του Ν. 3028/2002), καθώς και για τη διατήρηση και προβολή των αρχαιολογικών μνημείων, με κάθε μέτρο που θα κριθεί πρόσφορο (π.χ. εκδόσεις, ημερίδες, εκδηλώσεις, μόνιμες ή περιοδικές εκθέσεις, δημιουργία προσβάσεων στους αρχαιολογικούς χώρους και σήμανσή τους, μεταφορά και διατήρηση μνημείων σε παρακείμενους χώρους κλπ.).

Με πρωτοβουλία και κατόπιν αιτήματος του Κυρίου του Έργου είναι δυνατή η ανάδειξη και προβολή του αρχαιολογικού έργου, μέσα από την έκθεση εκμαγείων και φωτογραφικού υλικού στις εγκαταστάσεις του τεχνικού έργου. Η σχετική πρόταση – μελέτη θα διαμορφώνεται σε συνεννόηση με τις αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ.Τ. και θα υποβάλλεται, δια του Γραφείου Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο πλαίσιο Μεγάλων Έργων, στις συναρμόδιες Διευθύνσεις του ΥΠ.ΠΟ.Τ., προς έγκριση από την Κεντρική Υπηρεσία, κατόπιν γνωμοδότησης του Κ.Α.Σ. ή του Κ.Σ.Ν.Μ.

Άρθρο 12**Επί μέρους Μνημόνια Συναντίληψης και Συνεργασίας**

Για τα εκάστοτε Ιδιωτικά Έργα, τα οποία εντάσσονται στην ευρύτερη κατηγορία των «μεγάλων επενδυτικών σχεδίων», θα συντάσσονται αντίστοιχα Μνημόνια Συναντίληψης και Συνεργασίας, τα οποία θα λαμβάνουν υπ' όψιν όλα τα άρθρα του παρόντος Μνημονίου και θα περιέχουν τους επί πλέον όρους, που θα αφορούν στο εκάστοτε Μεγάλο Ιδιωτικό Έργο. Θα συνυπογράφονται από τους αρμόδιους Προϊσταμένους των Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Τ. και τον Κύριο του Έργου.

Άρθρο 13

Εγγυήσεις

Την αρμοδιότητα και την εποπτεία τήρησης των όρων του παρόντος Μνημονίου θα έχουν:

- οι αρμόδιες Διευθύνσεις της Κεντρική Υπηρεσίας του ΥΠ.ΠΟ.Τ. συνεπικουρούμενες από το Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο πλαίσιο Μεγάλων Έργων, τις αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες του και
- ο Κύριος του Έργου.

Άρθρο 14

Τελική διάταξη

Το Μνημόνιο αυτό τίθεται σε ισχύ με την υπογραφή του από τους εκπροσώπους των δύο μερών. Σε πίστωση της συμφωνίας των μερών κατά τα ανωτέρω συνετάχθη και υπογράφεται το παρόν εις τριπλούν.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Για το Υπουργείο Πολιτισμού και Για την εταιρεία
Τουρισμού

Ο Προϊστάμενος της Γενικής
Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

.....

Ο Προϊστάμενος της Γενικής
Διεύθυνσης Αναστήλωσης, Μουσείων
και Τεχνικών Έργων

.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΟΡΙΣΜΟΙ

Κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης : η κοινοτική νομοθεσία η οποία εναρμονίζει τους όρους εμπορίας των προϊόντων.

Οδηγία τεχνικής εναρμόνισης : Το κανονιστικό πλαίσιο για την ασφάλεια των ευρωπαϊκών προϊόντων που καλύπτει τους τομείς παραγωγής, έγκρισης και ελέγχου.

Οδηγίες Νέας Προσέγγισης : Οι οδηγίες που βασίζονται στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 7^{ης} Μαΐου 1985 «σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση και για μία νέα τεχνική εναρμόνισης των κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών που διέπουν τα βιομηχανικά προϊόντα»

Τεχνική βιομηχανική νομοθεσία : το σύνολο της τεχνικής νομοθεσίας που διέπει την παραγωγή, διάθεση, χρήση και εμπορία των βιομηχανικών προϊόντων η οποία έχει προκύψει από την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των κοινοτικών οδηγιών που αφορούν τα βιομηχανικά προϊόντα, από την υιοθέτηση των ευρωπαϊκών ή/και διεθνών Κανονισμών για βιομηχανικά προϊόντα και υπηρεσίες ποιότητας, καθώς και από διατάξεις που ρυθμίζουν κλαδικά ή τομεακά θέματα του μη εναρμονισμένου κοινοτικά τομέα.

Διάθεση στην αγορά : η πρώτη φορά κατά την οποία ένα προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην κοινοτική αγορά.

Κατασκευαστής : κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατασκευάζει ένα προϊόν ή που αναθέτει σε άλλους το σχεδιασμό ή την κατασκευή ενός προϊόντος και διοχετεύει στην αγορά το προϊόν αυτό υπό την επωνυμία ή το εμπορικό σήμα του.

Εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος : κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στην Κοινότητα, που έχει λάβει γραπτή εντολή από τον κατασκευαστή να ενεργεί εξ ονόματός του για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων σχετικών με τις υποχρεώσεις του κατασκευαστή υπό την οικεία κοινοτική νομοθεσία.

Εισαγωγέας : κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Κοινότητα που διαθέτει προϊόν τρίτης χώρας στην κοινοτική αγορά.

Διανομέας : κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού, άλλο από τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα, το οποίο καθιστά διαθέσιμο ένα προϊόν στην αγορά.

Οικονομικοί φορείς : ο κατασκευαστής, ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, ο εισαγωγέας και ο διανομέας.

Υποδομές ποιότητας : Τυποποίηση, Διαπίστευση, Μετρολογία, Φορείς αξιολόγησης της συμμόρφωσης, κοινοποιημένοι φορείς, αναγνωρισμένοι φορείς.

Υπηρεσία : κάθε μη μισθωτή οικονομική δραστηριότητα που παρέχεται κατά κανόνα έναντι αμοιβής κατά το άρθρο 57 της Συνθήκης των ΕΚ.

Πρότυπο : οι τεχνικές προδιαγραφές για επανειλημμένη ή διαρκή εφαρμογή, των οποίων η τήρηση δεν είναι υποχρεωτική και οι οποίες υπάγονται σε μία από τις εξής κατηγορίες

Διεθνές πρότυπο : πρότυπο το οποίο έχει εκδοθεί από διεθνή οργανισμό τυποποίησης.

Ευρωπαϊκό πρότυπο : πρότυπο το οποίο έχει εκδοθεί από έναν από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης: CEN / CENELEC / ETSI.

Εναρμονισμένο πρότυπο : το ευρωπαϊκό πρότυπο που έχει εκδώσει ένας από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης CEN / CENELEC / ETSI, βάσει αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας εναρμόνισης.

Τεχνική προδιαγραφή : έγγραφο με το οποίο ορίζονται τα απαιτούμενα τεχνικά χαρακτηριστικά ενός προϊόντος, μίας διεργασίας ή μίας υπηρεσίας.

Ευρωπαϊκός οργανισμός τυποποίησης : η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (C E N), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (C E N E L E C), το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (E T S I)

Διεθνής οργανισμός τυποποίησης : ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (I S O), η Διεθνής Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή (I E C) και η Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών (I T U).

Τυποποίηση : η δραστηριότητα με την οποία καθιερώνονται, για υφιστάμενα ή δυνητικά προβλήματα κοινής και επαναλαμβανόμενης χρήσης, διατάξεις οι οποίες αποσκοπούν στην επίτευξη του βέλτιστου βαθμού τάξης σε συγκεκριμένο πλαίσιο εφαρμογής.

Εθνικός Οργανισμός Τυποποίησης : ο μοναδικός οργανισμός σε εθνικό επίπεδο, αναγνωρισμένος επίσημα, για την έγκριση, την έκδοση και τη διάθεση προτύπων.

Διαπίστευση : βεβαίωση ότι ένας οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης πληροί τις απαιτήσεις που έχουν τεθεί με εναρμονισμένα πρότυπα και, όπου είναι εφαρμοστέο, τις τυχόν πρόσθετες απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που καθορίζονται στα αντίστοιχα τομεακά συστήματα, για να εκτελεί μια συγκεκριμένη δραστηριότητα αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

Εθνικός οργανισμός διαπίστευσης : ο μοναδικός οργανισμός του κράτους που εκτελεί τη διαπίστευση επί τη βάσει εξουσίας που του παρέχει το κράτος αυτό.

Αξιολόγηση από ομότιμους : η διαδικασία αξιολόγησης ενός εθνικού οργανισμού διαπίστευσης ή μετρολογίας από άλλους εθνικούς οργανισμούς διαπίστευσης ή μετρολογίας με βάση τις απαιτήσεις διεθνών προτύπων ή κανόνων και, όπου είναι εφαρμοστέο, με βάση πρόσθετες τομεακές τεχνικές προδιαγραφές.

Εποπτεία της αγοράς : δραστηριότητες που διεξάγονται και μέτρα που λαμβάνονται από δημόσιες αρχές προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα προϊόντα συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις τις οποίες ορίζει η σχετική κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης και δεν θέτουν σε κίνδυνο την υγεία, την ασφάλεια ή άλλες πτυχές της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος.

Αξιολόγηση της συμμόρφωσης : η διαδικασία με την οποία αποδεικνύεται κατά πόσον πληρούνται οι ειδικές απαιτήσεις που αφορούν προϊόν, διαδικασία, υπηρεσία, σύστημα, πρόσωπο ή φορέα.

Αρχή εποπτείας της αγοράς : η αρχή ή οι αρχές του κράτους που είναι εξουσιοδοτημένες επίσημα για την πραγματοποίηση της εποπτείας της αγοράς στην επικράτεια του κράτους αυτού.

Οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης : οργανισμός ο οποίος πραγματοποιεί δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων βαθμονομήσεων, δοκιμών, πιστοποίησης και επιθεώρησης.

Ανάκληση : κάθε μέτρο που αποσκοπεί στην επιστροφή προϊόντος που έχει ήδη καταστεί διαθέσιμο στον τελικό χρήστη.

Απόσυρση : κάθε μέτρο που αποσκοπεί να αποτρέψει τη διαθεσιμότητα στην αγορά ενός προϊόντος της αλυσίδας εφοδιασμού.

Θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία : η διαδικασία που θεσπίζεται στο άρθρο 79, του Κανονισμού 2913/92 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα.

Σήμανση CE : σήμανση με την οποία ο κατασκευαστής δηλώνει ότι το προϊόν συμμορφούται προς τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της εναρμονισμένης κοινοτικής νομοθεσίας, που προβλέπει την επίθεση της σήμανσης.

Πιστοποίηση : η επιβεβαίωση από ανεξάρτητο τρίτο φορέα ότι προϊόντα, διεργασίες, συστήματα ή πρόσωπα συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις συγκεκριμένων προτύπων ή προδιαγραφών.

Σήμα συμμόρφωσης : το διακριτικό σήμα ενός φορέα πιστοποίησης με το οποίο υποδηλώνεται η συμμόρφωση προϊόντος, υπηρεσίας ή διεργασίας με τις απαιτήσεις προτύπων ή προδιαγραφών.

Σήμα ποιότητας : το εθνικό, συλλογικό ή ιδιωτικό σήμα συμμόρφωσης με το οποίο υποδηλώνεται η συμμόρφωση προϊόντος, υπηρεσίας ή διεργασίας με απαιτήσεις προτύπων ή προδιαγραφών που ικανοποιούν τεχνικές απαιτήσεις πλέον των υποχρεωτικά καθιερωμένων από την νομοθεσία.

Πιστοποιητικό συμμόρφωσης : το έγγραφο με το οποίο βεβαιώνεται η συμμόρφωση προϊόντος, υπηρεσίας, διεργασίας, δραστηριότητας, οργανισμού, συστήματος ή προσώπου με τις απαιτήσεις προτύπων ή προδιαγραφών.

Κοινοποίηση : η γνωστοποίηση σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης των αναγνωρισμένων φορέων που δραστηριοποιούνται σε δοκιμές, πιστοποιήσεις και ελέγχους στα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών της νέας προσέγγισης.

Κοινοποιημένος Φορέας : φορέας κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επίσημα αναγνωρισμένος βάσει της κοινοτικής από τις εθνικές του αρχές, για τη δραστηριοποίησή του στο πεδίο των οδηγιών της νέας προσέγγισης.

Αναγνωρισμένος φορέας : φορέας επίσημα αναγνωρισμένος από εθνική αρχή για τη δραστηριοποίησή του στα πεδία των εθνικών απαιτήσεων της τεχνικής νομοθεσίας.

Φορέας ελέγχου : οργανισμός, υπηρεσία, νομικό ή φυσικό πρόσωπο, που είναι επίσημα αναγνωρισμένο και εξουσιοδοτημένο από αρμόδια εθνική αρχή για τη δραστηριοποίησή του σε διαδικασίες ελέγχου της αγοράς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Η Τεχνική Βιομηχανική Νομοθεσία:

α/α	Αντικείμενο	Οδ η γ ί α	Εθνική Νομοθεσία
1	Ηλεκτρολογικό Υλικό Χαμηλής Τάσης	Οδηγία 2006 / 95 / ΕΚ Κωδικοποίηση οδηγιών 73 / 23 / ΕΟΚ 93 / 68 / ΕΟΚ 2004/108/ΕΚ (κατά περίπτωση)	ΚΥΑ 470/85 (ΦΕΚ 183/Β/1985) ΚΥΑ Β.6467/608 (ΦΕΚ 214/Β/1988) ΚΥΑ 27356/91 (ΦΕΚ 78/Β/1992) ΚΥΑ 16717/5052/94 (ΦΕΚ 992/Β/1994) ΚΥΑ 6204 (ΦΕΚ 277Β/2001) ΚΥΑ 50268/5137 (ΦΕΚ 1853/Β/2007)
2	Ρευματοδότες και ρευματολήπτες		ΥΑ 529 (ΦΕΚ 67Β/ 28.1.2000) ΥΑ 8991 (ΦΕΚ 643/Β/23.5.2003)
3	Απλά δοχεία πίεσης	87 / 404 / ΕΟΚ, 90 / 488 / ΕΟΚ 93 / 68 / ΕΟΚ	ΥΑ 12479/Φ.17/414/1991 (ΦΕΚ 431/Β/24-06-1991) ΥΑ 20769/6285/94 (ΦΕΚ 977/Β/30-12-1994), ΥΑ 14165/Φ17.4/373/1993 (ΦΕΚ 673/Β/1993)
4	Πυροσβεστήρες		ΚΥΑ 618/43/2005 (ΦΕΚ 52/Β/20.01.2005) ΚΥΑ 17230/671/2005 (ΦΕΚ 1218/Β/01.09.2005)
5	Μεταλλικές Σκαλωσιές		ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93 (ΦΕΚ 756/Β/28-09-1993)
6	Λέβητες ζεστού νερού	92 / 42 / ΕΟΚ 93 / 68 / ΕΟΚ 2004 / 8 / ΕΚ	Π.Δ. 335/93 (ΦΕΚ 143/Α/2.9.1993) Π.Δ. 59/95 (ΦΕΚ 46/Α/27.02.1995)

		2005 / 32 / ΕΚ 2008 / 28 / ΕΚ	
7	Μηχανές	2006 / 42 / ΕΚ . 98 / 37 / ΕΚ κωδικοποίηση των 89/392/ΕΟΚ, 91/368/ΕΟΚ, 93/44/ΕΟΚ 93/68/ΕΟΚ 98/79/ΕΚ 2004/108/ΕΚ (κατά περίπτωση)	Σε ισχύ σήμερα τα Π.Δ. 377 / 93 (ΦΕΚ 160/Α/93) & Π.Δ. 18/96 (ΦΕΚ 12/Α/96) ΚΥΑ 50268/5137 (ΦΕΚ 1853/Β/2007)
8	Μέσα ατομικής Προστασίας	89 / 686 / ΕΟΚ 93 / 95 / ΕΟΚ 93 / 96 / ΕΟΚ 96 / 58 / ΕΚ Κανονισμός 1882/2003	ΚΥΑ 4373/1205/93 (ΦΕΚ 187/Β/23.03.1993), ΚΥΑ 8881/94 (ΦΕΚ 450/Β/16.06.1994), ΚΥΑ Β5261/190/97 (ΦΕΚ 113/Β/26.02.1997)
9	Εξοπλισμοί σε εκρήξιμη ατμόσφαιρα	Οδηγία 94/9/ΕΚ Κανονισμός 1882/2003	ΥΑ Β17081/2964 (ΦΕΚ157 / Β /13.03.1996)
10	Πλαστικοί σωλήνες	Μόνο Εθνική Νομοθεσία	ΚΥΑ 14013/Φ32/327/28-7-1993 (ΦΕΚ 597/Β/9.08.1993) ΚΥΑ 10347/Φ32/176/8-6-1993 (ΦΕΚ 432/Β/14.06.1993)
11	Προϊόντα Δομικών Κατασκευών	89/106/ΕΟΚ 93/68/ΕΟΚ	Π.Δ. 334 / 94 (ΦΕΚ 176/Α/25.10.1994)
12	Σκάφη αναψυχής	94/25/ΕΚ, 2003/44/ΕΚ Κανονισμός 1882/2003	ΚΥΑ 4841/Φ7Β/52/97 (ΦΕΚ 111 / Β / 97) ΥΑ 4113.183/01/2004 (ΦΕΚ 1613/Β/29-10-2004)

13	Ανελκυστήρες	95/16/ΕΚ, 2006/42/ΕΚ Κανονισμός 1882/2003	ΚΥΑ 9.2/38203 / 1308 / 97 (ΦΕΚ 815/Β/20.08.1997). Σε εξέλιξη και η ενσωμάτωση της νέας Οδηγίας 2006/42/ΕΚ.
14	Εξοπλισμοί υπό πίεση	97 / 23 / ΕΚ Κανονισμός 1882/2003	ΚΥΑ 16289/330/99 (ΦΕΚ 987/Β/27.05.1999)
15	Εκρηκτικά	93 / 15 / ΕΟΚ Κανονισμός 1882/2003	Π.Δ. 455/95 (ΦΕΚ 268/Α/29.12.1995) ΚΥΑ 3329/89 (ΦΕΚ 132/Β/21.02.1989).
16	Ατμολέβητες	Εθνική Νομοθεσία	Β.Δ. 277 / 63 (ΦΕΚ 65/Α/22.05.1963) Εγκύκλιος ΓΓΒ 31.03.2005.
17	Μεταφερόμενος εξοπλισμός υπό πίεση	1999 / 36 / ΕΚ 2001 / 12 / ΕΚ 2002 / 50 / ΕΚ	ΚΥΑ 14132 / 618 / 2001 (ΦΕΚ 1626/06.12.2001) ΚΥΑ 27120 / 1290 (ΦΕΚ 652/27.05.2003)
18	Ανυψωτικά	Εθνική Νομοθεσία	ΚΥΑ 15085 / 593 / 2003. (ΦΕΚ 1186/Β/25.08.2003)
19	Παιχνίδια	88 / 378 / ΕΟΚ 93 / 68 / ΕΟΚ 2009 / 48 / ΕΚ	ΚΥΑ 3669 / 194 (ΦΕΚ 549 / Β / 07.04.2011)
20	Συσκευές αερίου	90/396/ΕΟΚ 93/68/ΕΟΚ	ΚΥΑ 15233 / 1991 (ΦΕΚ 487 / 04.07.1991) ΚΥΑ 3380 / 737 / 95 (ΦΕΚ 134 / Β / 95) ΥΑ 14165/Φ17.4 / 373 / 1993 (ΦΕΚ 673 / Β / 1993)
21	Συσκευές αερολυμάτων (αεροζόλ)	75 / 324 / ΕΟΚ 94 / 1 / ΕΟΚ 2008 / 47 / ΕΚ	ΚΥΑ 20683/2134 (ΦΕΚ 634/Β/26.11.1987) ΚΥΑ 3312/705/1995 (ΦΕΚ 130/27.02.1995).

22	Εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα για τη μεταφορά προσώπων	2000 / 9 / ΕΚ	Π.Δ. 12/2004 (ΦΕΚ 7/Α/16-1-2004)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Τόμος _____

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ &
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΣΗΜΑΤΩΝ

ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ

Αριθμός Σήματος _____

Ημερομηνία _____ Ώρα _____

Συμβατική Προτεραιότητα

Ημερομηνία..... Αριθμός Κατάθεσης ..... Χώρα

Στοιχεία Δικαιούχου

Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία

Κατοικία ή έδρα (οδός, αριθμός, πόλη, Τ.Κ.)

Επικοινωνία...(τηλέφωνο ,φαξ,email)

Στοιχεία Πληρεξουσίου Δικηγόρου (αν ορίζεται)

Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία

Κατοικία ή έδρα (οδός, αριθμός, πόλη, Τ.Κ.)

Επικοινωνία...(τηλέφωνο ,φαξ,email)

Στοιχεία Αντακλήτου

Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία

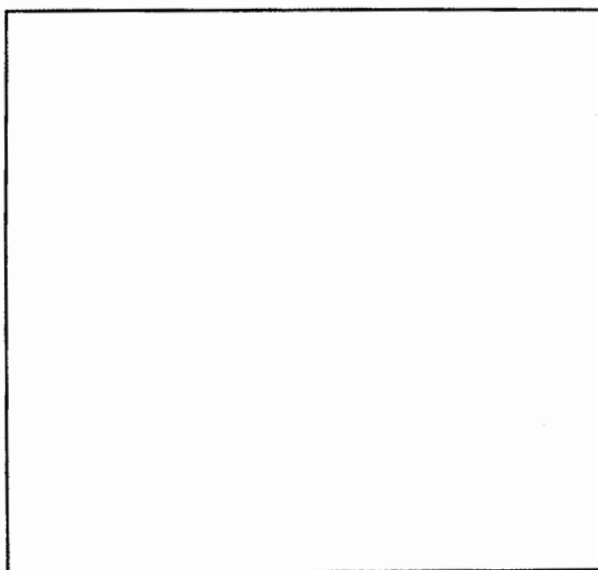
Κατοικία ή έδρα (οδός, αριθμός, πόλη, Τ.Κ.)

Επικοινωνία...(τηλέφωνο ,φαξ,email)

Αιτούμαι την καταχώριση στο Μητρώο Σημάτων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του
κατωτέρω σήματος

- ☐ Λεκτικό
☐ Απεικόνιση

- ☐ Αριθμός
☐ Ηχητικό
☐ Συσκευασία
☐ Με ορισμένη έγχρωμη σύνθεση
☐ Συλλογικό
☐ Τρισδιάστατο

Προϊόντα και Υπηρεσίες (ταξινομημένα κατά κλάση και αναγραφή της οικείας κλάσης)

Κλάσεις

Κλάσεις:

Αριθμός παραβόλου Δημοσίου Ταμείου

Αριθμός Απόφασης

Ο Καταθέτης/Ο Πληρεξούσιος Δικηγόρος

Ο Προϊστάμενος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Τόμος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ &
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣΤΜΗΜΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΣΗΜΑΤΩΝΔΗΛΩΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΗΜΑΤΟΣ

Αριθμός Διεθνούς Σήματος

Ημερ. Δ.Καταθ

Ημερ.Επέκτασης

GAZETTE OMPINo«NUM_GA»

Αριθμός Σήματος .....

Συμβατική Προτεραιότητα

Ημερομηνία

Αριθμός Κατάθεσης

Χώρα

Στοιχεία Δικαιούχου

Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία

Κατοικία ή έδρα (οδός, αριθμός, πόλη, Τ.Κ.)

Επικοινωνία..(τηλέφωνο ,φαξ,email)

Στοιχεία Πληρεξουσίου Δικηγόρου (αν ορίζεται)

Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία

Κατοικία ή έδρα (οδός, αριθμός, πόλη, Τ.Κ.)

Επικοινωνία..(τηλέφωνο ,φαξ,email)

Στοιχεία Αντικλήτου

Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία

Κατοικία ή έδρα (οδός, αριθμός, πόλη, Τ.Κ.)

Επικοινωνία..(τηλέφωνο ,φαξ,email)

Αιτούμαι την καταχώριση στο Μητρώο Σημάτων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του
κατωτέρω σήματος

☐ Λεκτικό☐ Απεικόνιση☐ Αριθμός☐ Ηχητικό☐ Συσκευασία☐ Με ορισμένη έγχρωμη σύνθεση☐ Συλλογικό☐ Τρισδιάστατο

Προϊόντα και Υπηρεσίες (ταξινομημένα κατά κλάση και αναγραφή της οικείας κλάσης)

Κλάσεις

Κλάσεις:

Αριθμός παραβόλου Δημοσίου Ταμείου

Αριθμός Απόφασης .....

Ημερομηνία Λήξης 18μήνου

Ο Προϊστάμενος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Τόμος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ &
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣΤΜΗΜΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΣΗΜΑΤΩΝΔΗΛΩΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΗΜΑΤΟΣ

Αριθμός Διεθνούς Σήματος

Ημερομηνία

Αριθμός Σήματος

Ημερομηνία αιτήσεως μετατροπής

Συμβατική Προτεραιότητα

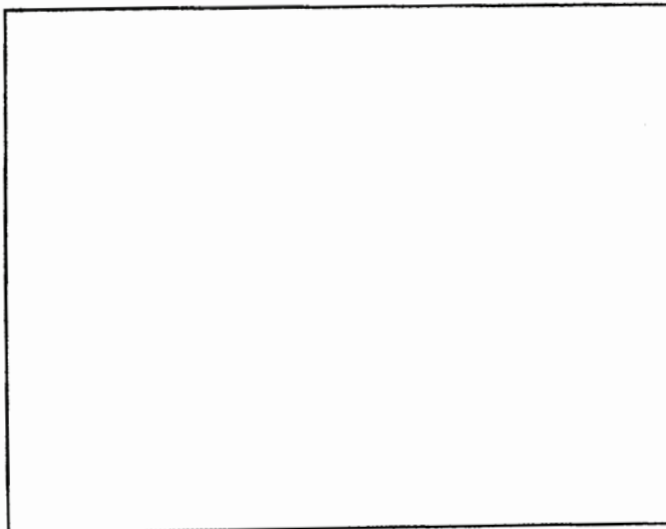
Δικαιούχος (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία)

Κατοικία ή έδρα (οδός, αριθμός, πόλη, Τ.Κ.)

Πληρεξούσιος Δικηγόρος

Αντίκλητος

Ημερομηνία δικασίμου Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων

☐ Λεκτικό☐ Απεικόνιση☐ Αριθμός☐ Ηχητικό☐ Συσκευασία☐ Με ορισμένη έγχρωμη σύνθεση☐ Συλλογικό☐ Τρισδιάστατο

Προϊόντα και Υπηρεσίες (ταξινομημένα κατά κλάση και αναγραφή της οικείας κλάσης)

Κλάσεις

Κλάσεις:

Αριθμός παραβόλου Δημοσίου Ταμείου

Αριθμός Απόφασης Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων

Ο Πληρεξούσιος Δικηγόρος

Ο Προϊστάμενος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

Τόμος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ &
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΣΗΜΑΤΩΝΔΗΛΩΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ

Αριθμός κοινοτικού Σήματος..... Ημερομηνία.....

Αριθμός Σήματος .....

Ημερομηνία αιτήσεως μετατροπής.....

Συμβατική Προτεραιότητα

Δικαιούχος (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία)

Κατοικία ή έδρα (οδός, αριθμός, πόλη, Τ.Κ.)

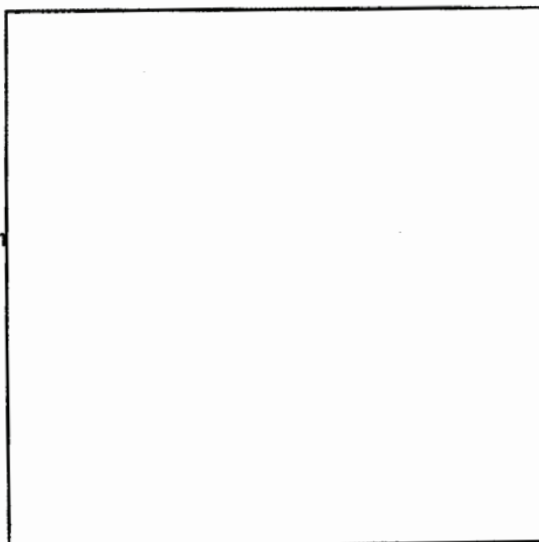
Πληρεξούσιος Δικηγόρος

Αντίκλητος

Ημερομηνία δικασίμου Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων

- ☐ Λεκτικό
☐ Απεικόνιση

- ☐ Αριθμός
☐ Ηχητικό
☐ Συσκευασία
☐ Με ορισμένη έγχρωμη σύνθεση
☐ Συλλογικό
☐ Τρισδιάστατο

Προϊόντα και Υπηρεσίες (ταξινομημένα κατά κλάση και αναγραφή της οικείας κλάσης)

Κλάσεις

Κλάσεις:

Αριθμός παραβόλου Δημοσίου Ταμείου

Αριθμός Απόφασης Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων

Ο Πληρεξούσιος Δικηγόρος

Ο Προϊστάμενος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ
«ΚΛΑΣΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ»

Κλάση 1 Χημικά προϊόντα προοριζόμενα για τη βιομηχανία, τις επιστήμες, τη φωτογραφία, καθώς και για τη γεωργία, την κηπουρική και τη δασοκομία· ακατέργαστες συνθετικές ρητίνες, ακατέργαστα πλαστικά υλικά· λιπάσματα (φυσικά ή χημικά)· μίγματα για πυροσβεστήρες· μέσα βαφής (σκληρύνσεως) και χημικά παρασκευάσματα για τη συγκόλληση μετάλλων· χημικές ουσίες για τη συντήρηση τροφίμων· ύλες βυρσοδεψίας· κόλλες βιομηχανικής χρήσης.

Κλάση 2 Χρώματα, βερνίκια, λάκες· μέσα προφυλάξεως κατά της σκωρίας και μέσα συντηρήσεως ξύλου· χρωστικές ουσίες· αντιδιαβρωτικές ουσίες· ακατέργαστες φυσικές ρητίνες· μέταλλα σε φύλλα (ελάσματα) και σε μορφή σκόνης για ζωγράφους, διακοσμητές, τυπογράφους και καλλιτέχνες.

Κλάση 3 Λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ουσίες για πλύσιμο· παρασκευάσματα για καθαρισμό, στίλβωση, αφαίρεση λίπους και απόξεση· σαπούνια· είδη αρωματοποίησης, αιθέρια έλαια, καλλυντικά, λοσιόν για τα μαλλιά· οδοντοσκευάσματα.

Κλάση 4 Βιομηχανικά έλαια και γράσα· λιπαντικά· συνθέσεις για την απορρόφηση, εμποτισμό και στερέωση σκόνης· καύσιμα (συμπεριλαμβανομένων και των καυσίμων για κινητήρες) και φωτιστικές ουσίες· κεριά και φτίλια φωτισμού.

Κλάση 5 Παρασκευάσματα φαρμακευτικά και κτηνιατρικά· παρασκευάσματα υγιεινής για ιατρικές χρήσεις· διαιτητικές ουσίες για ιατρικές χρήσεις, παιδικές τροφές· έμπλαστρα, υλικά επιδέσμων· υλικά σφραγίσεως δοντιών και οδοντιατρικό κερί· απολυμαντικά· παρασκευάσματα για την καταπολέμηση επιβλαβών ζώων και ζυωφίων· μυκητοκτόνα, παρασιτοκτόνα.

Κλάση 6 Κοινά μέταλλα και κράματα αυτών· μεταλλικά υλικά οικοδομών· λυόμενες μεταλλικές κατασκευές· μεταλλικά υλικά για σιδηροτροχιές· συρματόσκοινα και μεταλλικά σύρματα μη ηλεκτροφόρα· είδη κλειθροποιίας και σιδηροπωλείου· μεταλλικοί σωλήνες· χρηματοκιβώτια· άλλα μεταλλικά προϊόντα μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· μεταλλεύματα.

Κλάση 7 Μηχανές και μηχανήματα κατεργασίας· κινητήρες (εκτός των κινητήρων χειρσαίων οχημάτων)· συμπλέκτες και εξαρτήματα μεταδόσεως κινήσεως (εκτός αυτών που προορίζονται για χειρσαία οχήματα)· γεωργικά μηχανήματα εξαιρουμένων των χειροκινήτων· εκκολαπτικές μηχανές.

Κλάση 8 Χειροκίνητα εργαλεία και μηχανήματα χειρός· όργανα κοπής, πιρούνια, κουτάλια· αιχμηρά όπλα· ξυράφια.

Κλάση 9 Συσκευές και όργανα επιστημονικά, ναυτικά, τοπογραφικά, φωτογραφικά, κινηματογραφικά, οπτικά, ζύγισης, μέτρησης, σηματοδότησης, ελέγχου (επιτήρησης), βοήθειας (διάσωσης) και διδασκαλίας· συσκευές και όργανα για την μεταφορά, διανομή, μετατροπή, συσσώρευση, ρύθμιση ή έλεγχο του ηλεκτρικού ρεύματος· συσκευές για την εγγραφή, τη μετάδοση, την αναπαραγωγή ήχου και εικόνας· μέσα αποθήκευσης μαγνητικών δεδομένων, δίσκοι εγγραφών· αυτόματοι πωλητές και μηχανισμοί με κερματοδέκτη· ταμειακές μηχανές, αριθμομηχανές, εξοπλισμός για την επεξεργασία δεδομένων και ηλεκτρονικοί υπολογιστές· συσκευές πυρόσβεσης.

Κλάση 10 Συσκευές και εργαλεία χειρουργικά, ιατρικά, οδοντιατρικά και κτηνιατρικά, τεχνητά μέλη, μάτια και δόντια· ορθοπεδικά είδη· υλικό χειρουργικών ραμμάτων.

Κλάση 11 Συσκευές και συστήματα φωτισμού, θέρμανσης, παραγωγής ατμού, μαγειρέματος, ψύξης, αποξήρανσης, αερισμού, υδροδότησης και εγκαταστάσεις υγιεινής.

Κλάση 12 Οχήματα· μηχανήματα κινήσεως στην ξηρά, τον αέρα ή το νερό.

Κλάση 13 Πυροβόλα όπλα· πυρομαχικά και βλήματα· εκρηκτικές ύλες· πυροτεχνήματα.

Κλάση 14 Πολύτιμα μέταλλα και κράματα αυτών, είδη κατασκευασμένα ή επιστρωμένα με τα υλικά αυτά μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· κοσμήματα, είδη χρυσοχοΐας, πολύτιμοι λίθοι· είδη ωρολογοποιίας και άλλα χρονομετρικά όργανα.

Κλάση 15 Μουσικά όργανα.

Κλάση 16 Χαρτί, χαρτόνι και είδη από αυτά τα υλικά μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· έντυπο υλικό· υλικό βιβλιοδεσίας· φωτογραφίες· είδη χαρτοπωλείου· κόλλες για χαρτικά ή οικιακές χρήσεις· υλικά για καλλιτέχνες· πινέλα ζωγραφικής· γραφομηχανές και είδη γραφείου (εκτός των επίπλων)· υλικό διδασκαλίας και εκπαίδευσης (εκτός συσκευών)· πλαστικά υλικά συσκευασίας (μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις)· τυπογραφικά στοιχεία· στερεότυπα (κλισέ).

Κλάση 17 Καουτσούκ, γουταπέρκα, ελαστικό κόμμι, αμίαντος, μαρμαρυγίας (μίκρα) και είδη από αυτά τα υλικά μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· προϊόντα από ημικατεργασμένες πλαστικές ύλες· υλικά έμφραξης, στεγανοποίησης και μόνωσης· εύκαμπτοι σωλήνες μη μεταλλικοί.

Κλάση 18 Δέρμα και απομιμήσεις δέρματος, είδη από αυτά τα υλικά μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· δέρματα ζώων· κιβώτια και βαλίτσες ταξιδιού· ομπρέλες, αλεξήλια και ράβδοι περιπάτου· μαστίγια, ιπποσκευές και είδη

σελοποίησης.

Κλάση 19 Υλικά κατασκευών, μη μεταλλικά· μη μεταλλικοί άκαμπτοι σωλήνες οικοδομών· ασφαλτος, πισσάσφαλτος και ορυκτή ασφαλτος· λυόμενες μη μεταλλικές κατασκευές· μνημεία μη μεταλλικά.

Κλάση 20 Έπιπλα, καθρέφτες, πλαίσια (κορνίζες)· είδη μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις από ξύλο, φελλό, καλάμι, βρύουλα, λυγαριά, κέρατο, κόκκαλο, ελεφαντοστό, κόκκαλο φάλαινας, ταρταρούγα, ήλεκτρο, μαργαριτάρι, σηπιόλιθο, υποκατάστατα των παραπάνω υλικών ή από πλαστικό.

Κλάση 21 Μικρά σκεύη και δοχεία οικιακής και μαγειρικής χρήσης· χτένια και σφουγγάρια· βούρτσες (εκτός πινέλων)· υλικά ψηκτροποίησης· είδη καθαρισμού· σύρμα καθαρισμού· ακατέργαστο ή ημικατεργασμένο γυαλί (εκτός της οικοδομικής υάλου)· είδη υαλουργίας, πορσελάνη και φαγεντιανά μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις.

Κλάση 22 Σχοινιά, σπάγκοι, δίχτυα, αντίσκηνα, τέντες, μουσαμάδες, ιστία, σάκοι και σακούλες (μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις)· υλικά παραγεμίσματος (εκτός καουτσούκ και πλαστικών υλών)· ακατέργαστες υφαντικές ίνες.

Κλάση 23 Υφαντουργικά νήματα και κλωστές.

Κλάση 24 Υφάσματα και είδη υφαντουργίας μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· κλινοσκεπάσματα και τραπεζομάντιλα.

Κλάση 25 Ενδύματα, υποδήματα, είδη πιλοποίησης.

Κλάση 26 Δαντέλες και κεντήματα, κορδέλες και σιρίτια· κουμπιά, αγκράφες και κόπιτσες, καρφίτσες και βελόνες· τεχνητά άνθη.

Κλάση 27 Τάπητες, ψάθες, χαλάκια, λινοτάπητες και άλλα είδη επίστρωσης δαπέδων· επενδύσεις τοίχων όχι από ύφασμα.

Κλάση 28 Παιχνίδια, αθύρματα· είδη γυμναστικής και αθλητισμού μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· διακοσμητικά χριστουγεννιάτικων δέντρων.

Κλάση 29 Κρέατα, ψάρια, πουλερικά και κυνήγι· εκχυλίσματα κρέατος· φρούτα και λαχανικά διατηρημένα (κονσέρβες), κατεψυγμένα, αποξηραμένα και μαγειρεμένα· ζελέ, μαρμελάδες, κομπόστες· αβγά, γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα· έλαια και λίπη βρώσιμα.

Κλάση 30 Καφές, τσάι, κακάο, ζάχαρη, ρύζι, ταπιόκα, σάγο (αλεύρι κολλαρίσματος), υποκατάστατα καφέ· άλευρα και παρασκευάσματα από δημητριακά, άρτος, γλυκά και είδη ζαχαροπλαστικής, παγωτά· μέλι, σιρόπι μελάσας· μαγιά, μπέικιν πάουντερ· αλάτι, μουστάρδα· ξίδι, σάλτσες (καρυκεύματα)· μπαχαρικά· πάγος.

Κλάση 31 Προϊόντα γεωργικά, κηπουρικά, δασοκομικά και σπόροι, μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· ζώντα ζώα· νωπά φρούτα και λαχανικά· σπόροι για σπορά, φυσικά φυτά και άνθη· ζωοτροφές· βύνη.

Κλάση 32 Ζύθος· μεταλλικά και αεριούχα νερά και άλλα μη οينوπνευματώδη ποτά· ποτά και χυμοί φρούτων· σιρόπια και άλλα παρασκευάσματα για ποτοποιία.

Κλάση 33 Οينوπνευματώδη ποτά (εκτός ζύθου).

Κλάση 34 Καπνός· είδη για καπνιστές· σπίρτα.

Κλάση 35 Διαφήμιση· διοίκηση επιχειρήσεων· διαχείριση επιχειρήσεων· εργασίες γραφείου.

Κλάση 36 Ασφάλειες· χρηματοπιστωτικές υποθέσεις· νομισματικές υποθέσεις· κτηματομεσιτικές υποθέσεις.

Κλάση 37 Οικοδομικές εργασίες· επισκευές· υπηρεσίες εγκαταστάσεων.

Κλάση 38 Τηλεπικοινωνίες.

Κλάση 39 Μεταφορές· συσκευασία και αποθήκευση εμπορευμάτων· οργάνωση ταξιδιών.

Κλάση 40 Επεξεργασία υλικών.

Κλάση 41 Εκπαίδευση· επιμόρφωση (επαγγελματική κατάρτιση)· ψυχαγωγία· αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες.

Κλάση 42 Τεχνολογικές και επιστημονικές υπηρεσίες και σχετικές υπηρεσίες έρευνας και σχεδιασμού· υπηρεσίες βιομηχανικής ανάλυσης και έρευνας· σχεδιασμός και ανάπτυξη λογισμικού και λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Κλάση 43 Υπηρεσίες παροχής διατροφής και ποτών· υπηρεσίες προσωρινής κατάλυσης.

Κλάση 44 Ιατρικές υπηρεσίες· κτηνιατρικές υπηρεσίες· υπηρεσίες φροντίδας και υγιεινής για ανθρώπους και ζώα· αγροτικές, φυτοκομικές και δασοκομικές υπηρεσίες.

Κλάση 45 Νομικές υπηρεσίες· υπηρεσίες ασφαλείας για την προστασία της περιουσίας των ατόμων· υπηρεσίες προσωπικού και κοινωνικού χαρακτήρα προσφερόμενες από τρίτους προς κάλυψη ατομικών αναγκών.

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τα οποία κατατίθενται τα σήματα, εθνικά, κοινοτικά ή διεθνή, ταξινομούνται πάντοτε σύμφωνα με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών της Συμφωνίας της Νίκαιας, όπως εκάστοτε ισχύει και υπερισχύει της παραπάνω ταξινόμησης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΦ ΑΠΑΞ ΠΑΡΟΧΩΝ Τ.Π.Α.Ε.Ν ΑΠΟ 12 ΜΑΪΟΥ 1992

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΦ ΑΠΑΞ ΠΑΡΟΧΩΝ Τ.Π.Α.Ε.Ν ΑΠΟ 12 ΜΑΪΟΥ 1992

00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
00	0,00	31,02	62,05	93,07	124,09	155,12	186,15	217,17	248,19	279,22	310,24
01	372,29	403,32	434,34	465,37	496,39	527,42	558,44	589,47	620,49	651,52	682,54
02	744,60	775,62	806,64	837,67	868,68	899,72	930,74	961,76	992,79	1.023,82	1.054,84
03	1.116,90	1.147,92	1.178,94	1.209,97	1.240,99	1.272,01	1.303,04	1.334,07	1.365,08	1.396,11	1.427,13
04	1.489,19	1.520,21	1.551,24	1.582,27	1.613,28	1.644,31	1.675,34	1.706,36	1.737,39	1.768,41	1.799,44
05	1.861,49	1.892,51	1.923,53	1.954,56	1.985,59	2.016,61	2.047,64	2.078,66	2.109,68	2.140,71	2.171,73
06	2.233,79	2.264,81	2.295,84	2.326,86	2.357,89	2.388,91	2.419,93	2.450,96	2.481,98	2.513,01	2.544,04
07	2.606,08	2.637,12	2.668,13	2.699,16	2.730,19	2.761,20	2.792,23	2.823,26	2.854,28	2.885,30	2.916,33
08	2.978,38	3.009,41	3.040,43	3.071,45	3.102,49	3.133,50	3.164,53	3.195,56	3.226,57	3.257,60	3.288,63
09	3.350,68	3.381,71	3.412,72	3.443,76	3.474,78	3.505,80	3.536,83	3.567,85	3.598,87	3.629,90	3.660,92
10	3.722,98	3.754,01	3.785,02	3.816,05	3.847,08	3.878,10	3.909,12	3.940,15	3.971,18	4.002,19	4.033,23
11	4.095,28	4.126,30	4.157,33	4.188,35	4.219,37	4.250,40	4.281,42	4.312,45	4.343,48	4.374,49	4.405,53
12	4.467,57	4.498,60	4.529,63	4.560,65	4.591,68	4.622,70	4.653,72	4.684,75	4.715,77	4.746,79	4.777,82
13	4.839,87	4.870,89	4.901,93	4.932,94	4.963,97	4.995,00	5.026,02	5.057,04	5.088,07	5.119,09	5.150,12
14	5.212,17	5.243,20	5.274,23	5.305,24	5.336,27	5.367,30	5.398,32	5.429,34	5.460,37	5.491,38	5.522,42
15	5.584,47	5.615,49	5.646,53	5.677,54	5.708,57	5.739,60	5.770,63	5.801,66	5.832,69	5.863,71	5.894,74
16	6.165,25	6.197,37	6.229,47	6.261,58	6.293,70	6.325,80	6.357,93	6.389,96	6.421,99	6.453,92	6.485,95
17	6.772,10	6.805,29	6.838,49	6.871,69	6.904,88	6.938,08	6.971,27	7.004,47	7.037,67	7.070,87	7.103,91
18	7.405,00	7.439,29	7.473,57	7.507,86	7.542,13	7.576,42	7.610,71	7.645,00	7.679,29	7.713,58	7.747,87
19	8.063,98	8.099,34	8.134,71	8.170,07	8.205,44	8.240,80	8.276,17	8.311,54	8.346,91	8.382,28	8.417,65
20	8.749,00	8.785,45	8.821,92	8.858,37	8.894,82	8.931,27	8.967,72	9.004,17	9.040,62	9.077,07	9.113,52
21	9.460,09	9.497,63	9.535,17	9.572,70	9.610,25	9.647,79	9.685,33	9.722,87	9.760,41	9.797,95	9.835,49
22	10.197,25	10.235,87	10.274,50	10.313,13	10.351,74	10.390,37	10.428,99	10.467,62	10.506,25	10.544,87	10.583,50
23	10.960,46	11.000,16	11.039,88	11.079,59	11.119,30	11.159,02	11.198,74	11.238,45	11.278,16	11.317,87	11.357,58
24	11.749,73	11.790,52	11.831,32	11.872,11	11.912,92	11.953,71	11.994,50	12.035,29	12.075,98	12.116,67	12.157,36
25	12.565,06	12.606,95	12.648,83	12.690,71	12.732,60	12.774,48	12.816,37	12.858,25	12.899,94	12.941,63	12.983,32
26	13.406,45	13.449,41	13.492,40	13.535,36	13.578,33	13.621,29	13.664,26	13.707,23	13.750,19	13.793,16	13.836,13
27	14.273,90	14.317,97	14.362,02	14.406,07	14.450,13	14.494,18	14.538,23	14.582,28	14.626,33	14.670,38	14.714,43
28	15.167,42	15.212,56	15.257,71	15.302,85	15.347,99	15.393,13	15.438,27	15.483,41	15.528,55	15.573,69	15.618,83
29	16.087,01	16.133,23	16.179,45	16.225,68	16.271,90	16.318,13	16.364,35	16.410,58	16.456,80	16.502,93	16.549,06
30	17.032,63	17.079,95	17.127,26	17.174,58	17.221,89	17.269,20	17.316,51	17.363,82	17.410,94	17.458,06	17.505,18
31	18.004,33	18.052,73	18.101,13	18.149,53	18.197,93	18.246,32	18.294,72	18.343,11	18.391,51	18.439,90	18.488,29
32	19.002,10	19.051,58	19.101,07	19.150,54	19.200,02	19.249,50	19.298,98	19.348,46	19.397,94	19.447,42	19.496,90
33	20.025,91	20.076,48	20.127,05	20.177,62	20.228,21	20.278,76	20.329,31	20.379,86	20.430,41	20.480,96	20.531,51
34	21.075,79	21.127,45	21.179,11	21.230,76	21.282,43	21.334,08	21.385,73	21.437,38	21.488,93	21.540,48	21.592,03
35	22.151,74	22.201,01	22.253,75	22.306,48	22.359,22	22.411,95	22.464,68	22.517,41	22.570,14	22.622,87	22.675,60
36	23.250,11	23.303,93	23.357,75	23.411,57	23.465,39	23.519,21	23.573,03	23.626,85	23.680,67	23.734,49	23.788,31

ΙΙΙΝΑΚΑΣ ΕΦ ΑΠΑΞ ΠΑΡΟΧΩΝ Τ.Π.Α.Ε.Ν ΑΠΟ 12 ΜΑΪΟΥ 1992

	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
37	24.378,00	24.432,90	24.487,81	24.542,71	24.597,62	24.652,52	25.196,00	25.251,99	25.307,98	25.363,97	25.419,96	25.475,95
38	25.531,94	25.587,93	25.643,92	25.699,91	25.755,91	25.811,90	26.369,48	26.426,56	26.483,64	26.540,71	26.597,79	26.654,87
39	26.711,94	26.769,02	26.826,10	26.883,17	26.940,25	26.997,33	27.569,03	27.627,19	27.685,35	27.743,51	27.801,68	27.859,84
40	27.918,00	27.976,16	28.034,33	28.092,49	28.150,65	28.208,81	28.794,63	28.853,87	28.913,12	28.972,37	29.031,62	29.090,87
41	29.150,11	29.209,36	29.268,61	29.327,86	29.387,11	29.446,36	30.046,28	30.106,62	30.166,95	30.227,28	30.287,62	30.347,95
42	30.408,29	30.468,62	30.528,95	30.589,29	30.649,62	30.709,96	31.324,00	31.385,42	31.446,84	31.508,25	31.569,67	31.631,09
43	31.692,51	31.753,93	31.815,35	31.876,77	31.938,19	31.999,61	32.627,77	32.690,27	32.752,78	32.815,28	32.877,79	32.940,29
44	33.002,80	33.065,30	33.127,81	33.190,31	33.252,82	33.315,32	33.957,59	34.021,19	34.084,78	34.148,37	34.211,96	34.275,55
45	34.339,14	34.402,73	34.466,32	34.529,91	34.593,50	34.657,10	35.313,48	35.378,15	35.442,83	35.507,51	35.572,19	35.636,86
46	35.701,54	35.766,22	35.830,89	35.895,57	35.960,25	36.024,92	36.695,42	36.761,18	36.826,94	36.892,71	36.958,47	37.024,23
47	37.089,99	37.155,76	37.221,52	37.287,28	37.353,04	37.418,81	38.103,42	38.170,27	38.237,11	38.303,96	38.370,81	38.437,66
48	38.504,51	38.571,35	38.638,20	38.705,05	38.771,90	38.838,75	39.537,47	39.605,41	39.673,34	39.741,27	39.809,21	39.877,14
49	39.945,07	40.013,01	40.080,94	40.148,88	40.216,81	40.284,74	40.997,58	41.066,60	41.135,62	41.204,64	41.273,66	41.342,68
50	41.411,70	41.480,72	41.549,74	41.618,76	41.687,78	41.756,80	42.483,75	42.553,86	42.623,96	42.694,07	42.764,17	42.834,28
51	42.904,38	42.974,49	43.044,59	43.114,70	43.184,80	43.254,91	43.995,98	44.067,17	44.138,36	44.209,55	44.280,74	44.351,93
52	44.423,12	44.494,31	44.565,50	44.636,69	44.707,89	44.779,08	45.534,26	45.606,53	45.678,81	45.751,09	45.823,36	45.895,64
53	45.967,92	46.040,19	46.112,47	46.184,75	46.257,02	46.329,30	47.098,60	47.171,96	47.245,32	47.318,68	47.392,05	47.465,41
54	47.538,77	47.612,13	47.685,50	47.758,86	47.832,22	47.905,58	48.688,99	48.763,44	48.837,89	48.912,34	48.986,78	49.061,23
55	49.135,68	49.210,13	49.284,58	49.359,02	49.433,47	49.507,92	50.380,98	50.456,51	50.532,05	50.607,58	50.683,11	50.758,64
56	50.758,65	50.834,18	50.909,71	50.985,25	51.060,78	51.136,31	51.947,95	52.024,57	52.101,19	52.177,81	52.254,43	52.331,05
57	52.407,67	52.484,29	52.560,91	52.637,53	52.714,15	52.790,77	53.616,52	53.694,22	53.771,93	53.849,63	53.927,34	54.005,04
58	54.082,75	54.160,45	54.238,16	54.315,86	54.393,57	54.471,28	55.311,14	55.389,93	55.468,72	55.547,51	55.626,30	55.705,10
59	55.783,89	55.862,68	55.941,47	56.020,26	56.099,05	56.177,84	57.031,82	57.111,70	57.191,57	57.271,45	57.351,33	57.431,20
60	57.511,08	57.590,96	57.670,83	57.750,71	57.830,59	57.910,46	58.778,56	58.859,52	58.940,48	59.021,44	59.102,41	59.183,37
61	59.264,33	59.345,29	59.426,25	59.507,22	59.588,18	59.669,14	60.551,35	60.633,40	60.715,45	60.797,49	60.879,54	60.961,59
62	61.043,64	61.125,69	61.207,73	61.289,78	61.371,83	61.453,88	62.350,20	62.433,33	62.516,47	62.599,60	62.682,73	62.765,87
63	62.849,00	62.932,14	63.015,27	63.098,40	63.181,54	63.264,67	64.175,11	64.259,33	64.343,55	64.427,76	64.511,98	64.596,20
64	64.680,42	64.764,64	64.848,86	64.933,08	65.017,30	65.101,52	66.026,07	66.111,38	66.196,68	66.281,99	66.367,29	66.452,60
65	66.537,90	66.623,21	66.708,51	66.793,82	66.879,12	66.964,43	67.903,09	67.989,48	68.075,87	68.162,26	68.248,65	68.335,04
66	68.421,43	68.507,83	68.594,22	68.680,61	68.767,00	68.853,39	69.806,17	69.893,64	69.981,12	70.068,60	70.156,07	70.243,55
67	70.331,03	70.418,50	70.505,98	70.593,45	70.680,93	70.768,41	71.735,30	71.823,86	71.912,43	72.000,99	72.089,55	72.178,11
68	72.266,67	72.355,24	72.443,80	72.532,36	72.620,92	72.709,48	73.690,49	73.780,14	73.869,79	73.959,44	74.049,08	74.138,73
69	74.228,38	74.318,03	74.407,67	74.497,32	74.586,97	74.676,62	75.671,74	75.762,47	75.853,21	75.943,94	76.034,67	76.125,41
70	76.216,14	76.306,87	76.397,61	76.488,34	76.579,07	76.669,81	77.679,04	77.770,86	77.862,68	77.954,50	78.046,32	78.138,14

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΦ ΑΠΑΞ ΠΑΡΟΧΩΝ Τ.Π.Κ.Π.Ε.Ν. ΑΠΟ 12 ΜΑΪΟΥ 1992

	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
37	17.470,69	17.510,04	17.549,39	17.588,73	17.628,08	17.667,43	18.083,52	18.123,71	18.163,89	18.204,08	18.244,26	18.284,45
38	18.324,63	18.364,82	18.405,00	18.445,19	18.485,38	18.525,56	18.952,53	18.993,56	19.034,58	19.075,60	19.116,62	19.157,65
39	19.198,67	19.239,69	19.280,72	19.321,74	19.362,76	19.403,78	19.841,64	19.883,50	19.925,36	19.967,22	20.009,08	20.050,94
40	20.092,80	20.134,66	20.176,52	20.218,38	20.260,24	20.302,10	20.750,84	20.793,54	20.836,23	20.878,93	20.921,63	20.964,33
41	21.007,02	21.049,72	21.092,42	21.135,11	21.177,81	21.220,51	21.680,13	21.723,67	21.767,20	21.810,73	21.854,27	21.897,80
42	21.941,34	21.984,87	22.028,41	22.071,94	22.115,48	22.159,01	22.629,52	22.673,89	22.718,26	22.762,63	22.807,00	22.851,37
43	22.895,75	22.940,12	22.984,49	23.028,86	23.073,23	23.117,60	23.598,99	23.643,20	23.689,41	23.734,62	23.779,83	23.825,04
44	23.870,25	23.915,46	23.960,66	24.005,87	24.051,08	24.096,29	24.588,56	24.634,61	24.680,66	24.726,70	24.772,75	24.818,79
45	24.864,84	24.910,89	24.956,93	25.002,98	25.049,02	25.095,07	25.598,23	25.645,11	25.691,99	25.738,88	25.785,76	25.832,64
46	25.879,53	25.926,41	25.973,29	26.020,18	26.067,06	26.113,94	26.627,98	26.675,70	26.723,42	26.771,14	26.818,86	26.866,59
47	26.914,31	26.962,03	27.009,75	27.057,47	27.105,19	27.152,91	27.677,83	27.726,39	27.774,95	27.823,50	27.872,06	27.920,62
48	27.969,18	28.017,74	28.066,29	28.114,85	28.163,41	28.211,97	28.747,77	28.797,17	28.846,56	28.895,96	28.945,35	28.994,75
49	29.044,14	29.093,54	29.142,93	29.192,33	29.241,72	29.291,12	29.837,81	29.888,04	29.938,27	29.988,50	30.038,74	30.088,97
50	30.139,20	30.189,43	30.239,66	30.289,90	30.340,13	30.390,36	30.947,94	30.999,00	31.050,07	31.101,14	31.152,21	31.203,28
51	31.254,35	31.305,42	31.356,49	31.407,56	31.458,63	31.509,70	32.078,16	32.130,06	32.181,97	32.233,87	32.285,78	32.337,69
52	32.389,59	32.441,50	32.493,41	32.545,31	32.597,22	32.649,13	33.228,47	33.281,21	33.333,96	33.386,70	33.439,44	33.492,19
53	33.544,93	33.597,67	33.650,42	33.703,16	33.755,90	33.808,65	34.398,87	34.452,45	34.506,04	34.559,62	34.613,20	34.666,78
54	34.720,36	34.773,94	34.827,52	34.881,10	34.934,68	34.988,26	35.589,37	35.643,79	35.698,21	35.752,63	35.807,04	35.861,46
55	35.915,88	35.970,30	36.024,72	36.079,13	36.133,55	36.187,97	36.799,96	36.855,22	36.910,47	36.965,73	37.020,98	37.076,24
56	37.131,49	37.186,75	37.242,00	37.297,26	37.352,52	37.407,77	38.030,65	38.086,74	38.142,83	38.198,92	38.255,02	38.311,11
57	38.367,20	38.423,29	38.479,39	38.535,48	38.591,57	38.647,66	39.281,42	39.338,35	39.395,28	39.452,21	39.509,14	39.566,07
58	39.623,00	39.679,93	39.736,86	39.793,79	39.850,72	39.907,65	40.552,29	40.610,06	40.667,83	40.725,59	40.783,36	40.841,13
59	40.898,89	40.956,66	41.014,43	41.072,19	41.129,96	41.187,73	41.843,26	41.901,86	41.960,46	42.019,07	42.077,67	42.136,28
60	42.194,88	42.253,48	42.312,09	42.370,69	42.429,30	42.487,90	43.154,31	43.213,75	43.273,19	43.332,63	43.392,08	43.451,52
61	43.510,96	43.570,40	43.629,84	43.689,28	43.748,72	43.808,16	44.485,46	44.545,74	44.606,02	44.666,29	44.726,57	44.786,85
62	44.847,13	44.907,41	44.967,69	45.027,96	45.088,24	45.148,52	45.836,70	45.897,82	45.958,93	46.020,05	46.081,16	46.142,28
63	46.203,39	46.264,51	46.325,62	46.386,74	46.447,86	46.508,97	47.208,03	47.269,99	47.331,94	47.393,89	47.455,84	47.517,80
64	47.579,75	47.641,70	47.703,66	47.765,61	47.827,56	47.889,51	48.599,46	48.662,25	48.725,04	48.787,83	48.850,62	48.913,41
65	48.976,20	49.038,99	49.101,78	49.164,57	49.227,36	49.290,15	50.010,98	50.074,61	50.138,23	50.201,86	50.265,49	50.329,12
66	50.392,74	50.456,37	50.520,00	50.583,62	50.647,25	50.710,88	51.442,59	51.507,06	51.571,52	51.635,98	51.700,45	51.764,91
67	51.829,38	51.893,84	51.958,31	52.022,77	52.087,24	52.151,70	52.894,30	52.959,60	53.024,90	53.090,20	53.155,50	53.220,80
68	53.286,11	53.351,41	53.416,71	53.482,01	53.547,31	53.612,61	54.366,09	54.432,23	54.498,37	54.564,51	54.630,65	54.696,79
69	54.762,93	54.829,07	54.895,20	54.961,34	55.027,48	55.093,62	55.857,98	55.924,96	55.991,94	56.058,91	56.125,89	56.192,86
70	56.259,84	56.326,82	56.393,79	56.460,77	56.527,74	56.594,72	57.369,97	57.437,78	57.505,59	57.573,41	57.641,22	57.709,03

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

SETTLEMENT AGREEMENT

BETWEEN THE HELLENIC REPUBLIC AND SIEMENS

I. PREAMBLE

The Hellenic Republic is a sovereign state and member of the European Union participating in the Eurozone.

Siemens is a German engineering company engaged in, inter alia: production of energy equipment, transmission and distribution systems; transportation equipment and systems; and health care equipment. Its customer range includes national, state and regional governments in various countries throughout the world.

In November 2006, the Munich Public Prosecutor's Office executed search warrants at multiple Siemens locations, as well as the homes of certain Siemens employees in and around Munich, Germany, as part of an investigation concerning alleged bribery of foreign public officials and other illegal acts. Shortly after these raids, Siemens disclosed to both the U.S. Department of Justice ("DOJ") and the Securities and Exchange Commission ("SEC") alleged violations of the Foreign Corrupt Practices Act in multiple countries. In parallel, Siemens initiated an extensive global internal investigation.

The scope of the investigation in Greece and Siemens' cooperation and contribution are further detailed in Annex 1 of this Agreement.

The Hellenic Republic went on to investigate to what extent Siemens engaged in illicit activities in Greece and is liable on grounds of civil and administrative law for potential illegal business practices.

Against this background, both the Hellenic Republic and Siemens agree to fully and finally settle their differences as above, achieving the best solution for both sides. To this end, Siemens agrees to offer allowances for the full and final settlement of all potential allegations of unlawful conduct related to the Matter as it is defined in this Settlement Agreement (the "Agreement").

At the outset, however, the Siemens Management wishes to express their deepest regret to the Greek people, the Hellenic Parliament and the Government of the Hellenic Republic for the conduct which resulted in the judicial and parliamentary investigations and subsequent prosecutions by Greek Justice.

Even though Siemens always attached particular importance to transparency and responsibility, the current company management deems it necessary to express their regret because several company officials world-wide did not demonstrate due commitment and infringed on the above

corporate principles. The company has therefore tightened and multiplied prevention and compliance measures to ensure full and overall compliance to corporate principles for all senior executives, down to the remotest associate. Siemens management declares that Siemens is now a new company in terms of organization, personnel and corporate culture, implementing a comprehensive compliance program.

In addition, Siemens declares to the Hellenic Republic that it has implemented a complete and modern compliance program globally. This includes, but is not limited to, an anti-corruption program, as further detailed in Annex 1 of this Agreement.

The Parties agree that this Agreement does not affect any pending commercial, administrative, civil or penal disputes that exist or may arise unrelated to the Matter. It is also expressly agreed that the stipulations hereof do not affect and cannot be deemed to affect or include in any way any issues of penal nature against persons.

Against this background, the Parties, without prejudice to their legal positions, agree to this Settlement Agreement (the "Agreement") as set forth below.

II. DEFINITIONS

"HR" is defined to include the Hellenic Republic, as well as all its agencies, public authorities and public entities, and all companies fully owned by the Hellenic Republic.

"SIEMENS" is defined to include Siemens AG and Siemens AE (Greece), their directly or indirectly owned subsidiaries and joint ventures, and those entities where Siemens exercises material and critical influence on corporate matters, regardless of the participation percentage in their share capital. The definition also refers to the company officers, directors and employees, except those involved or to be involved in the Matter due to judicial investigations.

HR and SIEMENS are jointly referred to herein as the "Parties", each one being a "Party" for purposes of this Agreement.

"SAE" is defined to include Siemens AE Greece and its subsidiaries in Greece, as well as Siemens Healthcare Diagnostics ABEE.

The "Matter" is defined as any and all matters, claims or allegations to date, whether known or unknown relating in any way to corruption; payments to (or promises to pay) third parties; other illegal activities on the part of SIEMENS, including without limitation all matters investigated by any Greek, German or U.S. authority or Debevoise & Plimpton LLP, including matters covered by Siemens' 2008 settlements with the German authorities and the SEC and DOJ in the United States.

The "Steering Committee" is detailed in Annex 3.

The “Corporate Compliance Monitor” is detailed in Annex 4.

III. OBLIGATIONS OF SIEMENS

- (1) The Parties agree that, in full and final settlement of all claims under civil and administrative law relating to the Matter (including money laundering and antitrust law), SIEMENS undertakes the following obligations against the HR:

1. **Allowance of € 80 million:** SIEMENS makes the following allowance related to accounts receivable against Greek public sector entities referenced in Annex 2 (“Allowance 80 million”): The HR hereby declares in accordance with Article 477 of the Greek Civil Code a joinder as joint and several debtor to all of the accounts receivable referenced in Annex 2. Immediately thereafter, SIEMENS hereby waives or shall procure to be waived, in accordance with Article 484 of the Greek Civil Code, all accounts receivable referenced in Annex 2 with effect against all joint and several debtors thereof so that the accounts receivable are waived in their entirety, also for the benefit of the debtors of the accounts receivable referenced in Annex 2. For purposes of verification of the validity of the accounts receivable, the Parties have agreed on the mechanism as detailed in Annex 2. Both the joinder pursuant to Article 477 of the Greek Civil Code and the waiver performed in accordance with Article 484 of the Greek Civil Code shall be exempt from any direct or indirect tax, stamp duty, contribution, commission, duty or taxing right or other burden in favor of the Greek State or third parties. For the purposes of this Agreement, it is expressly agreed that neither this Agreement nor the agreements to be concluded by the Parties in execution or in furtherance of this Agreement will be deemed to constitute a donation for Greek tax law purposes.

2. **Allowance of € 90 million:** Siemens AG commits, as outlined in Annex 3, to make available over a period of five (5) years from the Effective Date of this Agreement (the “Allowance Period”), a total amount of € 90 million (the “Allowance 90 million”) as outlined below, for the support of the following HR entities and activities:

- (1) Entities serving the public interest dedicated to combating corruption, fraud and money laundering in the HR.
- (2) Projects and programs including education and training programs aimed at combating corruption, fraud and money laundering in the HR.

- (3) University and other scientific research programs in the HR designed to enhance knowledge and expertise in the areas of energy, healthcare, industry, infrastructures and urban development.
- (4) Scholarship schemes for post-graduate studies in the areas of energy, healthcare, industry, infrastructures and urban development, through the State Scholarships Foundation (IKY) of the HR. In any given year, there shall be made available the possibility of up to 100 such scholarships.
- (5) Provision of requested medical equipment (including equipment delivery, installation and maintenance) for public hospitals within the HR, particularly for pediatric hospitals, following a needs assessment by the Ministry of Health, in consultation with the Steering Committee, and in accordance with applicable law.

While the above commitment is made by Siemens AG, Siemens AE shall also have the right to perform. The disbursement of any funds to specific projects or bodies will be decided by the Parties in accordance with the provisions of Annex 3.

3. **Investment of € 100 million:** Siemens AG commits to ensure the continued presence in Greece of SAE, which today employs more than 600 employees, by using within 2012 the appropriate means and activating financial support of SAE with an estimated amount of € 100 million. Fulfillment of this provision will be evidenced in writing to the Steering Committee by SAE's statutorily appointed auditors.

4. Further investments:

(a). SIEMENS has operated in, and produced products and provided services in, the HR for nearly 100 years. SIEMENS knows and trusts the dynamics and resiliency of the HR's economy and maintains a deep belief that despite its current difficulties, the HR will once again soon return to a robust economy. In this effort, SIEMENS wishes to be a basic and real supporter. Given this, SIEMENS strongly encourages major global investors to participate in the HR's economic revitalization by investing in the HR, as SIEMENS itself has done and is continuing to do.

(b). The Parties agree that the Steering Committee shall establish a joint working group (the "Investment Committee") to explore actual and substantial areas of investment by SIEMENS in the HR. In particular, special emphasis will be given to sectors which increase employment in the HR.

(c). Specifically, but not limited to, SIEMENS will consider making investments of various types and forms in the HR. One such investment which is being considered includes the construction of a new production factory in Greece for a project value in excess of EUR 60 million which will lead to the employment of over 700 individuals.

- (2) If new facts concerning the Matter deemed to be relevant to the Greek authorities come to its knowledge, SIEMENS will continue to provide all possible support whenever requested and/or independently to the prosecutors of the HR with respect to their ongoing criminal investigations of individuals involved in the Matter. Nothing in this Agreement shall be interpreted as restricting or limiting the criminal prosecution of individuals involved in the Matter.
- (3) SAE agrees to adhere for a period of up to three (3) years from the Effective Date of this Agreement to a scheme of corporate compliance improvement and commits to ensure transparency in its operations. The scheme will consist of a review of SAE's compliance program and its internal controls. The details of this scheme are listed in Annex 4. The scheme shall be conducted so as to take into account smooth operation and flow of normal SAE business affairs and operations.
- (4) SIEMENS commits to maintain a robust compliance program that fosters a corporate culture in which corrupt or otherwise illegal activities are not tolerated. Consistent with this commitment, SIEMENS will use its best efforts to ensure that there are no corrupt or otherwise illegal practices undertaken in the tendering procedure or the execution of contracts in Greece, and that SIEMENS employees comply with all of the laws of the HR on fair competition and trade.

IV. OBLIGATIONS OF THE HR

- (1) The HR acknowledges SIEMENS' cooperation in the investigation of the Matter.
- (2) The HR declares that SIEMENS constitutes a reliable and responsible business within the meaning of Article 45 of the directive 2004/18/EC.
- (3) The HR herewith waives any and all civil and administrative claims and fines (including money laundering and antitrust law violations) against SIEMENS related to the Matter. The HR shall not pursue any civil or administrative law remedies and shall not impose any fine or sanction against SIEMENS. If any such remedy or sanction has already been filed or imposed, it shall be definitely waived by the HR and the sanction shall be annulled and/or repealed.

In addition, the HR will hold SIEMENS harmless in relation to the Matter, and expressly agrees that this Agreement is irrevocable. In addition, if required, the HR

shall use its best efforts to defend and otherwise assist SIEMENS with respect to the above claims, fines, lawsuits and/or other proceedings. In case that such claims and/or legal consequences are nevertheless brought forward, SIEMENS shall have, vis-à-vis the HR, a right of retention and a right of set-off of a corresponding amount with the Allowance 90 million referred to in Clause III.

V. TERMINATION OF PENDING LITIGATION

In relation to Clause III.(1), as far as SIEMENS is the plaintiff, SIEMENS will terminate in due course following the Effective Date of this Agreement any corresponding court proceedings, and shall bear all related reasonable costs. Any litigation proceedings relating to the Matter shall be dismissed by the applicant or plaintiff, who has the power of disposal of the proceedings otherwise. Particular reference is made to the action for a negative declaration in Munich.

VI. BOTH PARTIES

- (1) **Contributing to the resolution of other disputes:** The Parties agree to utilize best efforts in order to achieve the fair resolution of any pending disputes involving or affecting them. SIEMENS shall submit in writing a list of such disputes to the Steering Committee.
- (2) **Steering Committee:** The Parties shall appoint their delegates to the Steering Committee and shall enable the Committee to perform its duties.
- (3) **VAT:** The amounts of the Allowances in 1 and 2 of the above Clause III.(1) are inclusive of VAT, if applicable.

VII. PAYMENT OF THE HR's LEGAL FEES

The HR incurred legal fees and expenses by Hogan Lovells International LLP, the law firm appointed by the HR (the "Law Firm"), following the recommendation of the Legal Council of State for purposes of preparing and entering into this Agreement and for the HR's representation in ongoing disputes with SIEMENS. SIEMENS agrees to pay for the fees and expenses of the Law Firm related to the above mandate. The Law Firm will provide documentation supporting and detailing said fees and expenses, which must be reasonable and reflect current market conditions, and present them to SIEMENS for payment. The HR relieves the Law Firm of its secrecy obligation in so far as it is free to substantiate the reasonableness of its fees and expenses by disclosing its retainer agreement, invoices, time sheets and vouchers for expenses. In parallel to the payment, the Law Firm shall issue and deliver a letter of satisfaction to the Legal Council of State of the HR, the Steering Committee and SIEMENS, declaring that the fees and expenses under the above mandate have been paid.

VIII. MISCELLANEOUS

- (1) This Agreement contains the entire understanding between the Parties and supersedes all prior written or oral commitments, understandings, arrangements and agreements with respect to matters covered in this Agreement. There are no restrictions, agreements, promises, warranties, covenants, or undertakings with respect to the matters covered by this Agreement other than those expressly set forth herein. This Agreement may not be amended except as expressly agreed to in writing by both Parties, signed by authorized representatives of both Parties.
- (2) The English version of this Agreement shall prevail in any case of doubt or discrepancy.
- (3) In the event that any one or more of the provisions contained herein shall, for any reason, be held to be invalid, illegal or unenforceable in any respect, such invalidity, illegality or unenforceability shall not affect any other provisions of this Agreement, but this Agreement shall be construed as if such invalid, illegal or unenforceable provisions had not been contained herein, unless the deletion of such provision or provisions would constitute such a material change so as to render the fulfillment of the performances contemplated herein incompatible with the will of the Parties.
- (4) If the conditions which formed the basis of this Agreement have significantly changed since this Agreement was entered into and if the Parties would not have reasonably entered into this Agreement or would have entered into it with different content if they had foreseen the change occurred, adaptation of the Agreement may be demanded to the extent that, taking account of all the circumstances of the specific case, in particular the contractual or statutory distribution of risk, one of the Parties cannot reasonably be expected to uphold this Agreement without alteration.
- (5) This Agreement is governed by the laws of the HR.
- (6) If a dispute arises in connection with this Agreement, the authorized representatives of the Parties shall attempt, in fair dealing and good faith, to settle such dispute. Upon request of either Party, a senior management representative of each Party must participate in the negotiations. Each Party shall be entitled to terminate these negotiations by written notification to the other Party at any time.
- (7) The Parties shall attempt to agree on a procedure for Alternative Dispute Resolution (ADR) and the applicable procedural rules (including time limits) within fourteen days after a termination notice under VIII.(6) has been received by the other side. If the Parties fail to agree on such procedure within this time limit, each Party shall be entitled to refer the dispute to arbitration pursuant to VIII.(8).

- (8) Any dispute arising in connection with this Agreement, or its validity, in whole or in part, shall be finally settled in accordance with the Arbitration Rules of the International Chamber of Commerce (ICC) without recourse to the ordinary courts of law in accordance with such Rules. It is agreed that the place of arbitration shall be Geneva, Switzerland, the number of arbitrators shall be three and the language of the arbitral proceedings shall be English.

IX. BINDING EFFECT

The Parties agree that this Agreement will be presented to the Greek Parliament for consideration and ratification. In case the present Agreement is rejected, not ratified within forty-five (45) days after the date of signature by SIEMENS, or revoked or voided by the Greek Parliament, this Agreement is null and void and shall be treated as "without prejudice" for all further discussions and/or relevant proceedings. In this case, allowances already performed will be returned. This Agreement, along with its Annexes numbered 1 – 4, will become effective on the day it is published in the official government gazette (the "Effective Date"), at which point this Agreement will fully and finally settle all disputes in connection with the Matter and this Agreement will be binding on all Parties.

This Agreement was approved by resolution of the Board of Directors of Siemens AG on February 29, 2012 and by resolution of the Board of Directors of Siemens AE on March 2, 2012.

SIEMENS AG

By: _____

Name: Peter Y. Solmssen

Title: General Counsel &
Member of the Board

Date: _____

By: _____

Name: Dr. Sebastian Brachert

Title: General Counsel EMEA

Date: _____

SIEMENS AE

By: _____

Name: Panos Xynis

Title: CEO

Date: _____

By: _____

Name: Robert Sikellis

Title: General Counsel

Date: _____

HELLENIC REPUBLIC

By: _____

Name: _____

Title: _____

Date: _____

ANNEX 1:**A. SCOPE OF INVESTIGATION AND SIEMENS' COOPERATION**

Debevoise & Plimpton LLP's ("Debevoise") investigation commenced in late 2006. For approximately 18 months, Debevoise devoted senior attorneys full time to investigate Siemens Greece. Debevoise also contracted the accounting firm Deloitte & Touche ("Deloitte") to review financial data. Deloitte employed a number of forensic accountants to review data related to the Greece investigation, with a core team of forensic accountants stationed at Siemens' Athens headquarters from June 2007 through June 2008.

Throughout the investigation, Debevoise kept prosecutors in Athens apprised of the facts it uncovered during its investigation. Attorneys from Debevoise met with the prosecutors on a number of occasions. In conjunction with those meetings, Debevoise produced to the prosecutors relevant documentary evidence discovered during the investigation, including emails, correspondence, consulting agreements, payment records, and financial data. In total, over 3,000 pages worth of documents were produced to prosecutors in Athens.

Following the conclusion of the Debevoise investigation, SIEMENS has continued to voluntarily provide substantial support to the HR. This has included, but not been limited to:

- (i). Additional follow-up meetings with Debevoise;
- (ii). Current executives of SIEMENS have supplied documentation in response to requests made by the authorities of the HR;
- (iii). Current executives have testified as requested during the Greek Parliamentary Investigating Committee.

In summary, SIEMENS provided substantial support to the authorities of the HR in order to assist in their investigation. The HR authorities, with SIEMENS' cooperation, were able to make progress in their work.

B. SIEMENS' COMPLIANCE PROGRAM**Self-cleaning Steps**

SIEMENS has taken significant self-cleaning measures to ensure its reliability and to prevent illicit activities from occurring in the future which have been recognized by German and other foreign authorities.

In particular, SIEMENS has taken a number of steps to improve its compliance procedures and internal controls. SIEMENS is continuing to improve and implement its anti-corruption program and related controls and is implementing such program and controls on a worldwide level.

Organizational reform of control functions (compliance, legal and audit)

SIEMENS has made far-reaching changes to the leadership of the organization. In addition, Siemens AG appointed a new Chairman of the Supervisory Board and a new CEO in 2007, the composition of the entire managing board has been significantly changed. Siemens AE has likewise replaced its entire Board of Directors and executive management team.

In October 2007, Siemens AG established a new managing board position for legal and compliance matters and reorganized and strengthened its compliance department.

Anti-corruption program

SIEMENS has fundamentally revised its internal anti-corruption guidelines. In particular, it has issued new internal guidelines regarding the prohibition of corruption in the public sector.

Anti-corruption controls over business partners

In July 2008, SIEMENS updated its policy and processes regarding its business partners for reviewing the integrity and qualification of the business partner.

Control over funds and centralization of bank accounts and payment transactions

As of 2007, SIEMENS adopted a new policy on bank accounts and payments requiring that all existing and new bank accounts must be centrally authorized and registered and that account statements for all accounts must be centrally submitted.

ANNEX 2: ACCOUNTS RECEIVABLE WAIVED BY SIEMENS AND VERIFICATION

The Allowance 80 million to the HR public sector entities pursuant to III.(1).1 of this Agreement shall proceed as follows:

- (i). SIEMENS has deposited a detailed list of the relevant accounts receivable with the Law Firm on March 2, 2012, with instruction to give unlimited access to such list to the HR. The HR will ensure that all debtors receive information on the respective accounts receivable.
- (ii). The accounts receivable pursuant to (i) shall be deemed undisputed and recognized as valid by the respective debtors as well as by the HR unless the debtor of any such accounts receivable notifies the HR that the debtor wishes to dispute the accounts receivable in principle and/or in the amount. As a condition for the effectiveness of such notice in the further verification process, the notice of objection needs to contain (a) a detailed description of the underlying facts upon which the notice of objection is based, (b) a complete presentation of the defences or objections, which are brought forward with respect to the accounts receivable disputed, (c) a summary of what steps have been undertaken by the debtor regarding a resolution concerning the accounts receivable disputed, and (d) what future steps are intended on behalf of the debtor of those asserted accounts receivable. The notice must be filed not later than 75 calendar days after the Effective Date of this Agreement with the Legal Council of the State of the HR (Attention: The President), which will assign it a protocol number and forward it to the Chairman of the Steering Committee.
- (iii). Any accounts receivable disputed shall be reviewed and discussed among the delegates of the Steering Committee as to whether they are justified. If a resolution on the justification of the disputed accounts receivable pursuant to (ii) cannot be reached, the Steering Committee has to agree if and/or to what extent such disputed accounts receivable are to be deducted from the Allowance 80 million.
- (iv). If and to the extent the Steering Committee fails to reach a resolution on the inclusion of a specific account receivable in the Allowance 80 million within eight (8) months after the Effective Date of this Agreement ("Expiration Date"), either Party may file an ICC arbitration in accordance with VIII.(8) as to the justification of the disputed accounts receivable pursuant to (iii). Depending on the final outcome of the ICC arbitration, accounts receivable are to be included or not included in the Allowance 80 million. If neither Party files such request for arbitration within a period of one month after the Expiration Date, then such disputed accounts receivable shall be included in the Allowance 80 million.
- (v). At anytime during the verification process pursuant to (ii) – (iv) above, SIEMENS shall have the right to replace any account receivable by another uncontested, acknowledged account receivable, or by a finally adjudicated claim, it has against the HR. This replacement amount will form part of the Allowance 80 million. For the purpose of calculating the amount necessary to replace the disputed accounts receivable, VI.(3) shall apply. For purposes of clarification, claims replaced pursuant to this (v) shall not be considered relieved, waived, or otherwise affected by this Agreement. In this connection, SIEMENS shall not be restricted whatsoever in its lawful pursuit of such accounts receivable against the respective debtors.

- (vi). During the procedure described under the preceding (i) – (v), the accounts receivable disputed shall be treated for the purposes of the statute of limitation as if they were pending before a competent court or an arbitral tribunal.

ANNEX 3: STEERING COMMITTEE**1. Composition of the Steering Committee**

Of the seven members of the Steering Committee, three shall be appointed by the HR and another three by SIEMENS, while the Chairperson shall be the Corporate Compliance Monitor, who will remain in his capacity as Chairperson even following the expiration of the Monitorship. Any replacement of the Chairperson shall be made as outlined in Annex 4.

The Parties shall utilize best efforts to choose individuals who are likely to continue as members of the Steering Committee throughout the term (cf. number 6 below) and may, in their sole discretion, elect to replace any one of their appointees at any time. Such replacement becomes effective by the appointment of a new member and following notification to the Chairperson and the other Party in writing.

The first appointees of the Steering Committee will be nominated within 30 days of the Effective Date of this Agreement.

2. Competences

The Steering Committee shall have the competences as provided for within this Agreement and any other competence which the Parties may entrust in writing to the Steering Committee.

3. Meetings and Resolutions

The Steering Committee shall meet as required to perform its tasks under this Agreement. Either Party or the Chairperson shall have the right to request a meeting under the condition that such request specifies the topics for an agenda. The request shall be directed to the other Party and to the Chairperson and it shall oblige the Chairperson to invite for such meeting without undue delay, latest however, within two (2) weeks. If the Chairperson fails to comply with such request, the Party requesting the meeting shall have the right to invite for such meeting by registered letter or equivalent means within another two (2) weeks.

Meetings of the Steering Committee shall be invited for with a lead time of at least two (2) weeks and only for days other than public holidays in Athens. Meetings shall take place, as a rule from which the Steering Committee may deviate, if the majority of its members so resolves, in Athens.

Resolutions by the Steering Committee shall be passed by a five (5) vote majority.

Decisions on the Allowance 90 million will be made with simple majority. If SIEMENS raises objections based on the decision being substantially contrary to SIEMENS' corporate interests or is prohibited under its corporate compliance

program, the Steering Committee shall be required to decide the issue unanimously. Either Party shall be free to refer this decision to dispute resolution under VIII for ascertaining whether the objections raised were not justified and therefore are to be disregarded. If in the outcome of the dispute resolution, it turns out that the objections raised by SIEMENS were not justified within the meaning of the second sentence of this sub-paragraph, then the majority decision shall be binding even after expiration of the Allowance Period.

Votes may be cast during personal attendance, by way of telephone conference with all members of the Steering Committee attending, or by written resolution signed by all of its members. An absent member may delegate his vote in writing to another member appointed by the same Party. The Chairperson may not delegate its vote. In absence of the Chairperson, the meeting shall be chaired by the oldest member attending.

All requests for resolutions, the resolutions, and the votes cast shall be recorded in written minutes of meeting to be issued and signed by the Chairperson (or person chairing the meeting) in due course after the meeting. The minutes of meeting shall, after having been signed, be communicated to the members of the Steering Committee.

4. Annual Work Plan and Selection of Projects and Programs, Funds

For every year of the Steering Committee's term, the HR shall submit to the Steering Committee for evaluation and resolution an annual work plan proposing the allocation for the projects and initiatives under the Allowance 90 million. The first annual work plan shall be submitted by the HR within six (6) months of the Effective Date and any subsequent annual work plan shall be submitted by the HR before the year begins for which the annual work plan is submitted. Either Party may propose projects for inclusion in any annual work plan or may propose changes to the annual work plan, which will be decided upon by the HR. Any member of the Steering Committee has supervision and oversight rights with respect to the selection of projects and the use of such funds. The funds under any annual work plan shall not be higher than 20 percent per annum of the Allowance 90 million. If funds cannot be used in a given year, they may be added to the following years. Any funds not properly allocated - i.e. selected by the Steering Committee and contracted with, or dedicated to (e.g. contractual negotiations pending), the recipient - for whatever reasons (with the only exception of 3 above in case of dispute resolution) after expiration of the Allowance Period will be deemed finally waived by the HR and treated for purposes of this Agreement as if paid out by SIEMENS. It is specifically provided that any claims in relation to the above allowances are deemed to derive from a legal relationship of public law and are set for the direct fulfilment of a special public purpose in the meaning of art. 4 para. 1 of Law 3068/2002.

5. Communications

Unless stipulated otherwise in this Agreement, the Chairperson shall, on behalf of the Steering Committee, receive and dispatch any communications outside the Steering Committee. All communications shall be issued, recorded, and archived in writing and every member of the Steering Committee shall, during customer business hours have the right to inspect and obtain copies of such documentation at the office of the Chairperson.

Any incoming communication received by the Chairperson on behalf of the Steering Committee shall be communicated in writing (or via email) by the Chairperson to all of its members.

Any outgoing communication dispatched by the Chairperson on behalf of the Steering Committee shall be communicated in writing (or via email) by the Chairperson to all Steering Committee members.

6. Term

The term of the Steering Committee shall be five (5) years following the Effective Date.

7. Remuneration and Expenses

Either Party shall decide on its own on the issue of remuneration and the refund of expenses to its appointees. For these purposes, the Chairperson shall be deemed an appointee of the HR.

ANNEX 4: CORPORATE COMPLIANCE MONITOR

SAE agrees as part of this Agreement, and in order to ensure that SAE maintains an effective anti-corruption compliance system, to the appointment by the HR of an independent Corporate Compliance Monitor (the "Monitor") for a period of up to three (3) years. The powers, duties and responsibilities of the Monitor and the obligations of SAE, are described below.

It is expressly agreed that the obligations herein shall apply only to SAE, as defined above, and not to Siemens AG and not to any SAE subsidiaries or affiliates domiciled outside the HR.

The Monitor will for a period of up to three (3) years from the date of his engagement (the "Term of the Monitorship") evaluate, in the manner set forth below, the effectiveness of the anti-corruption compliance program, which has been implemented at SAE, including the internal controls, record-keeping and financial reporting policies and procedures of SAE as they relate to SAE's current and ongoing compliance with the anti-corruption legislation in effect in Greece and other applicable anti-corruption laws of the European Union (collectively, the "anti-corruption laws") and take such reasonable steps as may be necessary to fulfil the foregoing mandate (the "Mandate").

SAE shall appoint a liaison who shall coordinate with the Monitor and facilitate the Monitor's access to SAE's documents and resources, not limit such access, except as provided herein, and serve as the Monitor's principal interface with SAE (the "Monitor Liaison").

SAE shall notify the Minister of Finance of the HR in writing of the name and contact information of the Monitor Liaison within thirty (30) days of the Effective Date of this Agreement.

The Monitor is obliged to treat all information received in connection with this Mandate as confidential and will not disclose it to any other person, notwithstanding the below rights to refer information to the Steering Committee, Greek law enforcement authorities, SAE's General Counsel, or SAE's Board of Directors.

Should the Monitor, during the course of his engagement, discover that questionable or corrupt payments or questionable or corrupt transfers of property or interests may have been offered, promised, paid or authorized by any employee of SAE, or any entity or person working directly or indirectly for SAE, or that related false books and records may have been maintained relating to SAE after the date on which this Agreement is executed ("improper activities"), the Monitor shall promptly report such improper activities to SAE's General Counsel and Board of Directors for further action. If the Monitor believes that any such improper activity or activities may constitute a significant

violation of law, the Monitor should also report such improper activity to Greek law enforcement authorities. The Monitor should disclose improper activities in his discretion directly to the Greek law enforcement, and not to the General Counsel and the SAE Board of Directors, only if the Monitor believes that disclosure to the General Counsel or the SAE Board of Directors would be inappropriate under the circumstances, and in such case should disclose the improper activities to the General Counsel of SAE as promptly and completely as the Monitor deems appropriate under the circumstances. The Monitor shall address in his reports the appropriateness of SAE's response to any such improper activities, whether previously disclosed or not.

Should any conflict arise between the above Mandate and the mandate of the monitor appointed as part of the settlement with the United States Department of Justice and the United States Securities and Exchange Commission to oversee Siemens AG's global compliance program, the latter shall prevail.

SAE shall cooperate fully with the Monitor and the Monitor shall have the authority to take such reasonable steps as may be necessary to be fully informed about SAE's compliance program within the scope of the Mandate in accordance with the principles set forth herein and applicable law, including applicable data protection and labor laws and regulations. SAE shall provide the Monitor with access to all information, documents, records, facilities and/or employees, as reasonably requested by the Monitor, that fall within the scope of the Mandate of the Monitor under this Agreement.

The Monitor shall be appointed, with the consent of SAE (which consent cannot be unreasonably withheld) by the Minister of Finance for the HR, to whom he will report. The Minister of Finance may in his discretion replace the Monitor. Any such replacement will again be with the consent of SAE, which consent again cannot be unreasonably withheld. Any appointment will be notified in writing to the President of the Legal Council of State by the Minister of Finance.

The Parties agree that no attorney-client relationship shall be formed between SAE and the Monitor. If SAE seeks to withhold from the Monitor (based on attorney-client privilege, attorney work-product doctrine, or where SAE reasonably believes production would otherwise be inconsistent with applicable law) access to information, documents, records, facilities and/or employees of SAE, SAE shall work cooperatively with the Monitor to resolve the matter to the satisfaction of the Monitor.

To carry out the Mandate, the Monitor shall conduct reviews and prepare reports as he deems appropriate and necessary. Such reports shall set forth the Monitor's assessment and make recommendations, if necessary, reasonably designed to improve the effectiveness of SAE's anti-corruption compliance program.

The reports shall be sent to the Steering Committee for review and action, as deemed appropriate. The Monitor is encouraged to coordinate his work with SAE's personnel, including its auditors and compliance personnel, and, to the extent the Monitor deems appropriate, may rely on SAE's processes, on the results of studies, reviews, audits and analyses conducted by or on behalf of SAE and on sampling and testing methodologies.

The Monitor is not expected to conduct a comprehensive review of all business lines, all business activities or all markets. The aim of the Monitorship is to assess and evaluate the effectiveness of the current and ongoing anti-corruption compliance program, not to conduct an inquiry into historical events that may have occurred before the Effective Date of this Agreement.

The Monitor is encouraged to consult with SAE's Monitor Liaison concerning his findings and recommendations on an ongoing basis, and to consider SAE's comments and input to the extent the Monitor deems appropriate.

The Monitor shall provide his report to the Minister of Finance of the HR and SAE's General Counsel, who shall share it with SAE's Board of Directors and, if appropriate, the Chief Compliance Officer for Siemens AG.

SAE shall adopt, within ninety (90) calendar days after receiving the Monitor's report, all recommendations made by the Monitor. With respect to any recommendation that SAE may consider unduly burdensome, inconsistent with local or other applicable law or regulation, impractical, costly or in conflict with the global Compliance Program of Siemens AG or otherwise inadvisable, SAE need not adopt that recommendation within that time but shall propose within sixty (60) calendar days after receiving the report in writing an alternative policy, procedure or system designed to achieve the same objective or purpose. As to any recommendation which SAE and the Monitor do not agree, there shall be a good faith effort to reach an agreement within forty-five (45) calendar days after SAE serves the written notice. In the event SAE and the Monitor are unable to agree on an acceptable alternative proposal, Article VIII (6) – (8) shall apply. Pending such determination, SAE shall not be required to implement any contested recommendation(s). With respect to any recommendation that the Monitor determines cannot reasonably be adopted within the time periods noted above, the Monitor may extend the time period for implementation.

In undertaking the assessments and reviews described above, the Monitor shall formulate conclusions based on, among other things: (a) inspection of relevant documents, including SAE's current anti-corruption policies and procedures; (b) on-site observations of selected systems and procedures at SAE, including internal controls and record-keeping and internal audit procedures; (c) meetings with, and interviews of, relevant employees, officers, directors and other

persons; and (d) analyses, studies, audits and testing of SAE's compliance program with respect to the anti-corruption laws.

Further, in the event that SAE, or any entity or person working directly or indirectly for SAE, refuses to provide information necessary for the performance of the Monitor's responsibilities, and if the Monitor believes that such refusal is without just cause, the Monitor shall disclose that fact to the Steering Committee and SAE's General Counsel, who will take appropriate action. The Monitor may report any criminal or regulatory violations by SAE or any other entity discovered in the course of performing his duties, in the same manner as described above.

At least annually, and more frequently if deemed appropriate, representatives from SAE and the Steering Committee will meet to discuss the monitoring and any suggestions, comments, or improvements SAE may wish to propose to the Steering Committee.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ SIEMENS**I. ΠΡΟΟΙΜΙΟ**

Η Ελληνική Δημοκρατία είναι κυρίαρχο κράτος, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης.

Η Siemens είναι Γερμανική ηλεκτροτεχνική εταιρεία που ασχολείται, μεταξύ άλλων, με την παραγωγή εξοπλισμού, συστημάτων μετάδοσης και διανομής στον τομέα της ενέργειας, με τα συστήματα και εξοπλισμό στον τομέα των μεταφορών καθώς και με εξοπλισμό στον τομέα της υγείας ως προμηθευτής, μεταξύ άλλων, εθνικών, κρατικών και περιφερειακών Αρχών σε διάφορες χώρες του κόσμου.

Τον Νοέμβριο 2006, η Εισαγγελία του Μονάχου πραγματοποίησε έρευνες σε εκτέλεση δικαστικών ενταλμάτων σε διάφορες εγκαταστάσεις της Siemens, καθώς και στις κατοικίες συγκεκριμένων εργαζομένων της στην περιοχή του Μονάχου στην Γερμανία στο πλαίσιο έρευνας σχετικά με πιθανή δωροδοκία αλλοδαπών δημοσίων αξιωματούχων καθώς και με άλλες παράνομες πράξεις. Αμέσως μετά τα παραπάνω, η Siemens αποκάλυψε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης (Department of Justice - DOJ) και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ (Securities and Exchange Commission – SEC) το ενδεχόμενο παραβάσεων του Νόμου για τις Πρακτικές Διαφθοράς στην Αλλοδαπή (Foreign Corrupt Practices Act) σε διάφορες χώρες. Παράλληλα η Siemens ξεκίνησε μια εκτεταμένη εσωτερική έρευνα σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το πεδίο της έρευνας στην Ελλάδα και η συνεργασία και συμμετοχή της Siemens αναλύονται περαιτέρω στο **Παράρτημα 1** της παρούσας Συμφωνίας.

Η Ελληνική Δημοκρατία έχει προχωρήσει σε σχετική έρευνα ως προς την ανάμιξη της Siemens σε παράνομες δραστηριότητες στην Ελλάδα και τις σχετικές ευθύνες που προκύπτουν με βάση το Αστικό και το Διοικητικό Δίκαιο από ενδεχόμενες παράνομες επιχειρηματικές πρακτικές.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ελληνική Δημοκρατία και η Siemens συμφωνούν να προχωρήσουν σε πλήρη και οριστική ρύθμιση των διαφορών τους σε σχέση με τα παραπάνω, επιδιώκοντας την καλύτερη δυνατή λύση και για τις δύο πλευρές. Για το σκοπό αυτό, η Siemens συμφωνεί να προβεί σε παροχές για την πλήρη και οριστική διευθέτηση όλων των πιθανών

κατηγοριών για μη σύννομη συμπεριφορά σε σχέση με την Υπόθεση, όπως αυτή ορίζεται παρακάτω στην παρούσα Συμφωνία Συμβιβασμού (η «Συμφωνία»).

Ωστόσο, πριν απ' όλα, η Διοίκηση της Siemens επιθυμεί να εκφράσει την βαθύτατη λύπη της προς τον Ελληνικό Λαό, την Βουλή των Ελλήνων και την Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας για την συμπεριφορά που είχε ως αποτέλεσμα την διεξαγωγή δικαστικής και κοινοβουλευτικής έρευνας και ακολούθως την άσκηση ποινικών διώξεων από την Ελληνική Δικαιοσύνη.

Αν και η Siemens απέδιδε πάντοτε ιδιαίτερη σημασία στη διαφάνεια και την υπευθυνότητα, η σημερινή διοίκηση της εταιρείας θεωρεί απαραίτητο να δηλώσει την λύπη της, διότι διάφορα στελέχη της Εταιρείας ανά τον κόσμο δεν επέδειξαν την οφειλόμενη προσήλωση και παραβίασαν τις παραπάνω εταιρικές αρχές. Αυτός είναι ο λόγος που η εταιρεία έχει αυστηροποιήσει και πολλαπλασιάσει τα μέτρα πρόληψης και συμμόρφωσης, ώστε να εξασφαλίσει την πλήρη και καθολική συμμόρφωση στις εταιρικές αρχές όλων, από τα ανώτατα στελέχη της διοίκησης μέχρι τον τελευταίο συνεργάτη. Η διοίκηση της Siemens δηλώνει ότι σήμερα η SIEMENS αποτελεί πλέον μια ανανεωμένη εταιρεία σε σχέση με την οργάνωση, το προσωπικό και την εταιρική κουλτούρα της, η οποία εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα συμμόρφωσης.

Επιπροσθέτως, η Siemens δηλώνει στην Ελληνική Δημοκρατία ότι έχει υιοθετήσει ένα πλήρες και σύγχρονο πρόγραμμα συμμόρφωσης σε παγκόσμια κλίμακα. Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ένα σχέδιο δράσης κατά της διαφθοράς, όπως περιγράφεται στο **Παράρτημα 1** της παρούσας Συμφωνίας.

Τα Μέρη συμφωνούν ότι η παρούσα Συμφωνία δεν επηρεάζει εκκρεμείς διαφορές, που υφίστανται ή τυχόν θα προκύψουν, εμπορικής, διοικητικής, αστικής ή ποινικής φύσης, και οι οποίες δεν σχετίζονται με την Υπόθεση. Ρητώς επιπλέον συνομολογείται ότι οι ρυθμίσεις της παρούσας δεν έχουν, ούτε μπορεί να ερμηνευθεί ότι έχουν οποιαδήποτε επιρροή ή ότι κατά οιονδήποτε τρόπο περιλαμβάνουν ζητήματα ποινικής φύσης κατά προσώπων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, τα Μέρη, με δεδομένη τη νομική θέση του καθενός από αυτά, αποδέχονται την παρούσα Συμφωνία Συμβιβασμού (η «Συμφωνία»), όπως αυτή ορίζεται παρακάτω:

II. ΟΡΙΣΜΟΙ

Ο όρος “ΕΔ” νοείται ότι περιλαμβάνει την Ελληνική Δημοκρατία, τις Δημόσιες Υπηρεσίες, τις Δημόσιες Αρχές, τα ΝΠΙΔΑ, και όλες εκείνες τις επιχειρήσεις, στις οποίες το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει το σύνολο των μετοχών συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο.

Ο όρος “SIEMENS” νοείται ότι περιλαμβάνει τη Siemens AG, τη Siemens AE (Ελλάδας) και τις άμεσα ή έμμεσα ελεγχόμενες θυγατρικές εταιρείες και κοινοπραξίες αυτών, καθώς και εκείνες στις οποίες, ανεξάρτητα από το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στο κεφάλαιο, η Siemens ασκεί ουσιώδη και κρίσιμη επιρροή στις εταιρικές υποθέσεις. Επίσης, νοείται ότι περιλαμβάνει τα ανώτερα στελέχη, τα μέλη ΔΣ και υπαλλήλους αυτής, εκτός εκείνων που, λόγω των δικαστικών διερευνήσεων, έχουν ήδη εμπλακεί ή πρόκειται στο μέλλον να εμπλακούν στην Υπόθεση.

Η ΕΔ και η Siemens από κοινού αναφέρονται ως τα “Μέρη”, κάθε μία δε αποτελεί “Μέρος” για τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας.

Ο όρος “SAE” νοείται ότι περιλαμβάνει τη Siemens AE και τις θυγατρικές της εταιρείες στην Ελλάδα, καθώς και τη Siemens Healthcare Diagnostics ABEE.

Ο όρος “Υπόθεση” νοείται ότι περιλαμβάνει όλες ανεξαιρέτως τις μέχρι σήμερα υποθέσεις, αξιώσεις ή ισχυρισμούς, γνωστές ή και μη γνωστές, που σχετίζονται καθ’ οιονδήποτε τρόπο με δραστηριότητες διαφθοράς, πληρωμές (ή υποσχέσεις πληρωμών) προς τρίτους, ή άλλες παράνομες δραστηριότητες από την πλευρά της SIEMENS, περιλαμβανομένων ενδεικτικά όσων υποθέσεων διερευνήθηκαν από τις Αρχές στην Ελλάδα, την Γερμανία και τις Η.Π.Α. ή τη Δικηγορική Εταιρεία Debevoise & Plimpton LLP, περιλαμβανομένων των υποθέσεων που καλύφθηκαν από τις ρυθμίσεις της Siemens με τις Γερμανικές Αρχές το έτος 2008, καθώς και με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (SEC) και το Υπουργείο Δικαιοσύνης (DOJ) στις Η.Π.Α..

Ο όρος “Επιτροπή Εποπτείας”, περιγράφεται περαιτέρω στο Παράρτημα 3

Ο όρος “Επίτροπος Εταιρικής Συμμόρφωσης” περιγράφεται περαιτέρω στο Παράρτημα 4.

III. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ SIEMENS

- (1) Τα Μέρη συμφωνούν ότι, προς πλήρη και οριστική διευθέτηση όλων των απαιτήσεων που προκύπτουν με βάση το Αστικό και Διοικητικό Δίκαιο και που έχουν σχέση με την Υπόθεση (συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και τον ανταγωνισμό), η SIEMENS αναλαμβάνει απέναντι στην ΕΔ τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

1. **Παροχή ύψους 80 εκατομμυρίων Ευρώ:** Η SIEMENS προβαίνει στην ακόλουθη παροχή αναφορικά με τις εισπρακτέες απαιτήσεις της σε βάρος φορέων του Ελληνικού δημοσίου τομέα που μνημονεύονται στο Παράρτημα 2 («Παροχή των 80 Εκατομμυρίων»). Η ΕΔ δηλώνει με την παρούσα, σύμφωνα με το άρθρο 477 του Ελληνικού Αστικού Κώδικα, σωρευτική αναδοχή χρέους ως εις ολόκληρο συνοφειλέτης για όλες τις εισπρακτέες απαιτήσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα 2. Αμέσως μετά η SIEMENS, με την παρούσα προβαίνει σε άφεση χρέους ή θα μεριμνήσει για την άφεση χρέους σύμφωνα με το άρθρο 484 του Ελληνικού Αστικού Κώδικα όλων των εισπρακτέων απαιτήσεων που αναφέρονται στο Παράρτημα 2 έναντι όλων των εις ολόκληρο συνοφειλετών αυτών, ώστε οι απαιτήσεις αυτές να αποσβεσθούν στο σύνολό τους έναντι και των οφειλετών των απαιτήσεων που μνημονεύονται στο Παράρτημα 2. Για τους σκοπούς της επαλήθευσης της ισχύος των απαιτήσεων, τα Μέρη συμφώνησαν στο μηχανισμό που περιγράφεται στο Παράρτημα 2. Αμφότερες, η σωρευτική αναδοχή χρέους κατά το άρθρο 477 του Ελληνικού Αστικού Κώδικα και η άφεση χρέους κατά το άρθρο 484 του Ελληνικού Αστικού Κώδικα θα απαλλάσσονται από κάθε άμεσο ή έμμεσο φόρο, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, προμήθεια, τέλος, φορολογική υποχρέωση ή άλλη επιβάρυνση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή τρίτων. Για τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας, συμφωνείται ρητά ότι ούτε η παρούσα Συμφωνία ούτε οι συμφωνίες που θα συναφθούν από τα Μέρη προς εκτέλεση και τελική εκπλήρωση της παρούσας Συμφωνίας θα θεωρούνται ότι αποτελούν δωρεά για τους σκοπούς της Ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας.

2. **Παροχή ύψους 90 εκατομμυρίων Ευρώ:** Η SIEMENS AG αναλαμβάνει την υποχρέωση, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα 3, να διαθέσει για μια περίοδο πέντε (5) ετών από την Ημερομηνία Έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας (η «Περίοδος Παροχής») ένα συνολικό ποσό 90 εκατομμυρίων Ευρώ (η «Παροχή των 90 Εκατομμυρίων») όπως περιγράφεται κατωτέρω για την υποστήριξη των κατωτέρω φορέων και δραστηριοτήτων της ΕΔ:

- (1) Φορέων που υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και έχουν ως σκοπό την καταπολέμηση της διαφθοράς, της απάτης και του ξεπλύματος χρήματος στην ΕΔ.
- (2) Σχεδίων και προγραμμάτων, περιλαμβανομένων προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, που στοχεύουν στην καταπολέμηση της διαφθοράς, της απάτης και του ξεπλύματος χρήματος στην ΕΔ.
- (3) Πανεπιστημιακών και άλλων επιστημονικών ερευνητικών προγραμμάτων στην ΕΔ, που αποσκοπούν να βελτιώσουν την γνώση και την εξειδίκευση στους τομείς της ενέργειας, της υγείας, της βιομηχανίας, των υποδομών και της αστικής ανάπτυξης.
- (4) Προγραμμάτων υποτροφιών για μεταπτυχιακές σπουδές στους τομείς της ενέργειας, της υγείας, της βιομηχανίας, των υποδομών και της αστικής ανάπτυξης μέσω του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) της ΕΔ. Κάθε έτος θα εξασφαλισθεί η δυνατότητα παροχής μέχρι 100 τέτοιων υποτροφιών.
- (5) Παροχή ιατρικού εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένης της παράδοσης, εγκατάστασης και συντήρησης του εξοπλισμού αυτού) που θα ζητηθεί για Δημόσια Νοσοκομεία, με έμφαση στα Παιδιατρικά Νοσοκομεία, της ΕΔ, μετά από εκτίμηση των σχετικών αναγκών από το Υπουργείο Υγείας, σε συνεννόηση με την Επιτροπή Εποπτείας, και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Μολονότι η ανωτέρω υποχρέωση αναλαμβάνεται από την Siemens AG, δικαίωμα εκπλήρωσης θα έχει και η Siemens A.E. Κάθε καταβολή ποσών για συγκεκριμένα σχέδια ή φορείς θα αποφασίζεται από τα Μέρη σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο **Παράρτημα 3**.

3. **Επένδυση ύψους Ευρώ 100 εκατομμυρίων:** Η Siemens AG αναλαμβάνει να διασφαλίσει την συνεχιζόμενη παρουσία της SAE στην Ελλάδα, η οποία απασχολεί σήμερα περισσότερους από 600 εργαζόμενους, με την χρήση, εντός του 2012, των ενδεικνυόμενων μέσων και ενεργειών οικονομικής στήριξης της SAE με ποσό που υπολογίζεται στα 100 εκατομμύρια Ευρώ. Η εκπλήρωση αυτής της διάταξης θα στοιχειοθετείται εγγράφως στην Επιτροπή Εποπτείας από τους ορκωτούς ελεγκτές της SAE.

4. Περαιτέρω επενδύσεις:

- (α) Η SIEMENS δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, παράγοντας προϊόντα και παρέχοντας υπηρεσίες, για σχεδόν 100 χρόνια. Η SIEMENS γνωρίζει και εμπιστεύεται την δυναμική και την ανθεκτικότητα της οικονομίας της ΕΔ και πιστεύει ειλικρινά, ότι, παρά τις σημερινές δυσκολίες της, η ΕΔ θα επιστρέψει και πάλι σύντομα σε μια ισχυρή οικονομία.

Στην προσπάθεια αυτή, η SIEMENS επιθυμεί να είναι βασικός και ουσιαστικός υποστηρικτής. Με δεδομένο αυτό, η SIEMENS ενθαρρύνει θερμά μεγάλους παγκόσμιους επενδυτές να συμμετάσχουν στην οικονομική αναζωογόνηση της ΕΔ, επενδύοντας στην ΕΔ, όπως η ίδια έχει κάνει και συνεχίζει να κάνει.

(β) Τα Μέρη συμφωνούν ότι η Επιτροπή Εποπτείας θα συστήσει μια κοινή ομάδα εργασίας (η «Επιτροπή Επενδύσεων»), για να διερευνήσει πραγματικούς και ουσιαστικούς τομείς επενδύσεων από την SIEMENS στην ΕΔ. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε τομείς που ενισχύουν την απασχόληση στην ΕΔ.

(γ) Ειδικότερα, αλλά όχι μόνο, η SIEMENS θα εξετάσει την πραγματοποίηση επενδύσεων διαφόρων τύπων και μορφών στην ΕΔ. Μια τέτοια επένδυση, η οποία εξετάζεται, περιλαμβάνει την κατασκευή ενός νέου εργοστασίου παραγωγής στην Ελλάδα για ένα έργο αξίας άνω των 60 εκατομμυρίων Ευρώ που θα οδηγήσει στην απασχόληση άνω των 700 ατόμων.

(2) Στην περίπτωση που νέα γεγονότα που αφορούν στην Υπόθεση και τα οποία θεωρηθεί ότι ενδιαφέρουν τις Ελληνικές Αρχές περιέλθουν σε γνώση της, η SIEMENS θα συνεχίσει να παρέχει κάθε δυνατή υποστήριξη, όποτε της ζητηθεί αλλά και ανεξάρτητα, προς τις Ανακριτικές Αρχές της ΕΔ σε σχέση με την συνεχιζόμενη ανάκριση κατά φυσικών προσώπων που έχουν εμπλακεί στην Υπόθεση. Κανένας όρος αυτής της Συμφωνίας δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά οιονδήποτε τρόπο παρεμβατικό ή περιοριστικό των ποινικών διώξεων κατά φυσικών προσώπων που έχουν εμπλακεί στην Υπόθεση.

(3) Η SAE συμφωνεί να ενταχθεί για μια περίοδο έως τριών (3) ετών από την Ημερομηνία Έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας, σε ένα πρόγραμμα βελτίωσης της εταιρικής συμμόρφωσης και δεσμεύεται για την εξασφάλιση διαφάνειας κατά την λειτουργία της. Το Πρόγραμμα θα αποτελείται από μια αναθεώρηση του προγράμματος συμμόρφωσης της SAE και των εσωτερικών της ελέγχων. Οι λεπτομέρειες του Προγράμματος αυτού περιλαμβάνονται στο **Παράρτημα 4**. Η διεξαγωγή του Προγράμματος θα λαμβάνει υπόψη την ομαλή λειτουργία και ροή των συνήθων επιχειρηματικών υποθέσεων και δραστηριοτήτων της SAE.

(4) Η SIEMENS δεσμεύεται να διατηρεί ένα σταθερό πρόγραμμα συμμόρφωσης που θα υιοθετεί μια εταιρική κουλτούρα, στο πλαίσιο της οποίας καμία δραστηριότητα διαφθοράς ή άλλως παράνομη δεν θα είναι ανεκτή. Σε συνέπεια με αυτή την δέσμευση, η SIEMENS θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να εξασφαλίσει ότι δεν θα χρησιμοποιούνται πρακτικές διαφθοράς ή άλλως παράνομες κατά την διαδικασία υποβολής προσφορών ή την

εκτέλεση συμβάσεων στην Ελλάδα και ότι οι υπάλληλοι της SIEMENS θα σέβονται πλήρως όλους τους νόμους της ΕΔ που διέπουν το θεμιτό ανταγωνισμό και το εμπόριο.

IV. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΔ

- (1) Η ΕΔ αναγνωρίζει την συνεργασία της SIEMENS κατά την έρευνα της Υπόθεσης.
- (2) Η ΕΔ δηλώνει ότι η SIEMENS αποτελεί αξιόπιστη και υπεύθυνη επιχείρηση, υπό την έννοια του Άρθρου 45 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ.
- (3) Η ΕΔ παραιτείται με την παρούσα από κάθε αστική και διοικητική (περιλαμβανομένων εκείνων από ξέπλυμα χρήματος ή παραβάσεων της νομοθεσίας περί Ανταγωνισμού) αξίωση και πρόστιμο κατά της SIEMENS σε σχέση με την Υπόθεση. Η ΕΔ δεν θα καταθέσει ένδικο βοήθημα αστικού ή διοικητικού δικαίου και δεν θα επιβάλει πρόστιμα ή κυρώσεις κατά της SIEMENS. Αν κάποιο τέτοιο ένδικο βοήθημα ή κύρωση έχει ήδη ασκηθεί ή επιβληθεί, η ΕΔ θα παραιτηθεί οριστικά ή δε κύρωση θα καταργηθεί ή/και ακυρωθεί οριστικά.

Επιπλέον, η ΕΔ θα διατηρήσει χωρίς ζημία τη SIEMENS σε σχέση με την Υπόθεση, συμφωνώντας ρητά ότι η παρούσα Συμφωνία έχει αμετάκλητο χαρακτήρα. Επιπλέον, εφόσον χρειαστεί, η ΕΔ θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια παροχής υπεράσπισης και εν γένει αρωγής προς την SIEMENS σε σχέση με τις ανωτέρω αξιώσεις, πρόστιμα, αγωγές και/ή άλλες διαδικασίες. Σε περίπτωση πάντως που, παρ' όλα αυτά, τέτοιες αξιώσεις εγερθούν και /ή έννομες συνέπειες επέλθουν, η SIEMENS θα έχει, έναντι της ΕΔ, δικαίωμα επίσχεσης και δικαίωμα συμψηφισμού του αντίστοιχου ποσού με την Παροχή των 90 Εκατομμυρίων που περιγράφεται στον Όρο III.

V. ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΔΙΚΩΝ

Σε σχέση με τον όρο III.(1) και εφόσον η SIEMENS είναι ενάγων διάδικος, η SIEMENS θα καταργήσει εντός ευλόγου χρόνου μετά την Ημερομηνία Έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας, κάθε αντίστοιχη δικαστική διαδικασία και θα αναλάβει κάθε εύλογη προκύπτουσα δαπάνη. Δικαστικές διαδικασίες σχετικές με την Υπόθεση θα καταργούνται από τον αιτούντα ή τον ενάγοντα ή σε κάθε περίπτωση το διάδικο που έχει την εξουσία διάθεσης. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται της αρνητικής αναγνωριστικής αγωγής στο Μόναχο.

VI. ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΜΕΡΗ

(1) **Συμβολή στην επίλυση άλλων διαφορών:** Τα Μέρη συμφωνούν να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να συμβάλουν στην δίκαιη επίλυση κάθε άλλης εκκρεμούς διαφοράς, στην οποία εμπλέκονται ή τα επηρεάζει. Η SIEMENS θα καταθέσει στη Επιτροπή Εποπτείας έγγραφη κατάσταση με αυτές τις διαφορές.

(2) **Επιτροπή Εποπτείας:** Τα Μέρη θα διορίσουν τους εκπροσώπους τους στην Επιτροπή Εποπτείας και θα διευκολύνουν την Επιτροπή Εποπτείας στην εκπλήρωση των καθηκόντων της.

(3) **ΦΠΑ:** Στα ποσά των Παροχών 1 και 2 του ανωτέρω Όρου III.(1) περιλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ.

VII. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΤΗΣ ΕΔ

Η ΕΔ υπέστη νομικές αμοιβές και έξοδα από τη Hogan Lovells International LLP, την δικηγορική εταιρεία που διορίστηκε από την ΕΔ (η «Δικηγορική Εταιρεία») σε συνέχεια εισηγήσεως από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για την κατάρτιση και σύναψη αυτής της Συμφωνίας και για την εκπροσώπηση της ΕΔ στις εκκρεμείς δίκες με την SIEMENS. Η SIEMENS συμφωνεί να καταβάλει αυτές τις αμοιβές και τα έξοδα της Δικηγορικής Εταιρείας αναφορικά με την ανωτέρω εντολή. Η Δικηγορική Εταιρεία θα παράσχει την αναγκαία τεκμηρίωση προς υποστήριξη και ανάλυση των εν λόγω αμοιβών και εξόδων, τα οποία θα πρέπει να είναι εύλογα και να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και θα τα υποβάλει στην SIEMENS για πληρωμή. Η ΕΔ απαλλάσσει την Δικηγορική Εταιρεία από την υποχρέωση εμπιστευτικότητας στο βαθμό που να δύναται να τεκμηριώσει το εύλογο των αμοιβών και εξόδων της, γνωστοποιώντας την σύμβαση παροχής υπηρεσιών της, τιμολόγια, καταστάσεις ωριαίων χρεώσεων και παραστατικά για τα έξοδα. Παράλληλα με την πληρωμή, η Δικηγορική Εταιρεία θα εκδώσει και παραδώσει στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους της ΕΔ, στην Επιτροπή Εποπτείας και τη SIEMENS, επιστολή ικανοποίησης των απαιτήσεών της σε πλήρη εξόφληση των αμοιβών και δαπανών της σε σχέση με την ανωτέρω εντολή.

VIII. ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- (1) Η παρούσα Συμφωνία περιέχει την πλήρη συνεννόηση των Μερών και υπερισχύει κάθε προηγούμενης γραπτής ή προφορικής δέσμευσης, διευθέτησης, συμφωνίας και σύμβασης σε σχέση με τα θέματα που καλύπτονται από την παρούσα Συμφωνία. Δεν υφίστανται περιορισμοί, συμφωνίες, υποσχέσεις, εγγυήσεις, συνομολογήσεις ή αναλήψεις υποχρεώσεων σε σχέση με θέματα που καλύπτονται από την παρούσα Συμφωνία διαφορετικές από αυτές που ρητά ορίζονται στην παρούσα. Η παρούσα Συμφωνία δεν δύναται να τροποποιηθεί, παρά μόνον κατά τη ρητή συμφωνία των Μερών με έγγραφο που φέρει τις υπογραφές εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων των δύο Μερών.
- (2) Σε περίπτωση αμφιβολιών ή ανακολουθιών, υπερισχύει το κείμενο της Συμφωνίας που είναι γραμμένο στην Αγγλική γλώσσα.
- (3) Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε ή περισσότεροι από τους όρους που περιέχονται στην παρούσα κριθεί ότι είναι άκυρος, παράνομος ή ανεφάρμοστος για οποιαδήποτε αιτία και σε οποιαδήποτε έκταση, το γεγονός αυτό δεν θα επηρεάζει τους υπόλοιπους όρους της παρούσας Συμφωνίας, αλλά η παρούσα θα εφαρμόζεται, ως εάν οι άκυροι, παράνομοι ή ανεφάρμοστοι αυτοί όροι δεν είχαν περιληφθεί σε αυτήν, εκτός εάν η διαγραφή αυτού ή αυτών των όρων θα συνιστούσε τέτοια ουσιαστική μεταβολή που θα καθιστούσε την εκπλήρωση των παροχών που προβλέπονται στην παρούσα αντίθετη με τη βούληση των Μερών.
- (4) Εάν οι συνθήκες που αποτέλεσαν την βάση της παρούσας Συμφωνίας μεταβληθούν ουσιαστικά μετά την σύναψη αυτής και εάν λογικά τα Μέρη δεν θα είχαν συνάψει την παρούσα Συμφωνία ή θα την είχαν συνάψει, αλλά με διαφορετικό περιεχόμενο, εάν είχαν προβλέψει την μεταβολή που επήλθε, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος προσαρμογής της Συμφωνίας στο μέτρο που, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης και ιδίως την συμβατική ή την εκ του νόμου κατανομή του κινδύνου, ένα από τα Μέρη δεν μπορεί να θεωρηθεί ευλόγως ότι αναμένεται να εκπληρώσει την Συμφωνία χωρίς τροποποίηση.
- (5) Η παρούσα Συμφωνία διέπεται από το δίκαιο της ΕΔ.
- (6) Εάν ανακύψει διαφορά σε σχέση με την παρούσα Συμφωνία, εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι των Μερών θα επιδιώξουν, με δίκαιη διαπραγμάτευση και καλή πίστη, να διευθετήσουν την διαφορά αυτή. Μετά από αίτημα ενός Μέρους, οφείλει να συμμετάσχει στις διαπραγματεύσεις ανώτερος εκπρόσωπος της διοίκησης κάθε Μέρους. Κάθε Μέρος

έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τις διαπραγματεύσεις αυτές οποτεδήποτε με την επίδοση σχετικού εγγράφου στο άλλο Μέρος.

(7) Τα Μέρη θα επιχειρήσουν να συμφωνήσουν στη διεξαγωγή διαδικασίας Εναλλακτικής Επίλυσης της Διαφοράς (ADR) και επί των εφαρμοστέων δικονομικών κανόνων (περιλαμβανομένων χρονικών προθεσμιών) εντός δεκατεσσάρων ημερών μετά την λήψη ειδοποίησης καταγγελίας κατά τον όρο VIII.(6) από το άλλο Μέρος. Εάν τα Μέρη δεν συμφωνήσουν σε μια τέτοια διαδικασία εμπρόθεσμα, κάθε Μέρος θα δικαιούται να παραπέμψει την διαφορά σε διαιτησία κατά τον όρο VIII.(8).

(8) Κάθε διαφορά που θα προκύψει σε σχέση με την παρούσα Συμφωνία, ή με την ισχύ της εν όλω ή εν μέρει, θα επιλύεται οριστικά σύμφωνα με τους Κανόνες περί Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ΔΕΕ/ICC) χωρίς δυνατότητα προσφυγής στα τακτικά δικαστήρια σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς. Τόπος της διαιτησίας ορίζεται η Γενεύη, Ελβετία, ο αριθμός των διαιτητών ορίζεται σε τρεις και γλώσσα της διαιτητικής διαδικασίας ορίζεται η Αγγλική.

ΙΧ. ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΗ ΙΣΧΥΣ

Τα Μέρη συμφωνούν ότι η παρούσα Συμφωνία θα παρουσιαστεί στο Ελληνικό Κοινοβούλιο προς εξέταση και κύρωση. Σε περίπτωση που η παρούσα Συμφωνία απορριφθεί, δεν κυρωθεί εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την ημερομηνία υπογραφής της από την SIEMENS, ανακληθεί ή ακυρωθεί από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, η παρούσα Συμφωνία είναι άκυρη και ανίσχυρη και θα θεωρείται για όλες τις περαιτέρω συζητήσεις και/ή τις σχετικές διαδικασίες ως «χωρίς αναγνώριση». Στην περίπτωση αυτή, τυχόν εκπληρωθείσες παροχές θα επιστραφούν. Η παρούσα Συμφωνία μαζί με τα παραρτήματα υπ' αριθμ.1-4 αυτής θα τεθεί σε ισχύ την ημέρα της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (η «Ημερομηνία Έναρξης ισχύος») και από το σημείο αυτό, η παρούσα Συμφωνία θα επιλύει πλήρως και οριστικά όλες τις διαφορές σε σχέση με την Υπόθεση και η παρούσα Συμφωνία θα δεσμεύει όλα τα Μέρη.

Η παρούσα Συμφωνία ενεκρίθη με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Siemens AG στις 29 Φεβρουαρίου 2012 και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Siemens AE στις 2 Μαρτίου 2012.

SIEMENS AG

Από : .....

Από: .....

Όνομα: Peter Y. Solmssen

Όνομα: Dr Sebastian Brachert

Τίτλος: Γενικός Νομικός Σύμβουλος
και Μέλος ΔΣ

Τίτλος: Γενικός Νομικός Σύμβουλος ΕΜΕΑ

Ημερομηνία: .....

Ημερομηνία: .....

SIEMENS AE

Από : .....

Από: .....

Όνομα: Πάνος Ξυλής

Όνομα: Robert Sikellis

Τίτλος: Διευθύνων Σύμβουλος

Τίτλος: Γενικός Νομικός Σύμβουλος

Ημερομηνία: .....

Ημερομηνία: .....

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Από : .....

Όνομα: .....

Τίτλος: .....

Ημερομηνία: .....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Α. ΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ SIEMENS

Η έρευνα της Debevoise & Plimpton LLP ("Debevoise") άρχισε στα τέλη του 2006. Επί σχεδόν 18 μήνες, η Debevoise απασχόλησε έμπειρους δικηγόρους πλήρους απασχόλησης για να πραγματοποιήσουν έρευνα στη Siemens στην Ελλάδα. Η Debevoise ανέθεσε επίσης στη λογιστική εταιρεία Deloitte & Touche ("Deloitte") την εξέταση οικονομικών στοιχείων. Η Deloitte όρισε μια ομάδα πραγματογνωμόνων λογιστών και την επιφόρτισε να εξετάσει τα δεδομένα σχετικά με την έρευνα στην Ελλάδα, με μια βασική ομάδα πραγματογνωμόνων λογιστών που εγκαταστάθηκε στην έδρα της Siemens στην Αθήνα, από τον Ιούνιο 2007 μέχρι τον Ιούνιο 2008.

Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η Debevoise ενημέρωνε τους εισαγγελείς στην Αθήνα κοινοποιώντας τους τα στοιχεία που αποκαλύπτονταν κατά την έρευνα. Οι δικηγόροι της Debevoise συναντήθηκαν αρκετές φορές με τους εισαγγελείς. Παράλληλα με τις συναντήσεις αυτές, η Debevoise παρείχε στους εισαγγελείς τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που προέκυπταν κατά την έρευνα, μεταξύ των οποίων ηλεκτρονικά μηνύματα (emails), αλληλογραφία, συμφωνίες παροχής συμβουλών, αρχεία πληρωμών, καθώς και οικονομικά στοιχεία. Συνολικά, πάνω από 3.000 σελίδες εγγράφων δόθηκαν στους εισαγγελείς στην Αθήνα.

Μετά το πέρας των ερευνών της Debevoise, η SIEMENS συνέχισε εκουσίως να παρέχει ουσιαστική βοήθεια στην Ελληνική Δημοκρατία, προβαίνοντας, μεταξύ άλλων, στα εξής:

- (i). Πρόσθετες συναντήσεις προόδου με την Debevoise.
- (ii). Εν ενεργεία στελέχη της SIEMENS παρείχαν στοιχεία κατόπιν αιτημάτων των Αρχών της ΕΔ.
- (iii). Εν ενεργεία στελέχη κατέθεσαν ως μάρτυρες κατόπιν αιτήματος της Εξεταστικής Επιτροπής του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Συνοψίζοντας, η SIEMENS παρείχε ουσιαστική στήριξη στις Αρχές της ΕΔ συνεπικουρώντας στην έρευνά τους. Οι Αρχές της ΕΔ, με τη συνεργασία της SIEMENS, μπόρεσαν να σημειώσουν πρόοδο στο έργο τους.

Β. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ SIEMENS

Μέτρα αυτοκάθαρσης

Η SIEMENS έχει λάβει σημαντικά μέτρα «αυτοκάθαρσης» για να διασφαλίσει την αξιοπιστία της και να προλάβει κρούσματα παράνομων ενεργειών στο μέλλον, τα οποία αναγνωρίστηκαν από τις Γερμανικές αρχές και τις αρχές άλλων χωρών.

Ειδικότερα, η SIEMENS έλαβε μία σειρά μέτρων για τη βελτίωση των διαδικασιών συμμόρφωσης και των εσωτερικών ελέγχων της. Η SIEMENS συνεχίζει να βελτιώνει και να εφαρμόζει το πρόγραμμα καταπολέμησης της διαφθοράς και τους σχετικούς ελέγχους, σε παγκόσμιο επίπεδο.

Οργανωτική μεταρρύθμιση των λειτουργιών ελέγχου (σε σχέση με την συμμόρφωση, τα νομικά θέματα και τους εσωτερικούς ελέγχους)

Η SIEMENS έκανε εκτεταμένες αλλαγές στην διοίκηση της. Επιπροσθέτως, η Siemens AG διόρισε νέο Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου και νέο Διευθύνοντα Σύμβουλο το 2007, ενώ άλλαξε σημαντικά τη σύνθεση ολόκληρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Ομοίως η Siemens AE αντικατέστησε όλο το Διοικητικό Συμβούλιο και τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη της.

Τον Οκτώβριο 2007, η Siemens AG θέσπισε νέα θέση υπευθύνου στο Διοικητικό Συμβούλιο για νομικά θέματα και θέματα συμμόρφωσης και αναδιοργάνωσε και ενίσχυσε το τμήμα συμμόρφωσης.

Πρόγραμμα καταπολέμησης της διαφθοράς

Η SIEMENS αναθεώρησε εκ βάθρων τις εσωτερικές οδηγίες της για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Ειδικότερα, εξέδωσε νέες εσωτερικές οδηγίες για την απαγόρευση της διαφθοράς στο δημόσιο τομέα.

Έλεγχοι κατά της διαφθοράς σε επιχειρηματικούς εταίρους

Τον Ιούλιο 2008, η SIEMENS επικαιροποίησε την πολιτική και τις διαδικασίες που αφορούν τους επιχειρηματικούς εταίρους της, όσον αφορά στον έλεγχο της ακεραιότητας και της επάρκειας τους

Έλεγχος των κονδυλίων και κεντρική διαχείριση των τραπεζικών λογαριασμών και πληρωμών

Από το 2007, η SIEMENS ακολουθεί νέα πολιτική για τους τραπεζικούς λογαριασμούς και τις πληρωμές, βάσει της οποίας είναι υποχρεωτική η κεντρική έγκριση και καταχώρηση

όλων των υφιστάμενων και των νέων τραπεζικών λογαριασμών, ενώ οι αναλύσεις κίνησης όλων των λογαριασμών πρέπει να υποβάλλονται σε κεντρικό επίπεδο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ, ΑΠΟ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΠΑΡΑΙΤΕΙΤΑΙ Η SIEMENS ΚΑΙ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ

Η Παροχή 80 Εκατομμυρίων προς τους φορείς του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τον όρο III. (1). 1 της παρούσας Συμφωνίας θα εξελιχθεί ως εξής:

(i). Η SIEMENS κατέθεσε λεπτομερή κατάλογο των σχετικών εισπρακτέων απαιτήσεων στην Δικηγορική Εταιρεία στις 2 Μαρτίου 2012 με την εντολή όπως (η Δικηγορική Εταιρεία) παραχωρήσει απεριόριστη πρόσβαση στον κατάλογο αυτό στην ΕΔ. Η ΕΔ θα διασφαλίσει ότι όλοι οι οφειλέτες θα λάβουν γνώση των σχετικών εισπρακτέων απαιτήσεων.

(ii). Οι εισπρακτέες απαιτήσεις σύμφωνα με το παραπάνω σημείο (i) θα θεωρούνται αδιαμφισβήτητες και αποδεκτές ως έγκυρες από τους αντίστοιχους οφειλέτες και από την ΕΔ, εκτός εάν ο οφειλέτης οιαδήποτε τέτοιων εισπρακτέων απαιτήσεων ειδοποιήσει την ΕΔ ότι προτίθεται να αμφισβητήσει τις εισπρακτέες απαιτήσεις επί της ουσίας και/ή σε σχέση με το ποσό. Η ένσταση αυτή είναι ισχυρή για την περαιτέρω διαδικασία επαλήθευσης υπό την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνει: (α) λεπτομερή περιγραφή των πραγματικών γεγονότων, επί των οποίων βασίζεται η ένσταση, (β) πλήρη έκθεση των μέσων υπεράσπισης ή των ενστάσεων που προβάλλονται σε σχέση με τις αμφισβητούμενες εισπρακτέες απαιτήσεις, (γ) περίληψη των ενεργειών που έχουν γίνει από τον οφειλέτη προς επίλυση των διαφορών επί των αμφισβητούμενων εισπρακτέων απαιτήσεων, και (δ) τις σκοπούμενες μελλοντικές ενέργειες του οφειλέτη επί των αμφισβητούμενων εισπρακτέων απαιτήσεων. Η ένσταση πρέπει να υποβληθεί το αργότερο εντός 75 ημερολογιακών ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους της ΕΔ (Υπ' όψιν του Προέδρου), το οποίο θα δώσει αριθμό πρωτοκόλλου και θα την προωθήσει στον Πρόεδρο της Επιτροπής Εποπτείας.

(iii). Οι αμφισβητούμενες εισπρακτέες απαιτήσεις θα εξεταστούν και θα συζητηθούν από την Επιτροπή Εποπτείας ως προς την βασιμότητά τους. Εάν η λήψη απόφασης σχετικά με την βασιμότητα των αμφισβητούμενων εισπρακτέων απαιτήσεων σύμφωνα με το σημείο (ii) δεν είναι εφικτή, η Επιτροπή Εποπτείας υποχρεούται να συμφωνήσει, εάν και σε ποια έκταση οι εν λόγω απαιτήσεις πρέπει να αφαιρεθούν από την Παροχή των 80 Εκατομμυρίων.

(iv). Σε περίπτωση και στο βαθμό που η Επιτροπή Εποπτείας δεν καταλήξει στην επίλυση του θέματος της συμπερίληψης συγκεκριμένων εισπρακτέων απαιτήσεων στην Παροχή των 80 εκατομμυρίων εντός οκτώ (8) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης ισχύος

της παρούσας Συμφωνίας («Ημερομηνία Λήξης») κάθε Μέρος δύναται να προσφύγει στην διαιτησία του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ΔΕΕ/ICC) σύμφωνα με τον όρο VIII.(8) σε σχέση με τη βασιμότητα των αμφισβητούμενων εισπρακτέων απαιτήσεων σύμφωνα με το σημείο (iii). Ανάλογα με το τελικό αποτέλεσμα της διαιτησίας του ΔΕΕ, οι εισπρακτέες απαιτήσεις θα συμπεριληφθούν ή όχι στο ποσό της Παροχής των 80 εκατομμυρίων. Εάν κανένα Μέρος δεν προσφύγει σε διαιτησία εντός ενός μηνός από την Ημερομηνία Λήξης, οι εν λόγω εισπρακτέες απαιτήσεις θα συμπεριληφθούν στο ποσό της Παροχής των 80 Εκατομμυρίων.

(v). Οποιαδήποτε στιγμή στη διάρκεια της διαδικασίας επαλήθευσης που περιγράφεται στα σημεία (ii)–(iv) παραπάνω, η SIEMENS έχει δικαίωμα να αντικαταστήσει οποιαδήποτε εισπρακτέα απαίτηση με άλλη απαίτησή της κατά της ΕΔ που είναι αδιαμφισβήτητη και συνομολογημένη, ή βέβαιη και δικαστικώς εκκαθαρισμένη. Το προς αντικατάσταση ποσό θα συμπεριληφθεί στο ποσό της Παροχής των 80 Εκατομμυρίων. Προκειμένου να υπολογιστεί το ποσό που απαιτείται για να αντικατασταθούν οι αμφισβητούμενες εισπρακτέες απαιτήσεις, εφαρμόζονται οι διατάξεις του όρου VI. (3). Για λόγους σαφήνειας, για τις απαιτήσεις που αντικαθίστανται σύμφωνα με το παρόν σημείο (v) δεν θα θεωρείται ότι υπάρχει απαλλαγή, παραίτηση ή ότι θίγονται με άλλο τρόπο από την παρούσα Συμφωνία. Εν προκειμένω, η SIEMENS δεν θα περιορίζεται κατά κανέναν τρόπο στη νόμιμη διεκδίκηση αυτών των εισπρακτέων απαιτήσεων έναντι των αντίστοιχων οφειλετών.

(vi). Κατά την διάρκεια της διαδικασίας που περιγράφεται στα προηγούμενα σημεία (i)–(v), οι αμφισβητούμενες εισπρακτέες απαιτήσεις θα θεωρούνται, για τους σκοπούς της παραγραφής τους, ως εκκρεμούσες ενώπιον αρμοδίου δικαστηρίου ή διαιτητικής αρχής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ**1. Σύνθεση της Επιτροπής Εποπτείας**

Σε σύνολο επτά μελών της Επιτροπής Εποπτείας, τρία ορίζονται από την ΕΔ και άλλα τρία από τη SIEMENS, ενώ προεδρεύει ο Επίτροπος Εταιρικής Συμμόρφωσης, ο οποίος θα παραμείνει με την ιδιότητα του Προέδρου ακόμα και μετά την λήξη της Επιτροπείας. Η αντικατάσταση του Προέδρου θα λαμβάνει χώρα κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα 4.

Τα Μέρη θα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια να επιλέξουν πρόσωπα που θα δύνανται να εξαντλήσουν ως μέλη της Επιτροπής Εποπτείας τη διάρκεια της θητείας τους (βλ. αριθμό 6 παρακάτω). Εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των Μερών να προβούν στην αντικατάσταση οποιουδήποτε μέλους διορίζουν, οποτεδήποτε. Μία τέτοια αντικατάσταση ισχύει με το διορισμό του νέου μέλους και κατόπιν της έγγραφης γνωστοποίησής της στον Πρόεδρο της Επιτροπής Εποπτείας και το άλλο Μέρος.

Τα πρώτα μέλη της Επιτροπής Εποπτείας θα οριστούν εντός 30 ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας.

2. Αρμοδιότητες

Η Επιτροπή Εποπτείας θα ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρούσα Συμφωνία και όποιες άλλες αρμοδιότητες ενδέχεται να της αναθέσουν τα Μέρη με γραπτή συμφωνία.

3. Συνεδριάσεις και αποφάσεις

Η Επιτροπή Εποπτείας θα συνέρχεται όποτε απαιτείται προκειμένου να διεκπεραιώνει το έργο της όπως αυτό προβλέπεται στην παρούσα Συμφωνία. Κάθε Μέρος ή ο Πρόεδρος έχουν δικαίωμα να ζητούν την σύγκληση της Επιτροπής Εποπτείας υπό τον όρο ότι στο αίτημα προσδιορίζονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Το αίτημα σύγκλησης της Επιτροπής απευθύνεται στο άλλο Μέρος και τον Πρόεδρο, ο οποίος έχει την υποχρέωση να συγκαλέσει την σχετική συνεδρίαση χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, το αργότερο εντός δύο (2) εβδομάδων. Εάν ο Πρόεδρος δεν ανταποκριθεί στο αίτημα αυτό, το αιτούμενο Μέρος έχει το δικαίωμα να συγκαλέσει τη συνεδρίαση εντός προθεσμίας δύο (2) επιπλέον εβδομάδων με ειδοποίηση που αποστέλλεται είτε με συστημένη επιστολή είτε με άλλο ανάλογο μέσο.

Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής Εποπτείας θα συγκαλούνται με ειδοποίηση 2 (δύο) τουλάχιστον εβδομάδων πριν από την ημερομηνία της συνεδρίασης, η οποία θα πραγματοποιείται μόνο σε μέρα που δεν αποτελεί επίσημη ελληνική αργία. Οι

συνεδριάσεις θα πραγματοποιούνται κατά κανόνα στην Αθήνα, εκτός αν η Επιτροπή κατά πλειοψηφία αποφασίσει διαφορετικά.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής Εποπτείας θα λαμβάνονται με πλειοψηφία πέντε (5) ψήφων.

Οι αποφάσεις για την Παροχή των 90 Εκατομμυρίων θα λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία. Εάν η SIEMENS εγείρει ενστάσεις επί αποφάσεων που θεωρεί ότι ουσιωδώς αντίκεινται στα εταιρικά της συμφέροντα ή δεν επιτρέπονται από το πρόγραμμα εταιρικής της συμμόρφωσης, η Επιτροπή Εποπτείας θα καλείται να αποφασίσει επί του θέματος ομόφωνα. Καθένα από τα Μέρη δύναται να παραπέμψει την απόφαση αυτή στην διαδικασία επίλυσης διαφορών του όρου VIII, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσον οι αντιρρήσεις που προβλήθηκαν δεν ήταν δικαιολογημένες και ως εκ τούτου δεν πρέπει να ληφθούν υπ'όψιν. Εάν, από το αποτέλεσμα της επίλυσης διαφορών, προκύψει ότι οι ενστάσεις που εγέρθησαν από την SIEMENS δεν ήταν δικαιολογημένες κατά την έννοια της δεύτερης πρότασης της παρούσας υποπαραγράφου, τότε η απόφαση της πλειοψηφίας θα είναι δεσμευτική ακόμα και αν έχει παρέλθει η Περίοδος της Παροχής.

Η ψηφοφορία πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων, είτε με αυτοπρόσωπη παρουσία είτε μέσω τηλεφωνικής διάσκεψης, στην οποία συμμετέχουν όλα τα μέλη της Επιτροπής Εποπτείας, είτε με την έκδοση κειμένου απόφασης το οποίο συνοπογράφει το σύνολο των μελών. Μέλος που απουσιάζει δύναται να εξουσιοδοτήσει εγγράφως άλλο μέλος του ιδίου Μέρους να ψηφίσει για λογαριασμό του. Ο Πρόεδρος δεν μπορεί να προβαίνει σε τέτοια εξουσιοδότηση. Σε περίπτωση απουσίας του Προέδρου, θα προεδρεύει το μεγαλύτερο σε ηλικία παριστάμενο μέλος.

Όλα τα αιτήματα για λήψη απόφασης, οι αποφάσεις και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας θα αποτυπώνονται σε γραπτά πρακτικά της συνεδρίασης, τα οποία θα υπογράφονται και θα εκδίδονται από τον Πρόεδρο (ή τον Προεδρεύοντα) σε εύλογο χρόνο μετά τη συνεδρίαση. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων αφού υπογραφούν, θα κοινοποιούνται στα μέλη της Επιτροπής Εποπτείας.

4. Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών και Επιλογή Έργων και Προγραμμάτων, Χρηματοδοτήσεις.

Κατά τη διάρκεια της θητείας της Επιτροπής Εποπτείας και κάθε χρόνο η ΕΔ θα υποβάλλει στην Επιτροπή Εποπτείας προς αξιολόγηση και έγκριση ένα ετήσιο πρόγραμμα εργασιών με την προτεινόμενη κατανομή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της Παροχής των 90 Εκατομμυρίων. Το πρώτο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών θα υποβληθεί από την ΕΔ εντός 6 (έξι) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης ισχύος, ενώ κάθε επόμενο

ετήσιο πρόγραμμα εργασιών θα υποβάλλεται από την ΕΔ πριν την έναρξη του έτους, στο οποίο αφορά το υποβαλλόμενο πρόγραμμα. Κάθε Μέρος δύναται να προτείνει έργα ή αλλαγές στο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο πρόγραμμα αυτό με απόφαση της ΕΔ. Κάθε μέλος της Επιτροπής Εποπτείας έχει δικαιώματα εποπτείας και ελέγχου, όσον αφορά στην επιλογή έργων και τη χρήση των σχετικών χρηματοδοτήσεων. Η χρηματοδότηση κάθε ετήσιου προγράμματος εργασιών δεν θα υπερβαίνει κατ' έτος το 20% της Παροχής των 90 Εκατομμυρίων. Εάν οι χρηματοδοτήσεις δεν απορροφηθούν σε ένα δεδομένο έτος, δύνανται να προστεθούν στα επόμενα έτη. Τυχόν χρηματοδοτήσεις που δεν θα έχουν διατεθεί με επιλογή από την Επιτροπή Εποπτείας, συμβολαιοποίηση ή με καθ' οιονδήποτε τρόπο (π.χ. εάν δεν εκκρεμούν διαπραγματεύσεις για την σύναψη σύμβασης) δέσμευση της χρηματοδότησης από το δικαιούχο για οποιονδήποτε λόγο (με μόνη εξαίρεση την ανωτέρω υπό 3 περίπτωση επίλυσης διαφορών) μετά την λήξη της Περιόδου Παροχής, θα θεωρούνται ότι έχουν καταβληθεί για τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας από τη SIEMENS και ότι η ΕΔ έχει οριστικά παραιτηθεί από αυτές. Προβλέπεται ειδικότερα ότι ενδεχόμενες αξιώσεις σε σχέση με τις παραπάνω παροχές θεωρείται ότι απορρέουν από έννομη σχέση δημόσιου δικαίου και τάσσονται για την άμεση εξυπηρέτηση ειδικού δημοσίου σκοπού, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγρ. 1 του Νόμου 3068/2002.

5. Κοινοποιήσεις

Εάν δεν συμφωνείται διαφορετικά στην παρούσα Συμφωνία, ο Πρόεδρος εκ μέρους της Επιτροπής Εποπτείας παραλαμβάνει και αποστέλλει έγγραφα προς τρίτους. Όλα τα έγγραφα εκδίδονται, καταχωρούνται και αρχειοθετούνται γραπτώς και κάθε μέλος της Επιτροπής Εποπτείας έχει δικαίωμα, κατά τις εργάσιμες ώρες, να ελέγχει και να λαμβάνει αντίγραφα των εν λόγω εγγράφων στο γραφείο του Προέδρου.

Κάθε εισερχόμενο έγγραφο που παραλαμβάνει ο Πρόεδρος για λογαριασμό της Επιτροπής Εποπτείας θα κοινοποιείται από τον Πρόεδρο εγγράφως (ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) σε όλα τα μέλη της.

Κάθε εξερχόμενο έγγραφο που αποστέλλει ο Πρόεδρος για λογαριασμό της Επιτροπής Εποπτείας θα κοινοποιείται από τον Πρόεδρο εγγράφως ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε όλα τα μέλη της Επιτροπής Εποπτείας.

6. Διάρκεια θητείας

Η διάρκεια θητείας της Επιτροπής Εποπτείας είναι πενταετής, αρχόμενη από την Ημερομηνία Έναρξης ισχύος.

7. Αποζημίωση και δαπάνες

Κάθε Μέρος θα αποφασίζει αυτοτελώς για τις αμοιβές και τις δαπάνες των εκπροσώπων του. Προς τούτο, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εποπτείας θα θεωρείται εκπρόσωπος της ΕΔ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Η SAE συμφωνεί, ως μέρος της παρούσας Συμφωνίας και με στόχο να διασφαλιστεί ότι η SAE διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα συμμόρφωσης κατά της διαφθοράς, στο διορισμό από την ΕΔ ενός ανεξάρτητου Επιτρόπου Εταιρικής Συμμόρφωσης (εφεξής ο «Επίτροπος») για περίοδο έως τριών (3) ετών. Οι εξουσίες, οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες του Επιτρόπου καθώς και οι υποχρεώσεις της SAE περιγράφονται παρακάτω.

Συμφωνείται ρητά ότι οι παρούσες υποχρεώσεις ισχύουν μόνο για την SAE, όπως ορίζεται παραπάνω, και όχι για την Siemens AG ούτε για άλλες θυγατρικές ή συνδεδεμένες εταιρείες της SAE με έδρα εκτός ΕΔ.

Ο Επίτροπος για περίοδο έως τριών (3) ετών από την ημερομηνία του διορισμού του (η «Διάρκεια της Περιόδου Επιτροπείας»), αξιολογεί, όπως περιγράφεται στη συνέχεια, την αποτελεσματικότητα του προγράμματος συμμόρφωσης κατά της διαφθοράς που εφαρμόζει η SAE, μεταξύ άλλων τους εσωτερικούς ελέγχους, την τήρηση αρχείων καθώς και τις πολιτικές και διαδικασίες της SAE για τις οικονομικές εκθέσεις, σε σχέση με την τρέχουσα και διαρκή συμμόρφωση της SAE με τη νομοθεσία κατά της διαφθοράς που ισχύει στην Ελλάδα και με άλλους εφαρμοστέους νόμους καταπολέμησης της διαφθοράς που έχει θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση (συλλήβδην, «νόμοι κατά της διαφθοράς»), και λαμβάνει εύλογα μέτρα, κατά περίπτωση, για την εκπλήρωση της ανωτέρω εντολής του (η «Εντολή»).

Η SAE θα ορίσει ένα πρόσωπο ως σύνδεσμο, ο οποίος, σε συντονισμό με τον Επίτροπο, θα διευκολύνει την πρόσβαση του Επιτρόπου στα έγγραφα και τους πόρους της SAE, θα φροντίζει να μην περιορίζεται η εν λόγω πρόσβαση, εκτός εάν άλλως προβλέπεται στην παρούσα, και θα λειτουργεί ως κύρια διασύνδεση του Επιτρόπου με τη SAE (ο «Σύνδεσμος του Επιτρόπου»).

Η SAE θα γνωστοποιήσει εγγράφως στον Υπουργό Οικονομικών της ΕΔ το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας του Συνδέσμου του Επιτρόπου εντός τριάντα (30) ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας.

Ο Επίτροπος οφείλει να χειρίζεται κάθε πληροφορία που λαμβάνει σε σχέση με την Εντολή του ως εμπιστευτική και να μην την αποκαλύπτει σε άλλα πρόσωπα, εξαιρουμένων των κάτωθι δικαιωμάτων να ενημερώνει την Επιτροπή Εποπτείας, τις αρμόδιες Ελληνικές Αρχές, το Γενικό Νομικό Σύμβουλο της SAE ή το ΔΣ της SAE.

Εάν ο Επίτροπος, κατά τη διάρκεια της θητείας του, ανακαλύψει ότι υπάλληλος της SAE ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο που εργάζεται άμεσα ή έμμεσα για τη SAE πρόσφερε, υποσχέθηκε, κατέβαλε ή ενέκρινε ύποπτες πληρωμές και δωροδοκίες ή ύποπτες/παραβατικές μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων ή δικαιωμάτων ή εάν ανακαλύψει σχετικά ψευδή στοιχεία στα τηρούμενα βιβλία ή αρχεία που αφορούν τη SAE μετά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Συμφωνίας («**ανάρμοστες δραστηριότητες**»), ο Επίτροπος οφείλει αμελλητί να αναφέρει τις ανάρμοστες αυτές δραστηριότητες στο Γενικό Νομικό Σύμβουλο της SAE και το ΔΣ για περαιτέρω ενέργειες. Εάν ο Επίτροπος πιστεύει ότι η εν λόγω ανάρμοστη ή ανάρμοστες δραστηριότητες ενδέχεται να συνιστούν ουσιώδη παραβίαση του νόμου, ο Επίτροπος οφείλει επιπλέον να αναφέρει τις εν λόγω ανάρμοστες δραστηριότητες στις αρμόδιες Ελληνικές Αρχές. Ο Επίτροπος οφείλει να γνωστοποιεί ανάρμοστες κατά την κρίση του δραστηριότητες απευθείας στις αρμόδιες Ελληνικές Αρχές, και όχι στο Γενικό Νομικό Σύμβουλο και το ΔΣ της SAE, μόνο εάν ο Επίτροπος πιστεύει ότι η γνωστοποίηση αυτή στο Γενικό Νομικό Σύμβουλο και το ΔΣ της SAE υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες δεν είναι ενδεδειγμένη. Στην περίπτωση αυτή, ο Επίτροπος θα γνωστοποιεί τις εν λόγω ανάρμοστες δραστηριότητες στο Γενικό Νομικό Σύμβουλο της SAE αμέσως μόλις κρίνει ότι το επιτρέπουν οι συγκεκριμένες συνθήκες και στην έκταση που κρίνει ότι το επιτρέπουν. Ο Επίτροπος θα αναφέρει στις εκθέσεις του τον βαθμό επάρκειας της αντίδρασης της SAE σε τέτοιες ανάρμοστες δραστηριότητες, είτε υπήρξε πρότερη γνωστοποίηση είτε όχι.

Εάν προκύψουν διαφορές μεταξύ της παραπάνω Εντολής και της εντολής του επιτρόπου που έχει οριστεί να επιβλέπει το πρόγραμμα εταιρικής συμμόρφωσης της Siemens AG παγκοσμίως με βάση την συμφωνία συμβιβασμού με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ, υπερισχύει η δεύτερη.

Η SAE θα συνεργάζεται πλήρως με τον Επίτροπο και ο Επίτροπος θα έχει εξουσία να λαμβάνει εύλογα μέτρα, κατά περίπτωση, ώστε να ενημερώνεται πλήρως για το πρόγραμμα συμμόρφωσης της SAE στο πλαίσιο της Εντολής, σύμφωνα με τις αρχές της παρούσας και το εφαρμοστέο δίκαιο, καθώς και, μεταξύ άλλων, την ισχύουσα νομοθεσία προστασίας προσωπικών δεδομένων και τους εργατικούς νόμους και κανονισμούς. Μετά από εύλογο αίτημα του Επιτρόπου, η SAE οφείλει να παρέχει στον Επίτροπο πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες, έγγραφα, αρχεία, εγκαταστάσεις και/ή επαφή με τους υπαλλήλους που εμπίπτουν στο πλαίσιο της Εντολής του Επιτρόπου βάσει της παρούσας Συμφωνίας.

Ο Επίτροπος ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών της ΕΔ, στον οποίο και θα αναφέρεται, με την σύμφωνη γνώμη της SAE και την οποία η SAE δεν μπορεί χωρίς

εύλογη αιτία να αρνηθεί. Η αντικατάσταση του Επιτρόπου εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Οικονομικών. Για την αντικατάσταση απαιτείται και πάλι η σύμφωνη γνώμη της SAE, την οποία η SAE και πάλι δεν μπορεί να αρνηθεί χωρίς εύλογη αιτία. Κάθε διορισμός θα κοινοποιείται εγγράφως στον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους από τον Υπουργό Οικονομικών.

Τα μέρη συμφωνούν ότι δεν δημιουργείται σχέση δικηγόρου-εντολέα μεταξύ της SAE και του Επιτρόπου. Σε περίπτωση που η SAE σκοπεύει να αρνηθεί στον Επίτροπο την πρόσβαση σε πληροφορίες, έγγραφα, αρχεία, εγκαταστάσεις και/ή επαφή με τους υπαλλήλους βασιζόμενη στο ότι υφίσταται σχέση εμπιστευτικότητας δικηγόρου – εντολέα ή σχέση προστασίας πνευματικού έργου δικηγόρου ή όταν η SAE ευλόγως πιστεύει ότι η ζητούμενη πρόσβαση είναι ασυμβίβαστη με την ισχύουσα νομοθεσία, η SAE θα συνεργαστεί με τον Επίτροπο προκειμένου να επιλυθεί το ζήτημα κατά τρόπο που θα ικανοποιεί τον Επίτροπο.

Σε εκτέλεση της Εντολής, ο Επίτροπος διεξάγει ελέγχους και εκπονεί εκθέσεις, όπως κρίνει σκόπιμο και αναγκαίο. Στις εκθέσεις αυτές παρουσιάζει την αξιολόγηση του και κάνει συστάσεις, αν χρειάζεται, με στόχο την βελτίωση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος συμμόρφωσης της SAE κατά της διαφθοράς.

Οι εκθέσεις θα αποστέλλονται στην Επιτροπή Εποπτείας προς εξέταση και περαιτέρω ενέργειες, όπως κρίνεται σκόπιμο. Ο Επίτροπος ενθαρρύνεται να συντονίζει το έργο του με το προσωπικό της SAE, περιλαμβανομένων των ελεγκτών και του προσωπικού του τμήματος συμμόρφωσης, και, στο βαθμό που ο Επίτροπος κρίνει σκόπιμο, μπορεί να βασίζεται στις διαδικασίες της SAE, όσον αφορά στα αποτελέσματα μελετών, εκθέσεων, εσωτερικών ελέγχων και αναλύσεων που διεξήγαγε η SAE ή διεξήχθησαν για λογαριασμό της, καθώς και όσον αφορά στη μεθοδολογία δειγματοληπτικών ελέγχων.

Από τον Επίτροπο δεν απαιτείται να προβαίνει σε ενδελεχή έλεγχο όλων των τομέων παραγωγής, όλων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή όλων των αγορών. Σκοπός της Εποπτείας είναι η αποτίμηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του τρέχοντος και διαρκούς προγράμματος συμμόρφωσης κατά της διαφθοράς, κι όχι η έρευνα των όποιων ιστορικών περιστατικών που τυχόν έλαβαν χώρα πριν από την Ημερομηνία Έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας.

Ο Επίτροπος ενθαρρύνεται να διαβουλεύεται με τον Σύνδεσμο του Επιτρόπου της SAE επί των ευρημάτων και των συστάσεών του, σε συνεχή βάση καθώς επίσης να συνεκτιμά τον σχολιασμό και την άποψη της SAE, στο βαθμό που ο ίδιος κρίνει σκόπιμο.

Ο Επίτροπος θα υποβάλει την έκθεσή του στον Υπουργό Οικονομικών της ΕΔ και το Γενικό Νομικό Σύμβουλο της SAE, ο οποίος θα την κοινοποιεί στο Δ.Σ. της SAE και, όταν είναι απαραίτητο, στον Επικεφαλής του Προγράμματος Συμμόρφωσης (Chief Compliance Officer) της Siemens AG.

Η SAE θα υιοθετεί εντός ενενήντα (90) ημερολογιακών ημερών αφότου λάβει την έκθεση του Επιτρόπου, όλες τις συστάσεις που κάνει ο Επίτροπος στην έκθεση. Εάν η SAE κρίνει ότι κάποια σύσταση είναι υπερβολικά επαχθής, μη συμβατή με την εθνική ή άλλη ισχύουσα νομοθεσία ή κανονισμό, πρακτικά μη εφικτή, δαπανηρή ή μη συμβατή με το παγκόσμιο Πρόγραμμα Συμμόρφωσης της Siemens AG ή άλλως μη πρόσφορη, η SAE δεν οφείλει να υιοθετήσει αυτή τη σύσταση στην εν λόγω προθεσμία, αλλά θα προτείνει εγγράφως, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών, αφότου λάβει την έκθεση, μια εναλλακτική πολιτική, διαδικασία ή μηχανισμό σχεδιασμένο, ώστε να επιτυγχάνεται ο ίδιος στόχος ή σκοπός. Όσον αφορά στις συστάσεις όπου η SAE και ο Επίτροπος δεν συμφωνούν, θα γίνεται προσπάθεια με καλή πίστη να επιτευχθεί συμφωνία εντός σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών, αφότου η SAE στείλει την έγγραφη ειδοποίηση. Εάν η SAE και ο Επίτροπος αδυνατούν να συμφωνήσουν σε αποδεκτή εναλλακτική πρόταση, θα εφαρμόζεται το άρθρο VIII. (6) – (8). Κατά την διάρκεια εκκρεμότητας τέτοιας διαδικασίας προσδιορισμού, η SAE δεν υποχρεούται να εφαρμόσει τυχόν αμφισβητούμενες συστάσεις. Αναφορικά με οποιαδήποτε σύσταση που ο Επίτροπος κρίνει ότι δεν μπορεί εύλογα να υιοθετηθεί εντός της παραπάνω προθεσμίας, ο Επίτροπος μπορεί να παρατείνει την περίοδο εφαρμογής.

Κατά την αξιολόγηση και τους ελέγχους που περιγράφονται παραπάνω, ο Επίτροπος διατυπώνει συμπεράσματα με βάση, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: (α) εξέταση των σχετικών εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων των εκάστοτε πολιτικών και διαδικασιών της SAE για την καταπολέμηση της διαφθοράς· (β) επιτόπια παρατήρηση των επιλεγμένων μηχανισμών και διαδικασιών της SAE, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών ελέγχων, της τήρησης αρχείων και των διαδικασιών εσωτερικών λογιστικών ελέγχων· (γ) ακροάσεις και συναντήσεις με τους εκάστοτε αρμοδίους υπαλλήλους, στελέχη, διευθυντές και άλλα πρόσωπα· και (δ) αναλύσεις, μελέτες, εσωτερικούς ελέγχους και δοκιμές σε σχέση με το πρόγραμμα συμμόρφωσης της SAE, όσον αφορά στη νομοθεσία για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Επιπλέον, σε περίπτωση που η SAE ή άλλος φορέας ή πρόσωπο που συνεργάζεται άμεσα ή έμμεσα μαζί της, αρνηθεί να παράσχει πληροφορίες απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων του Επιτρόπου, και εφόσον ο Επίτροπος πιστεύει ότι η άρνηση αυτή δεν

δικαιολογείται επαρκώς, ο Επίτροπος γνωστοποιεί το γεγονός στην Επιτροπή Εποπτείας και το Γενικό Νομικό Σύμβουλο της SAE, που θα προβούν στις αρμόζουσες ενέργειες. Ο Επίτροπος δύναται να αναφέρει, με τον τρόπο που περιγράφεται ανωτέρω, ενδεχόμενες ποινικές ή καυονιστικές παραβάσεις, στις οποίες προέβη η SAE ή όποιος άλλος φορέας, και τις οποίες διαπίστωσε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Τουλάχιστον σε ετήσια βάση, ή και συχνότερα εάν κριθεί σκόπιμο, εκπρόσωποι της SAE και της Επιτροπής Εποπτείας θα συνέρχονται για να συζητήσουν σχετικά με την Επιτροπεία και με προτάσεις, παρατηρήσεις ή βελτιώσεις που η SAE επιθυμεί να υποβάλει στην Επιτροπή Εποπτείας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

PRIVATE AGREEMENT ON THE AMENDMENT OF THE CONCESSION AGREEMENT OF 25/11/2008 FOR THE PORT FACILITIES AT PIERS II AND III OF THE PIRAEUS PORT AUTHORITY SA's CONTAINER TERMINAL

In Piraeus, today, Tuesday 26/07/2011, the contracting parties below, more specifically:

a. On the one part, the company with the corporate name '**PIRAEUS PORT AUTHORITY SA**', hereinafter referred to for the sake of brevity as 'PPA SA' or as 'PPA', which has its registered office in Piraeus, as lawfully represented for the signing hereof by Yiorgos Anomeritis, by virtue of Decision No. 172/25-07-2011 of the Board of Directors of PPA SA

b. On the other, the company with the corporate name '**PIRAEUS CONTAINER TERMINAL SA**', which has its registered office in Piraeus, as lawfully represented for the signing hereof by Captain Fu Chengqiu, by virtue of the decision of ^{18/8/2010} ~~18/8/2010~~ of its Board of Directors, hereinafter referred to for the sake of brevity as 'SPV' or 'PCT',

hereinafter referred to jointly as 'the Parties',

HAVING TAKEN INTO CONSIDERATION THE FOLLOWING:

A. PPA SA, by virtue of the concession agreement of 13/02/2002 concluded with the Greek State and its amendment of 19/11/2008 (*Government Gazette of the Hellenic Republic* 2372/B/21-11-2008), has the exclusive right of use and exploitation of the Piraeus Port Zone, which it is entitled to develop in the most beneficial way. Within the context of this right, PPA SA gave

notice of an international public tender procedure with the award criterion being the highest bid for the concession of Piers II and III of the container terminal at the Port of Piraeus. In accordance with the said tender procedure, the Concession Agreement for Pier II and of the eastern side of Pier III of the container terminal at the Port of Piraeus was awarded to the sole shareholder of SPV, a company with the corporate name 'COSCO Pacific Limited', which has its registered office in Bermuda and is established in the Hong Kong Special Administrative Region (SAR) of the People's Republic of China.

B. Further to the above, the Concession Agreement of 25/11/2008 for the port facilities at Piers II and III of the container terminal of PPA SA (hereinafter referred to as the 'Concession Agreement' or as the 'Agreement') was signed by the Parties and the above company with the corporate name 'COSCO Pacific Limited', sole shareholder of SPV, as a third party, and this was legislatively ratified by the provisions of Law 3755/2009 (*Government Gazette* 52/A/30.3.2009) and was then brought into force in accordance with the provisions of its Article 3.1.

C. During the initial period of performance of the Agreement, a series of issues in connection with the terms of the Agreement arose which it was judged necessary to settle for the Agreement to be implemented without friction and conflicts between the Parties. These issues involved, on the one hand, terms of the Agreement which needed clarification so as to express the true intention of the Parties, and, on the other, problems created by the economic crisis which the country faced after the signing of the Agreement and the significant changes in indices crucial for the execution of the Agreement which occurred because of the crisis, in conjunction with the

significant slowing of traffic and of the development of business at the new container terminal of the Port of Piraeus [NCT].

D. By its invitation of 31/3/2011, PCT invited PPA to participate in an amicable dispute settlement procedure between the Parties in relation to the issues cited in the above invitation in accordance with the provisions of Articles 33.2 and 33.3 of the Concession Agreement, and informed its legal representatives about the purpose of the discussions on these issues, their deputies, and its independent consultants. In reply to this invitation, PPA informed PCT in its letter of 5/4/2011 that it accepted the amicable dispute settlement procedure and appointed its representatives in accordance with the above procedure and its independent consultants, and of the need for discussion of certain additional matters, as well as of the date and time of the first meeting of the managing directors of the two sides and of their legal, financial, and technical advisers.

E. The Parties reached agreement on all the issues tabled for amicable settlement between them on 20/5/2011, and so the above procedure was completed and an Amicable Dispute Settlement Report for the above disputes was signed between the Parties. This Report, as finalised by the Parties was approved by the Parties' Boards of Directors, the General Meeting of PCT, and by the Minister of Finance and the Deputy Minister of Regional Development, Competitiveness and Shipping, who represent the Greek State, which holds the majority of the share capital of PPA SA.

F. Following this, the Parties agreed to amend the following terms of the Concession Agreement in accordance with the terms of the aforementioned Amicable Dispute Settlement Report for the above disputes.

G. The entry into effect of the amendments of the terms of the Concession Agreement herein agreed is conditional upon their approval by the Court of Audit and their ratification by the Hellenic Parliament.

HAVE AGREED UPON AND JOINTLY ACCEPTED THE FOLLOWING:

1. The Schedule for the implementation and execution of the Works referred to in Annex 3 of the Concession Agreement and the Survey Diagram for the NCT referred to in Annex 6 of the Concession Agreement are hereby rescinded and are replaced by the annexed Schedule for the implementation and execution of the Works and a Survey Diagram for the NCT, which are annexed to the Concession Agreement as Annex 3A and Annex 6A, respectively.

2. The definition of the term 'Pier III' or 'Eastern Side' or 'Eastern Part of Pier III' in Article 1.3 is hereby amended as follows:

'Pier III' or 'Eastern Side' or 'Eastern Part of Pier III' is hereby defined as follows: the eastern side of Pier III which is demarcated in the survey diagram attached in Annex 6A hereto, marked with the letters A₂-B-Γ-Δ-E-K_H-K_Θ-Λ-Λ_A-Λ_B-Λ_Γ-Λ_Δ-Λ_E-Λ₈-Λ₇-A'-Λ₆-A₂, which the SPV undertakes to construct in accordance with the terms hereof. The part demarcated in the said survey diagram in Annex 6A hereto marked by the letters A'-A-Λ_E-Λ₈-Λ₇-A' which PCT S.A. has the right, but not obligation, to construct whenever it considers it necessary. It should be noted that construction of the

said part, which is demarcated in the said survey diagram in Annex 6A hereto, with the letters Α'-Α- ΑΕ- Α₈- Α₇ -Α' is not a contractual obligation of PCT S.A. and is not included in the schedule in Annex 3A'.

3. The definition of the term '**Oil Pier**' is hereby removed from Article 1.3 of the Concession Agreement and is hereby replaced by the term '**Existing Oil Pier**', the wording of which is as follows:

'**Existing Oil Pier**' is defined as: the pier which exists today at the Port of Piraeus, which is demarcated on the survey diagram attached in Annex 6A hereto, marked by the letters Α₁- Α₂- Α₃- Α₄- Α₅- Α₆- Α₇- Α₈- Α_Ε- Α_Δ- Α₁, where oil installations are currently in operation”.

4. The following sentence is hereby inserted at the end of paragraph 4.7.1 of the Concession Agreement:

“It is hereby clarified that the operations and activities of the New Container Terminal (NCT) shall be fully suspended when none of the cranes at the NCT are in operation, apart from the unloading of containers which contain essential items in accordance with the relevant legislation, in the case of a strike by staff employed at the NCT”.

5. Paragraph 4.7.2 of the Concession Agreement is hereby reworded as follows:

“4.7.2. In all cases where operations and activities of the NCT are temporarily suspended, payment of the Guaranteed Consideration shall continue to be a minimum obligation of the SPV provided that the container

traffic rate achieved on a daily basis is at least 65% of the guaranteed capacity at the NCT, based on the minimum container traffic set out in the relevant column of the Table in Article 14 of this Agreement entitled 'MINIMUM DAILY TRAFFIC' (expressed as the number of TEUs handled each day)." On each day when there is a partial suspension in the operations and activities of the NCT in accordance with the above, on grounds not due to the exclusive fault of the SPV, the amount of the daily guaranteed consideration which the SPV is obliged to pay in accordance with this Agreement for that specific day, as set out in the relevant column of Table 2 of Article 4.3 entitled 'Daily Guaranteed Consideration' shall be reduced accordingly".

6. Likewise Table 2 of Article 4.3 is hereby reformulated as follows:

Table 2 – Guaranteed Consideration

From	To	Guaranteed Consideration	Daily guaranteed consideration
01/10/2009	30/09/2010	17,677,920 €	49,105€
01/10/2010	30/09/2011	20,251,060 €	56,253€
01/10/2011	30/09/2012	21,817,284 €	60,604€
01/10/2012	30/09/2013	23,337,243 €	64,826€
01/10/2013	30/09/2014	25,263,393 €	70,176€
01/10/2014	30/09/2015	27,327,980 €	75,911€

01/10/2015	30/09/2016	29,559,809 €	82,111€
01/10/2016	30/09/2017	32,011,564 €	88,921€
01/10/2017	30/09/2018	40,406,708 €	112,241€
01/10/2018	30/09/2019	43,653,033 €	121,258€
01/10/2019	30/09/2020	47,176,156 €	131,045€
01/10/2020	30/09/2021	50,844,221 €	141,234€
01/10/2021	30/09/2022	54,591,364 €	151,643€
01/10/2022	30/09/2023	58,498,725 €	162,496€
01/10/2023	30/09/2024	62,676,660 €	174,102€
01/10/2024	30/09/2025	67,175,425 €	186,598€
01/10/2025	30/09/2026	70,743,865 €	196,511€
01/10/2026	30/09/2027	74,106,221 €	205,851€
01/10/2027	30/09/2028	77,665,376 €	215,737€
01/10/2028	30/09/2029	81,422,745 €	226,174€
01/10/2029	30/09/2030	85,390,277 €	237,195€
01/10/2030	30/09/2031	89,419,068 €	248,386€
01/10/2031	30/09/2032	93,664,004 €	260,178€
01/10/2032	30/09/2033	98,137,524 €	272,604€
01/10/2033	30/09/2034	102,852,807 €	285,702€

01/10/2034	30/09/2035	107,823,813 €	299,511€
01/10/2035	30/09/2036	113,065,338 €	314,070€
01/10/2036	30/09/2037	118,593,057 €	329,425€
01/10/2037	30/09/2038	124,423,581 €	345,621€
01/10/2038	30/09/2039	130,574,514 €	362,707€
01/10/2039	30/09/2040	137,064,509 €	380,735€
01/10/2040	30/09/2041	143,913,337 €	399,759€
01/10/2041	30/09/2042	151,141,948 €	419,839€
01/10/2042	30/09/2043	158,772,550 €	441,035€
01/10/2043	30/09/2044	166,828,678 €	463,413€

7. A new paragraph, numbered 4.7.4, is hereby inserted into Article 4.7, the text of which is as follows:

“4.7.4. The procedure for relying on force majeure contained in Article 26.2 of this Agreement shall apply *mutatis mutandis* (i.e., by analogy) in relation to reliance on total or partial suspension of the operations and activities of the NCT by the SPV and/or regulation of the consequences thereof”.

8. Paragraph 12.2.b.1 of the Concession Agreement is hereby reworded as follows:

“1. Provided that all necessary administrative licenses and approvals required by law have been obtained, construction of the Eastern Part of Pier III shall commence no later than 24 months from the Concession Start Date and in particular no later than 1/10/2011 (Pier III Construction Start Date). It should be noted that PCT S.A. is entitled to commence construction of the Eastern Part of Pier III on 1/9/2011 by informing PPA S.A. accordingly no later than 1/8/2011, so that PPA S.A. may remove its oil installations from the eastern part of the Existing Oil Pier in good time in accordance with the provisions of paragraph 12.2.b.4 below. Port construction works on the Eastern Part of Pier III in accordance with the provisions of this Agreement shall be carried out in accordance with the schedule in Annex 3A and shall be completed no later than 30/9/2020 in line with the schedule in Annex 3A (Final Works Completion Deadline for Pier III) at which time the Eastern Part of Pier III shall be at full operational capacity”.

9. Paragraph 12.2.b.2 of the Concession Agreement is hereby reworded as follows:

“2. The implementation stages of the construction project for the Eastern Part of Pier III are specified in the schedule attached as Annex 3A. The following interim partial deadlines are expressly agreed:

- (i) Within 5 years from the Pier III Construction Start Date, in other words by 30/9/2016 at the latest, all civil engineering works for construction of the Eastern Part of Pier III must have been completed.
- (ii) Within 9 years from the Pier III Construction Start Date, in other words by 30/9/2020 at the latest, construction of all works to install

mechanical equipment at Pier III, which will ensure that the NCT can be operated and run in accordance with the terms of this Agreement, must have been completed”.

10. Fixed Annual Consideration I and II referred to in Articles 4.4 and 4.5 of the Concession Agreement which correspond to Pier III will be paid from 1/10/2016, and if the commencement of the operation and exploitation of the Eastern Section of Pier III occurs earlier than 1/10/2016, they will be paid from that date. Consequently, Fixed Annual Consideration I will be increased by 803 m., and Fixed Annual Consideration II will be increased by 152,672 m², in accordance with the provisions in Articles 4.4 and 4.5 of the Concession Agreement, on the commencement of the productive operation of the Eastern Section of Pier III or on 1/10/2016, whichever occurs first.

11. Paragraph 12.2.b.4 of the Concession Agreement is hereby reworded as follows:

“4. It is expressly agreed that PPA S.A. shall be obliged to ensure that:

(a) the existing oil installations in the eastern part of the Existing Oil Pier have been removed in their entirety no later than 31 August 2011, where PCT S.A. has informed PPA S.A. that it will commence construction of the Eastern Part of Pier III on 1/9/2011, otherwise no later than 30 September 2011, in order to make it possible to start construction work on the Eastern Part of Pier III by the SPV on 1/10/2011 while

(b) the existing oil installations in the western part of the Existing Oil Pier, including the corresponding pipeworks above and under ground, have been removed in their entirety from the Existing Oil Pier within a fixed deadline

of 270 calendar days from the date on which PPA S.A. receives a notice from the SPV in which the SPV calls upon PPA S.A. to deliver the site of the Existing Oil Pier vacant in order for construction work to be carried out on the Eastern Part of Pier III, provided that the SPV has carried out at least 60% of the civil engineering works to construct the Eastern Part of Pier III , provided of course that this occurs no earlier than 30/6/2012. That deadline may be extended by a maximum of 30 calendar days following a request from PPA S.A. which must be notified to the SPV no later than 90 days from the date on which PPA S.A. received the said notice from the SPV in which the SPV called upon PPA S.A. to deliver the Existing Oil Pier vacant”.

12. A new paragraph 12.2.b.6 is hereby inserted, the text of which is as follows:

“6. It is expressly agreed that the PCT may –without being contractually obliged to do so- construct and use the part of Pier III demarcated in the survey diagram attached to Annex 6A hereto, marked with the letters A’-A-Λ_E- Λ₈- Λ₇ –A’ and use it during such time as this Agreement is in effect.”

13. Paragraphs 18.1.b.1 and 18.1.b.3 are hereby amended in relation to the SPV’s obligation to construct the Eastern Part of Pier III, as follows:

“18.1.b.1. Where the SPV does not complete construction of the civil engineering works for the Eastern Part of Pier III by the deadline specified in paragraph 12.2.b.2, namely by 30/9/2016, following the elapse of a grace period of 1 month as specified in paragraph 18.2.1 below, a penalty shall be payable by the SPV to PPA S.A. in accordance with the terms of this

paragraph, notwithstanding any losses which PPA S.A. may have incurred due to the said delay”.

“18.1.b.3. Where the mechanical equipment is installed in good time in the Eastern Part of Pier III and it is commissioned in accordance with paragraph 12.2.b.2 (by 30/9/2020) despite the failure to comply with the interim deadline to complete civil engineering works, any penalties which were imposed on SPV shall be removed and the corresponding amounts shall be returned by PPA S.A. to the SPV within 10 working days from submission of a request to that effect by the SPV. It is expressly agreed that no interest will be charged in this case.”

14. Paragraph 18.4 of the Concession Agreement is hereby reworded as follows:

“18.4. Where PPA S.A. does not hand over the Existing Oil Pier site vacant of oil installations on the corresponding dates specified in the provisions of paragraph 12.2.b.4 for the eastern and western part of the Pier, and in accordance with the provisions of that paragraph, PPA S.A. shall be obliged to pay the SPV a penalty equal to € 10,000 per calendar day, and the option to seek to recover any additional direct or consequential loss incurred by the SPV due to delay in handing over the said site vacant of oil installations cannot be precluded”.

15. A new indent (i) is hereby inserted into Article 25.1, the text of which is as follows:

“(i). Where PPA S.A does not hand over the Existing Oil Pier vacant of oil installations on the corresponding dates specified in the provisions of paragraph 12.2.b.4 for the eastern and western part of the Pier, and in accordance with the provisions of that paragraph, up to the corresponding date of delivery of the site of the western and eastern parts of the Existing Oil Pier vacant of oil installations”.

16. The guaranteed capacity table in Article 14 of the Concession Agreement is hereby amended as follows:

Table – GUARANTEED CAPACITY

PERIOD	ANNUAL GUARANTEED CAPACITY	DAILY GUARANTEED CAPACITY	MINIMUM DAILY TRAFFIC
Year 1 (1/10/2009 31/12/2009)	300,000 TEU	3,260 TEU	2,119 TEU
Year 2 (1/1/2010 – 31/12/2010)	700,000 TEU	1,944 TEU	1,264 TEU
Year 3	1,200,000 TEU	3,333 TEU	2,167 TEU
Year 4	1,400,000 TEU	3,889 TEU	2,528 TEU
Year 5	1,700,000 TEU	4,722 TEU	3,069 TEU
Year 6 (1/1/2014 –	2,000,000 TEU	5,556 TEU	3,611 TEU

Α. Π

31/12/2014)			
Year 7	2,600,000 TEU	7,222 TEU	4,694 TEU
Year 8	2,600,000 TEU	7,222 TEU	4,694 TEU
Year 9	2,600,000 TEU	7,222 TEU	4,694 TEU
Year 10	2,600,000 TEU	7,222 TEU	4,694 TEU
Year 11	2,600,000 TEU	7,222 TEU	4,694 TEU
Year 12	2,750,000 TEU	7,639 TEU	4,965 TEU
Year 13 (1/1/2021 – 31/12/2021) and up to the end of the Concession period (by year)	3,700,000 TEU	10,278 TEU	6,681 TEU

17. As far as the issue of port fees and charges are concerned (steering / side docking fees, etc.) and the assumption of PPA's obligations in this respect by the SPV, paragraph 9.1.h is hereby removed from the Concession Agreement and paragraphs 7.2 and 10.1 are hereby amended as follows:

“7.2. Port fees and charges (steering, side docking and stern docking fees) imposed on ships which call at the NCT shall constitute revenues of the SPV and shall be imposed and collected by it. It should be made clear that such revenues of the SPV shall be taken into account in calculating its Aggregate Revenue which shall be used to calculate the level of the Variable Consideration in accordance with the provisions of Article 4.3. hereof”.

18. A new paragraph 10.1.n is hereby inserted into Article 10.1, the text of which is as follows, while the current paragraphs 10.1.n and 10.1.o are hereby renumbered 10.1.o and 10.1.p respectively.

“10.1.n. to carry out at own expense during the Concession Period maintenance of the operational depths of the piers which have been granted to it (in other words Piers II and III) and maintenance of the quay walls for Pier II and the Eastern Part of Pier III which will be constructed by the SPV in accordance with this Agreement. The operational depths of Pier II and the Eastern Part of Pier III shall mean the water depths in a marine zone 30 m wide on the eastern side and southern side (eastern and southern quay wall) of Pier II and 40 m wide on the western side (western quay wall) of Pier II, and around the quay walls on the Eastern Part of Pier III which marine zone is demarcated in the survey diagram attached in Annex 6A hereto, and which is marked in relation to the quay walls on the Eastern and Southern sides of Pier II by the letters K- D₄- D₅- D₆- D₇- D₈- I_{ΣΤ}- I_Ζ- I_Η- I_Θ- K, in relation to the western side of Pier II by the letters K_Γ-D₄-K-K_A- K_B-K_Γ and in relation to the quay walls for Pier III by the letters Λ_Γ-D₁-D₂-D₃-K_Θ-Λ-Λ_A-Λ_B-Λ_Γ”.

19. Specifically as regards the readjustment of the amounts of the Fixed Annual Consideration I and II, a maximum percentage (ceiling) of such readjustment that has been set at the level of 4.1% p.a., which (percentage) was deemed to correspond to the conditions of recession and high inflation rate that are applicable in Greece, as reflected in the Mid-term Framework of Fiscal Strategy 2011-2015, was agreed. In addition it was agreed between the parties that the maximum percentage of the yearly readjustment of the Fixed Annual Consideration I and II shall be evaluated based on the same

criteria and shall be agreed between the parties for the time period after the 31st of December 2015.

Articles 4.4 and 4.5 of the Concession Agreement are amended as follows:

"4.4. Fixed Annual Consideration I

4.4.1 The Fixed Annual Consideration I shall be paid by the Special Purpose Company to PPA S.A. and shall be calculated based on the length of the container vessel docking stations. The initial value of the Fixed Annual Consideration I shall be calculated based on the existing length of the quay wall of Pier II (2,011 m) and shall be increased by 803 m, upon the commencement of the commercial operation of the Eastern Part of Pier III or on 1/10/2016, whichever occurs first. The Fixed Annual Consideration I shall be set at one thousand eight hundred (1,800.00) euro, at 2008 prices per metre per year.

4.4.2 Subject to the provision of paragraph 4.4.3 below it has been agreed that the amount of the Fixed Annual Consideration I shall be adjusted on a yearly basis at a rate equal to two percentage points (2%) plus the change in the Consumer Price Index (CPI) rate then applicable (2% + CPI). Negative fluctuation of the abovementioned CPI rate shall limit the adjustment due to a rate of 2% only.

4.4.3 For the time period from 1/4/2011 until 31/12/2015 the aforementioned rate of adjustment of the Fixed Annual Consideration I of paragraph 4.4.2 shall be limited (capped) to a maximum percentage of 4.1%. For the time period from 1/1/2016 onwards the maximum percentage (cap) of the adjustment of the Fixed Annual Consideration I will be reviewed by the contracting parties applying the provisions of articles 33.2 and 33.3 of

the Concession Agreement and taking into account the economic conditions that will apply in Greece in the year 2015.

4.5. Fixed Annual Consideration II

4.5.1 The Fixed Annual Consideration II shall be paid by the Special Purpose Company to PPA SA and shall be calculated based on the size of the NCT Piers which are available for operation. The initial value of the Fixed Annual Consideration II shall be calculated based on the existing available area of Pier II (373,365 m²) and shall be increased by 152,672 m² upon the commencement of the commercial operation of the Eastern Part of Pier III or on 1/10/2016 whichever occurs first. The Fixed Annual Consideration II is set at the amount of four (4.00) euro at 2008 prices per square metre per year.

4.5.2 Subject to the provision of paragraph 4.5.3 below it has been agreed that the amount of the Fixed Annual Consideration II shall be adjusted on a yearly basis at a rate equal to two percentage points (2%) plus the change in the Consumer Price Index (CPI) rate then applicable (2% + CPI). Negative fluctuation of the abovementioned CPI rate shall limit the adjustment due to a rate of 2% only.

4.5.3 For the time period from 1/4/2011 until 31/12/2015 the aforementioned rate of adjustment of the Fixed Annual Consideration II of paragraph 4.4.2 shall be limited (capped) to a maximum percentage of 4.1%. For the time period from 1/1/2016 onwards the maximum percentage (cap) of the adjustment of the Fixed Annual Consideration I will be reviewed by the contracting parties applying the provisions of articles 33.2 and 33.3 of

the Concession Agreement and taking into account the economic conditions that will apply in Greece in the year 2015. "

20. It is expressly agreed that the amendments here agreed upon to the terms of the Concession Agreement shall be brought into force, from 26.7.2011 but shall be subject to the suspensive condition precedent of approval by the Court of Audit and ratification by the Hellenic Parliament.

21. In every other respect, all the terms of the Concession Agreement continue in force as formulated, except for those which are expressly repealed or amended by the provisions hereof.

IN WITNESS WHEREOF, this Agreement was drawn up and, the Parties having taken cognisance of it, had their authorised representatives sign it on the above date in four (4) copies, of which the Parties have received one copy each, the fourth to be lodged with the Hellenic Parliament.

PIRAEUS, 26/7/2011

THE CONTRACTING PARTIES

**ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΑΠΟ 25/11/2008 ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΤΩΝ II ΚΑΙ III ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ
ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ**

Στον Πειραιά σήμερα 26/07/2011, ημέρα Τρίτη οι κατωτέρω συμβαλλόμενοι και συγκεκριμένα:

α. Αφενός μεν, η ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ**», καλουμένη εφεξής χάριν συντομίας ως η «**ΟΛΠ Α.Ε.**» ή ως ο «**ΟΛΠ**», που εδρεύει στον Πειραιά, όπως νόμιμα εκπροσωπείται για την υπογραφή της παρούσας από τον Γιώργο Ανωμερίτη, δυνάμει της υπ' αριθμού 172/25-07-2011 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΛΠ ΑΕ

β. Αφετέρου δε, η ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «**ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.**», που εδρεύει στον Πειραιά, όπως νόμιμα εκπροσωπείται για την υπογραφή της παρούσας από τον Captain Fu Chengqiu, δυνάμει της από 18.8.2010 απόφασης του Διοικητικού της Συμβουλίου, καλουμένη εφεξής χάριν συντομίας «η ΑΕΑΣ» ή ως η «**ΣΕΠ**»,

που θα καλούνται από κοινού στο εξής ως «**τα Μέρη**»,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Α. Η ΟΛΠ ΑΕ δυνάμει της από 13.02.2002 σύμβασης παραχώρησης που έχει συνάψει με το Ελληνικό Δημόσιο καθώς και της από 19-11-2008 (ΦΕΚ 2372/Β/21-11-2008) τροποποίησής της έχει το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης της Λιμενικής Ζώνης Πειραιά, την οποία δικαιούται να αναπτύξει κατά τον πλέον ωφέλιμο τρόπο. Στα πλαίσια αυτού του δικαιώματος, η ΟΛΠ Α.Ε. προκήρυξε διεθνή πλειοδοτικό δημόσιο διαγωνισμό με ανοικτή διαδικασία και κριτήριο ανάθεσης την υψηλότερη προσφορά για την παραχώρηση των Προβλητών II και III του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων στο Λιμένα Πειραιώς. Σύμφωνα με τη διαδικασία του προαναφερθέντος διαγωνισμού, η Σύμβαση Παραχώρησης του Προβλήτα II και της

ανατολικής πλευράς του Προβλήτα ΙΙΙ του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων στο Λιμένα Πειραιώς, κατακυρώθηκε στην μοναδική μέτοχο της ΑΕΑΣ, εταιρία με την επωνυμία «COSCO Pacific Limited», που εδρεύει στις Βερμούδες και είναι εγκατεστημένη στην Ειδική Διοικητική Επαρχία του Χονγκ Κονγκ (Hong Kong S.A.R.) της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.

Β. Σε συνέχεια των ανωτέρω στις 25/11/2008 υπογράφηκε μεταξύ των Μερών και της ως άνω εταιρίας με την επωνυμία «COSCO Pacific Limited», μοναδικής μετόχου της ΑΕΑΣ, ως εκ τρίτου συμβαλλομένης, η από 25/11/2008 Σύμβαση Παραχώρησης των λιμενικών εγκαταστάσεων των Προβλητών ΙΙ και ΙΙΙ του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων της ΟΛΠ ΑΕ (που θα αποκαλείται στο εξής ως η «Σύμβαση Παραχώρησης» ή ως η «Σύμβαση»), η οποία κυρώθηκε νομοθετικά με τις διατάξεις του Ν. 3755/2009 (ΦΕΚ 52/Α/30.3.2009) και κατόπιν τέθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.1 αυτής.

Γ. Κατά το αρχικό χρονικό διάστημα εκτέλεσης της Σύμβασης, ανέκυψαν μια σειρά ζητημάτων σχετικά με τους όρους της Σύμβασης, τα οποία κρίθηκε αναγκαίο να διευθετηθούν για την ομαλότερη και χωρίς προστριβές και διενέξεις μεταξύ των μερών, εφαρμογή της. Τα θέματα αυτά αναφέρονται αφενός σε όρους της Σύμβασης που παρουσιάστηκε ανάγκη διευκρίνισής τους για να διατυπωθεί η αληθής βούληση των συμβαλλομένων μερών, αφετέρου δε σε προβλήματα που δημιουργήθηκαν από την οικονομική κρίση στην οποία εισήλθε η χώρα μετά την υπογραφή της Σύμβασης και την εξαιτίας της κρίσης σημαντική ανατροπή κρισίμων για την εκτέλεση της Σύμβασης δεικτών, σε συνδυασμό με την σημαντική επιβράδυνση της κίνησης και της ανάπτυξης των εργασιών στο νέο σταθμό εμπορευματοκιβωτίων του λιμένα του Πειραιά («Ν.ΣΕΜΠΟ»).

Δ. Με την από 31/3/2011 πρόσκλησή της, η ΣΕΠ κάλεσε τον ΟΛΠ σε διαδικασία φιλικής διευθέτησης των διαφορών μεταξύ των Μερών για τα θέματα που αναφέρονται στην πιο πάνω πρόσκληση σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 33.2 και 33.3 της Σύμβασης Παραχώρησης και γνωστοποίησε τους νομίμους εκπροσώπους της για την

συζήτηση των θεμάτων αυτών, τους αναπληρωτές τους και τους ανεξαρτήτους συμβούλους της. Σε απάντηση της πρόσκλησης αυτής ο ΟΛΠ με την από 5/4/2011 επιστολή του, γνωστοποίησε στη ΣΕΠ ότι αποδέχεται την διαδικασία της φιλικής διευθέτησης και όρισε τους εκπροσώπους του κατά τη πιο πάνω διαδικασία και τους ανεξαρτήτους συμβούλους του, την συζήτηση ορισμένων επιπλέον θεμάτων, καθώς και την ημερομηνία και ώρα της πρώτης συνάντησης των διευθυνόντων συμβούλων των δύο πλευρών και των νομικών, χρηματοοικονομικών και τεχνικών τους συμβούλων.

Ε. Τα Μέρη κατέληξαν σε συμφωνία εφ' όλων των θεμάτων που τέθηκαν προς φιλική διευθέτηση μεταξύ τους στις 20/5/2011, οπότε ολοκληρώθηκε η πιο πάνω διαδικασία και υπογράφηκε μεταξύ των Μερών Πρακτικό Φιλικής Διευθέτησης των πιο πάνω διαφορών. Το Πρακτικό αυτό, όπως οριστικοποιήθηκε, εγκρίθηκε από τα Διοικητικά Συμβούλια των Μερών, την Γενική Συνέλευση της ΣΕΠ και από τον Υπουργό Οικονομικών και τον Αναπληρωτή Υπουργό Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, που εκπροσωπούν το Ελληνικό Δημόσιο το οποίο κατέχει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΛΠ ΑΕ.

ΣΤ. Κατόπιν των ανωτέρω τα Μέρη συμφωνούν να τροποποιήσουν τους ακόλουθους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης σύμφωνα με τους όρους του προαναφερθέντος Πρακτικού Φιλικής Διευθέτησης των πιο πάνω διαφορών.

Ζ. Η ισχύς των εδώ συμφωνουμένων τροποποιήσεων των όρων της Σύμβασης Παραχώρησης τελεί υπό την αίρεση της εγκρίσεως τους από το Ελεγκτικό Συνέδριο και της κυρώσεως τους από την Βουλή των Ελλήνων.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΜΟΛΟΓΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

1. Το Χρονοδιάγραμμα της εφαρμογής και εκτέλεσης των Έργων του Παραρτήματος 3 της Σύμβασης Παραχώρησης και το Τοπογραφικό Διάγραμμα του Ν.ΣΕΜΠΟ του Παραρτήματος 6 της Σύμβασης Παραχώρησης καταργούνται και αντικαθίστανται από το

συνημμένο Χρονοδιάγραμμα της εφαρμογής και εκτέλεσης των Έργων και Τοπογραφικό Διάγραμμα του Ν.ΣΕΜΠΟ που προσαρτώνται στην Σύμβαση Παραχώρησης ως Παράρτημα 3Α και Παράρτημα 6Α αντίστοιχα.

2. Ο ορισμός του όρου «Προβλήτας ΙΙΙ» ή «Ανατολική Πλευρά» ή «Ανατολικό τμήμα του Προβλήτα ΙΙΙ» του άρθρου 1.3 τροποποιείται ως εξής:

«'Προβλήτας ΙΙΙ' ή 'Ανατολική Πλευρά' ή 'Ανατολικό τμήμα του Προβλήτα ΙΙΙ' ορίζεται: η ανατολική πλευρά του Προβλήτα ΙΙΙ, η οποία προσδιορίζεται στο συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα του Παραρτήματος 6Α της παρούσας υπό στοιχεία Α₂-Β-Γ-Δ-Ε-Κ_Η-Κ_Θ-Λ-Λ_Α-Λ_Β-Λ_Γ-Λ_Δ-Λ_Ε-Λ_Σ-Λ_Ζ-Α'-Λ_Δ-Α₂ και την οποία αναλαμβάνει να κατασκευάσει η ΑΕΑΣ σύμφωνα με τους όρους της παρούσας. Το τμήμα το οποίο προσδιορίζεται στο προαναφερθέν τοπογραφικό διάγραμμα του Παραρτήματος 6Α της παρούσας υπό στοιχεία Α'-Α- Λ_Ε- Λ_Σ- Λ_Ζ -Α', το οποίο η ΣΕΠ Α.Ε. έχει το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση να το κατασκευάσει όποτε το κρίνει αναγκαίο. Διευκρινίζεται ότι η κατασκευή του προαναφερθέντος τμήματος, το οποίο προσδιορίζεται στο προαναφερθέν τοπογραφικό διάγραμμα του Παραρτήματος 6Α της παρούσας υπό στοιχεία Α'-Α- Λ_Ε- Λ_Σ- Λ_Ζ -Α', δεν συνιστά συμβατική υποχρέωση της ΣΕΠ ΑΕ και δεν περιλαμβάνεται στο χρονοδιάγραμμα του Παραρτήματος 3Α».

3. Ο ορισμός του όρου «Προβλήτας Πετρελαιοειδών» απαλείφεται από το άρθρο 1.3 της Σύμβασης Παραχώρησης και αντικαθίσταται με τον όρο «Υφιστάμενος Προβλήτας Πετρελαιοειδών», που έχει ως εξής:

«'Υφιστάμενος Προβλήτας Πετρελαιοειδών' ορίζεται: ο υφιστάμενος σήμερα προβλήτας του λιμένα του Πειραιά, ο οποίος προσδιορίζεται στο συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα του Παραρτήματος 6Α της παρούσας υπό στοιχεία Λ₁- Λ₂- Λ₃- Λ₄- Λ₅- Λ₆- Λ₇- Λ₈- Λ_Ε- Λ_Δ- Λ₁ και στον οποίο λειτουργούν σήμερα εγκαταστάσεις φόρτωσης πετρελαιοειδών προϊόντων».

4. Στο τέλος της παραγράφου 4.7.1 της Σύμβασης Παραχώρησης προστίθεται η ακόλουθη πρόταση:

«Διευκρινίζεται ότι ολική διακοπή της λειτουργίας και εκμετάλλευσης του Ν.ΣΕΜΠΟ συντρέχει όταν δεν λειτουργεί καμία από τις γερανογέφυρες του Ν.ΣΕΜΠΟ, εξαιρουμένης μόνον της εκφόρτωσης εμπορευματοκιβωτίων που περιέχουν είδη πρώτης ανάγκης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία σε περίπτωση απεργίας του προσωπικού που απασχολείται στο Ν.ΣΕΜΠΟ.»

5. Η παράγραφος 4.7.2 της Σύμβασης Παραχώρησης αναδιατυπώνεται ως ακολούθως:

«4.7.2 Σε κάθε περίπτωση μερικής διακοπής της λειτουργίας και εκμετάλλευσης του Ν. ΣΕΜΠΟ η καταβολή του εγγυημένου ανταλλάγματος θα εξακολουθεί να υφίσταται ως ελάχιστη υποχρέωση της ΑΕΑΣ, εφόσον επιτυγχάνεται σε ημερήσια βάση η διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων σε ποσοστό τουλάχιστον του 65% της εγγυημένης δυναμικότητας του Ν.ΣΕΜΠΟ, όπως η ελάχιστη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων αυτή παρατίθεται (εκπεφρασμένη σε αριθμό διακινουμένων ΤΕΥ σε ημερήσια βάση) στην σχετική στήλη του Πίνακα του άρθρου 14 της παρούσας σύμβασης με τίτλο: «ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ». Για κάθε ημέρα κατά την οποία για λόγους μη αναγόμενους στην αποκλειστική υπαιτιότητα της ΑΕΑΣ συντρέχει μερική διακοπή της λειτουργίας και εκμετάλλευσης του Ν. ΣΕΜΠΟ κατά τα ανωτέρω θα μειώνεται αντίστοιχα το ποσό του ημερήσιου εγγυημένου ανταλλάγματος που οφείλει να καταβάλει η ΑΕΑΣ σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση για την συγκεκριμένη ημέρα, όπως παρατίθεται στην σχετική στήλη με τίτλο «Ημερήσιο Ποσό Εγγυημένου Ανταλλάγματος» του Πίνακα 2 του άρθρου 4.3».

6. Αντιστοίχως ο Πίνακας 2 του άρθρου 4.3 της Σύμβασης Παραχώρησης αναδιατυπώνεται ως εξής:

Πίνακας 2 - Εγγυημένο Αντάλλαγμα

Από	Έως	Εγγυημένο Αντάλλαγμα	Ημερήσιο ποσό εγγυημένου ανταλλάγματος
01/10/2009	30/09/2010	17.677.920 €	49.105€
01/10/2010	30/09/2011	20.251.060 €	56.253€
01/10/2011	30/09/2012	21.817.284 €	60.604€
01/10/2012	30/09/2013	23.337.243 €	64.826€
01/10/2013	30/09/2014	25.263.393 €	70.176€
01/10/2014	30/09/2015	27.327.980 €	75.911€
01/10/2015	30/09/2016	29.559.809 €	82.111€
01/10/2016	30/09/2017	32.011.564 €	88.921€
01/10/2017	30/09/2018	40.406.708 €	112.241€
01/10/2018	30/09/2019	43.653.033 €	121.258€
01/10/2019	30/09/2020	47.176.156 €	131.045€
01/10/2020	30/09/2021	50.844.221 €	141.234€
01/10/2021	30/09/2022	54.591.364 €	151.643€
01/10/2022	30/09/2023	58.498.725 €	162.496€
01/10/2023	30/09/2024	62.676.660 €	174.102€
01/10/2024	30/09/2025	67.175.425 €	186.598€
01/10/2025	30/09/2026	70.743.865 €	196.511€
01/10/2026	30/09/2027	74.106.221 €	205.851€

01/10/2027	30/09/2028	77.665.376 €	215.737€
01/10/2028	30/09/2029	81.422.745 €	226.174€
01/10/2029	30/09/2030	85.390.277 €	237.195€
01/10/2030	30/09/2031	89.419.068 €	248.386€
01/10/2031	30/09/2032	93.664.004 €	260.178€
01/10/2032	30/09/2033	98.137.524 €	272.604€
01/10/2033	30/09/2034	102.852.807 €	285.702€
01/10/2034	30/09/2035	107.823.813 €	299.511€
01/10/2035	30/09/2036	113.065.338 €	314.070€
01/10/2036	30/09/2037	118.593.057 €	329.425€
01/10/2037	30/09/2038	124.423.581 €	345.621€
01/10/2038	30/09/2039	130.574.514 €	362.707€
01/10/2039	30/09/2040	137.064.509 €	380.735€
01/10/2040	30/09/2041	143.913.337 €	399.759€
01/10/2041	30/09/2042	151.141.948 €	419.839€
01/10/2042	30/09/2043	158.772.550 €	441.035€
01/10/2043	30/09/2044	166.828.678 €	463.413€

7. Στο άρθρο 4.7 της Σύμβασης Παραχώρησης προστίθεται νέα παράγραφος, αριθμούμενη ως 4.7.4, η οποία έχει ως ακολούθως:

«4.7.4 Σε σχέση με την επίκληση της επέλευσης είτε ολικής είτε μερικής διακοπής της λειτουργίας και εκμετάλλευσης του Ν. ΣΕΜΠΟ από την ΑΕΑΣ ή/και την ρύθμιση των συνεπειών τους θα εφαρμόζεται αναλογικά η διαδικασία επίκλησης γεγονότος ανωτέρας βίας του άρθρου 26.2 της παρούσας σύμβασης.»

8. Η παράγραφος 12.2.B.1 της Σύμβασης Παραχώρησης αναδιατυπώνεται ως ακολούθως:

«1. Υπό τον όρο ότι θα έχουν εκδοθεί όλες οι κατά νόμο απαραίτητες διοικητικές άδειες και εγκρίσεις, η κατασκευή του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ θα ξεκινήσει το αργότερο εντός 24 μηνών από την Έναρξη της Παραχώρησης και συγκεκριμένα το αργότερο ως την 1/10/2011 («Ημερομηνία Έναρξης Κατασκευής Προβλήτα ΙΙΙ»). Διευκρινίζεται ότι η ΣΕΠ Α.Ε. δικαιούται να ξεκινήσει την κατασκευή του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ την 1/9/2011 ενημερώνοντας σχετικά την ΟΛΠ Α.Ε. το αργότερο ως την 01/08/2011, ώστε η ΟΛΠ Α.Ε. να απομακρύνει εγκαίρως σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 12.2.B.4 κατωτέρω τις εγκαταστάσεις των πετρελαιοειδών από το ανατολικό τμήμα του υφιστάμενου Προβλήτα Πετρελαιοειδών. Τα λιμενικά έργα κατασκευής του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Σύμβαση θα εκτελεσθούν σύμφωνα με το Χρονοδιάγραμμα του Παραρτήματος 3Α και θα ολοκληρωθούν το αργότερο ως την 30/9/2020 σύμφωνα με το Χρονοδιάγραμμα του Παραρτήματος 3Α («Τελική Προθεσμία Ολοκλήρωσης Έργων Προβλήτα ΙΙΙ»), οπότε το Ανατολικό Τμήμα του Προβλήτα ΙΙΙ θα βρίσκεται σε πλήρη λειτουργική δυναμικότητα.»

9. Η παράγραφος 12.2.B.2 της Σύμβασης Παραχώρησης αναδιατυπώνεται ως ακολούθως:

«2. Τα στάδια υλοποίησης του έργου κατασκευής του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ καθορίζονται στο συνημμένο ως Παράρτημα 3Α χρονοδιάγραμμα. Ρητά συμφωνούνται οι ακόλουθες ενδιάμεσες τμηματικές προθεσμίες:

(i) Εντός πέντε (5) ετών από την Ημερομηνία Έναρξης Κατασκευής του Προβλήτα ΙΙΙ, δηλαδή ως την 30/9/2016 το αργότερο, θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί όλα τα έργα πολιτικού μηχανικού για την κατασκευή του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ.

(ii) Εντός εννέα (9) ετών από την Ημερομηνία Έναρξης Κατασκευής του Προβλήτα ΙΙΙ δηλαδή ως την 30/9/2020 το αργότερο, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του συνόλου των εργασιών εγκατάστασης στο Προβλήτα ΙΙΙ του μηχανολογικού εξοπλισμού δια τον οποίου θα διασφαλίζεται η δυνατότητα εκμετάλλευσης και λειτουργίας του Ν.ΣΕΜΠΟ, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρούσα».

10. Τα Σταθερά Ετήσια Ανταλλάγματα Ι και ΙΙ των άρθρων 4.4 και 4.5 της Σύμβασης Παραχώρησης που αναλογούν στον Προβλήτα ΙΙΙ θα καταβάλλονται από την 1/10/2016, εφόσον δε η έναρξη της λειτουργίας και εκμετάλλευσης του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ πραγματοποιηθεί ενωρίτερα, από την 1.10.2016, θα καταβάλλονται από την ημερομηνία αυτή. Συνεπώς το Σταθερό Ετήσιο Αντάλλαγμα Ι θα αυξηθεί κατά 803 μ., και το Σταθερό Ετήσιο Αντάλλαγμα ΙΙ θα αυξηθεί κατά 152.672 τμ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 4.4 και 4.5 της Σύμβασης Παραχώρησης με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ ή κατά την 1/10/2016, οτιδήποτε συμβεί πρώτο.

11. Η παράγραφος 12.2.Β.4 της Σύμβασης Παραχώρησης αναδιατυπώνεται ως ακολούθως:

«4. Ρητά συμφωνείται ότι η ΟΛΠ ΑΕ οφείλει να εξασφαλίσει ότι: (α) οι υπάρχουσες σήμερα εγκαταστάσεις φόρτωσης πετρελαιοειδών προϊόντων στο ανατολικό τμήμα του Υφισταμένου Προβλήτα Πετρελαιοειδών θα έχουν απομακρυνθεί στο σύνολο τους το αργότερο ως την 31η Αυγούστου 2011, εφόσον η ΣΕΠ ΑΕ ενημερώσει την ΟΛΠ ΑΕ ότι θα ξεκινήσει την κατασκευή του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ την 1/9/2011, άλλως το αργότερο ως την 30η Σεπτεμβρίου 2011, προκειμένου να καταστεί δυνατή η έναρξη των εργασιών κατασκευής του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ από την

ΑΕΑΣ την 1/10/2011, ενώ (β) οι υπάρχουσες σήμερα εγκαταστάσεις φόρτωσης πετρελαιοειδών προϊόντων στο δυτικό τμήμα του Υφιστάμενου Προβλήτα Πετρελαιοειδών συμπεριλαμβανομένων των αντιστοιχών υπογείων και υπεργείων σωληνώσεων θα έχουν απομακρυνθεί στο σύνολο τους από τον Υφιστάμενο Προβλήτα Πετρελαιοειδών εντός αποκλειστικής προθεσμίας 270 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία θα περιέλθει στην ΟΛΠ ΑΕ η σχετική ειδοποίηση της ΑΕΑΣ με την οποία η ΑΕΑΣ θα καλεί την ΟΛΠ ΑΕ να της παραδώσει τον χώρο του Υφιστάμενου Προβλήτα Πετρελαιοειδών ελεύθερου για την εκτέλεση έργων κατασκευής του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ υπό την προϋπόθεση ότι η ΑΕΑΣ θα έχει εκτελέσει τουλάχιστον 60 % των έργων πολιτικού μηχανικού για την κατασκευή του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ, αλλά όχι νωρίτερα από την 30/6/2012. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί κατά μέγιστο χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών κατόπιν αίτησης της ΟΛΠ ΑΕ που πρέπει να έχει κοινοποιηθεί στην ΑΕΑΣ το αργότερο ενενήντα (90) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία θα περιέλθει στην ΟΛΠ ΑΕ η ανωτέρω ειδοποίηση της ΑΕΑΣ με την οποία η ΑΕΑΣ θα καλεί την ΟΛΠ ΑΕ να της παραδώσει τον χώρο του Υφιστάμενου Προβλήτα Πετρελαιοειδών ελεύθερου».

12. Προστίθεται νέα παράγραφος 12.2.Β.6, η οποία έχει ως ακολούθως:

«6. Ρητά συμφωνείται ότι η ΣΕΠ δύναται, χωρίς αυτό να συνιστά συμβατική υποχρέωση της, να κατασκευάσει και να χρησιμοποιεί κατά την διάρκεια ισχύος της παρούσας Σύμβασης το τμήμα του Προβλήτα ΙΙΙ που προσδιορίζεται στο συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα του Παραρτήματος 6Α της παρούσας υπό στοιχεία Α'-Α- ΛΕ- ΛΣ- Λ7 -Α'».

13. Σε ό,τι αφορά τις υποχρεώσεις της ΑΕΑΣ σε σχέση με την κατασκευή του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ οι παράγραφοι 18.1.β.1 και 18.1.β.3 της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιούνται ως ακολούθως:

«18.1.β.1 Σε περίπτωση που η ΑΕΑΣ δεν ολοκληρώσει την κατασκευή των έργων πολιτικού μηχανικού του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ μέχρι την οριζόμενη

στην παράγραφο 12.2.B.2 προθεσμία, ήτοι ως την 30/9/2016 και μετά την παρέλευση της περιόδου χάριτος διάρκειας ενός μηνός που προβλέπεται από την παράγραφο 18.2.1 κατωτέρω, θα καταπίπτει σε βάρος της ΑΕΑΣ και υπέρ της ΟΛΠ ΑΕ ποινική ρήτρα σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου αυτής, ανεξαρτήτως τυχόν ζημίας που υπέστη η ΟΛΠ ΑΕ εξαιτίας της ως άνω καθυστέρησης»

«18.1.β.3 Σε περίπτωση εμπρόθεσμης ολοκλήρωσης της εγκατάστασης του μηχανολογικού εξοπλισμού του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του σύμφωνα με την παράγραφο 12.2.B.2 (ήτοι ως την 30/9/2020), παρά τη μη τήρηση της τμηματικής προθεσμίας ολοκλήρωσης των έργων πολιτικού μηχανικού, τυχόν ποινικές ρήτρες που έχουν καταπέσει σε βάρος της ΑΕΑΣ ανακαλούνται και επιστρέφονται τα αντίστοιχα ποσά στην ΑΕΑΣ από την ΟΛΠ ΑΕ εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από της υποβολής σχετικού αιτήματος της ΑΕΑΣ. Ρητά συμφωνείται ότι στην περίπτωση αυτή δεν οφείλεται τόκος»

14. Το άρθρο 18.4 της Σύμβασης Παραχώρησης αναδιατυπώνεται ως ακολούθως:

«18.4. Σε περίπτωση που η ΟΛΠ ΑΕ δεν παραδώσει στην ΑΕΑΣ τον χώρο του Υφιστάμενου Προβλήτα Πετρελαιοειδών ελεύθερο από τις εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών προϊόντων κατά τις οριζόμενες στην παράγραφο 12.2.B.4 αντίστοιχες ημερομηνίες για το ανατολικό και το δυτικό τμήμα αυτού και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή, θα καταπίπτει σε βάρος της ΟΛΠ ΑΕ και υπέρ της ΑΕΑΣ ποινική ρήτρα ίση με δέκα χιλιάδες (10.000) Ευρώ ανά ημερολογιακή ημέρα, μη αποκλεισμένης της αναζήτησης κάθε περαιτέρω θετικής και αποθετικής ζημίας της ΑΕΑΣ από την καθυστέρηση της παράδοσης του ανωτέρω χώρου ελεύθερου από τις εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών προϊόντων».

15. Προστίθεται εδάφιο (θ) στο άρθρο 25.1 το οποίο έχει ως εξής:

«(θ). Σε περίπτωση που η ΟΛΠ ΑΕ δεν παραδώσει στην ΑΕΑΣ τον χώρο του Υφιστάμενου Προβλήτα Πετρελαιοειδών ελεύθερο από τις εγκαταστάσεις

πετρελαιοειδών προϊόντων κατά τις οριζόμενες στην παράγραφο 12.2.Β.4 αντίστοιχες ημερομηνίες για το ανατολικό και το δυτικό τμήμα αυτού και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή, και μέχρι την αντίστοιχη ημερομηνία παράδοσης στην ΑΕΑΣ του χώρου του δυτικού και του ανατολικού τμήματος αντίστοιχα του Υφιστάμενου Προβλήτα Πετρελαιοειδών ελευθέρου από τις εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών προϊόντων».

16. Ο Πίνακας Εγγυημένης Δυναμικότητας του άρθρου 14 της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιείται ως ακολούθως:

Πίνακας-ΕΓΓΥΗΜΕΝΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΕΓΓΥΗΜΕΝΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΓΓΥΗΜΕΝΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ
Έτος 1 (1/10/2009 31/12/2009)	300.000 TEU	3.260 TEU	2.119 TEU
Έτος 2 (1/1/2010 – 31/12/2010)	700.000 TEU	1.944 TEU	1.264 TEU
Έτος 3	1.200.000 TEU	3.333 TEU	2.167 TEU
Έτος 4	1.400.000 TEU	3.889 TEU	2.528 TEU
Έτος 5	1.700.000 TEU	4.722 TEU	3.069 TEU
Έτος 6 (1/1/2014 – 31/12/2014)	2.000.000 TEU	5.556 TEU	3.611 TEU
Έτος 7	2.600.000 TEU	7.222 TEU	4.694 TEU
Έτος 8	2.600.000 TEU	7.222 TEU	4.694 TEU
Έτος 9	2.600.000 TEU	7.222 TEU	4.694 TEU

Έτος 10	2.600.000 TEU	7.222 TEU	4.694TEU
Έτος 11	2.600.000 TEU	7.222 TEU	4.694TEU
Έτος 12	2.750.000 TEU	7.639 TEU	4.965TEU
Έτος 13 (1/1/2021 – 31/12/2021) και μέχρι πέρασ Παραχώρησης κατ' έτος	3.700.000 TEU	10.278 TEU	6.681TEU

17. Σε ό,τι αφορά το θέμα των λιμενικών τελών και χρεώσεων (τελών προσόρμισης, παραβολής κλπ) και την ανάληψη από την ΑΕΑΣ των αντίστοιχων υποχρεώσεων της ΟΛΠ, απαλείφεται από την Σύμβαση Παραχώρησης η παράγραφος 9.1.η, και τροποποιούνται οι παράγραφοι 7.2 και 10.1 ως ακολούθως:

«7.2 Τα λιμενικά τέλη και χρεώσεις (τέλη προσόρμισης, παραβολής και πρυμνοδέτησης) που επιβάλλονται στα πλοία που θα προσεγγίζουν στο Ν.ΣΕΜΠΙΟ αποτελούν έσοδο της ΑΕΑΣ και θα επιβάλλονται και εισπράττονται από αυτήν. Διευκρινίζεται ότι τα έσοδα αυτά της ΑΕΑΣ συνυπολογίζονται στα Ενοποιημένα Έσοδα της, επί τη βάσει των οποίων καθορίζεται το ποσό του Μεταβλητού Οικονομικού Ανταλλάγματος σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 4.3 της παρούσας.»

18. Στο άρθρο 10.1 της Σύμβασης Παραχώρησης προστίθεται νέα παράγραφος 10.1.ξ που έχει ως ακολούθως, ενώ η υφιστάμενη σήμερα παράγραφος 10.1.ξ αριθμείται πλέον ως παράγραφος 10.1.ο

«10.1.ξ να πραγματοποιεί με δικές της δαπάνες κατά τη διάρκεια της Παραχώρησης τη συντήρηση των λειτουργικών βαθών των προβλητών που της έχουν παραχωρηθεί (δηλαδή των Προβλητών II και III) καθώς και τη συντήρηση των κρηπιδοτοίχων του Προβλήτα II και του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα III, τον οποίο θα κατασκευάσει η ΑΕΑΣ σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση. Ως λειτουργικά βάθη του Προβλήτα II και του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα III ορίζονται τα βάθη της

θαλάσσιας ζώνης πλάτους 30 μέτρων στην ανατολική πλευρά και νότια πλευρά (ανατολικό και νότιο κρηπιδότοιχο) του Προβλήτα II και πλάτους 40 μέτρων στον δυτική πλευρά (δυτικό κρηπιδότοιχο) του Προβλήτα II και γύρω από τους κρηπιδότοιχους του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα III, η οποία (θαλάσσια ζώνη) προσδιορίζεται στο συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα του Παραρτήματος 6Α της παρούσας όσον αφορά μεν τους κρηπιδότοιχους της Ανατολικής και Νότιας πλευράς του Προβλήτα II υπό στοιχεία Κ- D₄- D₅- D₆- D₇- D₈- Ι_{ΣΤ}- Ι_Ζ- Ι_Η- Ι_Θ-Κ, όσον αφορά δε τους κρηπιδότοιχους της δυτικής πλευράς του Προβλήτα II υπό στοιχεία Κ_Γ-D₄-Κ-Κ_Α- Κ_Β-Κ_Γ και για τους κρηπιδότοιχους του Προβλήτα III υπό στοιχεία Λ_Γ-D₁-D₂-D₃-Κ_Θ-Λ-Λ_Α-Λ_Β-Λ_Γ»

19. Ειδικότερα, σε σχέση με την ετήσια αναπροσαρμογή των Σταθερών Ετησίων Ανταλλαγμάτων I και II, συμφωνήθηκε από τα μέρη ανώτατο ποσοστό της αναπροσαρμογής αυτής που ορίστηκε στο ύψος του 4,1% ετησίως για το χρονικό διάστημα μέχρι την 31/12/2015, το οποίο (ποσοστό) κρίθηκε ότι ανταποκρίνεται στις κρατούσες στη Ελλάδα συνθήκες οικονομικής ύφεσης και υψηλού δείκτη τιμών καταναλωτή, όπως οι συνθήκες αυτές αποτυπώνονται στο Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015. Συμφωνήθηκε επίσης μεταξύ των μερών ότι το ανώτατο ποσοστό της ετήσιας αναπροσαρμογής των Σταθερών Ετησίων Ανταλλαγμάτων I και II θα επανεξετασθεί δε με τα ίδια κριτήρια και θα προσδιορισθεί από τα μέρη για το χρονικό διάστημα μετά την 31/12/2015.

Εν όψει των ανωτέρω τα άρθρα 4.4 και 4.5 της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιούνται ως ακολούθως:

«4.4 Σταθερό Ετήσιο Αντάλλαγμα I

4.4.1 Το Σταθερό Ετήσιο Αντάλλαγμα I θα καταβάλλεται από την ΑΕΑΣ στην ΟΛΠ ΑΕ και υπολογίζεται με βάση το μήκος των θέσεων πλεύρισης πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων. Η αρχική τιμή του Σταθερού Ετησίου Ανταλλάγματος I υπολογίζεται βάσει του υφιστάμενου μήκους του κρηπιδώματος του Προβλήτα II (2.011 μ) και θα αυξηθεί κατά 803 μ., με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του

Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ ή κατά την 1/10/2016, οτιδήποτε συμβεί πρώτο. Το Σταθερό Ετήσιο Αντάλλαγμα Ι ορίζεται σε ποσό χιλίων οκτακοσίων (1.800,00) Ευρώ, σε τιμές 2008 ανά μέτρο ανά έτος.

4.4.2 Με την επιφύλαξη της διατάξεως της παραγράφου 4.4.3 κατωτέρω έχει συμφωνηθεί ότι το ποσό του Σταθερού Ετησίου Ανταλλάγματος Ι θα αναπροσαρμόζεται ετησίως με ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επιπλέον της μεταβολής του ΔΤΚ (2%+ΔΤΚ). Σε περίπτωση αρνητικής μεταβολής του ΔΤΚ το ποσοστό αναπροσαρμογής θα είναι 2%.

4.4.3 Για το χρονικό διάστημα από 1/4/2011 μέχρι 31/12/2015 το ως άνω ποσοστό αναπροσαρμογής του Σταθερού Ετησίου Ανταλλάγματος Ι της παραγράφου 4.4.2, περιορίζεται σε ποσοστό 4.1% κατ' ανώτατο όριο. Για χρονικό διάστημα από 1/1/2016 και εντεύθεν το ανώτατο ποσό ποσοστό αναπροσαρμογής του Σταθερού Ετησίου Ανταλλάγματος Ι θα επανεξετασθεί από τα συμβαλλόμενα μέρη κατ' εφαρμογή των άρθρων 33.2 και 33.3 της Σύμβασης Παραχώρησης και λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές συνθήκες που θα διαμορφωθούν στην Ελλάδα κατά το έτος 2015.

4.5 Σταθερό Ετήσιο Αντάλλαγμα ΙΙ

4.5.1 Το Σταθερό Ετήσιο Αντάλλαγμα ΙΙ θα καταβάλλεται από την ΑΕΑΣ στην ΟΛΠ ΑΕ και υπολογίζεται με βάση την έκταση των προβλητών του Ν.ΣΕΜΠΟ που είναι διαθέσιμοι για τη λειτουργία του. Η αρχική τιμή του Σταθερού Ετησίου Ανταλλάγματος ΙΙ υπολογίζεται βάσει της παρούσας διαθέσιμης έκτασης του Προβλήτα ΙΙ (373.365 τμ.) και θα αυξηθεί κατά 152.672 τμ με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Ανατολικού Τμήματος του Προβλήτα ΙΙΙ ή κατά την 1/10/2016, οτιδήποτε συμβεί πρώτο. Το Σταθερό Ετήσιο Αντάλλαγμα ΙΙ ορίζεται σε ποσό τεσσάρων (4,00) Ευρώ σε τιμές 2008 ανά τετραγωνικό μέτρο ανά έτος.

4.5.2 Με την επιφύλαξη της διατάξεως της παραγράφου 4.5.3 κατωτέρω έχει συμφωνηθεί ότι το ποσό του Σταθερού Ετησίου Ανταλλάγματος ΙΙ θα αναπροσαρμόζεται

ετησίως με ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επιπλέον της μεταβολής του ΔΤΚ (2%+ΔΤΚ). Σε περίπτωση αρνητικής μεταβολής του ΔΤΚ το ποσοστό αναπροσαρμογής θα είναι 2%.

4.5.3 Για το χρονικό διάστημα από 1/4/2011 μέχρι 31/12/2015 το ως άνω ποσοστό αναπροσαρμογής του Σταθερού Ετησίου Ανταλλάγματος II της παραγράφου 4.4.2, περιορίζεται σε ποσοστό 4.1% κατ' ανώτατο όριο. Για χρονικό διάστημα από 1/1/2016 και εντεύθεν το ανώτατο ποσό ποσοστό αναπροσαρμογής του Σταθερού Ετησίου Ανταλλάγματος II θα επανεξετασθεί από τα συμβαλλόμενα μέρη κατ' εφαρμογή των άρθρων 33.2 και 33.3 της Σύμβασης Παραχώρησης και λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές συνθήκες που θα διαμορφωθούν στην Ελλάδα κατά το έτος 2015.»

20. Ρητά συμφωνείται ότι οι εδώ συνομολογούμενες τροποποιήσεις των όρων της Σύμβασης Παραχώρησης τίθενται σε ισχύ από 26.7.2011, αλλά τελούν υπό την αναβλητική αίρεση της εγκρίσεως τους από το Ελεγκτικό Συνέδριο και της κυρώσεως τους από την Βουλή των Ελλήνων.

21. Κατά τα λοιπά ισχύουν όπως είναι διατυπωμένοι όλοι οι όροι της Σύμβασης Παραχώρησης, εκτός όσων ρητά καταργούνται ή τροποποιούνται από τις διατάξεις του παρόντος.

Σε πιστοποίηση των ανωτέρω, συνετάγη το παρόν Συμφωνητικό και αφού έλαβαν γνώση τα Μέρη υπεγράφη διά των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων τους κατά την ως άνω ημερομηνία σε τέσσερα (4) αντίτυπα και έλαβαν τα μέρη από ένα αντίτυπο και ένα θα κατατεθεί στην Βουλή των Ελλήνων.

ΠΕΙΡΑΙΑΣ, 26/7/2011

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Άρθρο 328

Τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του ν. 3877/2010 έχουν τη δυνατότητα να υπαχθούν εκ νέου στις ρυθμίσεις του εν λόγω άρθρου εφόσον επανυποβάλλουν την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 αίτηση ή την προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 δήλωσή τους, το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στην περίπτωση όπου τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του ν. 3877/2010 είχαν υπαχθεί στην ανωτέρω ρύθμιση και είχαν στη συνέχεια απολέσει την υπαγωγή τους σε αυτήν, λόγω μη καταβολής τριών (3) και άνω συνεχόμενων δόσεων, δικαιούνται την εκ νέου υπαγωγή τους στη ρύθμιση αυτή με νέα αίτηση ή δήλωσή τους. Στην περίπτωση αυτή προσμετρώνται στο σύνολο των 48 δόσεων οι τυχόν προηγούμενες καταβληθείσες δόσεις κατ' εφαρμογή της προηγούμενης ρύθμισης.

Άρθρο 329

**Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας,
Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων**

1. α) Από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του ν. 4024/2011 (Α' 226) απαλείφεται η φράση «των εκπαιδευτικών».

β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθορίζονται τα όργανα, η διαδικασία και τα κριτήρια της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η βαρύτητα των επί μέρους κριτηρίων για την προαγωγική εξέλιξη και την αξιολόγηση της θητείας των εκπαιδευτικών σε θέσεις ευθύνης. Το προεδρικό διάταγμα εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής εφαρμόζονται και για τους εκπαιδευτικούς της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οι διατάξεις των άρθρων 7, 8 και 9 του ν. 4024/ 2011.

2. α) Κυρώνεται από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η 119959/Η/20.10.2011 (Β' 2351) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και η ΓΠ/3799/30.12.2011 απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.).

β) Από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Π.Π. μέχρι και την έναρξη ισχύος του μισθολογικού συστήματος του οργανισμού δυνάμει της 2/18920/0022/6.3.2012 (Β' 678) απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, το πάσης φύσης και σχέσης προσωπικό, που μεταφέρθηκε στον Ε.Ο.Π.Π. σύμφωνα με τις 14107/Η/3.2.2011 και 4324/9.12.2010 (Β' 1995) αποφάσεις του Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και το πάσης φύσης και σχέσης προσωπικό, που μεταφέρθηκε στον Ε.Ο.Π.Π. με την 138072/Η/30.11.2011 (Β' 3144) διαπιστωτική πράξη μεταφοράς του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, λαμβάνει τις αποδοχές του με τους όρους και στο ύψος που τις ελάμβανε στους φορείς από τους οποίους μεταφέρθηκε,

αναδρομικά από την ημερομηνία μεταφοράς του. Από την έναρξη ισχύος του ν. 4024/2011 (Α' 226) και εφεξής, για τα θέματα αυτά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 29, αναλογικά, καθώς και του άρθρου 31 αυτού.

γ) Αποφάσεις διορισμού υπαλλήλων του Ο.Ε.Ε.Κ., οι οποίες δεν δημοσιεύθηκαν, εκ παραδρομής, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δημοσιεύονται αναδρομικά από την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας τους στον Ο.Ε.Ε.Κ.

3.α) Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (Κ.Υ.) ιδρύεται παιδικός σταθμός, για τη φιλοξενία και φροντίδα των παιδιών προσχολικής ηλικίας του προσωπικού που υπηρετεί στην υπηρεσία αυτή. Ο παιδικός σταθμός αποτελεί αυτοτελές τμήμα της Κ.Υ. και διέπεται από τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, ο δε έλεγχος και η εποπτεία του, περιλαμβάνονται του ελέγχου της επιστημονικής του λειτουργίας και της τήρησης των κείμενων διατάξεων, ασκούνται από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

β) Αποστολή του παιδικού σταθμού είναι η παροχή ημερήσιας φροντίδας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας του προσωπικού που απασχολείται στην Κ.Υ., η δημιουργική απασχόληση και φύλαξή τους κατά το χρόνο εργασίας των ασκούντων τη γονική τους μέριμνα και η ανάλογη προς την ηλικία τους διαπαιδαγώγηση και ψυχαγωγία, με σκοπό την πολύπλευρη νοητική, συναισθηματική, κοινωνική και ψυχοσωματική ανάπτυξή τους. Στον παιδικό σταθμό φιλοξενούνται κατά προτεραιότητα τα τέκνα των δημοσίων υπαλλήλων που κατέχουν οργανικές θέσεις, μόνιμες ή προσωποπαγείς, με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, στην Κ.Υ. και υπηρετούν στις θέσεις αυτές και εφόσον υπάρχει η δυνατότητα, τα τέκνα του λοιπού προσωπικού που υπηρετεί στην Κ.Υ. με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση.

γ) Ο παιδικός σταθμός φέρει τον τίτλο «Παιδικός Σταθμός του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων» και λειτουργεί στις εγκαταστάσεις της Κ.Υ., σε χώρο διαμορφωμένο ειδικά για το σκοπό αυτόν. Οι προδιαγραφές που πληροί ο χώρος αυτός και ο εξοπλισμός του καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Ο έλεγχος της τήρησης των προδιαγραφών αυτών ασκείται από επιτροπή καταλληλότητας, η οποία συγκροτείται, για τριετή θητεία, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων από έναν Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή, σε περίπτωση έλλειψης, Τμήματος της Κ.Υ. του κλάδου Π.Ε. Μηχανικών, ως πρόεδρο, τον ιατρό που απασχολείται στην Κ.Υ. ή, σε περίπτωση έλλειψης, έναν εκπαιδευτικό του κλάδου Π.Ε. 14 Πτυχιούχων Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Φαρμακευτικής και Γεωπονίας, πτυχιούχο ιατρικής, και έναν εκπαιδευτικό του κλάδου Π.Ε. Νηπιαγωγών, με βαθμό, τουλάχιστον, Γ', ως μέλη.

δ) Στον παιδικό σταθμό λειτουργεί τμήμα νηπίων, στο οποίο εγγράφονται νήπια ηλικίας από δυόμισι (2,5) ετών μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Το τμήμα αυτό μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες της μίας τάξεις, ανάλογα με τον αριθμό και την ηλικία των νηπίων που εξυπηρετούνται σε αυτό.

ε) Στον παιδικό σταθμό εφαρμόζεται ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα δημιουργικής απασχόλησης, δι-

απαιδαγωγώσης και ψυχαγωγίας, καθώς και προετοιμασίας για την ένταξη στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, το οποίο καταρτίζεται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.).

στ) Ο παιδικός σταθμός στελεχώνεται από εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ Νηπιαγωγών που αποσπώνται σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ν. 2740/1999 (Α' 186). Στον παιδικό σταθμό μπορεί επίσης να απασχολείται εκπαιδευτικός του κλάδου ΠΕ Ψυχολόγων, ο οποίος αποσπάται σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις. Ως προϊστάμενος του παιδικού σταθμού επιλέγεται εκπαιδευτικός του κλάδου ΠΕ Νηπιαγωγών.

ζ) Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται μέσα σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταρτίζεται ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του παιδικού σταθμού, με τον οποίο καθορίζονται:

αα) Η διαδικασία, οι προθεσμίες και τα δικαιολογητικά εγγραφής των νηπίων.

ββ) Η δυναμικότητα του σταθμού ως προς το ελάχιστο και το μέγιστο όριο του συνολικού αριθμού των εξυπηρετούμενων νηπίων για την εύρυθμη και βιώσιμη λειτουργία του παιδικού σταθμού.

γγ) Η διαδικασία και τα οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια επιλογής των νηπίων, αν ο αριθμός των νηπίων που μπορεί να εξυπηρετηθεί στον παιδικό σταθμό σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος υπολείπεται του αριθμού των ενδιαφερομένων. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β', τα κριτήρια επιλογής αφορούν, ιδίως, την εισοδηματική κατάσταση και τυχόν σοβαρά προβλήματα υγείας των ασκούντων τη γονική μέριμνα των νηπίων, καθώς και τον αριθμό των λοιπών τέκνων τους.

δδ) Τα σχετικά με τη συγκρότηση και τη θητεία των μελών του αρμόδιου συλλογικού οργάνου για την επιλογή των νηπίων, σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση.

εε) Ο ελάχιστος και ο μέγιστος αριθμός νηπίων ανά τάξη και ο τρόπος κατανομής των νηπίων σε τάξεις, εφόσον λειτουργούν.

στστ) Οι εξειδικευμένες κοινωνικές παροχές προς τα νήπια.

ζζ) Ο αριθμός των εκπαιδευτικών που αποσπώνται για τη στελέχωση του παιδικού σταθμού σε αναλογία προς τον αριθμό των νηπίων.

ηη) Τα ειδικότερα καθήκοντα του προϊσταμένου και του λοιπού προσωπικού.

θθ) Το ωράριο λειτουργίας του παιδικού σταθμού.

ιι) Κάθε άλλο θέμα που αφορά την οργάνωση και λειτουργία του παιδικού σταθμού.

η) Με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας καθορίζονται, επίσης, οι υποχρεώσεις των ασκούντων τη γονική μέριμνα των νηπίων, στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνεται η οικονομική συμμετοχή στις δαπάνες υλοποίησης προαιρετικών εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων εκτός του ωρολογίου προγράμματος. Η μεταφορά των νηπίων προς και από τον παιδικό σταθμό γίνεται με ευθύνη των ασκούντων τη γονική τους μέριμνα.

θ) Ο παιδικός σταθμός αρχίζει την παροχή των υπηρεσιών που προβλέπονται στην παράγραφο 2 την 1.9.2012

και έως την 31.8.2013 λειτουργεί πιλοτικά. Ο αριθμός των νηπίων που εξυπηρετούνται κατά το ως άνω χρονικό διάστημα έως την πλήρη λειτουργία του σταθμού, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4.α) Στο Κεφάλαιο Γ' του ν. 3966/2011 (Α' 118) επέρχονται οι κάτωθι τροποποιήσεις:

αα) Στο τέλος της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 37 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με όμοια απόφαση ορίζονται οι ειδικότερες υποθέσεις και η ειδική διαδικασία ορισμού ως Π.Π.Σ. των μη πρότυπων πειραματικών σχολικών μονάδων που συγχωνεύονται με Π.Π.Σ.»

ββ) Η περίπτωση δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 40 αντικαθίσταται ως εξής:

«Επιλέγει το μέλος Δ.Ε.Π., σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 41, τον παιδαγωγικά υπεύθυνο σχολικό σύμβουλο κάθε Π.Π.Σ., σύμφωνα με την περίπτωση β' της ίδιας παραγράφου, καθώς και τους εκπαιδευτικούς που μετέχουν στο ΕΠ.Ε.Σ., σύμφωνα με την περίπτωση δ' της ίδιας παραγράφου.»

γγ) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 41 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τον παιδαγωγικά υπεύθυνο σχολικό σύμβουλο κάθε Π.Π.Σ.»

δδ) Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 42 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί έχουν δικαίωμα ένστασης ενώπιον της Δ.Ε.Π.Π.Σ. μέσα σε προθεσμία που ορίζεται από την ίδια και αρχίζει από την ανάρτηση του αξιολογικού πίνακα των υποψηφίων σε κάθε Π.Π.Σ.»

εε) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 43 μετά τη λέξη συγκροτείται προστίθεται η φράση «, με τετραετή θητεία.»

στστ) Οι περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 48 αντικαθίστανται ως εξής:

«β) Η αξιολόγηση της επαγγελματικής κατάρτισης των υποψηφίων όπως προκύπτει από: αα) την αξιολογική έκθεση για την επιστημονική και διδακτική επάρκεια του εκπαιδευτικού, που συντάσσει ο σύμβουλος ειδικότητας για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ή ο σύμβουλος της παιδαγωγικής ευθύνης για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ύστερα από συνολική εκτίμηση του έργου του εκπαιδευτικού που περιλαμβάνει παρατήρηση της διδασκαλίας στη σχολική τάξη, εκτίμηση του φακέλου με τις εργασίες και το διδακτικό υλικό που έχει υποχρέωση να τηρεί ο εκπαιδευτικός και συνέντευξη και ββ) την αξιολογική έκθεση για τη συμβολή του εκπαιδευτικού στο εκπαιδευτικό έργο της σχολικής μονάδας, που συντάσσει ο διευθυντής του Π.Π.Σ. σε συνεργασία με το σχολικό σύμβουλο που είναι μέλος του ΕΠ.Ε.Σ. του σχολείου, ύστερα από συνεκτίμηση, μεταξύ άλλων, της συνεργασίας, της πρωτοβουλίας και της συμμετοχής του εκπαιδευτικού στην υλοποίηση των στόχων των Π.Π.Σ.

γ) Η προσωπικότητα και η γενική συγκρότηση του υποψηφίου όπως αξιολογείται κατά την προφορική συνέντευξη από άμισθες τριμελείς επιτροπές που συγκροτεί η Δ.Ε.Π.Π.Σ. και οι οποίες απαρτίζονται από ένα μέλος της Δ.Ε.Π.Π.Σ. ή μέλος Δ.Ε.Π., ένα σχολικό σύμβουλο που είναι μέλος ΕΠ.Ε.Σ. και ένα διευθυντή Π.Π.Σ., με τους αναπληρωτές τους. Κατά την αξιολόγηση

εκπαιδευτικού, όταν ο σχολικός σύμβουλος είναι μέλος της ΕΠ.Ε.Σ. του Π.Π.Σ. στο οποίο υπηρετεί ο εκπαιδευτικός που αξιολογείται, αναπληρώνεται. Το ίδιο ισχύει και για τον διευθυντή του Π.Π.Σ.».

ζζ) Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 48 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί έχουν δικαίωμα ένστασης ενώπιον της Δ.Ε.Π.Π.Σ. μέσα σε προθεσμία που ορίζεται από την ίδια και αρχίζει από την ανάρτηση του αξιολογικού πίνακα των υποψηφίων σε κάθε Π.Π.Σ.».

ηη) Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 48 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Δ.Ε.Π.Π.Σ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εξειδικεύονται και αποτιμώνται τα κριτήρια των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 3, καθορίζεται το ποιοτικό πλαίσιο αξιολόγησης και η αποτίμηση του κριτηρίου της περίπτωσης γ' και ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν τον τρόπο και τη διαδικασία επιλογής των εκπαιδευτικών των Π.Π.Σ.»

θθ) Στο τέλος της παραγράφου 8 του άρθρου 48 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα πρόσθετα μόρια και ορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης τους στους διευθυντές, υποδιευθυντές και λοιπούς εκπαιδευτικούς που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση στα Π.Π.Σ. για την πλήρωση των θέσεων στελεχών της δημόσιας εκπαίδευσης που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 10 του ν. 3848/2010 (Α' 48).»

ιι) Η παράγραφος 9 του άρθρου 48 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Αν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους υπάρχουν, για οποιονδήποτε λόγο, ανάγκες αναπλήρωσης εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε Π.Π.Σ., αποσπώνται ή διατίθενται μόνιμοι ή αναπληρωτές εκπαιδευτικοί της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που διαθέτουν αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα. Για την επιλογή των εκπαιδευτικών που αποσπώνται ή διατίθενται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο το οικείο ΕΠ.Ε.Σ. εκδίδει πρόσκληση ενδιαφέροντος. Η τοποθέτηση των εκπαιδευτικών που επιλέγονται γίνεται με απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ. ύστερα από εισήγηση του ΕΠ.Ε.Σ. που εξέδωσε την πρόσκληση ενδιαφέροντος.»

ιαια) Στην παράγραφο 3 του άρθρου 51 η φράση «ως μέλος του ΕΠ.Ε.Σ. ορίζεται εκπαιδευτικός» αντικαθίσταται από τη φράση «ως μέλη του ΕΠ.Ε.Σ. ορίζονται δύο εκπαιδευτικοί» και η χρονολογία «2011 - 2012» αντικαθίσταται από τη χρονολογία «2014 - 2015».

ιββ) Η παράγραφος 5 του άρθρου 51 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι μόνιμοι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν κατά το σχολικό έτος 2011 - 2012 στα Π.Π.Σ., είτε στην οργανική τους θέση είτε με απόσπαση είτε με θητεία, συνεχίζουν να υπηρετούν σε αυτά έως και τη λήξη του σχολικού έτους 2012 - 2013, ύστερα από αίτησή τους που υποβάλλεται στη Δ.Ε.Π.Π.Σ. το αργότερο έως την 30.6.2012, και κατά τη λήξη του αξιολογούνται από τη Δ.Ε.Π.Π.Σ. με βάση τα κριτήρια της παραγράφου 3 του άρθρου 48. Ειδικότερα, με ευθύνη των ΕΠ.Ε.Σ. οι αξιολογικές εκθέσεις για τη συμβολή των εκπαιδευτικών

στο εκπαιδευτικό έργο της σχολικής μονάδας συντάσσονται μέχρι την 15.11.2012 και οι αξιολογικές εκθέσεις των σχολικών συμβούλων για την επιστημονική και τη διδακτική επάρκεια των εκπαιδευτικών συντάσσονται μέχρι την 31.1.2013. Ακολούθως, τα ΕΠ.Ε.Σ. καταρτίζουν αξιολογικούς πίνακες κατάταξης των εκπαιδευτικών με βάση τα κριτήρια των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 3 του άρθρου 48. Οι αξιολογικοί πίνακες μαζί με τις ενστάσεις των εκπαιδευτικών διαβιβάζονται από τα ΕΠ.Ε.Σ. στη Δ.Ε.Π.Π.Σ. μέχρι την 13.2.2013. Η διαδικασία των συνεντεύξεων και η έκδοση των αποτελεσμάτων ολοκληρώνεται μέχρι 15.5.2013. Στην ίδια διαδικασία μπορούν να μετέχουν και οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι έχουν οργανικές θέσεις σε Π.Π.Σ. και αποσπάστηκαν κατά τα σχολικά έτη 2011 - 2012 και 2012 - 2013, για τις ανάγκες της υπηρεσίας, σε μη πρότυπα πειραματικά σχολεία ή βρισκονται σε εκπαιδευτική ή αναρρωτική άδεια ή λοχεία. Αν η αξιολόγηση της Δ.Ε.Π.Π.Σ. είναι θετική, οι εκπαιδευτικοί αυτοί επιλέγονται ως εκπαιδευτικοί του οικείου Π.Π.Σ. για θητεία που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 48 και 50. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

ιγγ) Στην παράγραφο 6 του άρθρου 51 η φράση «κατά το χρόνο που θα οριστούν τα ανωτέρω σχολεία ως» αντικαθίσταται από τη λέξη «στα» και η χρονολογία «2011 - 2012» αντικαθίσταται από τη χρονολογία «2012 - 2013».

ιδδ) Στην παράγραφο 7 του άρθρου 51 η χρονολογία «30.7.2012» αντικαθίσταται από τη χρονολογία «5.6.2013» και η χρονολογία «10.9.2012» αντικαθίσταται από τη χρονολογία «30.7.2013».

ιειε) Η παράγραφος 9 του άρθρου 51 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Από το σχολικό έτος 2013 - 2014 δεν πραγματοποιούνται αποσπάσεις εκπαιδευτικών στα Π.Π.Σ., οι δε αποσπάσεις που πραγματοποιήθηκαν για το σχολικό έτος 2011 - 2012 και παρατείνονται με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5, λήγουν την 31.8.2013.»

ισιστ) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 51 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Η εγγραφή των μαθητών στα Π.Π.Σ. για το σχολικό έτος 2102 - 2013 γίνεται σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις.» και στο δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου η χρονολογία «2012 - 2013» αντικαθίσταται από τη χρονολογία «2013 - 2014».

β) Οι περιπτώσεις ιαia' έως και ιστιστ' της περίπτωσης α' τίθενται σε ισχύ με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη της Δ.Ε.Π.Π.Σ. για την αδυναμία εφαρμογής των ρυθμίσεων των παραγράφων 3, 5, 6, 7, 9 και 10 του άρθρου 51 του ν. 3966/2011, όπως ισχύουν πριν την τροποποίησή τους με τις ανωτέρω υποπεριπτώσεις, και κυρίως ως προς το ζήτημα της τήρησης των χρονικών ορίων που θεσπίζονται με τις οικείες διατάξεις. Ειδικά, για την υποπερίπτωση ιστιστ', εφόσον υπάρχει γνώμη υπέρ της άμεσης εφαρμογής από τη Δ.Ε.Π.Π.Σ., ο Υπουργός Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων μπορεί να αποφασίσει ότι η εγγραφή των μαθητών στα Π.Π.Σ. και για το σχολικό έτος 2102 - 2013 γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44.

γ) Όταν σε περιφέρεια διεύθυνσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης λειτουργεί πρότυπο πειραματικό γυμνάσιο και δεν λειτουργεί πρότυπο πειραματικό λύκειο είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος από τα λύκεια που λειτουργούν στην ίδια περιφέρεια για το χαρακτηρισμό τους ως πρότυπων πειραματικών, με εξαίρεση την Α' Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αθήνας όπου το δικαίωμα περιορίζεται για τα λύκεια της περιοχής του πρώην γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που ανήκε το 1ο Πειραματικό Γενικό Λύκειο Αθηνών (Γεννάδειο). Τα υποψήφια λύκεια υποβάλλουν το σχετικό φάκελο το αργότερο μέχρι την 20.5.2012. Το λύκειο με την καλύτερη αξιολόγηση ορίζεται ως πρότυπο πειραματικό καθ' υπέρβαση του ορίου του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 51 του ν. 3966/2011.

5. Στην έδρα κάθε περιφερειακής διεύθυνσης πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οργανώνεται και λειτουργεί, χωρίς σύσταση νέων οργανικών θέσεων, αυτοτελές γραφείο νομικής υποστήριξης, με αρμοδιότητα, ιδίως, τη νομική υποστήριξη για θέματα λειτουργίας και άσκησης αρμοδιοτήτων της περιφερειακής διεύθυνσης και όλων των περιφερειακών υπηρεσιών και των μονομελών και συλλογικών οργάνων που υπάγονται σε αυτή, καθώς και την υποβοήθηση του γραφείου νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που προβλέπεται στα άρθρα 14 και 15 του ν. 4048/2012 (Α' 34), στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Το αυτοτελές γραφείο νομικής υποστήριξης στελεχώνεται από τρεις (3) έως και επτά (7) διοικητικούς υπαλλήλους του Κλάδου ΠΕ Διοικητικού ή ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού που υπηρετούν στην οικεία περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης ή σε υπηρεσιακές μονάδες που υπάγονται σε αυτή ή αποσπασμένοι εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ13 Πτυχιούχων Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, αποφοίτους νομικού τμήματος, ανάλογα με τον αριθμό των διευθύνσεων εκπαίδευσης που υπάγονται στην οικεία περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ13 Πτυχιούχων Νομικών και Πολιτικών Επιστημών που στελεχώνουν το αυτοτελές γραφείο νομικής υποστήριξης αποσπώνται με απόφαση του περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης, ύστερα από γνώμη του Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε. της περιφέρειας στην οποία υπηρετεί, σε οργανική θέση ή με προσωρινή τοποθέτηση, ο εκπαιδευτικός, για τρία (3) έτη και παρέχουν καθαρώς νομικές εργασίες. Για τους διοικητικούς υπαλλήλους και τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στο αυτοτελές γραφείο νομικής υποστήριξης κατά τη διατύπωση νομικής γνώμης δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως και 6 του άρθρου 25 του ν. 3528/2007 (Α' 26). Στο αυτοτελές γραφείο νομικής υποστήριξης προϊστάται διοικητικός υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ Διοικητικού ή ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού ή αποσπασμένος εκπαιδευτικός του κλάδου ΠΕ13 Πτυχιούχων Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, πτυχιούχος νομικού τμήματος, που τοποθετείται, για τετραετή θητεία, με απόφαση του περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης, ύστερα από γνώμη του οικείου Π.Υ.Σ.Δ.Ι.Π. ή Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε., αντίστοιχα. Στον προϊστάμενο του αυτοτελούς γραφείου νομικής υποστήριξης δεν καταβάλλεται επίδομα θέσης ευθύνης.

6. α) Το άρθρο 20 του ν. 3966/2011 (Α' 118) τροποποιείται, από τότε που του ίσχυσε, ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 απαλείφεται η φράση «εντάσσεται ή».

β) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι Σύμβουλοι, οι Μόνιμοι Πάρεδροι και οι Πάρεδροι επί θητεία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, κάτοχοι μόνιμων και προσωποπαγών θέσεων, μεταφέρονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και καταλαμβάνουν προσωποπαγείς θέσεις με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου Συμβούλων Α', Β' και Γ' αντίστοιχα, οι οποίες συνιστώνται αυτοδικαίως. Για τη σύσταση των προσωποπαγών θέσεων και τη μεταφορά του προσωπικού σε αυτές εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το προσωπικό που μεταφέρεται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο διατηρεί το Μισθολογικό και το ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό του καθεστώτος.

β) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το προσωπικό που μεταφέρεται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με την παράγραφο 2, ασκεί επιστημονικά - συμβουλευτικά καθήκοντα και επικουρεί τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.»

Στο τελευταίο εδάφιο της ίδιας περίπτωσης, η φράση «Συμβούλων Β' και Γ'» αντικαθίσταται ως εξής: «Συμβούλων Α', Β' και Γ', αντίστοιχα, ύστερα από σχετική αίτησή του».

δ) Στην παράγραφο 13 απαλείφεται η φράση «εντασσομένου ή»,

ε) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 15 απαλείφεται η φράση «εντασσομένου ή». Στο δεύτερο εδάφιο απαλείφεται η φράση «ένταξης ή» και η φράση «εντάσσεται ή» ενώ στο τρίτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου απαλείφεται η φράση «εντάσσεται ή».

στ) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 35 απαλείφεται η φράση «ένταξης ή»,

ζ) Οι παράγραφοι 3, 4 και 5, η περίπτωση α' της παραγράφου 6 και οι παράγραφοι 7 και 8 καταργούνται.

β) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν. 3687/2008 (Α' 159) η λέξη «Αυγούστου» αντικαθίσταται από τη λέξη «Ιουλίου» και στο τέλος της ίδιας παραγράφου προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αίτηση παραίτησης μόνιμου εκπαιδευτικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υποβάλλεται το πρώτο δεκαήμερο του Ιουλίου θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή και λύεται αυτοδικαίως η υπαλληλική σχέση, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία ενός (1) μήνα από την υποβολή της.»

7. Η παράγραφος 13 του άρθρου 47 του ν. 3848/2010 (Α' 71) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η πρόσληψη και η απόλυση των ελλήνων εκπαιδευτικών, που τοποθετούνται στο ιδιωτικό σχολείο με την επωνυμία «Αρσάκειο Τιράνων: Ελληνοαλβανικό Κολέγιο Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας», καθώς και ο ορισμός ελλήνων διευθυντών σε αυτό, γίνεται ύστερα από έγκριση του περιφερειακού διευθυντή πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Αττικής. Ο χρόνος υπηρεσίας των ελλήνων εκπαιδευτικών στο ιδιωτικό σχολείο του προηγούμενου εδαφίου θεωρείται, ως προς όλες τις έννομες συνέπειες, ότι έχει διανυθεί σε σχολείο της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας στην Ελλάδα. Για την αναγνώριση της προϋπηρεσίας των ελλήνων εκπαιδευτικών

που υπηρέτησαν κατά το παρελθόν ή υπηρετούν στο ιδιωτικό σχολείο του πρώτου εδαφίου της παρούσης παραγράφου ο χρόνος απασχόλησής τους αποδεικνύεται με κάθε νόμιμο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των νομίμως επικυρωμένων αλλοδαπών δημοσίων εγγράφων. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν την άσκηση διοικητικής εποπτείας στο ιδιωτικό σχολείο με την επωνυμία «Αρσάκειο Τυράνων: Ελληνοαλβανικό Κολέγιο Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας» και την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού του, καθώς και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.»

Άρθρο 330

Κωδικοποίηση ρυθμίσεων - έναρξη ισχύος

1. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου με πρό-

ταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κωδικοποιούνται και δημοσιεύονται σε ενιαίο αυτοτελές κείμενο οι διατάξεις για την Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία, οι διατάξεις για τα σήματα και οι διατάξεις για τις προσωπικές εταιρείες. Μελλοντικές αλλαγές της νομοθεσίας αυτής γίνονται με τροποποίηση των εν λόγω διαταγμάτων. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κωδικοποιείται η νομοθεσία για το ΓΕΜΗ.

2. Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, πλην των Κεφαλαίων Δ', Η', Θ' και ΙΑ' του ΜΕΡΟΥΣ ΤΡΙΤΟΥ του παρόντος νόμου που αρχίζει έξι (6) μήνες μετά την ημερομηνία αυτή του άρθρου 232 που αρχίζει από 1.7.2012 και όπου ορίζεται διαφορετικά από τις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 11 Απριλίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΞΥΝΙΔΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 11 Απριλίου 2012

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ